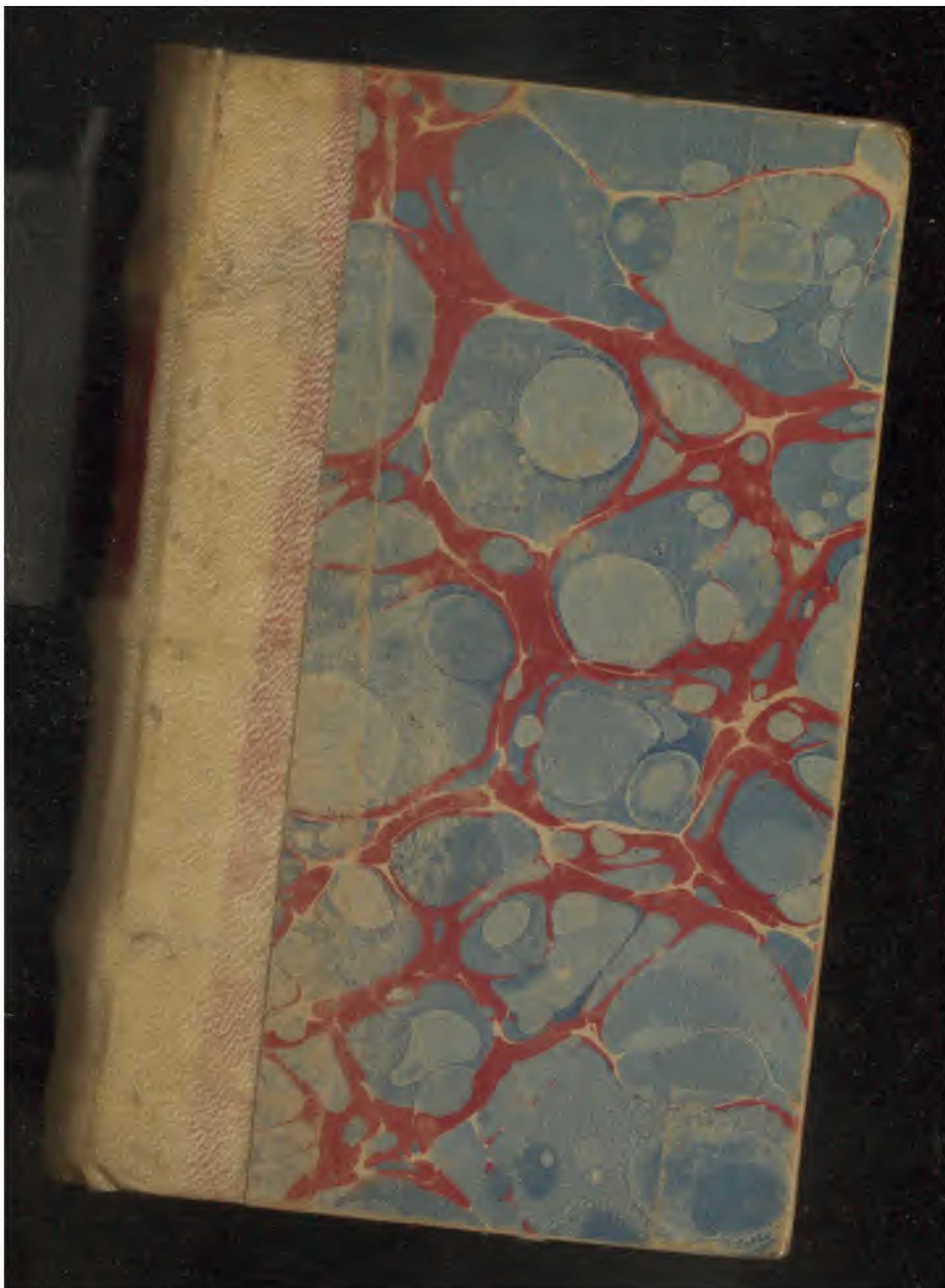

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

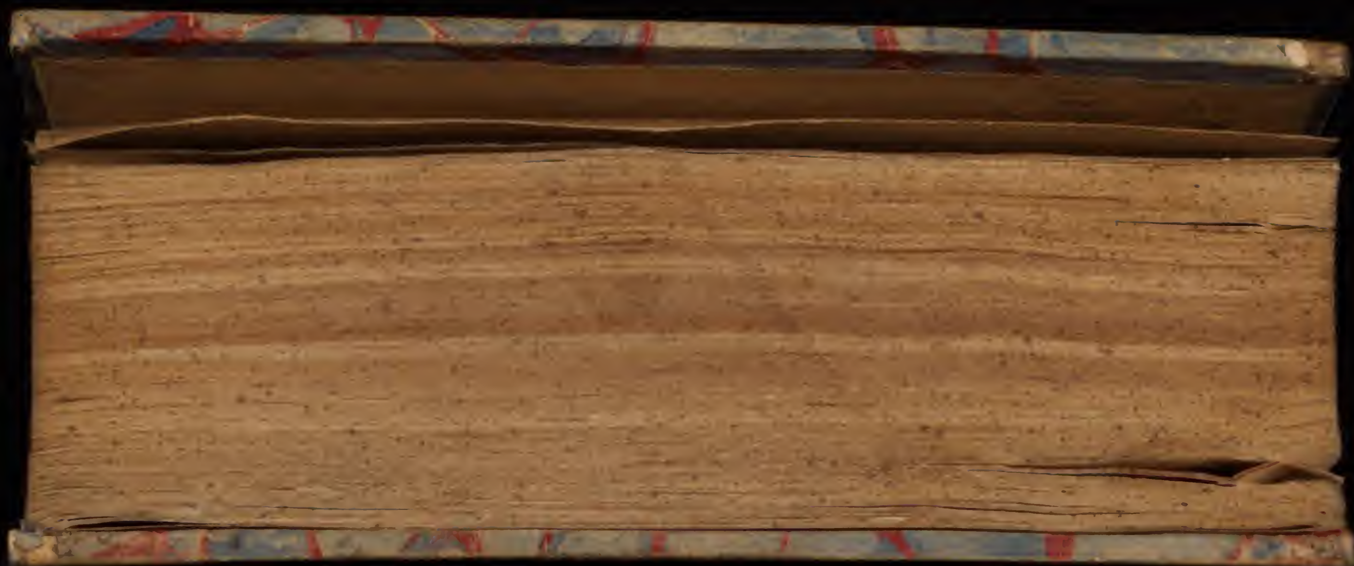
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

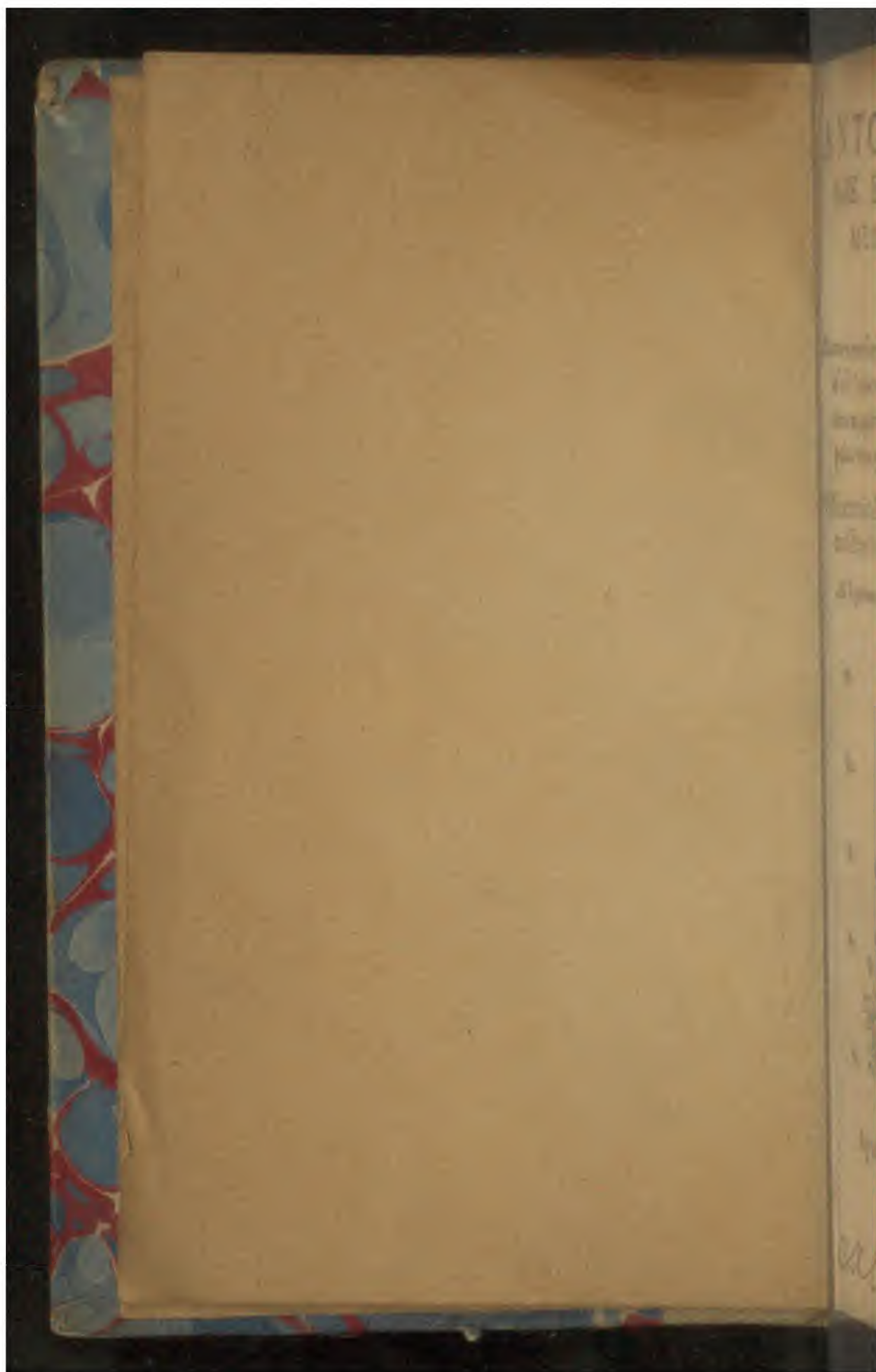
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

L. XLII 16/6
1059/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

8075
a 671

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ANTONII MVSAE BRASSAVOLI MEDICI FERRARIENSIS

Examen omnium Loch, id est, Linctuum, Suffuf, id est, Puluerum, Aquarum, Decoctionum, Oleorum, quorum apud Ferrarienses pharmacopolas vsus est.

His accesſit de morbo Gallico lepidiſsimus eiuſdem Authoris Tractatus.

Ad Reuerendiſs. Balduinum de Balduinis, Episcopum Marianensem.

LVGDVNI,
Apud Sebaſtianum Honoratum.

1561.

ex lib. [illegible] Capell

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

AD REVEREN-DISS. BALDVINVM DE BALDVINIS EPIscopũ Marianensem Antonius Musa Brassauolus.

Ostquàm Romæ discessi, Reuerendissimè Præsul, intra me sedulò cogitare cœpi, quo muneris genere essem Reuerendissimam præstantiam tuam salutaturus. nam summos viros Antiquitas absque muneribus nunquàm erat salutare solita. Denique occurrit mihi libellus iste, qui proxima fœtura in lucem proditurus erat, vt esset nostræ salutationis initium, & munus: non quidem, vt aliquid dignitatis tibi impartiri possit, cùm à te potius dignitatem, & authoritatem recepturus sit, sed quia ad medicam facultatem spectat, in qua tu adeò profecisti, ac excelluisti, vt summum artis culmen, summúmque apicem omnibus consentientibus calculis adeptus sis. Libellũ igitur hũc tuæ celsitudini inscribimus, dicamus, atque deuouemus, vt sit muneris illius instar, quo Reuerendissimam Excellentiam tuã hodierna luce salutamus. Quod si alacri vultu, vt speramus, receperis, ad maiora in tui gratiam edenda excitabimur. Vale.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ANTONII MVSAE BRASSAVOLI MEDICI FERRARIENSIS

Examen omnium Loch,*id eſt,linctuum vel eclegmatum,quæ in* F*errarienſibus pharmacopolis ſeruantur.*

BRASSAVOLVS. SENEX.

BRASS. Cur toto hoc die cum iſto nebulone, ne dicam lenone garris? iamdudum magnam illius negotij partem pertractauiſſemus, quod hodie tibi diſquiſiturum ſpopondimus, niſi tot bonas horas cũ hoc blaterone amiſiſſes. SEN. Secus fieri non potuit. BRASS. Imò cùm ita facis & ætati,& arti, & loco, & dignitati tuæ derogare videris: quin omnes ferè homines qui in foro ſunt, hucacceſsiſſe conſpicio,vt nugas quas cum illo habes, audiant. SEN. Tamen ego ſubmiſſa voce loquebar. BRAS. Submiſſa prorſus voce loquebaris,ſi canes ipſi ſubmiſsiè latrant, & ſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

qui alta voce strident, submissa voce loquuntur. SEN. Ita esse iurando affirmassem. BRASS. An nescis iram tuum animum impedire, ne verum discernere possit? at hæc missa faciamus, & illum cum malo suo genio abire sinas, nos vero illa contemplemur, in quorum gratiam huc ista hora accessi. SF. Imò nihil magis exopto. Nunc etenim loch genera in examen ducenda sunt. BRASS. Scito illa, quæ ab Arabibus loch vocantur, à Græcis ἐκλείγματα dici, & à Romanis linctus, nomina à lingendo deducta. nam linctus, vt catapotia minimè transglutiuntur, nec bibuntur vt pociones, sed in ore seruantur, ac veluti lambuntur, atque linguntur, quoad paulatim liquidiora effecta, partim in thoracem, partim in ventriculum descendant. SEN. Linctus igitur appellandi sunt, qui loch à me priùs nominabantur? BRAS. Appellandi quidem, si Latinum nomen imitari volueris, & si Græcum, eclegmata. quæ cùm in os insumpta sunt, homo pronus iacere debet, vt in asperam arteriam faciliùs descendant, quoniam si supini iaceamus, in gulam potiùs dilabuntur. SEN. Idem & in aëre attrahendo contingere deberet. BRA. Non est par ratio, quia adest in thorace follis ille pulmonicus, qui ad se aërem att-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

hit. SEN. Neque hoc bonum est quod per solam illam viam attrahatur, & præsertim Ferrariæ, vbi aër valde crassus est. BRASS. Multæ aliæ sunt in nostro corpore viæ præter asperam arteriam, per qua aër ingreditur, nimirùm insensibiles cutis meatus. Cùm verò dicis Ferrariẽsem aëram esse valdè crassum, deciperis, nam non est adeò crassus, vt arbitraris, aliàs de hoc nostro Ferrariensi aëre vbertim disserui, cum illustrifs. Victoriam Piscariæ Marchionissam curarem, vt Marino viro doctissimo satisfacerem, qui nostrum hunc aërem, & natale cœlum reprehendebat, Marchionissæque Ferraria discedere suadebat, ac saluberiorem locum eligere. SEN. Semper arbitratus sum nostrum natalem aërem humidissimum esse atque crassissimum, & ab aliis veteribus id semper audiui. BRASSAVO. Tu vnà cum illis decipiebaris. SENEX. Cur igitur fama hæc increbuit, & per totam ferè Italiam adhuc vagatur? BRASSAVOLVS. Vetus fama fuit Ferrariense solum humidissimum esse, & conuallibus, lacunis, ac stagnis plenum, quia in extremis conuallibus situm est, nec tunc fama vero discrepat, quoniam vallibus circunsepta erat, vrbs nostra nullúsque aderat locus quin cãnetis, & paludibus scaturiret,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tum craſsiſsimus & humidiſsimus aër altam vrbem noſtrã ſepiebat, humidiq; morbi eo tẽpore ſine delectu vigebant, cruráque præſertim occupabant, qui ob nimiam humiditatem ſanitati breui reſtitui non poterant. SE. Ob hoc fortè adagium per totam Italiam peruectum eſt, putrida, ſcilicet eſſe Ferrarienſium crura. BR. Adagium hoc tunc à vero prorſus emanauit. nunc autem oppoſitum eſſe conſtat. nam & ars, & noſtrorum patrum, ac auorum induſtria, & diligentia, ſolum hoc minus humidum reddidere. nam conualles omnes, & lacunas, hominum boúmque laboribus in ſolidam terram ac fertiliſsimam commutarunt, vt paulatim in talem deuenerit temperiem Ferrarieñ aër, vt in actiuis qualitatibus æquilibrium teneat. SEN. At in paſsiuis quæ'nam qualitas ſuperatur? BRAS. De actiuis primò diſſeramus, quas temperatas eſſe in calido & frigido, hic aër oſtẽdit: quia neque frigidiſsimas hyemes, neque calidiſsimas æſtates habemus ſed mediocritatẽ ſeruant hæc tẽpora, & ſi quandoque rigeat glacies, & nix ſubſtrata ſit, breui perdurant. in paſsiuis verò qualitatibus ferè tẽperatus eſt, tamen in humidum potius vergit, in quo omnes febrẽ bene ſe habent mortales, & humanæ vitæ optimè conducit. SE. Antiquæ noſtrum principũ picturã

ræ aëris temperiem quæ nunc viget, ostendere possunt. nã qui ante ducentos annos dominabantur, ita picti videntur, vt pãno quodã totum caput, mentũ ac barbam integerent. BR. Neq; istud ab re faciebãt. nam eo humiditatis noxas euitabãt, quoniã illo tempore conualles multæ & lacunæ sole illustratæ, effumabãt, & euaporabant, vt aër hic his plenus vaporibus, caliginosus, & humidissimus redderetur. SEN. Illam fuisse rationem arbitror, cur tam arcte caput obnecterent, quoniam cùm ætatis processu conualles obstruerentur, & in ductis riuulis aquæ in padum confluerent, illorum capita tam graua circundari panni onus ferre nõ potuerunt, idcirco pannũ in leuiorem pileum cõmutarunt. BRA. Hoc & secundò, & tertiò, & quartò, & quintò, ac sæpius cõmutatum est, idque Principum figuræ ac Icônes (vt tu ipse probè dixisti) in variis tẽporum successionibus ostẽdere proculdubio est. SEN. Hoc sæpius & vidi, & adnotaui, & alios minoris ætatis admonui. BRA. Denique cõuallibus omnibus obstructis, & in feracissimam terram redactis, paruissima, leuissimáque absque vllo incommodo geruntur pilea, quod planissimum indicium esse potest, aëris temperiem esse immutatam, & ad tẽperatas ferè qualitates redacta. SE. Haud leue est eiuscemodi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

argumentum ad aëris temperiem compro-
bandam. BR. At aliam audias non medio-
crem rationem. SEN. Iam audire sum para-
tus. BR. Externi homines & aduenæ, qui ex
diuersis non modò Italiæ, sed totius mundi
partibus in dies Ferrariam cōfluunt, in hoc
aëre probè vitam degūt, siue in siccioribus
sint orti locis, siue in humidioribus, siue cali-
dioribus, siue frigidioribus. SENEX. Musca
alba profectò est, aduenam inuenire, qui
Ferrariensem cœli statum, & vitales has
auras, hoc est, aërem in quo viuimus, non
bene ferat. BRASS. Hoc maximum est pro-
bi aëris ac bene temperati indicium. SEN.
Et quo nullum fortè maius, ne dicā æquale
inuenire poterit BRASSA. Et hoc potissi-
mùm ad propositum suadendum facit,
quòd nulla est in Italia vrbs (pro populi
ac multitudinis ratione) iu qua tot anti-
quiores & seniores inueniantur, quot Fer-
rariæ visuntur? non pauci sunt qui cente-
simum annum transegêre. octuagenarios
plures alit Ferraria, septuagenuarium esse
nullius ferè momenti negotium esse vi-
detur, in hac vrbe. SEN. Et quod mirum
est, mulieres etiam ad has ætates Ferrariæ
perueniunt, & integra ac sapienti mente
fruuntur, & vegetioribus sensibus vt res
præter naturam videatur, nisi quispiam
ocul

oculata fide ita esse percipiat. BRASSA. Hæc integrum testimonium esse possunt, quòd Ferrariensis aër temperatus sit. SEN. Nosco in præsentiarum me diu ex longo rumore fuisse deceptum, qui tamē antiquitus verus erat. nūc verò absurdus putabā nimirū Ferrariensem aërem adhuc humidissimū esse nisi me egregiis rationibus admonuisses. at nunc percipio, ad temperiem quandam hominibus conuenientem esse redactum, & si nonnunquàm humidus esse videatur, est ob singularem tempestatem, & anni conditionem, vel vigente hyeme quā vniuersus ferè orbis humidus euadit. BRASS. Tibi verò mirum haud videatur, humidissimum aërem temperatum euasisse, quoniā vt Plato in libris de legibus scriptum reliquit, omnia hæc terrena immutātur, vt ibi montes fuerint, maria nunc latrent. & vbi maria, montes: vbi vrbes erant erectæ, nunc valles visuntur, apud nos rem ita euasisse certum est. nam vbi conualles erant, & stagna, nunc solida terra, variis herbis induta virescit, hominésq; ac bruta fert, ac pascit. SEN. Talisq; terra effecta est, vt omnia fertilissimè progignere sit apta. BRASSA. Audias nunc & aliud ad hoc suadendū argumentum. Ferrariensis vina oligophora ac dilutissima ex soli humiditate antiquitus erant, nūc præpo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tētia giguuntur,& talia,quæ marinos æstus
ferre possunt, neque vllam putredinem in-
cidūt. Hoc verò maximū est indiciū, solum
esse ab eo,quòd antiquitus erat, immutatū.
SE. Et hoc fortè magnū est hominibus in-
cōmodum.nam cùm vina erāt oligophora,
cornix alba videbatur, podagricū homine
Ferrariæ inuenire,aut qui vesicæ calculo la-
boraret.nunc verò vinis ipsis immutatis,po
tentioribusq; effectis, multi podagra labo-
rant,& nonnulli vesicæ calculo.BRA.Id ve-
rissimum est,quod enarrasti.at ad eadē per-
suadenda, hominū qualitates ac dispositio-
nes plurimū facere vidētur. nā si Ferrarien-
sium hominū colores cōtemplemur statim
viuidos esse pro maiori parte percipiemus.
SEN. Sunt præterea magni corpore Ferra-
rienses,& per proportionē crassi, quæ tem-
peratas aëris qualitates attestari possunt.
BR. Neq; splendidus esset faciei color, nisi
in temperato aëre viueremus. Idē prætereà
&artes atq; studia ostendunt.nam Ferrariæ
viri non desunt in omni arte,omniq; facul-
tate præcellentes,siue illa spectes,quæ vt cō
ficiantur,manuum auxilio indigent,siue il-
la quæ ad ingenij acumen,& mentis discur-
sum spectare videntur, cùm Ferrarienses pa
tria exeunt,nullis sunt in ea quā,exercēt fa-
cultate secundi.hæc omnia sunt & probi,&
temp

temperati hominis indicia. SEN. A tua hac sentẽtia dissentire nõ possum, quia humida regio homines ingenuo hebetiores reddit, & cerebri substantia pinguiusculos gignit. BR. De virium robore, ac membrorum agilitate, quid opus est eloqui, cùm omnibus palam sit, in his exercitationum generibus Ferrariẽses multum pollere? SE. In illa qua sum ætate costitutus, nunquàm audiui Ferrariensem aliquẽ in duello dimicãtem, qui gloriosam palmã non sit adeptus, tamen & multi ab eo tẽpore quo memoria mihi deseruit, in publico duello dimicarunt. BRAS. Ego qui nõ sum tam grauis annis, vt tu ipse es, non paucos referre possem, qui trophæa Ferrariam reportarunt, & adhuc in Deorum templis suspensa manent. at hæ dotes in his hominibus esse non possunt, qui intemperato aëre ortũ habẽt. prætereà verò in 6. climate vrbs nostra sita est, quòd clima tempe ratissimum esse authores testãtur, & in medio prorsus huius Septẽtrionalis quam inco limus orbis partis. nam à xl. partiũ & dimidiæ latitudine incipit, & in xlvij. & quartam alterius parte desinit, vt medius eius punctus à xlv. parte parum recedat, quæ est nonaginta partium medietas. intelligo autẽ partes illas in quas astrologi facilioris com putationis gratia, huius quartæ mũdi partis

quam

quam incolimus diuisère. quod verò mediū sit, hinc cōstare potest, quia ab æquinoctiali tantum distat, quantū à polo distare concipitur. medium prætereà existit in hac parte, quæ commodè habitatur, videlicet inter partem illam, quæ à tropico cancri ad circulum arcticum vsque intercipitur. nam circulus cancri ab æquinoctialis partibus paulò minus 24. distat, totidémque partibus distat arcticus circulus à polo, vt inter vtrosque circulos partes restent ferè xlij. quæ si per medium diuidantur, planum erit sextū clima vtriusque dimidij partem capere. nam (vt Mathematicè probatur) ab extremis lineæ partibus æquis demptis portionibus, punctus qui erat in tota linea medius, in ea parte quæ remanet, & ipse medius remanebit. nam si ad alterum declinaret extremorum, necessarium esset, maiorem portionem fuisse ab vno latere ablatam, quàm ab alio, vel prius in medio non fuisse, dicendum esset. at hic situs temperatus, temperatas reddit regiones, quæ sub ipso sunt. vocatur verò per boristenem clima. sub quo neque hyemes sunt algidissimæ, vt homines frigore rigescant, neque illis presentibus viuere possint, neque ardentissimæ æstates quibus homines exurantur. & calorem ferre non possint. sed hæ omnes horum temporum quali-

tates

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tates, tam facile feruntur, vt extremæ haud videantur. hæc verò omnia certißima sunt loci temperie præditi indicia, neque astra quæ sub hoc climate sunt, caliditatem maximam frigiditatémue præter modũ inferre possunt. nam ab Astronomis scriptum est, per huius climatis initium in cœlis Bootis astile transire, & extremitatem alæ sinistræ cygni sinistrũ Persei brachium dexterúmque aurigæ humerũ. per ipsius verò medium dicunt transire humerũ sinistrũ Artophilacis, & dexterũ Persei crus, caprámque Erichtonij. at per huius climatis finẽ dicunt Arcturi caput transire; & sinistrũ engonasis genu, & sinistrum Persei latus, quæ astra non possunt magnopere caliditatẽ & frigiditatem excitare, imo neque humiditatem, aut siccitatem. SEN. Sub sexto igitur climate temperata est habitatio? & regno illi correspondens temperata? RR. Temperata præ cæteris est atque perfectißima habitatio, vt in nostris in tertium lib. Aphoris. Commentariis scriptum reliquimus. Adde, si vrbes illas contẽplemur quę sexto climati subsunt, omnes ferè aërem habẽt ad temperiẽ inclinantem. Deniq; si vrbis nostræ situm cõtemplemur, non est prorsus despiciendus. nam talis est vt ex eo tẽperies suaderi poßit, lõgè abest à mõtibus, lõgè à mari, lõgè à paludibus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

in præſentiarum, ac ſtagnis. SEN. Nunc præ-
tereà abſunt valles. BRAS. Omnibus ventis
expoſita eſt Ferraria præſertim bonis, qui
illam abſq; vllo impedimento circunagunt,
ac circunſpirant, optimas habemus aquas, ac
viuas, quæ à fontibus ad nos per bonã terrã
ac fertiliſsimã confluunt, neque ſtagnantes
ſunt. de aquæ dotibus, & aquarum palma in
libris de ratione victus in morbis acutis v-
bertim tractauimus. huius generis vrbes to
dotibus inſignitas laudauit Hippocrates, in
libro de Aëre, aquis, ac locis: cùm ait. Quam
obrem vrbes quæ bene poſitæ ſunt, ſoléque
probè luſtrantur, ventíſque bonis perflantur
aquíſque optimis vtuntur, minus has muta-
tiones ſentiunt, quas prius ſcilicet enume-
rauerat. Ferraria ventis omnibus afflatur,
ſed Borea, Aphrico, ac Coro frequentius,
quorum ſecundus garbino vulgò dicitur, &
tertius Maeſtro. hi verò ſunt ſaluberrimi in
Italia venti, nihil inſuper adeſt, quòd aliqua
ex parte ſolem impedire poſsit, ne Ferrariã
illuſtretur, ac irradiet, illã quotidie circuit,
& ipſa in medio exultans ſolis vires ac viui
ficantes radios, nullo non momento recipit.
SEN. Cùm igitur Ferrarienſis aër temperie
præditus ſit, & hoc in omnibus tam paſsiuis
quàm actiuis qualitatibus, éſtne aliqua qua
litas, ad quam potiùs inclinet? BRASSAV.
Talis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Talis est nostri aëris temperies, vt in humidum tantisper inclinet, & hoc præsertim imminente hyeme, si illam haud frigidam esse contingat, & ad crassam aliquãtisper inclinet. SEN. Audiui in eiuscemodi aëre temperato quidẽ, sed ad crassum inclinante homines & animalia commodiùs ac diutius viuere. BR. Ita esse & ratio & experientia ostendunt, ratio inquã, quia sumus composita corpora, nõ simplicia, crassa, & cõpacta, idcirco temperato prorsus aëre indigemus, sed tali temperie, quæ ad crassum potiùs, quàm ad tenue vertat, experiẽtia verò quia indies videmus homines in hoc aëre longæuos esse, ac diutius superuiuere, & integra sanitate frui. SE. Gaudeo plurimum atque lætor nostrum natale solum, tali, támq; exquisita tẽperie esse præditum. at nunc tẽpus instare videtur, vt de speciebus loch verba faciamus. BRASS. Vt lubet. At schedam tuam depromito, & per ordinẽ linctuum genera referto. SEN. Tam pauca sunt, vt absque scheda (nullo etiam prætermisso) referre possim. nam omnia ita integra memoria teneo, vt in pyxidibus disposita sunt. BR. Quódnam primum est? SE. Id quòd primũ est, si ab vna parte incipiam, vltimum erit, si ab alia parte exordiri voluerim. BRASS. Ab ea parte numerare incipito, quæ versus ostium vergit.

SEN.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

SEN. Primum igitur est loch sanum & expertum. BR. De hoc à Mesue scriptum est, quòd illud inuenerit, & quod tussi confert ac raucedini vocis, quæ ob frigiditatem contingit, & pituitam crassam, quæ in thorace ac pulmone continetur. at ipsius compositionem referto. SE. Referam vt in examen veniat, ita à Mesue conficitur.

Rx. Cinnamomi
Hyssopi siccæ Glycyrrhizæ
Singulorum ℥ ß.
Iuiubarum Sebesten
Singulorum num. xxx.
Passularum enucleatarum
Caricarum Dactylorum pinguium
Singulorum ℥ ij.
Fœnugræci ℥ v. Cap. ven. M. j.
Anisorum Fœniculorum
Iridis Calamenti Seminis lini
Singulorum ℥ iiij.

Hæc omnia coquãtur in lib. iiij. aquæ quoad duæ libræ supersint, supra quas iniiciantur penidiarum libræ duæ, & ad mellis spissitudinem coquantur, posteà addantur
Pineorum mundatorum ℥ v.
Amygdalarum mundatarum
Glycyrrhizæ Tragacanthi
Gummi arabici Amyli
Singulorum ℥ iij. Iridis ℥ ij.

Mi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Misceantur omnia, & agitentur quousque cõpositum maceretur,& albũ fiat,dosis eius est à drach. v. vsq; ad decẽ. BR. In codicibus Mesue ita ad verbum scriptũ est vt retulisti. EN. Quare huius linctus dosin ponit Mesue, cùm non sit solutiuus? BRASS. Id facit, si quis voluerit copiã scire, quæ ex ipso vna vice sumi potest: tamẽ nos iubemus cochleari vel lingula aut re alia simili, modicũ accipi lingẽdo, itaq; fieri sæpius, & in ore quãtum fieri poterit, retineri, ac sinj vt paulatim destillet. nam hoc modo portio aliqua actu ad thoracẽ tendit, ac pulmonẽ, crassásq; materias incidit, & naturã ad expulsionẽ excitat, tamẽ nõnulli sunt Pharmacopolæ nõ solùm in aliis Italiæ vrbibus, sed & Ferrariæ, qui in aliquibus simplicibus pondera euariant. SE. Quónam modo id faciunt? BR. Isto, qui sequitur, vt compositionem simul habeas:

℞. Cinnamomi
Hyssopi Glycyrrhizæ
Singulorum ʒ iiij.
Iuiubarum Sebesten
Singulorum num. xxx.
Passularum Caricarum Dactylorum
Singulorum ℥ ij.
Fœnugræci ʒ v.
Cap. ven. Anisorum
Fœniculorum Iridis Calamenti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Singulorum ʒ iiij.
Seminum lini ʒ iiij.ß.
Aquæ communis ℔ iiij.
Misce, & bulliant ad consumptionem medietatis, posteà adde
Zuccari ℔ ij.
Pineorum mundatorum
Amygdalarum mundatarum
Singulorum ʒ v.
Glycyrrhizæ Tragacanthi
Gummi arabici Amyli
Singulorum ʒ iij.
Iridis ʒ ij.

Misce, & conficiatur eclegma secundùm artem. SEN. Modicissima esse videtur inter Mesüen, & istos differentia. BR. Non parua est, quia hi zuccarũ apponũt, vbi Mesue penidion addit, prætereo etiam quod cap. vẽ. sub põdere drach. iiij. ponũt. at Mesue dicit Min. j. SEN. Vidi etiam Pharmacopolas qui in suis cõpositionibus ponunt solùm passularum, caricarum, & dactylorũ singulorum vnc. j. cùm tamen Mesue ponat vnc. ij. BR. Adsunt & nonnulli qui radicem iridis imponant ad drach. iiij. SEN. Hæc non magnifacio, sed id solùm mihi nõ placet, quòd diapenidiarum loco, zuccarum addiderint. BR. Cur nunquàm probè album est eiusce modi eclegma, quòd tamẽ album esse deberet? SEN.

Quia

Quia diu non ducitur,ac agitatur. BR. Diu igitur ducatur vt album euadat, veruntamẽ cum penidia cõpositionem hanc ingrediantur,nõ ab re fortè erit,ad exquisitiorẽ compositionis intellectionẽ de penidiis, ac diapenidiis tractare. SE. Vt lubet. BR. Quomodo diapenidia conficis? SE. Vt docet Nicolaus. nam eiusmodi cõpositio ad Nicolaum refertur. BRA. At Quomodo illam conficit Nicolaus? SE. Hoc modo:

℞. Penidiarum ℥ xvj.ß.
Pineorum
Amygdalarum mundatarum
Se.papa.albi
Singulorum ℥ iij. ℈ j.
Cinnamomi Gariophyllorum
Gingiberis Succi glycyrrhizæ
Tragacanthi Gummi Arabici
Amidis Seminum citruli,melonis
Seminum cucumeris,cucurbitæ
Singulorum ℥ j.ß.
Camphoræ tertiã partem vnius scrupuli.

Syrupi violati,quod sufficit. posteà compositionem hoc modo fieri ostendit, in vna aquæ libra,tres violarum vnciæ bulliat, donec aqua aliquantulum inficiatur, posteà coletur,& vna zuccari libra addatur, & bulliat donec inspissari incipiat, tunc nuclei pinei addantur, & amygdalæ, & melonis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ſemina, citruli, cucurbitæ, & cucumeris, & vnaquæque ſemina per ſe imponantur, probè contuſa, ſempérque rudicula mouendo, deinde penidia addantur, tenuiter pulueri-zata, & cum liquefacta fuerit, craſſum illud quod ſupernatat lingula (quam caciam vocant) percolentur, & in mortario iterum probè terantur, & bene agitando commiſceantur, deinde camphora iniicienda eſt, & denique prædictorum aromatum puluis, cum prædicto ſyrupo agitando in mortario conquaſſentur, donec ad minima ſint commiſta mane præbeatur, & veſperi, cum ptiſana calida. his verò qui febrem non habent, cum vino calido, ita Nicolaus ait. BRASSA. Hæc ſunt diapenidia, quæ in vſu habentur, & quæ à nõnullis recentibus diapenidia magna vocantur. SE. Quomodo magna dici poſſunt, ſi parua diapenidia haud conficiantur? BR. Magna ob eorum præſtantiam nuncupantur, & ob eorũ efficaciam, & à penidiis quæ copioſè compoſitionem ingrediuntur, diapenidia nuncupantur. Nicolaus dicit ad omne vitiũ pulmonis ac tuſsis valere, & ad raucedinem vocis ex ſiccitate factã, phthiſi ſuccurrit, & craſſas materias attenuat ac ita parat, vt cũ extuſsitur, facilè exeãt, neq; tracheæ cãnalli inhæreãt, veruntamẽ cum ipſa cõpoſitio ab ipſis penidiis diapenidiũ nuncupetur, quo modo

modo penidia ipsa conficiantur, contẽplari necessarium est. SE. Penidia in pharmacopoliis seruamus. BR. Cuiusnam authoris sunt? SEN. Penidiorum authorem nunquam legi, sed à præceptore ita parari didici, vt nunc paro. BRA. Quid persolueres, si penidiorum authorem tibi indicarem? SE. Nihil prorsus, quia ad me nihil spectat, an Socrates fuerit, an Plato, modò res ipsa de qua agitur probè cõficiatur. BR. Et an rectè conficiatur ignoras, si authorẽ nescias à quo cõpositio desumitur. nam vtrũ in tuo paruo libro rectè, an nõ recte scripta sit ignoras. SE. Authorem igitur pandito. BRAS. Penidiorum compositio Bulchasi refertur, in libro qui Seruitor inscribitur, cùm ait, Accipe zuccari albi & mundi libr. j. vel duas, vel ad summum tres, quia non possunt probè fieri in multa copia, idq; pone in vas æneum stanno circunlitum, vel in vas terreũ vitro delibutum, cuius orificiũ latum sit. at æneum vas aptius est, zuccarũmque deinde liquefacito, cum tanta aquæ dulcis quantitate, qua cooperiatur, & (ait author) si zuccarum est forte, pone cum eo pro qualibet zuccari libra, mellis vnciam vnam, & supra ipsum destillato oleum amygdalarum dulcium, si illud habes. si verò illo careas, oleum aliud eius loco superiniicito, & vas ad ignem ponito supra prunas, ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

acapinis lignis (hoc est adeò siccis, vt fu-
mum non emittant) confectas, ac semper
æqualiter misceto, & coquito, donec sit pro-
pe aquæ consumptionem. experire verò an
coctum sit, gutta, supra marmor eiecta,
quam digitis tangito, cúmque fila inter di-
gitos fieri cõspicies, neque adhæreant, tunc
ab igne remouendum est, & supra marmo-
reum lapidem eiiciatur, atque extendatur
prius verò aut oleo amygdalarum dulcium
sit inunctum, aut sesamino: partésque eius
vndique sparsæ (dum calidæ sunt) in vnum
colligantur: caue autem ne manus tibi adu-
ras. deinceps trahe & extende per manus v-
dulcia trahuntur electuaria, curuúmque
clauum in pariete infigi iubeto, supra que
diutius penidia extendito, frequenter tra-
ctando, vt fit in dulcibus aliis electuariis
quousque ad summum dealbetur, notatóq;
semper igne calefaciendum esse dum attra-
his, vt extensioni magis obediens sit, &
post calefactionem iterum supra clauum
appone, & attrahito, cùm erit album, vt ti-
bi videbitur, forficibus incide in frustula
secundùm libitum tum, si verò tibi ani-
mo sit, rotundas efficere formas, aut oblon-
gas, aut alias diuersas, amylum album ac-
cipito, ac terito, & supra marmor ponito,
& extende supra hanc farinam, quæ supra
marmor

marmor ſparſa eſt, penidiarum paſtam, quam plicato, inuoluito, incidito ac conformato, vt tibi lubuerit, tamen hoc opus citò expedire oportet, ne dum manibus tractatur, frigeſcat, deinde ſupra cribrum extendito, & per vnius horæ ſpatium iuxta prunas apponito, poſteà refrigerari ſinito, ac ſeruato. SEN. Ego præciſè ita conficio peridia quæ ſeruo. BRAS. Nec vllus alter adeſt conficiendi modus, hæc ſunt penidia, quæ diapenidon ingrediuntur, & diapenidion ſuperius enarratum illud eſt, quòd loch ſanum ingreditur, ad quod iam ſermo deflectendus eſt. SE. Cur ad loch. ſanum redeundum, ſi de eo ſuperius iam vbertim egerimus? BRAS. At iſtud nondum enarratum eſt, cinnamomum, ſcilicet hyſſopum ſiccum, & glycirrhizam in multis Meſue impreſſas codicibus ſumi ad ſemidrachmam ſingulorum, imò & inter pharmacopôlas aliqui ſunt, qui ſemidrachmam tantùm illorum trium ſimplicium apponunt, & alij ſemiunciam. SENEX. Cui ſententiæ magis inhæres tu? BRASSA. Illi, quòd quatuor ſingulorum drachmæ ſumantur: nam & glycyrrhiza, & hyſſopus, & cinnamomum in maiori copia, ſumi debet, quàm in ſemidrachma, vt tota compoſitio ab ipſis etiam vim habeat, quam & ab ipſis prorſus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ſus habere debet. SENEX. Ego ſempe
horum trium ſimplicium drachmas qua
tuor appoſui mei Meſue manuſcripti ver
bis ductus. BRASSAVOLVS. Etiam ſ
fuiſſes tua ſponte ductus, probè egiſti. SEN.
Reperitúrne loch iſtud ſanum apud anti
quos? BRASS. Eſt Meſue inuentum, at nul
lus alius antiquior de eo (quòd ſciuerim)
mentionē facit, diapenidia tamen apud an
tiquos inueniũtur, ſi Actuarius, & Nicolaus
Alexandrinus antiqui ſint. SE. Cupio & ho
rum authorum compoſitiones audire, num
inter ſe conueniant, & an eædem ſint cum
illa, quam paro compſitionem. BRA. Non
erit mihi moleſtum horum authorum com
poſitiones referre. SEN. Vt lubet, nam & mi
hi gratiſsimum feceris. BRA. Ita ab Actua
rio ſcriptum eſt. Diapenidiō antidotum va
let aduerſus omnem pectoris noxam, tuſs
à frigore contractæ, vocis iacturæ, tabidis
purulenta excreantibus diluculo, & veſpe
cum cremore priſanæ calido ſumptum.

℞. Penidiarum ℥ xvj.
Nucis pineæ Amygdalarum
Seminis portulacæ
Capitis papaueris albi
Singulorum ℥ iij.
Cinamomi ſexquiſcrupulus j.
Caryophyllorum Gingiberis

Succ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

[S]ucci glycyrrhizæ Tragacanthæ
 Singulorum ℈.
Mellis quantum sit satis. hæc est Actuarij compositio. SEN. Est mulùm breuis ac decurtata. nam in ea quam paramus compositione, sex simplicia plus adsunt, quàm in ista, & simplicium etiam pondera euariant, [s]ed cur ad garyophylla pondus non addidisti, sed locum astro signasti? BRASS. Quia neque in Actuarij codice adest pondus. SE. Quod verò arbitraris esse horum pondus? BRAS. Arbitror omnia illa in eodem pondere, cum cinnamomo esse debere, quoniam & in compositione quam paras in eodem suntpondere, imò verborum Actuarij continuatio hoc idem innuere videtur, cùm dicit, cum sexquiscrupulo vno cinnamomi, garyophyllorum, gingiberis, succi dulci radicis, tragacanthæ singulorũ, arbitror particulam hanc singulorum referri debere ad idem pondus, vt hic sit sensus, sexquiscrupulus vnus singulorum, scilicet cinnamomi, gingiberis, & reliquorum. SE. A tua sententia non dimoueor. BRA. Nec dimoueri debes. SEN. At cur vocat hunc liuctum antidotus Actuarius? BRASSA. Antidotus prorsus dici non potest, nisi vocabuli significatum ampliemus, fortè legẽdum est magnum cùm & in Alexandrino scriptum sit

diapenidion magnum. SEN. Ad cuius differentiam, dicitur magnum? BRASSA. Ad parui differentiã, quod describit, sed vtraque referã, ne illa desideres, ita vero dicit Alexandrinus de magno loquẽs diapinidio. Hoc opitulatur asthmaticis, arteriacis, siue perdit tussientibus, vocẽ calidã ex calido perfectè reparat, peripneumoniacis subuenit.
℞. Penidiarum ℔ j.
Pineorum Amygd. purgatarum
Se. papaueris albi
Singulorum ℥ xx.
Cinnamomi Garyophyllorum
Gingiberis Succi glycyrhicæ
Tragacanthi Gummi Arabici
Amyli Seminum citrili
Melonis Cucumeris Cucurbitæ
Singulorum ℥ x.
Camphoræ ℈ iij.
Syrupi violacei quod sufficit, hoc modo conficito, penidia cum syrupo lento igne aliquantulum bulliant, & inde puluis eorum quæ in puluerem redacta sunt, temperetur, detur mane & vesperi cum tepida. SEN. Differt ab eo, quod conficio in ponderibus tantum. BRASS. Et cum ego crediderim pondera in hac compositione magis iusta esse, idcirco secundùm hæc pondera compositionem ipsam seruandam esse maluerim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

erim, quàm illam, quam seruas, in qua est
m magna copia cinnamomi, gingiberis,
garyophyllorum. SEN. Hoc non erit sur
cantatum. deinceps enim maius Alexan-
ini diapenidion seruabo. BRASSA. Paulò
st idem Alexãdrinus diapenidion minus
fert. SEN. Et hoc contemplandum est. BR.
a dicit author: Diapenidion minus faciẽs
l vlcera quæ intrinsecus maturanda sunt,
nnes putredines expurgat, & pectoris
onstipata mollit.

℞. Penidiorum ℥ lxxx.
Papaueris Gingiberis
Tragacanthi Pinearum purgatârum
Amygdalarum Anisorum
eminis citruli Melonis Curcurbitę
Singulorum ℥ xij.
Spicæ Croci
Singulorum ℥ vj.
Mellis rosei quod sufficit. detur mane &
esperi cũ tepida. SE. Súmne hoc cõfecturus
c seruaturus? BRAS. Minimè, sed satis erit
rimum seruare ad vsus. SE. Legi, quandoq;
pud Mesue loch bonum & expertum, est
e hoc, quod vocatur sanum? BRAS. Non est
oc. sed de eo sermonem habet in capitulo
e tussi humida, ita verò illud conficit:

℞. Mellis boni ℥ iiij.
Vitellorum ouorũ recentium Butyri

Singulo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Singulorum ℥ iij.

Mel & butyrum coquantur quoad habe modicũ ſpiſsitudinis, deinde paululùm i frigidari ſinito, & cum eis ouorum vitell miſceto, poſteà adde Piperis nigri ℥ xi & ſumatur ex eo lambẽdo mane, & veſper & eſt expertum. SEN. Arbitror quòd pr obſonio cũ pane edi poſſet. BR. Bonũ prof ctò eſt guſtui, propterea illud bonũ vocat & expertum. at alia linctus genera referto

SENEX. 3

Loch de pino ſecundo loco in pyxidibu meis ordinem habet. BRASSA. & de illo iam verba faciemus. SEN. A Meſue dicitur tuſsi antiquæ conferre, & aſthmati & ſputi glutinoſitati, & anhelitus conſtrictioni. BRASS. Modum referas quo illud confi cit Meſue. SEN. Ita conficit:

℞. Granorum pini ℥ xxx.

Amygdalarum dulcium

Auellanarum aſſatarum Tragacãthi

Gummi arabici Glycyrrhizæ

Succi glycyrrhizæ Amyli

Cap. ven. Radicum lilij cœleſtis

Singulorum ℥ iiij.

Carnium dactylorum cheyron ℥ xxxv.

Amygdalarum amararum ℥ iij.

Mellis

Mellis Passulum
Zucchari taberzeth Butyri recentis
Singulorum ℥ iiij.

elli: taberzeth quátum sufficit, ex eo ac-
piatur quasi lambendo vncia vna. BRA.
iqui sunt Ferrariæ, qui ab hac composi-
one Loch de pino haud multùm euariāt,
j vt cœlum à terra distincti sunt, illi, qui
odice euariant, grana pini in eadem
ensura ponunt in qua sunt amygdalæ &
ellanę. SEN. Hos haud probè agere arbi-
or. BRASS. Imò prauè agunt, quoniam
intentionem omnium Mesue codicum
ariant, & ponunt in minori copia, nu-
eos pineos, quàm esse deberēt, nec à pino
nominatio fieri posset. SE. quod legitur
ellis, & deinde passularum, ab aliquibus
ntinuate ponitur, vt mel passulatum in-
ligatur, hoc est mel passularum, in quo
licet decoctæ sint passulæ vuæ. BRAS.
men siue passulas addideris, siue mel in
o ebullierint haud magnifaciendum est.
. tamen quid potius sumendum, num
unque an mel ita coctum? BRAS. mel
tius accipiendum suaderem, in quo pas-
læ fuerint decoctæ. at quid intelligis per
j cœlestis radicem? SE. Iridis radicem.
AS. Ita prorsus intelligēdum erat, non-
lli etiam sunt, qui butyrum non appo-
nunt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

nunc. quod tamen apponēdum censeo, cū
ad illa quæ præscripta sunt conueniat, &
quamuis nōnulli butyrum prætermittan
quia rancescit, ob hoc nos iubemus hu
linctum in parua fieri copia, in tāta inquam
quòd in vno mensē vendatur. SENEX. qui
intelligit per dactylos cheyron? BRA
Nonnulli intellexere dactylos ex region
quadam, quæ tali nomine vocatur, at alii
nos ostēdimus esse corruptum vocabulum
& loco illius particulæ cheyron legendum
esse fuluum, vt legi debeat dactylorum fu
uorum. SENEX. Quid autem verè intell
gendum est per Zuccarum taberzeth, & p
mel taberzeth? BRASSAV. Nonnulli p
mel taberzeth succum ipsum intelligun
ex quo per cocturam fit zuccarum, quòd ta
men nondum exiccatum sit, per zuccaru
verò taberzeth illud intelligunt, quòd ia
exiccatum sit, at cùm hi absque autorita
te, & ratione loquantur, & nunquam de l
quato zuccaro vlla facta sit apud authore
mentio, propterea cum sua hac opinion
dimittantur, & nos cum aliis dicamus, zu
carum taberzeth esse zuccarum vocatu
album, & depuratum. ita & mel ipsum d
puratum erit mel taberzeth, fitq; eiusc
modi compositio cum melle, & non cu
zuccaro liquido, & vbi præsto erit ac pr
se

ns zuccarum illud liquidum antequam
rescat? SEN. Debétne sumi in tanta co-
a, vt refert Mesue, & nonnulli confirmant
i medicos illos reprehendunt qui in pau-
præbent copia? BRAS. Mihi potius ar-
let, vt frequenter ac modice accipiatur,
àm semel copiosè, quoniam in tanta co-
a, illud deglutire cogimur, neque potest
u in ore seruari, si verò ad drachmæ quan
tatem accipiatur, in ore facilè detineri
otest, & paulatim deglutiri. SEN. Vniuer-
hæc compositio, cùm ex frigidis & cali-
is constituta sit, in quo quantitatum gra-
u esse potest? BRASSA. Nonnulli dicunt
primo ordine calefacere & exiccare, at
nihi potius videtur, quòd sit in secundo
rdine calidum, & in passiuis ferè tem-
eratum vel modice exiccare. SEN. Nonne
ehementius est, quàm loch sanum? BRA.
Minimè, nam loch sanum magis calidum
st, & vehementius isto. SENEX. Cur aliqui
ncipiunt à loch sano, posteà præbent loch
de pino? BRAS. Hi errant, & medicamen-
orum vires ignorant. nam in thoracis af-
ectibus primò debet præcedere lôch pini,
deinde loch sanum & expertum. SEN. Quæ
sunt compositiones quibus alij vtuntur
pharmacopolæ ab hac diuersæ, quàm ex
Mesue adduximus? BRAS. Aliqui in pon-
deribus

deribus differunt ita conficientes.

℞. Granorum pini ℥ xx.
Amygdalarum dulcium
Auellanarum assatarum
Tragacanthi Gummi arabici
Glycyrrhizæ Succi glycyrrhizæ
Amyli Capill. veneris
Radicum iridis
Singulorum ℥ iij.
Carnium dactylorum ℥ xv.
Amygdalarum amatarum ℥ iij.
Mell. passularum
Zuccari taberzeth Butyri recentis
Singulorum ℥ iiij.

Mellis taberzeth quantum sufficit. SE. in melle quantum temporis debent passulæ coqui? BRASS. Quo ad omnes sint veluti consumptæ & liquefactæ, vt expressione facta & per linteum excolata, id quod excolatum est mel passularum appelletur. audias verò compositionem quàm nõnulli seruant pharmacopolæ, ab illa Mesue differentem. SE. est'ne valde differẽs? BRAS. statim percipies, nisi tibi graue sit audire, ita nimirùm conficiunt:

℞ Capill. veneris
Florũ boraginis Buglossi Violarum
Singulorum ℥ iij.
Passularum Succi glycyrryzæ
Singulo

Singulorum ʒ vj.
Iuiubarum numero xlv.
Iridis ʒ iiij. Dactylorum ℥ j. ß.
Hyſſopi ſiccæ ʒ iiij. ß.
Aquæ fontis quantum ſufficit, miſce & fiat decoctio ſecundùm artem, poſtea adde,
Amyli Amygdalarum mundatarum
Seminum omnium mundatorum
Singulorum ʒ vj.
Pinearum mundatarum ℥ j. ß.
Tragacanthi Gummi arabici
Seminis papaueris albi
Singulorum ʒ iij.
Spodij ʒ vij. ß. Zuccari ℔ iij.
Miſce & fiat electuarium ſecūdùm artem. SEN. ab illo Meſue toto differt cœlo. nam neque in ſimplicibus conuenit, neque in ponderribus, neque in conficiendi modo. BRASSAV. eſt alterum prorſus eclegma, & lōgè diuerſum. SENEX. væ ægrotis illis, qui in medicorum manus incidunt, qui & compoſita ignorant medicamenta, & compoſitiones quas pharmacopolæ ſeruant, neſciunt. nam eiuſcemodi diuerſitas poſſet eſſe nō paucorum malorum cauſa. BRAS. Hi medici, qui illa quæ indicant ignorant, non ſunt illi qui medeantur, ſed ſunt pharmacopolæ. SEN. adeſt & Ferrariæ pharmacopola quidam, qui Eclegma hoc ſecūdùm

Serapionem conficit, & vocat illud Ioch de granis pini, ita verò conficit.

℞. Granorum pini

Tragacanthi Auellanarum

Radicis iridis Gummi

Singulorum ℔ j.

Seminis lini torrefacti Dactylorum

Singulorum ʒ vij.

Butyri Mellis

Singulorum quantum sufficit,

Misce & fiat eclegma secundùm artem.

BRASS. Alter etiam reperitur pharmacopola, qui secundùm conficit à Serapionem Methamen de granis pini vocatum, ad tussim antiquam, & asthma, & anhelitus constrictionem.

℞. Granorum pini Tragacanthi

Seminis cucumeris Citruli

Gummi Fœnu græci

Amygdalarum dulcium excoriatarum

Glycyrrhizæ. Amyli

Capill. veneris Singulorum ʒ v.

Amygdalarũ amararũ excoriatarũ ʒ ij.

Dactylorum ʒ xx.

Butyri recentis ʒ xl.

Mellis quantum sati est, misceãtur, & quibus conuenit adhibeatur. SEN. Fortè & suæ sunt apud Auicennam de pino compositiones. BRAS. Imo non desunt, sed ab his sunt

longè

longè diuersæ, quales & illæ sunt, quæ à Rasi in decimo practicæ referuntur. SEN. Ego verò, quã compositionem seruaturus sum? BRASS. Illam Mesue, quæ per totã Italiam in vsu est. SEN. Reperitúrne apud antiquos? BRAS. Multæ quidem sunt apud antiquos cõpositiones quæ pineos nucleos recipiunt, at nulla talis est, qualem Mesue descripsit, si nihil habeas in ipsa Mesue cõpositione, in quo ambigere possis, ad aliud linctus genus te conuertito.

SENEX.

Nihil prorsus habeo, idcirco loch de pulmone vulpis in medium adducam considerandum. BRASS. A quo authore illud accipis? SEN. A Mesue. BRASS. Quomodo conficit? SEN. Isto.

℞. Pulmonis vulpis sicci
Succi glycyrrhizæ Capill. veneris
Seminis fœniculi Anisorum
Singulorum partes æquales.

Confice cum zuccaro decocto in aqua quãtum sufficit, & quandoque conficitur cum rob myrtino, túncq; magis roborat. BRAS. in quo loco apud Mesuen extat hoc eclegma? SENEX. illud non vidi in ipso authore, sed compositionem habeo in meo paruo libello, sub titulo Mesue scriptã, at nónne

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

est in Mesue antidotario? BRAS. minimè omniũ, sed est in illa parte in qua de phthisi sermonẽ habet, & eclegma ipsum Gal. attribuit. SE. conficitur ne, vt ego retuli ab omnibus pharmacopolis qui Ferrariæ deguntè BRAS. nonnulli ita statute conficiunt.

℞. Pulmonis vulpis præparati
Succi glycyrrhizæ Seminis fœniculi
Singulorum ℥ ß.
Zuccari albi ℔ j. ℥ iiij.

Misce & fiat eclegma secundùm artem. SE. isti capillos veneris prætermittũt, & anisa, quæ tamen ad thoracem conferre possunt. BRASS. pauciora prorsus accipiunt, quàm à Mesue scriptum sit, & in zuccari quantitate aberrãt, debet esse gustui optimũ eiuscemodi eclegma, cũ tantam zuccari recipiat copiam, at nonnulli ita conficiunt.

℞. Pulmonis vulpis sicci
Succi glycyrrhizæ Capill. veneris
Seminis fœniculi Anisorum
Singulorum ʒ iiij.

Confice cum succo dissoluto in aqua decoctionis myrti, postea adde Syrupi myrtini ℔ ij. v. Misce & fiat eclegma. SEN. erit valde molle, neque ita dicit Mesue, sed inquit ipse, aut zuccaro confici, in aqua dissoluto, aut rob myrtino. BRA. at hi vtrunq; accipiunt ne erreant, & prærerea magis roborat.

in hoc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

in hoc verò Mesue præceptum non seruãt, qui vult vnum aut alterum esse recipiendũ, & non vtrunque. nam vnum aliud impedit, aliqui sunt qui ita prorsus conficiunt, vt à Mesue scriptum est, tamen anisa præter-erunt, alij ex melle hoc modo conficiunt.

℞. Succi glycyrhizæ Pulmonis vulpis sicci
Seminis fœnicolorũ Capillorũ veneris
Singulorum ℥ j. Mellis ℔ j.

Contritis conterẽdis, omnia in melle optimo despumato misceantur, vt pro singulis tribus vncijs mellis vna pulueris vncia misceatur. SEN. zuccarum conuenientius esse arbitror. BRAS. Ad nõnullos affectus mel est efficacius, tamen illud à nobis seruandum est, quod probè authores scripsere: scripsit verò Mesue zuccarum accipiendum, aut rob myrtinum, non autem mel. SEN. Sunt ne aliæ apud pharmacopolas diuersitates? BRAS. Vna adest nõ mediocris, nam nonnulli magnam quandam compositionem conficiunt, à nullo authore quem sciuerim positam. SE. Illã audire desidero. BR. Tuo desiderio satisfaciã, cũ ita illi cõficiãt.

℞. Radicis iridis Glycyrrihzæ
Hyssopi siccæ Tragacanthi
Singulorum ℨ j.
Pulegij Sinnamomi
Amygdalarum dulcium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Singulorum ℈ ij.
Gingiberis Ficuum siccarum
Dactylorum Cubebarum
Seminis vrticæ Anisorum
Singulorum ℈ ij.
Pulmonis vulpis præparati ℥ vj.
Zuccari dissoluti in decoctione cap. ven.
Glycærrhizæ, hyssopi, & pulegij ℥ vj.
Misce & fiat loch.

SEN. Ampla videtur eiuscemodi compositio, & in simplicibus, ac ponderibus ab illa Mesue longè diuersa. BRASSA. Cùm à Mesue scriptum sit, pulmonis vulpis præparati, quomodo illum præparas, & quid est hoc præparare? SE. Ita præparo, pulmonem in primis ab omnibus immunditijs libero, posteà ardente aqua lauo, deinde zuccaro probè puluerizato illum aspergo, deinde exiccari sino in calidario, vel in furno mediocriter calido, deinde cùm exicatus est in absinthio inuoluo, ac conseruo. BRASSAVOL. Cur potius in absinthio quàm in alia herba? SEN. Quia ita consuetum est in absinthio conseruare, idque videtur absinthij esse proprium. BRASSA. Ob hoc fortè absinthio includitur, quia tineæ absinthiũ fugiunt, ac formicæ, ne ab illis corrodatur, tamen alter adest præparandi modus. SEN. Quínam? BRASSA. Pulmo accipitur,

& per

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

& per bronchia ac canales inciditur, & vino albo potenti odorato abluitur, idque quinquies, aut sexties fieri debet, & lotio vna ab alia vnius horæ spatio distet, in furnóq; exiccetur tepido, cùm primũ exiccatus est in absinthio reseruetur. nota prætereà vinum quo abluitur calidũ esse oportere. SE. neq; iste aptandi modus mihi displicet, at reperitúrne apud antiquos, quòd vulpis pulmo, pulmonis affectibus conueniat? BRAS. Imò reperitur, nam Gal. in decimo de Simplicium medicamentorum facultatibus libro dicit, vulpinus pulmo, si bibatur resiccatus asthmaticos iuuat. & in libello de medicinis facile parabilibus ad Solonẽ scriptum est ad asthmaticos facere pulmonem vulpis siccatum & tritum, & vino nigro potui traditum, & Dioscorides de pulmonibus agens ait, quin etiam vulpis siccatus pulmo suspitiosis vtiliter bibitur. SEN. reperitúrne apud Galen. eiuscemodi genus linctus? BRAS. illum in hoc authore diligenter quæsiui, & nunquam inueniri potui, sed alia etiam sunt, quæ Musue Galen. attribuit, cùm de illis ne quidem somniauerit. SEN. reperitúrne saltem apud alios antiquos? BRAS. nõ quòd inuenerim, licet vulpis pulmone nonnunquam vsi sint. SEN. quam igitur compositionem seruatu-

rus sum? BRASS. illam Mesue in capit. de phthisi, quam Gale. attribuit, licet illã apud Gal. nunquàm inuenire potuerim. SEN. sunt ne aliæ apud pharmacopolas diuersitates? BRASSA. nullas præter enarratas. SEN. putas ne magnã esse in hoc pulmone vim? BRA. pulmonem hunc haud magnifacio, neque ad ea quæ dicuntur magnopere valere arbitror. ac alios sequi volo vbi manifestum nõ appareat in ægrotis nocumẽtum. veruntamen in eclegmatibus superius dictis, primum ordinem hic tenet in imbecillitate, in secundo loco est linctus de pino, in tertio loco est linctus sanus & expertus, in quarto verò loco est linctus de scilla.

SENEX.

Et hic est quod in meo sequitur pharmacopolio linctũ de pulmone vulpis. BRASS. quomodo conficis hunc de scilla linctum? SEN. vt Mesue conficit. BRASS. ipse ait esse medicamẽtum magni iuuamenti illis quibus materia crassa, glutinosa, & difficilis maturationis exhuberat, in mẽbris anhelitus reddens eam facilem ad expulsionem, & confert difficultati anhelitus & dolori pectoris, ac laterũ, & quomodo illud confici? SEN. vt author facit, videlicet:

℞. Succi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

℞. Succi ſcillæ Mellis deſpumati
Singulorum partes æquales.

Miſce & decoquantur in formam linctus, & lambēdo accipiatur. BRAS. ita accipiendus eſt cùm affectus illos quos retuli quiſpiam patiatur, omniáque eclegmata, quæ pro thorace ſumuntur, ita ſunt delingenda, ac in ore ſeruãda, quoad paulatim ſtillent, partim ad thoracē, partim ad ventriculum. SEN. Quomodo in thoracē deſcēdere poterunt? BRAS. Pars aliqua omnino deſcendit ad pulmones, ſi homo pronus iaceat, alia pars ad gulam tendit, quæ etiam reſudat ad thoracē. SEN. Quid intelligeres tu in hac cōpoſitione per hãc particulã partes conuenientes? BRAS. Idē intelligo ac ſi dixiſſet partes æquales, nam & in capite de ſcilla eclegma facit, ex ſucco ſcillæ ac melle, & in cap. de tuſsi humida loch refert de ſcilla ſabor expertū & efficax in humida tuſsi, cùm eiuſcemodi materias ex pectore educat, & ex partibus conficit æqualibus, nam dicit,

℞. Succi ſcillæ Mellis
Singulorum partes æquales.

Coquantur quoad incraſſentur, hoc indiciū eſſe poteſt, quòd æquales partes recipiendæ ſint. SEN. Id tibi credebã etiã ſi probare nō eſſes enixus, & Auic. in quinto canone inquit loch de ſcilla cōferēs ad anhelitus dif

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ficultatē,& ſputi, & dolori laterū,& pecto
ris,ſumátur ſuccus ſcillæ & mel deſpuma
tum,& coquátur ſimul,& lambat de eo an
te cibū, & poſt cibū. SEN. Arbitror eſſe ve
hemens medicamētū. BRAS. Vehementiſ
ſimum eſt.potiſsimū vero ſenibus præbetur
qui anhelitus difficultate deprehēſi ſunt, &
materia craſſa ac glutinoſa abundant.nan
mirū in modū illá incidit, ac attenuat, &
Serapione in ſeptimo tractatu ſcriptum eſt
loch de cæpa ſcillæ conferens ad aſthma, &
anhelitus difficultatē ſumatur ſuccus ſcil
læ,& mel æquali mēſura, & igne decoqua
tur, donec ſpiſsitudinē acquirat, & lābatu
ante cibū,& poſt cibū.ex his planū tibi eſſe
poteſt,quòd æquales partes mellis & ſucc
ſunt accipiédæ. SEN. Quanto ſpatio ante,&
poſt cibū ſumi debet? BRASSA. Vnius hora
ſpatio,tamē toto die ſumi debet,pro ſingu
la vice cochlear noſtrate,capite verò prone
ſinatur,vt paulatim deſcēdat,ac tu quomo
do ſcillæ ſuccum extrahis? SEN. Hoc modo
ſcillam accipio, & extimos cortices, ac in
timam pelliculā eijcio, & vna intrinſecam
partem quam venenum eſſe fatentur,ſimul
cum abiectis pelliculis, poſtea in triticeæ
farinæ paſta includo,vel ſiligineæ, vel hor-
deaceæ,neque lutum accipio vt quidam fa-
ciunt:quia ſordities in ſcillam decidit,cum

ſcilla

scilla in pasta inclusa est, illam in furnũ po
no, & tãdiu desero, quoad pasta sit cocta, &
sit effectus panis. BRAS. Calefacisne vehe
mẽter furnũ? SE. Tẽperatè calefieri iubeo.
BRAS. Multo igitur tempore indigebit ad
cocturã. SEN. Indigeat, quid refert? ego pa
nis cocturam expecto, imo in furnum poni
iubeo, postquam arthocopi panẽ suum de
coxerint, neq; amplius furnum calefieri iu
beo, deinde à furno eximo, & scillæ lami
nas ita calidas in lapideo mortariolo, pi-
stillo ligneo pinso, quo ad scilla probè pin
sa sit, deinde in tenue linteũ inuoluo, atque
exprimo, itaq; succum colligo. ferro autẽ
non vtor, quia vti venenum euadit. BRA.
curaui ego vulnera ense, qui scillam incide
rat, illa ta vix poterãt vulnera ad cicatricem
perduci. SEN. ego hoc aliàs audiui. BRAS.
& verissimum est, puerum vidi qui scillam
cultro incidebat, & qui eodem cultro polli
cem in iunctura sibi percussit, vixque san
guis exiuit, verum ex hoc vulnere obiit.
SEN. nunquam audiui, quòd interficeret.
BRAS. hoc deinceps nunquam dicere po-
teris, sed eandem ob causam quà tu lutum
non accipis pro scilla in furno coquenda
Actuarius luto etiam non est vsus in suo de
cõpositione medicamẽtorum libro, vbi de
scilliticis agit panibus, & inquit, scillẽ no-
uellam

uellam, non per quam magnā oportet cir
cunlinire, non vt nonnulli luto (sordidum
enim mihi & spurcū videtur) sed subactam
polline (inflatur enim facile tenerrimum
hic pollen) hactenus Actuarius. SEN. fieri
ne potest vt non sint diuersi ac dissidentes
in hoc linctu pharmacopolæ? BRAS. di
uersi haud sunt, sed omnes eodem præcise
modo parant. SEN. reperitúrne apud anti
quos eiuscemodi linctus? BRAS. imo est
antiquissimus, & apud Dioscoridem inue
nitur, qui vbi de scila agit, inquit, prodesse
diuturnis tussibus, suspiriosis trium obolo-
rum pondere cum melle in eclegmate. en
quomodo cum melle prębet in eclegmate,
& nihil aliud addit, imo & ipsemet Diosco
rides illam vel luto coquit, vel pane aliquo
ob vehemētem illam quam habet acrimo-
niam. SEN. ne pigeat obsecro Dioscoridis
modum referre. BRAS. ita dicit, crustā ex
panificio, & opere pistorio aut luto inuol-
uitur, inuolutáque in furnū coniicitur, aut
carbonibus obruitur, donec circūlita crusta
illa abunde tosta sit. quòd si amota crusta
illa, nondum cocta penitus scilla tenerior
facta flaccescet, noua ex panificio, & pisto-
rio opere crusta, aut luto circundata iterum
cremabitur: quod enim sic cremata nō fue-
rit graui periculo præsertimq; interaneis,
dabitur

bitur. SEN. ita vrere videtur, vt in pulue
m deduci posſit. nam ſecunda vice vrit,
ãdo tenerior facta flacceſcit BRAS. ſi tor
atur vt in puluerẽ reduci poſsit, ex pulue-
& melle fiet linctus, tamẽ hoc Dioſcori-
es nõ ſancit quod ita ſcilicet torreatur, vt
puluerem deduci poſsit, veruntamen
ios coquendi modos præbet. SEN. quos
am? illos etenim ſcire flagro. BRAS. Ita
quitur Dioſcorides, torreantur hæc ipſa
iam in operculato fictili in furnum con-
cta, ſumitur ex ea abiectis extimis cun-
tis partibus quod maximè intimum eſt,
oquitur eadem conciſa etiam', effuſa prio-
e aqua, nouáque ſuperinfuſa vſque dum-
eque amaritudo, neq; acrimonia in aqua
entiatur, ſiccatur in vmbra etiam in ta-
eolas ſecta ſcilla, cum funiculo traiecto,
ic ne taleolæ inuicem ſe tangant, per in-
eruualla ſuſpenditur, vtimúrque ſic ſecta &
eruata ſcilla ad oleum, vinum, acetúmque,
quæ à ſcilla ſcillitica nominãtur, hæc Dio-
ſcorides. SEN. Et perpulchre, miror tamen
cur Gale. de hoc medicamento mentionem
non fecerit. BRAS. Quis te hoc edocuit?
SEN. Tu ipſe qui Gale. non adducis. BRAS.
Nondum erat tempus, nec præſtabatur oc-
caſio, imo Gale. de hoc linctu mentionem
facit, ſed ad ipſum conficiendum, neque
ſcillam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

scillam, neque mel coquebatur. SEN. Fort
neque Mesue coquebat, licet de aliquibu
scillæ coctionibus loqueretur, vbi de ill
agit: tunc enim cùm cocta est, non ade
vehementer agit. BRAS. Haud est lethal
error, si quis ita excogitauerit, quamui
Dioscorides dicat plurimos habere crem
tam vsus, & quòd non cremata graui per
culo sit & præsertim interaneis. SEN. Gale
locum (ni pigeat) mihi indicato, vt in ec
authore præsentem linctum inuenire pos
sim. BRAS. Est prope calcem septimi libr
de compositione medicamentorum secun-
dùm locos, vbi inscriptio est Asclepiade
pharmaca ad dysentericos conscripta, & re
fertur ad Antonium Musam, scillæ cruda
(inquit) succum exprimito, eique parem
mellis attici mensuram addito, & ad pru
nas admota coquito, dato inde ante & post
cibum mystri mensuram. SEN. Non pos-
sum non arbitrari ab hoc Galen. loco Me-
suen accepisse. BR. Id fieri non potest, quia
accipit ipse despumatū mel quod à Galeno
non accipitur, verùm cùm de hoc satis di-
ctū esse videatur ad aliud linctuum genus
accedito. SEN. Id statim efficiam, si me
hac ambiguitate leuabis, à te dictum est
Galen. scillam non coxisse, neque mel,
tamen verba quæ ex eo adduxisti, illa deco
xisse

isse ostendunt. BRASS. Intelligebam ante mixtionem: neque scillam coquebat, nec mel, vt alij faciunt, sed post mixtionem coquebat.

SENEX.

Loch igitur de papauere cùm mihi satisfactum sit, contemplemur. BRASS. illud est quod diapapauer etiam vocatur. SEN. illud profess, verum quibus conuenit affectibus? BRAS. Mesue ait ad calidam tussim conferre, & ad pectoris asperitatē, & ad illum cuius sputum tenue est, & maturatione indiget ac incrassatione, & febri calidæ conducit, atque pectoris dolori, & pleuritidi, at tu quomodo illud conficis? SEN. vt Mesue facit, videlicet.

℞. Papaueris albi ʒ xxv.
Amygd. dul. Granorum pini
Gummi arabici Tragacanthi
Succi glycyrhizæ
Singulorum ʒ x.
Amyli ʒ iiij Seminis portulacæ
Lactucæ Cotoneorum
Singulorum ʒ iiij. Croci ʒ j.
Penidiorum alborum ℥ iiij.
Syrupi de papauere quantum sufficit. syrupus vero hic propriè fit ex seminibus papaue

pauerisalbi,& nigri, & seminibus,lactucæ
ac violarum. BRASS. scito me in aliquibus
antiquis codicibus scriptum reperijsse,amy
li ℥ iij.& non iiij.quibus maximè assen
tio.forte dices cùm hic ponat syrupum de
papauere, cur addidit qui fit ex seminibus
& reliqua quæ recēset syrupum ingredien-
tia.SEN.Imo ambiguitatem facit, quod di-
xisti,at dilui potest, quòd duas posuerit sy-
rupi de papauere descriptiones,vt illam re-
censeret,de qua intelligeret, simplicia quæ
ingrediuntur, enarrauit. BRASSAVO. at ego
excusationem tuam recipiendam non esse
suadebo,quoniam & si duas referat syrupi
de papauere compositiones,tamen nulla il-
larum hæc est,quæ sola illa accipit,quæ hîc
referuntur.SENEX.verum profectò est,ac
nos syrupum de papauere accipimus,qui in
vsu est, & quem in nostro seruamus phar-
macopolio. BRASSA. multas præterea ha-
bet syrupi de papauere descriptiones in sua
practica Mesue,tamen nulla est huic simi-
lis,idcirco arbitrandum est Mesuen intelli-
gere linctum hunc ex syrupo de papauere
ita concinnato confici debere.SEN. mihi au
tē dubitatio occurrit cōtra ea quæ dixisti,
quia Mesue diminutus videbitur, cū nō edo
cuerit in quo liquore simplicia illa ebulliri
debeāt,&an cōpositio sit zuccaro vel melle
con

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

conficienda. BRASS. non mihi displicet & licet nonnunquam in necessariis ambigere, vt res ipsæ certius inueniantur, ac discutiantur, ex his ergo quæ à Mesue enumerata sunt, syrupus confici debet, & quamuis non referat in quo liquore hæc sint ebullienda, intelligendum est in aqua, & ex zuccaro potius fieri debere quàm ex melle, cùm mel calidius sit, nam fulgidum linctum parare intendit. SEN. Verum & alter esse videtur in compositione error. BRAS. Quinam? SEN. Quia simplicium quantitatem non edisserit. BRASS. At facilè est quantitatem inuenire, nam per hunc ordinem, & his seruatis ponderibus confici debet.

℞. Capitum papauerum alborum cum seminibus, Nigrorum
Singulorum ℔ ß.
Seminum lactucæ Florum violarum
Singulorum ℥ j. ß.

Bulliant in sufficienti quantitate aquæ secundùm artem, hoc est donec sint papauerum capita decocta, deinde exprimantur, & cum duabus zuccari libris fiat syrupus, vel ex vna zuccari libra, & altera penidiorum, hic est syrupus, qui eclegma hoc de papauere ingreditur, alij tamen aliter conficiunt, sed ineptè, & præter artem. SENEX. Esset hic execrandus error, si quispiam hoc dia-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

papauer ex alio conficeret syrupo? BRASSA.
Non seruaretur authoris intētio, qui ita fie-
ri monet, tamen si cum communi de papa-
uere syrupo conficeretur, haud magnifaciē-
dum esset, neque execrabilis esset error. S E.
Semper ex hoc confeci. B R A. Nec solus es,
sed omnes hunc modum sequuntur pharma-
copolæ, tamen mihi potius arridet, vt autho-
rum vestigia sequamur, & cum illorum cō-
positiones facimus, illa imponamus, quę ab
ipsis scripta sunt, si quis verò alia cōpositio-
ne vti voluerit, hanc suo modo paret, & cum
arte, & non sequatur authorem. S E N. Confe-
cistine tu quandoque diapapauer? B R A S. In
tenui materia à capite ad pulmones descen-
dente, & præsertim salsuginea, cùm ægroti
vexantur, vt dormire nō posśint, hoc ecleg-
ma confici iusśi, & optimè conduxit.

℞. Seminum peponum
Cucurbitæ Cucumerum
Singulorum ℥ j.
Seminum papaueris ℥ j.ß.
Amyli Gummi arabici
Tragacanthi Succi glycyrrhizæ
Singulorum ʒ iij.
Seminis hyoscyami ʒ ij.
Nucleorum pineorum Amygdalarum
Singulorum ʒ vj.
Boli armeni Terræ sigillatæ
Sing.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Singulorum ℈ j.
Rosarum rub. Balaustiarum
Singulorum ℈ ij.

Misce, cum zuccaro violato cando, ex succo violarum confectò, & iuleb violato eodem modo facto fiat eclegma secundùm artem, quandoque addo opij grana quatuor. SEN. debet esse cœlestis coloris zuccarum hoc candum violatum, & iuleb violatum, ex succo violarum confecta. BRASSAVO. Eo prorsus colore affectum est, somnum inducit eclegma hoc, tussem mitigat, & materiam hanc tenuem ingrossat, neque illam ad pulmones descendere sinit, imo crassa reddita per sputum emittitur. SENEX. in quo affectu addis opium? BRASSA. Cùm homines in desperata quadã sunt insomnia, vt nullo pacto dormire possint, confici iubeo quandoque ex papaueris albi recentibus capitibus in aqua ad vltimam consumptionem ebullitis, & per linteũ expressis. postea hoc quod è linteo descenderit collecto bolum armenum addi iubeo, & zuccarum candidũ violatum ex succo violarum & iuleb violatum. itaque linctus conficitur, qui tenui destillationi, & insomniæ summè prodest. nõnulli dicũt Mesue diapapauer esse frigidum in primo ordine, & humidum. verũ hoc est supra secundùm ordinem frigidum & hu-

milum. SEN. iubésne & papaueris cortices ebulliri? BRASSAV. Et cortices ipsos. nam capita recentia accipi iubeo, & in aquã imponi. SEN. Ad quam copiam? BR. hoc nihil refert, sint quotcunq; capita, & in quocunque põdere. nam posteaquàm expressum fuerit ex singula expressi vncia, boli armeni vnciam addo & zuccari violati semiunciam, de violato autem iuleb tantum appono, quãtum ad corpus molle reddendum satis erit, nonnunquam verò tragacanthum addo, vt glutinosius euadat, & cùm sumitur diutius in ore permaneat. nam quanto magis in ore seruatur, & paulatim stillat, tanto magis prodest. SE. habemus & in vsu Nicolai diapapauer, quod author dicit, hecticis, phthisicis, ac nimium vigilantibus, mirificè prodesse. BRASSAV. illius authoris compositionem referto. SENE. iam refero.

℞. Succi glycyrhizæ
Tragacanthi Gummi arabici
Singulorum ʒ x.
Se. papaueris albi Penidiorum
Singulorum ʒ xx.
Amygd. dul. mundatarum ʒ x.
Amyli Se. cotoneorum Portulacæ
Singulorum ʒ v.
Se. melonis Cucurbitæ
Cucumeris Lactucæ Maluæ
Sing

Singulorum ʒ viij.
Omnia hæc in puluerem redigantur,&cum syrupo violaceo vel ſapa conficiatur. BRASSA. Pauci ſunt in hac vrbe,qui hoc ſeruent Nicolai diapapauer. SEN. Ego ſemper ſeruaui,tamen nunquàm audiui medicum,qui inter dicendum diceret. ℞.diapapaueris Nicolai,ſed omnes ſimpliciter, diapapauer,vel loch de papauere indicant:& tunc illud Meſue præbeo. BRASSA. Ergo in tua pyxide, in tuóve labello Nicolai diapapauer, quod prima vice confeciſti integrum eſſe debet. SENEX. Niſi pauperculis quandoque gratis errogaſſem,totum haberem,quod prima vice confeci. BRASSA. Iam vires amiſiſſe nõ dubito, cùm nimis antiquum ſit. SE. Ob hoc illud abiicere ſtatui, & deinceps nõ conficere. BRASS. Fruſtra eſt illud ſeruare, ſi non indicitur & in vanum ſimplicia amittantur,quæ illud intrant, at bonum eſſe inficias haud ire poſſum,& vtile,at Meſue diapapauer potius probo. SEN. Nos pharmacopolæ vocamus illud Meſue loch de papauere, & hoc Nicolai diapapauer. BRASSAVOL. Tamen vtrunque eſt linctus vtrunque eſt eclegma, vtrunque eſt diapapauer,hoc eſt ex papauere confectum, vos autem vocabulis vtimini, vt vobis in mentem venit, at Meſue in capite illo vbi agit de medicinis frigidis

gidis ad tussim catarrhalem, tria refert dia-papaueris genera. SE. Posteaquam nobis nihil aliud agendum est in præsentiarũ, quàm de his diaſtuum generibus agere, optarem vt tria hæc genera referres. BRA. Id libenter efficiam: primò inquit author, diapapauer ex inuentione nostra conferens cum auxilio Dei ad tussim catarrhalem recentem, & antiquam, & pectoris ægritudines maturat, & est mirabile.

℞. Papaueris ℥ xxx.
Glycyrrhizæ Tragacanthi
Penidiarum
Singulorum ℥ xxx.
Gummi arabici Succi glyzyrhizæ
Farinæ fabarum Fœniculi
Anisi Se. lactucæ Amyli
Se. portulacæ Maluæ
Singulorum ℥ x.
Se. cucumeris
Melonis Cucurbitæ
Singulorum ℥ v.

Confice cum melle colato, aut cum penidijs & melle sing. quantum sufficit. dosis est aur. ij. SEN. Iam vnum audiui Mesue diapapauer. ad alia te conferas. BRASSAV. Mesue iterum dicit, diapapauer ex inuentione nostra conferens cum auxilio Dei tussi, catharrali recenti, & veteri, pectoris ægritudines

matur

naturat,& eſt mirabile.

℞. Papaueris ʒ xxx.

Gummi arabici Succi glycyrrhizæ

Tragacanthi Penidiorum

Singulorum ʒ xxx.

Seminum fœniculi Aniſorum

Lactucæ Maluæ

Singulorum ʒ x.

Seminum cucumeris

Cucurbitæ Melonis

Singulorum ʒ v.

Confice cum melle colato aut cum penidiis & melle quantum ſufficit. Doſis aur.ij. s E. Referas & tertium, vt ad maiora progredi poſsimus. B R A S S. Iſtud non eſt ex inuentio ne Meſue. ſed eſt Hamech filij Zachariæ, cuius iuuamentum (inquit) eſt ſublime ad tuſsim catharralem cum caliditate & aſperitate, & ſiti, & ad raucedines vocis, & ad pleuritim.

℞. Papaueris albi Penidiorum

Singulorum ʒ xxv.

Succi glycyrhizæ Tragacanthi

Gummi arabici

Singulorum ʒ xx.

Amygd. dulcium ʒ viij. Amyli

Seminum coroneorum Portulacæ

Singulorum ʒ v. Seminũ cucumeris

Citruli Melonis Cucurbitæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Lactucæ Maluæ
Singulorum ʒ iij.

Tempera cum ſyrupo violato. doſis eius ab aur.ij.vſque ad vnciam ſemis cum aqua ho dei decoctionis iniubarum & ſebeſten, & ſ vigilias habeat cum eo quod mulgetur ex papaueris ſemine cum cortice ſuo,hæc ſunt diapapaueris genera à Meſue deſcripta.S E. At in vſu non ſunt. B R A. Minimè, niſi qui- ſpiam in vſum ducat,at potius laudo diapa- pauer illud quòd etiam ex Meſue conficis, & in tuo ſeruas pharmacopolio. S E. Nónne adeſt,& apud Auicennam loch de papauere. B R. Adeſt in quinto canone,ſumma prima, tractatu quinto. S E N. Quomodo ab Auicen- na conficitur? B R A. Alio modo quàm à Me- ſue conficiatur,nam ita dicit, loch de papa- uere conferens ad ſanguinis per vomitum expulſionem,& ad calidam febrem,tuſsim, pectoris dolorem & pleuritim,cuius compo- ſitio hæc eſt.

℞. Roſarum rubearum ablatis capitibus
Gummi arabici
Singulorum ʒ ß.
Amyli triticei Tragacanthi
Granorum papaueris
Singulorum ʒ ij.
Spodij Croci
Singulorum ʒ ß.

Succi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Succi glycyrrhizæ ℥ ij.

Aggrega has medicinas tritas, & cribellatas quæ hac actione indigent, & cõfice cum triplicato, & repone in vase, & vtere quando necesse fuerit, & bibatur cũ tereniabin, aut decoctione hyssopi. SEN. Quid intelligendum est per hoc, & confice cum triplicato? BR. ASS. Aliqui intelligunt cum vino cocto, cuius tertia pars consumpta sit. SEN. Hoc quadrare nõ videtur, quia hoc triplicatum vocari non potest, sed potius est resolutum. BRA. Posset prorsus in hoc casu sumi sapa, & conueniret, at potius arbitror hic verbum deficere, & legi oportere & confice cum triplicato iuleb violato, aut zuccaro violato, aut aliquo simili. SEN. Ita esse non dubito, sed ad alia contemplanda accedamus. BRA. Quid impedit te aliud proponere considerandum ex his, quæ in tuo sunt pharmacopolio?

SENEX.

In meo pharmacopolio, nullæ aliæ insunt compositiones, quæ sub nomine loch comprehendi possent, at multa sunt quæ delingendo sumuntur. BR ASSA. Omnia illa quæ pro thorace & pulmone conficiuntur in medium adducito, præsertim si delin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

genda sint, quamuis non sint sub nomine loch imponenda, hoc est eo non sint insignita nomine. SEN. Electuarium igitur pectorale in medium prodibit. BRAS. Et hoc linctus vocari potest, at quis est ipsius author? SEN. Ignoro, sed illud habeo in meo libello scriptū, & cùm electuarium pectorale indicitur, illud prabeo. BRA. Vocatur & loch pectorale, & multi recentiores medici vocāt illud loch pectorale, verumtamen conficiendi modum referto. SE. Iam refero.

℞. Succi caulium ℔ j.

Bulliat & despumetur, postea adde croci ℥. ij. Mellis Zuccari

Singulorum ℔ ß.

Fiat loch secundùm artem & vtere lambendo. BRASSA. Quidam reperiuntur, qui habent quidem electuaria pectoralia, at illa loch non vocant, neque electuaria, sed potius mixturas pectorales. SE. Quo modo cōfectæ sunt? BRAS. Isto,

℞. Zuccari violati Boraginati

Buglossati Manuschristi violati

Singulorum ℥ iiij.

Diairis ex zuccaro ℥ vj.

Penidiarum Diatragacanthi

Singulorum ℥ vj.

Diacalamenthi Loch de althæa

Singulorum ℥ ij.

Misce,

liſce, cum ſyrupo violato, & fiat mixtura, & reſeruetur. SEN. Ineptum videtur vocabulum, hanc compoſitionem appellare mixturam. BR. Imo Ineptiſsimum, nam vnamquanque compoſitionem, mixturā eſſe nemo ignorat, in hac vero cōpoſitione, quę prę paratā ſunt, primo debēt in puluerem redigi, poſteà conſeruis recipienda ſunt, denique omnia cum ſyrupo violato ſunt miſcenda. BN. Magna eſt differentia inter electuarium pectorale quod conficio, & iſtud BR. Non me latet, cùm dixeris te neſcire cuius ſit authoris id quod cōficis pectorale electuariū, authorē tibi aperiā, reperitur apud Gordoniū, & ab ipſo vocatur loch de caulibus, licet tu electuarium pectorale voces, in nōnullis tamen pharmacopolijs hoc quod ſequitur electuarium pectorale conficitur.

℞. Althææ præparatæ ℔ j.
Enulæ ℔ ij. Hyſſopi
Gariophyllorum Cinnamomi
Singulorum ℥ j.
Glycyrrhizæ raſæ ℥ ij.
Origani ℥ ß. Crocci ʒ j.

Althæa primo coquatur & enula optimè, & ſingula per ſe piſtentur, & fiat electuarium ſecundùm artem, quo lambendo vtaris. SE. Vidi apud nos paucos pharmacopolas iſtud confici.

℞. Pen

℞. Penidiarum Diatragacanthi
Singulorum ℔ ß.
Misce & cum iuleb violato fiat loch, aliqu
sunt, qui confectum seruant, & alij tunc fa
ciunt cùm electuarium pectorale indicitur.
BRAS. Alij verò sunt, qui ita conficiunt.
℞. Penidiarum
Zuccari candi violati Diatragacanthi
Singulorum partes æquales.
Iuleb violati quātum sufficit, misce & fiat
eclegma, aliqui miscent cum syrupo de gly
cyrrhiza, at ego diuersa præparari iubeo
pectoralia eclegmata, vt conuenit ac con-
tingit. nam in pleuretidis initio cùm nihil
expuitur, & materia est penitus cruda ex iu-
leb violato, & zuccaro cando violato ecle-
gma confici iubeo, postea syrupum de capil
lis veneris addo, & deinde penidia, postea
diapenidia, & si materia sit partim crassa,
partim tenuis, ita confici moneo.
℞ Diapenidiarum Diatragacanthi
Singulorum ℥ j.
Cum syrupo de capillis veneris fiat linctus,
vel cum syrupo de hyssopo, si crassa mate-
ria superet, si verò tenuis superet, cum vio-
laceo, & plus addo de penidiis si sit crassa &
multa materia, si verò sit tenuis, & in co-
pia plus addo de diatragacantho, itaque va
rio vt ei conuenit, qui affectus est & mate-
riæ

æ expuendæ. nam ipsa est quæ augere, & minuere facit illa quæ compositionem ingrediuntur. SE. In materia crassa attenuanda quando magis augere volueris, quomodo incedes? BRASS. Post penidia, & diapenidia, loch de pino indico, cum cyrupo de capil. vene. deinde loch sanum accipi iubeo, postea diatridẽ, deinde loch de scylla, hisq; addo vt in linctus formã coniiciantur, syrupum de yssopo primùm, deinde syrupũ de prassio, posteà oxymeli compositum, deniq; oxymeli scilliticum, itaque per ordinẽ incedo. SE. In materia verò tenui quem ordinẽ seruas? BRA. Id tibi explicabo cùm omnia linctuum genera enodauerimus.

SENEX.

Nunc sequitur diatragacanthum. BRAS. Et si sub linctus nomine positum non sit, tamen cùm lambendo sumatur, & in ore seruando, vt hæ materiæ quæ in thorace sunt expuantur, idcirco ab re non erit, de illo in præsentiarum tractare, túque probè fecisti, cùm illud huc adduxeris, at cùm duplex sit diatragacanthum, calidum scilicet & frigidũ, de quo intelligis? SEN. Cùm simpliciter profertur diatragacanthum, frigidum semper intelligitur, & cùm quispiam

sim

simpliciter petit diatragacanthum, illi sem
per frigidum præbeo, imò si calidum por
rigere voluerim id efficere nequirem, qui
neq; illud seruo,neq; vnquã seruaui. B R A
At à quo authore frigidum accepisti? s E N
A' Nicolao,qui ait diatragacanthum à tra
gacantho nomen accepisse, & addit sanar
omne pectoris vitium & pulmonis,quod e
caliditate fit & siccitate, præsertim phthi
sicis,hecticis, pleuriticis, & peripneumoni
cis, & addit valere ad omnem tussem qu
ex caliditate fit, vel siccitate, & ad omnem
linguæ ac gutturis asperitatem. cùm vero
sumitur tam diu in ore seruetur, quòd dis
soluatur. B R. Compositiones refertæ,nam
preter ea,quę ab authore scripta sunt,scio t
nuibus materiebus multũ proficere, quæ in
crassari debent. S E. A' Nicolao ita paratur.

℞. Tragacanthi albi ℥ ij.
Gummi arabici albi ℥ j. ʒ ij.
Amyli ℥ ß
Glycyrrhizæ mundæ ʒ ij.
Seminum melonum
Citrulorum Cucurbitæ Cucumeris
Singulorum ʒ ij.
Penidiorum ℥ iij.
Camphoræ ℈ ß

Syrupi violati,quòd sufficit. B R A S. Quo
modo hæc simul miscet,vt compositio fiat

S

E. Ita ait, semina cum aqua ponātur supra zuccarum, tantáque sit aquæ copia, vt zuccarum tegi possit, & bulliāt vsque ad aquæ consumptionem, posteā per rarissimū pannum percolentur, & deinde quod percolatum est, ad syrupi decoctionem ac consistentiam coquatur, posteà fundatur in mortario aromatū pulueres bene miscēdo. BRASSAVOL. Hoc modo conficiendum est, primò tragacantum seorsum in puluerem redigendum, & non cum aliis diutina indiget confusione, priusquam in puluerem redactum sit. nam si aliis misceretur, antequam esset tusum, & contenderemus in puluerem omnia simul redigere, alia in tam tenuem pollinem redigerētur, quòd per aërem aduolarent, tragacātho igitur seorsum in puluerem redacto, & alia in puluerem redigantur, quæ redigi debent, semina deinde à suis corticibus liberanda sunt, deinde fiat syrupus vt ipse dicit, at aduertendum ne nimis coquatur. nam tunc pulueres, recipere non posset. SENEX. Nonnullos vidi, qui nunc syrupum clarificabant. BRASSAVOL. Ob quam rem? SE. Vt tragacanthum magis album efficeretur. BRAS. At posteà est minus efficax, in syrupum primò ponatur tragacāthi puluis, deinde alij pulueres sequantur probe semper commiscendo, scitóque
gummi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

gummi genera in violarum aqua folui de-
bere,& in puluerem minime côteri, & ho
est in omni compositione seruandum.nam
ex hac tractatione magis album efficitur
neque illud faciendum,quod aliqui faciût
qui pro singula puluerem vncia zuccari li-
bram commiscent. at pro singulis tribus
puluerem vnciis, vna zuccari libra misceá-
tur, omniáque probè commista in pla-
centulas vel in morsellos redigantur. SE-
NEX. In quo loco apud Galenum syrupus
albus reperitur Nicolai. BR. Cur hoc petis?
SE. Quia quòd dixi syrupus violaceus, in
decompositionibus, & in multis codicibus
ita scriptum est, syrupu albi Galen. autho-
résque exponunt, id est iuleb violati. non-
nulli verò dicunt, syrupi albi. id est syrupi
violati. BRAS. In meis Nicolai codicibus,
non legitur syrupi albi Gal. sed simpliciter
syrupi violati. tamé quia multi codices ita
habêt, videlicet, syrupi albi Galeni dicimus
apud Galenum non inueniri syrupû album,
nedum hoc nomen syrupus, at apud ipsum
legitur ius album, quòd huic compositioni
minimè côueniret, neq; Gal. cognitionem
habuit iuleborum vel syruporum, vt nostra
hac ætate conficiuntur, & quia nonnulli di-
cunt Galenum per hunc syrupum iuleb
simplex intellexisse, ex aqua, & zuccaro

infectum, nos istis dicimus Galenum non
gnouisse zuccarum quo nos vtimur, ex
nnis excoctũ, cognoui tamen saccharum,
òd supra cannas æstiuo tempore concre-
it, at hoc non est nostrum vocatum zuc-
rum, syrupus igitur violaceus desumen-
is est. SENEX. En ad quantam malitiam de
nere homines, vt hoc etiam diatragacan
um adulterare nitantur. BRASSAVOL.
uo illud adulteratur? SEN. Amyli pulue-
m in magna copia adijciunt, & pulueres
ios subtrahunt. BRASSA. Hos ego sta-
n suspendi iuberem, quia si in re tam par-
momẽti, & minimi lucri adulterium fa-
unt, ambigendum non est, in rebus ma-
ris momenti & amplioris lucri esse adul-
ria commissuros. SEN. Nemo ambigere
ebet. BRAS. Si quempiam noscis, qui hoc
xerceat mihi indicato: nam primus erit
uem puniri faciam, ob errore quos in com
ositionibus cõmittunt pharmacopolæ. SE.
mihi quispiã occurrat adeò impius, illum
rotinus detegam, & vt à vitijs suis emen-
etur, atque expurgetur, tibi indicabo. BR.
Huic illud boni præstabis, quòd admonitus
einceps cauebit, ne huius generis errores
õmittat. SE. Sed pessimus huius scelestis ani
nus nunquam corrigetur, erit hic bonus,
el saltem non malus formidine pœnæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

non autē virtutis amore. BRAS. Tibi iure
iurando affirmo. si tres aut quatuor huiu
generis errores, vel potius excogitata adul
teria, in ali quo inuenirem pharmacopoli
me illum è pharmacopolarum albo esse ei
cturum, vt nunquā deinceps in nostra hac
ina vr e artem exerceat, & si adulteriū i
catarthicis sit medicamentis, præter anno
tatam punitionem, tercentis etiam mulct
bitur scutis. nam illorum nulla ratio habe
da est, qui ob paruum lucellū homines spo
te necare volunt. SEN. Nulla est tam sæu
punitio, qua hi improbi ac scelesti puniri n
debeant. ad rem vero redeamus. nam diatra
gacanthum calidum sequitur contemplan
dum. BRAS. A quo authore desumitur? S
A Nicolao, vt arbitror. BRASSAVOLVS
In Nicolai codicibus haud inuenitur. SEN
Cuius ergo authoris est? BRASS. Hoc diatra
gacanthum non legi, nisi apud quempiam
ex recētioribus, quorum libri nunc vix le
guntur. SEN. Quinam est hic author? BR
Gilibertus vocatur, qui in sua Praxi in ca
pitulo de thoracis strictura diatragacanthū
calidum descripsit, quod ad frigidi differen
tiam ita nuncupatum esse constat, hoc verò
ita confici monet.

℞. Tragacanthi in sufficienti aqua tem-
perati ℥ iiij.

H ysso

Hyſſopi ℥ j. ʒ ij.
Cinnamomi ℥. ß. Gingiberis ʒ ij.
Glycyrrhize Succi glycyrrizæ
Singulorum ʒ j.& G xv.

Confice cum calamento tragacanthum & ſufficienti melle, & lento igne ad ſpiſsitudinem decoques, poſteà ab igne deponito, pulueres addito ac vſui reſeruato, & ad caſtaneæ quantitatem præbeto. SEN. Ego in meo pharmacopolio ſemel tantùm in cuiuſpiam medici gratiam confeci, & ſemel, aut bis tantum vendidi. BRA. Nec immerito, quia cùm valeat (vt ferunt) ad aſthmaticos, hæmoptoicos, anheloſos, ſuſpitioſos, peripneumonicos, pleuriticos, & ad omnẽ pectoris coarctationem, ac ventriculum roboret, & concoctionem adiuuet, & tuſsientibus conueniat ob frigidam pituitam quã eijcere non poſſunt, miror cur tragacanthum recipiat, quod adſtringit, coagulat, & expuere non ſinit. nam eius officium eſt incraſſare id quod tenue eſt, non autẽ quòd craſſum eſt attenuare. SE. Fortè ponitur ad adſtringenda ſimplicia, vt forma in qua ſit perficiatur. BRAS. Nimia eſt tragacanthi copia, ſi compoſitionem ad hunc finem ingrederetur. SE. Noui pharmacopolas nonnullos, qui plus etiam addunt in eorũ compoſitionibus tragacãthi, ita enim cõficiũt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

℞. Tragacanthi triduo in aqua tempera-
ti ℔. j.
Hyssopi Pineorum
Amygd.mundatarum
Singulorum ℥ iij.
Seminis fœnugræci Cinnamomi
Singulorum ʒ ij.
Seminis lini vsti ℥ iij. Gingiberi
Glycyrrhizæ rasæ Succi glycyrrihiza
Singulorum ℥ j.
Puluerizentur tenuiter, quæ in puluerem redigenda sunt, & quæ conterenda sunt contritioni mandentur, postea hoc modo conficiatur. tragacāthum in aqua infusum per linteolum extorquēdo excerne, & cum libris duabus, & vncijs octo mellis cocti vsque ad spissitudinem, lento igne rudicula semper agitando misceto, deinde nuclei pinei, amygdalæ, lini semina & fœnugræcum addantur, postea ab igne deponatur, & suprascriptorum aromatum puluis addatur vsuique reseruetur. BRAS. Est longè diuersa ab illa quā retuli, & in simplicibus, & in ponderibus eiuscemodi compositio, & si diatragacanthum calidum esset conficiendum, ac seruandum hoc proculdubio esset, nisi tantam tragacanthi copiam reciperet. nam huius compositionis intentio est attenuandi ac aperiendi, tragacanthum vero astr

o aſtringit,& incraſſat.s.s E N. Prætermit-
am igitur. B R A S S. Prætermittito, cùm a-
ij adſint ſuperius dicti linctus ad eoſdem
ffectus, valentius facientes, interim verò
lia contemplemur.

SENEX.

Neſcio an diairidē huc afferre debeam.
B R A S. Quamobrem?s E N. Quia in lin-
ctuum genere eſſe non videtur.B R A S S.imò
& lingendo ſumitur, & thoraci conuenit,
ab re verò non eſt, ſi de eo agamus,cùm ſit
compoſitio, quæ ad thoracis affectus con-
uenit, nam vt Nicolaus inquit, dyſpneis
prodeſt,arteriacis, tuſsientibus, vocem de-
perditā reſtaurat ,ſi ex frigitate ſit.S E N E X.
Hi omnes ſunt & thoracis,& ipſius parciū
affectus.B R A .Ob hoc de illo tractare con-
uenit,at compoſitionem referto. S E N.No-
tandum primò reperiri diairidem ex mel-
le,& diairidem ex zuccaro.B R A S S. In his
nulla alia differētia eſſe debet, quàm quòd
vnum recipiat mel,& aliud zuccarum.S E N.
Imò multū differunt.B R A S.Vtrunque igi-
tur referto , vt quomodo differant, con-
templari poſsimus.S E N E X.Nicolaus dia-
irim ex melle ita conficit.
℞. Iridis ℥ j.

Polij Hyssopi Glycyrrhizæ
Singulorum ʒ vj.
Tragacanthi Amygdalarum
Pineorum Cinnamomi
Gingiberis Piperis
Singulorum ʒ iij.
Caricarum Carnium dactylorum
Passularum mundatarum
Singulorum ℥ iij. ß.
Styracis rubræ ʒ ij. ℈ j.

Mel quod sufficit, sumatur vesperi cum vino calido. BRAS. Ego vnaquaq; hora præbeo, & perficit semper, & præsertim cùm crassas materias quæ in thorace sunt expuere oportet. SEN. Tu ergo eo veteris ac si sit linctus? BRASS. Et quid est aliud quàm linctus, qui lambendo sumi debet? notáque & si dicat sumi cum vino calido, hoc faciendum esse intelligit, posteaquàm fuerit eliquatum, & descenderit. SEN. Amarum esse debet. BRASS. Ob quam rem? SEN. Quia iridem recipit. BRAS. At radix illa non est vehementer amara, tótque adsunt dulcia, vt maiorem extinguerẽt amaritudinẽ, quàm sit illa iridis, veruntamen hoc diairis quod ex Nicolao adduxisti, ex melle confectum est, nunc illud adducito, quod ex zuccaro fit. SEN. Id ita conficio, zuccarum depuratum, ac clarificatum, & ad debitam coctu-
ram

[...]ni percretum accipio, & cùm infrigida-[...]m fuerit, puluerem radicis iridis ad de-[...]itam quantitatem commiſceo, & in vo-[...]tis morſellis confectionem facio. BRAS. [...]la igitur non recipit, quæ in diairide cùm [...]elle ſumuntur? SEN. Non recipit, & hoc [...]ſt, quód perenniter vendo. BRASS. Iube-[...]em vt omnia adderentur, & in ſolidiorem [...]ormam ex zuccaro redigeretur. SENEX. Ita [...]einceps efficiam. BRASS. Quantam mel-[...]is copiam id recipit quòd cum melle eſt? [S]EN. A libra vna & ſemis vſque ad duas. BRASS. Nonnulli verò ſunt, qui in Nico-[l]ai compoſitione tragacanthum accipiunt, & amygdalas ac reliqua in hoc ordine ad vncias tres. SENEX. Hoc abſurdum videtur, quia reliqua nimis ſuperarent. BRASS. Arbitror ego compoſitionē quam adduxiſti eſſe exquiſitè illam Nicolai aliqui præter-eā ſunt, qui vbi legitur caricarum, dactylorum, paſſularum ſingulorū drachmas tres, & ſemis, legūt drachmas quatuor & ſemis. SEN. Hic eſt mitior error, verùm reperiturne apud antiquos eiuſcemodi diairis? BRASSA. Si antiquus eſt Nicolaus Alexandrinus apud antiquos inuenitur, quia apud ipſum eſt, imò Nicolaus propoſitus ab Alexandrino accepiſſe videtur, quia eiſdem ſe-[...]e vtitur verbis, nam dicit, diairis, dicitur

ab iride, & prodest dyspnoicis, arteriacis, tussientibus, vocem perditam restaurat, si ex frigiditate fuerint. duodecima pars est libræ tres, ita verò conficit.

℞. Radicis iridis ℥ j.
Pulegij Hyssopi Glycyrrhizæ
Singulorum ʒ vj.
Tragacanthi Amygdalarum
Pineorum Cinnamomi
Gingiberis Piperis
Singulorum ʒ iij.
Caricarum Carnium dactylorum
Passularum enucleatarum
Singulorum ʒ iij. ß.
Styracis rubri ʒ ij. ℈ j.

Mellis quod sufficit, sumatur vesperi cum vino calido. SEN. Eadem prorsus est compositio cum illa, quam adduxi. BRASSAVO. Nonne tibi dixi propositũ ab Alexandrino accepisse? SEN. At in alijs compositionibus aliquo modo differre videtur, in hac verò nihil discrepat: nam neque vna syllaba in vna est compositione, quæ in alia non sit. BRASS. Nota præterea vbi dicit styracis rubri, aliquos addidisse styracis liquidæ sub eodem pondere, videlicet drachmas duas & semis. SENEX. Putas me hoc esse addendum? BRASS. Siue addatur, siue non addatur, haud magnifacio, tamen in maiori parte co

te co

te codicum non adest, cùm verò de diairi-de satis dictum sit, ad alia te conuertito.

SENEX.

Nescio an in hunc ordinem referendum sit diacodium. BRASS. Inferendum, quoniam inter linctus genera numeratur, sed hoc erit apud antiquos tã diuersum, vt à Galeno multa ipsius genera referantur, in libro de cõpositione medicamẽtorũ secundũ locos. verũtamẽ cùm de ipso plene tractaturi simus, ab illo incipiamus, quod tu paras & in pharmacopolio seruas, SE. Ego Nicolai diacodion sequor & hoc modo cõficio

℞. Capita papauerum nõ nimis viridium nec nimis exiccatorum numero xij.
Rosarum ʒ ij.
Croci ℥ ß. Acaciæ Glycyrrhizæ
Singulorum ʒ j.
Boli ℥ ß.
Cinnamomi Symphyti
Bypocistidis Balaustiarum
Singulorum ℥ j.
Myrtillorum ℥ j.
Corallorum rubrorum, alborum
Sumachiorum Sanguinis draconis
Laccæ Roris syriaci
Singulorum ℈ ij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Seminis portulacæ ℥ ß.
Ita verò conficitur, papauerum capita in tantundem aquæ pluuialis imponatur, vt bene tegantur, hicque per tres dies dimittantur, & in eadem aqua vsque ad tertiam partem bulliant, postea colentur. & in hoc quod decoctum est, libra vna & semis mellis myrtini imponatur, in quo melle, quæ præscripta sunt admisceantur, & si fortè quispiam ignoraret, quomodo myrtinum mel conficiatur, statim Nicolaus quomodo fiat edocet, cùm dicit confectio mellis myrtini talis est, in duabus despumati mellis libris libra vna succi myrtillorum imponatur. & ad succi cõsumptionem percoquatur, postea colatur. quantitas sumendi est à drachmis quatuor ad sex. BRAS. Nihil plus addit Nicolaus, vt tu addidisti. SEN. Et ego Nicolaũ sequor. BRAS. Cur potius Mesuen nõ sequeris in compositione illa, quam vocat sua lingua diaiacur, quę græcè diacodion est? SEN. Ita didici à pręceptore meo, & cùm à medicis diacodion indicitur, semper hoc præbui, in præsentiarum præbeo, & in posterum præbebo, nisi melius fuerim admonitus. BRAS. Tamen cùm antiquorũ compositiones haberi possunt, nunquàm probo, vt illæ deferantur, & nouæ quædam introducantur. nam
illæ

llæ quæ ab antiquis scriptæ sunt, per longam experiẽtiam comprobatæ sunt. at nouæ compositiones, nondum certa iudicia habere potuerũt. SEN. In hoc tecum facio, sed ego sum id semper secutus, quod à pueritia didici, ac imbibi, neque vllus ad hoc neq; tempus me admonuit, gaudeóq; non sum periisse vt diacodij compositionẽ conficere addiscam. BRA. Si de diacodio, omnia quæ dici possunt referre tentarem, dies prius deficeret, quàm ipsa compositionis diacodij materia, idcirco dicendum est diacodion, variis modis confici debere, vt variæ sunt intẽtiones, ad quas eo vti voluerimus, hæ verò diuersitates à Galeno docentur, in septimo de compositione medicamentorum secũdùm locos, capite secundo, in quo loco cùm multas diacodij compositiones attulisset, denique propriam diacodij compositionem describit, notat nos ita vti debere sua compositione vt ipse illam composuit. SEN. At quomodo illam composuit? BRAS. Audito, arbitratur illam esse præstantiorem compositionem, in qua ad vnum aquæ sextarium, decem papaueris capita iniiciuntur, vt à Critone scriptum est, aut ad duos sextarios quindecim capita vt Soranus dixit, medium deinceps inuenit inter horum duorũ authorum sen-

tentias

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tentias, quando octo aut nouem capita in vnum sextarium confecerimus, neque præmacerat Gale. papaueris capita ad triduum, vt Hæras faciebat, neque etiam statim collecta capita coquit. sed si humidiora sint, & meliora ad vnum diem, nocte etiam subintellecta, si etiam duriora & sicciora sint, longiori tempore macerat, ideirco nondum indurata accipere oportet, & valde mollia abiicienda sunt, & siccio-ra modicum succum habent, humectiora verò crassum quidem, sed crudum adhuc, & aquosum ac debilem, vt illa fugienda sint capita, quæ ex humidis, & palustribus locis affecta sunt, numerus verò iuxta aquæ proportionem iniiciendus est, de mediocribúsq; intelligito capitibus, nã aliqua sũt moderatis maiora, aliqua minora, alia inter hæc mediocria, ex his prædictum numerũ ad sextarium coniicere oportet, cocturęq; terminus nõ sit, vt tertia pars, aut quarta aut aliqua talis pars aquæ fiat reliqua, verum vbi primum in totum flaccida fuerint facta, cur verò flaccida esse debeant, ratio à Galeno asignatur, quia succum expressurus est, quod facile fiet ipsis flaccidis effectis, diutius coquere iudicat superuacuũ huic succo mellis dimidiam mensurã commiscet, & lento igne coquit ad attici mellis
compa

ompagem. at quia nonnulli in pluuia aquæ primam coсturam fecere, ne videlicet ipsa ad aliquam putredinosam qualitatem permutetur, idcirco addit & fontanam suffice, re, pluuiosa nõ præsente, aquam verò non probat, quæ per plũbeos canales percurrit, quia nonnihil ex plumbo in ea continetur & ideo, qui eiusmodi aquæ fęcem bibunt, dysenteriam incidunt. hæc est diacodij cõpositio Galeni. SEN. Parùm differt ab illa Mesue in simplici compositione diacodij, priusquam adstringentia simplicia illi ad dantur, BRA. Imò Mesue intagram Galen. compositionem afferre debebat, quia illam se relaturum spopondit. SEN. Quinam est huius compositionis vsus? BRAS. Multiplex est, qui tam plane à Galeno descriptus est, vt eius verba tantum audire indigeamus. Datur his (inquit) qui somno opus habent, quibus plerunque etiam cogimur dare illa, quæ opium receperint, his præberi debet, qui tenuem habent, à capite ad asperam arteriam destillationem, & ob sequẽtem tussim dormire haud permittuntur. at Galen. pro his ex sapa diacodion parat, túncque ait, ad huiusmodi sufficientem coсturam esse, vbi papaueris capita ad aquæ medietatem fuerint decocta, imò addit, quod per passum, & the-

xxum

tæum creticum melius est,quàm per mel
coctaram fieri , vbi fluxus valde tenuis ex
titerit.nam non latebat Galenũ attenuan-
tis facultatis esse mel , propterea tunc fu-
giendum, quia tenues fluxiones auget,ad-
miscet etiam dulcem radicem huic phar-
maco, dum coquitur, & si abfuerit, eius
succum inijcit , qui de Creta asportatur
si circa pulmonem adsit destillationis co-
pia, quæ à capite descenderit confectio-
nem ex melle,aptiorem esse dicit , sicu-
ti indigentibus somno illa quæ ex sapa
constat, his etiam qui indigent reiectio-
ne per sputum,compositio quæ recipit mel
est commodior , si æger somnum capere
voluerit, diacodion accipiat,aut ex melle
conditum,aut quod citra mel est apparatũ
si quandoque aliquid vrgeat , vt vtraque
permixta sint ex eo plus pone quòd magis
vrget, notátque Galen. id vrgere magis
quod maiori auxilio opus habet,& si petas
in quáta copia præbeatur, inquit datur cũ
mõderata mensura duorum cochleariorum
satis magnorum copia,debet verò eiusce-
modi copia augeri,& minui iuxta corporis
magnitudinem eius qui sumere debet , &
ætas consideranda est,& anni tempus ac re-
gio.nam in his omnibus frigidioribus mini-
mum dandum, calidioribus amplius. adde

distil

distillationis respectum suadere an plus, an minus sit exhibendum. hæc est diacodij Galen. compositio, & mutatio, quam in ipsa facit. SEN. Scire optarē & illa diacodionis genera que apud antiquos erant in vsu. BRAS. Nimis prolixum esset referre. SEN. Quid aliud acturi sumus, quàm istud? BRAS. Audito igitur hæc, quàm referam antiquissima fuit. & vsitatissima diacodij compositio, in qua tamen (vt Galen. notat) multum differebant. nam aliqui ad centum viginti papaueris capita aquæ sextarios viginti infundebant, vt vnumquodque sextarium sex papaueris capita reciperet, alij verò in octuaginta aquæ sextaria octingenta papaueris capita infundebant, vt singuli sextarij capita decem acciperent. nonnulli in vno aquæ sextario, octo papaueris capita imponebant, alij (quos Galenus reprehendit) in aquæ sextarios tres octuaginta papaueris capita imponebant. Alij (quos vehementius reprehendit) in tres aquæ sextarios centum viginti papaueris capita imponebant. SEN. Si hoc erat commune, quæ postea erant propria authorum diacodia? BRASSAVO. Andromachus mille ducenta viridia papaueris capita sumebat, postea pluuiam aquam indebat, neque ponit (vt Galenus refert) quantitatem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tatem. SEN. At quam aquæ quantitatem Andromachum posuisse arbitraris? BRA. Tantam posuisse arbitror, quanta papaueris capita tegerentur, & ebullire possent. Chrito autem hoc modo composuit, capita papaueris agrestis octingenta, aquæ sextarios octuaginta ad tertias coquito, & exprimito, & decem mellis libras adiicito. SEN. Hoc est simplicissimum diacodion. BRAS. Simplicissimum quidem, sed nonnunquam compositum effficiebat Chrito, cùm adebat.

Croci Myrthæ
Succi hypocistidis
Singulorum ℥ xij.
Thuris ℥ vj. Acaciæ ℥ xij.

Galenus tamen simplicissima vsus est compositione, & non ista composita. SEN. Alia prosequaris obsecro. BRAS. Heras ita conficiebat diacodion, capita papaueris viridia centum viginti, aquæ pluuiæ sextaria tria, triduo macerentur, postea ad tertias coquito, & exprimito, & addito mellis sextario, in duplici vase coquito, & cùm spissari cœperit, adde acaciæ ruffæ ʒ j. succi hypocistidis ʒ j. at cum capita in aqua ponebantur, vna croci drachma in linteolo posita simul erat ebullienda. quidam addunt myrrhæ ʒ j. quam cum modico passo terunt, postea quoad spiscescat percoquunt, à Ga-

senóque notatur, si cùm mel apponitur, nihil aliud addatur, esse diacodion non medicamentarium. SENEX. Fuit pauca aquæ quantitas illa quàm hic author accepit. BRASSAV. Galenus etiam idem iudicauit, verùm Democrates in libro Philiatrus inscripto, id est, rerum medicarum studiosus, Themisonis diacodion refert, ab eodem authore inuentum, & in metris confectum. SE. Et hæc carmina lubentissimè audirem. BR. Audies si aures accommodabis, nam ita cecinit:

Papaueris quòd nominant ipsi agricolæ
Agreste, nam spontaneum est, nec conseritur,
Capita virentia, & recentia, integra,
Semen rubrum, nondum nigrum gerentia
Decem quatuor centúmque magnitudinis
Mediocris in nouam ollulam atque amplã indito,
Infunde tres pluuia de aqua sextarios,
Macerato in his totam diem noctem simul,
Dein coquito lento igne, ac diutiusculè, &
Omnem liquorem expressum in ollam excipito.
Et mellis attici libras tres addito.
Rursúsque leuem ad flammulam decoquito
Dum mellis haud fiat liquidi bona compages,
Mox frigefacta in vitreum vas condito,
Sic nos quidem, ac Themison primus, qui perdidit
Vsum, addidit myrrham, acaciam, & rubens
crocum, &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Hypocistidis succum, ast ea obsoleta iam.
Simplex enim parata commodissima est
Iocunda valde lenis atque viribus
Ex hac datur mystri minuti quantitas
In noctem aliquando plus, minus rursus diem,
Vt tempore pauco in ore hanc sic detineat
Iussus liquentem sensim, ita post vt deuoret
Quòd si nolles aluum morandi gratia, &
Sistatur vt pulmonis & stomachi fluor,
Eruptióque sanguinis septum supra
Pacere, eupatoricae, aut tu potius hinc pontica
Addes, rhois succi, simul drachmas duas
Tantundem & acaciae bonae, non veteris, &
Auferre iam volens abigne pharmacum.
Diluta passo ambo hac simul confundito.
Paulatim, adhuc feruentibus in ollula
Quo ferueant parum simul, mox vasculo
Refrigerata indantur, inde vitreo.

SE. Gestio animo cum medicamenta audio carminibus composita. BRA. Hoc boni ha bent quòd in ipsis simplicium pondera faci lè variari non possunt. nam minima quęque mutatio carmē deprauare potest, adde faci lius posse memoriae cōmendari. SE. Alia pro sequaris. BR. Adest & Sorani diacodiō, ab i pso authore ita cōfectū. ℞. Capita papaueri numero centū quinquaginta, aquae sexta rios viginti, in lebetem nouum coniecta a dimidias coquito, & reiectis capitibus mel li

lis sextarium vnum addito, postea verò.

Myrrhæ Croci
Hyppocistidis Succi acaciæ
Singulorum ℥ j. obolos iij.

Linteolo illigato, & in lebetem suspendito, quo simul cum melle coquantur, postquàm verò crassescere inceperit, fasciculum colligatum tollito, & in mortarium coniectum, cum passi cyathis tribus terito, indéque in lebetem coniectum lente simul donec spissetur, coquito. at à Sorano scriptum est, mitior est confectio, quæ ex solo melle, & capitum papaueris cremore constat. efficacior autem redditur si in fasciculum linteoli pro adstringentibus mellilotum, & radicem dulcem addideris, hæc à Galeno in præcitato libro referuntur. SENE. Hoc ferè modo conficit Mesue: BRA. Imò Mesue Galeni modo conficit, licet postea diuersa addat, vt antiqui faciebant. nam acaciam addit, rubeam enim idem pro quo legendum est hypocistida, crocum, myrrhã, balaustia, & ramich admonet, præterea nonnullos mellis loco penidia apposuisse. alij verò zuccarum apponunt, quod mihi semper magis placet quàm mel, & mellis vires habet, licet sint remissiores, monet præterea dispositionem quandoque exigere vt ex nigro papauere conficiatur, ad quinquaginta

capita,& quandoque fieri debere ex papauere nigro & albo simul. SEN. In tanta authorum diuersitate, quodnam diacodij genus confecturus sum? BRAS. Illud quod ex Galeno retuli. SE. Illud posthac conficiam, at reliqua prosequaris. BRAS. Refer tu quodnam genus linctus supersit considerandum. SEN. Nullum genus à me prorsus relictum est, ex his quæ in vsu sunt. BRA. De eclegmatibus ergo finitum erit.

SENEX.

Finitū prorsus erit, nisi inter linctus, manus Christi vocatum, diamargatitonem, & saponeam numerare volueris. BRASS. Cur non numeranda cum pectori ac thoraci conueniant? SEN. Audiui manuschristi adstringere, quomodo igitur pectori ac thoraci conferet? BRASS. Si id quòd dicis verum esset, in tenui saltem ac calida conueniret distillatione. at tibi ostendam genus aliquod manuschristi pectori conferre, & aliud ad alia. SENEX. Iam ore aperto quod dicas expecto. BRASSAVOL. Ego verò à te peto quòmodo conficias. SE. A' quo initium sumere debeo? BRAS. A' manuschristi. SEN. Duo manuschristi genera conficio, & in meo pharmacopolio seruo, alterū simplex, alterum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

alterum perlatum vocatum, quòd à perlis hoc est margaritis quæ illud ingrediuntur nomen sortitum est, est verò illius compositio quod simplex est, talis.

℞. Zuccari clarificati, & ab aqua percolati ℔ j.
Aquæ rosaceæ ℔ ß.

Misce, & ad aquæ consumptionem simul bulliant, & vnà ad vehementem zuccari coctionem, deinde supra marmor farina aspersum inijce, & in placentulas conformentur. BRASS. Nonnulli oleo amygdalarum dulcium sibi manus inungunt, & in placentulas conformant. SENEX. Placet ne tibi hic modus? BRAS. Imò displicet, sed potius probo vt supra farinam conficiantur, hoc est manuschristi, quod aliquam habet adstringendi vim. at conficisne aliud manuschristi genus? SE. Non aliud quàm perlatum. BR. Tamen & eodem modo fieri debet pro thorace manuschristi violatum. SEN. Quonam modo? BRASSAV. Isto.

℞. Zuccari clarificati, & ab aqua percolati ℔ j.
Aquæ violarum ℔ ß.

Misce, & coquatur vt superius dictum est, & eodem modo conformetur. nota me quandoque ex succo violarum & succo rosarum fieri iussisse, túncque maiorem gratiam ha-

 bebat,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

bebat,& plus conferebat,quàm facta ex a-
quis distillatis. SEN. Iubebas igitur & ro-
sarum succum, & violarum simul misceri?
BRASS. Minimè omniũ:sed iubebam fieri
manuschristi violatum seorsum, & seorsum
manuschristi rosatum. SENEX. Fortè pos-
set, & hoc modo manuschristi boragina-
tum confici,& buglossatum, & saluiatum.
BRASSA. Quis fieri impedit? imò & ex his
fieri potest,& eorum vsus ad illos erunt af-
fectus,ad quos herbæ ipsæ, aut flores confe-
runt. SENEX. Aliqui sunt,qui duas tantùm
aquæ vncias pro singula zuccari libra im-
ponunt. BRASSA. Hi errant,quia tunc nul-
lam fere haberet ab aquis efficaciam, at
pro singula zuccari libra sex aquæ vel succi
vrticæ esse debent,nunc tuum manuschristi
perlatum referto,& modum quod illud con
ficis. SE. Ita conficio.

℞. Zuccari clarificati & in aqua dissolu-
ri ℔ j.
Aquæ rosarum ℔ ß.

Misce,& bulliant ad consumptionẽ aquæ,
& quoad zuccarum consistentiam habebit,
atq; perfectam, vt scilicet duriusculum eua-
serit, tunc iniice margaritarũ non perforata-
rum, & in puluerẽ redactarum ℥ j. Misce &
in placentulas redigantur. BR. Videtur esse
nimis pauca margaritarum quantitas. SE.
Quan

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Quanta igitur esse deberet? BR. Vncia vna. SE. Ita semper confeci. BR. Et semper aberrasti, imò vsque ad duas vncias apponi posset, tamen côueniens etiam est si vnam tantùm margaritarum vnciam receperit, conficisne aliud manuschristi genus? SE. Memini me quandoque confecisse manuschristi ex fragmentis vocatum, sed confici dimisi, quia nullus vnquam illud indicebat. BRA. Cùm verò illud ea vice confeceris, quomodo confecisti? SEN. Hoc modo.

℞. Zuccari clarificati & in aqua dissoluti ℔ j.
Aquæ rosarum ℔ ß.

Misce, & bulliant ad aquę consumptionem, & ad zuccari duriciē, postea in fine addātur.

Omnium fragmentorum pretiosorum subtilissimè pulueri zatorum ℥ iij.
Margaritarum ℥ j.

Misce, & supra marmor farina aspersum fiant placentulæ. BRAS. An hoc serues, an nō serues nihili facio, idémque de perlato intelligo, qui in pretiosis illis lapillis, hoc est meris vitris paucam habeo fidem, imò & si etiam essent veri lapilli nullam adhibeo fidem illis lapillis, neque etiam in margaritis spem aliquam pono, nisi pulchrum monile ipsarum haberem, & illud venderem? SE. Hoc fortè vtilius esset, quàm collo gestare.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

BRASS. His manuſchriſti diuerſa addi poſſunt, & ſecundùm iſta nomen diuerſum efficere. at hæc quæ dicta ſunt, de his manuſchriſti ſatis eſſe videntur. SEN. Et ob id potiſsimum, quia eodem ſemper fiunt modo, quicquid ipſis addatur. BRASS. Saponeam igitur contemplemur.

SENEX.

Saponea duobus conficitur modis. BRA. Hi modi à te referendi ſunt, vt contemplemur an pectori conueniat, cùm multi eam ad hunc vſum ſeruent, & ita præbent ac ſi linctus vice fungatur. SEN. Hic vnus eſt cōficiendi modus.

℞. Zuccari clarificati & aqua cōſumpti ℔ j.
Aquæ roſaceæ ℥ iiij.
Amyli puluerizati ℥ iiij.

Bulliant hæc omnia ſimul ad aquæ cōſumptionem, & quoad zuccarum durã coctionem nactum ſit, poſteà adde

Gingiberis optimè puluerizati ʒ ij. deinceps in vocatos morſellos ſupra marmore extendantur. hic eſt vnus modus conficiendi ſaponeam. at ſcire percupio vnde deductũ ſit nomen hoc ſaponea. BRA. Ab albo ſapone (vt arbitror) quia in albas redigitur portiunculas, vt albus ſapo, verum ſecũdam

afferto

fferto compositionem. SE. hæc est,

℞. Amygdalarum dul. mundatarũ ℥ xvj.
Amyli purissimi & noui ℥ iiij.
Zuccari albi & clari ℔ j.

Ex hoc zuccaro nouem vnciæ sumantur, um tunsis amygdalis, quæ simul mixta per ensum setaceum percolentur, & ad ignem uspendantur, cúmque spissari cœperit amy um, & reliquæ tres zuccari vnciæ sunt ad rædictam compositionem addendæ. finen- úmque est, vt ad perfectam cocturam redi- antur, ad quam cùm peruenerit in bolos uos morsellos vocant, redigendum est. BRA. Cum minori coctura in linctus formã educitur, & in thoracis affectibus præberi otest, sed modicè efficax est, imò in hoc iu andi genere, æquè vel etiã magis iuuabunt ignocata vocata, & mazapanis. SE. ultos idi, qui hæc pro tussi emebant. BR. At quo- nodo cõficis pignocata, & mazapanes, cum horaci conferre non dubitem, & in hunc or inem sunt reponenda.

SENEX.

A mazapanis incipiam, quos ita confici iu eo. Recipiatur amygdalarũ dul. semilibra, uæ tenuissimè conteratur, & in tenellã pa- tã redigatur, his addatur libra vna zuccari

tenuiſsimè pulueriʒati,& vnam probè miſce
antur,ac piſtentur,inter piſtandum verò , ad
ſubigendũ valenter miſceantur, & addatur
aquæ roſaceæ quantum ſufficit, vt probè mi
ſceantur,& ad quantum lubuerit quantita-
tem extendantur,deinde zuccaro in quo nõ
nihil tragacanthi diſſolutum ſit,& ex oui al
bumine clarificato,cruſtam mazapani ſupe
induo,quæ vti vitrum videtur,quàm vulgu
Roſellam appellat. BRASSA. Ego nonnu
quam ex amygdalis & peponum ſeminibu
fieri iubeo,quandoque ex amygdalis & nu
cleis pineis,quandoque ex amygdalis,& pi
ſtachiis,ac nucleis pineis,quandoque ex præ
dictis,& caponum pulpa cum quiſpiam nu
triendus eſt. SEN. Vnde nomen hoc accepi
mazapanis? BRA. Eſt nomen compoſitum
ex maza & pane,maza verò antiqua fuit c
poſitio,qua veſcebãtur, vnde poſteriores a
compoſitionem illam alludentes mazapa
nem nuncuparunt,at facilius eſt ſcire, vnd
pignocata nomen ſortitum ſint. nam à nu
cleis pineis nomen ſortita ſunt,quæ quom
do conficis,enarrato.

SENEX.

Hoc modo pignocata conficio , zuccari
clarificati,at nondum perfectè cocti libram
vnam , accipio , & ligulam in qua decoqui
tur ab igne remoueo,ac rudicula vehemen

tiſsim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ſsimè circunduco, poſteaquàm optimè agi
tum fuerit, ac dealbatum, quod ex hac a-
itatione fit, addo nucleorum pineorum ℥
ij. & iterum probè miſceo, poſtea perfectè
quo, & in vocatos morſellos redigo. B R.
on mihi placet tanta zuccari quantitas, in
m pauca nucleorum pineorum copia. S E.
i aliter fierent, diu perdurare non poſſent.
R ASSA. Neque volo vt perdurent, ſed po-
ius dum recentia ſunt edantur. S E N. Non-
ulli pro ſingula zuccari libra, nucleorum
ineorum libram imponunt, ſed diu perdu-
are non poſſunt, idem in mazapane dicen-
um eſt. B R. A S S. Scio cùm in tali copia adeſt
uccarum guſtui magis placere, ſed vis nu-
leorum pineorum minus exercetur, at
iamargaritonem vocatum iam contem-
lemur.

SENEX.

Duo compoſitionis de margaritis genera
parata ſeruo, alterum ex Nicolao, alterum
ex Auicenna ſumptum. B R A. Vtrunque re-
eras, vt illud probemus, quod magis pro-
andum videbitur. S E N. En igitur Nicolai
iamargariton audito.

℞. Gariophyllorum Cinnamomi
Spicæ Galangæ
Ligni aloës Glycyrrhizæ
Trochiſcorum diarhodon Diaui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Singulorum ℥ j. ß
Nucis moſchatæ Maceris.
Aliptæ moſchatæ Zedoariæ
Rhabarbari Styracis calamitæ
Singulorum ℥ j.
Margaritarum perforatarum, non per-
fortatarum
Oſsis de corde cerui Blattæ byſantię
Ambræ Cardamoni
Leuiſtici Seminum baſilici
Singulorum ʒ j. minus ℈ ij.
Camphore ℈ vj.

Mellis roſati quod ſufficit. detur in æſtat[e]
cum rhodo ſtomate, id eſt aqua roſacea, ve[l]
cum aqua frigida in hyeme cũ vino man[e]
& meridie. BR. Ad quæ conferre dicit Ni-
colaus? SE. Authoris verba referam, vt ind[e]
colligas ad quos cõferat affectus, inquit ve-
rò diamargariton à duobus dici margarit[a]-
rum generibus perforatarum, inquã, & no[n]
perforatarũ, quæ cõpoſitionẽ ipſam ingre-
diuntur. BR. Miror cur ſolas non perfora-
tas non acceperit, quia perforatio illa à ma[r]-
garitarum perfectione nõnihil aufert. nam
ob aliquam acrem materiam, quę illos ero-
dit, perforantur, idcirco non adeò exquiſi-
tæ ſunt, vt non perforatæ. SE. Si tibi placue-
rit, deinceps non perfortatas ſolas ad dupl[i]
ponderis quàm ſint recipiam, vt vicem per-
for-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ratarum suppleant. BRAS. Illa prosequa-
s, quæ à Nicolao scripta sunt. SEN. Sequi-
r valere ad cardiacos tristes, hoc est mæ-
os, & ad omnem cordis imbecillitatem,
stomachi fastidium aufert, digestionem
ocurat, asthmaticis, dyspnoicisq; opitula-
r, phthisicis opem fert, & his qui ex lon-
ægritudine sunt extenuati, in calce ve-
compositionis adnimaduertit Nicolaus,
thisicis potissimum, & consumptis pro-
sse. BRAS. Hoc non est diamargariton,
od in vsus seruatur. & quod in rotulis
ique conformatum inuenitur, & album
. nam in electuarij formã hoc potius con
itur. SE. Ita profectò est, at ego nunquam
ud diamargariton confeci, quàm istud,
illud Auicennæ, quod ex tertio canone su
itur. BRAS. Multa hic essent consideran-
, vt de trochiscis diarhodon, de trochiscis
ini. id est, de violis. Verùm cùm in libello
trochiscis sint à nobis explanata, nõ sunt
rum repetenda, sed erit satis adnimad-
rtisse hoc non esse diamargariton, quod
mmuniter in omnibus fit (præterquam
tuo) pharmacopolis, imprẽsentiarum
rò Auicennæ compositionem referto. SE.
ec est quæ se [illegible]itur.

Margaritarum non perforatarum
Pyrethri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Singulorum ʒ j.
Gingiberis Masiiches
Singulorum ʒ iiij.
Been albi rubri Piperis
Macropiperis Singulorum ʒ ii
Zedoariæ Doronici
Seminis apij Thapsiæ
Nucis moschatæ Maceris
Singulorum ʒ ij.
Cinnamomi ʒ v.

Zuccari sublimis ad pondus omnium, nonnihil plus si opus sit, & fiant morsel imò & in electuarij forma fieri potest. BRASSA. Ad quæ dicit conferre hoc diamargariton Auicennæ? ENEX. Mulie bus conferre ait, nam maniacum affecti nes sanat, & affectiones quæ sunt in muli rum ventriculis remouet. notat verò adh bendum esse studium in illarum ventric lis, idcirco ait illos roborari oportere, cu his quæ sunt veluti zeleniabin cũ xyloal & mastiche, & similibus, his etiam con runt electuaria ex zuccaro plurimo cu speciebus aromaticis, in quibus non ad multa caliditas facta, & cum emplastris s pticis calefacientibus aromaticis. B.R A Et cur viris præberi non potest eiuscem diamargariton? EN. Non negat Auicen viris præberi. BRASS. Mirum tamen vide

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ur fœminarum ventriculis tot adhiberi vo
uerit, cùm ipsum diamargariton ad hæc
erficienda sit satis. S E. Tot fortè adhibuit,
ut breuius in sanitatem restituatur, tamen
uicquid sit, illa sunt Auicennæ verba, quæ
dduxit. B R A. At his prætermissis dicimus
æ quæ adduxisti, non esse diamargariton
llud quod in publico & communi vsu ha-
et. nam maxima pharmacopolarum pars
oc seruat, quod referam.

℞. Zuccari fini

Margaritarum perforatarum, non
perforatarum

Singulorum ℥ ij.

Misce & fiat puluis subtilissimus, ex quo &
rosacea aqua fiat confectio in rotulis secun-
dùm artem. S N. De hoc iam locuti sumus.
nam est manuschristi perlatum. B R A. No-
ta tamen aliquos esse pharmacopolas, qui
Nicolai diamargariton parant, & illud vo-
cant diamergariton calidũ, & subinde aliud
conficiunt, quod frigidum appellant. S E N.
Quomodo frigidum hoc conficiunt? B R A.
Hoc modo.

℞. Sandalorum omnium
Florum rosarum Violarum
Seminis peponum mundatorum
Trochiscorum diarhodon
Serici contusi

Sing.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Singulorum ʒ ij.

Osſis de corde cerui Spodij

Doronici romani Been vtriuſque

Spicæ nardi Croci

Singulorum ℈ ij.

Margaritarum perforatarum, non perforatarum

Raſuræ eboris Saphyrorum

Smaragdorum Hyacinthorum

Seminis acetoſæ Endiuiæ

Ligni aloës Ambræ griſæ

Singulorum ʒ ß.

Auri optimi ʒ j.

Camphoræ ℈ j. Moſchi C̃ ij.

Miſce, & fiat puluis, ex quo deinde poſſunt fieri morſelli vel placentulæ vt lubebit. SE. Nunquam audiueram hoc genus diamargariton frigidi. BRASS. Deinceps ita dicere haud poteris. SEN. Reperitúrne apud antiquos diamargariton? BRAS. Actuarius cõpoſitionem quandam parat, quam diamargariton vocat, ſed à præſcriptis differẽtem. SEN. Illum libenter audirem. BRASSA. Ita dicit Actuarius, diamargariton, id eſt, ex vnionibus illinctus, concinnatur contra vehem ... cordis vibratum, falſas abolet ima ... inationes, aberrantéſque à ratione cogita ... ion ... s animi, quibus addicti ſunt inſani & atræ bilis principatus, & dæmonia

ia abigit. SE. Hæc mira videntur. BRASS. ta vero conficit.

℞. Intubi
Linguæ bouis maioris, minoris
Santali citrini Rutuli
Linguæ passeris Singulorum ʒ vj.
Agalochi Succini Corrali cremati
Ambaris Gariophyllorum
Margaritarum Seminis citri
Basilici Cyperi Boli armeniaci
Corianni sicci Auri Argenti
Aluminis Galliæ moschatæ
Setæ crudæ Scobis cornu ceruini
Spodij Rhoei indici
Singulorum ʒ v.
Thymi
Florum roris marini maioris, minoris
Senecionis Zudæræ Creci
Cubebe, id est carpesij Maceris
Nucis indicæ Se mirum inborum
Singulorum ʒ iij.
Moschi Camphoræ
Singulorum sexquiscrupulum.

Ea tusa cretáque cum punicorum Zulapio vt fermentescat misceto, modus est ficilicus sexquiscrupulus ex antedicto Zulapio. SEN. Potestne, & in rotulas conformari? BRAS. Quid impedit? SEN. Maxima videtur compositio. BRAS. Idcirco & illi mi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

norẽm fidem adhibeo, præsertim cùm di
cat fugare dæmonia. SEN. Exorcizata aqua
fugantur, atque benedicta. BRASS. Imò re
ctis actionibus, mentéque recta, & spe tota
in Deo optimo maximo posita, ac in serua
tore nostro Iesu Christo. ad rem verò re
deuntes, Alexãdrinus diamargariton aliud
retulit capite. 159. SENEX. Neque istud præ
termittito. BRASS. Ita inquit, magnum &
pretiosissimum contra omnes cordis im
becillitates, & stomachi distemperantiam
fastidium aufert, coctionem procurat
Asthmaticis, dyspnoicis opitulatur, phthi
sicos, & eos qui ex longa ægritudine ex
tenuati sunt reficit, & renutrit subito, de
ficientes magna cum celeritate leuat, &
ad miraculum vsque recreat. SEN. Non di
cit illa fatua, quæ ab Actuario referuntur
BRASS. Ita verò conficit:

℞. Cinnamomi Ligni aloës
Gariophyllorum Spicæ
Galange Glycyrrhizæ
Trochiscorum violarum Diarhodo
Singulorum ʒ xv.
Nucis moschatæ Alyptæ
Zedoariæ Nardi Maceris
Rhabarbari Styracis
Singulorum ʒ x.
Margaritarum integrarum perforatar
C ſn

Ossis eboris Ossis de corde cerui
Gingiberis Blattæ bysantiæ
Singulorum ʒ v.
Mosci Ambari Cardamomi
Seminis libistici Basilici
Singulorum ʒ iij.
Camphoræ ʒ j.

Mellis rosei quod sufficit. dentur de eo drachmæ duæ mane, & in meridie aut cùm opus fuerit. SEN. Hæc compositio ostendit Alexandrinum non fuisse antiquum; quia recepit os de corde cerui, ambracanum, & camphoram. BRASS. Id prorsus ostendit, sed ad alios linctus te couertito. SEN. Nullos alios seruo, aut vidi vnquam ab aliquo seruari pharmacopola, nisi medicus quispiam nonnunquam genus vnum, aut alterum sibi parari iubeat, quo dum viuit in suis vtatur ægrotis: at illo obeunte ab vsu desuescit. BRASS. Otiari igitur erit opus? SENEX. An hęc tibi videtur esse conueniens hora redeundi domum? BRASS. Imò iam transacta est, heus puer mulam ducito, vale mi senex. SEN. Et tu quoque, verùm redire non obliuiscaris, vt denique nihil in meo pharmacopolio prætermissum sit, quin sub examen venerit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ANTONII MVSAE BRASSAVOLI MEDICI FERRARIENSIS,

Examen omnium infusionum, quæ apud Ferrarienses pharmacopolas seruantur.

BRASSAVOLVS. SENEX.

RASSA. Planum est in vestri pharmacopolis nulla decoctiones prorsus seruari, sed fieri cum à medicis pro ægrotantibus indicuntur. De infusionibus vero locuturus à te peto num ali quæ per quodpiam temporis spatium seruentur? SENEX. Imò aliquæ sunt infusiones quæ diu seruantur. BRASSAVO. Quænam SENEX. Rosarum infusio, imò multæ rosarum infusiones seorsum à pharmacopoli seruantur. BRASSA. Omnes referto. SEN. In præsentiarum efficiam, si aures accommodatis. BRAS. Iam prorsus accommodatæ sunt. SEN. Audias igitur, syrapũ rosarum

rocatum simplicē conficimus, qui ex paucis
rosarū infusionibus cōstat, infusionem hanc
pro hoc syrupo conficiendo, si eo indigebi-
mus, seruamus, huius infusionis quantitatē
quampiam conficimus, ex cuius parte syru-
pum rosatū simplicē paramus, si contingat
nobis syrupum hunc deficere, ex seruata in-
fusione illum efficimus, antequàm nouæ ro
sæ emerserint, ac floruerint: si verò vsque ad
nouas rosas huius syrupi satis habeamus, in
fusionē eijcimus, & aliā paramus, ad eundē
conficiendum syrupum. en igitur hæc vna
est rosarum infusio, quam seruamus. BRAS.
Alias referto. SEN. Syrupum etiam de siccis
rosis conficimus ex siccarum rosarum infu-
sione, hāc etiam infusionem seruamus. BR.
Quid opus erat hanc infusionem vos ser-
uare, cùm toto anno siccæ rosæ habeantur?
SEN. Vt in promptu habeatur infusio, & ne
illam tunc efficere cogamus. BRAS. Quid
refert hoc si illam etiam tunc efficeres. SE.
nihil refert. at illam semper in meo phar-
macopolio seruare volui. BRAS. Id facis,
quod multi alij nō faciunt, nam in rarissi-
mis inuenies hanc infusionem pharma-
copolis, & fortè in nullis præterquam in
tuo. SENEX. Ne ab antiquo more desciscā,
illam semper seruabo, neque vnquam me
pœnitebit. BRASS. Ad alias sermonem cō

uer.ti;osɛ.Fit etiã syrupus rosatus solutiuus vel de nouẽ infusionibus, huius syrupi tãtã quantitatẽ paro singulis annis in mẽse Maij, quantã arbitror toto anno mihi suffecturã, & reliquũ infusionis quod mihi superest seruo. si syrupus ipse deficeret, ex hac seruata infusione tantam syrupi quantitatẽ paro, quanta videbitur ad nouas vsq; rosas suffe-ctura. BR. Corrumpetur si tanto seruabitur tempore. SEN. Nonnunquam vidi infusionem hãc corruptam, & putrefactam, tamen ne putrescat illam modice ebulliri facio, & in vitrea phiala seruo, oleo superingesto, ne vel tantillum aëris ingredi posſit, hac nimirum præparatione huius generis infusã diu seruari nihil impediet. BRAS. At ego tantùm syrupi semel facerem in mense, videlicet Maij dum rosæ florescunt, quantum mihi potius superesset, quàm deficeret, & infusionem hanc minimè saruarem. SEN. Huius syrupi quãtitas quæ consumi debeat sciri non potest, sicuti neque sciri potest, quot ægroti futuri sint in hac nostra alma patria Ferraria, qui syrupo solutio indigere debeant. insuper accedit vt nonnunquam pharmacopolis externis huius syrupi plures libras vendam. BRAS. Si huius syrupi mercator esse instituisti secus est, ã te verò hoc agendum esset, vt tantam co-
piam

lam parares,quanta pro hoc populo sit sa-
is,iámque instructus esse deberes, quan-
a copia singulis annis in ægrotis consu-
natur,& licet par ratio semper non sit,ta-
men non magnopere euariabit, si deinde
vt externis vendas copiam aliam conficere
volueris conficito, tamen id semper serua-
to quod in nostræ patriæ gratiam confici,
tur,& nunquã nisi ciuibus qui eo indigent
ad expurganda corpora vendatur. SEN. Hoc
quod cõsulis deinceps efficiã. senæ etiã infu-
sionem per tres aut quatuor dies seruamus.
BR. Hoc nõ est seruare,sed est illã quando
opus erit cõficere. illa nimirũ tantùm serua
ri dicuntur,quæ per multos menses, haut de
anno in annũ,vel per amplius spatiũ integra
seruãtur,de senæ verò infusione nihil in pręsentiarum agendum est,cùm in syruporum
libello satis amplè pertractata sit, hic illud
tantùm addere placet pharmacopolas ex-
tare,qui senæ infusionẽ præbẽt,etiam cor-
ruptam,qui per decem aut quindecim dies
confecta permanserit. SEN. In meo phar-
macopolio in æstate singulis diebus, in
hyeme alternis conficitur, neque vnquam
hoc ipse diem quartum attingit. at hi qui
corruptam præbent infusionem dire vti
crassatores puniendi sunt. BRASSAVO. Ita
mente volutabam, quempiam in hoc erro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

re deprehensum in carcerem trudi iubete, & per quindecim dierum spatium nihil aliud in potu ei præbere, quàm putridam senæ infusionem, quæ dum corrumpitur acescit, & hunc saporem vehementem habet, qui bibentibus summopere displicet. SEN. Videretur ebullitionem semper debere esse infusione potiorem, quia in ebullitione simplicia plus morentur cum vehementi calore, quàm in infusione. BRAS. Et hæc est causa cur aliquorum debet fieri infusio, aliorum ebullitio, & non infusio: nam illa quæ vires habent in superficie infundenda sunt, ne diu ebulliendo vires istæ exhauriantur. adde illa quæ vires habent tenues, & tenuis sunt substantiæ ob eandem causam potius infundenda esse, quàm ebullienda, & illa quæ modicas habent vires potius infundenda sunt, quàm ebullienda, insuper illa quæ substantiam ratam habent, à quibus vis facile euaporare potest, infundenda sunt, non autem ebullienda, vnde flores, tenella folia, ac similia potius infundenda sunt, quàm ebullienda. SEN. Mihi subit memoriæ Mesuæ sententia, qua dicit infusionem meliora reddere medicamenta. BRASSAVOL. Posteaquàm de Mesue incidit sermo, optarem vt referres quomodo medicamenta per infusion

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

fusionem meliora fiant. SEN. Id libenter efficiam, nam spero me saltem hoc recepturum, quod Mesue contextũ vbi obscurius videbitur interpretaberis. BRAS. Incipio igitur, nã agere nequeo quin sa isfaciã. SEN. A Mesue ita scriptum est, infusionem medicamenta ita reddere meliora, quoniã eorum facultatem maleficam aufert. BRA. Miror cur de hac re exemplum non præbuerit. SEN. Imo præbet. nam dicit sicut granum cnidium & Esula aceto macerata superficialem acrimoniã amittunt, quæ alioqui maximè vrerent. BRA. Hoc non voco infundere, sed macerare. nam non opus est acetũ calefacere, sed hæc in ipsum vt frigidum est imponuntur, & in illo macerantur, & si tibi in his placuerit vti vocabulo infundi, nullus impedit, & hãc actionem infusionem vocare poteris, hoc etiam modo & coriandra in acetum infunduntur, cùm præparantur, & aceto ipso macerantur. SENEX. Ita prorsus constat, sed aliud exemplũ præbet Mesue in eadem re. BRAS. Quodnam? SEN. Inquit & turbith lacti mulso infusum & siccatum ventrem non amplius turbare. BRAS. Ex his ergo colligere putas infusionem à medicamẽtis malignitatem auferre. SEN. Imò nihil aliud intelligo. BRAS. Tamẽ sum sermo noster de infusionibus esse de-

 beat,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

beat, quæ per os ſumuntur, & nõ de ipſis in-
fuſis: propterea quod à te adductum eſt ad
rem ipſam non videtur, SEN. Imò ad rem
eſt vt de infuſionibus verba facimus, licet
omnes non ſint infuſiones quæ per os inſu-
mantur, at infuſa diu ſeruari poſſunt. non
autem infuſiones ipſę, imò hæ de quibus ver
ba facimus abiiciuntur ſtatim, cùm noueri
mus à medicamentis vim malignam iam
eſſe ablatam. BRAS. Fateamur ergo &
has infuſiones conſiderari debere, quæ in-
fuſa corrigunt, tamen ipſæ non ſumuntur,
ſed abiiciuntur. at reliqua proſequaris, quę
de his infuſionibus à Meſue ſcripta ſunt. SE.
Iam tenes iuxta Meſuen infuſionem male
ficam medicamentorum vim auferre, aliud
deinceps à Meſue ſcriptum eſt, & ipſam in-
fuſionem vim habere, bonam medicamen
torum facultatē augendi. BRAS. Prębet-
ne exemplum Meſue? SEN. Præbet. nam
dicit turbith ſucco cucumeris agreſtis infu-
ſum vel maceratum ab hac infuſione hoc re
cipere, quod craſſam materiam ac pituito
ſam, à remotis partibus vehementium edu
cit, & hermodactylus ſcillitico aceto infu-
ſus, vt ſcillæ ſucco, aut raphani ſucco, id
acquirit quod à iuncturis materias vehemē
ter educit, & longè vehementius quàm ſit
ipſius natura. tertium præterea in agarico
præ

præbet exemplum, quòd scilicet in oxymelĩte infusum vehemẽtius purgat quàm suapte natura facere soleat, hæc sunt tria in his rebus Mesue exempla, quæ etiam ad propositum ostendendum satis apta videntur. BRAS. Quod de hermodactilo scriptum reliquit, non est in vero hermodactilo intelligendum: sed in colchico ephemero, in præsentiarũ hermodactylum vocato, quod prorsus infundendum est vt vim illã amittat, qua insumentes strangulando necare potest. SEN. Infusiones nonnunquam in medicamentis fiunt vt vim quam habent medicamenta cuipiam liquori impartiantur. BRAS. Hæc est vera & exquisita infusio. SEN. Et est in tertio loco à Mesue relata. BRAS. Authoris exempla referto, vt contẽplemur an sit vera, & exquisita infusio. SE. In aloë exemplum præbet, cùm inquit, aloëm in aliquem infundi liquorẽ vt ipsius vis in illum conuertatur. BRA. Ad eundem finem fit rhabarbari infusio, vt ipsius vis in liquorẽ transeat. SEN. Multæ vero à Mesue causæ referuntur, cur hoc fiat. BRA. Causas istas ne silentio pertranseas. SEN. Inquit Mesue medicos infusiones facere vt infusæ rei vis ob multas causas in liquores trãseat, inter quas vna est vt medicamenti vis ad profundas partes, ac remotas promptius penetret.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

netret. BRAS. Et ratio est quia medicamēti vis in crassa est substantia, cùm verò infunditur, & in liquorem quempiam vis, quæ ob liquorem facile penetrare potest, id verò prius non habebat, aqua igitur infusionis aloës facilius penetrat, quàm faciat ipsa aloë in substantia sumpta. SEN. Exemplum verò præbet, vt cùm decoctum aromatum, cui infusa sit aloë bibendum præbemus. BRA. Aromatum decoctum aloëm proculdubio magis penetrare faciet, quàm ita per se ipsam penetrasset, & quàm penetrasset, si in pura aqua esset infusa, quia aromata aquæ impartiuntur vt facilius penetrare valeat, & omnia quę sunt simul mixta per easdem vires magis penetrare possunt. SEN. Aliam rationē reddit Mesue inquiens interdum fieri infusionem vt medicamenti vis mitior fiat. BRAS. In aloë ipsa hoc fieri non erat opus, quia vis aloës mitissima est, neq; hoc indiget vt mitior efficiatur. SEN Mesue in scamonio exemplum præbet, nam scamonium lineo panno quandoque ligatum in syrupo aliquo incoquimus, siue in sapa, siue in alio succo, vt ipsius visque insolens est ac vehementissima mitescat. BRA. Hoc & in colocynthide fieri potest & in turbith, & in vnoquoque vehemētissimo medicamēto. SEN. Nonnūquam

medica

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

medicamenta reperiuntur quæ vires habent oppoſitas. tunc infunduntur vt commixtæ vires ab inuicem ſeparentur. BRASSA. Huius rei exemplum præbeto. SEN. Meſue exemplum referam in rhabarbaro, & myrobalanis. hæc infunduntur, vt deiectoria vis, & ventrem ſubducens in liquorem tranſeat. vis autem adſtringens, in rhabarbaro, & myrobalanis permaneat. BRASSA. Hoc eſt cur nonnulli infundere voluere priuſquam in alui profluuiis rhabarbarum præberent. at in profluuiis opto ego quòd prauum eſt ſubducat, poſtea adſtringat, hæc nimirum cauſa eſt cur in alui profluuiis rhabarbarum exhibeam, & myrobalanos vt ventrem ſcilicet ſubducant, poſtea adſtringãt. nã ſubductoria vis prius agit quàm adſtrinctoria. SE. Nõne ſeltẽ vſtulatum prębes in alui profluuiis rhabarbarum? BRA. Et hoc mihi diſplicet, quoniã viſtulatio illa eductoriam rhabarbari vim exhaurit, tamen rhabarbarum quod in alui profluuiis adhibetur, primò ſubducere debet, ſecundò adſtringere. & hæc eſt intentio quam in profluuiis, in quibus rhabarbarum conuenit medicus habere debet, vt quod prauum eſt prius educatur, & quod bonum eſt adſtringatur. vel aluus adſtringatur, ne quæ bona ſunt excernat. SEN. Nonnulla quandoque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

doque infunduntur, vt nouam acquirant naturam. BRAS. Quomodo hoc intelligis? SEN. Vt Mesue facit, cùm ait colocynthidis medullam tragacanthi mucillagine imbutam ventriculi villis adhærere desinere, imò cito permeare, neque sedi neque vesicæ obesse, & descamoneo exemplum præbet, quod oleo violaceo infusum nullo modo obesse posſit. RBAS. A' Mesue denique notatur inter illa quæ infunduntur, aliqua esse quæ vim solam in infusione relinquũt, alia quæ him solam non relinquunt. sed aliquid etiam eorum substantiæ commiscetur. SEN. Quæ nam hec sunt?. BRASSA. Cassia, & tamarindi cùm hæc infunduntur eorum vis in liquorem transit in quem infunduntur. & nonnihil etiam substantiæ ipsorum in eundem liquorem transit. SEN. Hoc planiſsimum est, tamen rariſsimè vel nunquam cassia infunditur, tamarindi verò plerũque infunduntur, & eorum substantia ab ipsis difficulter remouetur. BRASSA. Cum pinsa sunt, portio aliqua aufertur, sed hæc missa faciamus,& de infusionibus quæ quotidie fiunt pertractemus. SEN. Ab re tamen non fuit hæc quæ ex Mesue retulimus, in medium attulisse, vt cur simpli ia infundantur causam haberemus. BRASS. De infu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

infusionibus nunc pertractemus quæ simpliciũ vires recipiunt, simplicia infundũtur, quia decoctionem non ferunt, decoctionem verò non ferunt, vel quia vires illas quas habent in superficie seruant, vel quia modicissimas habent. SEN. Adde vel vt à profundo aliqua simplicis medicamenti vis attrahatur. BRASSA. Hoc nunquam dixerim, quoniam eiuscemodi ebullitione potius indigent, vt à profundo ad circunferentiam vis aliqua educatur. nulla autem infusione indigent. SEN. Ita esse non dubito, sed id mihi inconsiderate in mentem venerat effutiendum, nunc verò ad rem propositam redeamus. BRASSA. De re proposita iam satis dictum esse arbitror. SEN. Cur hoc? nondum est hora quòd de infusionibus verba facimus. BRASSA. Tu ergo colloquia horis meteris? dic verò quæ est intentio nostra in hoc sermone? SE. De infusionibus peragere, quæ in Ferrariensibus pharmacopolis seruari consueuerunt. BRAS. At cùm nullæ seruentur à vobis infusiones, quid nobis dicendum relinquitur? SEN. Nihil prorsus quantum de hoc sit, at multa alia supersunt consideranda. BRAS. Tot fortè non sunt quot esse arbitraris, vt autem s: moni de infusionibus quæ diu eruari : n possunt finem imponamus

(quam

(quanquam infusa aliqua diu seruari valeant) dicendum est, infusiones has tunc esse conficiendas cùm à medicis indicuntur, nisi per tres aut quatuor dies plus minus illas seruare libuerit. de infusionibus verò intelligo cùm herbarũ vires in quempiam liquorem recipiuntur, & hæc de infusionibus iam satis esse videntur. SEN. Dixisti infusa diu posse seruari, infusiones autem minimè, at infusa sunt infusionum infusa, igitur si infusa diu seruari poterunt, & infusiones diu perduraturas censendum erit. BRASSA. Non me latebat te nonnunquam declaratum esse dialectica, nunc autem video quantum profeceris, nam argumentum hoc tuum eorum quæ sunt ad aliquid regulis innititur, videlicet quòd vno posito aliud ponitur, & quod vno remoto aliud remouetur, quæ regula in ipsis relatiuis, vt relatiua sunt vera est, at in rebus ipsis hoc est in substãtia cui relationes innituntur vera non est, quoniam nunquam erit pater vt pater, nisi filius adsit, tamen is homo qui fuit quãdoque pater absque filio esse potest, idẽ in infusionibus & infusis dicendum est, infusio vt infusio non aderit, si abfuerit infusum, & è cõtrario. at res i[...]a quę infusio vocatur, absq; infuso esse põt, & infusum sine infusio

infusióne, quanquam dici etiam posset infu-
sum & infusionem non esse vera ad aliquid:
sed hæc quæ ad propositum minimè spectāt,
missa faciamus. SE. Ego in his argutiis sum
nè delector. BRAS. A Platone derideberis,
qui pueriles has nugas tam longæuus exer-
ceas, quoniam idem author quēdam senem
qui in his versabatur garrulis nugis derisit,
ac penitus à Philosophorum schola explo-
sit. SENEX. Tamen & tu de dialecticæ pre-
stantia vtilitate ac necessitate, nonnun-
quam verba fecisti. BRASSAVOL. Tunc
pueriles annos agebam, & de vera dialecti-
ca verba faciebam, non autem de sophisti-
cis his nugis, quæ hominem derisui tra-
dunt. SENEX. Optarem vt edoceres qui-
bus argumentis huius artis vtilitatem ac
necessitatem annotabas. BRASS. Iam su-
pra crepidam loqui inciperemus. SEN. Ne-
que hac hora aliud à nobis agendum est.
BRASSA. Posteaquam rem hanc ve-
hementer tibi cordi esse conspi-
cio, alias vt pueriles no-
stros lusus legere
possis effi-
ciam.

ANTONII MVSAE BRASSAVOLI MEDICI FERRARIENSIS,

Examen omnium aquarum, quæ in publicis Ferrarienſibus pharmacopolis ſeruantur.

BRASSAVOLVS. SENEX.

RA. Aquæ illæ quas in pharmacopolis ſeruatis, ſuntne eodem modo confectæ? SEN. Eodem prorſus, nam omnes vi ignis eliquatæ ſunt, & per vocatum alambicum ex herbis extruſæ. BRASSA. Tamen & hoc etiam modo confectæ, id eſt, vi ignis eliquatæ, diuerſo modo extruduntur. SEN. Ita conſtat, nam aliqui balneo vocato Mariæ has aquas conficiunt, alij ſolo alambico, balneum verò Mariæ ad id alludere videtur, quòd apud antiquos in duplici vaſe eſt. BRASS. Iſti ſtandarum aquarum modum ignorarunt antiqui, quod verò frequen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

est apud Galenum in duplici vase coqui nō est balnei Mariæ modo eliquari. at est coctura quædam, quæ ab igne immediatè non fit, sed à te alia, ab igne tamen excitata, vt id quod coquitur nihil ignis recipiat, quæ verò per balneum Mariæ fiunt herbarum vi ignis eliquationes, coctiones minimè sūt, sed vaporum ab herbis extrusiones, qui vapores deinde conglobati in aquam descendunt, in hac distillandi arte authores naturā summopere imitati sunt, pluuias mollientem, nam ex vaporibus à terra, & ab aquis eleuatis pluuiæ fiunt, à solis verò calore eleuantur, à quo tenuitatem acquirunt, & in mediam vsque aëris regionem ascendunt, quæ frigidissima est, in qua cùm sunt ob loci frigiditatem condensantur, & condensati in aquam congelantur, ac descendunt, & hæc pluuia appellatur. eodem modo ars paruum quempiam plumbeum mundum effecit, in quo talia sunt à quibus vapores eleuari possunt, qui eleuantur, & vsque in mediam huius parui mundi regionem ascendunt, in qua cùm sunt, quia frigida est condensantur, & aqua efficiuntur, ac per mundi latera descendunt, & in carnali colliguntur, per canulámque exeunt. plerunque verò si aquam extrudere volumus alambicorum summitates frigida aqua refrige-

rare cogimur, vt vapores intus condensari valeant, qui alioqui ab igni vt consumerentur, & aqua colligi non posset. sunt verò eiuscemodi instrumenta plumbo effecta, quia metallum hoc frigidum est, & vapores condensare aptum. SEN. Putasne aquas omnes quæ alambico fiunt simplicium è quibus extruduntur vires seruare? BRASSA. Aliquas seruare arbitror, alias minimè. SEN. Eas quę seruant libenter addiscerem, & eas quæ nō seruant. BRASSAVO. In primis te in genere docebo, postea singulatim de vnaquaque herba, cuius aqua in vsu est verba faciemus. in genere igitur herbæ omnes calidæ & siccæ aquas suas optimas reddunt, quæ caliditatem seruant, ac siccitatem, at herbæ frigidæ & humidæ suam non seruant humiditatem, neque frigiditatem, quia ex igne in alambicum recepto nonnihil caliditatis acquirunt, quòd suam propriam ab aqua aufert naturam, neque aqua ista filios simplicis medicamenti, à quo extruditur amplius naturam habet. SEN. Nihil igitur habet illius simplicis à quo extruditur naturæ? BRAS. Dicendum non est quòd nihil prorsus habeat propriæ qualitatis, ad modicam habere nemo ambigere debet. SEN. Tamen endiuiæ aqua & lactucæ ac solatri (vt experientia ostendit) infrigidare valent.

BRAS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

BRASSAVO. Id quidem faciunt, ſed modice, alioqui verò vehementer infrigidarent, ſi proprias herbarum à quibus extruduntur qualitates ſeruarent. SENEX. Quid igitur agendum vt proprias ſeruare poſsint qualitates? BRASSAVOL. Decoquendæ ſunt, & decoctum ſumendum eſt, vnde in his aquis in quibus frigiditatem, & humiditatem experimus, aquæ non ſunt alambico extrudendæ, ſed herbæ potiùs decoquendæ, vel in fluminis aquam infundendæ, & aquæ loco alambico extruſæ hac aqua vti debemus. tamen ſi quiſpiam his aquis potius vti exoptet, quæ vi ignis eliquatæ ſunt, noſcat ſi balneo vocato Mariæ eliquentur, humidarum ac frigidarum virium minus amittere, quàm ſi alambico eliquentur, vel capello vocato. nam hæ aquæ plus calidi ac ſicci recipiunt, quàm illæ quæ balneo Mariæ conficiuntur. SEN. Diſtillandi hoc munus, vnde hoc nomen ſumpſit vt Mariæ balneum vocaretur? BRASSAVOL. A mari: nam magna adeſt aquæ copia, quę in magno vaſe ebullit, fumus verò qui ab hac ebulliente aqua eleuatur, is eſt, qui ſua caliditate humidiores partes & vaporoſas ad herba eleuat, quæ in bona vocata condenſantur, & aqua fiunt, quæ in vas recipiēs colligitur, vnde aqua quæ ebullit mare eſſē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

videbitur, vt potius vocari deberet maris balneum, quã Mariæ, nisi imaginemur huius balnei inuentorem vel huius modi distillandi, mulierem quãdam fuisse Marian vocatam. S E. Quicquid sit & vnde nomen deduxerit, ad id quod cœpimus negotium nihil facit. ego autem scire voluerim, quænam herbæ vi ignis eliquari debeãt, & quæ non debeant eliquari, sed potius decoqui. B R A S. Id libenter efficiam, si tu singulatim aquas omnes vi ignis extrusas, quas in pharmacopolis seruatis in medium attuleris. S E N. Id statim efficiam neque diu immorabor, peoniæ aquã seruamus. B R A S. Hæc alambico extrudatur, quoniam calidicate sua viget, & in frigidis affectibus præbetur, vt in epilepsia, in apoplexia, & in eiusdem generis reliquis, quanquam & mulieres illa vtãtur ad puerorum vermes, & ad affectum vulgò brutam vocatum. S E N. Seruamus & nenupharis aquam. B R ASS. Hæc alambico conficienda non est, quoniam ea ad infrigidandum vtimur, alambici verò calor propriam illius frigiditatem aufert, at flores potius decoquendi sunt, & decoctum vbi opus erit exhibendum, vel saltem Mariæ balneo extrudatur. S E. Et scabiosæ aquam seruamus. B R ASSA. An calida sit, an frigida eiuscemodi aqua, ambiguum videtur. nam quid

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

quid sit apud antiquos ignoratur, & illi qui stœbem esse arbitrati sunt decipiuntur, sed in nostro simplicium examine hac de re locuti sumus, tamen quicquid sit recentes illam calidam & siccam in secũdo ordine arbitrantur. SENEX. Si ita esset vi ignis eliquata seruari deberet. BRASS. Et illam ita seruato. SEN. Et parietariæ aquam in pharmacopolis habemus. BRAS. Ad quem finem illam seruatis? SEN. Medici ad vrinam prouocandam illam indicunt. BRASSAV. An id verum sit ex Dioscoride colliges, qui ait halxinem (hoc etenim nomine illam vocat) esse frigidæ, & adstringentis naturæ, si illam ad refrigerandum serues (vt vires habet) vi ignis eliquanda non est, sed potius ebulliendo, & in simplici aqua, ita nimirùm propriã frigiditatem seruabit, neque tuo fine frustraberis, si ea ad infrigidandum vti volueris. SEN. Et lactucæ aquam seruamus. BRA. Cùm hac ad infrigidandum & humectandum vtamur, decoctum tunc facito, quando à medicis lactucæ aqua indicitur. SEN. Hoc non efficiam ne cum illis contendere cogar. BRASSA. Verùm cùm hanc aquam ego indixero, decoctum pro meis ægrotis præbeto. SE. Alambico etiam dissoluta frigida esse videtur, quia experiẽtia ostẽdit imbecilliorẽ nonnullis ventriculũ reddidisse,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

qui illam exhausere. BRA. Non negatur in hac aqua etiam vi ignis eliquata frigiditas aliqua, sed tanta non est quanta indiget medicus vt ægrotanti applicet, quando ægrotantem secundùm talem gradum alteraturus est. SEN. Et maluæ aquam seruamus. BR. Alambico dissoluta seruari potest, quia caliditatem aliquam habet. at ipsius humiditas ab ignis calore remittitur. SE. Neque bardanæ aquam præterimus. BRASSA. Est vngula caballina. SEN. Nos etiam farfaram vocamus. BRASS. Bechion à Græcis, à Latinis tussilago dicitur, quia tussi opitulatur, cùm frigida sit herba, decoctio potius facienda est, quàm alambico eliquanda. SEN. Quomodo frigida si tussi opitulatur? BRASSA. Partes aliquas calidas habet, idcirco à Gale. acredinē habere notatū est, idcirco non magnifacio, siue huius herbæ aqua per alambicū collecta sumatur, siue per ebullitionē in dulci aqua. SE. Et capillorum veneris aquam seruamus, BR. Adiātbū est apud Dioscor. & Gal. capillus veneris. Gale. verò notat inter caliditatē & frigiditatem esse symmetron, idcirco vbi moderata indigemus caliditate aqua vi ignis eliquata vti poterimus, si verò temperato frigore indigeremus, esset potius decoquēda herba, habet & desiccādi facultatem, quæ in aqua vi ignis eliquata ma-

gis

pollet. SEN. Et maioranæ aquam ſerua-
us. BR. Galenus dicit in caliditate eſſe ter
ordinis, in ſiccitate ſecundi, idcirco igne
truſa, quia ipſius caliditas augebitur, ſer-
ri poterit. SE. Quid ſentis de ſabinę aqua,
n nullum caret pharmacopolium? BRASS.
ius vis calida eſt, idcirco vi ignis eliquan-
quæ caliditate adhuc magis vigebit. SE.
on deeſt in meo iuæ aqua pharmacopo-
. BR. Et hæc ignis vi ab ipſa herba extru-
nda eſt. nam in ſecundo ordine calefacit,
tertio iuxta Galenum deſiccat, hæ verò
alitates ignis vi vehementiores reddũtur.
. Arbitror idem iudicium futurum de a-
aqua apud nos recondita. BR. Idem pror
. SEN. Et idem erit de aqua ex eupatorio
licium. BR. Hoc non eſt tam certum, tám
e conſtans, quoniam à Galeno notatur in
endi, extergendique facultatem habere,
ra manifeſtam caliditatem, propterea
flet & vi ignis eliquari, & ebulliri. SEN.
uid de ſcolopendrio dicendum? BRASS.
de illius herbæ aqua, quæ paſsim à phar-
acopolis ſcolopendria vocatur, & ab anti-
is phyllitis intellexeris, cùm frigida ſit
rba, & adſtringens, erit potius decoquen-
, quàm ab ea vi ignis extrudenda aqua,
ſi antiquorum ſcolopendriam intellexe-
, quòd à pharmacopolis citrach vocatur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

cùm ſit herba calida, caliditatéque vigea
vi ignis eliquari poterit, atq; ſeruari. SEN.
Et portulacæ aquam ſeruamus. BRA. Ha
nullo modo eſt igne eliquanda, nam ea qu
poſſet frigiditas remitteretur. SEN. Et cha
mæmeli aqua noſtra vaſa plena ſunt. BRA.
Cùm tẽperata ſit herba, poterit vi ignis el
quata ſeruari, & ſi opus erit decoctum eti
confici. SE. De matricariæ autẽ aqua quid
cendum videtur? BRA. Cùm ſit calida her
ba, & calor ab alambico vehementior red
datur, igne eliquatam ſeruatam eſſe cenſe
mus, imò & idem iudicium de ſaluiæ aqu
menthæ & hyſſopi faciendum eſt. SEN. E
has omnes ſeruamus, & vna rutæ aquam
BRA. Et hæc eſt alambico confecta ſeruan
da. SE. Fortè & cardi benedicti, & lupuloru
aquas & aſparagi igne eliquatas ſeruare o
portet. BRASS. Hæ herbæ prorſus calida
ſunt, caliditatéque vigent, quanquã in lupu
lis aliqua fortè ſit ambiguitas, tamẽ calido
eſſe conſtat, propterea & hanc, & illam ign
eliquatas ſeruato. SEN. De ſolani aqua quic
ſentire oportet? BRASS. Quid aliquid quàm
illam non eſſe ſeruandam, quæ igne ſit eli
quata? frigidiſsima nimirum herba eſt, &
frigiditate pollet, idcirco ne vi ignis inca
leſcat cùm ea indigemus herba decoquenda
eſt, & decocto vtendum, idem de cucurbitæ
aqua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ta cēſendum eſt,de aqua plantaginis, de
huiæ aqua, de aqua violarũ, & ſimilibus.
E. Quia omnes frigidæ ſunt. at de cuſcu-
aqua quid ſentis? BRASSA. Neſcio an ci-
vocem, an herbam hoc quod cuſcuta dici
de qua recentiores ambigunt. SE. Sunt
uti capillamenta, à nonnullis podagra li-
vocatur, quoniam lini culmos lædit, nam
plantas ambigit, tegit, & creſcere non
mittit. BR. Ferrarienſes ruſtici grungum
cãt, nõnulli exiſtimãt eſſe calida capilla-
ta, alij frigida. in vſu eſt huius plãtæ aqua
iecoris obſtructiones reſerãdas, ratione
ius actionis calida eſſe videbitur, tamen
undũ ordinem excedere nõ ſentio, vnde
teris, & hanc ſeruare vi ignis eliquatam,
amuis & per decoctionem vires proprias
uare poſsit. SEN. Et graminis aquam ſer
mus. BRASSA. Hanc herbam temperatã
e arbitror, in actiuis ſcilicet qualitatibus,
men ob dulcedinem quam habet ad tem-
ratam dependere caliditatem, vel ſal-
m calidas partes habere, quanquam Gale
s in ſexto ſimplicium dicat, radicem eius
ſe modicè frigidam, & ſiccam, de her-
verò dicit quòd primo exceſſu refrige-
t, in humiditate verò & ſiccitate mo-
rata eſt, verùm dulcedo aliquid calidi-
tis habere teſtatur. at mulieribus quæ
ipſa

ipsa vti volunt ad necandos vermes in p
rulis iubeo vt illam decoquãt potius, qu
vt ignis eliquatam accipiant. SEN. Audiu
lias te dicentem vermes haud necare, e
tamen herba sit apud omnes publicitus
cepta. BR. Et nunc iterum audies, nam h
ba est quæ vermibus potius blãditur, qu
aduersetur. nam non solùm non est ama
sed dulcedine quadam viget, quo sapore
mes delectantur, tamen vt mulieribus sa
faciam nonnunquam contentus sum, vt
herba vtantur, ne tandiu imbibitam o
nionem statim eruere volens deridear. n
& si vermibus non aduersetur, febri salt
aduersari videtur, imò iubeo vt simul eb
liat, cum huius herbæ radice hordeum, q
niam qui vermibus vexantur, vt plurim
febre correpti sunt, præsertim si vehem
ter iis corripiantur. at de his satis, quæ
hoc propositum minimè spectant. SEN.
Sumne graminis igne confectam aqu
seruaturus? BRAS. Vt lubet, tamen mihi
tius arridet vt in aqua ebulliat. SEN. Et b
tonicæ aquam in pharmacopolis habem
BRAS. An calida sit, an frigida. à Galeno
nimè explicatum est, tamen vires quas
fert calidam esse ostendunt, quæ non ni
calido medicamento haberi possent: inq
enim quòd incidit, & est amara, ac subae

cal

ulos rumpit in renibus, pulmonem, pe-
, & iecur expurgat, abstergitque, men-
quoque cit, & comitialibus prodest, cum
a conuulsique curat, postremò acidum
antibus, & ischiadicis pota auxilio est,
ffectus non nisi à causa calida fieri pos-
arbitror verò esse in secundo ordine ca
m, quia sensu calidam esse percipitur, &
odem ferè ordine exiccare, vel in primo
em intenso. SE. Ex hac igitur herba aqua
gnis eliquata seruanda erit. BR. Iam ex
pso noscere incipis, quænã herbæ sint vi
is eliquãdæ, & quæ minimè. SE. Vir esset
guiori mineruæ præditus, qui hoc statim
nouisset cùm à te dictum sit, & verè di-
m aquas ab igne in alambicum agente
nihil caliditatis adipisci, idcirco cùm fri
æ herbæ hoc modo igne eliquentur ea-
a aqua frigiditatem remittit, in herbis
em calidis earum caliditas augetur.
ASS. Argumentum sumito quòd aquæ
gnis caliditate nonnihil recipiant, quo-
m cùm bibuntur sensus, quidam vstio-
in ipsis semper sentitur, quem vstionis
sum vulgus brustolinum vocat, ac si rei
latæ odorem nactæ sint, si verò balneo
aro Mar æ aq æ conficiantur, huius o-
is speci m vel non habent, vel modicis-
è habe , idcirco si frigidæ aquæ Mariæ
bal

balneo eliquentur, minus caloris recipiun
vnde si ex herbis frigidis aquas vi ignis e
quatas extrudere volueris, in vocato Mar
balneo eliquentur, veruntamen in frigid
herbis decocta potius semper seruabo, qua
aquas vi ignis extrusas. S E. Et pimpinell
aquam seruamus. BRASS. Ea medici vtunt
ad incipientes hydropes, ad cachexias, &
lios similes affectus, tamen ignota est ap
antiquos herba. nonnulli arbitrati sunt e
Dioscoridis Thelephium, apud Theophr
stum mentio fit bibinellæ herbæ, Theod
ro Gaza ita vertente, quicquid tamen sit v
detur apud antiquos ignota. vnde vel ea n
vtor, vel rarissima vtor, nonnulli putāt qu
lapidem in renibus ac vesica confringat. s
Cum de simplici aliquo medicamento a
dio, quòd vesicæ lapidem frangat, semp
vires aliæ quas illi attribuunt authores, m
hi suspectæ sunt, quoniam huius sententi
sum, nihil prorsus esse quòd vesicæ lapide
confringere possit, præter malleum & in
cudem. BRASSA. Neque ego à tua sente
tia, vel tantillum dimoueor, sed & hi a
dunt pimpinellam contra stranguriam v
lere, & dysuriam, & quòd vim habet vrina
prouocandi, & iecoris obstructiones ac li
nis aperiendi. nonnulli arbitrati sunt pin
pinellæ puluerem in eclegma redactu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

melle, vel zuccaro in febriẽtibus ad duas
achmas per multum tẽporis insumptum,
m quatuor vnciis aquæ pinpinellæ ægro-
m à phthisi liberare. S E. Hoc mirificum
set. B R A. Imò proficuum, si experientia
a esse ostenderet. S E. Quid putas tu? B R.
phthisi non liberaturum etiam si mille
npinellæ acetaria ederentur. S E N. In acce-
riis plerunq; pinpinellam cõmisceri vidi.
R A. Tamen ex his herbis est, quæ difficul
r coquuntur. S E. Seruanda igitur erit aqua
ignis eliquatâ. B R A. Illa inquã ex pim
nella. S E. At ex chelidonia, quænam ser-
anda est. B R A. Consideremus prius quid
alenus de ea sentiat, arbitror te seruare
helidonij maioris aquam. S E. Illam pror-
us. B R A. De eo autem Galenus dicit esse
ertij ordinis absoluti iam calefacientium
t exiccantium. S E. Iam scio aquam ex che-
donio igne eliquatam potius esse seruan-
am, quàm decoctum faciendum: sed & idẽ
udicium in absinthij aqua faciẽdum est, &
n aqua melissæ, cùm sint calidæ harũ aqua-
um herbæ. B R A S. Ex te ipso iam nego-
iari potes. S E N. Tamen mihi summè pla-
et, vt omnes quas in pharmacopolis serua-
nus aquas contemplemur, aut illas saltem
nominemus. B R A S. Vt lubet. S E N. Nescio
quid faciendum sit de buglossæ & boragi-
nis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

nis aquis. BR. Si herba quæ vulgò buglo-
ſa vocatur cyrſion ſit apud antiquos, eſt ca-
da herba, & borago, quã Dioſcorides ac Ga-
lenus bugloſſum vocant calida eſt, & hum-
da, caliditatis ratione igne eliquari debere
humiditas verò vt decoquatur expetit, quo-
niam humiditas per decoctionẽ facilius ſe-
uatur, imò & aqua in qua dequoquitur ad il-
lam nonnihil addit. at cùm hæ aquæ ad hila-
ritatẽ inſumãtur, & potius temperatæ ſint
quàm in hac vel in illa qualitate multũ ex-
cedãt, idcirco per Mariæ vocatũ balneũ eli-
quatę, potius ſeruãdæ, nã ita gratiores erũ
neq; in hoc conficiẽdi modo humiditas mul-
tum amittitur. SE. Quid dicendũ eſt de ver-
benæ aqua? BR. Quid? quòd alambico edu-
cta ſeruanda ſit: nã vt Galenus dicit vim ha-
bet hactenus deſiccandi, vt vulnera cõgluti-
net. an verò calida ſit an frigida minimè ex-
primit. nos in frigiditatem inclinare puta-
mus, ſiue de recta loquamur, ſiue de ſupina
verbenaca, de recta Dioſcorides dicit ignes
ſacros cohibere, & exedentia cõpeſcere, hæc
verò ſunt rei frigidæ munia, nõ autẽ calidæ.
ſupinã autẽ contra tertianas prębet. at quic-
quid ſit, illã quæ in Mariæ balneo eliquata
eſt, ſeruato. SEN. Et fumiterræ aquam ſer-
uamus. BRA. Herbã calidam eſſe ipſius vi-
res oſtendũt, quæ obſtructiones aperit, vri-
nam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

[...]m prouocat, & ventriculum roborat, [...]émque sapor ostendit, qui acris est, & a[...]arus, licet Galenus addat & aliquid habe[...] acerbitatis. SEN. Ex his ergo inferen[...]um est, aquã vi ignis eliquatã seruari debe[...], at de acetosæ aqua quid dices? BRAS. Nihil aliud quàm esse per decoctionem fa[...]iendam cùm sit frigida herba. SEN. Si frã[...]idam esse nouissem, neque istud igno[...]assem, eius scilicet aquam per decoctio[...]em esse feciendam, verum & cichorij a[...]ua eodem modo erit paranda. BRAS. De hoc ambigendum non est, cùm frigidę [...]it temperiei. SEN. Est etiam siccæ. BRAS. [...]ta Galenus ait, & has vtrasque habet in [...]ecundo excessu qualitates. notáque dome[...]sticam esse syluestri magis frigidam, notat [...]insuper multæ humiditatis admixtionem [...]iccitatem extinguere. vnde per decoctione potius erit facienda, si hac humiditate vtamur. si autem siccitate vti voluerimus, per alambicũ facta potius erit seruanda. SEN. Et iridis aquã in pharmacopolis seruamus. BR. Et hæc vi ignis eliquãda est: quoniã caliditas in ipsa exigitur & siccitas. SEN. In alchachengi aqua quid facturus sim ignoro. BRAS. Cùm hac aqua ad aperiendum, & vrinã prouocandã vtamur, calidam esse cõstat. SEN. Reliquum nõ ignoro. BR. Quid scilicet? SEN.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Esse vi ignis eliquandam, sed & corticũ fabæ cum aquam seruamus. BRA. Vrinæ ardorem mitigat, quia frigida est, & cortices illi frigidi sunt & humidi. SEN. Hoc ostendit aquam esse per decoctionem faciendam. BR. Verum esset si virides cortices per hyemem seruari possent, at cùm seruari non possint, aqua balneo Mariæ ex his corticibus in æstate fiat. SEN. Imò vtuntur etiam ad mitigandam vrinam si acris est, cicerum presbyterorum aqua. BRAS. Si hæc herba saliunca sit calida potius est, quàm frigida, & vrinam prouocat, idcirco potius seruanda est alambico confecta. SEN. Et lauandulæ aquam seruamus, quam igne eliquari oportere regulę à te enarratæ ostendunt. BRAS. Si spicæ genus sit, vel non sit, tecum facio. nam calida herba est, atque sicca, & his viget qualitatibus sicuti & roris marini aqua vi ignis eliquata seruanda est, cùm & ipsa caliditate ac siccitate polleat. SEN. Et citrangulorum aquam ad epithemata pro roborando corde seruamus. BRAS. Et hæc quoq; calida est, & Mariæ balneo conficienda. SEN. Quid de Eufragiæ aqua dicendum videtur? BRAS. Nondum reperi apud antiquos euphragiam, cùm tamen herba sit oculis vtilissima, & quæ illos abstergit, ac visum acuit. SEN. Ignoras igi-
tur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tur qua qualitate sit prædita? BRAS. Imò non ignoro, quia calida herba est in secundo ordine, & in eodem etiam excessu sicca, abstergitque ac emundat, & visum puriorem reddit, oculorúmq; humiditates resoluit. SEN. Ergo seruanda est vi ignis eliquata. BRAS. Ita seruanda prorsus, reliquas prosequaris aquas. SEN. Nullas alias seruamus. BRAS. In officinis igitur aquam vocatam Nampham non habetis. SEN. Neque habemus, neque seruamus, at illam myrobolæ seruant. BRASSA. Si quispiam medicus pro epithemate illam indiceret, quid à te ageretur? SEN. Ad myropolas statim mitterem, quorum in foro copia est, & illam ad quantitatem quæ tunc sufficeret emerem. BRAS. Et profectò eiuscemodi aqua non est diu seruanda, cùm eius odor euanescat, si nullas alias in pharmecopolis seruatis aquas, ab re non erit ad prandium accedere, reliqua quæ ad hoc negotium attinent cùm tempus dabitur oportunũ tractaturi, interim verò scito frigidas aquas vi ignis eliquatas in vsum venire posse, cum tanta non indigemus frigiditate quanta est herbæ cuius est aqua, frigiditas. SEN. Neque hoc prætereundum erat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ANTONII MVSAE BRASSAVOLI MEDICI FERRARIENSIS,

Examen omnium suffuf & pulueru, quæ apud Ferrarienses pharmacopolas in vsu sunt.

BRASSAVOLVS. SENEX.

BRASS. Illane seruatis quæ à Mesue suffuf nominatur? SEN. Neque scio quid suffuf nomen significet, imò si quispiam canem lapide percuteret ac diceret inter iaciendum suffuf, non dubito quòd tantùm à loco in quo est discederet, quãtum pedes illum ferre possent. BRASSAVOL. Imò & si prolata dictione caro vel panis percutiatur idem efficiet. SENEX. Neque in illo morabitur loco si panibus & ossibus impetatur. at quid significat nomen hoc suffuf? BRASS. Est arabum nomē quod puluerem odoratum significat, antiqui nonnulli vtebantur odoratis pulueribus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

teribus ad membra intrinsecus & extrinsecus roboranda, & ad flatus ac alia similia arcenda, semper autem erant odorata, propter ea, dici potest quod de odoratis pulueribus hic loquemur. SEN. Nos in pharmacopolis diuersas puluerum compositiones seruamus, sed multæ non sunt odoratæ. BRASSAV. Mihi animo est vt omnes illos pulueres contemplemur. SEN. Nihil ad rem faciunt, quia odorati non sunt, & præterea alias ingrediuntur compositiones quibus deinde vtimur compositis. at si suffuf puluerem significat, de his pulueribus agemus, & idē erunt quod suffuf. BRAS. Tamen suffuf & puluis differre videntur. SEN. quonam modo? BRAS. Quia puluis nomen est generale ad quocunque pulueris genus, & vnū quoque simplex medicamentum siue crasse siue tenuiter in puluerem redactum, puluis dici potest, & cinis, ac terra ipsa minutissime trita puluis dicitur. at suffuf est puluis tenuissimus atque odoratus. SEN. Pulueres igitur omnes quos in pharmacopolis seruamus sum adducturus?
BRAS. Illos omnes, vt cōtemplemur nunquid ipsorum aliquis suffuf sit, nam suffuf puluerem significat ex pluriū simplicium pulueribus confectum atque odoratū, hos igitur tuos pulueres in medium adducito.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

SEN. En puluerem quendam seruamus ex quo fit stomachica nocrea. BRA. Quisnam est? SEN. Hic qui sequitur:

℞. Cinnamomi Gingiberis
Singulorum ℥ j.
Macis Nucis moschatæ
Cariophyllorum Singulorum ℥ j.

Misce, & fiat puluis subtilissimus. hūc seruamus puluerē ad trazeā stomachicā cōficiēdā. BR. Est odoratus puluis & talis qui vētriculū roborat, flatus dissoluit, coctionē procurat, obstructiones aperit, & reliqua agit, quę aromatū calida facere cōsueuerūt: at de illo nihil in pręsentiarū dicendū videtur, quoniā agemus cū de trazea ipsa verba faciemus. SE. Seruamus etiā & diagalangæ species. BR. Quænam sunt? SEN. Hæ quæ sequuntur,

℞. Galangæ ℥ j. ß. Gingiberis ʒ vj.
Glycyrrhizæ ʒ ij. Piperis ʒ iij.
Hyssopi siccæ Gariophyllorum
Cardamomi maioris Cinnamomi
Nucis moschatæ Singulorum ʒ j.

Misce, & fiat puluis subtilissimus. BRAS. Et eiuscemodi puluis suffuf vocari potest, cùm odoratus sit: de quo agemus quando de diagalanga sermonem habebimus, dissoluit & ipse flatus, ventriculum roborat, & frigida membra calefacit. SEN. Cùm de hoc puluere alibi etiam tractaturus sis, sena puluerem

in

in mediũ afferam, qui ad catapotia continẽda seruatur, ad electuaria insuper, & quãdoque ex iure in potu sumitur, vel ex aliquo liquore. BRASSA. Puluerem hunc adducito. SEN. Illũ audito.

℞. Foliorum senæ Tartari albi
Singulorum ℥ ij.
Gariophyllorum Cinnamomi
Galangæ Amidis
Singulorum ʒ ij.
Diagridij ʒ iij.

Misce, & fiat puluis subtilissimus BRASS. De hoc puluere in libello in quo de catharticis agimus medicamentis quæ pilularum formã non seruant, locuti sumus. SEN. Memoria habeo, propterea pulueres hieræ simplicis Galeni in medium adducam. BRASS. qualesnam? SEN. Hos:

℞. Cinnamomi Mastiches
Assari Croci Xylobalsami
Spicæ cardi Singulorum ʒ vj.
Aloës optimi ʒ c.

Misce, & fiat puluis subtilissimus. BRASS. De hoc puluere vbertim locuti sumus in nostro pilularum examine. SEN. De speciebus ergo hieræ picræ Galeni verba faciamus. BRASS. Illas referto. SEN. Hæ sunt:

℞. Cinnamomi Croci
Spicæ nardi Schoeni Assari

 Cassiæ

Casſiæ ligneæ Xylobalſami
Carpobalſami Violarum
Abſinthij Epithymi Agarici albis
Roſ.rub. Turbith electi
Colocynthidis Maſtiches
Singulorum ℥ j.
Aloës ad pondus omnium.

BRA. Et de hac hiera in prædicto loco verba fecimus, & vna oſtendimus nō eſſe Galeni, neq; illam vnquā ſomniaſſe Gale. SEN. de aromatico agitur roſato Gabrielis agamus, cuius ſpecies, id eſt, pulueres in pharmacopolis ſeruamus, ita verò conficitur,

℞. Roſ.rub. ʒ x.
Glycyrrhizæ raſæ ʒ iij. ℈ ij.
Ligni aloës Sandalorum citrinorum
Singulorum ʒ ij.
Cinnamomi electi ʒ iij. ℈ j.
Macis Gariophyllorum
Singulorum ʒ j ℈ ij.
Gumi arabici Tragacanthi
Singulorum ℈ v. G vij.
Nucis moſchatæ
Cardamomi maioris Galangæ
Singulorum ℈ ij.
Spicæ nardi ℈ j. G vij.
Muſci G xiiij.
Ambracani ℈ j. G vij.
Miſce, & fiat puluis ſubtiliſsimus.

BRAS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

BRASS. Absurdum videretur nos medicamentis locum præoccupare velle: de hoc enim agemus quando de aromatico rosato verba facturi erimus. SEN EX. De speciebus igitur, id est puluenbus confectionis Elescophagamus, quæ ex his conficiuntur.

℞. Scamonij Turbith albi
Singulorum ʒ ij.
Cariophyllorum
Cinnamomi Gingiberis
Myrobalanorum emblicorum
Nucis moschatæ Polypodij
Singulorum ʒ ij. ß.
Zuccari albi ʒ vj.
Misce, & fiat puluis subtilissimus.

BRASS. De hoc locuti sumus in medicamentorum examine quæ pilulæ non sunt, & catharticã vim habent. SEN. Frustra igitur hæc refero. BRAS. Non frustra, quia in memoriam saltem illa reuocas, quæ nisi sæpius pertractentur, obliuioni traduntur. SEN. Puluerem igitur audito quem ad necandos vermes seruamus.

℞. Cinnamomi electi ʒ ij.
Gingiberis Cornucerui vsti
Spodij Peoniæ
Coralliorum rubrorum
Lupinorum Dictamni
Coriandrorum præparatorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Singulorum ʒ j.
Seminum caulium Centonic
Sementinæ Singulorum ℥ j
Misce,& fiat puluis subtilissimus.

BRASS. Et de hoc etiã puluere locuturi su mus,cùm de electuariis & vocatis cõfectio nibus agemus. SE. Et pro diacymino confi ciendo puluerem seruamus qui talis est.

℞. Cymini præparati ℥ vj.
Cinnamomi Gariophyllorum
Singulorum ʒ iij.
Gingiberis ℥ ß. ℈ ß. Galangæ ʒ j. ß.
Piperis Satureiæ Calamenthæ
Singulorum ʒ ij.
Piperis longi ʒ ß.
Spicæ nardi Nucis moschatæ
Singulorum ℈ ij.
Misce,& fiat puluis subtilissimus.

BRASS. Et de hoc in prædicto agemus lo co. SEN. Puluerem igitur diarhodon ab batis cõtemplemur,qui hoc modo cõficitur,

℞. Sandalorum alborum
Sandalorum rubrorum
Singulorum ʒ ij. ß.
Tragacanthi Gummi arabici
Spodij. Singulorum ℈ ij.
Assari Spicæ Mastiches
Cardamomi maioris
Cardamomi minoris Croci

Ligni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Ligni aloës Gariophyllorum
Galliæ moſchatæ Seminum aniſorum
Seminum fœniculorum Cinnamomi
Seminum baſilici Berberis
Seminum ſcariolæ
Seminum portulacæ Maluæ
Lactucæ Papaueris albi
Cydoniorum Citruli Melonis
Cucumeris Cucurbitæ
Singulorum ℈ j.
Oſsis de corde cerui Margaritarum
Singulorum ℈ ß.
Zuccari candi Roſarum rub.
Singulorum ℥ j. ß.
Succi glycyrrhizæ Rhabarbari electi
Singulorum ℈ j.
Camphoræ C vij. Muſci C iij. ß.
Miſce: & fiat puluis ſubtiliſsimus.

BRAS. Neq; de hoc puluere vel tantillum verba facturi ſumus, quoniam in libello de electuariis, de eo vt conuenit, verba faciemus. SEN. Abſtinere non poſſum, quin puluerem illum referam, ex quo diamuſcum dulce conficimus, eſt verò hic:

℞ Croci Doronici Zedoariæ
Lihni aloës Macis
Singulorum ʒ ij.
Albarum margaritarum
Setę crudę aduſtę Carabe
Corallo

Corallorum rubrorum
Galliæ moſchatæ Meliſſæ
Singulorum ʒ ij. ß.
Been albi Been rubri Folij
Serici Gariophyllorum
Singulorum ʒ j.
Gingiberis Cubebarum
Piperis longi Singulorum ʒ j. ß.
Muſci ℈ ij.
Miſce, & fiat puluis ſubtiliſsimus.

BRASS. Et de hoc etiam puluere tunc agemus cùm de diamoſco dulci in electuarijs pertractabimus. SEN. Seruamus & diambræ pulueres, qui ſunt.

℞. Cinnamomi Doronici
Gariophyllorum Macis
Nucis moſchatæ Folij
Galangæ Singulorum ʒ iij.
Spicæ Cardamomum maioris
Cardamomum minoris
Sandalorum citrinorum Ligni aloës
Piperis longi Singulorum ʒ ij.
Ambracani ʒ j. ß.
Miſce, & fiat puluis ſubtiliſsimus.

BRAS. Neque hic puluis in præſentiarum conſiderandus eſt, ſed ſuo loco de illo pertractare ſatis erit. tunc vero pertractabitur cū de electuarijs verba faciemus. SEN. Temperare non poſſum quin pulueres diatrion

pipe

pipereon in mediũ afferã, etiã ſi illos minime contẽplaremus. hic verò eſt ille puluis.

℞. Piperis albi. Piperis nigri.
Piperis longi. Singulorum ℥ ij. ß.
Gingiberis. Thymi. Haſce.
Aniſorum. Singulorum ℥ j.
Spicæ. Amomi.
Singulorum ℈ j. Ĉ x.
Caſsiæ. Seminum apij.
Sileris montani. Aſari.
Enulæ ſiccæ. Singulorum. Ĉ xv.
Miſce & fiat puluis ſubtiliſsimus.

BR. De diatriõ pipereon ſuo agemus loco, propterea ne ipſius tractationem præoccupemus: tunc enim de illo agemus, quãdo in aliorũ ordine erit pertractandum. mirũ verò eſt quòd pulueres in pharmacopolis non ſeruetis, qui deſeruiant ſolùm vt pulueres, & compoſitiones alias non ingrediantur. SE. Cõſtrictuum puluerem ad hũc vſum ſeruamus. BR. Cuius authoris eſt? SAN. Eſt puluis (vt vocant) magiſtralis, qui certum non habet authorem, ſed ita in vſum receptus eſt. BR. Pulueris compoſitiones referto. SE. Hæc eſt quæ ſequitur.

℞. Boli armeni. Terræ ſigillatæ.
Nucum cypariſsi. Seminũ portulacæ.
Myrtillorum. Acaciæ.
Singulorum ℥ ß.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Seminum plantagini Gypsi
Singulorum ℥ ij.
Thuris albi Sanguinis draconis
Singulorum ℥ ij.
Mastiches Tragacanthi
Gummi arabici Consolidæ maioris
Singulorum ℥ v.
Misce, & fiat puluis subtilissimus.

BRA. Cùm medici constrictiuum pulue- rem indicunt tu hunc præbes? SE. Hūc sem per præbeo nisi medicus quispiam parti- culariter puluerem alium indixerit. BRA. Sunt & alij Ferrariæ pharmacopolæ, qui hunc puluerem conficiunt, sed plura ha- bent in compositione simplicia, quàm tu adduxeris. SE. Quænam? BR. Leporis pilos, chartā vstam, & furni fuliginē. SE. Composi- tionē quā alij parāt integrā adducito, nam memini me illā quādoq; vidisse, in quo au- tem loco, mente non teneo. BRAS. Hæc est quam refero compositio, à tua etiam in pon deribus differens.

℞. Boli armeni Terræ sigillatæ
Seminum portulacæ Myrtillorum
Acaciæ Pilorum leporis vstorum
Seminum plantaginis Chartæ vstæ
Singulorum ℥ j.
Fuliginis furni Gypsi
Singulorum ℥ iiij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Sanguinis draconis Thuris
Aloes Singulorum ℥ ij.
Mastiches Tragacanthi
Gummi arabici Consolidæ maioris
Singulorum ℥ j.
Misce, & in puluerem redigantur.

SE. Percipio iam in hoc puluere, plura esse simplicia, quàm in meo. at meo haud pauci vsi sunt, & valdè profuit. BRASSA. In hoc puluere conficiendo nonnulli dicunt crasso modo terenda esse simplicia, quod absurdum iudicare oportet: nam nõ solum sunt tenuissimè conterenda, sed etiam per cribrum ex pergameno eliquenda. SEN. Sumiturne per os hic puluis? BRAS. Sumi nihil prohiberet, at eius frequentissimus est per extrinseca vsus, quando sanguis sistendus est: tunc enim oui albumen sumunt ac concutiunt, postea huic pulueri miscent, & stuppa, vel linteis, vel penicillis recipiunt, & supra locum è quo emanat sanguis imponunt, nõnulli oui albumine & plantaginis succo ad puluerem ipsum dissoluendum vtuntur. SEN. Idem est & pulueris quem seruo vsus. BRAS. Idem prorsus est, sed is quem adduxi magis adstringit. SEN. Omnes igitur aut meum seruant puluerem, aut eum quem adduxisti? BRAS. Minimè omnium, nam multi alio

alio vtuntur constrictiuo puluere,& alium seruat.SE. Quẽnã? BRA. Hũc qui sequitur
℞. Boli armenti ℔ j.
Myrtillorum ℥ vj.
Sanguinis draconis ℥ iij.
Mastiches Thuris
Singulorum ℥ j.
Ros.rub. Balaustiarum
Singulorum ℥ ij.
Misce,& fiat puluis subtilissimus.
SEN. Puluis quem seruo est longè vehementior isto. BRAS. Inficias minimè eo, & ille quem superius adduxi est tuo vehementior. SEN. Extantne alij, qui alium seruent? BRASS. Imò apud aliquos pharmacopolas hunc seruari vidi.
℞. Mastiches Thuris
Nucum cyparissi Antimonij
Corticum granatorum Balaustiarum
Cupularum glandium
Singulorum ʒ ij.
Misce,& fiat puluis subtilissimus.
SEN. Et ego quoq; hunc puluerem seruo, sed cùm alicui intestinum exit, illum tantum præbeo. BRAS. In hoc casu ob id conuenit quia adstringit, verum alij pharmacopolæ pro constrictiuo puluere hunc adhibent cùm simpliciter constrictiuus puluis indicitur, & prorsus constrictiuus est.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

eſt, non tamen aliorum comparatione, nam vehementius adſtringunt ſuprascripti, & hic quem pro inteſtini recti exitu ſeruas, non tantum adſtringit, ſed etiam membra roborat, ſupra quæ ponitur. SENEX. Suntne antiqui de aliquo conſtrictiuo puluere locuti? BRASS. Sunt prorſus, nam Galenus in quinto methodi medendi libro puluerem quendam deſcribit, quo in omni ſanguinis profluuio ad aſtringendum vtitur. SENE. Opto ſummopere hunc Galeni puluerem addiſcere. BRASSA. Id ſtatim efficies, nam ſuum puluerem ita Galenus conficit,

℞. Thuris partem vnam

Aloës partis vnius ſemiſſem

Miſce, & fiat puluis ſubtiliſsimus. SEN. Quomodo hoc puluere vſus eſt Galenus? BRAS. Illum cum oui albumine ad mellis craſsitudinem ſubigit, poſtea pilo leporis molliſsimo excipit, & loco ſupraponit; vnde ſanguis emanat. SEN. Nonnullos vidi, qui medicamentum pilis non excipiunt, ſed pilos potius minutim incidunt, & medicamento miſcent. BRASS. Hoc non magnifacio, nam tot poſſent inciſi pili accipi, quòd illis etiam medicamentum exciperetur. Aetius verò eodem vtitur medicamento, & pilis non excipit, ſed lana, locóque imponit. SEN. Alios etiam vidi, qui goſſipion accipiebant

piebant. BRAS. Nonnulli etiam sunt, qui fe[...]
quenti vtuntur constrictiuo puluere.
℞. Thuris   Aloës
Pilorum leporis vstorum
Boli armeni   Sanguinis draconis
Terræ sigillatæ   Mastiches
Singulorum ℥ j.
Misce, & fiat puluis subtilissimus. SEN. Qui-
nam est ipsius vsus modus? BRASSA. Is qui
superius in aliis pulueribus dictus est, plan-
taginis succo miscetur, & oui albumine,
stuppáque excipitur. SENE. Ego nunquam
vidi te constantem cùm pulueres constri-
ctiuos indicis, sed modo vno, modo alio v-
teris puluere. BRASSA. Ita fieri necessarium
est, cùm diuersæ etiam sint intentiones, ad
quas ego vtor, & modò hunc adstringentem
puluerem, modò illum vt affectui quē curo,
conuenit, mihi parandum iubeo, & nunc
duo, nunc tria, nunc plura misceo simplicia,
vt plus, & minus, adstringere animo est, &
vt simul membra ipsa roborare intendo.
SEN. Quo modo adstringentia per magis
& minus differunt? BRAS. Si omnia in or-
dinem quæ adstringunt tibi referre volue-
rim, & secundùm vires proprias, secundùm
magis & minus distinguere, nimis amplum
esset negotiū at paucula quædam per hunc
ordinem tanquā omnium specimen addu-
cam.

cam de quibus Galenus mentionem facit, in sexto de compositione medicamẽtorum secundùm locos, capite tertio. S E. Hęc haud oscitanter expecto, & ore aperto à te deprehendere incipio. B R. Hæc moderatè adstringunt, rosæ, rosarum flos, palmulæ, phœnicobalani, pampini vitis, rubus, rubus caninus, aspalatum, cyperum, cycinum, siliquę mori, mori radices, hypocisthis, mala austera, pira acerba, sorbi, rheom, aloë, iunci rotundi odorati flos, radix nardi indicæ, radix nardi communis. S E N. Quæ post hæc vehementius adstringunt? B R A. His fortiora sunt, neque manifestam habent asperitudinẽ, fructus spicæ Aegyptiæ, rheon, diphryges, rhus obsoniorum, balaustium, cycini, malicorium, galla, galla omphacitis, baccę myrthi, cotonea acerba, virgulta tenera ilicis, arbuti, smilacis, phagi glandes, corna, mespila, fructus memœcilli. eximiè verò adstringentia sunt, omnia aluminis genera, sed scissium est tenuiorum partium, ideo vtilius, atramentum sutorium, tamen aliquid habet caliditatis. S E N. Acaciæ nullam mentionem fecisti. B R A S. Sub Aegyptia spina continetur. S E. Neq; de bolo armeno, aut terra sigillata verba habuisti. B R A S. Inter mediocriter adstringentia numerãda sunt. at hic locus non est de astringentibus omnibus per-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tractandi, tibi autem in præsentiarum sati
sit, vt hæc ex Galeno sumpta pro exempl
posuerim, vt tu ipse alia ex his inuenir
queas. SEN. Cuperem vt tu constrictiuun
quendam puluerem conficeres, qui vehem
tissimus esset. BRAS. Hic est vehementissi
mus adstrictorius puluis.

℞. Aspalati Musci Helenij
Myrrhæ Thuris Thuris cortici
Mastiches Nucum cyparissi
Myrices Cyperi Hypocistidis
Litij Acaciæ Rhu obsoniorum
Nucleorum pineorum
Balaustiarum Malicorij
Buccinorum Eboris
Cornu cerui Seminum plantaginis
Seminum hederæ Aloës
Sarcocollæ Symphyti
Mororum rubrorum exiccatorum
Psylij Myrtillorum
Plumbi cremati Aluminis liquidi
Pumicis Gypsi
Corallorum alborum
Lapidis hæmaticis
Gallæ omphancitidis
Cornum fructus Maceris
Mastiches Consolidæ maioris
Singulorum ʒ iij.
Lapidis armeni Boli armeni
Terræ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Terræ figillatæ Squamæ ferri
Aluminis ſciſsilis Atramenti ſutorij
Singulorum ℥ ij.

liſce,& fiat puluis ſubtiliſsimus.cuius vſus ſit ad omnia adſtringenda,quæ adſtrictio- e indigent.SEN.Arbitror tuum hunc pul- erem omnia complecti,quæ adſtrictoriam im habere ſcripta ſunt.BRAS.Multò plu- a ſunt adſtringentia , quàm illa quæ com- oſitioné ingrediuntur, tamen multa ſunt, t talia quæ nunquam te decipient, ſi pulue e iſto vtaris,qui & per os inſumi poteſt, & xtrinſecus adhiberi,& per clyſteres iniici, t adſtrictione indigemus & ratione loci in uo fieri debet.SENEX.Poſſet tamen & ex aucioribus fieri adſtringentibus ſimplici- bus.BRASSAVO.Poſſet profectò, & ego quandoque duo aut tria indico,vt illis opus habeo,at in præſentiarum reliquos pulue- res quos ſeruas,adducito.

SENEX.

Et capitalem temperatum puluerem ſer- uamus.BRASS. Nónne & frigidum ſerua- tis atque calidum?SEN. Minimè omnium. BRASS.Ergo cũ capitalis puluis indicitur, ſiue calidus dicatur, ſiue frigidus, ſiue tem- peratus,hunc ſemper adhibetis, quem tem- peratum vocaſtis?SE. Hunc ſemper adhibe- mus,& ita præceptor meus faciebat,& ego

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ad hanc vsq; ætatem semper feci. si aliũ mẽ factur ũ edocebis, illum deinceps conficiam, ac seruabo. BRA. Necessarium erit pulueres istos secundùm has tres intentiones distinguere, & vnumquenque seorsum paratum seruare, ne talis deinceps error contingat, qualem ad hoc vsque tempus semper commisisti. nunc verò tuum illum referto capitalem puluerem, quem seruas temperatum. SE. Hic est quem refero,

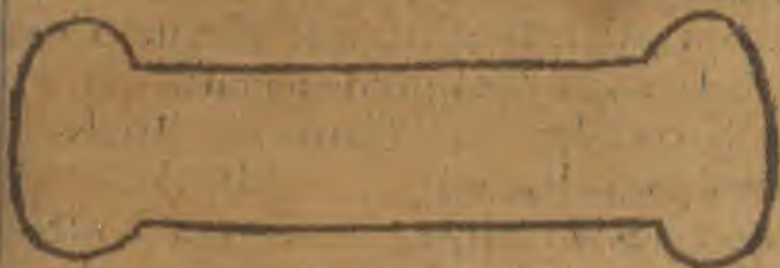
℞. Sandaracæ Rosr.rub.
Nucum cyparissi Myrtillorum
Corticum thuris Mastiches
Gariophyllorum Singul. ℥ ß.

Misce, & fiat puluis subtilissimus. BRASSA. Gariophylla, contra reliqua simplicia sola pugnant, tamen ad temperiem quodammodo accedunt, at ne putes vnumquenque tuo modo conficere, cùm nonnulli sint, qui capitalem puluerem hoc modo componant,

℞. Florũ chamæmeli Florum stœcadis
Florum meliloti Singul. Man. ß.
Mastiches Macis
Cubebarum Nucis moschatæ
Corticum citri Rosr.rub.
Singulorum ʒ j.
Corallorum rubrorum ℈ ij.
Salis vsti ℈ iiij.

Conterantur hæc, & in puluerem rediganTur,

ur, ac ſupra coronalem commiſſuram ex-
endatur. SEN. Præceptor meus hac compo-
ſitione vtebatur ad ſacculum conficiendum
ſupra caput imponendum. BRASSA. Ni-
hil impedit ſacculum fieri, & hoc puluere
impleri, ac ſupra caput poni. SEN. Quænã
debet eſſe ſacculi forma ſupra caput impo-
nendi? BRAS. Si vna & lambdæ commiſſura
roboratione indigeat, hęc eſt ſacculi forma,

qui his pulueribus implendus eſt, & capiti
ſupraponendus. nota verò nonnullos ſub
aliis ponderibus hũc puluerem ſeruare. SE.
Quonam modo? BRAS. Iſto qui ſequitur.

℞. Florum chamæmeli
Florum ſtœcadis Marioranæ
Singulorum Man. ß.
Macis Maſtiches
Singulorum ʒ j.
Corallorum rubrorum ℈ j.
Cubebarum Nucis moſchatæ
Corticum citri Roſarum
Singulorum ʒ j.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Salis vsti ℈ iiij.

Misce, & fiat puluis subtilissimus. SEN. Pauca est in hoc, & in superiori differentia. BR. Paucissima omnino, quoniam præcedens descriptio recipit corallorum rubrorum ℈ ij. hæc verò recipit corallorum rubrorum ℈ j. in reliquis conueniunt. SEN. Vidi ego pharmacopolas, qui sequentem seruabant puluerem, & nunc seruant, & pro capitali omnibus vendunt. BRAS. Nōdum vidi quinam puluis sequatur. SEN. Neque videbis, sed audies, ita enim conficiunt:

℞. Sarcocollæ Thuris Iridis
Sanguinis draconis Myrrhæ
Aristolochiæ longæ Farinæ hordeī
Aloës Singulorum partes æquales.

Misce, & fiat puluis subtilissimus. BRAS. Est Auicennæ puluis, sed qui non ponitur supra caput, ad roborandum, nisi vlcus in capite adfuerit, nam de hoc puluere Auicenna agit, vbi de cranei fractura verba facit, quoniam post vlceris concoctionem ac emendationem eo vtitur, vt caro sub detecto osse generetur. SEN. Quos pulueres ad hoc propositum iuberes tu seruaturos esse? BRAS. Optarem vt hunc temperatum seruares, & cùm temperatum puluerem capitalem indīxero, hunc præberes.

℞. Ros. rub. Balaustiarum

Mast

Mastiches Singulorum ℥ ij.
Macis Thuris Myrtillorum
Singulorum ℥ j.
Nucum cyparissi Stœcadis
Singulorm ℥ j ß.
Misce, & fiat puluis tenuissimus. SEN. Multa calida puluerem hunc ingrediuntur. BR. Si frigida calidis comparabis, totam compositionem ad temperiem accedere percipies. Cùm verò capitalem puluerem frigidum indixero, hunc qui sequitur præbeto.
℞. Boli armeni Rof. rub.
Myrtillorum Mastiches
Balaustiarum Corallorum rubrorum
Gummi arabici Terræ sigillatæ
Singulorum ℥ ij.
Misce, & fiat puluis tenuissimus. SEN. Non videtur multũ frigidus hic puluis. BRAS. Nec caput vehementer infrigidandum est, in quo scilicet frigidissimum continetur membrum, adde non debere esse valde frigidum, quia frigidi natura est obstruere. SEN. Tamen in phrenitide maximè infrigidamus ex oxyrhodino, & non fit obstructi . BRA. In oxyrhodino acetum adest quod penetrat ac incidit: idcirco non obstruit, imò non cõueniret si obstrueret, nunc calidum capitalem puluerem audito.
℞. Nucis moschatæ Macis

Corticum citrorum Stœcadis
Maioranæ Hyssopi Acori
Cubebarum Iridis illiricæ Costi
Menthæ Singulorum ℥ j.
Gariophyllorum Cinnamomi
Singulorum ʒ ij.
Euphorbij ℈ j.

Misce, & fiat puluis tenuissimus, quo etiam sacculus fieri poterit, & commissuris supraponi. at si puluerem absque sacculo commissuris applicare volueris, in frigido puluere commissuras myrtino oleo vel rosaceo prius delinias, postea frigidum puluerem supra spargito, pro temperato puluere oleo rosaceo vel chamomælino commissuras delinito. cùm verò calidus puluis applicandus erit, nardino oleo commissuræ delinendæ sunt, vel oleo de nuce myristica, quia oleorum vires puluerum viribus similes esse debēt, qui commissuris supraponuntur. SEN. Deinceps in tui gratiam hæc tria puluerum genera parata seruabo, vt cùm indixeris, distinctè præbere possim. BRASS. Alia iam prosequaris puluerum genera.

SENEX.

Seruamus & puluerem sanctum nuncupatum. BRASSAV. Etsi de hoc puluere in catharticis locuti sumus medicamentis, tamen ab re non erit compositionem saltem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

eferre. examen verò si quispiam scire voluerit, ad libellum de catharticis recurrat, in quo omnia sunt aperta. SENEX. Ipsum igitur puluerem adducam. BRAS. Id facito. SE. En adduco,

℞. Folliculorum senæ ℥ j.ß.
Tartari albi ʒ ij. Gingiberis ʒ ß.
Misce, & fiat puluis. BRASSAVOLVS. Alij hunc puluerem ex elaterio conficiunt, ac reliquis supradictis, tamen de hac re in præsentiarum nos minimè loquemur, sed te potius ad alia referenda excitabimus.

SENEX.

Seruamus & senæ puluerem. BRAS. Tamen & ille quem sanctum nominasti senæ puluis est, at de illo etiam in libello de medicamentis catharticis, quæ pilulæ non sunt verba fecimus, vnde te puluerem referre satis erit. SEN. Senæ puluis hic est.

℞. Foliorum senæ Tartari albi
Singulorum ℥ ij.
Gariophyllorum Cinnamomi
Galangæ Amidis
Singulorum ʒ ij.
Diagridij ʒ iiij.

Misce, & fiat puluis. BRASSA. De hoc puluere illa in memoriā reducito, quæ in libello de catharticis medicamentis quæ non sunt in pilularum forma scripta reliquimus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

SE. Alios ergo referam quos seruamus pulueres. BR. Iam refero.

SENEX.

Inter illos quos seruamus pulueres, puluis cordialis temperatus suum ordinem habet. BR. Aliosne à temperato seruatis? SE. Et frigidum seruamus. BR. Calidum verò non seruatis? SE. Alium non seruamus à temperato, & frigido puluerem. BR. Hoc fortè probe effectum est. SE. Quam ob rem? BR. Quia cor nunquam calefaciendum est, etiã si frigidissimum sit, at cum calefactione indiget talibus calidis vti debemus, quæ ad temperiem accedant, & ad calidum dependeant, non autem his, quæ cordis caliditatẽ nimis augere possent, at puluerem hunc tuũ pro corde temperatum contemplemur. SE. Est hic quem refero:

℞. Ros. rub. Florum boraginis
Florum buglossi
Florum violarum
Singulorum ʒ vj.
Sandalorum alborum
Sandalorum rubrorum
Singulorum ʒ ij.
Charabe Corticum citri
Singulorum ʒ j. ℈ j.
Spodij ʒ j. Gariophyllorum
Macis Croci Singulorum ℈ j.

Ossis

Ossis de corde cerui ʒ ß.
Been albi   Been rubri
Singulorum ℥ iij.
Misce, & fiat puluis.
Quidam volunt contundendum esse crasso modo, alij tenuissime. BRAS. Cum his facio qui in tenuissimum puluerem comminuendum esse monent, quando eo indigemus. SEN. Ita facimus, illum seruamus in frustula concisum, vel mediocriter contusum, postea cùm vti voluerimus eum in tenuissimum puluerem redigimus. BR ASSAV. Hoc probè esse factum est, ne à tenuissimo illo puluere vis effluat medicamentosa, & ideo pro puluerib[us] seruãdis hæc vna sit regula, primo crasso quodam modo contundantur, quousq; oportunitas contingat, qua illo vti voluerimus, tunc in tenuissimum puluerem facilè redigetur, vel etiam integra simplicia seruentur, quoad ipsis vti voluerimus, & tũc in tenuissimum puluerem redigantur. SEN. Nónne est temperatus eiuscemodi puluis? BR. A temperato nonnihil declinat, tamen alij sunt qui alio vtuntur pro corde temperato puluere. SE. Quonam? BR. Isto.
℞. Rubini   Granatæ
Iacinthi   Smaragdi   Saphiri
Singulorum ℈ j.
Margaritarum non perforatarum ℈ j.
Corallo

Corallorum rubrorum
Corallorum alborum
Ossis de corde cerui Cornu vnicorn
Singulorum ℈ ß.
Musci Ambræ
Singulorum C iiij.
Foliorum auri Foliorum argenti
Singulorum folia vj.
Omnia subtilissimè puluerizentur,&per li
teum eliquentur præter aurum & argent
quæ postea addantur, aliqui sunt,qui hun
seruant(vt vocant)cordialem puluerem.s
Quid tu de hac compositione sentis? B R A
Quid aliud quàm quod aliàs dixi?composi
tiones quæ pretiosos recipiunt lapides,& au
rum ac argentum,vanas esse, nisi sint coro
næ regiæ,aut pontificum infulæ. nam lapi
des illi pretiosi præter id quod vitra sunt,e
tiam si essent veri lapides,vires illas ad co
non habere arbitramur, quas arabes autho
res illis imponunt, idcirco quantum in me
sit potius probo compositionem à te addu
ctam,quàm hanc in præsentiarum à me re
latam,& à multis pro cordiali puluere ser
uatam.S E N. Vidi ego & alios qui cordiale
vocatum puluerem seruabant, ad epithema
ta conficienda.& pretiosorum lapidũ frag
menta recipit, tamen & multa alia etiam
recipit præter pretiosa fragmenta. B R A S
illu

illum referto. SE. Hic est qui sequitur,
℞. Florum buglosſi
Florum boraginis Florum melissæ
Singulorum Man. ß.
Sādalorū alborum Sādalorū rubrorū
Sandalorum citrinorum Rof. rub.
Singulorum ʒ ij.
Doronici Been albi Been rubri
Carabæ Osſis de corde cerui
Singulorum ℈ iiij.
Corticum citri Seminis acetosæ
Ligni aloës Gariophyllorum
Singulorum ʒ j. ß.
Croci ℈ ß. Margaritarum ʒ. ß.
Musci C̈ iij. Camphoræ C̈ vj.
Rubini Granati Iacinthi
Smaragdi Saphiri
Singulorum ʒ j.
Corallorum rubrorum
Corallorum alborum Spodij
Singulorum ʒ ß.
Vnumquodq; horum simplicium seorsum in puluerem redigatur, postea vnà misceantur, ex hoc deinde puluere cum aceto, vino cretico, aqua rosacea, & aliis aquis, vt melissæ, boraginis, buglosſi, acetosæ, epithemata conficiant. BRASSA. Idem nunc repeto, me scilicet nullam in his pretiosis lapillulis habere spem, nisi magni haberentur,
& multa

& multa pecuniarum summa venderē[...]
at si pulueres, vel in epithematibus, vel q[...]
cunq; alio modo cordi non applicātur vt [...]
lefaciant, vel vt frigefaciant, quando vid[...]
licet hæc prætiosa fragmenta recipiunt, [...]
solum vt cor ipsum roborent, veruntame[...]
alios etiam vidi pharmacopolas, qui ad sa[...]
culos pro corde roborando conficiendos [...]
quentē puluerē seruabāt. S E. Illū audire c[...]
pecto. B R A. Hic est, ne amplius expectes.

℞. Florum boraginis
Florum buglossi   Florum melissæ
Singulorum ℥ ß.
Rosarum rubrarum ʒ ij.
Florū chamæmeli   Florū roris marin[...]
Singulorum ʒ j. ß
Sandalorum alborum
Sandalorum rubrorum
Sandalorum citrinorum   Been albi
Been rubri   Boli armeni
Ossis de corde serui
Singulorum ʒ j.
Corallorum rubrorum
Seminum acetosæ   Corticum citri
Singulorum ʒ ß.
Ligni aloës   Spodij
Singulorum ℈ ij.
Croci   Setæ crudæ
Singulorum G. I.

Cam[...]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Camphoræ ℈ ß.

Vnumquodque crasso modo puluerizetur. Ac misceatur. SEN. Pro conficiendis sacculis conuenit vt contritio crasso modo fiat, pro epithematibus autem debent tenuis simplicia in pollinem conteri. at perdurantne diu pulueres? BRASS. Tantum perdurant, quantum simplicium vis in ipsis permanet, & odor, ac sapor seruatur. SEN. Ego mihi pulueres paro per duos menses. BR. Fortè neque eorum vis tandiu perdurant, tamen puluerum crasso modo cõtritorum vis diutius permanet, quàm in pollinem contritorum. SEN. Nosco & pharmacopolas qui hunc sequentem seruant puluerem.

℞. Zaphiri Hyacinthi
Rubini Smaragdi Granatæ
Singulorum ʒ ß.
Corallorum rubrorum
Corallorum alborũ Ossis de corde cerui
Spodij Limaturæ auri
Argenti Charabæ
Singulorum ʒ ij.
Croci Xyloaloës
Singulorum ʒ j.
Cinnamomi electi ʒ iij.

Misce, & fiat puluis subtilissimus. BRASS. Est puluis à Nicolao Florentino confectus libro quarto in capite de syncope, quo vti

possumus ad epithemata, ad cataplasmata ad linimenta, ad sacculos, vt alia illi cōmi scebimus. SEN. Sit vel Nicolai Florentin vel alterius, nihil ad rem facit. BRAS. Not verò nonnullos in hoc puluere etiā addere

Cristalli Ambræ
Singulorum ℥ ß.

SEN. Hoc ignorabam. BRASS. Nunc non ignoras, aliqui præterea extāt Venetijs qu pro temperatis conficiendis pro calido cor de sacculis alium seruent puluerem. SEN. Quemnam? BRAS. Hunc qui sequitur:

℞. Sandalorum rubrorum
Sandalorum citrinorum
Rosarum Corallorum alborum
Corallorum rubrorum
Spodij Camphoræ
Foliorum myrti Boraginis
Singulorum ʒ j.
Been albi, rubri Corticum citri
Nucis moschatæ Spicæ
Ossis de corde cerui Granę tinctorum
Foliorum lauri Gariophyllorum
Zedoariæ Ligni aloës
Ozimi Roris marini
Cubebarum Mellissæ
Singulorum ℈ j.
Musci Ȼ iiij.
Ambræ Croci

Sing

Singulorum ℥ iij.
ontundantur,& fiat puluis qui pro confi-
iendis sacculis referuetur. SEN. Est magna
ompositio. BRAS. Imò est confusa, neq;
ombustam setam in compositionem ali-
uam recipiẽdum voluerim. de osse autem
e corde cerui, quòd est chartilago quędam
eruca nihil in præsentiarum loquor. nam
ullas pro corde habere vires non dubito.
t hæc pro temperato puluere qui ad cor-
is affectus conferat sint satis, nunc de frigi
o verba faciamus, aliqui pro corde, hunc
eruant frigidum puluerem:

℞. Rosarum Florum buglossi
Florum boraginis
Singulorum ʒ ij.ß.
Corticum citri Foliorum myrti
Corallorum alborum
Corallorum rubrorum
Coriandrorum præparatorum
Sandalorum rubrorum
Sandalorum citrinorum
Singulorum ʒ j.ß.
Camphoræ ℈ j.
Misce & fiat puluis.

SEN. Hic non est frigidus puluis quem ser
no, sed pro conficiendis sacculis pro corde
calido hunc potius seruari vidi. BRASSA.
Tuum igitur hunc frigidum cordialem vt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

aliorum verbis vtar) puluerem explicare.
SEN. Iam explico:
℞. Rof. rub. Florum violarum
Florum boraginis Florum buglof
Singulorum ℥ vj.
Triasandalorum Charabæ
Spodij Corallorum rubrorum
Corallorum alborum
Myrtillorum Corticum citri
Singulorum ℥ ij. ß.
Macis Nucis moschatæ
Croci Ligni aloës
Been albi Been rubri
Singulorum ℥ ß.
Melissæ Basiliconis
Florum nenupharis
Singulorum ℥ ij.
Camphoræ Ossis de corde ceru
Singulorum Ə xv.
Misce, & fiat puluis:
BRASS. Neque hic est ita frigidus puluis vt fieri potest, sed fortè is qui composuit, calida addidit vt frigida penetrare facerēt, quoniam frigida suapte natura sunt ad penetrandum inepta. at alij sunt Ferrariæ pharmacopolæ qui puluerem alium pro corde magis frigidum seruant? SEN. Quinam est? BR. Hic qui sequitur:
℞. Rof. rub. Florum nenupharis
Flor

Florum boraginis
Florum buglossi Florum violarum
Singulorum ℥ ß.
Sandalorũ alborum Sandalorũ rubrorũ
Sandalorum citrinorum Rasuræ eboris
Corallorum alborum
Corallorum rubrorum
Singulorum ʒ ij.
Coriandorum ℥ ß.
Lambruscæ Semen acetosæ
Singulorum ʒ j.
Ossis de corde cerui ℈ ij.
Margaritarum ℈ iiij.
Camphoræ ʒ j.
Croci ℈ ß.
Misce,& fiat puluis.

EN. Hic prorsus est prædicto frigidior. BRAS. Nulli dubium est, quia nihil recipit calidi, vel euidenter ac insigniter calidi. SE. Arbitror pulueres pro corde adductos esse omnes ad id propositum qui à diuersis pharmacopolis per totam Italiam seruantur. BR. Adducam & alium puluerẽ, qui pro corde seruatur, ac per os sumitur, vnde & zuccarũ recipit. SEN. Nunquam audiui pulueres pro corde, zuccarum recipere.. BARSS. Hoc deinceps dicere non poteris, quoniam hanc pulueris compositionem tibi referam per os sumendam, quanquam & nihil impedi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ret eo in epithematibus vti. est verò hic qu
sequitur ne illum desideres,

℞. Corallorum alborum
Corallorum rubrorũ Terræ sigillatæ
Singulorum ℥ ß.
Rasuræ eboris Cornu cerui
Singulorum ʒ ij.
Coriandrorum præparatorum
Spodij Rosarum
Singulorum ℈ ij.
Seminis acetosæ
Saphiri Rubini Smaragdi
Hyacinthi Granatæ
Ossis de corde cerui
Singulorum ʒ ß.
Zuccari albi ℥ iij.
Foliorum auri Foliorum argenti
Numero xxv.

Cõterantur omnia subtilissimè & serue tur. SEN. Zuccarum profectò non reciperet nisi per os insumeretur. at fragmenta illa per os insumere, an tutũ sit ignoro. BRAS. tutũ quidem est, sed ob quẽ finẽ recipiãtur, me latet. nam non arbitror illas habere vi res, quas illis attribuunt arabas. secus ve rò est pro vna intentione pro roborando corde puluerem adhibere, aliud pro alia. SEN. Quid ex tuis his verbis intelligere sta tuisti? BRA. Istud, quod pro corde pulueres
quando

uandoque seruátur ad cor à venenosis materiebus tuendum, quandoque ad infrigidandũ, quãdoq; ad calefaciendum, & quandoque per extrinseca, quandoq; per intrinseca, quoniam his pulueribus extrinsecus vtimur, ex ipsis epithemata parando. intrinsecus verò in potu præbendo, vel in catapotia redactis transglutiendo. SEN. Desiderio quodam agitor quempiam pro corde puluerem ex his qui illud roborant, & à materiebus venenosis tuentur seruare. BRAS. Pulueris compositionem te edocebo, sed nunquã vendes, nisi egomet indixero, aut ex meis discipulis quispiam. SEN. Et hoc mihi erit satis, nam plura à te singulis annis in meo pharmacopolio pro ægrotis indicuntur, quã ab alijs huius vrbis decem medicis simul indicãtur, verum si aliqua contigeret pestilẽtia, ego eo in epithematibus vterer, & per os præberem. BR. Hic est pro corde puluis qui venenosis materiebus aduersatur, & aëri venenoso ac pestilenti obsistit, quem te seruaturũ deinceps moneo. SE. Non deficiã quin seruẽ, sed illũ referto. BR. Iam refero:

℞. Boli armeni   Terræ sigillatæ
Corallorum rub.   Corticum citri
Singulorum ℥ j.
Scordei   Calendulæ
Giragæ, id est, polemonij   Thlaspi

 Singul

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Singulorum ℥ ij.
Cinnamomi R.ſ.rub.
Singulorum ℥ j.ß.
Miſce,& fiat puluis ſubtiliſsimus, quo ad epithemata vti poteris,& ſi per os inſumẽda volueris adde zuccari ad pondus omnium,& cinnamomi quantitatem auge, vt ad tres drachmas perueniat. nam tunc magis ſapiet. SENI. Cur in hoc puluere os de corde cerui non poſuiſti, ſpodium, eboris raſuram, & pretioſos lapillos? BRAS. Quia ad hoc negotium nihil prorſus conferre arbitror, nam à nullo authore fide digno proditum eſt, neque vllam habent manifeſtam qualitatem, qua hoc efficere poſsint. at illa omnia quę in præſcripta cõpoſitione extant, apud antiquos authores reperiri conſtat, & ad ea peragenda quæ diximus apta eſſe teſtantur, neſcio etenim quid valere poſsit ad corroborandum chartilago illa neruea, quæ in cerui corde reperitur, minúsq; ſcio quomodo ad idem præſtandum cõferat ſpodiũ, ac pretioſi illi lapilluli, imò ſi quid ex his eſſet cui hoc præſtari poſſe conſiderem, potiſsimum eſſent margaritæ, quibus tamen modicam fidem adhibeo, & nullam prorſus auro & argento, niſi ratione qua copioſè habẽtur, & ad neceſſarias res emendas quibus frui-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tur expenduntur. SEN. Si hæ compositiones quas adduxi tibi minimè placuerint tu aliqua parandam edoceto. nam ego illam in tui gratiā seruabo. BRAS. Nōne seruatis puluerem pro corde calidum? SEN. Ego nō seruo, neq; aliquem audiui qui seruaret. BRAS. Cur nō seruatis? SEN. Ignoro. BRAS. Fortè hæc causa quia cor calidißimum est omnium mēbrorum quę in corpore continētur, idcirco refrigeratione aliqua semper indiget, vt pulueres illi qui tēperati dicuntur calidorum vice fungantur. nam maiorem nō exigit caliditatem quàm illa sit, quæ in temperatis continetur pulueribus cor, hanc ob rem nemo calidū puluerē pro corde seruauit. at temperato pro calido vtuntur. SE. Nūquam audiui medicum aliquem, qui puluerem pro corde calidum indiceret, sed tēperatū indicentes audiui, cū epithemata fieri volunt. BRAS. Id fit ob id quod à me dictū est, cùm à medicis puluis pro corde frigidus indicitur, illum præbe frigidū quē vltimo loco adduximus, & cū tēperatū indicunt illū prębe, quē tu cōficis. ego autē hos pulueres nūquā indicam, sed statim puluerem mihi parabo, cum eo pro meis ægrotis indigebo, tamē pro horū pul uerum forum ex simplicibus qui cordi vere conferunt, hic qui sequitur est puluis pro-

corde frigidus, quem seruandũ voluerim,
℞. Florum nenupharis lutei
Rosa.rub. Florum violarum
Florum boraginis Florum buglossi
Florum labruscæ Se.acetosæ
Singulorum ʒ vj.
Corallorum rubrorum
Terræ sigillatæ Boli armeni
Singulorum ʒ ij.
Sãdalorũ rubrorũ Sãdalorũ luteorum
Singulorum ʒ iiij.
Camphoræ Myrtillorum
Singulorum ʒ j.
Croci ℈ j.
Ambracani G iiij.
Misce,& fiat puluis subtilissimus, qui præbeatur quando puluis pro corde frigidus à medicis indicitur. SE. Ego deinceps hunc parabo. BRA. Si temperatum conficere voluerís, id facilè efficies, si hæc quæ sequũtur simplicia prædictæ cõpositioni addideris:
℞. Macis
Nucis moschatæ Cinnamomi
Ligni aloës Corticum citri
Singulorum ʒ ij.
Musci G ij.
Misce & fiat puluis subtilissimus,& præcedenti pulueri misceatur, quo poterit etiam pro calido vti, quoniam cor simpliciter
calida

alida non exigit,tamen si alicui placeret ca idum puluerem parare, id facile fiet, si suprascripta simplicia tantum sumantur gariophyllis, additis, & in puluerem redactis, sed calidis solum nunquam indiget cor. nunc alios prosequaris pulueres qui in pharmacopolis seruantur. SENEX. Nullos alios (quod sciuerim) seruo. BRASS. Tamen alij etiam apud alios seruantur pharmacopolas. SEN. Fortè ex simplici re. nam & ego omnium ferè simplicium puluerem seruo. BRASS. At hoc non probo, cùm melius sit tunc in puluerem redigere cùm medici eo indigẽt, & pulueres quos dixi ab alijs seruari pharmacopolis nõ sunt simplices, sed ex diuersis compositi. SEN. Tu illos referto.

BRASSAVOLVS.

Multi incarnatiuum vocatũ puluerẽ seruant, quẽ supra vlcera quæ exiccatione indigent spargunt, quoniã ob nimiã humiditatẽ caro in ipsis augeri nõ poteſt. SE. Ex quibus conficitur simplicibus? BRAS. Ex his,

℞. Mastiches. Sarcocollæ
Sanguinis draconis Boli armeni
Corticum thuris Myrrhæ
Lithargirij Aloës
Singulorum ʒ ij.

Misce, & fiat puluis subtilissimus. SEN. Ferrarienses chirurgos video compositiones

nus ſemper indicere vt illis videtur, cùm his pulueribus indigent. BRASS. Tamen & nõnulli Ferrariæ, Venetijs ac Romæ hunc prædictum ſeruant, & cùm puluis incarnatiuus indicitur, præbent. SEN. Alios proſequaris pulueres quos minimè ſeruo, tamen apud aliquos in vſu ſunt.

BRASSAVOLVS.

Nonnulli ſunt, qui pro virilis membri exanthematibus puluerem ſeruant, quem vulgò vocãt puluerem pro tarolis. SE. Ego quandoque hunc puluerem ſeruaui, ſed poſtea animaduerti me nunquã illum vendere, idcirco illum conficere ac ſeruare prætermiſi. BRASS. Tu nullum debes habere cum tonſoribus commercium, & cum nonnullis qui temerè medentur. SEN. Neque cum his partem vllam habere volo. BRAS. Sed hi ſunt, qui hos pulueres vendi faciunt, & quæ ingrediuntur ignorant, imò ſi etiam ſcirent quæ ſimplicia ingrediantur, eorum tamen vires ignorãt. SEN. Hunc puluerem referto, nam ſtatim an is ſit quem ſeruabam, percipiam. BRAS. Pro virilis membri exanthematibus hic eſt puluis:

℞. Aloës | Tutiæ præparatæ
Turis | Boracis | Cucurbitæ
Lithargirij | Aluminis rochæ
Tartari | Ariſtolochiæ rotundæ

Iridis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Iridis Boli armeni
Singulorum ℥ iij.
Camphoræ ʒ ß.
Zuccari albi ℥ ß.
Miſce,& fiat puluis ſubtiliſsimus:
SEN. Hic eſt præciſe puluis quem ego ſeruabam. BRASS. Mihi ſubijt mente cauſa, cur illum amplius non vendis. SENEX. Quænam eſt? BRASS. Quia omnes vocato præcipitato vtuntur, in puluerem redacto, nam hoc breuiſsimè eiuſcemodi exanthemata tot prætermiſsis ſimplicibus in ſanitatem reſtituit. SEN. Ego etiam ſeruare ſolebam puluerem quendam ad virile membrum vlceratum. BRASS. Et multi pharmacolæ illum ſeruant, quem referre ne pigeat. SEN. Ille quem ſeruabam hic eſt:
℞. Gallarum Aloës
Singulorum ℥ ß.
Zuccari albi Sanguinis draconis
Singulorum ʒ ij.
Miſce, & fiat puluis, cuius vſus eſt primò aqua aluminoſa locum abluere, poſtea puluerem ſupraponere. BRASS. At hi pulueres nihil ſunt, ſi præcipitato comparentur, verum horum vſus ſit prius, vt à leuioribus curatio exordiatur.
BRASSAVOLVS.
Miror autem, quòd puluerem aduerſus
lum
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

lumbricos nō serues. SE. Imò seruo. BRAS. Tamen non retulisti. SEN. Eram oblitus, sed hanc compositionem in meo seruo pharmacopolio.

℞. Seminis portulacæ ʒ j.
Musci Ͼ iiij.
Corallorum rubrorum
Coriandrorum præparatorum
Singulorum ʒ j.
Seminis attriplicis ℥ ß.

Misce & fiat puluis, qui cum vino præbeatur potenti, vel aqua decoctionis radicum graminis, vel agrimonij, dosis est ʒ ß. vel Ͼ iij. BRAS. Nescio cur tam pauca copia præbeatur. SEN. Ita audiui. BRAS. Quando ego puluerem pro vermibus indico, tu hunc præbes? SEN. Hunc met. BRAS. O Dij immortales nihil ferè habet, vel modicum quid, quod vermibus aduersetur, sed de aliis quibusdam miror pharmacopolis, qui libistici radicem sumunt, ac exiccant in furno cùm panis eductus fuerit, postea in puluerem redigunt, & cùm pro vermibus puluis indicitur præbent. SEN. Non conuenit. BRAS. Meliora adsunt, & vermibus magis propria, quis aut tibi persuasit, vt talem pro vermibus seruares puluerē? SEN. Nullus, sed præceptorē meum secutus sum virum grauissimum, qui puluerem ita

paratum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

aratum seruabat.veruntamen & aliũ pro
erbinus seruabat ppluerẽ preceptor meus,
uẽ semel tantũ cõfeci,quia mihi videbatur
otius pro corde puluis.BRAS.Illum refer-
o.SEN. En refero.

℞. Cornu cerui vsti
Granellæ præparatæ Dictamni
Seminum caulium Sem.acetosæ
Sem.coriandrorum præparatorum
Sem.portulacæ
Ossis de corde cerui
Singulorum ʒ ß.
Lapidum pretiosorum
Singulorum ʒ j.
Rhabarbari electi ʒ j. ß.
Foliorum auri nu.vj.
Sem.libistici ℈ iiij.

Misce,& subtilissimè terantur ac seruentur.
BR.Quid est granella?SE.Est herba Ianuæ.
BR.Ignotũ per ignotũ tradidisti nam mi-
nus in præsentiarum te intelligo,quã prius,
nempè quid sit herba Ianuæ non intelligo,
vocabulum forté deprauasti,& vbi herba
Ianuæ legisti,scriptũ erat herba Iamnua.est
verò herba Iamana costus,costúsque(de ama
ro intelligo,ac nigro,nõ de illo, qui nũc est
in vsu dulci)vermes interficit.SE. Ita nos vo
camus herbam quandam,& garnellã,& her
bã Ianuæ.BR. Alij sunt qui hanc ferè com-
positio

poſitionem conficiunt, verùm nonnulla e ſuperabundanti addunt, nunc ad alia tran eundum eſt, quoniam tua hæc herba mih ignota eſt, niſi ſit vocata ſementia. SEN. A tu horum compoſitionem referto, vt qu addiderint, percipiam. BRA. Ita conficiunt

℞. Cornucerui vſti
Granellę pręparatę Dictamni
Mirrhæ Tormentillæ
Sem. caulium Sem. acetoſæ
Sem. coriandrorum præparatorum
Sem. portulacæ Oſsis de corde cerui
Singulorum ℥ iiij.
Saphyrorum Smaragdorum
Rubinorum Granatorum
Hyacinthorum
Singulorum ℥ j.
Rhabarbari electi ℥ j. ß.
Sem. lihiſtici ℥ x.
Foliorum auri numero xl.

Miſce, & fit puluis ſubtiliſsimus. SEN. Aliquo omninò adeſt differentia, at non valde magna. BRAS. Tamen vtraq; compoſitio ad cor roborãdũ potius facit, quàm ad vermes (ſi illa etiam ad cor faciunt, quæ in cõpoſitione poſita ſunt, nam multa ſunt quæ neq; cordi cõuenire arbitror) at ego de his compoſitionibus admiratione afficior. tu verò in mei gratiam hunc, qui ſequitur pul

uerem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

erem seruato, qui mirum in modum vermes interficit.

℞. Corallinæ Sementinæ Scordei
Singulorum ℥ j.

Misce,& fiat pulnis subtilissimus. SE. Hunc uum puluerem deinceps seruabo. BRASS. At tibi sum compositionem aliam præstatu us, quam in mei gratiam sernabis, quando ro lumbricis puluerem indixero. illam verò in scriptis mandaui in vermium curatione quam edidi. SENEX. Cùm primum illam præbebis statim parari faciam. extant verò lij pulueres qui in vsu sint?

BRASSAVOLVS.

Seruatur & à nõnullis pharmacopolis pulis pro his, qui in lecto mingunt. SEN. Ego liás seruare solebã, sed diu est quòd illum õ vendidi, imò & aliqua portio fortè adest n pyxide. BRASS. Modum igitur refer quo llum conficiebas. SENEX. Hic est modus.

℞. Coriandrorum præparatorum
Gummi arabici
Granorum myrtillorum
Boli armeni
Singulorum ℥ j.

Misce,& fiat puluis, cuius sumenda quantitas est drachma vna ex vino calido nigro typtico in lecti ingressum. BRASS. At illi pharmacopolæ de quibus intelligebam,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

alium conficiunt puluerem, cuius composi-
tionem in Montagnanam referunt. SEN.
Compositionem hanc (ni pigeat) referto.
BRAS. Hæc est quam refero.

℞. Stomachorum gallinarum præparata-
rum ℥ iiij.
Agrimoniæ ℥ j.
Cineris erinacei combusti ℥ iij.

Misce, & fiat puluis, cuius præbeatur ægro-
tanti drachma ex vino, vel ex iure, cùm itu-
dormitum. SE. Quomodo præparantur gal-
linarum ventriculi? BR. Hoc modo ventri-
culi gallinarum sumantur cultro, deinde a-
extima pelle liberentur, aquam postea quæ
à capitello descendit cùm nigrum saponem
parare volunt, accipito, & per horam ventri-
culos in illam infundito, postea duabus aut
tribus vicibus vino lauato, dein in nigrum
vinum per horam infundito, postea vino a-
lio lauato, & deinde in prædictam capitelli
aquam infundito, postea lauato, & iterum
in vinū infundito, hócque toties facito, quo-
ties album euaserit, denique in furnum po-
nantur in quo prius coctus fuerit panis, &
exiccentur, ac ad vsus referuentur. SEN. Ego
compositionem istam haud magnifacerem.
BR. Et ego minus. SE. Quem ergo puluere
pro hoc negorio seruandum desideras? BR.
Hunc qui sequitur.

℞. Bo-

℞. Boli armeni Terræ ſigillatæ
Singulorum ℈ j.
Acaciæ Balauſtiarum
Myrtillorum Corallorum alborũ
Roſarum rubrarum
Singulorum ʒ j.
Miſce, & fiat puluis ſubtiliſsimus, cuius ſumenda quantitas eſt drachma vna in vino ſtyptico nigro, cùm dormitum itur. SE. Videtur potius conſtrictiuus. BR. Et quisnam alter eſſe poteſt? SEN. Suntne alij pulueres, qui ab aliis ſeruentur pharmacopolis?

BRASSAVOLVS.

Nonne & tu Ducis puluerem ſeruas? SE. Seruo, ſed illum inter aromata numero. BR. Idcirco ſuffuf eſt, id eſt odoratus puluis, quo ad ventriculum vtimur roborandum, ac calefaciendum. at quomodo illum conficis? SE. Hoc modo.
℞. Cinnamomi ʒ ij.
Gingiberis Galangæ
Gariophyllorum Nucis moſchatæ
Cardamomi maioris
Cardamomi minoris
Cubebarum Piperis longi
Singulorum ℈ j.
Zuccari albi ℥ vj.
Miſce, & fiat puluis primò pinſendo aromata, poſtea zuccarum. BRASS. Melius eſ-

ſet pro ſingula puluerem drachma zucca
vnciam commiſcere. at hunc ducis pulue
rem alij faciũt ex ſolo cinnamomo, & zu
caro, alij hoc modo,
℞. Cinnamomi ℥ j.
Gingiberis ʒ j. Croci ℈ ß.
Zuccari ℥ iij.
Miſce, & fiat puluis, vel primò aromata i
puluerem redigito, poſtea zuccarum add
to, alij ſunt qui magnam conficiunt comp
ſitionem, & illam ſub Ducis nomine ſer
uant. SEN. Quonam modo hi parant, & e
quibus? BR. Hoc modo.
℞. Cinnamomi Gariophyllorum
Corticum interiorum cinnamomi
Amomi Melegetarum
Trium piperum Gingiberis
Folij Ligni aloës Macis
Singulorum ʒ ß.
Cardamomi Cubebarum
Singulorum ʒ j.
Spicæ nardi ℈ ß.
Muſci G iiij.
Nucis moſchatæ ʒ ß.
Zuccari albi ℥ vj.
Florum auri num. vj.
Miſce, & fiat puluis ſubtiliſsimus.
SEN. Magna profectò eſt compoſitio eiuſ-
cemodi. BRASS. Magna quidem eſt, tamen
ſimpli

nplices compoſitiones mihi potius ani-
nt, vt illa cæteris præſtare videatur, quæ
nnamomum tantum gingiberem, ac zuc-
rum recipit, neque illa deſpicienda eſt,
æ præter hæc nonnihil etiã aſſumit cro-
S E N. Extantne alij pulueres, qui ab aliis
uentur pharmacopolis?

BRASSAVOLVS.

Nonnulli puluerem ſeruant ad inteſtini
itum. S E N. Cuius inteſtini? B R A S. Recti
teſtini, quod inuertitur, & ad quantitatem
uandoque quatuor aut ſex digitorum plus
inus exit. S E N. Ego nunquam puluerem
unc ſeruaui, tu verò compoſitionem refer-
o ni tibi moleſtum ſit. B R A S S. Moleſtum
inime eſt, ſed illa hæc eſt, quam nunc tibi
efero ſi audire ne pigeat.

℞. Maſtiches — Thuris
Nucis cypariſci — Antimonij
Corticum granatorum
Balauſtiarum — Glandium
Singulorum ℥ ij.

Miſce, & fiat puluis. S E N. Quonam modo
oc puluere vtuntur? B R. Inteſtinũ prius vi-
o nigro tepido, quod ſtypticitatem quan-
am habeat abluunt, poſteà inteſtinum hoc
uluere aſpergunt, & paulatim intra anum
mponunt: ita enim paulatim conſtringi-
ur, & non exit, tamen de hoc inteſtini exi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tu suo agemus loco, quando exitus intestini recti curationem moliemur.

SENEX.

Rhabarbari insuper puluerem seruamus, & aloës. BR. De simplicium pulueribus hîc verba non facimus, sed de compositis tantum loquimur, nam hoc modo vnumquodque simplex hîc esset pertractandum.

SENEX.

Memini me quandoque pulueres alios seruasse, quos in præsentiarum minimè seruo, cùm illos vel nunquam vel semel tantũ vendiderim. BR. Quosnam? SEN. Puluerem ad gonorrhœam seruare solebam, & cùm quispiam hunc affectũ patiebatur, hunc puluerem illi præbebam. BR. Puluerem ipsum referas. SE. Hic est.

℞. Menthæ siccæ ʒ iij,
Sem. agni casti Radicum iridis
Singulorum ʒ ij.
Sem. ruthæ ʒ j.
Sem. lactucæ ʒ ij. ß.
Misce, & fiat puluis subtilissimus.

BR. Quomodo præberi iubebas, & in qua copia? SE. Absque pondere semicochlear cõmune accipi iubebã, ex albo vino per duas ante cœnam horas. BR. Melius est illum ex iure accipere in quo vitulorum aut boum pedes ebullierint, tamen non multum ad-

stringe

ringebat hic tuus puluis, arbitrórque vix
num fu isse sanitati restitutum. SEN. Ob
oc fortè nullus fuit vel vix vnus, qui illum
neret. BR. Melius est ex bolo armeno, ter
sigillata & albis corallis puluerem hunc
oficere. nunc vnusquisque medicus ad hoc
opositum vt illi videtur puluerẽ indicit.
inc autem alios ne seruabas pulueres.

SENEX.

Seruabam, & puluerem ad dolores post
artum, cùm iuuenis eram, statímque cùm
ulier pepererat puluerem hunc ab ea su-
ni iubebam, nunc nulla est quæ illum reci-
iat, propterea ab vsu ita desiuit, vt amplius
on vendatur, ob hoc illum minimè seruo.
BR. Ipsius compositionem saltem adducito.
E. Hæc est quæ sequitur.

℞. Corticum casiæ
Casiæ ligneæ
Cinnamomi   Cap. veneris
Singulorum ʒ ij.
Anisorum   Passularum
Singulorum ʒ iiij.

Terantur subtiliter, & cum vino albo præ-
beatur. BR. Puluis hic obesse non potest, ta
men alia multa sunt quæ exquisitius ab his
doloribus liberant, idcirco non mirũ si abo-
letus sit huius tui pulueris vsus, alios autem
vidi pharmacopolas qui ita parabant,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

℞. Cinnamomi Gingiberis
Aniſorum Amidis
Seſelidis Cumini
Singulorum ℥ ij.
Matricariæ Arthemiſiæ
Sabinæ Cap.ven.
Singulorum ʒ j.
Myrrhæ Bdellij
Singulorum ℈ j.
Zuccari ad pondus omnium
Miſce,& fiat puluis ſubtiliſsimus, cuius ſumenda quantitas eſt drachma vna ex vino cretico, vel ex iure, in quo petroſelini radices, ac fœniculi ebullierint, ſed nec puluis iſte amplius in vſu eſt. SENEX. Audiui caſsiæ corticē multum facere ad hoc propoſitum, qui compoſitionē meam ingreditur. BRA. quam caſsiam intelligis? SEN. Illam qua ad leniendum ventrem vtimur. BRASSAVO. Ergo huius vocatæ caſsiæ quam ego ſiliquam oblongam nomino corticem ſumis? SEN. Illum ſumo. BRASSAVOL. O maxima hominum ignorantia. SEN. Multos audiui medicos qui corticem illum ad menſes prouocandos indixere. BRASSAVO. Vtinam mendici potius eſſent, quàm medici, hi qui adſtringentem rem pro aperiēte adhibent. SENEX. Ergo cortex ille adſtringens eſt? BRAS. Hoc hi ſoli ignorant, qui ſenſu carent.
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

rent. SEN. At in dies video medicorum turbam, ad ciendos menſes hoc cortice vti. BRASSA. Optimè dixiſti medicorum turbam, hoc vti, quia celebres medici huius generis peccatum non committerent. SEN. Vnde prouenit hic error? BRAS. Hinc errorem iſtum emanaſſe arbitror, quoniam id quod in præſentiarum caſsia vocatur cur ita nominetur ignoro, cùm potius oblonga ſiliqua vocari deberet, & longum chirath. at apud antiquiores græcos caſsiæ quidē mentio fit, ſed per caſsiam id intelligunt, quod nos vulgò canellam vocamus, vnde recentiores medici, id quod à græcis caſsia dicitur idem eſſe putarunt, cum eo quod ab Arabibus caſsia vocatur, vnde omnes antiquorum caſsiæ proprietates quæ noſtra canella eſt, Arabum caſsiæ quæ eſt ſiliqua oblonga attribuunt, verùm inter alia ad quæ confert antiquorum caſsia, hoc vnum eſt, mēſes ciere, recentiores hinc accepiſſe arbitror, cùm & cenſuerunt, & ſcriptis mandarunt caſsiā hanc Arabum menſes prouocare, vnde nomine decepti putarunt, & vulgarem caſsiā eaſdem habere vires, eandémque eſſe. SEN. Non potuit ædepol alia fuiſſe cauſa, quam iſta. at quomodo noſti huius vulgaris caſsiæ corticem adſtringere? BRAS. Præter ipſam experientiam, quæ rerum omniū magiſtra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

est,& gustus ipse hoc ostendit, nam si corticem hunc masticabis adstringere prorsus conspicies præter id quod est terreæ naturæ, siccæ, atque frigidæ, vnde si eo ad infrigidandum, & exiccandum vti volueris, munus hoc efficere posse, non dubitamus. SEN. Adsuntne alij pulueres qui ab aliis seruentur pharmacopolis?

BRASSAVOLVS.

Nullus alius mihi in mentem venit præter puluerem vocatum cyprium. SEN. Puluis hic ad myropolas spectat, non autem ad pharmacopolas. BRASS. Imò & nonnullos pharmacopolas illum seruare noui, & secundùm Arabes potest vocari suffuf, cùm sit puluis odoratus. SE. Quomodo conficitur eiusmodi puluis? BR. Varia sunt huius puluis genera, & tot ferè componitur modis quot sunt myropolæ, & multi cum paucis odoratis compositionem parant, vt magis lucrentur, modo nonnihil redoleat puluis. SE. Tu integras compositiones referto. BR. Et integras & optimas tibi referam compositiones, audito igitur cyprium puluerem qui suauiter redolet.

℞. Rosarum damascenorum
Cyperi Sandalorum citrinorum
Singulorum ℥ j.
Iridis ℥ ß.

Ligni

Ligni aloës
Calami aromatici
Galangæ Belzuini
Singulorum ℈ j.
Gariophyllorum ʒ j.
Musci Chirath.v.
Zibetti Chirath.iij.
Vnumquodque horum in puluerem redigatur, & simul secundũ artem misceantur. SE. Hic est puluis cyprius? BR. Est vnus modus illius pulueris, tamen & hoc potest muscus quercinus suffumigari, & reddi odoratus, vt postea ostẽdemus in alio, qui sequitur illius pulueris modo. hic verò puluis in vitrea phiala seruandus est. SEN. Illum igitur referto, quem dicebas puluerem. BR. Iam refero.
℞. Musci quercini ℔ j.
Muscum verò longiorem eligito, & magis album qui haberi posſit, crassásque illius partes abiicito, postea dulci aqua lauato, & toties lotiones repetito quoties vltima aqua qua lauatur clara ac limpida euadat, deinde supra tabulam optimè siccam extendatur, Soliq; exponatur, donec egregiè siccetur, postea rosacea aqua aspergatur, dein linteo tegatur, & Soli iterũ exponatur, donec exiccetur. interim verò sæpius voluendus, ac reuoluendus muscus est, dúmque solis feruorem adhuc seruat, fricandus est ac
in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

in puluerem redigendus, & per setaceũ cribrum eliquandus: manibus verò fricandus est in linteo & extra linteum: id verò quod in cribro permanebit, & per foramina non eliquabitur, iterum Soli exponendus est, & eodem modo faciendum, quoad vniuersus muscus subsederit, & per setacei cribri foramina eliquatus fuerit, dein puluis hic sumatur, & rosacea aqua moschata aspergatur, postea supra amplã mẽsam in inferiori parte extẽdatur, magnóq; lĩteo tegatur, deinde se quẽti suffumigio foueatur, ac suffumigetur.
℞. Belzuini ℥ iij.
Styracis calamitæ ℥ iiij.
Laudani Ligni aloës
Singulorum ℥ j.
Moschi Chirath. ß.
Vnumquodque per se conteratur vel cultro incidatur, & omnia simul misceatur, deinde ex hoc suffumigio, ad vnius cerasi quantitatem sumatur, & igni modico supraponatur, hócque suffumigium sub iam dicta mensa collocetur, & per vnius horæ spatium dimittatur, postea iterum eodem modo suffumigium fiat, & iterum per horæ spatium effumet. hócque modo cõtinuandum est, quousque compositio ex qua suffumigium fit deficiat. cùm verò puluis suffumigium ita receperit in vitream phyalam probè obturatam

reponendus eſt. nota verò ſuffumigiũ iſtud fuiſſe ſatis ad libram vnam muſci quercini odoratam reddendam. SE. At ſi puluis ſit in maiori copia quid tunc agendum eſt? BRA. Suffumigium multiplicare eſt opus, cùm verò puluere iſto vti volueris tunc.

℞. Huius ſuffumigati pulueris ℥ j.
Belzuini ʒ j.
Muſci Chirath. iiij.
Zibett Chirath. iij.

Miſceantur hæc & in vitrea ampulla bene obturata ſeruentur, ſi verò huic ſuffumigato pulueri primam compoſitionem commiſceri volueris non mediocriter odoratũ reddes puluerem. SE. Neque iſte ſecundus erit inodurus. BR. Imò apprimè redolet, & odore haud negligendo. SE. Extant ne alij conficiendi modi? BR. Extant, & multi, nam adeſt cyprius puluis roſatus. SE. Quomodo conficitur? BR. Hoc modo,

℞. Roſarum damaſcenarum ℥ ij.
Sandalorum rubrorum ℥ j.
Ligni aloës Ciperi alexandrini
Singulorum ʒ iij.
Iridis ʒ j.
Gariophyllorum tritorum ʒ j.
Muſci optimi Chirath. iij.
Zibetti Ambracani
Singulorum Chirath. ij.

Vnumquo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Vnumquodque seorsum in puluerem redigatur, & per cribrum setaceum eliquescat, postea simul misceantur, & in vitrea ampulla bene clausa reseruetur, hic est vnus modus cyprij pulueris ab aliis distinctus, tamen ex hoc potest quercinus muscus prædicto modo suffumigari, & postea addantur muscus, & ambra, tunc erit exquisitus puluis & suauem spirans odorem. SENEX. Non dubito, at extantne alij præparandi hunc puluerem modi? BR. Extat & cyprius puluis niger. SE. Nunquam vidi nigrum, sed vidi equidem non probè album, qui cinericium colorẽ prę se ferebat: ne verò tibi molestum sit nigrum hunc referto. BRAS. Hic est qui sequitur,

℞. Cyperi ℥ ij. ß.
Sandalorum citrinorum — Laudani
Singulorum ℥ ß.
Gariophyllorum ʒ iij.
Musci Chirath. iij.
Zibetti Chirath. ij.

Vnumquodque seorsum tenuissimè contetatur & vnà misceantur, ac in vitrea ampulla reseruetur. SEN. Si postea quercini musci suffumigato pulueri, hunc puluerẽ commiscere voluerim, nonne fieri poterit? BRAS. poterit quidem, sed si hoc feceris tam odoratus non erit, vt sunt pulueres illi quercino

musco

musco haud mixti, neq; isto addito puluis erit niger. SEN. Cur omnes quercinum muscum accipiunt? BRA. Cur ad odorata conficienda olea, balaninum accipitur? SE. Quia vniuscuiusque odoris expers est, & omnes facile recipit. BRA. Idem de querno musco iudicium fieri debet, nam nullum penitus odorem spirat, & omnes facilè recipit, idcirco media est ad pulueres odoratos materia, nam pro aliorum medicamentorum materia illa summuntur, quę exuperantem nullam qualitatem habent, vt neque calida sint neque frigida, neque humida, neq; sicca, æque illa sumenda sunt pro communi odoramentorum materia quæ nullum habẽt odorem, neq; suauem, neq; insuauem, qualis est muscus iste roboreus, qui ab his sumitur, qui odoratum hunc cyprium puluerem cõficere volunt. SEN. Adsuntne alij hunc puluerem conficiendi modi? BRA. Imò adsunt, nam nonnulli ita conficere, primò quercinum muscum in Ianuarij mense collectum recepere, rosaceáq; aqua lauarunt, postea in Sole vel in furno exiccarunt, itaq; dũ adhuc incalescebat, ipsius libram vnā recipiebant, iridis vnciam vnam, & in puluerem redigebant, & tenuiter per cribrũ setaceũ eliquabant, deinde rosacea aqua madefaciebant, vt totum id humidum efficeretur, postea

ſupra ſetacei cribri fundum extendebant, linteóque contegebant, & ſub cribro ſetaceo ſuffumigium hoc modo faciebant, pro vnaquaque prædicti pulueris libra, hæc pro ſuffumigio recipiebant:

℞ Pulueris belzuini ℥ j.
Styracis calamitæ ℥ iij.
Ligni aloës ℥ j.

Omnia hæc conterantur, ac miſceantur, & ſupradictus muſci puluis eo ſuffumigetur, cauendúmque eſt ne ab vlla parte exeat fumus. at per ſemihoræ ſpatium dimittatur. poſtea iterum eodem ſuffumigio ſuffumigare oportet, deinde accipiendum ac iterũ pinſendum, cum eo quod relictũ eſt ex prædicto ſuffumigio, & iterum per cribrum ſetaceum eliquandum, & pro ſingula huius pulueris vncia miſcendum.

Muſci chirath. ij.
Ambracani chirath. j.
Zibeti chirath. iij.

Hæc ſimul miſceantur, & exquiſitus puluis habebitur. SE. Et etiam bene ſuauiter odoratus. BR. Et ſuauiter odoratus. SE. Adſunt ne allij cõficiendi hos pulueres modi? BR. Adſunt, hũc audito modum, bouillum ſtercus recens accipito, & in ſole, vel apud ignẽ exiccato. SEN. Odoratus eſſe non poterit ſi ex ſtercore conficiatur. BRASAVOL.

Reliquum

Reliquum audito, poſtea an fœtere poſsit iudicabis. nam quandoq; ex amaris rebus dulcia fiunt, immatura perſica amara ſunt, quæ cùm matureſcunt dulciſsima euadunt. SEN. Illud natura fit non arte. BRAS. Et ars naturam imitatur, & ea plerunq; ars perficit, quæ natura perficere neſciuit, vnde immatura perſica quæ amara ſunt ſi melle vel zuccaro condiantur, melleam dulcedinem, ac ſacchaream acquirunt. SE. Proſequaris igitur. BRAS. Deinde conterantur, & roſacea aqua exquiſita abluatur in catillo per diem dimittendo, quod quater fiat, denique in eodem extēdatur vitreato catillo, vt ſtercus totum in catillo extenſum ſit, ac illi inhæreat, deinde prædictus catillus vertatur, ſuffumigando, vt ſuperius dictum eſt, in ſupradicto puluere, opúsque eſt prædictum puluerem dum ſuffumigatur cōmouere. ſi verò exiccaretur, opus eſt iterum aqua roſacea illum madefacere. cúmq; pluries fuerit ſuffumigatus puluis in prædicto catillo bene tecto exiccari permittatur, & cùm probe ſiccus erit in vitrea ampulla conſeruetur, poſtea

℞. Huius pulueris ita præparati ℥ j.
Belzuini ʒ iij. Muſci chirath. iij.

Omnia ſimul miſceantur, ac puluis fiat. SEN. ex ſtercoribus ergo odoramenta fiūt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

hoc idem est vt cùm aliqua condiuntur
æduliа quæ simpliciter edi non possunt, sed
conditura efficit, vt gustui sint apta, non
pauci acerbi fructus edi non possunt, qui
posteaquam côditi fuerint, à nobis libêter
excitantur. BRAS. Nonne audiuisti non-
nullos quandoque dicentes si calceorum
soleæ conditentur, quòd egregiè saperent?
SEN. Audiui. BRAS. Et ita esse constat, nam
illustrissimus & excellêtissimus Alphonsus
Dux Ferrariæ tertius, qui supra omnes
quos vnquam nouerim herbarum, florum,
fructuum, surculorum & caulium côditura
delectabatur, huius rei periculum fecit,
posteaquam soleas aqua, cinere, & calce
diu macerari fecit, zuccaro condiri iussit,
& omnes conditas soleas degustarunt, inter
quos & ego testis sum, qui per multos etiâ
annos partem soleæ conditam seruaui, quis
vnquam putaret nuces pineas cum summis
corticibus edi posse? cùm sint tam prædurі
fructus, sed illos conditura molliores &
esui aptos reddit. SEN. Imò & nucem pluri-
mâ cû crescit nullus vnquam edere posset,
nisi conditam, at suntne alii hunc puluerê
conficiendi modi? BRAS. Adsunt, nâ hic est
vnus modus ab alijs distinctus, aridas rosas
accipito & in puluerê redigito, & si tibi vi-
deatur adde modicum pulueris liborum
albo

borũ, poſtea ſtyrachis, ac belzuini æqua-
es partes addito, de horum verò ſtatuta
uantitate nihil dicitur, quoniam quanto
orum plus apponetur, tanto redolentior
eddetur compoſitio. S E N. Ergo pulueretn
unc, non ingreditur quercinus muſcus?
B R A S. Non ingreditur, ſed & alium audito
yprium puluerem:

℞. Florum aranciorum
Florum roſarum odoratarum muſco
Roſarum Florum gelſmini
Singulorum partes æquales.

Exiccentur & fiat puluis, vt in cyprio pul-
ere ex quercino puluere ſuperius dictum
ſt. at puluis alius cyprius nunc mihi in mẽ-
em venit qui violaceus nuncupatur, & al-
ius eſt. S E N. Hanc compoſitionẽ libenter
udiam, præſertim cùm violarum odor mi-
i gratus ſit, neque odoratis vaporibus ca-
ut offendit, imò neque vapores aſcendere
init. B R A. Compoſitionem igitur audito:

℞. Iridis ℥ ij.
Sandalorum citrinorum ℥ iij.
Roſarum damaſcenarum
Ligni aloës Belzuini Cyperi
Singulorum ℥ ß.
Muſci chirath. iiij.
Ziberti chirathe. ij.

Omnia ſingulatim in puluerem reddantur,

postea simul misceantur, & in vitrea
ampullam seruētur. SEN. Cur cyprius pu
uis violaceus appellatur, cùm neque viola
neque violarum odorem vllo modo spira
possit? BRASS. Id verum est quod dicis,
men à myropolis vialates nuncupatur,
si ego illum violaceum vocandū voluerin
iuberem vt exiccatæ violæ adderētur, lic
cùm siccæ sunt, multum od..ris nō habe
SEN. Neque cùm virides si manibus tract
tur, tamen siccæ nonnihil seruant odoris
BRASSA. Imò virides pertractatæ nesc
quid herbacei spirare videntur. SENEX. A
suntne aliæ horum pulverum compositi
nes? BRASSA. Adest & hac quam qui co
ficiunt dicunt esse cyprium puluerem n
turalem, fortè quia simplicissimus iube
in Decembris luna, vel Ianuarij colligē
esse lalanem.i. vsnem, & in vmbra exicca
dam, postea cum modico aquæ rosace
pinsenda est, & in pastæ modū redigat
(si verò absque rosacea pinseretur nares i
grederetur, & illas offenderet) cùm e
pinsa, & ita in pastam redacta, ponatur
pateram, & in vinariam cellā, vel in locu
alium humidū deportetur, quod mucio
euaserit, ac afflorerit, tunc istam su
tabellam extendito, & in clibano vel s
exiccari facito postea iterū in tenuissi
pu

ulucrem redigito. & ſolo belzuino ſuffu-
igato, vel pro ſingula pulueris iam ſicci
bra Manne belzuino drachmæ decem
iſceantur, & diu in mortario agitanda,
t ita erit optimus puluis. SEN. Quid
lane ſit ingnoro, & quid etiã vſne. BRAS.
Herba eſt, quæ è Cypro Venetias affertur
nuſco ſimilis, imò eſt ipſe muſcus quo &
u veteris, & arabes arborũ muſcum vſneen
ocant. SEN. Hinc fortè accepit vt cyprius
ocaretur. BRAS. Imò hæc fuit nominis
auſa, quia è Cypro Venetias conuehitur,
nuſcus verò noſter qui in quercubus ori-
ur non eſt adeo exquiſitus, vt cyprius,
nonnulli, in cypro in puluerem redigunt,
& in placentulas ſubigunt, vt commodius
ferri poſsit. SEN. Suntne illæ placentulæ
quibus Ferrarienſes myropolæ vtuntur ad
hunc puluerem conficiendum? BRAS. Illæ
prorſus ſunt, quas cirellæ de cypri vocant.
SEN. Prius quid eſſent ignorabam, & terrã
quandam eſſe arbitrabar. BRAS. Non eſt
terra, neque ſub dentibus ſtridet, ſed eſt
prædictus puluis, quem & emptores igno-
rant; ſed dicunt ad cyprium puluerem
conficiendũ eſſe cirellas. SEN. Ferrarienſes
pharmacopolæ quomodo puluerem hunc
conficiunt? BRAS. Placentulas iſtas in pul-
uerem redigunt, quæ belzuino ſuffiunt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

postea odoratum quodpiam addunt, v
muſcum, vel ambracanum, & zibettu
nonnũquam commiſcent. at ſuarum com
mixtionum certam regulam non habent
quoniam aliquis plus odoramenti, aliq
minus, aliqui vnum, aliqui aliud cõmiſce
odoramentum. at pulueres quos ſuperiu
enarrauimus perfectiſsimi ſunt. SEN. Cy
priæ iſtæ placentulę ſunt cineritij colori
ad album vergentis. at adſuntne alia ſi
plicia quibus hic puluis confici poſsit
BRAS. Illa omnia quæ ex ſe nullum odo
rem ſpirant, & odores facilè recipiunt
talis eſſe generis arbitrandum eſt. nonnul
los vidi qui amygdalarũ intimos cortice
comburebant, & in puluerem redigebant
& pro huius pulueris fundamẽto vetebãtu
SEN. Quos cortices intelligis? BRAS. No
perduram teſtam, ſed intimum illud ſpo
lium, quod amygdalæ ſubſtantiam imme
diatè contegit, alij (quos potius probo) i
clibano exiccant, & in puluerem redigunt
poſtea ſupradictis modis ſuffumigant, i
populo albo tenellum quoddam ade
albumen friabile, quod in puluerem redig
poteſt, & (vt prius dictum eſt) ſuffiri, nan
nullum habet odore hic puluis, & eſt o
mnium capax, æque verò friabile eſt eiuſ
cemodi lignum vt optimum agaricum
nonnulli

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

onnulli sunt nunc Ferrariæ qui alabastrum vocatum lapidem in tenuiſsimum pollinem redigunt, & ſuffiunt, ac pro cyprio puluere vendunt, alij ampullam ſuffumigant, poſtea implent puluere aliquo, qui cùm in ampulla ab emptoribus odoratur, ob odorem ab ampulla cõtractum, odoratus videtur, poſtea cùm extrahitur nihil penitus redolet. SEN. O ſceleſtiſsimi omnium. BRASS. Hic eſt Aedilium, & Tribunorum plebum error, qui curare deberent ne quiſpiam deciperetur? SEN. Adſuntne alij cyprij pulueres? BRAS. Infinitis ferè alijs confici poſſet modis, tamen à præſcriptis haud multum euariare poterũt. at tempus iam eſt huic de cyprio puluere ſermoni metam imponere, tu alios interim pulueres referto, ex his quos in pharmacopolio ſeruas. SEN. Nullos alios ſeruo pulueres, neq; (vt Arabicè loquar) ſuffuſ. BRA. Huic igitur contemplationi finem imponamus.
SEN. Vt lubet.

ANTONII MVSAE BRASSAVOLI MEDICI FERRARIENSIS,

Examen omnium Oleorum, quæ apud Ferrarienses pharmacopolas seruantur.

BRASSAVOLVS. SENEX.

BRASS. Neque pluuit, neque uentus, neque cœnosa via te remorari potuerunt quin huc accederes? SEN. Imò neque tonitrua, neque fulgetra, neque ipsa fulmina talia extitissent, vt me vel pauxillum domi occlusissent, vel detinuissent, quin ad nostrum hoc negotium perficiendum accessissem. Nam tam vehementi sum dulcedine affectus in his compositionibus considerandis, quæ in meo sunt pharmacopolio, & tanta dulcedine illectus, vt cùm bibo, cùm edo, cùm dormio, cùm vigilo, in his semper versor. Tota nocte dormiens hanc schædam scribebam. BRASSAVOL. Vnum tamen scio quòd te

domi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

domi per integrã diem clausisset. SE. Quod nam illud est? BRAS. Insomnium aliquod terrificum, & horrorem inducens, nam audiui te insomniis adeò credere, vt tota vita tua ab illis dependere videatur: nihilq; tibi magis certum esse potest ad futura prædicenda insomnio. SEN. Necessarium est me illi rei credere, quæ nunquam me fefellit: nam nihil prorsus mihi euenit commodi, vel incõmodi: nihil dextri vel sinistri, quin illud dormiens longè antea præuiderim. BRAS. Id melancholicis præ cæteris contingit naturis. Si tot ostenta, tot portenta, tot praua insomnia, & terrifica, tot visa, & tot varios euẽtus tibi cõtigisset, quot mihi superiori anno 1550. contigere antequam Romam proficiscerer, non dubito te Romam vnquam fuisse profectum. SEN. Talia fortè extitere, vt neque domi recessissem. nam his rebus sum valde addictus, neque absq; ratione, quoniã sæpius mihi verũ prædixere. Imò ab insomniis nunquã deceptus sum. at quæ fuere ista tam horrida, támq; terribilia, quæ tibi occurrere? BRAS. Quæ, tot, & tanta, támque terribilia, vt relaturus horrescere incipiam: nocte illa, qua mihi summo mane indicatum fuit illustrissimum Ducem Romam profecturum esse, & me accingi oportere, vt illum comitarer,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

huius generis visum in somniis accipi: per asperos, inacessósque montes mihi equitare videbatur cumque in summum deuenissem iugum, è maximo præcipitio equum decidisse, & in acutũ lapidem caput meum impegisse: præ ictu verò magnam vocem emisi, & cum tanto tremore, tantóq; timore experrectus sum, vt anceps sim, an in veris discriminibus tantum vnquam timuerim: iterum dormiui, & statim per montes mihi equitare videbatur, & à nonnullis latronibus insequi, at ego citato cursu fugiebam. Equus verò flumen ingressus, quod transeundum occurrebat bibere volens, statim in caput decidit, méque in profundam aquam deiecit, submergique videbar: at latrones occurrentes, me ab aqua liberarunt, spoliarúntque, & nudum reliquerunt, Ego autem fingebam esse mortuum. Abibant latrones, vnus verò ex illis ad me conuersus dicebat, videtur quòd adhuc palpitet, illum finire statui, quandoque nos insequeretur: nam homo mortuus bellum non ingerit, pugionéque euaginato, me punctim in thorace feriebat, primóque illo ictu, magno cum eiulatu experrectus sum. tũc vxor mea, quæ vnà in eodem erat thoro, quid haberem interrogabat, nam persenserat me in magna esse angustia, ac anxietate, lamẽ

tariq;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tarique, conqueri, ac eiulare. Ego illi respō-
di me somniasse, & nihil esse. Tertiò obdor-
miui, & per montes tertiò equitare vide-
bar, cúmque equum in quandā montis co-
stam flecterem, en maximus ac ingēs ser-
pens, qui quatuor equi mei crura cauda col-
ligauit, & sub equi cauda collo exire vide-
batur, & per equi dorsum caput elongabat,
quousque ad collum meum perueniret, ex-
tensóque collo dentibus caput meū ample-
ctebatur, & cauda tam vehemēter equi cru
ra arctabat, vt in terram decidit. Tertiò ex-
perrectus sum cum magno timore: cùmque
dies iam illucesceret, ampliùs dormire no-
lui, ne tam sæuis insomnijs premerer. Ele-
cto igitur surrexi, mente quodammodo cō-
motus. En illustrissimi Ducis nostri Archi-
triclinus ad me accessit: & eiusdem illustris-
simi Ducis nomine me admonuit, vt itineri
me accingerem, ipsum illustrissimū Ducem
Romā comitaturum. SE. Ego (si eiuscemo-
di in somnia habuissem) Romā nullo pacto
profectus essem. BR ASS. Quamobrem? SE.
Ne in me ipsum terribilia illa insomnia cō
uerterentur. BR ASS AV. Si Principi cuipiam
inseruires, qui te amaret ac veneraretur,
nónne in rebus tam honestis illi parères? &
præsertim cùm vitā suam in tuis manibus
sponte commisisset, nulliq; alij fideret. SE.
Si esset

Si, esset Imperator Augustus, aut summus Pōtifex ab hac vrbe cū his diris insomnijs, non me dimouissent, imò nō nisi post quintumdecimum diem domo exiuissem ne somnium in me verteretur. BRASS. Imò si vera essent insomnia, in te etiam domi clauso verti potuissent. nam si à schalis cecidisses, collúmque tibi fregisses, vt nonnullis cōtigit, ex alpibus esses deiectus, possunt nimirum schalarū summitates in insomnijs pro alpibus sumi. & quispiam ex tuis famulis potuisset te pugione interficere, ac spoliare, vt nonnullis quandoque contigit: vndique igitur pericula imminent, illis etiam similia, quæ per somnia videntur. SEN. At hæc non tam facilè domi cōtingunt, vt in montibus asperisque locis, & in accessis. BR. Vndiq; sunt angustię: at somnia vti vera recipiēda nō sunt, cū & à Catone scriptū sit:

Somnia ne cures: nam mens humana quod optat
Dum vigilat sperans, per somnū cernit idipsum.

SEN. Ego certus sum, te nunquam excogitasse trucidari, neque è summis iugis cadere, neque ab angue lacerari. nam nemo est tam insanus, qui hęc mēte reuoluat. BRAS. Satis est me audiuisse de præcipitiis multos decidisse, imò & semel vidi in Gemuensibus montibus Petrum Lauezolum nobilem Ferrariensem, qui è summo monte in

infi

infimam conuallem vnà cum equo decidit. SEN. Fuitne in frustula comminutus? BRAS. Imò nihil mali perpessus est: sed per duos menses perenniter plorauit. Deus optimus illum seruauit. Audiui etiam nonnullos è montibus decidisse, & necatos esse. SEN. Nunquam vidi ... serpētem quorum crura colligantem. BRASS. Romæ marmoreum vidi Laochoontem, qui à dubus anguibus cū filijs nectebatur. SEN. Nondum fueras Romę, vt Laochoontē videre potuisses. BR. Aliàs viderā Romæ in Pōtificis hortis, imò satis esset, me frequenter vidisse diuū Georgium pictū, & draconē illū fabulosum ipsius equi crura nectentem, hoc iuuā satis fuisset, vt cū dormirē, talis in phātasia irriperet imaginatio. SEN. Quicquid sit, ego Romam nunquā profectus essem somnis illis horribilibus perterritus. BR. At ego, qui illustrissimum Ducem vti ... diligo, ... tius quod tunc contigit, postea iam deserere potuissem: sed aliud aud vehementius quod tunc contigit, postquam Architriclinus mihi indicauit, ... essem illustrissimum Ducem comitatus, in librarium meum cubiculum iui, & minimè dormiens, sed vehementer vigilans, vocem audiui vti hominis eiulantis, ac conquerentis, quæ locum ferè tremiscere

faciebat. perterrefactus surrexi(nam sedebam)& quisnam esset interrogaui, vox illa suspirium haud quoddam magnum emisit, illámque amplius non audiui. S E N. O magnum ac fatum tuæ perniciei portentum, posteà Romam profectus essem.
BRASS. At aliud audias per multas anteà noctes in cubiculo, in quo dormiebam, vocem quandam audiueram conquerentem, dum noctu expergiscerer. hæc autem vox solebat esse mihi præsagium, cùm aliquid disfortunij il contingere debebat. ipsa etenim omnia futura bona, & mala, quæ illi euentura erant per multum ante temporis, quàm irent, prædicere sciebat, hanc quandam vocem vigilans audiui, non dormiens. Imo m aliquid incommodi mihi euenturum c sentio ac si sit aquæ gutta, quæ in terra stillet, vel supra aliquam capsam, aut scrum, hanc stillam quã nunc voco stillam per multas noctes antequàm Ferraria discerem audiui, solet nimirum futurorum lorum mihi esse prænuntia.
S E N. Quid e arbitraris? B R A S. Si antiqui atem uerer, genium meum esse dicerem, qu incommodo aliquo malo m e admoneat vt illud euitem. christiane verò [illegible] esse Angelum mei custodē, qui me, moneat, vt si futuri
pos

possit, malum illud euitare tentem. SEN. Hoc maximum Dei donum esse puto. BR. Non ambigo, nam Deum (ob immensam suam misericordiã) semper fautorẽ habui, ac protectorem, qui direxit me in semitas suas, & quem in finem vsque me directurũ spero, quoad in sinu Abrahæ me reponat, vt vnà cum sanctis suis cohabitem in secula seculorum. Sed & alia audito, quæ te magnopere deterruissent. Vltima illa die, qua sequente mane Ferrariæ discessurus eram, cũ cubiculi mei fenestræ inhærerem, quæ viridarium versus inspicit, ego contemplans an tempus tranquillum futurũ esset, (nam aër tunc multis nubibus erat oppletum) en fax quædam è cœlo decidit, quæ parietem, fenestram, & meipsum lambere visa est, hæc in terram decidit, ac euanuit. SEN. Si hoc mihi contigisset, certus fuissem me breuì obiturum esse. BRASS. Vana prorsus fuisset opinio. Sentisne tu cum Platonicis, quod vnusquisque proprium sydus habeat, quod decidit, cùm obiturus est? SENEX. Imò in illa sum sententia: experientiáque ostendit in illis æstatibus plures mori homines, in quibus plures decidunt stellæ. BRASSA. Eadem est in his ratio, qualis de Cometæ apparitio refertur. Nam cùm hæc apparent, scil. et & multi ignes cadentes & Cometæ,

metæ. tunc annus ille valde siccus est, qu
acutas etiam inducit ægritudines. mult
verò in acutis ægritudinibus obire solen
Imò & si verum esset quod vnusquisq; pro
prium haberet astrum, & maius, & minu
secundùm hominum conditiones. ego ta
lis non sum, vt astrum tam ingens haber
debuissem, quale illud, quod eo tempor
decidit. SEN. Hanc hominum differentiam
non intelligo, quò ad progenies, & prosa
pias, sed quo ad virtutes, & ad cæteros iu
uandos mortales: illi etenim sunt maiores
qui vti Dei multis benefaciunt. imò ob há
causam rerum inuentores Antiquitas Deo
vocauit, tamen quicquid sit, vniuersus or
bis cum his portentis Romam haud m
duxisset. BRAS. Hæc omnia deliramenta
esse arbitratus sum, & à nemine sanæ men
tis consideranda. Sed audias quod consecu
tum est nocte illa vltima, qua summo ma
nè Ferraria discessurus eram, cùm dormi
rem, videbatur mihi esse in domo meo an
tiqua, & genitorem meum, ac genitricem
fratres, sorores, filios, patruos, consobrino
ad me venisse, méq; circundasse, tamen do
miens intra me dicebam, nónne isti sun
mortui? At genitor interrogauit me, num
quid cũ ipsis omnibus proficisci vellem
mente cõmotus annuere nolebam. At d
niqu

sique annui, dicens me tunc esse illos comitaturum, itaque itineri se præstiterunt, & ego vnà cum illis ad diui Andreæ templũ profecti sumus, in quo templo Brassauolorum sepulchra erecta sunt. Tunc genitor, ac genitrix me comprehendentes, in terram extendere. interim ingens strepitus in cubiculo excitatus est, & ego experrectus sum. SE. Et cum hoc insomnio Romam profectus es? BR. Et essem in Indiam profectus. iam verò illucescebat, è lecto surgere cœpi, mihique interulam præposterè imposui, deinde è lecto surgens, & aëris constitutionem ante fenestram considerans. En cornix versus me crocitans volauit, & ligulam, qua me nectebam, è manibus meis ferè abduxit, sinistrorsum abuolauit, posteà maximè crocitans supra fumarium illius cubiculi, in quo eram, insedit. Interim ego vxorem meam deridebam, quæ cornici maledicebat, & iussit vt lapidibus abigeretur, quod famulus quidam præstare tentauit, sed nunquam abigere potuit, imò statim noctua, quæ supra idẽ fumariũ insidebat, terrificam vocem emittere cœpit, forte à cornice deterrita. SE. Ego nec domo inde ad octo dies exiuissem. BR. Reliqua verò audito, is qui calcaria mihi imposuit, id quòd ad sinistrum spectabat pedem, dextero aptauit, & è cõtrario, quod ad dexterum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

attinebat, sinistro. SEN. Tot refers, vt impossibile esse videatur, quin aliquid summè sinistri tibi contigerit. BRASS. Nihil tamen contigit, instructus igitur equum ascendi cum verò è domo egrederer, in portæ limine tam vehementer cespitauit equus, vt ferè deciderit. Ferraria egreßi, locus constitutus erat, in quo prandere statueramus, erat verò in dimidio itineris inter Ferrariam & Bononiam, & locus sanctus Petrus in Casali vocatur. Cùm ab equo descendere volui, sagi mei pars sub Ephippio continebatur, descendens tota sagi dextera pars confracta est, & diaphoretico sudore profluere cœpi, syncopénque incidi, vt fuerim coactus me supra lectum prosternere, & interula exui, ac fricari. deinde venter commotus est, & remissam quandam febrem incidi. SEN. Hoc saltem te impedire debebat, ne Romã proficisceris. BRASS. Et ego hoc potiùs verendum iudicaui, quàm alia omnia portenta, & de egressu Ferrarium cogitare cœpi, tamen eadem die Bononiam petere volui, noctequieui, vt manè consequenti non essem quidem à febre immunis, sed esset remißißima, vt pro itinere perficiendo equum ascenderim. denique Romam perueni sospes, quauis ob frigus dextero crure dolere cœperim. At hoc, quod sequitur, te fortè vehemẽ-
tiùs

dius detinuiſſet, Reuerendiſsimus Cardinalis Eſtenſis iuſsit me domi ſuæ habitare in monte Iordano. præcipienti domino libenter obtemperaui, in die magno ſancti Iouis in templum profectus ſum, quod in monte Iordano erectum eſt, vt Euchariſtiæ ſacramentum iuſumerem. Aderat religioſus quidam (vt plerique ſunt) ignarus, qui & mihi, & aliis Euchariſtiam præbuit per modum viatici. SEN. Quomodo per modum viatici? Eóne modo, quo præberi ſolet breui morituris? BRASS. Illo inquam, quando à medicis omni ſpe vitæ deſtituti ſunt, & id ſacerdotibus indicatur. SEN. O ignariſsime omnium religioſorum. ego hanc Euchariſtiam haud ſumpſiſſem, ſed in alium locum diuertiſſem. BRASSAVOL. Cùm audiſſem religioſum iſtum aliis Euchariſtiam ſub viatici verbis præbentem, mihi in mentem venit abire. at deſiderium hoc primò compeſcui, intra me dicens, Hoc nihil refert, ſum nunc in via Ferrariam redeundi, & ad æternam patriam, ad quam omnes tendere debent. Poſt hanc Euchariſtiæ ſumptionem, in cubiculum meum redij, ac nonnullis diuinis eloquiis operã dedi, poſt prãdium religioſum illum ad me vocari iuſsi, acceſsit ilico, quẽ interrogaui, cur illis verbis vteretur, cùm Euchariſtiam præberet

 Ipſe.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Ipse qui nec probè literas colligere nouerat respondit se quandoque audiuisse quempiã ita dicentem, nullámque insuper rationem afferre sciebat. at si illius manus vidissem priusquam Euchatistiam sumpsissem, nunquam permisissem, vt in os meum illam imponeret. Erant nimirum manus fumario nigriores, prolixósque habebat vngues cœno, aut stercore, aut pure plenos, nam totus erat scabiosus, & scabiei pustulæ in manibus purè profluebant. SE. Mirum est, quòd hæc omnia non te deterruerint. BR. Neque maiora me deterruissent, cùm hæc omnia fortuita arbitrer, nihilque futuri portendere, nisi supra humores, Veruntamen cùm Ferrariam redirem, casus contigit, qui mihi magis displicuit. SEN. Quinam fuit hic casus? BRASS. Magnificus ac nobilissimus Philippus Strozza Mantuanus, anulo me donauit triginta aureorum pretij, cyaneo lapide decorato, quem in sinistræ manus auriculari digito gerere cœpi, hunc anulum prope Bossennam amisi, elegissem potius longè peiora somniasse, quàm anulum amisissem, non ob ipsius pretium, sed vt tanti, talisque viri monumentum apud me esset reconditum: tamen neque hoc ægrè tuli, sed comitibus omnibus dixi. En omnium portentorum finem nactus sum, nam omnes ferè prædicta

port

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

portenta audiuerant.imò quando Romam proficiſcebar, hæc omnia in peſsimum iter interpretatus ſum.nã quotidie pluit, & viæ omnes præter aſpredinem, adeò erant limo plenæ,vt equi ad ephippia vſque cœnum penetrarent.SE.Vno verbo mentem meam tibi aperiam:neque Duces,neque Reges, neque Pontifices id efficere potuiſſent,vt Romam profectus eſſem. BR.At quid mihi cõtigerit,contemplator,idcirco & inſomnia, & alia portenta nulli facienda reor, quanquam maximus ſim ſomniorum coniector, nõnulláque habeam inſomnia,quæ me nunquam fefellerunt,vnum præterieram, quod erat primo loco dicendum.nam eo fortè deterreberis,cùm ab omnibus antiquis obſeruatum ſit mortem ſemper prædixiſſe.SEN. Quódnam eſt hoc?BR.Quódnam? id quod meo magno incommodo magnóque diſpẽdio conſecutum eſt.SE.Contremiſco audiẽs, & adhuc quid dicturus ſis,ignoro. BR.Horrendum igitur ac deterrendum audito euentum.Si ego his,quæ obſeruata ſunt ab antiquis,fidẽ præſtarẽ,anno 1549.magnã tegetẽ cẽtum curruũ capacitatis, è regione domus meæ apud Sanctum Spiritũ fieri feci . anno autem 1550. cùm hora 21.die 26. menſis Februarij Epidemicos Hippocratis libros,publicè interpretarer,en ex meis famulis vnus

in publicas profectus ſcholas totus ſudoré profluens, alta voce dixit: Patrone, non eſt amplius legendum, ſed domum celeriter redeundum, quoniam domus ipſa comburitur, & iam accenſa eſt, & tota flagrat. Interim ego campanas audiebam eo vehementer intonantes ſono, ad quem cum domus, & tecta comburuntur, excitari ſolẽt & mal leo percuti. ego contemplationis viribus in meipſo collectis, illi reſponſum dedi, comburatur, nam hinc diſceſſurus non ſum, priùs quàm integram lectionem perfecerim. Nã intra me conſideraui domum meam exuri non poſſe, neque conflagrare, cùm tota con camerata ſit, ac lateritiis fornicibus compacta, tunc lectionem proſecutus ſum. famulus fortè conſiderãs ſe malè locutum eſſe, dixit non eſſe domum, quæ conflagraret, ſed tegetem, quam in auiario ædificari feceram, tunc huic dixi, Ito tu, & cum aliis ignem ex tinguatis. In Hippocratiſque interpretatione procedebam. at ſcholaſtici nouarum rerum cupidi, cùm campanarum audirent ſonitum ingeminare, manibus ac pedibus ſupra tabulas magnum ſtrepitum excitabant, vt neceſſarium fuerit me lectioni finem imponere, & cum ipſis ſcholaſticis domum regredi. Cùm domum redij, tectum reperij quod ſuperiori anno, pro fœno, palea, & li-
gnis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

gnis custodiendis parari iusseram, totum fuisse combustum, ignémque fuisse extinctum: illuc tamen tota vrbs concurrerat. SE. Ad quid peragendum? BRAS. Vt in his fit casibus aliqui ceu amici, vt infortunium deplorarent, qui domi suæ potiùs manere deberent, ne illis impedimento essent, qui ignem extinguere possunt: alij accedunt rerum nouarum cupidi, vt videant: pauci vt ignem extinguant: maxima verò pars vt furetur. SE. Hoc nunquam credere potuerim. BR. Imò certus esto. nã aliqui ligna asportarunt, alij strigile, alij spongias, quibus equorum caudæ abluuntur. alij habenas, & vsque ad scopas ac scopulas deuenere, quispiam præterea inuentus est, qui cùm paucum mulæ tegmentum surripere non posset, pilã quandam surripuit, qua vestis mea detinetur cùm mulæ insideo, ne per ipsius mulæ clunes decidat. sed vnum fuit, quod præter cætera magis me molestauit. SEN. Quódnam? BRAS. Locus ille, in quo teges ædificata erat, meum est auiariũ, in quo multos habebam, & pingues capos, gallináſque altiles, huius generis animalia, cùm ob ignem, tum ob hominum multitudinem deterrita extra cohortis parietes abuolarunt. vicinis autem meis indici feci, si capos meos, aut gallinas habuissent, mihi redderẽt. Nemo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

autem fuit,qui vel minimum pullum redde re voluerit. SE. Hoc fuit prorsus maximum dispendium. BRAS. Et multis rationibus maximum,cùm,quia erant optimæ prolis gallinæ:tum quia capi erant pinguissimi, quos reseruabam,vt iura nutritioni apta mihi cõficerent,cùm in æstate nonnunquam in appetentiam incidam. SE. In his igitur casibus opus est(vt vulgò dicitur)malum perpeti,& malum annum. BR. Hoc mihi præ cæteris displicuit. SEN. Non dubito: quoniam illud tibi auferebatur, quod vitam præstaturum erat. BRAS. Alij cellam vinariam meam ingressi erant,& certatim absque delectu bibebant, vt quempiam viderim, qui absque intermissione decem cyathos biberit. SEN. Ignem denique extinctum inuenisti? BRA. Inueni,quidem,sed postquam tectum conflagrauerit,& tegulæ omnes fuère fractæ. SE. Hoc contigit antequam Romam profectus esses? BRAS. Hoc inquam contigit. SENEX. Neque diuus Petrus,& Paulus Ferraria me dimouissent. nam conflagrationes, illarum præsertim rerum,quas aliquis condidit, vel ædificari fecit,illius qui condidit perniciem significare solent. BRASS. Tamen tu vides, quid in me ipso mali cõsecutum sit: dispendium potius ægrè tuli iterum condendi tegetem,& amissos capos, ac gallinas, quàm

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

vitæ periculum timuerim, quanquam non ignorauerim à Suetonio & Plutarcho in aliquorum heroum morte scriptum esse, tem pla conflagrasse, turres, domos, & proprias statuas, quæ etiam fuêre fulmine ictas, ac si illius herois consecuta est mors, ab his igni tus fuisset prædicta. At hæc sunt gentilia à Christianis haud credenda, qui totam eorum spem in Christo solùm habere debent. SEN. Hæc est summarum summa, ego nunquam Romam fuissem profectus. BRASS. Verùm ego profectus sum & incolumis regressus. SEN. Quomodò potuit exuri locus is, cùm nullus ibi habitet? BRASS. Nullus est Ferrariæ nobilis, neque in alia Italiæ vrbe, qui suos famulos, ac ancillas melius persoluat quàm ego persoluam semper sunt apud me debitores, & ego creditor: tamen in viros, ac mulieres adeò iniquas incido (ob mea fortè apud Deum demerita) vt plusquam beluæ sint. Quomodo autem illos in victu tractem, & in quibusdam annuatim donariis, tu nosti. SENEX. Non est opus hæc mihi referre, qui iam diu domi tuæ versor. BRASS. Scis etiam in meo viridario multa esse simplicia, quæ vt ab hyemis inclementia defendam, singulis annis iubeo milij nigri culminibus tegi. Vere aduentante simplicia deteguntur, & abiiciuntur culmina.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Ancilla quædam ebria (vt ferè semper es
milij nigri culmos cõbussit in inferiori, qu
domi meæ inest, coquina: vxor mea, quæ v
rago est, & quotidie totã domũ circuit vid
milij nigri cinerẽ aliis cineribus cõmiscer
cla nare cœpit, ac dicere, quòd ille cinis in
lium locum asportandus erat, qui facilè p
set lineos pãnos potiùs denigrare, quàm v
tantillũ dealbare. Ancilla hæc ebria expec
uit, quòd vxor mea abiisset, & cinerem hu
in auiarium portauit. Erat verò cinis, in qu
non dum erant scintillæ extinctæ. cinere
autem apud paleare portauit, in quo mul
paleæ currus aderant, quæ paleæ sub tege
seruabantur, ad equorum & mulorum vsu
contigit fortè fortuna, vt eo die vehemen
quidam ventus spiraret, qui milij nigri cu
mina semiaccensa excitauit, & in paleã d
trusit, itaque palea accensa est. SEN. O ver
ebria mulier, quę ignem apud paleam tuli
BR. Ebriissima, vt sui moris est. at hæc mi
sa faciamus, ad præsens negotium nihil at
nentia. & id ob quod conuenimus, pertract
mus. Dic igitur quid scriptum erat in tua
la schæda, quam dormiens scripsisti? SE. D
miens quidem non scripsi, sed illam mihi sc
bere videbatur, cùm tamẽ esset iam script
omnia verò cõtinet olea, quæ in meo ext
pharmacopolio, & quæ à medicis quotidi
iodi

dicuntur. BRAS. Nunc igitur tibi in animo est, vt olea omnia quæ in vsu sunt, examinemus, ac contemplemur? SEN. Erit mihi gratissimum, ni tibi molestum sit. BRAS. Didicistine adhuc quid olei nomine censendum sit? SEN. Olea sunt, quę oleagineam habēt naturā, vt inungere possint, & liquida sint, non prædura, vt vnguenta. BRAS. Imò & olea apud antiquos vnguenta vocātur, & præsertim odorata. SEN. Memini cùm de vnguentis ageremus, te ostendisse olea apud antiquos vnguenta vocari. Imò particulariter docuisti, laurinū oleum apud Galenum vnguentum nominari.
BRAS. Gaudeo tibi in mentem hæc venisse, ne iterum in memoriam reuocare cogerer, & locos referre, quibus suadetur, quæ nunc olea vocantur, vnguenta ab antiquis fuisse nuncupata: quanquā & nonnunquam illa olea vocentur, tamē Galeni sententiam de hac re non prætermittam, qui in vltimo capite secundi libri de Simplicium medicamentorum facultatibus, inquit, Oleum etenim rosaceum nominare aderit, quod absque odoramentis præparatum est, cui autem & horum aliquid inditū fuerit, non id etiam oleum, sed vnguentum cognominant. SEN. Composita igitur odorata erunt vnguenta. BRAS. Et etiam olea, & ita cen-
suisse

fuisse veteres dicit Galenus. simplicia verò
sunt olea. At de quibus oleis tractaturi su-
mus? SEN. De omnibus, quæ in publicis offi-
cinis seruamus. BRASS. De compositis igi-
tur agemus, & de simplicibus, & de his, qui
per expresßionem fiunt, & per ignis vim.
SE. De omnibus in summa, cur verò ita pe-
tiisti? BR. Quia multa sunt oleorum gene-
ra, inter se diuersa. SEN. Non intelligo qui
sentias, nisi planioribus verbis aperias. BR.
En explico, cùm simpliciter oleum dicitur
oliuarum oleum semper intelligitur, quod
per expresßionem fit, & per expresßionem
oleum amygdalarum, laurinum, & balani-
num, & alia multa, vt illa quæ ex persico-
rum seminibus extruduntur, prunorum, &
armenicorum, alia fiunt per odoramento-
rum impositionem in hæc, quæ exprimun-
tur, vt est oleum de gelsemino, oleum de ro-
setis: alia fiunt per foliorum impositionem
vel herbarum, vt oleum amaracinum, rosa-
ceum, & eiusdem generis alia: nonnulla a
arboribus exudant, vt oleum abietinum, c-
pobalsamum, & quandoque opus est arbor
corticem scarificare, quãdoque non est opu
alia vi ignis fiunt per vocata alambica,
nos in præsentiarum facimus cinnamomi o-
leũ, gariophyllorum, & gingiberis, pro h
oleis Mesue nos remittit ad Alchymista
tam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

men ego aliqua conficio, chymica arte
glecta. SEN. Scio cur negligas. BRAS. Et
r?s EN. Quia ex stercore, & vrinis singu-
s annis mille aureorum prouentum tibi
cumulasti. BRAS. Hæc fuit mea ars chy-
ica, cui totis viribus semper innixus sum,
facultatem medicam semper diligenter
xercerem, extat & aliud oleorum genus,
uod è montibus exudat, ac emanat, vt pe-
roleum montis gibbij vocatum, & multa
lia. SE. Si de his omnibus non agemus, ali-
uæ saltem oleorum species ex his quę enar
asti à pharmacopolis seruantur, de quibus
gendum erit. BRAS. Ab eo igitur incipias
leo, quod in tua scheda primò scriptũ est.

SENEX.

Oleum amygdalarum dulcium, primum
locum occupat. BRAS. Cur de communi o-
leo priùs verba non facis? SEN. Quia notis-
simum est. BRAS. De ipso tamen multa prę-
sciẽnda sunt, & multis, ac diuersis modis
seruandum est. SENEX. De illo igitur vt lu-
bet agamus. BRASSA. Imò necessarium est:
tum quia diuerso modo illud seruare debes:
tum quia multas ingreditur, & oleorum,
& vnguentorum compositiones, quomodo
oliuarum oleum ex expressione fiat, tam
manifestum est, vt edoceri non indigeat. At
tu ex oliuis immaturis oleũ seruare debes,
quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

quod omphacinum vocatur, & Galenus quandoq; illud vocat omotribes, id est crudum. SEN. Hoc seruo, imò illud mihi paro, & ita parãt omnes alij pharmacopolæ Ferrariæ. BR. Habésne oliuas in tuo viridario? SEN. Non habeo, & ob frigus ægrè in Ferrariensi agro nascuntur. sed dulcius oleum, quod haberi possit, emo. posteà optime lauo, hoc est omphacinum oleum. BRA. Hoc priùs non audiueram, arbitraris igitur oleũ ita lotum, effectum esse, ac si immatura sit oliua? SE. Non, sed easdem vires habere putabam. BR. Quomodo easdem, si hoc oleum etiam ita lotum sit calidum, & omphacinũ frigidũ, ac adstringens? SE. Quid igitur dein ceps à me agendum erit? BRASS. Mutinam mittendum, & oliuæ emendæ, quæ immaturæ sint, Ferrariámque asportãdæ, ac exprimendæ. Notáque huius olei duplex genus seruari oportere. Vnum ex oliuis prope maturitatem, sed tamen immaturis, aliud ex acerbissimis: hoc secundo in magis, ac vehementibus vtimur inflammationibus, primo autem in paruis ac remissis. SEN. Nónne idem esset, si ad amicum quempiam meum scriberem, qui vt hoc oleum haberem, curaret? BRAS. Idem prorsus, si fidem illi præstare posses, Verùm contingit, quòd vir hic, ad quẽ scribis, circa alia occupatus

est, &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

est,& ad hoc peragẽdum famulum mittit, qui(vt famuli faciunt) omnia ex opposito peragit, idcirco tutius est, si ad te oliuæ mittantur, quas electas habebis, & illas eiicere poterit, quæ ineptę tibi videbũtur, de oleóque certus eris, quod in pharmacopolio seruabis. S E. Erit longè maior expensa, quàm cõueniat. B R. A. Dic, cur omphacinũ oleum in tuo seruas pharmacopolio. S E N. Vt vendam, & aliquid lucrer. B R. Quid impediet te cariùs vendere, & emptoribus causam indicare? S E. Omnes pharmacopolium meum euitarent. B R. Non euitarent, si ita constare, vt asseris deprehenderent. at potius euitare deberent, si noscerent te illa non habere, quæ habere deberes, & aliud pro alio vendere. S E. Ad oleum redeamus, nam mores tuos deinceps seruaturus sum. B R A. Ex vtroque omphacini genere, & lotum, & non lotũ seruare oportet, vt in promptu sint, cùm vel à Medicis indicuntur, vel in aliquam compositionẽ sunt ponenda. S E. Ita deinceps efficiã. B R. Cùm verò oleũ ex maturis oliuis, quòd cõmuniter oleum vocatur ad multa seruaturus sis, dulce oleum quęrito, quod alieni odoris nihil spiret. & hoc serua lotum, atq; non lotum, & ex omni genere salsum serua, & minimè salsum. S E N. Mihi superfluum esse videtur oleum lauare, cùm in ipsa exigatur
ping

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

pinguitudo. BRAS. Ob multa lauatur, pri-
mò, vt album fiat, prætereà, vt ab ipso non-
nunquá salsedo remoueatur, tertiò, vt acri-
tudinem dimittat. quartò, vt oleagineus o-
dor auferatur, quintò, vt aliarũ rerum odo-
res, sapores, & qualitates alias faciliùs reci-
piat. SEN. Súmne alia de oleo seruaturus?
BRAS. Antiquum etiá & nouum in omni
genere seruato. nam multæ compositiones
antiquum expetunt oleum, aliæ recẽs. SE.
De simplici oleo nihil aliud seruari posse ar-
bitror. BRASSA. Neque ista à tua officina
abesse debẽt, ne cùm illis indigueris, aliun-
de quærere cogaris. SEN. A' tuis mandatis
nec quidem discedam, sed omnia integrè
exequar. BRA. Neque istud prætereundum
est, quòd ex diuersis mundi partibus olea
enanciscaris, quæ tenuiora sint, & minus te-
nuia. Galenus iubet quandoque sumi sabi-
num vti tenuius, quandoque Hispanum. At
cùm ista vel haberi non posśint, vel difficul-
ter haberi, Romæ verò Sabinum facile ha-
betur. In hac verò nostra alma, ac inclyta
patria difficulter, idcirco Sabini loco ex-
quisitum Salodiense seruato, & pro Hyspa-
no id, quod ex piceno affertur, modò opti-
mum sit. In oleis verò non solùm distantes
patriæ differentiam faciunt: sed in eadem
patria diuersi colles, vt Septentrioni magis
oppo-

oppositi sunt,& meridiei hoc in oleis diuersitatem facit in tenuitate & crassicie. SEN. Curabo etiam vt hæc oleorum genera,quæ enarrasti consequar,sed lucrum non feret expensas. BRASSA. Imò feret,nisi supra modum lucrari volueris. SENEX. Nondum nouisti animum meum circa lucrum. BRASS. Imò iam diu noui, & vtinam omnes tui similes essent. nam res viliori pretio venderentur,quàm nunc fiat.

SENEX.

2 De dulcium igitur amygdalarum oleo verba faciamus. BRASSA. Vt lubet. Quomodo illud conficis?nam hoc imprimis contemplandum est,& merito post id quod vere oleum est, & à cuius nomine alia omnia nuncupata sunt secundum locum obtinet. nam non solum est medicamentum, sed & alimentum,cum dulces amygdalæ,& ipsarum succus (Galeno teste) animalia nutriant.multis verò confert eiuscemodi oleum,de quibus agemus,si priùs tu quomodo illud conficias,aperies. SEN. Illud cõficio, vt à Mesue edocemur, quanquam & aliũ habeã modum, quoad maiorẽ extrudendi olei copiam,quam communiter fiat,potiùs vtor. BRAS. Tu potius hoc modo vteris ob auaritiam. Nam ita exprimere non est opus, vt ex amygdalis quæq; crassissima pars exeat,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

sed satis est tenuiorem partem extrudere, vel saltem primā partem à secunda seorsum seruare. SEN. Nōdum est, quòd hoc obserua-re cœpi, vtranque scilicet partem secernere, & crassiore in conficiendis emplastris, ac vn-guentis, quæ præcipuo alicui membro appli-centur tantùm vti. BRASS. Modos nunc il-los, quibus hoc oleum paras referto. SEN. Mesue ita parari docet, dulces amygdalæ ac-cipiātur, & ab omni cortice liberentur. BR. Ad quantam copiam accipis? SEN. Hoc non animaduerto, Nam quantitatem, quam vo-luero accipio, posteà extremè tero, contun-do, & in massam redigo, deinde per quin-que horarum spacium in loco calido exsicca-ri sino, iterúmque tero, ac contundo hanc-que massam ita callidam in torculari pono. Adeòque premo vt oleum exeat. BRAS. Quo modo amygdalas ab vltimo liberas corti-ce? SEN. Quandoque illa in sartagine vehe-menter calefacio, posteà crasso linteo opti-mè confrico, tunc cortices illi abeunt, ac de-cidunt. BRAS. Oleum istud vstulatæ rei sa-porem enanciscitur, ob hanc vehementem in sartagine calefactionem. SEN. Hoc verum est, idcirco alias amygdalas ebulliri feci, post-eà facillimè ab illa pellicula immunes red-didi. BRASSA. Et hoc facit vt oleum aqueū euadat. nam amygdalis aqua imbibitur.

SEN.

SENEX. Nonnunquam ego cum tota mea familia cultris sumptis amygdalas abradendo ab extimo illo cortice liberauimus. BRASSAV. Tunc nec vstulatæ rei odorem, nec aqueam naturam habere debuit. SEN. Ita profecto fuit, sed magnus labor fuit, longáque temporis contritio illa, qua vnaquæque amygdala abradenda erat. BRASSA. Iuxta laborem tuum oleum vendito. SENEX. In eodem adhuc sumus sermone, tunc nullus à me emeret, si vel tantillum plus vẽderem, quàm alij faciũt. BRAS. In quo calido loco contusas illas reponis amygdalas? SEN. Calidarium quoddam paruum habeo, in quo bellaria seruo, in illud per quinque aut sex horas repono, donec totum incalescat. BRAS. Nimius calor euitandus est, ne pinsa illa massa torreatur, propterea in furno calefieri non debet, tamen in sole, æstiuo tempore calefieri possent. At suauior caliditas est, si per totum hoc tempus lintea igne incalescant, & illis circundetur hæc massa, frequẽter illa immittendo, donec perfectè calida sit, tamen Mesue facit, & ex pinsis amygdalis quæ in duplici vase coquantur. SEN. Haud intelligo impræsentiarum, quomodo in duplici vase coquendæ sint. BRAS. Hoc multis modis intelligi potest, primò, quod amygdalæ bulliant in aqua in vase

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

duplici, vt illarum cortex facile auferri possit. Potest & hoc de iam tritis amygdalis intelligi, & ita prorsus intelligendū est, quod scilicet amygdalæ excorticatę, ac tritæ in vitreum vas, vel in vitreatum absque aqua ponantur, & vas hoc in alio vase calescat, in quo sit aqua per horam, postea torculari amygdalæ exprimantur, tunc maior olei copia emanabit. SENEX. At erit aquosius. BRASS. Nō aquosius, quia aquam minimè attingunt amygdalæ, neque aqua ad ipsas peruenire potest. Addit & alium modum calefaciendi amygdalas Mesue, si tritę in sacculum ponantur, & sacculus sub cineribus recondatur, siue sub calida terra, siue sub arena calida: ita enim & magna exibit olei copia. SENEX. Ego nōnunquā sub calido furfure iussi hunc sacculum poni, & olei conuenientem copiam eduxi. BRASSA. Nihil refert siue furfur acceperis, siue milium, siue aliquod aliud, modò calorem seruare possit. SENEX. Modus vero proprius, quo magnam olei copiā educo, talis est, excauatum ferrum ad volę manus formam, sed magis concauum fieri feci, aliud pręterea ferrū fieri iussi ad illius cauitatis magnitudinem, quod illam implere possit, postea amygdalas ad oleum paratas in cauitatem pono, & alio ferro in capite in modum pilæ rotūdo

comprimo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

comprimo, tunc vehementius oleum educo & maiorem copiam colligo. BRASS. Hic videtur esse secundus modus à Mesue descriptus. SENEX. Quinam est ille. BRASS. Iubet amygdalas in vase concidi, vt postea cõcitetur, idque in loco calido fieri monet, & aquę calidæ modicum superfundi, & prelo constringi, prelo vero concauitatem habente: in decliuiori autem parte adsit veluti ductus per quẽ oleum in vas descendat, in quo colligatur. monet verò in inferiori preli parte adesse cõcauitatem, & globum ad concauitatis mẽsuram, & quod hic globus vacuã cauitatem semper impleat. SEN. Omnino ille esse videtur, quẽ seruo modus. At Mesue negligere videtur an ex ferro sit, an ex ligno. Sed ego experior ex ferro id magis efficere atque plenius. BRAS. Dioscorides eodẽ modo conficere videtur. SEN. Dioscoridis modum & ipsius authoris verba referto. BRAS. Sumit ipse (at de amararum amygdalarum oleo loquitur, quamuis idem sit conficiendi modus) quartam modij amygdalarum partem, quas purgat, hoc est à corticibus liberat, deinde arescere finit, quod nobis indicium est à corticibus feruẽti aqua liberasse, posteà ita exiccatas pistillo leuiter cõprimit, quo ad in offam, vel in placentulã illas redegerit, deinde aspersis feruẽtis aquę

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

laminis duabus, semissem horæ confundere sinit, posteà ab aqua eximit, & iterum in mortario contundit. Cùm verò secunda hac vice fuerint contusæ, in alueolum ponit, vel in prelum ac exprimit. SEN. Non est magna differentia. At quid nunc dicis, cùm Dioscorides aquam superingerat, aquosum igitur erit? BR. Omnino magis aquosum erit, quàm si amygdalæ non fuissent aqua imbutæ. Nota verò Dioscor. nō fuisse prima expresione contentum, sed amygdalas illas accepisse, quæ erant expressæ, & aquæ laminam superinfudisse, paulùlúmque siuisse, vt combiberēt, deinde ab aqua exemisse, & iterum expresisse. SEN. Magna olei quantitas hac secunda vice exire non debet. BRA. Tanta exit, quanta exire potest. Verùm hoc oleū cum præcedenti simul miscebant antiqui. SENEX. Ex amygdalis verò ita conficiendo, quanta olei quantitas emittitur? BRAS. Dioscorides dicit amygdalarum semodium, vnam olei heminam reddere. SE. Aliâs ex vna amygdalarum libra, quinq; vel sex olei vncias elicere solebā. Nunc cum meo illo ferreo instrumēto ad octo, & nouem vncias educo. BRAS. Tuū illud ferreum instrumentum gratissimum tibi esse debet, cùm te nō modicè superlucrari faciat. SEN. Gratissimū mihi prorsus est instrumentū: tū quia vtile,

cum

rum quia à me inuentum. BRASS. Atc inuentum? fortè è ferro illud aliàs factum esse non constat, sed ex alia materia extitisse, ex Mesue sententia constat, qui in torculari concauitatem facit, & iuxta concauitatis capacitatem, quæ in torculari est, globũ. nõ exprimit verò, num ex ferro, an ex ligno esse debeat: sed modum alium audito, quo oleum istud efficitur. amygdalæ vehementer terendæ sunt, posteà in feruentem aquam iniciẽdæ, & ebullire sinendæ, pinguedinem semper, quæ innatat à vase, in quo ebulliunt auferendo. nam pinguedo illa oleũ est, quod ab amygdalis emanat. SEN. At erit multa aqua mistum. BRAS. Tunc eo vtar, cùm emollire opus erit. Verùm & si nonnulla aquæ portio oleo sit commista, illam auferre haud difficile est, oleum per aliquod spacium quiescere sinendo, in hoc etenim spatio oleum ascendet, & aqua in fundo permanebit. SEN. Non me latet hoc non esse difficilè eximere ab oleo, videlicet aquam, domũ phyalas habeo perforatas, cũ quibus oleũ ab aqua eximo. Nam cùm oleũ & aqua in phyala sint, & per aliquot horas quieuerint, foramen aperio, quod est ferè inter aquam & oleum in phyala, itaque oleum exit, & aqua relinquitur: & si olei pauxillum sit derelictum, illud totum facilè aufero. BRASS. Nõ

dubito,ſed & alius eſt oleum educendi modus,vt ego ex gingibere, gariophyllis, cinnamomo. & pipere oleum extrudo,in ęneo vaſe duobus tantum pugnātibus,glacie, ſcilicet,& igne,hoc eſt ſummo frigore, & ſummo calore. SEN. Sunt prorſus mirabilia illa, quę ex diuerſis rebus extrudis per calorem, & frigus olea:&,quod admirabilius eſt,odorem,ſaporem, & colorem rei ſeruant, quam in oleum reſoluit. BRAS. At nuper imaginatus ſum(nam facile eſt inuentis addere)modum quo oleum abūdantius educam, quàm priùs facerem. SEN. Neque iſtud erit arti inutile,verùm tuum hunc diſtillandi modum mihi aperire ne recuſes. BRASS. De eo impreſentiarum nihil tibi dicturus ſum, cum de illo ſim ſeorſum libellum ſcripturus, qui totum hunc modum aperiet. SENEX. Multos vidi,qui ex amygdalis integris, & non excorticatis oleum educunt,illas in truſatilem molam ponentes,ac prementes. BRA. Non conuenit hoc,quia eiuſmodi oleū corticis colorem habere debet,neque tāta educitur copia,quanta educitur, ſi ſint pinſi, & calefactæ(vt ſuperiùs dictum eſt) amygdalæ. SEN. Quem modum ſequi debeam(cùm tot ſint)ignoro. BRASS. Mihi placeret, vt cultro amygdalas cortice liberares, & ſine aqua pinſeres, poſteà eo modo exprimeres,

es, quo tibi magis placeret. Et si, vt Diosco
ides facit, aquam addere volueris, pro hoc
præliũ inferre recusabo, verùm isto vtar o-
leo ad effectus in quibus emollire opus est,
& multum humectate. SEN. Quibus conue-
nit oleum amygdalarum dulcium? BRAS.
Illa imprimis referam, in quibus peculiari-
ter eo vsus sum & vtor, postea ea quæ ab au
thoribus dicũtur, exequar in thoracis inun-
ctionibus vbi humectare oportet, eo pecu-
liariter vtor. Cùm verò aliquis torminibus
premitur, quatuor vncias potui prebeo, ex
eo quod recenter sit ab amygdalis expres-
sum. SEN. Quarum partium torminibus ad-
hibes hoc oleum? BRASS. Omnium intesti-
norum torminibus, & ventriculi sit cuiuscũ
que generis affectio, præbeo & mulieribus,
quę peperere, ad quatuor vncias bibendum
cum duabus vncijs zuccari vocati fini, ne
torminibus crucientur, & illas à tormini-
bus liberant, cùm quispiam ex inanitione
singultum incidit cochlear huius olei trans
gluttiendum prebeo, & hoc frequenter,
imò & si sit ex flatu conuulsio, & ex repletio
ne vtor, & proficit. SEN. Id tibi dicam quod
Satyrus domino suo dixit, quod eodem spi-
ritu ad calefaciendum, & infrigidandum vte
batur: ita tu eodẽ vteris oleo ad singultũ ex
inanitione, & repletione qui fiũt ex causis cõ

trariis. BRASS. Et ego respondebo, vt Satyro responsum fuit, & si idem sit oleum, tamẽ diuersa intẽtione vtor ad conuulsionem ex repletione, & diuersa ad conuulsionem ex inanitione. Vtor prætereà hoc oleo pro basi, & subiecto in diuino illo vnguento ad partum facilitandum, & ad dolores sedandum, & ad accelerandum fœtus exitum, cùm in via est, & non nisi difficulter, & cum tempore exire soleat, hoc oleo particulariter ad hæc vtor, & semper proficere expertus sum. Vt autem amygdalas dulces, minus efficaces esse quàm amaras Dioscorides iudicat, ita amygdalarum dulcium oleum minus efficax est, quàm amararum. SEN. Ita ratio dictare videtur, si id verum sit, quod à Dioscoride primo scriptũ est, dulces scilicet amygdalas esse minùs efficaces maris. BRAS. Ad nonnulla conueniunt amygdalæ dulces, ad quæ non conuenirent amaræ, idémque iudicium in oleis faciendum est. Ad thoracem autem emolliendum, amygdalarum dulcium conuenit oleum, non æquè verò amararum conuenit, leniunt gutturis asperitatem dulces amygdalæ, idémque efficit oleum, quod ab oleo amydalarum amararum minimè efficit, idem in pulmone facit, & in omnibus extrinsecis partibus valet, & huius generis oleum ad omne pre-

duror

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

[p]rorum humorum genus. artubúsque a-[c]issimum est, ac iuncturis, hecticis in [p]otu præbendum est. nam illos impinguat, præter id quod interanea humectat, & in hoc casu oleum illud melius est, quod cum aqua effectum est, si argenteo tubo in vesicam per penem, vel in vterum per colum iniiciatur horum membrorum ardori succurrit. SEN. Nonne Actuarius ac Alexandrinus, de hoc oleo verba fecerunt? BRAS. Arbitror de amygdalarum amararum oleo ipsos loqui, vt in illo ostedemus. de hoc verò satis iam dictum est.

SENEX.

3 De amararum igitur amygdalarum oleo verba faciamus. BRAS. Nihil est quod à nobis dicendum sit de ipsius ab amygdalis eductione, quia eodem modo & eisdem instrumentis educitur, quo & quibus amygdalarum dulcium oleum superius confici diximus. Vnum verò minimè probo, quod à nonnullis pharmacopolis fieri his oculis vidi, cùm amygdalarum amararum oleo carerent, dulcium amigdalarum oleum commiscebant, huius olei munus est, obstructiones aperire, dolores sedara, flatus resoluere, & materias etiam à quibus flatus excitantur, peculiariter aurium doloribus à causa frigida succurrit, & surditati.

 quæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

quæ ab eadem sit genita causa & sibilis, ac strepitibus, qui in auribus gignuntur, asperitates, quæ in membris reperiuntur, lenire dicitur, imò ita esse experientia ostendit, si asperum membrum eo inungatur, cùm nerui dolent, & tensi, ac duri efficiuntur, his prodest hoc oleum, faciei maculas aufert, quas vulgus panes vocat, imò & lentiginibus succurrit, ac asperitatibus quę in facie contingunt. Dioscorides ait ad muliebrium locorum strangulationes valere hoc oleum, & eiusdem partis inuersiones ac inflammationes ad capitis, & aurium dolores facit, intentos sonos, & sibila fugat, prodest prætereà renum cum vrinæ malo aliquo doloribus, vrinæ angustiis, calculosis, suspiriosis, & lienosis: emendat idem vultus maculas, asperam, discolorémque à Sole cutem, & rugas melle lilij radicibus, cypriæq; aut ex rosa ceræ commixtũ quinetiam hebetes restituit oculos, & cum vino furfurea, atque manantia capitis vlcera exerit. Hæc Dioscorides de amararum amygdalarum scito etiam asperis conferre pernionibus, & si ad vncias quatuor bibatur, aluum egregiè soluere, & vermes necare. SEN. Fortè, quia amarum. BRAS. Et ob hoc etiam. nam cùm Galenus de simplici aliquo lumbricos necare dicit, addit

quia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

quia amarum. rerum verò amararum natura, ratione qua amara sunt est calefacere, attenuare, incidere, digerere, tergere, & valenter. SE. Nunquam vidi animal aliquod in hoc oleo nasci. BRAS. Et hoc est amararum rerum natura, ac proprium, vt neque in vermes conuertatur, neq; vermes admittant, propterea bilis pura in vermes conuerti non potest, quia supra modum amara licet pituitæ mista vermes nonnuuquam gignere posit, tamen adest tunc maior pituitæ copia, bilis minor. SEN. Alexandrini modum conficiendi hoc oleum nondum edocuisti. BRAS. Ipse non exprimit amygdalas: sed in oleum oliuarum infundit, itaque ait author ille, prodest ad Cephalalgiam, aurium dolorem, tionitum, & surditatem iniectum compescit, rugas, & sordes faciei cum cerato irino aut rosaceo deterget, strangurìosis & lithiadicis, super pectinem inunctum, aut per virgam immissum prodest, matricis dolores, phlegmones, suffocationes in modum pessarij suppositum, mitegat. Recipe olei libras quinque, amygdalarum purgatarum vncias vigintiquatuor, amygdalæ tritæ, & in oleo triduo infusæ ad medietatem coquantur, & colatum condatur, & vsui reseruetur. SEN. Et si non exprimat, an de dulcibus, an de amaris lo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

quatur amygdalis, effectus tamen ad quo
valere refert, quod de amaris loquatur, c
stendunt. BRAS. Ita prorsus est, sed alian
apponit confecturam, quæ talis est, Amy
gdalæ amaræ purgatæ, & siccæ in pila diu
tius tundantur, & cùm aliquantulo aqua
diu subigantur, & post quinque aut sex ho
ras iterum terantur, & manibus fortiter ex
primantur, illud autem aquæ, quod super
natauerit cochleari colligatur, hoc iterúm
que facito, donec totam pinguetudinem
excusseris, quæ sicuti suprà diximus, co
chleari collecta condatur, & vsui reserue
tur, hæc Alexandrinus. SEN. sunt alij o-
mnino conficiendi modi. at quomodo con
ficit Actuarius? BRAS. Omnia authoris
verba referam, ne quicquam desideretur.
Inquit, nimirum amygdalinũ oleum pro-
dest aduersum inflammationes vteri, con-
uersiones, occlusionésque, item ad strangu-
latus eorundem locorum infusum, dolori-
bus capitis instillatum medetur, aurium
grauitatem, sonitus, stridores, & sibilos
discutit, renum vitio, & vrinæ difficultate
laborantibus, calculosis, viscerum tormen-
tis, iocinorosis, suspiriosis, lienosis sumptũ
subuenit, neuos & maculas à facie tollit, &
cutem erugat, reliquámque eius emaculat
labem, cum radice lilij melle, rosaceóq; tan
quam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

quam cerato permistum, oculo abolet hebetudinem, emanantia capitis vlcera, fursuréſque ex vino detergit, hoc aliqui Metopion vocant, ratio eius talis, amygdalæ amaræ chœnices quatuor purgatas, & exiccatas pistillo ligneo in mortarium collatas leuiter cõtunde, quo ad massa fiat, cui aquę feruentis heminas duas affusas semihoram dimitte, posteà vehementiùs iterum tunde, deinde ad tabellam premens tortiuum cremorem excipe, & quod pinguedigitis adhæsit, in cornicula diffunde, rursúſque in id quod expresseris, heminam aquæ vnam infunde, & spatio vt combibat interposito, iterum exprime forma, qua prius, choenices quatuor heminá conficiunt. hæc Actuarius. SEN. Duo hæc olea amararum, scilicet & dulcium amygdalarum, in quo qualitatum ordine reponi debẽt? BRAS. Dulcium amygdalarum oleum in actiuis qualitatibus temperatum existimatur, in passiuis in primo ordine humidũ. At necessarium est dicere esse in primo ordine intenso humidum, vel in secundo arbitror, potius in secundo esse humidum. amararum verò amygdalarum oleum est in primo ordine calidum, nec aliqua destituitur humiditate, quãquam & siccitatem habeat, quæ qualitates quodammodo inter se pugnare videntur

dentur: denique hoc notato, si ad quatuor vncias bibatur, omnia expurgare quę in intestinis continentur, & obstructiones aperire: sed hæc iam satis esse videntur.

SENEX.

4 De regijs nucibus oleum sequitur, de regijs dico ad auellanarum nucum & similium differentiam, modus condendi hoc oleum est. Idem cum his, qui dicti sunt modis in oleo amygdalarum dulcium conficiēdo. Nota verò huius generis oleum triplex fieri, Vnum ex oleosis, & ferè semiputridis nucibus: multi enim nuces dimittere solent, vt inueterescant, & oleosę efficiantur, quo, maiorem olei copiā educant. At oleū istud per os haud sumitur: nā, eo modo mediocriter lęderet. fit ex optimis nucibus oleū, & hoc est, quod per os præbere debemus: tertium fit ex oleosis partim, & partim bonis nucibus, & hoc ad clysteriorum vsum vti possumus. nam mirum in modum flatus discutit, vnde in colico dolore clysterem imponere conuenit ex vino cretico, & oleo de nucibus. Mesue etenim dicit crassos flatus resoluere, & tumoribus conferre, ac neruorum contractionibus, neruorúmque puncturæ conuenit ex lota calce simul, scabiei quoque aduersatur. At in hoc casu quantò est magis rancidum, tanto efficacius est, lucernæ quæ ex

hoc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

hoc oleo ardent ad illas legentibus vel exercentibus capitis dolorem, & perturbationem ingerit, nucum oleo ad pisces in sartagine coquendos vsus sum, optimos reddere pisces noui, & ab ipsis magnam humiditatis partem auferre, gustuíque placent: sed opus est, vt de optimis nucibus oleum sit non autem ex rancidis. modus verò auferendi ex hoc oleo scabiem, hic est,

℞. Olei nucis ℥ vj.
Calcis ablutæ ℥ j.
Salis communis ℥ ß.
Misce.

SEN. Tamen à Mesu de calce addenda, & sale nihil scriptum est. BRAS. De sale quidem nihil scripsit, de calce verò prius statim dixerat, quod huic oleo misceatur. SENEX. Hoc dicit, cùm de neruorum punctura sermonē facit. BRASS. Tu verò intellige etiam ad scabiem, quæ sequitur. SEN. Miror, cur calx non exurat. BRASSA. Imò lota exiccat absque mordicatione, ac digerit. ego verò ad opus perficiendum salem addo. SENEX. Quodnam oleū accipis aduersus scabiem? BRASSA. Illud quod ex antiquis, ac rancidis nucibus confectum est à Galeno in septimo de Simplicium medicamentorum facultatibus dicitur, esse tenuium partium, & per halitum digerere, ac sine morsu siccare.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Quantum verò in neruii punctura cōueniat eiuscemodi oleum, Galenus in sexto Methodi aperit, & in libro de Compositione medicamentorum secundùm genera. Ad aurium tinnitus & frigiditatem mulierem Ferrarienses hoc oleo frequenter vtuntur, illud calidum in aures imponētes, quod absre non est, licet aurium proprium in frigidis affectibus amygdalarum amararū oleū esse videatur. SEN. Maximus est Ferrariæ huius olei vsus, ad capsas, ac mensas ex nuceis tabulis confectas illustrandas. Nam cùm eo inunguntur, pulchrum colorem contrahunt. BRAS. Neque pauca consumitur in his inungendis, ac perficiendis copias. SEN. Possétne fieri ex recentibus nucibus? BRAS. Posset quidem: sed nonnihil haberet humiditatis, mirificū profectò est, rem tam humidissimā, vt est recentissima nux tempore adeò siccam euadere. SEN. Nux dum nucleum facit, nō solùm est humidissima, sed & crassæ & glutinosæ substantiæ nam initio nux subiectum habet veluti mucū quendā crassum ac glutinosum. Vnde cū vim habeat glutinādi, quā paulatim per coctionē amittit, & maturationē, si ex nucibus recētibus expilatis oleū fiat gustui optimū est, & albū est, ac aqueū nucū etiā olei vsus est, cū in dysenteria tinesmus adfuerit, pa
u

ua accipitur ex nuce tabella, & nucum oleo bene inungitur, & calefit, & hic qui tinesmo cruciatu supra tabellam sedere iubetur, venter adstringitur, & tinesmus remittitur, valet & hoc oleum ad latum Lambricum. SEN. Legi Dioscoridem id de nuce ipsa dicentem. BRA. Si nux ipsa id efficit, cur nucis oleum id valentiùs non efficiet? SEN. Id effecturum non dubito. at Actuarius dicit eandem habere vim caryinum oleum cum balanino, idcirco vultus maculas, lentigines, varos, & cicatricum nigredinem exterere deberet. SE. Hæc proculdubio facere deberet. cũ à balanino oleo hæc omnia perficiantur. BR. At experientia ostendit nucũ oleum, carnem denigrare. SE. Fortè de extimi corticis succo intelligis. BR. De oleo loquor, quod non modò carnem, sed & tabulas denigrat. oleum verò istud aluum soluere non dubito. At oleum, quod ad alui solutionem suscipiendum est, ex recẽtibus nucibus confectũ esse debet: & si vltimo illo cortice, qui carnẽ tegit, excoriatæ essent, cùm premuntur nuces, oleũ dulcius efficeretur, & aptiùs aluũ emolliret. A rãcido & veteri abstinendũ est, nisi velimus & gulã, & asperã arteriã maximè vexare, potest & auribus instillari, cùm ex frigiditate dolẽt, & cùm sonitus, ac sibili in ipsis persentiantur. SEN. Dispe-

ream, nisi ex hoc oleo recenti pisces in sartagine mihi coqui faciam. BRASS. Tibi non displicebunt, & secum afferunt nucis suauitatem: sed summopere caue, ne oleum sit rancidum: ita enim & pisces amitteres. SEN. Quomodo amitterem? BRAS. Quia edere non posses, nisi cum summo fastidio. SEN. Nunquàm coqui facerem in huius generis oleo, nisi esset recens, ad id verò quod dicebamus redeuntes, est Actuarius solus, qui dicit oleum nucum eandem habere vim cum balanino. BRASS. Imò est & ipse Dioscorides, qui in calce illius partis, vbi de balanino agit oleo, inquit confici. Similiter vt balaninum, oleum sesaminum, & ex iuglandibus nucibus, haberéque easdem balanino vires. SEN. Forte intelligit in multis. BRASS. Alia nunc referas consideranda olea.

SENEX.

5 Oleum de been post caryinum accedit. BRASSA. De illo nuper loquebamur. Apud Dioscoridem est oleũ balaninũ, quod been vocant Arabes, à recentioribus, & à Galeno sexto de Simpliciũ medicamentorum facultatibus libro, balanus myrepsica vocatur, hoc est vnguentaria glans, quia ad odoramenta oleo ex hac glande expresso vtebantur, vtpote quòd nullius odoris sit particeps, & reliquos odores facilè recipiat, à

Mo-

Mesue dicitur fieri hoc oleum, vt fit oleum
e amygdalis. Nota verò fieri posse per ex-
pressionem, & cum aqua & absque aqua, &
per ebullitionem, & per modum illum no-
strum ex æneis vasculis. Dioscorides etiam
dicit confici & balaninũ oleum eodem mo-
do, quo amygdalinũ, & addit, Vultus macu-
las, lentigines, varos, & cicatricum nigredi-
nem exterit: aluum idem soluit, sed stoma-
cho nocet, aurium doloribus instillatur, so-
nitibus, & sibilis cum anserino adipe vtili-
ter, hæc Dioscorides. Nota vero aluum mol
lire, vt oleum amygdalarum dulcium, ac nu
cum faciunt. nam si vnciæ quatuor suman-
tur, ventrem subducit. cicatrices nonnunquã
delinire iussi, & pulchriores effectæ sunt, si
balanus ipse edatur, vomitum inducit, & si
copiosius edatur, ventrẽ etiam subducit. S E.
Non est in magno vsu apud pharmacopolas
B R. In magno tamen est apud myropolas.
S E. Ego tamen illud semper seruaui. B R. Il-
lo frequenter vsus sum in his, qui fæces ha-
bens in corpore præduras, vẽter etenim cly
steri ex hoc oleo remollitus est. S E. Nónne
& alia eandẽ vim habent? B R. Habent qui-
dẽ, vt oliuarum oleum, & amygdalarũ, sed
non tam efficacem, vt balaninum, arbitror
quòd stercoris odorem facilè etiam recipiat
cùm in rectũ iniicitur intestinũ. S E. Nemo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ambigere debet. omnibus modis fieri posse non dubito, quos superiùs enarrauimus, Tu reliqua oleorum genera prosequaris.

SENEX.

6 Oleum de Cherua huc accedit. BR. Tu semper magis barbaris vocabulis vteris, quę dici possint. Dioscorides illud vocat oleum κίκινον, Latini oleum cicinum, vel kicininũ. SE. Vnde nomen accepit? BR. Scito herbam illã, quæ vulgò myrasole, hoc est heliotropiũ, vel solisequa vocatur, semẽ parêre, quod veluti spiculas habet, vel pedicula absque acumine in extimo cortice, hoc semẽ animali cuipiã assimilatur, quod Latine ricinus dicitur, vulgò verò cecca, quod fortè nomen scilicet cecca, ἀπὸ τοῦ κίκου deductũ est. nã κίκιον animal hoc Gręci vocant. Ex expressis huius plantæ seminibus, vt prædictũ est, vel per vocatũ alambicũ, vel per ebullitionem oleũ fit, quod cicinũ, & ricininũ nominatur: nõnulli putant esse oleum de catapucia vocatum, quod absurdum est: quia illa inter lactarias herbas numeranda est. at cicus vel ricinus lacte caret. huius olei confecturam ita docet Dioscorides, Sumito quot satisfacere credideris maturos ricinos, contusósque eodem modo, quæ in cratibus siccantur in sole disponito, finitóque in sole esse, vsquedum vestiens eos disruptus cortex ceciderit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

fit, tunc collectam eorum carnem in mortarium conijcito, tusámque diligenter in lebetem stanno ex interiore parte illitū aqua plenum transferto, & admoto igne facito simul ferueant. Cùm verò omnem quem habebant humorem, iam remiserint, amoto ab igne lebete illo conchula colligito, quod supernatabit oleum, reponitóque. SEN. Hic est modus, quo superiùs in aliis dixisti per ebullitionem fieri, & olea educi, nónne? BR. Hic prorsus est tamen hic modus, olei haud multum facit. SEN. Ob hoc fortè Dioscorides scripsit in Aegypto, quòd maiore eius copia indiget ea gens. aliter conficitur ricininum oleum. BR. Hic alter modus plus olei reddit. SEN. Quínam est? BR. Dioscoridem audito, qui ita ait: Purgatos enim ricinos, statim molis subiiciant, ferántque diligenter, cùm farinam eorum in sportas conijcientes prelo exprimant. Nota verò & ex ricino oleum omphacinum fieri posse, si ex illis fiat immaturis. SEN. Quando maturitatem habent ricini? BR. Dioscorides monet tunc esse maturos, cùm ex vestientibus eos folliculis emerserint. SEN. Ad quos valet affectus huius generis oleum? BRASS. Dioscorides inquit valere ad manantia capitis vlcera, ad scabies, ad solis inflammationes, ad præclusos, & inuersos muliebres locos, ad cica-

trices informes, ad aurium dolores, si em-plastris misceatur, efficaciam illis præbet. Præterea hoc denique à Dioscoride scribitur, quòd potum per aluum aquas, & ventris lumbricos pellit. SEN. Mesue verò dicit flatum crassum dissoluere. BRASS. Et hoc etiam facit glutinosam pituitam simul attenuando, coliq; intestini, & ilij, ac hydropi confert, aut bibitum, aut per clysterem iniectum. SEN. Hoc est, quod à Dioscoride dicitur, ducere aquas potum, imò & pituitam etiam educit, & quicquid in viis continetur: vim enim habet qualem ricino tribuunt authores. Circūforaneus quidam superioribus annis qui fingebat se esse Venetum, volebat fieri facere hoc oleum ricininum, quod ad aptandas lanas aptum esse dicebat, & ad vrēdum in lucernis, & ad saponem conficiendum, petebátque ab illustrißimo Duce priuilegia, & fingebat partem agri Ferrariensis cici seminibus se seminare velle, tamen nihil effecit, & deinceps nunquam est visus. BRA. Ita solent isti efficere, vt videant num aliquid lucrari poßsint. Quod si illis succedat, abeunt, sed palàm, si non succedat, dispa rent ac si vmbræ sint. SE. Nónne in tuo horto cicum seminasti? BRA. Seminaui, at magnam seminum copiam non produxit, vt de illo multa experiri potuerim: verùm futuro

anno

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

anno in maiori copia seminari, vel plantari faciam. SEN. Et ego in experiendis rebus te semper cōcomitabor, cùm nihil mihi charius sit, nihilque gratius, quàm noua quotidie addiscere, atque experiri. SEN. Reperitúrne alius hoc oleum conficiendi modus præter hunc Dioscoridis apud antiquos? BR. Actuarius de illo etiam mentionem facit, & modica est à confectione Dioscoridis differentia. nam dicit: Cicinum oleum (idem verò est quod ricininum) facito ad hunc modum, ricinos eius maturos refrigeratos quot putabis huic rei satis esse, in solem conferto, expressósque vuarum modo in tabularis explicitarum sternito, vt perarescant, & tantisper contineto, dum inuestiens cortex spōte decidat, cùm carnes eorum collectas, & in pilam iniectas diligenter condito, & in lebetem plumbatum aquam continentem cū vino subiecto igni feruefacito, vbi succum omnem reddiderint ignem subtrahito, atq; oleum omne, quod innatat in parua colligens cornua tollito, & ita recondito. SEN. A Dioscoridis confectione modicè differt. BR. Addit hic author aquæ vinum, quod non addit Dioscorides. Audito verò quid in Actuario posteà sequatur. Inquit enim: Aliqui vbi abundat, vsus eius aliter temperant, repurgatos ricinos ad trusatiles molas conferunt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

et probè ac diligenter molantur, molitósque in sportulam conijciunt, deinde machinamẽtis cremorem omnem exprimunt. Ricini autem maturi sunt, cùm inuolucris ipsos cingentibus destituuntur. Prodest autem cicinum oleum psoris, vlceribus capitis erumpẽtibus, solis inflammationibus, vuluis quæ occlusæ, conuersæque obstrangulant, cicatricibus fœdis, aurium doloribus additum in emplastra, affectus eorum accẽdit potu, aluũ ciet, quę aquis grauatur, lumbricos intestina occupantes depellit. SEN. Vt percipere possum authores omnes, qui post Dioscoridem scripsere, ab eo accepisse constat. BR. Tamẽ Auicenna à Dioscoride nõ accepit, cùm ipse mentionem faciat olei de cherua, id est ricinini compositi, licet in secundo loco simplex ponat eo confectum modo, quo Dioscorides scripsit. SEN. Cupio audire hoc Auicennæ cõpositum ricicinum. BRAS. Audies compositionem quandam barbaram, si aures accommodabis. Ita enim quinto canone dicit Auicenna, Oleum de cherua, quod confert ad mollificationem, & paralysin, & torturam, & hepatis obstructionem aperit ac splenis, & ad colicam confert, cuius permistio hæc est:

℞. Ameos Origani
Calamenti montani Myrrhæ

Marmacor Seminum apij
Seminum fœniculi
Seminum anisi
Sem. alandachocha,
Masticbes Assari
Fœnugræci
Singulorum ʒ vij.
Alseel Alphael Albeh
Acori Casiæ Indæ Bdellij
Singulorum ʒ v.
Serapini Ammoniaci
Opopanacis
Singulorum ʒ iij.
Radicum apij
Corticum radicum fœniculi
Schoeni Glycyrrhizæ
Enulæ siccæ Hascæ
Singulorum ʒ x.
Ezirlusen Sinsider
Singulorum ʒ iij.
Gingiberis Cinnamomi
Gariophyllorum Cardamomi
Girbage Cubebarum
Macropiperis Piperis
Nucis moschatæ Macis
Nigellæ Costi Carui
Singulorum ʒ iiij.
Zedoariæ Doronici
Singulorum ʒ v.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Tere medicinas crasso modo, & funde super eas aquam, adeo vt submergantur, & decoquantur, donec dissoluantur, & colentur, & fundantur super ea olei de cheiri recentis lib. vj. Decoquantur lento igne, donec consumatur aqua, & remaneat oleum, & administretur, cùm necesse fuerit pondus aur. ij. vel iij. cum aqua de radicibus. SEN. Est apta compositio hæc? BR. Est nullius momenti. SE. Multa sunt in hac compositione simplicia, quæ me latent. BR. Et deinceps te latebunt. nam neque minimum quid tibi explicarem, quoniam non est nostrum propositũ de vnguentis, sed de oleis pertractare. SEN. Tamen simplicia saltem intelligere optarẽ, quæ ab Auicenna dicuntur, ne tempus lusisse videar. BR. Neque vnum, vt dixi, sum tibi impræsentiarũ relaturus, alias verò quid sint, ad vnum vsque explicabo, nunc vtilius erit olea prosequi, quæ in vestris seruantur pharmacopolis. SE. Audiui infelicissimum esse hoc oleum domi seruare. BRASS. De planta dicitur, domum illam esse male beatam, in qua sit plantata. Mirum tamen est, cur ita increbruerit fama, cùm dæmonibus aduersari creditum sit, & esse ferè ad omnes incantationes amuletum.

SENEX.

7 Oleum de Chartamo sedem hîc posuit.

BRA. Miror cur hoc serues, cùm in vsu non sit, gaudeo tamen, quòd illud serues, quoniã deinceps eo vtor, quam verò compositionẽ confecisti? SEN. Illam, quam refert Mesue. BR. Et quam refert? SE. Eundem posuit cõfectionis modum. BR. Quomodo tu illud confecisti? SE. Per expressionem. BRA. Per expressionem fieri nihil impedit omni modo, quo fieri potest expressio, & per ebullitionem, & per ænea vascula eo modo, quo nos conficimus. SE. Omnibus his modis fieri posse non dubito. BR. Excoriastine grana à suo illo præduro cortice? SEN. Minimè, sed cum pinso cortice pressi, nam nimis difficilè esset vnumquodque granum aperire. BR. Tamen hoc faciendum est, ne oleum ab illo cortice nonnihil adstrictionis acquirat. SEN. Esset nimis longum singulum granum ab eo cortice eximere. BRAS. Nonne etiam eximi facis peponum semina, cucurbitarum & similia? SEN. Ita quidem facio, sed tenellos cortices habent: chartami verò semen prædurum est, vt comprimi non possit, & granum educi. BRAS. Imò si inter angulos dentibus constringatur, granum statim prosilit. SEN. Ego in tam parua sepio oleũ vendo, vt graue mihi esse non debeat ex emundatis granis parare. nam ... grana pro psitacis nobilibus vendo. BR. Est

Est proprius psitacorum cibus,& eo maxim
delectantur,diutiúsque viuunt, si isto nutri
antur. SEN. Tamen sunt amara eiuscemod
grana. BRASS. At psitacis dulcia videntur
sicut & amaræ salices,capellis dulces esse vi
dentur,experimentum vidi, psitacos amara
semina plus diligere,quàm dulcia. Psitacum
domi habebam,qui amaras amygdalas lu
bentius edebat,quàm dulces, & semina ci
trorum lubentius,quàm multa dulcia, non
tamen quàm zuccarum. SEN. Ad quos con
fert effectus eiuscemodi oleum? Ad eos fec
dum Dioscor. ad quos confert oleum cnidiū
cnidium verò oleum potum in purgand
aluo vires habet, tamen oleum de cnico, i
est, chartamo minus efficax est. SEN. Mesu
dicit regio morbo occupatis cōferre, obstru
ctionibus,& dolori ventriculi,& dolori col
intestini & obstructioni pectoris ac pulmo
nis plenissimè conferre,eáque emundare,&
vocem clariorem reddere. BRA. His omni
bus conuenire non dubito. Sed ad aliqua re
deamus,& olea quæ in tuo seruas pharma
copolio,in examen ducamus.

SENEX.

Laurinum oleum in mea scheda sese of
fert examinandum. BRAS. Quomodo ole
istud conficis? SEN. Vt Mesue facit, qui i
ait: Accipe quot lauri baccas tibi placueri
qu

quæ maturæ sint, & dum adhuc recentes sunt, in pila contundito, & cum aqua in aheno bullire facito, deinde in torculari plano quod vacuitatem non habeat, exprimito, & ex aqua oleum quod supernatauerit, colligito: postea iterum contrita grana torculari cauitatem habente exprimito, calidámque aquam infundito, & oleum colligito: hoc oleum ita conficere nos docet Mesue. BRAS. Dioscorides in pila contundere non videtur, neque in alio instrumento: sed inquit, lauri baccas sumendas iam drupas, & in aqua coquendas. nam pinguitudo quædam ex vestiente eas cute remittitur, quam manibus conchula exprimentes colligunt. SENEX. Ex tusis baccis oleum faciliùs exire debet, & exit etiam per expreſsionem, & per æneum vas, vt nos olea ex simplicibus extrudimus. Itaque & exquisitius exit oleum & magis odoratum. Verumtamen Dioscorides nonnullos refert, qui alia commiscebant huic oleo simplicia, cùm ait: Quidam in confectione eius acerbum oleum angulosò rotundóque odoratis iuncis, præterea odorato itidem calamo anteà spissantes, tamen lauri tenerrima folia in id coniicientes, simul omnia cogunt. SENEX. Laurum magis redolere debet. BRASSAVOL. Magis profectò laurum redolet: sed & alia, quæ

sunt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ſunt addita odoramenta ſentiuntur. at alij alia etiam addebāt, vt Dioſcor. refert, cùm ait: quidam & lauri baccas foliis ſuperadiiciunt, donec odore ſatis eſſe videatur. Alij qui prætereà ſunt, qui ſtyracem & myrrhā commiſcent. SEN. Cùm diuerſa ſint baccarum genera, è quo genere hoc oleum erit efficacius? BRASSA. Dioſcorides pro me tibi reſpondebit, cùm ait, probatiſsima ad laurini olei confectionem montana, & latifolia laurus eſt. SEN. Montanam hîc Ferrariæ non habemus, tamen latifolia adeſt. at non magnopere laborabo, ſi lauri baccas mōtanas enãciſci voluerim. BRAS. Quomodo deprehendis laurinum oleum in ſuo genere eſſe optimum? SEN. Illud optimū eſſe arbitror, quod laurum magis redolet. BRASSA. A' Dioſcoride verò notatur illud eſſe cæteris pręſtantius, quòd recens ſit colore viridi, amariſsimum & acre. SEN. De amarore ſum maximè expertus, nam quandoque illud guſtaui. & ipſius amaritudo linguam, & palatum adeò mihi penetrauit, vt per longum temporis ſpatiū inhæruerit. BRASSA. Non mirum. quia & calidum eſt tenuium partium, poteſt & hoc oleum ex baccis immaturis confici, quod non erit adeo calidum, vt illud quod ex maturis conficitur, & aliquid habebit

adſtricti

udstrictionis: propterea aliquibus conue-
niet, ad quæ non conueniret, si ex drupis bac
cis id est optimis ætate ad decerpendum es-
set confectum. SEN. In multis etiam prædi-
ctis exmaturis, & immaturis olea confici li-
cet. at quibus confert affectibus eiuscemo
di oleum? BRASS. A Dioscoride dicitur, ca
lefacere, mollire, laxare, & lassitudines re-
creare. SEN. Quomodo recreantur lassitudi
nes? BRAS. In lassis eo iuncturæ inunguntur,
& lassitudo remittitur: propterea Dioscori-
des sequitur vtile esse cunctis neruorũ ma-
lis, febrium horroribus. SEN. Bibitúrne ob fe
brium horrores? BRAS. Non bibitur, sed ex
eo calido dorsum inungitur, vel linteum in
eo madescat, ac calefiat. postea supra dor-
sum extendatur, addit & valere ad auriũ do-
lores, & distillationes, conueniréque contra
renum ex frigore dolores ait, vt si aliquod
aliud valeat, denique addit quòd potũ, nau-
seam facit. SEN. Imò præter nauseam si sub
uersionem, nihil est, quod magis aduersari
ventriculo dici possit. BRASSAV. Tu es ex-
pertus? SEN. Sum expertus magno meo in-
commodo, quia illud (vt dixi) gustando. in
os amaritudinem quandam ad multas ho-
ras impressit, quæ nauseam mihi commo-
uit, sitne alio modo hoc oleum? BRASS.
Alexandrinus 727 sui libri de Compositio-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ne medicamentorum capite, lauri baccas in oleo ebullire facit, cùm ait: Sumantur lauri baccæ recentes, & maturæ, contritæ, & diu coctæ in oleo exprimantur, & colentur, cùm que refrixerit, illud pingue quod supernatauerit, penna colligitur, &c. Talem efficaciam habere non arbitror, qualem id habet, quod in aqua ebullit: quia aqua ab oleo laurino segregatur, oleum verò imbibitum nõsegregatur, puto enim, quod de oliuarum oleo intelligat. BR AS. Id semper intelligẽdum est, cùm simpliciter oleum profertur. SEN. Videtur ferè author hic velle, quòd oleum hoc laurinum supra oleum oliuarum natet, & pennà colligatur. BR A. Ob hanccausam excogitaui mendosum esse Alexandrini Codicem, & legendum esse, in aqua ebullire. SE. Ad quæ confert secundùm ipsum? BR A. Inquit virtutem habere calefactoriá & malacticam, facit etiam ad capitis & aurium dolores, & ad omnes neruorum passiones, & dolorem intestinorum vniuersorum in malum perterrebatum immissum, & ad lenes prunas calefactum, anóque suppositum siue iniectum, hæmorrhoidium dolorem placat, & ex eis fluentem sanguinem sistit: scabiosis, & pruriginosis iuxta ignem inunctum aptabitur. SEN. Plura retulit, quàm ipse Dioscorides: & Mesue etiam addit, do-
lori

lori hepatis,& hemicraneæ ſtomachi,ac lienis,& omnium interraneorum conferre, & dolori coli inteſtini & vteri. Extátne alius, quid de eo locutus ſit? BRAS. Actuarius de eo ſermonem habuit,& confici docet pondere adhibito, quod nec à Dioſcoride, nec ab aliis adhibitum eſt: ſed ipſi lauri baccas ſumunt,vt ipſis placet. SEN. Quomodo conficit. BRA. Hoc modo. Olei è drupis expreſſi libræ ſeptem,& ſemis,baccarum lauri maturarum ſexquilibra commiſtis, & molitis oleum exernitur. SEN. Et hic quoque oliuarum oleum apponit. BRA. Apponit quidem niſi intelligeremus ex drupis lauri baccis, quæ in olea & lauro drupæ inſunt, & tūc ex oleo laurino oleum laurinum confeciſſet, idcirco potiùs intelligo accepiſſe oleum ex drupis oliuis. Sequitur Actuarius, quidam baccas lauri ſolùm citra miſtionem aliam moliunt & ita prelo, vel fiſco oleum exprimūt, hoc verò merum eſt & ſincerum. SEN. Hic eſt cōmunis conficiendi modus, verùm conuenit ne hic author cū aliis in huius olei viribus? BRAS. Conuenit,ſed alia addit quæ ab ipſis ſcripta non ſunt. SEN. Referas obſecro,quæ ab ipſo ſcripta ſunt. BRAS. Ita conſequitur author, laurinum excalefacit vehementer,& mollit,ita vt ij, qui ſcabie ſcatēt, & aſperis impetiginibus obſidentur, illiti

in balneo, persanentur. sed eo conuenit abstinere lichenibus & psoris inflãmationẽ minantibus. In calidis quoque temperaturis, & biliosis: si quidem frigidis corporibus, humidis & putricosis congruit. Item iis quorum articuli algoribus aut perfrictione affliguntur. ischiadicis subsidio est, vermes, & pediculos enecat, furfures capitis emendat. Alopecias, & ophiases corrigit, vsus eius in lauacro nitti, posteà detergere oportet vino & melle, & fœnigræci farina: sed cauendum est, ne capitis calorem sentienti laurinũ hoc oleum admoueatur. SEN. Non mihi displicet hic vsus, temperies. scilicet annotare, in quibus non conueniat, & quibus conferat effectibus. BRASS. Veruntamen in doloribus potissimum ventris per clysterem inijcitur, & hominem à dolore liberat, eóque millies vsus sum in intestini coli dolore, & aliis vẽtris, & nunquam me decepit, quomodo semper profecisse expertus sum. Ad alia verò nunc pedem conferamus.

SENEX.

9 De oleo Sesamino agendum venit. BR. Sesamus in Grȩcia frequentissimus est, quo panum crustas circundant, & copetas ex ipso faciunt, illa fortè sunt, quæ à Dioscoride in coico coptaria vocantur, vel saltem illæ placẽtulȩ, quas nos copetas nuncupamus,

à co-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

à coptorijs per ſimilitudinem nomen ſumpſere. Tu verò quomodo ſeſaminum oleum conficis? SEN. Seſaminum oleum ab Apulia Ferrariam tranſportatum, emo, cum ſeſamus Ferrariæ non naſcitur. BRAS. Ego in ruſculo meo Franculino vocato, ſeminari iuſsi, & profecit. ſed ruſticorum incuria à paſſeribus fuit ferè totus voratus, eſt negligentia noſtra, quę facit vt in ferrarienſi agro nõ naſcatur: negligentia verò eſt, quia nõ ſeminatur. SEN. De hoc non dubito, tamen nonnunquam à quodã Apulo ſemina ipſam Ferrariam fuere allata, quæ emi & oleum Meſue modo à granis eduxi. BRASS. Tu denique modum hunc Meſue referto. SEN. Primùm ab omnibus immunditiis, & à puluere ſeſamum liberaui, deinde ipſum aqua cũ pauco ſale modicum aſperſi: poſteà manibus confricaui, deinde iterum aqua aſperſi, vt madeſceret, & quia ſecunda vice id madorem non ſumpſit, tertia etiam vice irroraui, poſteà grana ſupra latam menſam, vt exiccarentur, extendi iuſsi, deinde in furnum poſui, & modica aſſatione aſſaui, quamuis etiam illud effeciſſe potuiſſem ſupra æream patinam igni ſuperpoſitam, ſupra quam ſeſami grana extenſa eſſent, quæ modicè aſtarentur. at ego in furnum poſui ſupra tabulã extenſam, poſteà in ſacculũ poſui ex aſpe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ra tela confectum, & optimè perfricaui, & tanto tempore, vt cortices abigerentur. de inde illum supra mensam dilataui, & corti ces abstulli. illúmque iussi molis emolliri, & in pastam quandam deduxi, deinde torculari exprimi iussi. BRAS. Longus est hic conficiendi modus. à Mesue dicitur fieri, vt oleum amygdalarum. Superius verò dictum est amygdalarum oleum multis mo dis fieri posse, & exprimendo, & ebulliendo, & per vocatum elambicum, & aliis diuersis modis. SEN. Et Mesue etiam breuiorem modum docet conficiendi oleum sesaminũ, cùm ait, Et quandoque trahitur oleum præterquam excorientur scilicet grana. ita verò cõfici debet, sesamus primò assetur, deinde molatur, & fiat massa, & sicut diximus, oleum trahatur. BR. Paulus Aegineta lib. vij. c. 19. breuibus modum conficiendi hoc oleũ docet, cùm ait: Oleum sesaminum fit cõtusis sesamis, & per sportulam in testulam expressis in aqua calida, oleo ipso decreto, & vitreis vasculis reposito. SEN. Quomodo confici docet Dioscorides? BRAS. Conficiendi modus à Dioscoride haud edocetur, sed de sesamo tractans, id tantùm dicit, fit ex sesami semine oleũ quo Aegyptij vtuntur, Paladij temporibus, & Collumellæ in Italia frequentissimus erat, nunc ferè aboletus est. SEN.

Putas

Putas tu corticem auferendum eſſe? BRAS. Cùm ſit tenellus, illum auferre negligerem; ſed vno ex ſupradictis in oleo amygdalarum modis abſque tanta præparatione exprimerem. SEN. Ad quos confert effectus eiuſcemodi oleum? BRAS. A Meſue dicitur impinguare, à bitro: quod beluas vehementer impinguaret, & illis saperet, ſi biberetur in copia. Imò & ſi grana ipſa pabuli loco ederentur, eſt pingue granum, dulcis etiam ac pinguis ſaporis, ipſi quandoque eiuſcemodi grana torrefacta zuccaro condita, & omnibus mirè placebant, genitale ſemen auget: nam & pingue eſt, duritias ac aſperitates lenit, vocem clarã reddit, guttur aſperum emollit. Et eſt materia oleorum multorum, quoniam ex ſeſamino oleo multa olea conficiuntur. Dioſcorides notat ſeſamum ſtomacho obeſſe, & animæ grauitatem facere, quoties quiſpiam ipſum ederit, & dentibus inhæreat, ratio eſt, quia facilè putreſcit, & anima hoc eſt halitus, qui ab ore exit, putrido hoc ſemine inficitur, & fœtidus exit, ſi in neruis aliqua craſſa concreuerint à ſeſamo illito diſcutiuntur, contuſis, & inflammatis auribus prodeſt, atque ambuſtis ſtellionum, & cera ſtarum morſibus medetur. SIN. Dioſcorides multò plura dicit ad quæ confert, quàm Meſue. BRA. Sequitur præterea, quòd

herba in vino decocta, contra oculorum inflammationes, & grauissimos eorum dolores presertim valet. Adde etiam, quòd recẽs oleum sesaminum pectori confert, & tussi, & pleuritidi, eiúsque vsus in olei amygdalarum dulcium defectu pro illo conueniret. SEN. Dulce est, cùm recẽs habetur. BRAS. Et granum ipsum à quo exprimitur, dulce est, & pingue: in puerorum tussi huius olei cochlear cum zuccaro candi in puluerem redacto illam sedat, si paulatim transglutiatur, panem ex Creta allatum, granis sesami crustatũ edi gustui minimè ingratũ, eo cretenses nonnunquam vtuntur in aliquibus panũ generibus, quando pasta tenella est, & panis suam formam acceperit in sesami grana inuoluunt, vt totus panis extrinsecus his granis impleatur postea coquũt, & tota crusta est sisamis circũspecta. At de hoc oleo iã satis.

SENEX.

10 Imò & oleum de nuce Indica moras rumpebat, vt in medium prodiret. BRAS. Quid si indica nux, in nostro Simplicium examine scriptum est. Miror cùm hoc oleũ in vsu non sit, cur illud serues. SEN. Semper seruaui, & frequenter vendidi. BRAS. Quomodo confecisti? SEN. Per expressionem, vt oleum amygdalarum dulcium exprimitur. BRAS. Potest & per ebullitionem

fieri,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

...ti, & per ebullitionẽ illã, quæ per alambi-
...um vocatum fit ex igne, & glacie. SEN. Quo
...odo ex igne & glacie? BRAS. Eo modo,
...uo ego ex diuersis rebus oleum extrudo.
...am & ex pipere, & ex gariophyllis, & ex
...nnamomo simplicissimum oleum educo,
...uod ita redolet ista simplicia, vt ipsamet
...ipsa redoleant, propriúmque illius simpli-
...s saporem seruat. SEN. Noui illorũ oleo-
...um perfectionem, si in magna conficeren-
...ur copia. BRAS. In maiori copia fieri non
...ossunt, quia huius simplicis medicamenti
...pirituosa pars tãtùm elicitur. SEN. Ad quos
...onfert affectus oleum de Indica nuce? BR.
...lesue inquit neruorum dolori conuenire,
...oracémque ac pulmonem lenire, & clarã
...ocem efficere, atque corpora impinguare,
...enitalíque semen augere. SENEX. Arbi-
...or me ob hoc vendidisse, vt semen auge-
...tur emptoribus. BR. Et ego ob aliud pu-
...o, vt scilicet mulieres nonnullæ, quæ conci
...ere non poterant, conciperent, neque solũ
...oc oleo vtũtur ad hunc finem, sed ex ipsius
...ucis carne ac aromatibus morsellos voca-
...os aut placentulas confici faciunt, quas e-
...unt vt concipiant. SEN. Ego millies huius
...eneris morsellos, & placentulas paraui, &
...medicis millies mihi inditi sunt. BRAS.
...ia igitur olea sub examen veniant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

SENEX.

SE. Oleũ de feminibus lini examini subiic[...] cupit. BRAS. Oleum est maximè in vsu a[...] emolliendum SEN. A Mesue cõuulsionibus conuenire dicitur, & omnes neruorum duri[...] cies ac iuncturas lenire, éstque optimum m[...] dicamentum ad ani affectus, & ad omnes a[...] ni abscessus, ad hæmorrhoidas, ad ani rima[...] & potissimùm conuenit dolori pulsatiuo. BRASSAVOL. Inteligi doloris pulsatili, qu[...] in ano est, præsertim cùm hæmorrhoide[...] vexant. Superioribus diebus quendam cur[...] ui ex hæmorrhoidum dolore, qui vehemen[...] ter cum pulsatione vexabatur, fatebatúrque quòd obiisset, nisi iussissem linteum in oleo seminum lini madefactum imponi. Conue[...] nit præterea & ad excitanda sputa. SEN. Mu[...] tos vidi, qui in pleuritide hoc prebent. BRA[...] Error est, nisi conuenienti tempore præbea[...] tur, at Ferrariæ nonnulli sunt temerarij, qu[...] ex professo, cùm aliquem norunt lateral[...] morbo affectum, illuc accurrũt, & vnum ve[...] alterum adducunt testem, quibus hoc oleum præbuere, & sanitati restituti sunt. SEN. Ta[...] men illos non referunt, qui obiere, hos ver[...] longè plures esse, quàm illi, qui superuixer[...] non dubito. BRAS. Præbent verò olei ex se[...] minibus lini vncias quatuor, aliqui sex, ol[...] lis rosati colati vncias duas, itaq; propinan[...]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ſempérq; adducunt Ducem Herculem pri-
mum, qui cùm eſſet à medicis in pleuritide
deſtitutus, hoc ſumpto oleo conualuerit,
cùm hoc falſiſsimũ ſit. at quo modo oleum
hoc conficis? SEN. Eo modo (vt Meſue in-
quit) quo ſeſaminum oleum conficitur. In
hoc verò differt, quia à lini ſeminibus cor-
tices haud auferuntur, quando oleum ex-
preſſuri ſumus, ſicut à ſeſami granis remo-
uentur. BRAS. Fieri etiã poteſt eiuſce-
modi oleum per ebullitionem, vt ſi hæc ſe-
mina pinſantur, & veluti in paſtam dedu-
cantur, poſteà hæc maſſa in aqua ebulliat,
oleum ſupernatare percipies, quod lingula
colligi debet, fit etiam & per vocatas botias
noſtro modo, & eſt optimũ oleum, verùm
& educitur cum modica aquæ effuſione: &
hoc quod extrahunt ad lucernas accenden-
das vtuntur, tamen lumen ita clarum non
emittit, vt oliuæ oleum, caputq; perturba-
re videtur, ſi quis probe lucernæ fumũ per-
manſerit. Ad alia verò te conferto.

SENEX.

12 De Roſaceo oleo hîc pertractandũ eſt,
cùm poſt præſcripta ſuam ſedem primò re-
poſitam habeat. BRAS. Ad olea iam tranſi
gere videris, quæ per expreſsionẽ minimè
fiunt: ſed per ſolam rerum impoſitionẽ in
ipſum oleum: hinc olea per impreſsionem
vocan

vocantur. Nam(vt Mesue ait) sicut per si
gillum in ceram imprimuntur imagin
ita herbarum vires in olea, vt per sigillum
imprimuntur, possúntq; & composita dic
& simplicia, vt vnum solùm simplex medi
camentum vel plura recipiunt. Ab rosace
autem oleo non ab re incepisti: quoniam
est oleum multis nominibus dignum, & t
le quod ad infinitos feré conuenit affectus
multa verò sũt olei rosacei genera, tu quo
generibus vteris? & quot in tuo seruas pha
macopolio? SEN. Seruo rosatum oleum
completum, & simplex oleum rosatum, &
rosatum omphacinum. BRAS. Cõpotum
hoc quomodo conficis? SEN. Vt à Mesue
edocemur. nam prima est, quam refert com
positio, & quam vocat oleum rosaceum cõ
pletum, & roborare dicit, resoluere, lenire,
& dolorem sedare. BRASS. Compositionẽ
referto. SEN. Id efficiam, posteaquam no-
tauero, Mesuen rosatum oleum in comple-
tum distinguere, & in rude: completum fit
ex maturo oleo, & maturis rosis. Rude verò
ex immaturis oliuis oleo, & ex rosis non-
dum maturis. BRAS. Quomodo dici po
test maturum, & immaturum in rosis, cùm
maturum & immaturũ solis fructibus con-
uenire videatur? SEN. Mesue sano modo
intelligendus est. nam rosæ per similitudi
nem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

m immaturæ dicuntur, nimirùm cùm ca
c nondum apertus est, immaturæ coquan
r. BRAS. Sed hæc missa faciamus, & quo-
odo conficiat, referto. SEN. Oleum de oli
s sumit, aut oleum sesaminum. BRAS.
uódnam accipis tu? SEN. Oliuarũ oleum,
m semel ex sesamino oleo confici, & ro-
rum odore minus erat refectum. BRAS.
ausa non me latet. SEN. Me tamen latet.
RAS. Causa fuit, quia sesaminum vetus
at, atque rancidum. SEN. Antiquum qui-
em erat, non tamẽ rancidum. BRAS. Pro-
quaris. SE. Oleum hoc pluribus lotioni-
us fontium aqua lauari iubet, deinde re-
ntium rosarum rubrarũ folia sumi quan-
tate sufficienti, & in oleo quod modo lo-
m est sepeliri, & in vitreo vase recondi,
ius orificium obturari monet, & Soli ex-
oni per dies septem, deinde in vase dupli-
coqui per horas tres, posteà permutari
ibet rosarum folia, & alia accipi recen-
a, & per alios dies septem in Sole di-
nitti, posteà eodem modo coqui, vt prius,
c iterum rosarum folia permutari, & a-
uam infusionis rosarum accipi iubet, de
ua superius sermonem habuit, cùm de
yrupis agebat. Eiuscemodi verò aqua
d tantam attingat copiam ad quãtam
psum oleum, iubetque vasculi os claudi, in
quo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

quo repositum est, & per quadraginta di
insolari, deinde percolari, & Soli per long
tempus exponi. BRAS. Cùm igitur oleu
rosarum completum indico, hoc præbe
SEN. Hoc inquam. BRAS. Rosatum ve
omphacinum quomodo conficis? SEN.
eodem loco docemur à Mesue. vocat ve
hoc oleum Rude, ad completi differētiar
conficiendi verò modus idem est cum pr
dicto, in hoc verò tantùm differt, quòd h
rude immaturarum oliuarum oleum rec
pit, & rosarum folia, quæ nondum sunt e
pansa aperto calice, imò calix adhuc adstri
ctus est. BRAS. De hoc rudi oleo dicit, qu
inflammationes extinguit, roborat, in vn
cogit, densat, fluxionésque sistit, si bibatu
dysenteriæ maxime conuenit, & si aliqu
materiæ per corpus defluant, illas cohibe
at quomodo simplex à te vocatum cōfici
SEN. Vt Nicolaus conficit. BRAS. Modu
referto. SEN. Duas olei communis libr
accipit, suóq; modo lauat, librámq; vna
ac semis viridium rosarum aliquantisp
contusarum sumit, & in plenam ollam p
nit in caldario aqua pleno suspensa, & ta
diu bullire sinit, quousque ad tertiam pa
tem pertingat, posteà in lineum pannu
album imponi iubet, & torculari exprim
hancque liquorem conseruat. BRAS. Tan
mo

odicam copiã efficis vna vice? SEN. Nun-
uam maiorem efficere volui, sed potiùs
uries reiteraui, hoc nimirum in composi-
onibus quas facio, obseruo, vt nunquam
uthorum quantitatem excedam. BRAS.
t hoc mihi summè placet. nam quantita-
em augere, plerunq; est causa, vt haud pro-
è fermententur medicamenta. SEN. Ita
onficio commune rosaceum, suntne alij,
ui alio modo conficere moneant? BRAS.
De hoc oleo in suo antidotario Actuarius
eragit, & inquit: Rosarum rubrarum de-
ractis vnguibus, & noctu diúq; in ompha-
ino oleo decoctarum sexquilibram oper-
ulato vase diebus quadraginta insolato.
EN. Hoc est oleum rosaceum omphaci-
um, verùm non animaduertit rosas non
ebere esse apertas, sed accipiendas esse ca-
icibus etiam clausis. BRAS. Omnino ma-
is conuenit, si ex eiuscemodi conficiatur
osis. At Alexandrinus 740. sui libri capite
x omphacino oleo etiam cõficit, cùm ait:
Accipe olei omotribeos, abluti libras tres.
osarum ℔ j. rosæ exungulatæ in morta-
io diutissimè tritæ, cùm oleo in vase vi-
reo condantur, & ad Solem per octo dies
expo[illegible]tur, nono autem die colentur, &
iect[illegible]s proribus, totidem nouellæ contri-
æ immittantur: iterúmq; octo diebus va
in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

in apricum proponatur, circa nonum dien
diligẽter colentur, & eodem oleo alia eiu
dem ponderis immitantur, & ita fortite
obturatum diebus quadraginta Soli exhi
beatur. constitutis verò transactis diebu
in temperato loco vsui reseruetur. SEN. E
dem videtur esse cum prima Mesue compo
sitione. BRAS. Et fortè Mesue ab Alexan
drino accepit: sed Paulum Aeginetam au
dito lib. 7. cap. 19. ita conficientem. Recipe
rosarum rubrarum detractis vnguibus, &
per diem, noctémq; refrigeratarum vncias
tres, olei omphacini sextarium Italicum
vnum, summa cura, ac diligentia vasculum
extrinsecus, ne diffletur, & euaporet coper-
culans sub dio ab quadraginta dies insola-
to, quibus diebus elapsis deponit nõ qui-
dem in solum aut pauimentum, sed in ta-
bulam. SEN. Ob quam causam hoc facit.
BRAS. Ne à pauimento humiditatem ali-
quã attrahat, & ne situm redoleat. at alio
rum modos quosdam refert, qui à commu
ni vsu dissidentes videntur, quãquam illos
expertus sim. SEN. Quinam sunt hi modi?
BRAS. Ita inquit, quidam loco expositio-
nis ad Solem, ad puteũ aquæ frigidæ qua-
draginta dies appẽdunt vasculũ, proptereà
quòd ex frigore amœnũ ac gratũ odorem
obseruat, alij in terrã hoc ipsum disfodiunt

SEN

EN. Est'ne verum, quòd ob frigiditatem odorē magis seruet? BRAS. Odor tam fluxibilis est, vt cùm caliditatem persentit euanescat: & illud quod sub terra seruatur, sitū redolet. SEN. Ergo melius est illud in sole conficere, quàm in frigore, vel in alio loco. BRAS. Melius arbitror, tamē frigidius est, si vel in puteo, vel sub terra seruetur, quia à locis frigiditatē acquirit. SEN. Id, quod in puteum dimittitur, debétne aquā tangere? BRAS. Debet, sed animauertendū est, ne aqua vasculū ingrederetur. SEN. Súntne alij præter dictos, cōficiendi modi? BRAS. Mesue præter modū illum, quē nuper adduxisti, tres alios refert modos. SEN. Illos ni piget cōtemplemur. BRAS. Quid aliud à nobis in præsentiarū faciendū, quàm hęc contemplanda? ex hoc cōficiendi modo, quē ex Mesue nūc referā, Oleū rosaceum sumit, vt magis sit resolutiuū. Recipit verò succi rosarum, & aquæ infusionis rosarū singulorū partem vnam. Olei loti partes tres, foliorū rosarum cōturasum quantum sufficit, pone in vitreum vas, & orificium obturato, solique per decē dies exponito, deinde per tres dies in duplici vase coquito, posteà iterum adde rosas, & per septē dies insolato, posteà iterum coque, & eundem modum tertiò replicato, denique probè exprimito, vt

s simul

simul tantum relinquatur aqua infusionis rosarum, & rosarum succus cum oleo, & in vas ponantur, quod bene obturetur, & Sol per quadraginta dies exponatur. SEN. Non arbitror rosarum succum, & rosarum infusionē per hoc tempus debere esse resoluta BRAS. Recorderis, quòd etiā in duplici vase per tres dies ebulliuit. SEN. Aliū etiam Mesue modum contemplemur. Amygdalæ (inquit Mesue) bene purgatæ ad quantitatē, vt lubuerit sumantur, & in mortario extremè terātur, deinde trita rosarum folia accipito, & cum amygdalis misceto, iterum bene tundendo, posteà in loco calido per integram diem relinquantur, deinde aquæ calidæ infusionis rosarum modicum addatur, & absque vlla intermissione misceantur, denique torculari exprimantur, & quod expressum est, in vitreum vas arcti orificij ponatur: vt probè obturari possit, solique exponatur, quando lubuerit eo vti poteris. BRAS. Vt autem has Mesue compositiones finiamus: quartam ponit, in qua oleum hoc ex sesamo excorticato fieri monet, & quod eodem modo fiat, quo tu in tertio modo retulisti. Mesue verò notat amygdalas sumi debere, quādo oleū rosaceū rude, id est omphacinū facturi sumus. melius autē esse ad oleū rosatū completum. SEN. Sesamino oleo vti: intellige vero,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ô, quando sumus hoc modo oleum istū cō
cturi, nam ad rosaceum rude, id est ompha
inum nihil melius, quàm oliuarum oleum
ccipere omphacinum. SEN. Aliter fieri non
osse reor, si quis illud modicè astringens,
c refrigerans habere voluerit. BRAS. Verū-
amen alio fit modo ex amygdalis, sumun-
ur amygdalæ, & à suis omnibus liberantur
orticibus, deinde rosarum folia ipsis cōmi-
ceantur amygdalis, & cùm folia aruerint, a-
lia sumantur, & prima abiiciantur, hócque
multoties fiat, quoad scilicet rosarum odor
in amygdalas transiuerit, at transiuisse non
solùm cognoscitur odoratu, sed & gustu, cū
vna editur amygdala, & rosarum odor inte
grè persentitur, quanquam & hoc sit minus
odoratus sentire per os odores, verum senti
tur masticādo: propterea gustui attribuitur,
licet sit ipse odoratus qui sentit, hoc perce-
pto, amygdalæ exprimantur, & rosaceū ha-
bebitur quod mirificè rosam redolebit. SE.
Opus est in hoc condendo oleo decies ple-
runque rosas immutare. BR. Mutentur & vi
geties, labori & rosis parcendum non est, to
ties verò immutari debent, quoties odor in
amygdalas optimè receptus sit, fit & ex My
repsica balano rosaceam, & duobus modis
vno modo in balaninum oleum rosarū folia
imponendo: altero modo in mundatis bala-

nis folia imponendo, vt de amygdalis dict
est, cúmque odor in balanos receptus fue
rit, tunc exprimantur. SEN. Hoc modo my
ropolæ odorata olea conficere solent. BRA
Non me latet. SEN. Súntne antiquiores d
hoc oleo locuti? BRASS. Dioscorides de ill
mentionem facit, & conficiendi modos i
scriptis reliquit. SEN. Ni tibi molestum sit
hos Dioscoridis modos referto. nam hun
authorem inter probatissimos semper exi
stimaui, & numeraui scriptores. BR. Imò &
inter diligentissimos, sed audias quid de il
lo dicat, fit hoc modo rosaceum vnguentū
SE. De vnguento nō loquimur, sed de oleo
BRA. Nonne aliâs audiuisti, illa quæ nun
olea coquātur, si odorata sint, ab antiquis v
Dioscoride, Galeno, vnguanta vocari, & nō
olea? SEN. Audiui, sed memoria exciderat,
quod cœpisti iam prosequaris. BR. Et tunc
potissimū vnguentum appellant, cùm aliud
ab oleo recepit. Illud verò ita conficit Dio-
scorides: Sumito rotundi odorati iunci pon
do quinque, vncias octo, simúlque olei pon-
do duo, vncias quinque, tundito dein, mace-
ratúmque aqua coquito continuè miscēdo,
cúmque per colum traieceris in olei pondo
viginti & vncias quinque, rosas sine humo-
re aliquo numero mille coniicito, manibúf-
que odorato melle inunctis misceto, sæpius
leuit

uiter per diem premens, integrã dein no-
ćem dimiſſas matutino exprimito, cúmq;
uod in eo faculentũ eſt, ſubſederit ex vaſe,
n quo erit in craterẽ melle anteà inunćtum
rãsfundito, & ſeruato, cõiećtis mox in label
ũ expreſsis illis eiſdẽ roſis ſuperinfundito,
terũ ſpiſſati olei pondo ocћto, & vncias tres.
terúmque exprimito, erit hoc tibi ſecunda
ium roſaceum. & ſi tertium, & quartum eſ
icere volueris, nihil impedit: ſed oleũ infun
lito & exprimito. S E. Quantò magis à pri-
mo receditur, tantò debent eſſe roſacea im-
becilliora. B R. Nulli dubiũ eſſe debet, pro-
pterea primũ, & ſecundũ effici iuberem, &
amplius non progrederer, licet Dioſcorides
dicat primũ fieri, ſecũdum, tertium, & quar-
tũ, notáτque quoties feceris, toties crateras
melle inũćtas eſſe oportere. Et præterea no
tat, ſi volueris iterata confećtione vires roſa
ceo adiicere, in oleũ primò expreſſum, parẽ
recentium, & ſine humore roſarum numerũ
adiicito: manibúſque melle anteà inunćtis
exprimito, facitóque iterum, tertiũ & quar-
tum ſimiliter exprimens, & quoties facies,
nouas quotidie detraćtis vnguibus cõiicito
roſas. ſic enim efficacius erit. S E. Hoc modo
in infinitum progredi poſſemus. B R A. Imò
finem imponit Dioſcorides, quia ait vſque
ad ſeptimam tamen additionem, nec vltra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

rosarum vires oleum admittit. melle præte-
reà & prelum inunctum fit. SEN. Consentit
ergo, vt septem fiant rosacea? BRA. Neminem
cogit septem efficere, sed potiùs monet fieri
posse, si quispiam ita oleum multiplicare vo-
luerit. A Dioscoride verò notatur oportere
diligentissimè oleum à succo rosarum sepa-
rare. nam vitiat minima eius pars totum vn-
guentum. SE. Quomodo hoc fiet? BR. In con-
ctura debet esse cõsumptus. SE. Tamen Dio-
scorides huius succi mentionem non facit.
BR. In principio quidem mentionem non
facit, sed in fine ostendit factam etiam esse
de illo mentionẽ superius: proptereà in con-
textu nõnulla desunt verba, quæ erãt fortè,
vt rosarũ succus aquæ misceretur, quãdo in
principio ebullit. Vel intellige, quòd rosarũ
succum intelligat, qui in aqua recipitur. SE.
Præparatione docet alio modo, quàm isto?
BR. Imò docet. nam sequitur. quidam solas
centum rosas, detractis vnguibus insolatas
põdere vnciarum sex in olei sextarium de-
mergunt, dimissásque in eo diebus octo ma-
dere, mox quadraginta diebus tertia rosarũ
adiectione insolatas sic reponunt ac seruãt.
SENEX. Hi sunt faciles modi. BRASS. Audias
& alium compositum modum, quem & ipse
refert Dioscorides. SE. Iam audio. BR. Inquit,
sunt etiam qui odorato calamo, & aspalatho
oleum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Aceum ante spissant. SEN. Quomodo deinde efficiunt? BRAS. Modo iã præscripto, imò & addit nõnullos esse, qui ad coloris bonitatem anchusam, & ne ingrato odore sentiatur, salẽ adiiciunt. SEN. Ad quos valere dicit affectus suum rosaceũ Dioscorides? BR. Audias illũ ita dicentem, est rosaceo adstringẽdi, refrigerandique vis, adspergitur vtiliter, & cataplasmatis pari vtilitate miscetur, potum idẽ soluit aluũ. SEN. Nauseosum videtur rosaceum bibere. BRA. Cur nauseosum, si in doloribus etiam simplex oleũ bibitur, & oleum amygdalarum dulciũ? Nota verò non solùm aluum subducere, sed bilem extrudere, & aquas, & quæcunque in ventre continentur. SEN. Ad quantam copiã hoc facit? BRASS. Ad quatuor vncias sumptum. SEN. In meipso proculdubio experiar, cùm excreare nequiuero, verùm illa prosequaris, quæ à Dioscoride de ipso referuntur. BRASSA. Sequitur quod stomachi ardores restinguit, caua nutrit vlcera, malefica mitigat, manantibus capitis vlceribus, eruptionibúsque aliis in ea parte infigitur. Aspergunt contra capitis dolores in principio, dentes eodem in dolore colluuntur, facit ad induratas palpebras, contra quas inungitur. Clysterem præter hæc infundit, contra intestinorum, muliebrúmque loco-

im pruritus,& erosiones. SENEX. Id quod
os conficimus ad tótne valet affectus?
RAS. Imò & quod tu conficis, & id Diosco
dis ad plura etiam valet, quàm ab ipso
ioscoride scriptum sit,nam confert poda-
rarum inflammationi, & hæmorrhoida-
um,& infinita ingreditur composita,est o-
lum humanæ vitæ haud mediocriter vtile,
tut & rosa ipsa qua nullum est magis vsi-
tum simplex, & quod plura ingrediatur
ompofita. SENEX. Quódnam oleum sum
ruaturus,id est quam compositionem sum
acturus? BRAS. Illam Mesue primam. SEN.
llam quam vocat oleum rosaceum comple
tum? BRASS. Illam inquam, & Nicolai com
positionem prætermi ttito,quia hæc Mesue
magis digna est, sempérque vidi optimos
pharmacopolas Mesue compositionem po-
tius seruare,quàm illam Nicolai, quanquã
& nonnulli sint qui Nicolai compositionem
sequuntur. Iussi nonnunquam rosaceum ita
confici: Oleum primò probè lauari iussi, &
vltima lotio fuit ex aqua rosacea: posteà in
ipsum rosarum folia exactis vnguibus, quæ
fuissent per quinque horas à rosario ablata,
imponi iussi, erat vitrea phiala, vas, in quo
rosaceum conficiebatur, tantámque rosa-
rum quantitatem apponi iussi, vt phiala vi-
deretur esse semiplena oleo,& semiplena ro
sis.
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

.Deinde phialam obturatam soli per octo
es exposui,posteà rosas illas exprimi iussi
abiici, & alias imponi, & post octo dies
iterũ feci,posteà exprimi iussi.Et in qua-
raginta dierum spatio rosas sexties muta-
i,denique vltima vice,quia amplius rosæ
on aderant vltimas rosas in oleo reliqui,
per quadraginta dies æstiuo Soli exposui,
einde phialam reponi iussi, oleum istud o-
oratissimum fuit,imò si nonnunquam ali-
uæ guttæ in terram deciderent,rosarum o-
or per totum cubiculum referebatur.Nota
erò in Mesue compositione, cùm infusio-
is rosarum aquam apponit, & dicit appo-
endam esse,sicut quantitas olei, antiquum
habemus Mesue contextum, quem vidisti.
EN.Et vidi,& multa in eo emendatiora es-
e reperij,quàm in aliis sit Mesue codicibus.
BR ASS. Illius particulæ loco,sicut quanti-
tas olei scriptum est, sicut quarta pars olei.
SEN. Ita legendum non dubito,quia nimia
videtur infusionis rosarum aquæ quãtitas,
si olei quantitatem æquauerit.BR ASSAVO.
Nonnunquam ex ruberrimis rosis quæ nul-
lum habent odorem, rosaceum fieri iussi,
reperiique esse magis adstringens, quàm id
quod ex odoratis conficitur rosis. Iussi non-
nunquam ex damascenis rosis eodem modo
confici oleum,quod odoratissimum fuit,ta-

men & myropolæ ex excorticatis amygda-
lis, & damascenarum rosarum foliis, vt su-
periùs de communibus rosis cum amygda-
lis dictum est, illud conficiunt: sed quandoq;
fieri iussi oleum præ omnibus adstringens
ex rosis albis, & oleo omotribes, hoc est om-
phacino, & ex oliuis immaturis expresso, cæ-
teris frigidius est, & magis adstringens, sed
odore caret. Imaginatus autem sum, confici
posse, & odoratum, & adstringens hoc oleũ,
si partim ex odoratis rosis, partim ex albis
conficiatur: ex illis enim odorem, ex his ad-
strictionem & frigiditatem enanciscetur.
SEN. Hæc de rosaceo satis videntur, nisi aliũ
habeas conficiendi modum, quem non audi
uerim. BRASSA. Cùm hæc tibi satis esse vi-
deantur, ad aliud olei genus contemplan-
dum te conuertito.

SENEX.

13 Oleum chamæmelinum excuti opor-
tet. BRASS. Excutiamus, at tu quomodo il-
lud conficis? SEN. Vt Mesue docet, qui ait, vt
oleum rosaceum confici oportere. BRASS.
At cùm multæ sint olei rosacei apud Me-
suem compositiones, quam sequeris in hoc
chamæmelino conficiendo? SENEX. Pri-
mam in ordine. BRAS. Neque mihi displi-
cet. Scito tamen chamæmelinũ ex ompha-
cino oleo non esse conficiendum, at sem-

per

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

r ex oleo fiat ex maturis oliuis expresso,
od completum author ipse vocat, quan-
iam & nonnulli ex sesamino oleo confi-
unt. SEN. Et Mesue ex hoc fieri debere mo
et. BRAS. Verùm non omnes pharmacopo
e eodem conficiunt modo. nam aliqui com
ositionem illam olei rosati sequuntur, in
ia in oleum rosarum flores imponunt, &
er quadraginta dies insolant, at ego hoc
nodo fieri facio mirè redolens. chamæmeli
ores primò oleo probe loto in phialā poni
ibeo, & lutea florū parte phialam impleo,
t per octo dies in feruēti sole seruo. posteà
ores exprimi iubeo ac eiici, & alios similes
ores imponi, & iterum per octo dies in eo
em fino loco, posteà exprimi iubeo, hócq;
er totam æstatem facio, quousque chamæ-
neli flores haberi poterunt, qui per totā fe-
e æstatem habentur, posteà ad vsus reponi
ibeo, vltimósque flores in oleo relinquo. SE.
lorum chamæmeli odorem seruaturū non
lubito. at cur luteam florū partem accipis,
t non albam? BRASS. Quia illa est quæ odo
e fragrat, & quæ herbæ vires seruat, & cùm
Paulus conficere docet, solam luteam partē
ccipit. albam verò eiici iubet, quanquam &
i alba illa Foliola in oleum (cum parte ta-
nen lutea) imponerentur, errorem commis-
um esse non iudicarem. SEN. Pauli confi-
ciendi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ciendi modum audire optarem. BRAS. Ita
ait libro ſeptimo capite 20. conficitur ex
chamæmelorum floribus albis foliolis reſe-
ctis, per diem integrum naturalem ſinuntur
à ſua herba abſciſsi flores, poſteà ſumuntur
horum florum duæ vnciæ olei ſextarium v-
num Italicum, poſteà in vas ponenda, & va-
ſis os raro linteo tegendum, quo commo-
diùs exhalet. Inſoletur deinde per quadra-
ginta dies, poſteà diligenter tegito, & ad v-
ſus ſeruato. SE. Hic author nullam facit e-
bullitionem, & nullam expreſsionem. BR.
Ita ſimpliciter conficit, vt tibi retuli. SEN.
Extantne alij antiquiores, qui de eo locuti
ſint? BRASS. Actuarius & ipſe conficere do-
cet, albis exactis foliolis, quæ luteam par-
tem circundant. ita verò dicit, chamæmeli
flores lutei ſine ambientibus candidis fo-
liis pondere ſextantis in libram olei demer
guntur, & vitreo vaſe ſinteolo cooperto, qua
draginta dies Sole ſinatur illuſtrari, dicit e-
tiam per ſe vel cum temperato calore illitũ
rarefacere, longas maximè febres diſcutere,
quòd ſi ex mero calido, dolores omniũ cor-
poris membrorum illitum leuat. SE. Meſue
plura de illo dicit quàm Actuarius. BRAS.
Quid denique ait? SE. Eſſe oleum benedictũ,
multis iuuamentum præſtans. nam reſol-
uit, dolores ſedat, cúmque modicam quan-
dam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ãm ſtypticitatem habeat,defluxum prohi-
et materierum,neruos roborat, & eorum
oloribus confert.& omnia neruoſa mem-
ra robuſtiora facit.BRAS. Quod ſtypti-
um ſit Meſue aduerſus Galenum eſſe vide
ur,qui vim laxandi illi attribuit, ob quam
im floribus aduerſatur, & illas prohibet.
Alexandrinus verò in ſuo de compoſitione
medicamentorum libro inquit:Salubre eſſe
id feruorem,& capitis dolorem, ſtomachi
vitia ex bilioſo ſine alio colore commota
compeſcit,articuliſque proficit,& ad multa
alia ſalutiferum eſt.SE.Inter anodyna nu-
meratur.BR.Et verè anodynon eſt.SE.Do-
cet ne illud conficere hic author? BRASSA.
Docet.SEN.Et quo modo? BRASS. Iſto qui
ſequitur.Recipi iubet olei dulcis ℥ xxxvj.
floris chamæmeli menſe Iulio collecti ℔ j.
flos in oleo diebus canicularibus in vitreo
obſtructo vaſe ad ſolem ſuſpendantur ad
quadraginta dies,deinde conſeruetur in lo-
co conuenienti.SE. Mediocriter calefacere
arbitror.BR.Temperatum eſt.Imò Galenus
in ſecundo de compoſitione medicamento-
rum ſecundùm locos eo ad infrigidandum
vtitur. nam illorum, qui caput habent in-
flammatum ob ſolem, caput hoc oleo per-
fundit, & linteis madefactis capiti ſupra-
ponit.SEN.Vergítne ad calidum? BRASSA.
Eſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Est in primo ordine remisse calidum, ideo inflammationi conuenit, quia illa quæ in primo ordine calida sunt, inflammatas partes refrigerant. Galenus oleo rosaceo illud comparat. SE. Sentisne tu idem cum Galeno? BRA. Non possum non sentire chamæmelinum oleum esse rosaceo parumper calidius. At cùm de isto satis dictum videatur, alia oleorũ genera in mediũ prodeant.

SENEX.

14 Oleum violaceum sedem suam post chamæmelinum collocauit. BRAS. Collocauerit vt lubet. à Mesue dicitur, quòd vniuscuiusq; nostri corporis partis inflammatione sedat, pectoris asperitates, ac pulmonis lenit, calidos abscessus mitigat, pleuritidique confert. At ego in incipientibus hecticis ad inungendum thoracem eo vtor. nam ab hectica refrigerando, & humectando thoracis partes præseruat, ne ita absque præsidio dimissæ exiccentur, vel ab ipsis intensis, quàm sint tota humiditas exhauriatur. At à quo authore illud accipis? SEN. A Mesue, & tu ipse Mesuen adduxisti de illius viribus loquentem. BRA. Quomodo violatum conficis? SEN. Eo modo quo rosaceum, vt Mesue docet: addit verò hoc dẽpto, quod ex viridi oleo fieri debet, vt amygdalino, vt sesamino. BRAS. Per viride oleum, omo-

tribes

ibes oleum intelligit ex immaturis oliuis
onfectum, quod omphacinum vocatur re-
igerandi vim habet ac leniendi, inflamma
iones sedat vbicunque sint, asperitates le-
iit, & quæ in pectore sunt, atque pulmone,
leuritidi conuenit, calidósque abscessus se-
at, hoc solo oleo, & cera multos ab hecti-
a, quæ iam cœperat præseruaui, toto thora
e ante & retro inuncto. Hoc oleum duobus
nodis fieri iubeo. Primò, sumpto oleo om-
hacino, quod odorare debes, si nihil peni-
us habeat odoris, nullam præparationem
lli adhibeo. at si nonnihil habeat odoris, iu-
eo vt probè aqua abluatur. Denique verò
ltima lotio fit ex violarũ aqua iubeo, dein-
le vt in phialam ponatur, in quam nigræ
iolæ pro ratione olei iniiciantur: posteà so
i per quatuor dies exponantur, à Sole mox
uferantur, violæque exprimantur, ac eii-
iantur, & recentes aliæ in oleum imponan
tur: deinde per quatuor dies insolentur, vase
probè tecto: posteà exprimantur, & ita fiat
tertiò, quartò, & quintò: denique vas à Sole
remoueatur, & iterum nouæ violæ imponan
tur, & per triginta dies Sole illustrentur, &
reseruẽtur ad vsus. SE. Mesue iubet ex oleo
amygdalarum confici, & sesamino. BRASS.
Si ex prædictis oleis confici debeat, opus
est, vt diligenter lauentur, tunc nimirũ om-
phac

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

phacini vim incidunt, præsertim si frigidis-
sima aqua lota sint. Alter modus est, acci-
piendo amygdalas dulces electas, ac exco-
riatas, quas violis commisceto, & ita facito
singulis diebus, vel alternis saltem, toto illo
tempore quo violæ florent, & amygdalæ
violarum odorem amplè imbibitum habue-
rint: tunc amygdalæ exprimendæ sunt, &
oleum hoc, quod amygdalas redolet, ser-
uandum. De sesami granis idem fieri pos-
set, nisi extrinsecum corticem haberent, qui
odorem probè imbibi non sinit, Ex myrepsi-
ca autem balano eodem modo fieri posse
constat, cùm & myropolæ ita conficiant.
SE. Extántne alij conficiendi modi? BRASS.
Nonnulli lotum oleum, & violas sub terra
reponunt, odoratius fieri rati. Alexandrinus
verò ita confici monet,

℞. Olei ℔ viij.
Violarum ℔ j.

Violæ cum oleo in vase vitreo conditæ, per
dies viginti ad solem suspendantur, post
hæc lento igne aliquantulum in vase fictili,
vel vitreo bulliant, pòst rursus decem die-
bus ad solem exponantur, deinde reponan-
tur. SE. Refértne affectus ad quos conferat?
BR. Et plures refert, quàm dictum sit. nam
dicit, Phreniticis non dormientibus, cum tri-
tici farina, & strichni succo subactum fron-
ti, &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ã & temporibus impositum, soporem indu
it, cyathi duo cum euphorbij scrupulis duo
bus poti lumbricos mirè excludunt volis
manum, & plantis pedum illitum, stomachi
feruorem placat; cum succo portulacæ, & a-
quæ cucurbitæ mistũ, hepati, & præcordiis
adhibitum intolerabiles causi calores miti-
gat. SEN. Ad calidos omnes affectus in gene
re conuenit. BRASSAV. Actuarius ad viola-
ceum conficiendum violarum quadrans &
olei libras duas recipit, posteà insolat. Pau-
lus Aegineta ἰατὸν oleum ab aliquibus fieri
dicit ex purpureis, ab aliis ex luteis, ab aliis
ex albis vnguibus detractis, accipit folio-
rum violarum vncias tres, & in olei om-
phacini Italicos sextarios quinque recipit,
& accuratè constringit, ne exhalent, posteà
decem diebus insolat, ter ipsas post triduum
commutans, & ad conseruandum pauca quę
dam viridii folia immittit. SEN. Violaceum
ex luteis violis violatum non dicitur, sed o-
leum de Cheir, vel Alcheis. BRASSA. De
hoc etiam verba faciemus, quod violaceo
oleo vires habet oppositas: tamen & quæ ab
Arabibus Cheir vel Alcheir dicuntur, apud
Græcos sub violarum genere continetur, de
re amplè in nostro simplicium examine lo-
cuti sumus. At violaceum ex his semper fie-
ri debet violis, quæ cœlesti colore insigni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

eæ ſunt. Imò adeò hoc colore, & floridò imbutæ ſunt: vt violaceus color nuncupatus ſit, & per violaceum hunc intelligamus.

SENEX.

25 Cùm de Cheir métio facta ſit, de oleo quod ex eo cõficitur, verba faciamus. BRA. Eodem fieri modo conſtat. At ad hoc cõcinnandum, omphacinum accipi non eſt opus. nam eiuſcemodi oleũ calidum eſt, & doloribus ex flatu conuenit, & ex pituitoſa materia frigida, & per clyſterẽ iniectum, ventris torminibus ſuccurrit, neruorum dolores ſedat, & iuncturarum, pectori conuenit, renibus, ac veſicę. Meſue illud magis ꝓbat, quod ex cheir cõficitur luteo, quam quòd ex albo. ſed de conficiendi modo, dicit fieri, ſicut oleũ chamæmelinum. Paulus, qui de omni violarũ genere locutus eſt, tres violarum vncias abſque vnguibus pro ſextario vno olei, & in vitreum vas ponit, quod obturat, & per decem dies in ſole ſeruat. & gelſemini vocati ſub viola vel leucoio contineri videtur. Nobis tamẽ potiùs arridet, vt eo conficiatur modo, quo violaceum oleum cõfici diximus vt ſcilicet in optimi olei phialã, ſed non omphacini, tantum florum violarum lutearum imponatur, quantum phiala capere poteſt, poſteà ſoli per ſex dies exponantur, & flores exprimantur, nouíque imponãtur, poſt alios

sos sex dies idē fiat, quousq; hoc per quadra ginta dies factum sit, tunc harum violarum odorem oleo inesse, & luteum quendam colorem acquisiuisse percipies, denique flores impone, quo ampliùs remouere non debes, sed ad vsus seruato. Tamen à Dioscoride iasmini vnguenti mentio fit, quod ex albis violis fieri dicit, non dubito ex nostris gelsemini esse confectum, quanuis nomen à violis deductum sit. Ita vero cōfici docet Dioscorides. At primò ait, quæ in Perside iasme quasi facto à violis nomine violaceo appellatur albæ violæ floribus conficitur, coniectis in Italicum sesamini olei sextarium eorum florum vnciis duabus, & vt in liliino demonstratum est in alia vasa translatis: vtuntur eo Persæ in conuiuiis odoris causa. Toto etiam corpori in balneis accommodatum his est, quos lauari, & calefieri oportet. Ingrata in eo odoris nimia bonitas est, ideóque multi non libenter eo vtuntur. SEN. Et nunc etiam qui in balneis lauantur, hoc oleo post lotionem inunguntur. Conficitur verò floribus in omphacinum bene lotum impositis in phiala, & per sex dies insolatis, & denique ita procedatur, quousque gelsmini florereperseuerarint, vicéque vltima gelsemini flores in oleo sinantur, & ad vsus reseruetur, oleū hoc potiùs ad odorem paratur, quàm ad

medicos vſus, à myrobolis hoc modo cõfi
citur, Ieſmini flores dulcibus excorticatis
amygdalis miſcent, ac toties mutant, quò
ad amygdalæ ieſmini odorem receperint
poſteà amygdalæ exprimuntur, & oleum
colligitur odoratum. Idem fit ex vnguenta-
ria glande, & gelſemini floribus, poſſet fie-
ri & ex ſeſami ſeminibus eodem modo. SEN.
Hoc eſt omnibus floribus & herbis commũ
ne. BRASSA. Tamen propalandum eſt, &
reiterandum, ne memoria decidat, & vt il-
la quæ ſunt apta, enodentur, nunc aliud oleĩ
genus contemplemur.

SENEX.

16 Oleum Anethinum ſeſe offert conſide-
randum. BR. A quo authore illud accipis? SE.
A Meſue qui ait, eodem modo confici quo
chamæmelinum. BR. Accipiẽne flores vt in
chamæmelino, flores ſolùm accipiuntur, i-
mò ſola lutea pars. SE. Flores accipimus, &
aliquid herbæ. BR. At Dioſcor. ſolos accipit
flores. SE. Quomodo hoc conficit Dioſcori-
des? BR. ipſe vocat anethinum vnguentum,
& accipit olei pondò octo, & dodrante ane-
thini floris pondò vndecim, & beſſem faci-
tóque diem vnam in oleo madeant, tum ma-
nibus exprimito ac reponito. SEN. Vno ſolo
die nõ debet anethi odorem recepiſſe. BR.
Tecum fuero, niſi in oleo ebullierit, hoc for-
tè:

è præuidés Diosc.addit quòd si volueris secūda adiectione vires illi addere, nouúmque anethi florē pariter in oleo demergito. SEN. Nos flores istos in oleū imponimus, & per quadraginta dies insolamur, posteà reponimus. BR. Melius est hoc modo cōficere (vt à nobis aliàs dictū est) oleū probè lauare, posteà anethi flores cū hoc oleo in vitreā phialā imponātur, quæ obturetur, & soli per sex dies exponatur, postea flores exprimātur, & abiiciātur, ac alij noui indātur, & ita per singulos sex dies vsq; ad quadraginta, fiat vltima vice sinēdi sunt in phiala flores, & ad vsus reponēdi. SE. Ad quos adhibetur affectus eiusce modi oleum? BRA. A Dioscoride dicitur. Potest anethinum vnguentū mulicbres aperire, & lenire locos, contra circularium febrium in accessione cū tremore algores accommodatum est, calefaciens, & lassitudines recreās, vtile præterea articularū doloribus est. SE. At Mesue de ipsius viribus ita disserit: Dolores sedat, resoluit, sudorē prouocat, idcirco rigori febrium inunctum in spina, & mēbris neruosis cōfert, somnū prouocat, & capitis dolori aduersatur, abscessus resoluit, & duricies, Paulus pro anethino oleo conficiēdo iubet recipi comā florum viridis anethi, quæ vno die exiccata fuerit ad vnciā vnā & in olei dulcis sextarium Italicum vnū

imponi, & insolari, tamen & alium docet conficiendi modum quo breuius fit, tunc ea dem florum coma exiccata, cum oleo in duplex vas ponatur, & percoquatur, tamen à Paulo iudicatur hæc esse inefficaciora olea, quàm illa quæ per insolationem fiunt. Tamen vndecunque Galenus de anethino oleo verba facit, semper illud per decoctionem parare videtur. SEN. In quo loco de hoc oleo sermonem habet Galenus? BRAS. Non extat vnus solus locus, sed diuersi sunt loci, in quibus de ipso mentionem facit. SEN. Volumina scire optarem, in quibus de his pertractauit. BRAS. In quarto de sanitate tuenda vno ante calcem folio, de oleis tractat, quæ succos non crassos nec lentos, qui in carne, cutéque resident, euaporare faciunt. Et inquit anethinum oleum præparasse, est facillimum. Potest verò & id medicamētum par halitum digerere siue solo eo, siue cum cer- resináque vtare. Danda verò opera est, vt in vase duplici & anethinū coquatur. vtiliúsq; fuerit, si anethum viride sit, quod vtique si quo tempore requirit, compelletur maturū id esse. SEN. Percipio Galenum in duplici vase coquere voluisse, sed per hanc ebullitionē non negauit perfectius esse, si insoletur. BRAS. Ita à Paulo iudicatum est, tamen nonnullos audiui, qui aliam sequerentur sententiam, à

qui b

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

quibus prorſus ſponte diſſentio. nam inſola-
tum ſemper vehementius eſt. ſed Galenus i-
ta parat, quando in promptu non habemus
& eo breui vti velimus. SEN. Nónne etiam
breuis modus eſt ille, qui à Dioſcoride refer
tur, qui anethi quantitatem in oleum ponit,
& per diẽ tantũ in illo ſinit: poſteà exprimit.
BRAS. Hunc Dioſcoridis, modum non pro
bo. imò & per ebullitionẽ breuius fit, quam
Dioſcoridis modo. SEN. Ampla videtur ane
thi quantitas illa, quam Dioſcorides in oleũ
ponit, olei ſcilicet pondo octo, & dodran-
tem florum anethi pondo vndecim, & beſ-
ſem, hoc eſt, ſi velimus per communia veſtra
vſitata pondera exprimere, olei libras octo,
& vncias nouem. florum anethi libras vnde
cim, & vncias octo. BRAS. Ampla profectò
quantitas eſt, & talis vt oleum ſuperet. at
fortè hæc cauſa eſt, cur tantùm per diem in
ſole dimittit, & deinde exprimit: tamen
quicquid ſit, mihi ſemper magis placet mo-
dus ille, quem retulimus. SEN. Alia referto
Galeni loca, in quibus de hoc oleo loquatur.
BRAS. In vndecimo Methodi, & in duo-
decimo de eodem agit: ſed omnia repeten-
da non ſunt, ne labor hic noſter in immen-
ſum creſcat. Ab Actuario de hoc oleo ita
ita ſcriptũ eſt, calidũ eſt, illitu medetur hor-
roribus certo circuitu remeantibus, laſsi-
 tudin

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tudines discutit, dolores articularios subleuat, vteri duricies emollit subter inditum. ita verò confici docet: anethum viride nocte, diúque flaccescens, instar vnciæ demergitur in olei dulcis sexquilibram, & operto vase quadraginta dies insolatur. SEN. Hic est communis modus. BRASSA. Nihil refert, ego nunquàm præteriissem quin huius authoris verba audires, neque mihi graue erit alium parandi modum tibi referre, quē Alexandrinus partim per ebullitionem, partim per insolationem fieri docet. SEN. Quinam est hic modus? BRAS. Author ille inquit: ℞ recipe olei vncias vigintisex, florum anethi vncias duodecim, tribus diebus flos in eo infundatur. quarto verò die, lēto igne parum coquatur, & succus diligenter eliciatur. Iterúmque decoctioni foliorum anethi vnciæ tres addantur, & ad Solem suspendantur, vsuique reseruetur. SENEX. Cur secunda vice folia apponit, & non flores? BRASSA. Non dubito flores etiam sumendos esse, in quibus maior inest vis, quàm in foliis, & Alexandrini codicem mendosum esse reor, qui vbi folia habet, legendum est flores, quanquam & folia easdem quidem habeant vires, sed sunt imbecilliores. SENEX. Docétne quibus conferat affectibus? BRAS. Imò docet, cùm ait, opitulatur caput dolentibus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

bus,& hemocraneorum articulorum dolo-
bus iunctum subuehit,typica frigora, sto-
macho,renibus , & dorso iuxta ignem illi-
um emendat. Matrici suppositum , men-
struis imperat,& omnes casus eius compo-
it.SE.Omnes ferè in his,ad quæ valent con
enire videntur.BRAS.Non mirum est,qua
 nullas alias habet vires ab istis.At oleum
uod in tua sequitur scheda: iam in mediū
rodeat à nobis considerandum.

SENEX.

7 Oleum Liliorum alborum ad examen
ccedit.BRAS.A quo authore accipitur?SE-
NEX.A Mesue,qui ita de illo differit,pectoris
olori conferre,& dolores illos sedare, qui
 frigiditate fiunt, & vteri dolori conueni-
e,ac eius frigiditati, renes quoque calefa-
ere,& vesicam,& colicæ prodesse.BR.Hæc
prætermittito,& quomodo illud conficias,
enarrato.SEN.Ita conficio,vt Mesue docet,
qui ait,eodem confici modo, vt chamame-
inum,præter id quod lutea pars in lilio eii-
cienda est.BRAS.Et in chamæmelo pars al-
ba erat eiicienda, fit quoque oleum hoc ex
maturarum oliuarum oleo,vel ex sesamino,
posset & ex amygdalarum dulcium oleo cō
fici.SE.Docet & aliū cōficiēdi modū Mesue.
BR.Quem modū?illum referto.SE.Inquit
accipiēda esse liliorum folia ad vncias octo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Mastiches Calami aromatici
Costi Carpobalsami
Singulorum ℥ j.
Gariophyllorum Cinnamomi
Singulorum ℥ ß.
Croci ʒ iij.

Omnia præter liliorum folia infundantur in sufficienti aqua,& die ac noctu dimittantur,postea ebulliant ebullitione vna aut duabus,deinde supra hæc iniice olei sesamini aut olei de oliuis completis libras duas,& in vitreum vas cum liliorum foliis ponito, in Soléque per dies quadraginta dimittito: deinde percollato,ac vtaris. Addit Mesue, si liliorum oleum ex lilio,quod iris dicitur,cõficiatur,esse magis resolutiuum,calefactiuũ penetratiuũ. At si fiat ex communibus liliis albis vocatis,esse magis solutiuum, doloris lenitiuum & maturatiuum. BRAS. Cur oleũ ex iride his liliorum alborum oleo comparauit,cùm de irino oleo seorsum à nobis pertractandum sit? SEN. Fortè quia & hic flos apud ipsum sub lilij nomen venit. BRA. Liliorum oleum,quod nuper adduxisti, cõpositum est,non simplex:hic verò de simplici oleo pertractare intendimus. Nos itaque cõfici iubemus,& est valde efficax,completum oliuarum oleum sumatur optimè lotũ, ac in vitream phialam ponatur, quæ liliorũ albo

alborum foliis impleatur, & ore obturato per octo dies Soli suspendatur, posteà folia exprimátur, & aliæ nouæ in phialam addantur: itáque singulis octo diebus fiat, quousq; lilia haberi poterunt: vltima vice Soli per trã ginta dies exponatur: denique bene exprimantur, & ad vsus reseruetur. Nõ mihi etiã displicet, si hac vltima vice folia in phiala reliquantur, potest fieri & ex amygdalis, quibus liliorum folia inuoluantur, quoad odor fuerit probè ingressus amygdalis, posteà amygdalæ exprimantur, & oleum conficiatur, quod liliũ redolebit hoc eodem modo fit ex vnguentaria glande, & ex sesamo, si sesami semina habeantur. SEN. Quódnam ex his efficacius est? BRAS. Illud quod per tot dies fuit insolatum immutatis foliis. SEN. Fecéréne antiqui de hoc oleo mentionem? BRAS. Imò maximam, & antiquitus vocabant ipsum vnguentum susinum & crininon. SE. Cur ita? BRAS. De nomine susino ratio non habetur. nam authores ignorant, cur susinum vocatum sit. de crinino verò ratio facilis est, nam à lilio crini nõ vocatur, cùm Græci ita lilium nominent, ac si diceremus oleum crininon, id est liliinum. De eo Dioscorides amplè pertractat, & compositum facit, non simplex, & vnguentum vocat. sicut & multa alia vnguẽta olea nominauit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

SE. Ne tibi molestum sit illa referre, quæ à Dioscoride de hoc oleo prodita sunt. BRA. Sunt nimis prolixa. SEN. Et à nobis nullum aliud negotium peragendum est, tu breuioribus verbis quibus fieri poßit, referto. BRAS. Vt tibi morem geram, hoc efficiam, ait ille: Sumito olei pondo nouem, & quincuncē, & odorati calami pondo quinque, & quadrantem, myrrhæ quincuncem, tusáque omnia, & vino odorato macerata, in oleo decoquito, per colum deinde traiicito, traiectóque oleo tusi cardamomi, cœlestíque aqua macerati pondo tria & semissem iniicito dimissúmque cardamomum in oleo madere exprimito. spissati deinde hoc modo olei pondo, & semissem sumito itidem & lilia mille numero, decerptáque eorum folia in labrum, quod latum, non tamen profundum sit coniicito, superinfusóque oleo manibus melle inunctis misceto, dimissáque omnia integrum cum sua nocte diem, matutino in reticulo composita exprimito, citissimè quo defluet oleum à simul expressa aqua excolans, & separans: neq; enim rosacei modo mistam sibi patitur aquā, sed concalefactū referuet, & vitiatur. Diffundito præter hæc sępius in alia atq; in alia melle inūcta vascula salē inspargens, & quæ coeūtes descendunt sordes diligentißime auferens, post

hæc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

hæc translatis ex fiſcella in labrum expreſſis, primùm aromatis ſuperinfundito. Iterum aromatis odorati olei par priori pondus, adiectiſque tuſi cardamomi drachmis decem, manibus efficaciter miſceto, nec multò pòſt exprimito; quod defluet purgatis ſuperinfundito, & tertium, iterúmque eadem facito, cardamomum & ſalem pariter inſpargens, & manus melle inungens. Erit quod primum fuerit expreſſum, probatiſſimum. Secudum, quod deinde: poſtremæ verò notæ tertium. Sumito deinde iterum lilia mille, decerptáque eorum folia in labrum coniicito, ſuperinfusóq; expreſſo primùm oleo, eadem pariter vt in primo facito, cardamomum adhuc miſcens, mox exprimens. In ſecundo itidem, tertióque vt præmonſtratum eſt facito, cardamomum pariter adiiciens & exprimẽs: quoties enim noua folia in oleo maduerint, eo efficatiore poteſtate vnguẽtum habebis, poſtremò cùm iam ſatis tibi eſſe vedebitur, ſingulis eius confectionibus miſceto probatiſsimæ myrrhę duas & ſeptuaginta drachmas, croci decem, cardamomi duas, & ſeptuaginta. Addit deinde quidam croci, cinnamomiq; par pondus tuſum, cribróque excuſſum in labrum cum aqua coniicito, primóque expreſſum vnguẽtum ſuperinfundito. Cúmq;

aliquantiſ-

aliquantisper dimiseris, in parua excipito vascula sine humore, gummi & myrrha, crocóque & melle aqua dilutis anteà inuncta. Eadémque in secunda vnguenti expressione facito, & in tertia. SEN. Dioscoridem militem fuisse rebar. BRAS. Miles quidem fuit, sed non talis, quales nostro hoc tempore militant literarum ignari, & qui nulla fide insigniti sunt, & pietate. SENEX. At adeò diligenter vnguentum hoc efficere nos docuit, vt nihil addi posse non dubitem. Dioscorides verò miles fuit, & pro vniuersa humana natura pugnator, quæ ob suam natiuam imbecillitatem facillimè collabitur, nisi medicis præsidiis perenniter subleuetur. Verùm & alio modo hoc oleum conficere nos docuit Dioscorides. SEN. Quórsam? BRAS. Cùm & ipsi notum esset id, quod edocuerat esse compositum vnguentum voluit, & simplex vnguentum edocere, quod ex balanino oleo, liliísque aut quouis alio placuerit oleo conficitur. SE. Posteaquàm tot ex Dioscoride relata sunt, hoc etiam referas, ad quos conueniat affectus. BRASSA. Libenter efficiam. Sequitur author, calefit vnguentum hoc, mollit, præclusos, & inflammatos muliebres locos aperit. Estque omnium aliorum in vniuersum muliebribus, id est fœmina-

rum mensibus vtilissimum, vtile idem manantibus capitis vlceribus, varis, furfuribus, & pustularum in capite eruptionibus, vibices, prætereà quàmprimùm emendat, & reliquo corpori concolores reddit, rarefacit in vniuersum liliinum vnguentum, potum per inferna, purgat. SE. Ergo in potu sumebatur hoc vnguentum? BRAS. In potu quidem, & ego nostrum liliinum in potu mulieribus plerunque præbui, ob vteri causam, & optimè contulit. Dioscorides sequitur vrinam eiicere, & stomacho noxium esse, & nauseam facere. Actuarius in libro de Compositione medicamentorum, mensuram cōficiendi hoc oleum docet his verbis: Accipe foliorum liliorum (intellige de florum foliis, non autem de plantæ foliis) exactis vnguibus, sextans dulcis olei libras tres, tribus insolentur diebus, deinde prioribus eiectis, noua coniiciantur folia, mox iterum exacto triduo, inducātur alia, ter hoc opus obeundum. SE. In tuo conficiendi modo ter fierine iubes? BRAS. Toties fieri iubeo, quoties lilia florescunt, & quoties haberi poterunt. SE. Quid de hoc oleo dicit Alexandrinus? BRAS. Ipse compositum quoddam oleum, non simplex conficit. SE. Quódnam est illud? BRAS. Hoc quod sequitur,

℞. Olei ℔ v.
Liliorum ℔ j. Rosarum ℔ ß.
Masticheς ℥ ij. Croci ℥ j.
Lilij, rosarum, mastiches, croci puluis simul cum oleo in vitreo vase cōdatur, quod ad Solem nouem diebus suspensum, decimo die lento igne coquatur, & colatū vsui reseruetur. SE. Quódnam potius probandum tibi videtur? BRAS. Simplex. nā cùm de liliorum oleo quæstio est, vim liliorum solùm petimus, & non alterius simplicis, ne putantes nos liliorum viribus vti velle in aliquo affectu, diuersorum simplicium viribus vtamur. SEN. Hoc mihi placeret, quod dicis, si in omnibus seruaretur. BRAS. Paulus hoc modo conficit.
℞. Foliorum liliorum, quæ per diem fuerint à lilio diuulsa & noctem ℥ ij.
Olei Italicum sextarium.
Iniiciātur in vas bene obturatū, ne exhalet & in Solem ponantur dies tres, quibus trāsactis primis floribus exemptis, & proiectis, aliæ duæ vnciæ aliud triduum immittantur, & sic reponantur. SEN. Actuarius ter hoc fecit, liliorum folia, scilicet immutauit. BRAS. Ob hoc illud Actuarij perfectius indicato. SEN. Cur Paulus non dixit flores istos esse exprimendos, sed illos absq; expressione eiicit? BRAS. Illud subintelligere

gere oportet. Nota verò Paulum post simplex liliorum oleum, compositum etiam retulisse. SEN. Quénam modo? BRASSA. Esset nimis longum referre. SEN. Et quibus negotiis adstricti sumus, quin Paulum suum hoc oleum conficientem audire possimus?. BRAS. Postea quam tam impensè hoc scire desideras, quomodo ab eo authore conficiatur, audito,

Sumito olei sextarios. iij.
Calami odorati ℔ v.
Myrrhæ ℥ v. Cardamomi ℔ iij.
Foliorum lilij detractis vnguibus, & per diem & noctem dimissis ℔ j
Cinnamomi ℥ iij. Croci ℥ v.

Preparationem vniuersam in tres iniectiones diducito, primùm quidem myrrham, & calamum vino per quinque dies macerantes ter in die agitemus, tum oleum ad paucissimum decoquamus. secundò verò cardamomum aqua per triduum macerando commouentes pari rursum ratione cum oleo ad horam vnà simul elixemus, deinde detrahentes oleo puro liliorũ tertiam partem iniiciamus, & lapso iam triduo colando aliam liliorum tertiam partem iniicito, quam iterum post triduum colans, & repurgãs primæ alteram liliorum tertiam partẽ cum rosaceo leuigato immittẽ: trans-

actis tribus aliis diebus oleo detracto, cinnamomum contusum loco arnabo, vel cassiæ duplum carpesium iniice, & reponito. SEN. Compositum Dioscoridis liliinum est magis amplum quàm hoc Pauli, sed quam compositionem magis probas tu? BRASS. Illam Dioscoridis: ex simplicibus verò illā magis probo, quam ego adduxi. At ad alia oleorum genera sermonem convertamus.

SENEX.

18 Oleum Irinum huc accedit cōsiderandum. BRASSAV. Et Irinum etiam ab iride vocatur, mirificum est oleum. at in eo cōficiendo quem sequeris authorem? SEN. Mesuen. BRAS. Compositionem referto. SEN. Iubet accipi radicum iridis quantum placuerit, & florum iridis ad duplum, aquæ decoctionis radicum iridis quantum suffi-cit. funde super hæc oleum sesaminum, vel oleum rosaceum completum, quantum satis est, posteà decoque in duplici vase, & permuta radices, ac florū folia, & id facito quod dictum est de oleo rosaceo. BRASS. Quid factum est in oleo rosaceo? SEN. Ter hoc modo facta est rosarum mutatio. multas verò dotes huic oleo præstat Mesue. BRASSA. Quásnam? SEN. Inquit Irinum oleum esse abstersiuum, resolutiuum, ma-

turat

turatiuum, & frigidorum dolorum sedatiuum, & materierum quæ in pectore sunt, & pulmone, maturatiuũ, iecorisque ac splenis doloribs cõfert, atq; eiusce modi mẽbra calefacit. Iuncturarum præterea doloribus confert, & earũ durities lenit, idémq; efficit in duris abscessibus, & in strumis, & vteri dolori ac frigiditati valentissimè cõfert, conuulsionibus conuenit, si in aures instilletur, auriũ dolores sedat, & narium fœtori opitulatur. BR. Pluribus quidẽ cõfert affectibus, sed plures etiã prætermisisti, vt quod intestiniorum doloribus cõueniat, & capitis, & chiragris, ac podagris à frigida causa. SEN. Nihil prætermisi ex his, quæ à Mesue scripta sunt. Incusandus est Mesue, qui nõ omnia scriptis mandauit. Súntne antiqui de hoc oleo locuti? BR. Imò celeberrime extat apud Dioscoridẽ compositio, quam deinceps in mei gratiam serues, iubeo, & cùm Irinum oleum, vel vnguentum indixero, hoc Dioscoridis semper præbeto. SEN. Id libenter efficiam, imò plurimum gaudeo, cùm antiqua medicamẽta in lucem, & vsum redire video. BRASSA. Fortè igitur arbitraris re seniorem in iuuenilem ætatem posse redire. SENEX. At cùm sim hoc Irini spissamentum facturus, illud referto, vt si in aliquo anceps sim, ambiguitates remoueas. BRASS. Hoc libenter effi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ciam, ita Dioscorides inquit: Sumito noui, necdum florentis in palma fructus operimẽti pondo sex, & beñem, tusúmque tenuissimè in olei pondo septuaginta tria & semissem, conücito, miscetóque aquæ heminas decem, tum in æneum coniecta omnia coquito, vsque dum operimenti fructus palmæ odorem contraxerint, oleum deinde in cratem melle inũctum excolato, primò ex hoc oleo Irinum vnguentum conficitur madente (vt mox tradetur) inspissato sic oleo iride. SEN EX. Quomodo iris madet, & quæ iridis pars? BRASS. Radices. nam hoc mihi magis placet, quàm si flores apponerentur, quoniã radix oleo odorem præbet, hoc verò pacto fiat: Sumito illius olei libram vnam, radicũ iridis crasso modo puluerizatarum vncias tres, simul misceantur, posteà Soli per aliquot dies suspendantur, vt iridis vis melius in oleum ingrediatur. nam non æquè bene ingreditur, si non insoletur, vel saltem paulisper bulliat. tamen & alium cõficiendi modum Dioscorides tradit. SEN. Nec ab re facit quia primo modo confici nõ posset. nam operimenta non habentur nondum florentis in palma fructus, quod spathem, vel elatem Græci vocant. BRAS. Non esset magni momenti negotium illud habere. SEN. Secundam Dioscoridis compositionem audire
pere

percupio. BRAS. Inquit ipſe. Cõficitur idem præterea hoc modo, ſumito olei pondo ſeptuaginta, & ſemiſſem, ligni balſami pondo quinque & ſextãtem, tundito vt dictum eſt, omniáque ſimul coquito, addito deinde balſami ligno, tuſi odorati calami pro eo adiicito pondo nouem, & dextantem, myrrhæque granarũ vetere odorato vino dilutum, & in oleo demergito. Sumito deinde ſpiſſati aut aromatis odorati olei pondo quatuordecim, tuſæque iridis par pondus in eo demergito, facitóque integrum cum ſuis noctibus biduum in eo madeant, túncque valde & violenter exprimito: & ſi efficaciores vires vnguento addere volueris, iridis par pondus, bis, térque facito in oleo pariter madeant, & exprimito. probatiſsimum eſt quod ſolam iridem, nihilque aliud olebit. SEN. Cupio & noſcere ad quos iuxta Dioſcoridem conferat affectus. BRASSA. Tuum hoc deſiderium facillimè explere poſſum. nam ſequitur, molliendi, calefaciendique vires irinum habet vnguentum. repurgat quæ medici aſſerunt, putreſcentiáq; & ſordida vlcera muliebrium locorũ vitiis accommodatum eſt, inflammationibúſq; & præcluſionibus eorum, fœtus ex vtero pellit, hæmorrhoidas aperit, contra aurium ſonitus cum aceto, & amaris amygdalis inſtil

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

latur, contra diutinas à capite in subiectas partes destillationes, & ozænas, inunctis eo naribus succurrit. Purgat idem aluum pōde re cyathi potū, prodest ileosis, vrinā cit, vomitus difficultates adiuuat, digitis aut vomitoriis inūctis. quin etiā in anginis inungitur, aut cum mulsa aqua gargarizatur, datur & contra faucium asperitates, & his qui cicutam, fungos, aut coriandrum hauserint. SEN. Longè plura sunt hæc quæ à Dioscoride referuntur. quàm illa quæ à Mesue scripta sunt. BRAS. Et adhuc alia supersunt ab his authoribus prætermissa: tanta efficacia pollet eiuscemodi oleum. SEN. Qui modus magis tibi placet vt paretur? BR. Ille quem superius attuli ex radice, & illo præcise modo, & non alio, quando simplici irino vti voluerimus, & non ex multis composito. SEN. Extantne alij authores qui de hoc locuti sint? BRAS. Alexandrinus, & Actuarius de hoc oleo verba fecere, & conficiendi modum edocuere. SEN. Horum authorum conficiendi modos scire optarem. BRA. Ita inquit Alexandrinus,

℞. Olei sextarios decem.
Aquæ sextarios tres.
Radicis iridis ℔ iij. & ℥ iiij.
Radicis lilij ℥ xv.
Radicis cyperi viridis ℥ vj.

Hel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Helenij ℥ iij.
Anchusæ ℥ ij.
Cinnamomi Asæ Spicæ
Singulorum ℥ j.

Species in puluerem redactas, radicésq; contritas in aqua, & oleo diebus quinque infunde, & leuibus prunis ad consumptionē aquæ decoque, ita tamen ne ardeat oleum, & inde ablatum post diem integrum refrigeratum cola, & in vase conditum vsui reserua: est enim calidum, & leptoriticum. SEN. Quid significat hoc vocabulum? BR. Author vocat hoc oleū leptopocon, quia crassos humores extenuat, propterea bene addit. & ideo humores reprimit, & humores pingues subtiliando consumit. SEN. Et hoc est valde compositum oleum. BR. ASS. Compositum profectò est. SEN. Secundùm compositionē ad plura valere debet. BR. Referam quæ ab Alexādrino dicuntur. Inquit quòd vsurpatur ad diuturnum catarrhum, naribus illitum ozænas & putredines narium aufert, tinnitū aurium cum aceto & ruta & amygdalis amaris commistum, & auribus iniectum tollis asthmaticis gargarismo adhibito opitulatur, vētrem tollit in mensuram cyathi vnius acceptum. & tormina intestinorum iniectū placat, tumores hystericos, & suffocationes vuluæ sedat, vice pessarij suppositum ambobus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

menstrua educit hæmorrhoidas veteres in-iectum, siue colo iniectum aperit. SE. Aliqua refert, quæ à Dioscoride haud scripta sunt. BRAS. Et aliqua etiam præteriit, quæ ab eo sunt relata. sed Actuarij compositionẽ nunc audito. qui ita ait. Irinum oleum calefacit, emollit, roborat.

Aspalathi Iridis
Baccularum viticis
Piperis Inulæ
Singulorum ℔ j.
Lachrymæ panacis
Iunci odorati
Singulorum ℥ j.
Anchusæ, duellam.
Olei quantum satis esse videbitur.

SEN. Neminem adhuc audiui, qui hoc iri-num oleum simplex conficeret. BRAS. Imò nec Paulus illud simplex facit. SE. Pauli igi-tur modum non adduces? BR. Imò adducã, sed ad hunc locum seruaui, ita dicit ipse, irini olei conficiendi ratio.

Iridis Aspalathi Cyperi
Singulorum ℔ v.
Succi panacis quadrans,
Anchusæ ℥ ij.
Olei ℥ xxx.
Aquæ sextarij xv.

Sunt qui ad hæc addunt floris lentisci ℥ vj.

Casiæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Cassiæ quadrantem.
Xylobalsami ℥ vj.
Nardi celticæ ℥ vj.
Omnia contusa aqua, & oleo diebus quinque macerans coquito in diplomate horis sex, & deponito. SE. Aqua resolui debere arbitror. BR. Imò ob hoc illam ebullire facit. SE. Opus est vt vehementer ebulliat, si tota aqua in sex horarum spatio resolui debeat. BR. Et si à Paulo scriptum nõ sit, tamen censendum est tantum ebullire debere, vt aqua sit resoluta. SE. Imò, & aliquantisper bulliendum erit postquam aqua fuerit resoluta, sed quid est in diplomate coqui? BR. Est in duplici vase coqui. SE. Et hoc etiam aquæ resolutionem retardat, idcirco plusquam sex horis indigebit. BRA. Tibi iam dictum est per sex horas, & horas intelligendas esse quò ad aquã fuerit resoluta, & vt notasti aliquantisper etiam absque aqua oleum cum simplicibus ebullire debet. Ad alia verò oleorum genera sermonem vertere conuenit.

SENEX.

39 Oleum Sambucinum in medium adducendum est. BR ASS. Multi Ferrariæ illo vtuntur, cùm partem aliquam combustam habent. SEN. Dupliciter paratur, ex floribus, & ex medio tenello cortice. BRA. Hoc quod ex cortice confectum est, illud est quo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Ferrarienſes mulieres ad cõbuſta vtuntur. Id verò quod ex floribus confectum eſt, illud eſt quod neruorum doloribus adhibetur, & neruos roborat. SEN. De hoc igitur ſolo con ficiendo Meſue locutus eſt, quare inquit, Oleum ſambucinum lenire, cutímque mundificare, & neruorum doloribus cõferre, ac illos confortare. BRAS. Neque mihi diſplicet vt ita intelligas. at quomodò à Meſue conficitur? SEN. Inquit vti oleum roſaceum confici debere, tamen olei chamæmelini confectio videtur eſſe magis propria huic olei ſambucini compoſitioni, & aliqui Meſue codices legunt, vt chamæmelinum oleum confici debere nam ita fit vt chamæmelinũ. ita verò illud conficiendum arbitror, oleũ probè lotum accipere oportet, poſteà in vitreã phialam imponendum, & albis ſambuci floribus implenda eſt, & Soli per ſex dies ſuſpẽdenda, poſteà flores exprimerem, & nouos imponerem, hócque per totum id tempus efficerem, quo ſambuci flores haberi poſſunt, idem iudicium eſt de eo quod ex tenellis cõficitur corticibus, quæ ſub duro cortice continentur corticem illum ſepties ſaltem mutare oportet, & phiala ſemper ad Solem ſuſpenſa permaneat, hic eſt melior modus qui fieri poſsit. Si oleum illud quod ex floribus confectum eſt odorabis, flores illos mi-
rum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

rum in modum redolere percipies. Nonnulli decepti sunt, putantes sambucinum oleũ esse apud Arabes oleum de gelsemino, quia Arabes non vocant illud sambucinum, sed sambacinum, nomen à sambac deductum, & non à sambuco.

SENEX.

20 Hoc prætermisso de oleo de Cotoneis verba faciamus. BRASSAVO. Fuit in maximo vsu apud antiquos, neque in præsentiarum ad minores est vsus, ab antiquis melinum oleum vocabatur, non cotoneorum oleũ nominatur, faciendi ratio apud Paulum est, vt à corticibus minimè mundetur, sed lanugo supra corticem extensa tantùm auferatur, postea cum corticibus incidi iubet, deinde tres cotoneorum vncias in olei omphacini sextarios Italicos decẽ imponit, & quadraginta dierũ spacio insolat. SE. A Mesue alio modo conficitur. BRAS. Hunc Mesue modum referto. SEN. Ita inquit Mesue: Accipe carnem cotoneorum cum suis corticibus tritorum, quibus mediata accidit maturitas, & succi eorum singulorum partes æquales olei ex oliuis completis quantum sufficit in vas vitreatum imponito per dies quindecim ad Solem, posteà coque in vase duplici per quatuor horas, deinde cotoneorum & succi eorum bis, vel ter per-

muta

mutatio fiat vt dictum est, posteà colato ac recondito. BRAS. Omnino diuersus est Mesue modus ab illo Pauli. Nonnullos vidi qui tantundem succi cotoneorum sumunt quantum omphacini, posteà per viginti dies insolant & ad succi consumptionem in dupli ci vase coquunt. posteà colant, ac reponunt. SE. Modus hic haud mihi displicet. BR. Tamen ex longa ebullitione aliquid nidorosi acquirit. nam opus est vt diu bulliant, si succos integrè exinaniri debeat. SE. Ad quos cõfert affectus eiuscemodi oleum? BR. Nõne Mesuen legisti? SEN. Legi. nam dicit stomachum, & nutrientia mẽbra roborare, laxisque membris succurrere, & sudoris multitudinem prohibere. BRA. Optarem vt duo de cotoneis olea conficerentur. vnum ex cotoneis maturis, alterum ex immaturis. nã primum remissius, secundum vehementius adstringit. SE. Vtrumque deinceps parabo, atq; seruabo. at valetne ad alios affectus à prędictis? BR. Actuarius inquit adstringere, ideo stomachi, & iocinoris imbecillitatibus, ventris defluxionibus accommodatum esse. SE. Quomodo confici iubet author hic? BRA. Iubet accipi malorum cotoneorũ exempta medulla selibram, olei omphacini sextariũ, mala particulariter tunduntur, & in oleum dimersa quadraginta dies insolantur. SEN. A

Paulo

Paulo non magnopere differt, verùm quod dicitur exempta medulla, quomodo intelligendum est? nam medulla exempta, cortex solus relinqui videtur. BRASS. Codicem deprauatũ esse reor, & legi oportere exempta lanugine, quæ scilicet in pomi superficie visitur. nam quod dicit mala particulatim tunduntur, ostendit mala sumenda esse cũ carne sua. SE. Est conueniens coniectura. BR. Posset etiam intelligi exempta medulla, id est seminibus exemptis cum corticibus semina ambientibus. SEN. Conficitne eodem modo Dioscorides vt isti faciunt? BRASS. Dioscorides compositum facit quod melinum vnguentum vocat, & dicit ita à Romanis appellari, Dioscor. verò cõficiendi modus hic est. Sumito(inquit) simúlque misceto olei sex, aquæ verò sextarios decẽ, superiniicito deinde tusi corticis palmæ trientem, rotundíq; odorati iunci par pondus, dimissáq; omnia integram diem madere, decoquito, excolatúmque oleum in patentioris oris vas aliquod coniicito, & superposita ex arundinibus crate, aut rariore storea, cotonea superponito mala, panísque operta aliquot diebus dimittito, vsque dum cotoneorum odorem oleum cõtraxerit, hic est Dioscoridis conficiendi modus. SE. Cum simplex non sit, illud potius conficerem

quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

quod tu edocuisti. BRASS. Et si simplex non sit, ad illos tamen confert, quos rei ulit affectus. SENEX. Et qui sunt hi affectus? BRA. Inquit adstringendi vis huic oleo & natura est, refrigerátque, facit ad scabies, vlcera, furfures, perniones, & quæ serpunt, instillatur idem contra muliebrium locorum exulcerationes vtiliter, & eadem vtilitate contra citatam vrinam infunditur. Sudores præterea compescit, & cõtra cantharidas, buprestes, & pinorum erucas vtiliter bibitur, eritque in eo genere probatissimum quod cotonea olebit. SE. Si cotonea sumantur probè matura, cotoneorum oleum facilè contrahit, secus est, in immaturis. BR. Cùm oleo ex immaturis cotoneis vtimur, tunc non indigemus odore, sed vehementiore adstrictione cum membrorum roboratione. scito verò alium à Dioscoride referri conficiendi modú, quo nonnulli suo tempore vtebantur. SE. Neque modus his prætereundus est. BR. Non prætcribo, ita nimirum dicit, quidam mala ipsa pannis decem diebus, vt coërceatur; neq; effletur odoris bonitas, tum bibuum cum suis nostibus in oleo dimissa exprimunt, & oleú seruant. SE. Si isti ex puro oleo confecerint, & non ex oleo illo composito, erit simplex cotoneorum oleum & non compositum.
BR. Nota simplex melinum fieri debere ex simpli

simplici cotoneorum carne & oleo, reliqua sunt composita. SE. Suntne cotonea in parua incidẽda frustula? BR. In minima, imò non ab re esset. Cotonea magna lima in tenuissimam scobem reddere, quãdo succus excipiẽdus est, plus nimirũ succi hoc modo exprimitur, neq; cortices dimittendi sunt, quare oleo odorẽ præbent. SE. Quando succus cũ oleo ebullit, maximè crepitat: BRASS. Imò cùm vehemẽter, vt plerũq; vas exeat, & hæc est vna ex causis quare in duplici vase conficiendus fit. at tempus est ad alia progredi.

SENEX.

21 Oleum Myrtinum sub præsentem considerationem accedit. R. Vtinã ab omnibus eo modo conficeretur, quo nõnunquam vi ignis, & glaciei ex ipsius myrti baccis, illud eduxi. SEN. Si conficiendi modum me edocebis illud semper ita parabo, nam persensi, & odorem, & saporem myrti ita seruare, vt nemo in ipso decipi possit: BRASS. Quomodo in præsentiarum conficis? SEN. Mesuẽ sequor, qui ait stomachum & corroborare, atque neruos, fierique sicut oleum de cotoneis: propterea myrtorum baccas accipio, ac contero, succũmque facio, posteà accipio ex pinsis baccis, & succo partes æquales, & in oliuarum completarum oleum in vitreo vase per dies quindecim ad Solem,

lem impono, deinde in vase duplici per horas quatuor, vel ad succi consumptionē coquo, posteà myrtillos, & succum permuto, térque hoc facio: denique colo, ac ad vsus seruo. BRAS. Hic est ad libellum Mesue modus, quo cotoneorū oleum confici iubebat. Scito verò, & ex myrti baccis per expressionem oleum confici. SEN. Tu verò quomodo parares? BR. Satis mihi videretur, myrtillorū succum accipere, & in oleū pōdere ad æquales partes, ac in duplici vase vsque ad succi cōsumptionem ebullire, posteà in hoc oleū myrtillos imponere, & per quadraginta dies insolare, denique absque expressione seruare myrti baccas in oleo sinendo, nō reprobo tamen si cuipiam exprimere placuerit, & oleū absque myrtillis seruare. SE. Reperiturne apud antiquos huius generis oleū? BR. Maximè reperitur. nam (vt ab hoc ordiamur authore) Nicolaus Alexandrinus id cōficere docet, sed cōpositum est nō simplex. SEN. Vt ipsius compositionem referas expecto. BRAS. Inquit Alexandrinus,

℞. Olei sextarios quinque,
Vini sextarium vnum.
Foliorum myrti tenerrimæ ℔ ij.
Croci Oenanthes
Singulorum ℥ x.
Masticheѕ Acaciæ

sing

Singulorum ℥ viij.

Ita verò conficitur. folia myrthæ in pila sine intermissione tundantur, & in vino nocte ac die infundantur. altera verò die oleo supermisso lenes ad prunas vsque ad vini cõsumptionem coquantur, deinde fortiter colentur. ad vltimum autem puluis croci, œnanthes, masliches, acaciæ inferatur, iterúmque lento igni tam diu exagitãdo bulliat donec optimè cõmisceatur, & recõditum vsui referuetur. SEN. Præter id cõpositum est, & nõ simplex, id etiam habet quod ex foliis cõficitur, & non ex baccis. Cùm (vt reor) ex baccis efficacius esse debeat. BRA. In hoc ambigendum non est, licet author hic ex foliis conficiat. ego quandoque myrtino oleo confecto, & expresso iussi myrti folia in ipsum imponi, & non moueri, quare oleo odorem præstant, quem prius nõ habebat. SENEX. referturne ab hoc authore quibus conueniat affectibus? BRAS. Refertur quidem, sed cum diuersorum simpliciũ miscella. SEN. Quomodo hoc intelligis? BRA. Authoris verba referam, & statim percipies, inquit, virtutem habet stypticam, & ideo putridos humores capitis, & dolorem emendat, cum masliches, boli & semine volatilis, singulorum vncia vna mistum, & fronti impositum, superciliorum & oculo-

rum dolorem arcet, & lippitudinem in eis ex rheumatismo non permittit, cum camphoræ scrupulis duobus tragacanthe vno. Mammillas inunctum æstiuos sudores malè olentes dispellit, eásque decenter distentas pristino decori reddit, diaphoreticos sudores, & cœliacos fluxus super stomachū, & totum ventrem inunctum puluerē ornantes & acaciæ superspar so adstringit, hæc sunt ad quæ conferre dicit hoc oleum Alexandrinus. SE. Faciuntne alij cū isto authores? BR. Actuarius ita de hoc oleo disserit, Myrteū oleū refrigerat & adstringit, ideóque cœliacis affectibus subuenit, sanat igne ambustipustulas rumpentes, illitu emendat attritos hyeme concitulos, & intertrigenes illitum corrigit, sedis rimas, cōdylomata, luxatos artus persanat, & sudores coërcet. SEN. Quomodo conficit Actuarius? BRAS. Ita inquit, foliorum myrti recentium vncia teritur, & in olei omphacini sextarium mergitur, & vt cætera factitatur. SEN. Et hic etiam author ex foliis conficit, & non ex baccis, cùm illud magis probem quo ex baccis cōfectum est. BRAS. Dioscorides verò tres cōficiendi modos refert, & ex foliis omnes conficit, neque baccarum mentionem vllam facit. Duo modi simpliciores sunt. Tertius autem compositus est. SEN. Nihil effectum esse nisi

modo

modos istos conficiendi Dioscoridis refe-res. BRAS. Ecce iam refero, inquit ipse: Sumito nigræ ægrestis, aut satiuæ myrti tenerrima folia, tũdito ea, tusáque exprimito; expresso deinde myrti succo parẽ acerbi, olei mensuram misceto, facitóque in carbonibus caleant vsque dum simul cõcoquantur, tum quod in summo fluitabit oleũ auferto, hic primus est Dioscoridis modus. SEN. Secundum audire iam expecto. BRAS. Ita sequitur. Conficitur & aliter minore labore, tũdito tenerrima myrti folia, tusáque in oleo & aqua coquito, quod supernatabit oleũ colligas. SENEX. Superest vt tertiũ modũ referas. BRA. Sequitur tertio. Priuatim, & per se myrti folia itidẽ in oleũ coniecta, in sole madeant. Sunt qui oleum malicorio, & cupresso, angulosóque, & rotundo odoratis iũcis antea spissetur. SEN. Hoc est fortè compositũ quod dicis. BRAS. Hoc inquam compositum est, sed de eius efficacia ita Dioscorides dicit. Efficaciores ad agendũ vires habet quod sapore amarescit, pingui liquore, oleosum, viridéque & translucidũ est, myrti odorẽ referẽs. SE. Percepi & Dioscoridẽ ex myrti foliis cõfecisse. BRAS. Tamen & ex baccis fieri posse, & maiorem habere efficaciam non dubito. SEN. Ad quos effectus valere eiuscemodi oleũ dixit Dioscorides? contem

plemur parũper nũ eisdẽ cõferat affectibus, qui ex aliis authoribus relati sunt. BR. Dioscoridem audito de illo ita differentem, est illi adstringendi vis, indurat, eámque ob causam his quæ inducendis cicatricibus conficiuntur vtiliter miscetur, facit ad ambusta capitis manantia vlcera, furfures, pustularũ eruptiones, intertrigines, rimas, cõdylomata, & laxatos articulos, compescit idem sudores, cunctísque aliis prodest, quæ adstringi aut densari oporteat, à Galeno in primo de Compositione medicamentorũ secundũ locos, & in secundo de Compositione medicamentorum per genera notatur, hoc oleũ ratione olei digerere myrtorum ratione adstringere, nos eo vtimur in his qui venã fractam habent in thorace, vel apertam, vel à qua exudet sanguis, & mirificè prodest. SE. Cũ antiqui authores, & probi ex tenerrimis conficiãt foliis, cur illos imitari non debemus? BR. Imitemur si placet, sed ex baccis etiam cõfectum habens de oleo isto Plinius mentionem facit, lib. 15. capite. 7. & monet ex myrti baccis oleum fieri, & ex foliis. SE. Quid putas censuisse Mesuen? BRASSAV. Cum Serapio, Aliabbas, Rasis, & cæteri arabes ex foliis cõfici doceant, arbitrandum fortè est, & Mesuen ex foliis confecisse, & foliorum succo. SEN. Vtrunque genus parabo,

Plinium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Plinium ſequutus, & illud ſcilicet quod ex foliis conficitur, & illud quod ex baccis. BRAS. Non errabis, quia frequentius eo vtar, quod ex baccis confectum erit. Ad alia iam te accingere poteris.

SENEX.

22 Oleum Rutaceũ hic non longè ſuam ſedem habet. BRAS. Quomodo illud cõficis? SEN. Vt Meſue parat, qui inquit fieri ſicut oleum myrtinum. BRAS. De myrtino oleo ſtatim locuti ſumus, & tunc dicebat oleum myrtinum fieri ſicut oleũ de cotoneis. SEN. Hoc verum eſt, propterea rutaceum ita conſici iubeo. Accipiantur foliorum rutæ, & ſucci eiuſdem ſingulorum partes equales, olei ex oliuis cõpletis quantum ſufficit, ponãtur in vas vitreum, & per quindecim dies Soli exponãtur, deinde per quatuor horas in duplici vaſe coquantur, poſteà permutari facio folia, & iterum addi ſuccum & fieri vt dictum eſt, bis vel ter, denique colari iubeo, & recondi. BRAS. Eodem modo conficis, vt Meſue, oleum de cotoneis conficiebat, tamen abſque ſucco, & ebullitione ita fieri iubeo. In menſe Maij teneriora rutæ folia in olei phiolam imponantur, & per octo dies inſolentur, poſteà percolentur, & iterũ alia teneriora folia imponãtur, & per alios octo dies inſolẽtur, hócq; decies fieri debet deni-

que exprimantur & ad vsus reseruetur, hoc oleũ rutæ odorem spirat, & omnes rutæ actiones agit. SEN. Non dubito. BRAS. Cur non accipis oleum omphacinũ, si fieri debet sicut myrtinũ, & myrtinum sicut illud de cotoneis? SEN. Ita me docuit præceptor meus à quo hanc artem didici. BRAS. Et nõ ab re, quia myrtinum, & cotoneorum olea vim adstringẽdi habent, & in illo sunt vsu. Rutaceum verò vim oppositam habet, scilicet aperiẽdi, & vt aperiat, ac calefaciat adhibetur quod verò à Mesue dicitur fieri sicut oleum myrtinum, de conficiendi modo intelligendum est, non autẽ de omphacini sumptione, quia est aduersus rutacei olei intentionẽ. SEN. Súntne aliqui antiquiores, qui de hoc oleo mentionem fecerint? BRA. Sunt & inter alios. Alexandrinus cap. 725. sui libri, & illud Græca voce nominat oleum peganinũ, huius authoris confectura est,

℞. Olei ℥ lxx.
Foliorum rutæ ℥ xxiiij.
Sampsuci Cumini
Singulorum ℥ v.

Herbæ, & Cuminum semotim tusa, & in oleo dies quinque macerata in vase duplici coque, exprime, & reconde. SEN. Ad quos affectus conuenire dicit? BRAS. Inquit singulariter prodesse ad genuum dolorem, & ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ad podagram, conducit etiam ad capitis, & præcordiorum dolorum, ex ſicco & calido ortum. SEN. Mihi oppoſitū videretur, quòd ſiccum potiùs & calidum augeret dolorem. BRAS. Imò ita prorſus ſentire debes, quia à calida & ſicca cauſa dolor augebitur. Idcircò, cùm ita in authore legatur in codice, mē dum eſſe ratus ſum, & legi oportere ad frigidum & humidum dolorem, vel legatur valere ad præcordiorum dolorem, cùm calidum & ſiccum ſit, ſcilicet hoc oleum. nam ſicca & calida doloribus aduerſantur, qui vt plurimùm à flatuoſa materia fiunt. doloribus verò ex calido & ſicco excitatis, calida & ſicca haud conueniunt. vnde ab Actuario probè dictum eſt. Rutaceum oleum calefacere, & reſiccare, proptereà diſtillationibus auxiliatur, doloribus cum thoracis tum reliquarū partium, quæ vim caloris deſiderant remedio. SEN. Hoc conuenientius eſt, quòd ab Actuario ſcribitur, partibus, ſcilicet conuenire quæ vim caloris deſiderant. At compoſitio quam refert Alexandrinus ſimplex nō eſt. ignoro verò an illa Actuarij ſit ſimplex. BRASS. Simplicißima eſt. nam accipit comarum rutæ, & foliorum die, noctúque decoctorum vnciam. olei libram, & anethini modò Soli exponit. SENEX. Quomodo anethinum Soli expoſuit ipſe? BRASS. Per quadrag

draginta dies. SEN. Quomodo decoquētur diu & noctu comæ, & rutæ folia? BRAS. Codex deprauatus est. nam legendum est noctu, diuque flaccescens, vt de anethino dictū est. nam absurdum est dicere, quod nocte ac die coquantur. conuenit verò quod comæ, & folia noctu ac diu flaccescēt, postea in oleum ponantur & insolentur. flaccescētia verò superficialē quandam humiditatem amittunt ex aëre contractā, & à rore matutino. SE. Melius igitur videretur siccā rutā habere quàm flaccidā. BR. Forte melius, & quinquies, aut sexties illam mutare, mirum in modum valet contra flatus, quādo ex eo calidū fit clysma & imponitur. SENEX. Nullæ extant in hoc oleo difficultates diluendæ? BRA. Nullæ prorsus: idcirco genus aliud in medium adducito.

SENEX.

23 De Nardino igitur oleo verba faciamus. BRASSA. Non ab re fuisset, si dixisses vnguentum nardinum, tamen confunduntur vocabula, vt olea nonnunquam vnguenta vocentur, & vnguenta olea. Non dubito te in huius compositione Mesuen sequi: propterea Mesue cōpositionē adducito. SE. Tres refert cōficiēdi modos Mesue. BR. Omnes referto, vt contemplemur, quinam melior sit. SE. Id statim. Primus modus est,

℞. Tpi

℞. Spicæ aromaticæ ℥ iij.
Vini Aquæ
Singulorum ℥ ij.ß.
Olei ſeſamini ℔ ß.

Decoquatur in vaſe duplici, lento igne per horas ferè quatuor,& frequēter moueatur. BRAS.Hic eſt ſimplex modus.SEN.Et eſt ille,quem ſeruo.BRASS. Iam ſecundum modum referto.SEN.Ita inquit,

℞. Spicæ Indæ ℥ iij.
Sampſuci ℥ ij.
Xyloaloës Enulæ
Folij Indi Celami aromatici
Foliorum lauri Cyperi
Schoeni Cardamomi
Singulorum ℥ j.ß

Antequàm conterantur, ſuper ipſa iniiciatur vini & aquæ quantum ſufficit, olei ſeſamini libræ ſex,deinde, vt prius dictum eſt, conficiatur.BRAS.Quando prius? SEN. In prima compoſitione.BR.Quid fecit prius? SEN.Coxit in vaſe duplici, iuſsítque horas ſex coqui,& ſingula hora agitari.BRAS.Intellige hic per ſingulam horam frequēter, quia per vnius horæ ſpatium expectandum non eſt,ſed frequenter ſunt commouenda. SE.Nunc tertium Meſue modum audito,

℞. Spicæ Indæ. ℥ iiij.
Styracis Gariophyllorum.S

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Singulorum ℥ iij.
Nucis moſchatæ ℥ v.
Olei balſami ℥ vj.
Olei ſeſamini ℔ iiij.

Fiat ſicut illud, hoc eſt in vaſe duplici bulliat igne lento, ſed hoc horis quinque percoquatur. SEN. Quæ compoſitio tibi magis placet? BRA. Illa, quæ ſimpliciſsima eſt. SEN. Erit ergo prima. BRA. Prima ſit, quia tãtùm habet nardum, & nihil aliud quàm vinum, aquam, & oleum ſeſaminum. SEN. Conficitúrne hoc modo ab antiquis? BRAS. Si placet antiquorum cõpoſitiones in medium afferam. SEN. Imò ſummè placet, & nihil gratius mihi efficere poteris. BR. Dioſcoridem igitur audito, nardinum vnguẽtum hoc modo cõficientem. SEN. Audiui & multiplicẽ eſſe apud Dioſcoridem compoſitionẽ. BRAS. Eſt multiplex, idcirco cùm de ipſo agit, ita exorditur, Multifariàm conficitur nardinũ vnguentũ malabatri folio ſcilicet, & ſine eo plerunque autem ex vnguẽtaria glande aut acerbo oleo miſcetur, vt ſpiſſetur quidem rotundus odoratus iuncus, vt odoretur autem coſtus, amomum, nardus, myrrha, & balſamum. SEN. Ferrariæ confici nõ poteſt, quia coſto caremus, amomo, & balſamo. BRAS. Si verum coſtum, & amomum, & balſamum oſtenderem, quid præmij à te reciperem?

SEN.

SEN. Ex meo pharmacopolio quicquid pla
cuerit, accipito. BRA. Ego potius accipiam
(liceat nũc hoc nomine vti) ex bellariopol
lio. SE. At quis tibi tribuit eiuſcemodi rara
ſimplicia? BRA. Fuêre in illis locis, in qui-
bus naſcuntur collecta, & Ferrariã aſporta-
ta. SE. Miſit fortè Illuſtriſsimus Dux ad hæc
accipienda, vt ſuperioribus annis ſtatuerat?
BRA. Neminem inuenit ex his, qui ſimpli-
cia cognoſcere poſſunt, qui illuc proficiſci
voluerit: tamen tantam pecuniarum ſummã
erogare volebat, quanta is eſſet contentus,
qui illuc profecturus erat, nemo tamẽ inuẽ-
tus eſt, qui illuc proficiſci auſus ſit. SE. O hu
mana ineptitudo, nullus experiri voluit quã
ta ſit dulcedo alienis expenſis, orbem pera-
grandi, quomodo igitur ad duas manus eiu
ſcemodi peruenêre ſimplicia? BRA. Illuſtriſ
ſimus Dux noſter ad Sereniſsimum Henri-
cum Galliarum Regem literas dedit, vt di-
gnaretur ad magnum Turcarum Regem
ſcribere qui alicui ex ſuis imponeret, vt ſim
plicia quæ ego volueram, ex propriis locis
colligerẽtur. hoc effecit Gallorũ Rex, & cura
uit magnus Turcarum Rex, vt hæc ſim-
plicia haberẽtur, quæ nũc domi ſeruo. SEN.
Nihil ardentius videre cupio, Deóq; immor
taleis gratias ago, quòd ante hoc tempus vi
talem auram mihi non ſurripuerit, vt eiuſ-
cem

cemodi simplicia è fonte videre possim. BR. Nunc quod incœpimus prosequamur, cras simplicia tibi libenter ostendã, interim verò magnã audias huius olei, vel potius vnguẽti compositionẽ, quam ita refert Actuarius.

℞. Olei trepondo Inulæ
Xylo aloës Iridis
Foliorum myricæ Aristolochiæ
Arboris thuriferæ Frondium lauri
Cassiæ Xylocassiæ
Iunci odorati Costi
Amomi Styracis Myrrhæ
Cardamomi Gariophyllorum
Hadi Ladani Assari
Zarnabi Myrobalani
Fructus balsami Terebinthinæ
Singulorum sextula.
Aspalati Piperis Cinnamomi
Singulorum duella.
Cyperi Xylobalsami Folij
Spicæ nardi Spicæ Celticæ
Ligni cinnamomi Bochi
Singulorum sexquisextula.
Balsami ℈ ij.
Foliorum myrti siccorum Cassiæ
Singulorum ℥ ij.
Frondium buxi sextans.
Vini odorati modus, qui sufficere videbitur. SEN. Quomodo posteà hęc cõmisceet simpli

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

simplicia? BRAS. Nihil aliud dicit, præterquàm quòd simplicia refert. SEN. Fortè supponit nos scire, quæ nescimus, ego quoque simplicia omnia, q[illegible] in meo sunt pharmacopolio, commiscere scirem, & id compositum quomodo in mentem venerit, nuncupare. nam & ipse hoc nardinum oleum vocat, cùm multa recipiat simplicia, & in maiori copia, quàm nardum. BRAS. A nardo fortè denominat, quia duplex nardus compositionē ingreditur. Reor prætereà, quòd ebullire faciat vsque ad vini consumptionem, posteà exprimat, insolet, ac recondat, tamen confusam compositionem esse, inficias minimè ibo, & talem etiam, quæ multa habeat simplicia, quæ quid sint nō intelligantur, neque inpræsentiarum mihi suppetit tempus, quid sint, perquirere, & vaticinari: sed alia meliora potius sunt à nobis pertractanda. SEN. Súntne alij authores, qui diuersam sequantur compositionem? BRAS. Alexandrinus adest, qui confusam quandam, & amplam huius olei compositionem attulit. SEN. Et hanc libenter audirem. BRAS. Est nimis prolixa compositio, tu authorem ipsum, quando lubuerit, legere poteris. SEN. Nisi impræsentiarū illam audiuero, nunquam mihi occasio præstabitur illam legendi. BRASSAV. Audito igitur

tur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tur Alexandrinum ita dicentem:
℞. Olei Hiſpani ℥ lxxv.
Aſpalathi Myrrhæ
Nigellæ viridis Spicæ
Singulorum ℥ vj.
Xylobalſami Gariophyllorum
Cyperi Schœnanthi
Ariſtolochiæ Enulæ campanæ
Singulorum ℥ iij.
Balſami Cinnamomi
Calami aromatici
Folij Carpobalſami
Caſſami, id eſt, liguſtici
Cardamomi
Singulorum ℥ ij.
Nucis myriſticæ Styracis
Coſti Caſsiæ fiſtulæ
Laudani Phu
Aſſari Amaraci
Maſtiches Faſcis Gallici
Sami Myrrhæ Syriacæ
Singulorum ℥ ß.

Ita deinceps cõfici docet author aſpaltum, myrrham, inulam, phu, aſſarum, carpobalſamum, xylobalſamũ, ſanſucum particulatim tuſa, & in aquæ ſextariis duobus die, & nocte infuſa oleo admiſce, & tandiu coque, donec aqua conſumatur, non tamẽ vndequaque, in oleum exardeſcat: cúmque refrigera

frigeratum fuerit, die eodem accuratissime cola, & species iniice, deinde cyperū, schœnanthum, aristolochiā, cassamum, fascem gallicum, cardamomū, folium, nigellam, calamum, cassiam, samum, seorsum contrita, & in vini sextario vno diebus tribus infusa, vbi decoxeris, eodem modo efferuefacito. Oleóque bene colato species extermina, tertióque phœbo spicam, gariophylla, cinnamomū, nuces myristicas, costum trita in vini optimi semina vna per biduum infunde, & superiori documento ad vini consumptionem coque, & nō colatum ab igne depone, & in parte ipsius olei, ladanū, mastichem, styracem, cōtusa cum balsami medicamine admisce, & ad lenes prunas aliquantulum bulli, spatula assiduè agitando. Ab igne depositum in ampulla breui foramine prædita conde, & diligenter obtura, ne suauissimus odor expiret. SEN. Hæc vi detur potiùs confusio, quàm compositio. BRAS. Non dubito compositionem hanc redolere debere, sed ita nardinū est, vt aliquod aliud. SEN. Simpliciores compositiones potiùs semper approbo. BRAS. Simplices igitur illas conficito, de quibus superiùs mentio facta est. SEN. Quibus confert affectibus hoc oleum? BRA. Dioscorides dicit extenuare nardinum vnguētum, nam acre

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

eſt, abſtringere humores, rarefacere, & calefacere. SENEX. Meſue longè plura retulit, quàm à Dioſcoride ſcriptum ſit. BRAS. Quænam ſunt hæc Meſue? SEN. ... Vocat ipſum oleum benedictum multorum iuuamentorum, & propriè ad omnes ægritudines frigidas, & flatuoſas, præſertimq; neruorum ſtomachi, iecoris, ſplenis, renum, veſicæ, vteri, & confert dolori auris flatuoſo, & dolori capitis, & hemicraneæ, ſecundùm omnē modum adminiſtrationis eius, & ſi ex eo fiat caput purgium, caput expurgatur, & bonum efficit colorem, odoratúmque reddit corpus. BRAS. In paucissimis illis Dioſcoridis verbis hæc omnia cōtinentur. Sunt verò paucissima verba quatuor, vedelicet extenuare, abſtergere, rarefacere, & calefaçere, quare hæc efficit, idcirco & illa præſtat, quæ à meſue ſcripta ſunt. Alexandrinus verò multò plura refert, & notat fuiſſe Vindicianum medicum nardini olei authorem. SEN. Fortè ſui nardini. BRAS. Ita intelligēdum eſt. Dicit verò valere contra multa humanæ ſalutis hoſtilia. Vnde calefacit, ac relaxat inunctum, cephalalgicis, & hemicranacis prodeſt. Dolorem aurium cum pipere tritum veteratum aufert, paralyticis, & tremulis ſummū remedium eſt, artriticis, & podagricis inūctum,
furio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

furiosos dolores mitigat, antidotis & electuariis ad lapidem renum, & vesicæ, confectis admistum nō vulgariter opitulatur. Matricis dolores, suffocationes, & tumores, pessariis adhibitum, & suppositum mirabiliter sedat, stranguriā & dysuriam cum tertia parte succi ozimi per catheterē clysterizatum absq; mora soluit, & ad multa alia facit, hæc Alexandrinus, SEN. Cùm tot recipiat simplicia Alexandrini nardinum ad tot etiā valere, nulli mirum esse debet. at libenter etiā audirem quas vires illi tribuat Actuarius. BRA. Sed alia compositio est illa Actuarij ab hac Alexandrini. Inquit verò excalefacit, & adstringit, ideò hic auxiliatur, quæ adstrictionem & calorem desiderant, id est, stomachicis, cœliacis, distillationis, & thoracis vitio, & obnoxiis, & suspiriosis, miscetur quoq; in emplastrorum compositionibus, hæc Actuarius. SEN. At quod nardinum oleum sum seruaturus? BRASSAV. Nullum ex his compositis, sed simplicissimum ex oleo omphacino probè loto, & nardo. Reliqua huius generis olea sunt potiùs nuncupanda vnguenta & magnæ compositiones, quàm olea. Antiquitus in multis conficiebatur locis, sed potissimùm Laodiceæ in Asia optimum conficiebatur, vt Galenus testatur, in sexto de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Sanitate tuenda, nunc Laodiceum non habetur, sed plerunque fit ex verba vulgò nuncupata, Lauandula. Nardum Gallicum habere haud difficile est. at nardum Indicum assequi difficile quidem est, sed nō impossibile, præsertim quæ recens fit: nā quæ habetur, sicca est. SEN. Mihi videntur Mesue compositiones valde celebres. BRASS. Imò secundus & tertius modus sunt celeberrimi, multúmque nobiles. nam vnguenta reddunt odorata, & pretiosa. Primus verò modus simpliciter est, & quem impræsentiarum seruare debes, apud nobiles Romanos antiquitus in pretio erat.

SENEX.

24 Cùm iam nouerim quomodo nardinum oleum confecturus sim. Mastichinum oleum contemplandum venit. BRAS. Mesue duos cōficiendi hoc oleum modos edocet, quorum primus est,

℞ Mastiches ℥ iij
Olei sesamini. Kist. j.
Coque in vase duplici.

SENEX. Si sesamino oleo careremus, quid agendum esset? BRAS. Facillimè habetur sesaminum oleum. verùm in ipsius defectu dulce oliuarum oleum esse sumendum, at ambigendum non est, quod desit sesaminum. nam sesamus in Italia nascitur, & maximæ

xima copia habetur in Apulia: ſecundus conficiendi modus apud Meſuen eſt.

℞. Olei roſacei ℥ xij.
Maſtiches ℥ iij.
Vini optimi ℥ viij. aliter iiij.

Decoque ſicut primum, ad vini conſumptionem. SEN. Hunc ſecundum modum conficio, ac ſeruo. Arbitrórque idem efficere omnes pharmacopolas. BR. ASS. Tamen primus modus ſimplicior eſt, hi duo modi, vt à Meſue relati ſunt, ita ſunt à Serapione deſcripti. SEN. Ad quos valet eiuſcemodi oleũ affectus? BR. ASSA. Meſue dicit ſtomachum roborare, neruos, iecur, & iuncturas, abſceſſúſque duros lenire, & dolores ſedare, imò & addendum eſt, paulıſper adſtringere, & in ore ſeruatum pituitam à capite educere, imò & maſtiche ipſa hoc efficit maſticata, pituitam nimirum prouocat, & à capite vehementer educit. SEN. Súntne antiquiores de hoc oleo locuti? BR. ASSAVO. Omnes ferè, nam Dioſcorides dicit, ex conciſa maſtiche, maſtichinum ſimiliter conficitur oleũ. SEN. Quomodo ſimiliter? BR. ASSA. Similiter reor, vt lentiſcinum, lentiſcinum verò fieri dixerat vt laurinum. at laurinum hoc modo conficiebat, lauri baccas ſumebat, & in aqua decoquebat, pinguitudo quædam x veſtiente eas cute remittebatur, quam

manibus conchula exprimens colligebat. Eodem pacto mastiche accepta in aquam ponatur, ebullirique sinatur. Quod exit, est oleum mastichinum, supra aquam natat, lingula colligitur ac seruatur. SEN. Est purissimum oleum, nihil habens admistum. BR. Purissimum profectò, sed & exit, & pingui mastiche expressum oleum in frustula terenda est, & igne calefacienda, torcularique exprimenda, simplex exit oleum, vel mastiches liquor. nos hoc oleum per vocatas bocias egregiè educimus purissimum, mastiches odorem, ac saporem, tam euidenter seruãs, vt mastichinũ oleũ esse negari nõ possit. SE. Ad quos cõfert affectus? BR. Dioscorides inquit, omnibus cõferre muliebrium locorũ vitiis, leuiter calefacere, spissare simul, & mollire, miscetur ceratis, quæ stomacho, cœliacis, & intestinorum torminibus imponũtur, exterit & vultus vitia, colorisque amabilem bonitatem illi acquirit, laudatissimum in Chio insula oleũ hoc fit. SE. Quare & in eadem insula mastiche laudatissima oritur. BRAS. Hoc vulgatissimum est. Paulus autem Aegineta duplex mastichinum cõficit, ἁπλούστατον καὶ ποικιλώτερον, simplicissimum videlicet, & magis varium. SE. Vtrunque genus à te referendum est. BRASS. Simplicissimum hoc modo conficit:

℞. Mastiches Chiæ ℥ j.
Olei omphacini sextarium Italicum.
Misce, & in diplomate coque. addit Paulus nonnullos absinthij etiã & styracis vnciam vnam adiicere consueuisse. SEN. Tunc non erit simplicissimum. BRASS. Non vt videtur, [illegible] vt simplicissimũ sit, nihil aliud ad[illegible], [illegible] oleum & mastiche, tamen [illegible] simplicius est, si ex sola mastiche conficiatur, & ex [illegible] inquam sola oleum extrudendo, vel per expreßionẽ, vel ignis, vi per vocatas bocias. SEN. Adducito oleum illud, quod magis varijs vocitauit Paulus. BRAS. Est hoc quod sequitur:
℞. Olei Sextarios quinquaginta.
Enulæ campanæ libras quinque.
Xylobalsami ℔ x.
Florum lentisci ℔ v.
Cardamomi ℔ vij.
Mastiches ℔ v.
Xylomastiches ℔ viij.
Terebinthinæ ℔ iij.
Absinthij comæ ℔ j.
Vini fragrantis sextarios quinque.
Aquæ sextarios decem.
Macerata vino arida ante tres dies commiscentur oleo & aquæ, & elixantur horis sex, cúmque mastiche, & terebinthina iniiciuntur, & exactè commiscendo percolantur, & refrigerata reponuntur. SENEX. Amplè hæ

compositiones haud mihi satisfaciunt. BR. Et in his præsertim, in quibus alicuius simplicis vis expetitur. Alexãdrinus & ipse hoc oleum ita compositum conficit,

℞. Olei sextarios duos.
Vini odorati sext. j.
Olei nardini sext. vj.
Celticæ Carnium dactylorum
Masticheს
Singulorum ℥ ij.
Absinthij Meliloti
Singulorum ℥ j.

Dactyli, & species seorsum contusæ in vino & oleo tribus diebus infundantur, quarto deinceps die tam diu coquantur, donec vinũ consumatur, posteà succus eiiciatur. Ad vltimum verò nardinum oleum decoctioni addatur, & absolutum habebitur. SENEX. Ad quos vsus conferre dicit? BRASS. Inquit Alexandrinus ad omnem stomachi dolorem accommodatum esse, & scapularum prope ignem inunctum ad dolorem heparis, & pleuræ, cum lanis succidis tepidum appositum, optatam salutem adfert. SENEX. Ad multa plura valere dicit Dioscorides. BRAS. Actuarius verò ita confici iussit:

℞. Olei ℔ lxx.
Xylobalsami ℔ x.
Iunci odorati ℔ v.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Xylomastiches ℔ iiij.
Terebinthinæ tripondo
Comarum absinthij ℔ j.
Vini odorati ℔ xv.

Arida vino macerãtur, & ante triduum oleo & vino misceantur, mox sex horas coquuntur, tum mastiche, & terrebinthina exactè liquefacta coniiciuntur, colatáque & refrigerata in vas transfunduntur, hoc est compositum mastichinum Actuarij. SEN. Mastichem non apposuisti in cõpositione. BR. Quia in Actuarij codice, qui apud me est non reperitur. At reor esse decurtatũ, & in illa parte poni debere, vbi adest xylomastiches primò præcedat mastiches, libras v. posteà sequatur, xylomastiches, vt in Paulo scriptum est, tamen diuersa est hæc ab illa Pauli cõpositio. Id verò ostẽdit Actuarium mastichem apposuisse. quia cùm refert conficiendi modum, inquit, tum mastiche, & terebinthina exactè liquefacta coniiciãtur. at xylomastiche liquefieri non potest, sed mastiche. SEN. Hoc quod dicit ante triduũ esse oleo & vino miscenda, quando est? primóne die, an secundo? BRAS. Codicem, & in hoc loco deprauatũ esse arbitror, vel interpretis causa, & legendum esse post triduum, vt per triduũ vino macerentur, posteà misceantur. SEN. Si hoc est compositum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Actuarij mastichinum, quódnam erit simplex? BRA. Hoc quod sequitur,

℞. Mastiches ℥ j.
Olei omphacini sexquilibram
Bulliant in duplici vase.

SEN. Eiuscemodi simplicia probo potiùs, quàm composita. at Actuarius nonne refert ad quos conferat affectus suum hoc mastichinum? BR. Imò refert. nam dicit leuiter calefacere, sed plus adstringere, cœliacis, stomachicis, dysentericisque habetur salutare, vitia, quæ sunt in facie illitū, delet, & cutis colorem cōmendat. SEN. Cur in Mesue codicibus scriptum est vini optimi vncias octo, aliàs vncias quatuor? BR. Istud, aliàs vncias quatuor, abolendum est. nam in antiquis Mesue codicibus non adest, & præterea vnciæ octo exiguntur. SE. Quódnam mastichinum seruaturus sum? BR. Illud, quod simplicius est, mihi magis placet. Vnde quod ex ipsa mastiche absque alterius olei miscella extruditur, mihi magis placet, & pro me hoc paraso. pro aliis verò medicis illud Mesue. Galenus in primo de Compositione medicamentorum secundùm locos libro dicit, hoc oleū recens in duplici vase calefactum anodynū esse, phlegmonas in gingiua, lingua, oris tunica & gulæ sedare. Nunc verò, vt ad alia te conferas, hortor.

SEN

SENEX.

25 De Costino oleo pertractandum occurrit. BRA. Mirificum esset eiuscemodi oleū, si costum verum haberemus. quod autē impræsentiarum ex radice quadam efficitur, quæ costum non est, & quæ potiùs dulcis est, quàm amara. SE. Est dulcis costus? BRA. Tamen authores costum nigrum faciunt, & amarum, quale est illud quod nos domi impræsentiarum habemus, quod magnus Turcarum Rex ad illustrissimum Ducem nostrum mitti curauit. A quo verò authore huius olei compositionem desumis? BRASS. A Mesue, qui ita ait:

℞. Costi amari ℥ ij.
Cassiæ ℥ j.
Extremitatem sampsuchi ℥ viij.
Vini odoriferi quantum sufficit ad fundendum vicibus duabus.
Olei sesamini ℔ iij.

Decoquantur in duplici vase per sex horas. BR. Mihi potiùs placeret, vt ad vini cōsumptionem decoquerentur. SEN. In sex horis debet esse consumptum. BR. Hoc præstare potest ebullitionis modus. nam si vehementer ebullierit, nihil penitus supererit vini. SEN. Quas vires habet eiuscemodi oleum? BRA. Nónne Mesuen legisti? SEN. Imò legi, qui dicit neruos, & lacertos calefacere,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

obstructiones aperire, quæ in eisdem sunt, omnia neruosa mẽbra roborare, stomachóque conferre, ac iecori, & capillos robustos reddere, vt tenaciùs inhæreant, caniciémque prohibere, corporisque colorem, & odorem bonum reddere. BRASSA. Si caniciem prohibet, mortem etiã prohibere deberet. SEN. Nec ego hoc dico, nec author ipse. Verùm reperitúrne apud alios authores eiuscemodi oleum? BRAS. Apud Græcos (quod sciuerim) non reperitur, sed apud Arabes aliquæ sunt compositiones ab hac diuersæ, & aliæ quæ hîc conueniunt. pro hac re Auicennam lege in quinto canone, & Serapionem in suo Antidotario. Ego plerunque hoc oleo vsus sum in magnis rigoribus ad illos extinguendos, & item ad frigus extinguendum in febriũ initiis, collũ inungendo, dorsum, & extremas partes ex eo calido. SEN. Placétne tibi eiuscemodi compositio? BRASSA. Mihi potiùs placeret, vt oleum ex hac radice vi ignis educeretur, & non adhiberetur oleũ sesaminum vel aliud simile. SE. Tu solus Ferrariæ hoc efficere nosti. BR. Et ego te edocui. SEN. Verùm instrumentis careo ad illud extrudendum. nam præter vocatas bocias igne & gelu indigemus. BRAS. Instrumenta omnia, quæ exigũtur, tibi mutuò præstabo, aut domum meam accedito, quoniam non deerunt

Sunt tibi neceſſaria inſtrumenta, & præter-eà carbones habebis, quos emere non coge-ris. SE. Quid eſt, quòd in aliquibus manuſcriptis Meſue codicibus legitur, olei ſeſamini libras duas? BR. Si duæ tantum olei libræ accipiantur, oleum exquiſitius euadit, putóq; duas ſolùm libras accipiẽdas eſſe, vt faciliùs ſpiſſetur, quod tanto faciliùs fiet, quãtò olei quantitas erit minor. SE. Non debebat eſſe apud Græcos in magno vſu. BRASSA. Nõ prorſus apud antiquiores Græcos (licet de illo quandoque mentionem faciant) ſed apud Arabes in magno erat vſu. SE. Auicennæ cõpoſitionem libenter audirem. BRA. Vt tuo ſatisfaciã deſiderio, duas referam quæ apud Auicennam ſunt huius olei compoſitiones. Primò verò dicit in potu præberi, & ad lacertorum frigus cõferre, & propriè hepatis, & ſtomachi, & lacertorũ obſtructiones aperire, & eos roborare, colorem bonum reddere, & capillorum nigredinem conſeruare.

℞. Coſti amari ℥ x.

Caſsiæ ℥ vj.

Foliorum almarmacor ſextaria decem.

Terantur craſſo modo, & infundantur in vino per noctem, & proiiciatur ſuper hæc olei ſeſamini libra vna, & ſemis, & decoquantur in vaſe duplici donec vinum reſoluatur, & remaneat oleum. SEN. Habet Auicenna

minus

minus olei, quàm Mesue. BR. Idcirco dixi, quòd in Mesue erant solùm accipiendæ duę libræ: tamen & in hac Auicennæ compositio ne pauca videtur esse costi, & casiæ quantitas. SB. Adest posteà magna Almarmaco copia. BR. Et in hoc pondere, error adest, quia sextarium ad minus decem & septem vncias capit. nã vt Paulus notat olei sextarium decem & octo vncias continet: sextarium vini viginti: sextarium mellis decem & septẽ ac semis, tamen debet reliqua superare, sicut etiam in Mesue compositione saluia reliqua simplicia præter oleum superat. SB. Cur ergo costinum vocatur? BR. Ab eo, quod excellẽtius est in compositione denominatur. id verò est costum. SENE. Qui intelligit per Almarmacor? nam mihi potiùs videtur Diaboli nomen, quàm herbæ. BR. Aliqui marubium exponunt, alij marubiastrum. nonnulli verò maioranam. SE. Cum his facione dissentiat ab Auicenna Mesue. At aliud referto apud Auicennam costinum vnguentum. BRASS. Hoc est, quod sequitur, & dicit ad hepatis dolorem valere, & stomachi, & ad iuncturarum dolorem ex frigiditate, & ad lateris mollificationem,

℞. Gariophyllorum ℥ j.
Calami aromatici Spicæ Folij
Styracis Radicis lilij cœlestis

Dict

Dictami Vsneæ
Singulorum ℥ ij.
Inulæ Casſiæ
Singulorum ℥ j.
Myrrhæ ℥ ß.
Tere ſimplicia craſſo modo, & in acetum infunde in nocte, & inice ſuper hæc
Olei Aquæ
Singulorum ℔ v.

Decoquantur lento igne, quoad ſit conſumpta aqua, & oleum relictum ſit, & coletur ac miſceatur cum primo. SE. Cum quo primo? BR. Cum primo ſuperius relato, hoc eſt ſecundum hanc compoſitionem cum prima miſceto. SE. Erit potius vnguentum, quàm oleũ: nunc Serapionis modi adducendi ſunt. BR. Illa referre ægrè fero, quæ tu ipſe videre ac legere poteris. SE. Verum eſt: ſed te præſentem non habeo, ſi ambigua quædam contingant. BR. At fruſtra effectum erit, ſi Serapionis compoſitiones adduxero: nam eædẽ præciſè ſunt cum illis, quas ex Auicenna retuli. SE. Hoc prima vice à te dicendum erat, quoniam vt illas adduceres minimè petiiſſem. BRAS. Ad alia igitur oleorum genera accingamur conſideranda.

SENEX.

26 Oleum de piperibus contemplemur

BRAS. Et hoc oleum apud Meſuen repe-

ritur,éstq; in maximo vsu,& vocatur oleum de tribus piperibus. compositionem verò contemplemur.ss.Ita ait Mesue:

℞. Trium piperum singulorum ℥ iij.
Chebulorum Belliricorum
Emblicorum Indorum
Singulorum ʒ v.
Radicum apij Fœniculi
Singulorum ʒ iij.ß.
Serapini Opopanacis
Hyoscyami albi
Singulorum ʒ ij.ß.
Turbith albi ʒ xij.
Zizi ʒ iij.
Cardis recentis Hasech humidi
Foliorum rutæ viridium
Singulorũ quantum manu capi potest.

Decoquantur omnia prima contritione earum cum aquæ libris xxiiij. vsque ad tertiã partem,deinde colentur,& eiiciantur super olei de cherua heminæ duæ,& coquantur vsque ad consumptionem aquæ,nõnulli sunt, qui addunt

Iridis ʒ vj. Thapsiæ ʒ ij.
Anisi Cardamomi
Singulorum ʒ j.ß.
Calami aromatici ʒ ij.ß.
Spicæ Indæ ʒ j.
Expreßionis alchasech,sextaria,iij.

Adm

Administrentur vbi oportet. Sunt verò qui loco olei de cherua irinum oleum apponũt, aut oleum de cheiri, aut oleum amygdalarum amararum, aut ex omnibus partes conuenientes. BRAS. Ad quos confert affectus, iuxta Mesuen? SE. Inquit valere ad ægritudines neruorum frigidas, vt sunt paralysis, cõuulsio, tortura, tremor, & mollificatio, confert etiam epilepsiæ. & verò coxendicum dolori & iuncturarum dolori ac dorsi, colicæ conuenit. & obstructiones aperit: & planè verò conuenit. nam illum calefacit, & ipsius humiditatẽ exiccat, dolori quoque ani à frigiditate confert, & dolori renũ ac vesicæ & lapidem frangit. At quem lapidẽ frangat ignoro. BR. Cùm ab authoribus simpliciter de lapide sermo fit, neque de quo lapide loquantur exprimunt, nec ex superioribus illius authoris sententiis colligi potest, quòd de lapide alicuius partis verba fecerit, de vesicæ lapide semper intelligere opus est. SE. Tamen superius de renibus, & vesica mentio facta erat. BR. At vltimum erat vesica: Tamen si vesicæ lapidẽ conterit, tantò facilius renũ lapidẽ cõterere poterit. SEN. Mihi summè placeret, vt ex solis cõficeretur piperũ generibus, & oleo quocũq; ex enumeratis. BRA. Si ex solis fieret piperibus, posset etiam accipi oleum de euphorbio. Nã tunc

partim

partim ex piperibus, partim ex euphorbio oleum fieret vehementissimè calidum, & exiccans. SE. Ignoro cur in hac compositione hyoscyamum album addiderit. BR. Neque ego id scio quare ad compositionis intentionem nihil penitus facit. Et si diceres, aliorũ simplicium caliditatem mitigare, respondebimus cõpositionem hãc mitigatione haud indigere, sed vigere caliditate. Adde esse tã modicã hyoscyami copiam, vt cũ rebus tam calidis nihil posse efficere videatur. At quid accipis per hasech humidum? SE. Thymum accipio. BR. Non est simplex, quod à compositionis intentione remotum sit. SE. Reperitúrne apud antiquos eiuscemodi compositio? BR. Non, quod sciuerim. SE. Magna videtur piperis quantitas illa, quæ cõpositionem ingreditur: nam erunt vnciæ nouem. BR. Deprauatus est Mesue codex, & legi debet, vt in authore ipso manuscripto, quem habeo, videlicet trium piperum, singulorum ʒ iij. SEN. Non est modicus error, vbi drachmæ erant apponendæ vncias apponere. BRASSA. Tamen posset in tanta copia fieri, vt vnciæ essent desumédæ. Nota etiam errorem alium in communi Mesue contextu, qui error ex his, quæ in nostro manuscripto habetur codice, facilè corrigi potest. Nam vbi communiter legitur,

tur, turbith ʒ xij. in meo antiquo codice legitur turbith ʒ ij. esset nimirum nimia turbith quantitas, si duodecim drachmæ sumerentur, & à turbith, non à pipere denominationem sumere deberet. SE. Si antiqui Græci non sunt de hoc oleo locuti, arabes saltē omnes de eo mentionem fecere? BRAS. Reperitur apud Serapionem oleum de piperibus, & apud Hali, reperitur prætereà & apud Auicennam. at Auicenna non vocat istud oleum de tribus piperibus, sed de alchechengi. SEN. Alchechengi oleum seorsum seruo ab isto de tribus piperum generibus. BRASAVO. Auicennæ placuit tali vti in hoc oleo nomenclatura, & appellare oleum alchechengi fortè verò eiuscemodi vox deprauata est. Alchechengi loco legendum sit de piperibus. SEN. Differt ne compositio hæc Auicennæ ab illa Mesue? BRAS. In ponderibus saltem differunt, in reliquis magna non videtur differentia. SEN. Auicennæ compositionem adducas, & differentiam contemplabimur. BRASS. Auicennam igitur audias ita dicentem:

℞ Myrobalanorum chebulorum
Belliricorum Nigrorum Emblicorum
Singulorum ʒ x.
Radicum apij Radicum fœniculi
Singulorum ʒ vij.

Macropiperis Piperis
Gingiberis
Singulorum ʒ v.
Opopanacis
Hyoscyami Serapini
Singulorum ʒ v.
Turbith sextaria quatuor
Caulis recentis
Rutæ recentis Haseich
Singulorum ℥ j.

Terantur sicca crasso modo, & incidantur olera, & reponantur in vas, & eiiciātur super hæc, aquæ libræ viginti quatuor, & coquantur, donec dimidium sit resolutum, posteà colentur & illi misceantur olei de cherua heminæ quatuor, posteà decoquantur, donec aqua consumpta sit, & oleum superstet. quidam verò in hoc addunt:

Radicum lilij sextaria duo.
Capsiæ (est vna species casfsiæ apud antiquos) ʒ iiij.
Anisorum Edubes
Asin Cardamomi
Singulorum ʒ ij.

SEN. Nonne conuenit ad eosdem affectus hoc Auicennæ, ad quos conueniebat & illud Mesue? BRAS. Cùm diuersus sit in ponderibus Mesue ab Auicenna statui, vt in viribus Auicennæ verba audire, qui ait, conue-

nire

nire ad epilepsiam & paralysin, & mundificationem, & frigiditatem, & cõuulsionẽ, & stomachi imbecillitatẽ, & verã ischiã, & dolores iunctura rum, & dorsi, & colicæ cõfert, & menses prouocat, vterúmque calefacit, lapidem frangit, & ani dolorem sedat, & corporis obstructiones aperit. SEN. Ad hæc omnia valere noui. BRAS. Nonnulli etiam hoc præbent in potũ, sed in modica copia. SEN. Acerrimus debet esse eiuscemodi potus. BRA. Excogitato tu: ad alia verò nunc te conferas oleorum genera.

SENEX.

27 Ad oleum de Euphorbio, secundum ordinem me conferre opus est. BRAS. Hoc est illud oleum, de quo Mesue dicit esse solemnem medicinam ad frigidas neruorũ ægritudines, & ad eosdem dolores, & ad iuncturarum dolores, & hepatis & splenis, & de eo caput purgium fit ad sodam, hemicraneam, & lethargiam. At quomodo confici debeat referto. SEN. Cùm Mesue duos ponat huius olei conficiendi modos, hoc effecit, vt sint in compositione dissidentes pharmacopolæ. nam aliqui secundum, alij primum, sequuntur. BRASSAVOLVS. Quem modum sequeris tu? SEN. Secundum: nam præceptor meus secundũ potiùs approbabat. BRA. Et primum, & secundum modum referto. SEN.

Hic est primus conficiendi modus.
℞. Euphorbij ℥ ß.
Olei de cheiri ℥ v.
Vini odorati tantundem.
Decoquę vsque ad vini consumptionem, & vtere. BR. Post hunc, secũdum modumquem tu paras referto. SEN. Hic est,
℞. Staphisagriæ Condisi
Singulorum ℥ iiij.
Pyretri ℥ vj.
Succi calamenti montani ℥ xij.
Costi ℥ x. Castorei ℥ v.
Tere & decoque in vase vitreo, cum vini odoriferi libris tribus, & semis., postquàm fuerint in eo diebus duobus vsque ad dimidium vini. BRAS. Quæ verba sunt hæc, quæ adduxisti? SEN. Sunt Mesue verba. BRAS. Author nõ ita dicit. SEN. Quomodo ergo dicit? BRAS. Hoc modo. hæc per biduum infundantur, & coquantur vsque ad dimidium vini. SE. Hæc prorsus est authoris intentio, sed codex meus ita habet, vt ego retuli, sequitur Mesue, deinde manibus fricãda sunt fricatione vehemẽti, & colanda atq; addendum olei de cheir, vel olei sesamini libra vna, & seminis, posteà decoquendũ, vsque ad vini consumptionem posteà supra, hoc oleũ quod supererit eiiciendũ euphorbij recẽtis albi exquisitissimè triti drachmas quatuor,
& vnà

& vnà coquantur, ad vſus denique referue-
tur. BRAS. Eſt vehementiſsimum oleum:
ſed per expreſsionem adhuc vehementius
efficio, & per vocatũ alambicum, eo modo,
quo ex aliis rebus, etiã ſolidis oleum igne
& glacie extrudo. Nota verò Meſuen pri-
mum modum ſumpſiſſe à Raſi: ſecundum
verò ab Auicẽna, ſcitóq; oleum de euphor-
bio per alambicum confectum, & per ex-
preſsionem eſſe veluti cauſtica & inurere,
quare purior eſt euphorbij ſubſtantia hoc
verò quod à Meſue fit, cauſticum non eſt li
cet calidiſsimũ ſit, quod per expreſsionem
fit egregia educitur, inter duas ferreas lami
nas adeo calefactas, vt oleũ extrudi poſsit.
Vnde caliditas talis eſſe debet, vt nõ exurat
euphorbium, ſed pinguedo, quã habet exi-
re poſsit. SEN. Raſis, & Auicennæ compoſi
tionem adducito. BRAS. Quid opus eſt tẽ-
pus cõterere, cùm dictũ ſit, ſuam primam
compoſitionẽ à Raſi accepiſſe, & ſecundam
ab Auicenna? SEN. Memoriæ iam ſubiit.
reperitúrne hoc oleũ de euphorbio apud
antiquos? BRAS. Reperitur, & eſt apud Ga
lenum in calce ſecũdi libri de Cõpoſitione
medicamentorum ſecũdum locos, ſed ſim-
pliciſsimũ facit hoc oleum, ex ſolo ſcilicet
euphorbio, & oleo, & illud hemicrãneam
patiẽti applicat; propterea dicit: Sæpe vero

& ex tempore ac improuiso pharmaca præparare coactus, simpliciter euphorbij illitione vsus sum, modica ceræ compagis acquirendæ gratia adiecta. sufficit autem in librã olei, siue sabini, siue alterius ei propinqui, ceræ quadrantem iniicere, & euphorbij vnciam vnam, atque ex hoc dimidiam frontis partẽ illinire, vnà cum temporis videlicet musculo. Cæterùm in quibus suspitionem habueris à calidis vaporibus dimidiæ capitis partis fieri dolorẽ, in his ne admoueris hoc pharmacum. His verò qui ob frigidas causas infestantur, commodissimum adeò est, vt sæpe semel ante balneũ illitum, quàm citissimè affectionem persanet, vt à balneo omnino sani ægri euadãt. Iuuat etiam hoc si oleum tepidum in aurem instilletur: modico euphorbio ad oleũ iniecto. Nimirum ad libram olei vnam euphorbij vncia dimidia, si validum euphorbium existat, si verò non etiam amplius iniicere conuenit, verũ in corporibus molli, ac tenero sensu præditis, etiam si minùs, quàm dimidiam vnciam inieceris melius res procedet. SEN. Percipio Galenum parare hoc oleum, solum euphorbium in oleum ponendo, imò augere & minuere euphorbium, vt ægritudini competit. BRAS. Et hoc est optimum, posseq; secũdùm intentionem illa augere ac minuere, qua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

affectibus competunt. SE. Arbitror tamē acerrimum esse omnium, si vi ignis extrudatur. BRA. Cùm eo vti voluero, ita extrudito: nam illo in surdastris frequēter vtor. Nota verò in Auicenna vinū poni ad drachmas quadraginta, codicem mendosum esse arbitror, & legendum ad vncias quadraginta, nā in quadraginta vini drachmis non possent probè infundi simplicia. Mesue verò ponit vncias quadraginta duas, at modicè differūt quadraginta, & quadraginta duo, nunc alia prosequaris oleorum genera.

SENEX.

28 De oleo Vulpino agendum venit. BRA. Mirificum est oleum (vt dicunt) ad neruorum neruosarúmque partium affectus. SEN. Et Mesue dicit esse medicamen nobile, & vltimum ad athritim, & podagram, & dolorem renum ac dorsi. BRASS. A quo authore illud accipis? SEN. A Mesue. BRASS. Quomodo confecit? SEN. Hoc modo, accipe vulpem integram, cuius interiora sint auulsa, & pone in vas, & funde supra ipsam aquæ fontium, & aquæ marinæ, singulorum ℞ ist. j. olei antiqui clari kist. ij. ß. decoque lento igne cum salis vnciis tribus, vsque ad aquæ consumptionē, deinde in vas pone, & eiice super ipsam herbæ anethi, & ʒ halasech singulorum ℔ j. & funde super ea aquæ dul-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

cis.in qua eædem herbæ ad manipulum vnum fuerint coctæ,quantum sufficit.& iterum decoquendum est vsque ad aquæ consumptionē,& administretur. BR. Alios vidi qui alio modo conficiebant. SE. Imò & Mesue addit,& quandoq; præter oleum coquitur vulpes,in aqua fontiū,& in aqua salsa:& sit aquæ quantitas multa cum eisdē herbis, & administretur lauādo membra, quæ illa indigent decoctione. Notátque Mesue vulpem tandiu coquendam esse, siue faciēdo oleum,siue aquam ad abluendum, donec exquisitissimè cocta sit,& omnes ipsiusartus laxentur,ac dissoluantur. BR. Imò totam consumptam esse necessarium est,vt ipsius pinguedo ac caro ius effecta sint, & omnia sint liquefacta præter ossa. SEN. Multos tamen vidi pharmacopolas,qui viuam vulpem inferuēs oleum iniiciebant,vt ibi moreretur, rati nonnihil magni oleo præberi, si vulpes in oleum expiraret. BRAS. Ego potius Mesuen probo,qui vulpis stercora in oleum ebulliēda non ponit,sed interanea abiicit,tamen nouum non est viuam vulpem in oleū imponere:quoniā Paulus ex viua vulpe suū conficit oleum vulpinum, libro nimirum septimo vbi de vulpe sermonem habet, inquit:Oleum in quo tota vulpes viuens, vel extincta elixa est, tantam distrahendi po-
tent

centiam obtinet, vt qui in imo hærent corpore, humores in summam cutis superficiē extrahat, qua ratione oleo isto impleto solio validissimis artuum doloribus vexatos toto corpore infundere diutiusque immorari in eodē cogentes languorem inchoat sedarūt, & qui multam in eo moram traxerūt, hoc modo sanitatem assecuti sunt. SEN. Non accipit viuam vulpem Paulus, sed & ex viua, & ex extincta fieri posse ostēdit. BRA. Tamē & ex viua facit, quod mihi satis est ad ostendendum, & antiquos ex viua vulpe confecisse, ratioque redditur, quia & vulpis spiritus oleum subeunt. Sed vt superiùs dixi, & stercus simul ingreditur. At fieri posset quòd vulpes stercoribus careret, si per aliquot dies absque cibo seruaretur, sed interim ipsius pinguedo resoluitur, quæ ad hoc oleum conficiendū exigitur, idcirco si viua imponatur, vnà stercus adest, si absque cibo sinatur macilenta efficitur. Si verò intestina eximantur, non aufertur pinguedo, & tota etiā vulpes absque spiritibus in decocto consumetur. SE. Melius igitur est ex mortua cōficere? BR. Melius arbitror, licet recentibus videatur oppositum. SE. Cur ex integra vulpe fit, & nō ex vulpe in partes redacta? BR. Ab omnibus non finitur integra vulpes, sed Alexandrinus comprimit, & incidit vulpem

in partes: posteà ossa etiam conterit, quod optimum est, vt medulla in oleum exeat, & pinguius euadat. Ita verò dicit Alexandrinus cap. 745. sui de Compositione medicamentorum libri oleum vulpinum ad diuersos dolores corporis expertum, maximè podagricos, confectio eius hæc est, vulpes integra intestinorum excrementis expurgatis, tandiu contundatur, donec totius corporis ossa contritissima fuerint. Deinde sufficienti oleo immisso, ad ignem tandiu bulliat donec membratim dissoluatur, & sic sub torculare pressorium posita fortiter ab ea totus liquor extorqueatur. Post hæc decoctionis radicis ficcidis tribus diebus infusa, & bene subacta ad medietatem coquatur, & coletur, & pulegij tertiã partem diebus octo infunde: deinde in diplomate tribus horis coque, excola, & vitreo vase reconde. SE. Ipse Alexandrinus ex demortua vulpe, & exenterata suum facit vulpinum. BR. Cùm oleum hoc confecisti, ésne pinguem vulpem nactus? SEN. Illam accipi, qualem habere potui. BRAS. Est adeò difficile in Ferrariensi agro vulpem adipisci? SEN. Mihi difficile est, qui non sum venator, ideò necessarium est me qualemcunq vulpem accipere à venatoribus. BRAS. Tamen pinguem esse opus est. SE. Vltima vi-

qua oleum vulpinũ cõfeci haud erat pinguis. BR. Ex illa oleũ parare nõ debebas. SE. Ex illa paraui, quã habere potui. BR. Vis te doceã quòd nũquã errabis, sed semper erit pinguis? SE. Doceto. BR. Galenus monet, quãdo vua matura est, vulpes esse pingues. & ideò eo tẽpore venatores illas capere, & posteriores edere lũbos, si pinguẽ habere volueris, hoc oleũ præparato, quãdo vua matura est, quia pingues vulpes semper habebis, vulpes etiã nõ debet esse nimis antiqua, neq; nimis infans, sed mediæ ætatis. SE. Quomodo hoc cognoscã? BR. Facillimũ est ex facie intelligere, quæ sunt ortui propinquæ. Venatores verò antiquas ex dẽtibus & facie egregiè cognoscũt. SE. Antiquas, & puellulas deserã. BR. Ita facies, quia primæ pinguedine carẽt, secũdæ verò sunt nimis humidæ, idcirco illæ probãtur, quæ in media sunt ætate, quæ calorẽ acriocrẽ habẽt, & calidiores humores, & illi qui viuam vulpem sumunt, addere possunt, quòd & stercora, & vrinã calidiora habẽt. at mihi semper displicuit, ac imposterũ displicebit viuam vulpem in oleum imponere, vel in balneum, quando lotio facienda est. SEN. Efficitúrne hoc oleum ab omnibus ita simplex, nulla re addita? BR. ASSA. Nónne dixisti Mesuen hyssopum addere, & anethum? SEN. Dixi. at de aliis intelligo herbis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

re nonnulli, qui sequentes herbas addidere

℞. Origani Iuniperi Roris marini
Saluiæ Betonicæ Foliorum lauri
Maioranæ Stœchadis Meliloti
Singulorum ℥ j.

Misce. Intellige verò præter hyssopũ, & anethum has alias herbas addidisse. SE N. Videtur pauca aquæ quantitas illa, quæ in hac compositione sumitur, videlicet Kist.j. BRAS. Potiùs legendum est, vt in aliis codicibus, kist.ij. quæ sunt libræ sex. at potius intelligendum est, quòd plus sint quàm sex libræ. Vnde ratus sum, kist magnum intelligere. at hoc potiùs consistit in pharmacopolæ diligẽtia, quàm in põdere. nã diligẽs pharmacopola tantũ aquæ imponere debet, quantũ cõmodè possit ebullire, & dissolui ac optimè cõsumi. Ad hoc verò peragẽdũ multa indigemus aqua: vulpes verò cõtundẽda est, & optimé cõterẽda, vt ab ossibus medulla dissiliat. nã & ipsa multũ facit ad neruos & oleũ efficacius reddit, Veruntamẽ quantũ sit de aqua in qua vulpes ebullierit, quia aliquæ sunt maiores, aliquæ minores, maiores plus aquæ exigunt quàm minores. Et præterea, quia nõnullis in locis vulpes suo modo haberi non possunt, propterea nonnunquam pharmacopolæ antiquam vulpem, & annosam accipere cogũtur, tunc opus est multum

num aquæ addere, quia in prędicta aqua nõ coqueretur, nam ad coquendum durios est & multa indiget ebullitione, antequã dissoluatur, ad quã ebullitionem multa exigitur aquæ consumptio, & multa est insumẽda copia: sed hæc sit etiam obseruãda regula, quando pharmacopola viderit nondum vulpis membra esse dissoluta, aqua addere poterit, & debebit, vt penitus dissoluantur, & totum ipsius pingue eliquescat, & cum oleo misceatur. SE. Nónne & oleum augendum, sicut & aqua ipsa augetur? BRAS. Minimè omnium, etiam si sit maxima vulpes, & annosissima, quia vulpinum hoc oleum efficacius fit, imò potius hoc est seruãdum, si vulpes sit parua, & recens nata, oleum minui debet, vt perfectius euadat. SEN. Quid accipit ex pelle, & ossibus hoc oleum? BR. Nihil nisi ratione, qua medulla exit ossa, & oleo commiscetur: & pinguedo quædam pelli in hæret, quæ eliquescit. Veruntamen mihi etiam summopere placet ita conficere hoc oleum.

℞. Olei antiqui ℔ j.
Pinguedinis vulpis ℥ iiij.
Medullæ vulpis ℥ ij.

Misce & bulliant, quoad in spissitudinem nunc vocati vnguenti deuenerit, quãdoque hoc modo confici iussi, & mirum in modum

dum inuuit. SEN. Et hoc referto. BRASSA. Eram hoc absque prece facturus.
℞. Olei antiqui ℔ j.
Pinguedinis vulpis
Medullæ vulpis
Singulorum ℥ iij
Succi liliorum alborum ℥ ij.
Pulueris radicum iridis ℥ j.
Misce, & bulliant ad spissitudinē vnguenti. Cùm verò hæc de vulpino o[illegible] satis videatur, ad alia te conferas oleorum genera ex his, quæ in pharmacopolis seruantur.

SENEX.

89 Seruamus & oleum de Scorpionibus. BRAS. Cùm multi sint modi, & simplices & compositi hoc oleum componendi, quo modo vteris tu ad illud cōficiendum? SEN. Ego duplex seruo, & simplex, & cōpositum, vtrumque paro, & vtrumq; est apud Mesuen BRAS. Referas hos modos. SEN. Ita ab authore scriptum est. Recipe scorpiones circiter viginti, vel plus, vel minus, secundùm quantitatem eorum, & in vas vitreum ponito ac supra illos infundito olei amygdalarum amararum libras duas, & liga caput vasis, & dimitte in sole diebus triginta, deinde cola, & vtere, hoc est simplex oleum de scorpionibus, mulieres Ferrarienses eodem modo conficiunt, sed oleum oliuarum

sumun

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

sumunt, non oleum amygdalarum amara- rum, & ita etiam insolent, quamuis & aliquæ sint, quæ non insolent, neque scorpionum numerum seruāt, neque olei pondus, sed ampullam oleo implent, & scorpiones qui domi inueniūtur, in oleum imponunt & quādoque cùm unum imposuerint scorpionem, antequàm alium inueniant imponendum, tres aut quatuor menses pertranseunt. CRASS. Secundum verò modum adducito, qui à Mesue scriptus est. SENEX. Ita conficit Mesue.

℞. Aristolochiæ rotundæ
Gentianæ Cyperi
Corticum radicum capparorum
Singulorum ℥ j.

Funde super hæc olei amygdalarum amararum K ist. j. & pone in sole viginti diebus. deinde adde scorpiones à decem vsque ad quindecim. & iterum vasis orificium stringe. & in sole pone per dies triginta, posteà coletur & reponatur. postquàm patiens urinam egreditur, vngatur, & ex eo per virgam modicū iniiciatur hora, post horam. CRASS. Ad quid iniiciendum in penem? SENEX. Ad lapidem (vt reor) frangendum. nam dixerat lapidem in renibus & vesica frangere, & eundē expellere, & propriè in renibus, & fœmore, & super collum vesicę

inun-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

inunctum, & per virgam eiectum: tūc enim lapidem expellit. Arbitrarisne esse verum, quòd lapides istos confringat? BRASSAV. De renum lapide sum anceps an ab eo dissoluatur. de lapide autem vesicæ sum certus, quòd ab eo non dissoluitur. Ego semper derideo, & deridebo medicaméta quæ lapidem in vesica frangere dicuntur, quoniam solùm malleus cum incude lapidem vesica frangere sunt apta: scorpiones verò non sunt tales, vt hoc efficere possit, quia frigidi existimantur, quanquam de hac re sim anceps. SEN. Quódnam oleum ex his exquisitius putas? BRASSAV. Si simplex oleum de scorpionibus accipiatur, reor illud antiquum, quod in domibus priuatim conficitur esse melius: quia multos simul habet scorpiones, & per multos dies insolatur, & per multum temporis seruatur, vt oleum fiat antiquius, licet priùs non fuerit antiquum. SEN. Tamen ex amararum amygdalarum oleo confectum non est. BRASSAV. In hoc simplici oleo, scorpionum vires tantùm exopto, & nō olei. SEN. Adsunt pharmacopolæ, qui hoc modo parant, vt referam,

℞. Olei amygdalarum amararum ℔ j.
Seminum hyperici
Florum hyperici

Florum

Florum piargæ
Singulorum ℥ j.
Vincetoxici
Florum calendulæ Bistortæ
Singulorum ʒ ß.
Amidis Seselidi
Terræ sigillatæ Boli armeni
Singulorum ʒ j.

Misce omnia simul, & imponantur in oleũ, ac per quadraginta dies insolentur, posteà torculari egregiè exprimantur, & in hoc oleum, quod superest, ponantur scorpiones numero centum, & per triginta dies insolentur, sint verò scorpiones in mense Augusti capti, deinde oleum hoc exprimatur, & ad vsus reseruetur, dicunt & venenis aduersari. BRAS. Aduersus venena valere non dubito. At si huius generis compositiones contemplari voluerimus, infinitæ ferè sunt, tamen illa quæ est in illustrißimi Ducis nostri Archiuis, ex scorpionibus & viperis omnes alias excedit, qua ego decem & octo vicibus in diuersis vsus sum, qui vehementi veneno erant venenati, & omnes in sanitatem restituit, imò nonnunquam integrum religiosarum collegium ad centum triginta mulieres fuêre venenatæ, & omnes sanitati restitutæ sunt, ego onus sumpsi Dei amore illas curandi, & illustrißimus Dux

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

sua humanitate hoc oleum præstitit, & nul-
la desiderata est. SEN. Vnguentum hoc vel
oleum illustrissimi Ducis referto. BRASS.
Non referrē, nisi ab illustrissimo Duce ve-
niam referendi impetrarē. SEN. Et cur non
debet hoc diuinū munus omnibus imper-
tiri? BRAS. Imò impertitur, quia cum hoc
contigit, pyxidas præbet, & medicamenta
& omnia quæ ad venenum exiguntur com-
moda. SEN. Tamen illi qui Romæ sunt, &
extra Ferrariam habere nō possunt. BRAS.
Imò & ad diuersos principes extra Ferra-
riam mittit, & ad diuersos nobiles. SEN.
Optarem, vt compositionē propalaret, de
qua mira audiui ac vidi. BRAS. Excellen-
tiam suam interrogabo num illi placeat, vt
hoc suum secretorum secretum propaletur:
si annuerit, illud scriptis mandabo, vt ab o-
mnibus participari posit; scio nimirum
multos confecisse huius generis olea, vel li-
nimenta ex scorpionibus ac viperis, sed fi-
nem non sunt assecuti. Nunquam ego ex-
pertus sum magis præsentaneū remedium
ad venenum & pestilentiam isto. SEN. Si
mihi gratum quid vnquàm effecturus es,
hoc ab illustrissimo Duce impetrato, &
suadeas hæc esse omnibus propalanda, &
occulta non seruanda, hæc inquam quæ in-
finitis hominibus vitā prorogare possunt
ho-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

hoc etenim ingenuum eſt, ac benignum viri munus omnibus hominibus vtiliſsima quæque impartiri. BRASS. De hac re aliàs loquemur, ad olea redeamus.

SENEX.

30 De oleo ex ouis confecto ſermo habendus erit. BR. Vnũ eſt ex his oleis, quæ per expreſsionẽ fiunt, quomodo illud paras tu? SE. Tres modi à Meſue referuntur, ego ſolùm primo vſus ſum. BR. Hos modos cõtemplemur, vt illũ eligamus, qui exquiſitior videatur. SE. Ita ait Meſue. Accipe vitella ouorum elixatorũ circiter triginta, & illa manibus cõminue, ac in lapideã ſartaginẽ pone, & frige ſuper ignem mouendo ligneo aut ferreo cochleari donec rubeſcat, & reſoluatur ab eius oleũ, & tunc exprime ea cochleari, & oleum abundantius emanabit. BRAS. Reor hoc oleum in parua exiturum copia. SE. Imò copioſè exit. BRASS. Si torculari exprimeretur, copioſius exiret. SEN. Secũdum audias Meſue modum. Recipe vitella ouorum elixata, comminuantur mouendo, deinde probè concutiantur, vt de oleo amygdalarum dulcium dictum eſt, & oleum exibit. BRASAVO. Sententiam ſuam Meſue exquiſitè nõ exprimit. Nam dicturus erat, quòd mola exprimatur vel torculari, & hic eſt modus, quo fieri debet, vt maior olei copia exeam,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

quàm aliis modis. Ego ita conficiendum vo lo, vt ad ea, quæ conuenit valentius sit. SEN. Hunc referto modum. BRASS. Oua accipito, quę sub cineribus, ac scintillis, adeò cocta sint, vt dura euaserint, posteà accipe horum ouorũ vitella, & leuiter pinse, quoad in paruas micas redacta sint, posteà in sacculum ponito, & bene ligato, deinde torculari vehementissimè exprimito, oleum educitur, & in maiori copia quàm fieri possit. SEN. Cur sub cineribus coqui iubes? BRA. Quia oleum efficacius efficitur, quàm si oua coquantur in aqua, tamen & si in aqua decoxeris, eodem modo parandum erit. Nota verò, cùm sit expressio ouorum, vitella debere esse calida, pro cicatricibus abolẽdis, ego hoc modo confici iubeo. Primò puluerem hunc præparari moneo.

℞. Aluminis rochæ
Scaiolæ Plumæ
Singulorum ℥ j.
Argenti sublimati ʒ ij.

Misce, & fiat puluis subtilissimus, posteà iubeo in sacculo fieri tabulata hoc modo, primò substernantur oua contrita, posteà super ingeratur puluis, deinde supraponantur oua, posteà puluis, deinde oua, & ita ter, aut quater multiplicentur, denique exprimi iussi, nunquam iussi puluerem misceri cum

ouor

ouorum vitellis, & illa simul exprimi. quandoque iussi substerni vnam ouorum portionem, deinde vnam portionem aluminis liquidi, posteà vnam portionem ouorum, deinde vnam portionē aluminis scaiolæ, posteà vnam portionem ouorum, denique vnā portionem argenti sublimati, & torculari exprimi, & nonnunquam plura addidi simplicia, nōnunquam pauciora. Expertus sum etiam esse mirificū oleum ad maculas ablegandas, & ad cicatrices obscurandas. At ad quæ simplex valere Mesue traditus ENEX. Ait cutim mundificare, & impetiginem, ac serpiginem, & alios cutis morbos curare, & capillos nasci facere, & fistulis conferre, ac malignis vlceribus. BRASS. Eo tantùm vsus sum ad cicatrices delinendas, vt obscurarentur, & ad maculas abolendas: & nunquam meo fine frustratus sum. Illustrissimus Alphonsus Herculis Ferrariæ Ducis quarti primogenitus, cùm octo, aut nouem annorum puer esset, fronte parietem impegit, & magnum vulnus sibi intulit, nam in cuiuspiam parietis angulum impegit, magnáque fuit tunc relicta cicatrix quæ ab oleo prædicto (balsamo addito) fuit penitus obliterata, vt impræsentiarum vix appareat cicatricis vestigium. Quādoque iussi hoc oleum fieri ex myrrha & bdelio præter aluminum genera.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Nunc tertium referas, quem ponit modum Mesue. SEN. Inquit tertium modum esse, vt distilletur in recipiente, & alambico, vt in oleo philosophorum edocebit. BRASSA. Quomodo conficit? SEN. Oua in alambici fundum ponuntur, postea alambicum fundo coniugatur, & vnà calcinetur, deinde ponatur in furnum, & tantum dimittatur quòd exeat oleum. BRAS. At nunc exquisitius fit in vocatis bocijs à chymisti is, & magis purũ euadit, prę cęteris verò illud præualet, quod nostro educitur modo, ex ignis vi & glaciei. SEN. Rumpar, ni viderim te hæc quandoque educentem. BRASSAV. Aestate futura, ne somno in meridiem premar, distillationibus incumbemus, nam reor nos multa in illa arte inuenturos esse. SEN. Annus mihi videbitur antequàm sit æstas, tam ardenter hæc videre peropto. BRA. Nõ tantùm videbis, sed cogar te circa hæc exerceri, nimirum noluerim vt gratis discas. SE. Si laboribus præceptorem persoluam, à laboribus non desistam. BRA. Et hoc est præmium quod à te petam. nota verò primũ modũ conficiendi hoc oleũ à Serapione, tractatu septimo desumptũ videri: secundus verò, & tertius modi ab Auicenna in quinto canone accepti sunt, solent hi authores in aliorũ referendis compositionibus sese cõsequi. At

alia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

alia oleorũ genera prosequaris, quia de hoc satis iam dictum est. SEN. Nónne podagricis confert? BRAS. In aliquo casu conferre posse non dubito, quando scilicet mollificatione indigemus, sed pulchrã audito Manardi sententiam, ipse erat vir podagrosus, si qui alter vnquam fuerit. De oleo de ranis in Mesue tractans, quod ad podagram valere tradunt, inquit, sed in ea (scilicet podagra) nullum magis præsentaneum vidi auxilium. & absq; periculo, quàm vt eã homo æquo animo ferat, Hippocratis terminum expectãs. SEN. Quinam est hic Hippocratis terminus? BRASS. Quadraginta dies si breuissima sit podagra. SEN. Arbitrabar esse mortem, nam hoc termino, & podagræ, & omnes morbi recedunt, nec hominem deinceps vexare possunt. BRASS. De dierum termino intelligit quem podagricis præfixit Hippocrates eadẽ sententia oleo de ouis applicari potest, cùm podagricis adhibetur. SENEX. Haberésne artem remouendi ab hoc oleo fœtorẽ? BRAS. Optimum est præsidium oua sub cineribus diligentissimè coquere, vt durissima euadãt vitella. & nonnihil musci, & ambrani addere, fœtórque fit, quando inueterascit, idcirco singulis octo, aut decem diebus recens fiat. & potiùs in minori fiat copia. Ad alia nunc conuertendus est sermo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

SENEX.

31 Oleum de Iunipero iam accedit. BRA. Oleum est multis nominibus dignum, quo superiori anno in pestilentia illa per contagium vsi sumus, & mirum in modum contulit ad præseruationem à pestilentia, nares inungendo, tempora, & nonnihil in os seruando. SEN. A Mesue dicitur cutis infectionibus conferre, & malo mortuo tibiarum, & serpigini, & cancro, & vulneribus malis. SE. Quid est malum mortuum tibiarum? BRA. Sunt vlcera maligna, quæ in cruribus excitãtur, & tamen non serpunt. SEN. Fortè, quia non serpunt, malum mortuum vocãtur. nũc de conficiendi modo agamus. BRA. A Mesue illud ita confici notatur. Accipe ex lignis iuniperi quantitatem conuenientem, & minutim in frustula incide, & vitreatum vas intus imple, cuius orificium sit arctum, & fac foueam in terram, & præpara parietes eius cum terra figuli, deinde pone ollam hãc vitreatã in fundũ foueæ, amplũ orificiũ habẽtis, & cooperiatur lamina ferrea subtili perforata foraminibus multis veluti cribrũ, ita vt vndiq; ollæ lamina orificium cooperiat, deindeq; super laminã vasis orificiũ ex vniuersoq; præparetur, & præparetur cum terra figuli, vt nihil ex vtrisque orificiis respiret. postea accende ignem supra totum vasis corpus,

&

& ita per duas horas ardere dimittito.mana
bit enim ex arte hac oleum,quod recōde, &
vtaris cùm erit opus. SEN. Difficilius est in
telligere Mesuen,quomodo hoc oleum con
ficiat,quā oleum ipsum cōficere,satis fuisset
vno verbo dixisse fieri in duplici vase per ac
censionem. BRAS. Non redolet hoc oleum,
sed maximè fœtet, iuniperi odorē minimè
refert,sed potiùs ingratissimā ac grauissi-
mā adustionē. SEN. Est prorsus grauissimus
odor,& ob hoc fortè pestilentię aduersatur.
BRAS. Imò fœtida pestilentiam potiùs in-
ducunt,quàm illi aduersari possint, tamen
nō est fœtor rei putridæ,sed potiùs rei adu-
stæ,& quæ à putredine præcauere potest. SE.
Nónne posset vocatis bociis extrudi iunipe
rinum oleū,quod tam tetrū nō haberet odo
rem? BRASSA. Posset?& nullus est aptior
modus quàm ille,quo vsus sum ex igne, &
glacie.nam hic modus odorem rerum præ-
cisè seruat,cum eorum substantia intrinse-
ca. SEN. Confecistíne oleum istud? BRASSA.
Confeci anno superiore in pestilentia illa
per contagium facta.& eo vsus sum, iunipe-
rique odorem spirabat.imò & adhuc spirat.
nam ampullam paruam domi adhuc seruo,
si odorare volueris in cœna mecum est: quo
niā diuersa oleorū genera te gustare faciā,
ac odorare, quæ tibi displicitura haud esse
 reor,
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ceor, sed iuuatura ac placitura. SE. Cras fortè tecũ ero in prãdio, vt hæc quę tãtopere videre opto percipiã. BR. Potest etiã exvocati[illegible] bociis cũ igne quidẽ, sed absq; glacie extru[illegible] di hoc oleum, vt à chymistis cõmuniter fit

SENEX.

32 Eodem modo, quo Mesue de olei, è iunipero eductione locutus est, oleum ex indi[illegible] co ligno ad tumores gallicos, & vlcera gallica optimũ extrudo. ita enim in duplici va[illegible] se ponitur, & ignis supra vasa accenditur. BR. Imò hoc modo ex quocunque pingui ligno vel semine, vel radice, vel fructu oleum erui potest, hic nimirum est modus educendi communissimus. SEN. Tamen liquores omnes, & olea omnia, quæ hoc modo distillantur, vehementissimum enanciscuntur rei adustæ odorem. Melius ergo erit si ex bociis educatur. BR. At optimum est guaiaci oleũ & redolens, quod ego vi ignis, & glaciei extrudo præ minima corporis parte inungenda, facillimum est ex quocunq; ligno oleum extrudere, si pauca ligni portio sumatur & accendatur, itaque accensa vnius pateræ cauitati inhæreat, statim è ligno oleum emanare percipies. Oleum hoc indici ligni diuitibus in morbo gallico adhibendum est, cùm iuncturæ dolent, & vlceribus scatent. nam vlcera plenè exiccat, & dolores mitigat.

SEN

SENEX.

De oleo ex Hyperico impræsentiarum
pertractandum est. BRASSA. Vos illud vo
catis de perforata. SEN. Verum est, miror ta
men cur authores, qui de hac herba locuti
sunt, foramina illa parua, quæ in huius her-
bæ foliis insunt, non animaduertisse, vt non
ab re à recentioribus sit vocata perforata, à
mille, quæ habet foraminibus. BR. Quomo
do verò oleum hoc conficis? SENEX. Huius
herbæ probè maturæ flores accipio, quãdo
scilicet cùm tractantur, manus inficiũtur, &
in vitreum vas impono, in quo adsit oleum
bene lotũ. & his floribus impleo, posteà per
triginta dies insolo, itaque seruo. BR. Hic est
cõmunis faciẽdi modus, præter id quod non
omnes oleũ lauant, sed Ferrarienses mulie-
res absq; olei lotione cõficiunt, nam oleum
accipiunt, vt à lecyto venit, & huius herbæ
floribus implent, & soli æstiuo suspendunt
absque ordine, & absque dierum numero, &
absque olei, vel florum pondere. SEN. Neq;
ego oleũ pondero, neque flores, tamẽ nume
rum dierum insolandi, qui triginta sunt ob-
seruo. BR. Nihil refert, etiam si per quadra-
ginta, & per integram æstatem in sole im-
moretur. SEN. Estne hypericon eiuscemodi
herba? BR. Ita quidem vocatur, tamen apud
Dioscoridem illa videtur quam ipse Ascy-
ron

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ron vocat. Nõnulli verò ex ipsius succo hoc oleum conficiunt in oleo, ebulliendo ad ſucci consumptionem. SEN. Neque hoc mihi displicet. BRASS. At communis modus apud pharmacopolas est valde compositus. SEN. Qualisnam est. BRAS. Per totam ferè Italiam maxima pharmacopolarum pars hoc modo conficit:

℞. Olei antiqui   Vini cretici
Florum hypericonis
Singulorum ℔ j.

Coque ad vini consumptionem, deinde torculari exprimatur, & huic expreſsioni adde
Olei antiqui ℔ j.
Vini cretici ℔ v.
Florum hypericonis ℔ ij.

Coque vt suprà, eodem modo torculari exprimito.

Tunc recipe huius expreſsionis partes xij.
Terebinthinæ claræ partes quatuor.
Croci partem semis.

Coque in balneo vocato Mariæ, per sex horas, deinde linteo diligenter percoletur, & in vas vitreatum, quod optimè operculatū sit, reponatur, & per triginta dies insoletur. Cúmq; opus erit, eo vtaris. SE. Memini præceptorem meum ità conficere consueuiſſe, at ego semper simpliciſsimum paraui. BR. At hoc est efficacius ad ea, quibus est in vsu.

SEN.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

SEN. Quæ ſunt hæc? BRASS. Valet aduerſus omnes dolores à materia frigida excitatos, contra varices, contra dentium dolores, contra podagram, chiragram, & articularem dolorem, à materia frigida facta, vulneribus opitulatur, & neruorum puncturas ſanat, cõuulſiones prohibet ac dolores, ſi oblaſa loca inunguntur. SE. Eſt ergo mirificum oleũ. BRASS. Mirificum eſt eiuſcemodi compoſitum, & ſimplex quoque mirificum eſt, repe riuntur & aliqui pharmacopolæ, qui vt prædictum eſt, maximè conficiunt, ſed hoc modo parant,

℞. Hypericonis ℥ iij.

Infundantur in vinum odoratum quantũ ſatis eſt, tribus diebus, & tribus noctibus, deinde bulliant in duplici vaſe benè obturato, & vehemens expreſsio fiat, poſteà iterum recipe hypericonis bene contuſi vncias tres, & infundantur in ſupraſcriptum vinum tribus diebus cum ſuis noctibus, deinde addantur

Terebinthinæ ℥ iij.

Olei antiqui ℥ vj. Croci ℈ j.

Miſceãtur & coquantur in bocia in duplici vaſe ad cõſumptionẽ vini, poſteà in vitreato vaſe referuetur. SEN. Hic modus ab aliis diſtinctus eſt, licet vinũ accipiat. BRASSA. Simplicißimum oleum magis probo, quàm iſta compoſita, tamen nec præſcripta cõpo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

sita despicio. At reliqua accedamus.

SENEX.

34 Oleum de Maiorana iam expetit considerari. BRAS. Antiquitus in magno fuit vsu sampsucinum oleum vel vnguentū, quia compositum erat, & non simplex. SEN. Obsecro vt antiquum istud sampsucinum referas, nam mirum in modū delector antiquas compositiones audire. BRASSA. Tu priùs referto, quomodo amaracinum tuū efficias. SEN. Folia amaraci sumo bene matura, & in phialam pono, oleo omphacino semiplenā, posteà addo succi sampsuci vncias sex, & ore obturato per octo dies in solo, posteà folia aufero, & diligenter comprimo, & alia noua per octo iterum dies indo, itáque quinquies facio, posteà in duplici vase bullio ad consumptionem succi, & ad vsus reseruo. BR. Quandoque fit absque succo, sed ex sola foliorum impositione in oleum, & nonnūquam sumitur oleum, non quidem omphacinum, sed ex maturis oliuis, tamen probè lotum. SE. Antiquum sampsucinum iam expecto. BR. Hoc audies ex Dioscoride sumptū, qui ita conficit:

℞. Serpilli Cassiæ Abrotani
Sisymbrij Florum myrti
Foliorum sampsuci

Singulorum tantum sumito, quantum

gro

prò cuiusq; viribus satis fore coniicis, tűdito simul omnia, acerbique olei cum his infundito mensurã, quæ madentium in eo vires euincere nõ possit, cùm quatuor deinde dies in oleo maduerint, exprimito. Rursusq; eorundem omnium recentium par pondus, pari tempore, in eodẽ oleo demergito, & exprimito, sic enim efficacius erit, eligito sampsucum, quæ colore nigro in viridi sit, quæ longè oleat, & mediocri acrimonia sentiatur. SE. Hoc quod retulisti, vnguentum videtur. BRAS. Et à Dioscoride vocatur vnguẽtum, tamen olea quandoque vnguenta vocãtur, & vnguenta olea. SEN. Ad quos affectus conferre dixit Dioscorides? BRAS. Authoris verba tibi referam: inquit enim, facit ad præclusos, & inuersos fœminarum locos, menses, secundas, & fœtus trahit, vuluæ strangulatu concidentes excitat, lumborum & inguinum dolores lenit, præstat cum melle eo inungi, quoniam vehementione adstringendi vi locos indurat, contra lassitudines vtiliter eo inunguntur, miscetur præterea his, quæ contra rigores in scapulas, aliterque conuulsos illinuntur. SEN. Est laude dignum vnguentum. BRASS. Et odoratum (si ita fiat vt dictum est) Cyzigenum erat antiquitus in honore. SE. Quando sampsucinum oleum, vel amaracinum indicis, quod

quodnam intelligis? Simplex quod ex oleo & foliis sampsuci foliis conficitur, quanquam neque illud despexerim, in quo succus cum oleo ebullierit. si vero alicui placeret eo modo parare, vt à Dioscoride scriptum est, hoc indicarem, quando opus esset. SEN. Súntne alij, qui de amaracino oleo mentionem fecerint. BR. Actuarius in suo de Compositione medicamentorum libro ita conficit:

℞. Serpilli	Cassiæ
Abrotani	Floris sysimbrij
Foliorum myrti	Sampsuci

Singulorum modus pro viribus eorum capitur. Omnia hæc pariter tunduntur, omphacini olei tantum adijcitur, vt adfusum, vim & efficaciam eorum quæ macerantur, opus est demum vt exprimatur. Iterúmque pari eorundem recentium mensura & eodē temporis spatio in eodem oleo macerantur, & vbi fuerint expressa adimuntur, hac ratione conficiendi euadit validius. Vis ei excalefactoria, aeris extenuatoria, fœminarū noxis, siue contractio siue conuersio vuluæ fuerit auxilio est, menses secundásque pellit, exanimatas vteri strangulatu recreat, lumborum, inguinúmque dolores mulcet, vsus eius ex melle commendatior: quoniam vehementi adstrictione locos indurat, lassitudines illitum discutit, cataplasmatis ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

opiſtotonum vtiliter adiicitur. item ad alios quoſcunque conuulſos. S E. Aut nihil aut modice à Dioſcoride differt Actuarius. B R. Audias modò Alexandrinum, qui ita de hoc oleo diſſerit. Oleum amaricinum optime cõfert ad ſtranguriam, & cephalicas putredines ex chirurgia factas deſiccat, & expurgat. nam & cæteros tumores cum inflammatione, ipſius perunctis locis emendat, dyſuriã, & ſtranguriam ſuper pectinem inunctũ ſoluit, hæmorrhoides veteres aperit, anaſtomaſim matricis curat inſtar peſſarij ſuppoſitũ, menſtrua, & ſecundas educit, lumborum, & inguinum dolores, lanis in eodem intinctis, & impoſitis tollit, & ad neruorum cõtractionem mire prodeſt.

℞. Olei omphacini ſextarios quatuor.
Vini odorati ſextarios duos.
Amaraci ℥ iiij.
Floris ſiſimbrij — Foliorum myrthæ
Serpilli — Abrotani — Caſsiæ
Singulorum ℥ iij.
Cinnamomi — Nardi
Coſti — Calami — Xylobalſami
Carpobalſami — Amomi
Singulorum ℥ j.

Species in ſubtiliſsimũ puluerem redactas, in vino die & nocte infunde, & herbas bene contuſas admiſce, & vino permiſto per totã

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

noctem simul dimitte: alio die mane oleum adhibe,& cũ marcescere cœperit per septem dies desine, assiduè exagitando & cõmiscendo, octauo verò die leues ad prunas, ad consumptionẽ vini decoque, caueas ne oleum flammã trahat accẽsum, cúmq; refrigeratũ fuerit diligẽter,& in ampulla vitrea conditum reserua. habet enim virtutem calidissimam,& malacticã, anostomaticã, & aromaticam:& ideò appetitum excitat, digestionẽ celebrat,& debilia cõfortat. SE. Hoc Alexandrini ab illo Dioscoridis differt. BR. Planũ est, verùm ad alia te conferto.

SENEX.

35 Oleũ de Mentha ad sampsucinũ sequitur. BR. Ventriculo conuenit, nã illud roborat, calefacit,& concoctionẽ adiuuat. at quomodo illud conficis? SE. Eodem modo, quo oleũ de sampsuco. nam oleum accipio,& probè lauo, posteà mẽthæ folia exquisita impono,& per triginta dies in solo, posteà exprimo ac reseruo, quandoq; menthæ succũ vnà commisceo. BR. Quam mentham accipis? SE. Illã quæ gentile vocatur,& Florentina. BR. Illa est. quã apud antiquos maron esse arbitror, & est cæteris speciebus odoratior, & ex illa hoc oleum fieri debet. tamẽ mihi potiùs placet, vt hoc modo conficiatur.

℞. Olei probè loti ℔ vj.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Ponatur in vas vitreũ capacitatis octo librarum, posteà sumitur mentha hæc odorata, quoad vas plenum sit, deinde Soli per octo dies exponatur, mentham deinde exime, & torculari exprime, & itidem impone menthæ, & per octo dies Soli exponatur, ac iterũ coletur, & noua indatur mentha, hócque quinquies fiat, vt per quadraginta dies insoletur. vltima verò mentha non eximatur à vase, sed in eo dimittatur, & ad vsus reseruetur. Si verò alicui placuerit hãc vltimã exprimere, & purũ oleũ conseruare, illi cõcedatur: nam odoratũ erit, potest hoc oleũ ex amygdalis etiã excoriatis cõfici, quibus mẽtha misceatur, frequentérq; mutetur, quoad mẽthę odorẽ bene receperit, posteà exprimãtur, & oleum reseruetur quod odoratissimum erit. SE. Súntne alij, qui alio conficiãt modo? R. Multi etiã pharmacopolæ hoc modo parãt.

℞. Menthæ Succi menthæ

Singulorum ℥ iiij.

Olei oliuarum completarum ℔ iij.

Tria hæc in vitreum vas reponantur, & per quindecim dies Soli exponantur, vasis os obturando, deinde bulliant per quatuor horas, posteà manibus colentur vehementer exprimẽdo, hoc ter fiat, denique percoletur & seruetur. SEN. Quibus cõfert affectibus? BRAS. Vt plurimùm ventriculo adhibetur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

nam ventriculum imbecillum, ac frigidum calefacit, ac roborat. nauseæ succurrit, & vomitum sedat, concoctionem adiuuat, appetẽtiam inducit, duricies abscessum, qui in ventriculo fiunt, soluit.

SENEX.

36 Cùm hæc satis videantur, oleum de terebinthina considerandum accedit. BRAS. Antiqui terebinthina ipsa vtebantur, non oleo, tamen oleum hoc est tenuissima terebinthinæ pars, frigidis neruorum affectibus conuenit, & omnibus ægritudinibus frigidis ac flatuosis, in asthmate, & anhelitus difficultate mirificum est, si duæ drachmæ singulo mane insumãtur. Est & in empyemate proficuũ, & breui in omni praua thoracis affectione ex pituita, colicis etiãdo loribus, & omnibus flatuosis conuenit, cica trices deuorat, ac honestat, verùm quomodo oleum istud cõficis? SE. In vocatis bociis: ita enim ab Alchymistis fieri didici pulcher rimum exit oleum, & copiosum. BR. Et tere binthina est ferê tota oleũ, fæx pauca in bo cia vocata superesse debet. SE. Imo paucissima, quia maxima terebinthinæ pars in oleũ cõuertitur, BRA. Fit profectò pulchrũ oleũ chymisticæ modo. At eo modo quo ego cõficio pulcherrimum euadit. SE. Quomodocõ ficis? BRAS. vi extremæ frigiditati, & extremæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tremæ caliditatis oleũ extrudo, ſicut ex omnibus ferè rebus extrudi poteſt. SE. Chymiſtarũ more facillimè aſcendit. BR. Meo verò modo pluſquàm facillime: nunc verò alia proſequamur, niſi aliquod ambiguũ in hoc oleo tibi ſuperſit diluendum.

SENEX.

37 Tam planè extruditur, vt nihil mihi ſuperſit dubitandum. at in mea ſcheda oleũ deleguro ſequi percipio. BRA. Dicendum eſt oleum de ſtellione. nã vox hæc, leguro, barbariſsima eſt. SE. Satis eſt quod ab omnibus facilè intelligitur. BR. Ad quos affectus conuenire ferunt? SE. Ementes plerunq; interrogaui ad quem finem emerẽt, nõnulli reſpondere ad ſtrumas delinẽdas, alij ad areã. BR. Nullus dixit ad capillos nutriendos? SE. Nullus quem ſciuerim. BR. Tamen multæ mulieres ad capillos tãtùm vngendos cõficiunt, dicúntque furfuribus cõferre, & capitis ſquamulis, & his quæ inſtar farinæ à capite manant, quomodo verò cõficis? SE. Hoc modò.

℞. Stelliones viuos numero vj.

Olei communis ℔ ij.

In vitreum vas ponantur, quod obturatum Soli exponatur, donec totum in vnguenti modum diſſolutũ ſit, poſteà linteo percoletur & ad vſus ſeruetur. BR. Ferrarieſes mulieres ex vno ſolùm ſtellione conficiunt m

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

norémq; olei copiam accipiunt, nec in Sole tantùm sinunt, quoad fuerit dissolutum, sed etiam relinquũt, & posteaquàm fuerit dissolutum, nam breui in Sole æstiuo dissoluitur stellio, sed ipse per quadraginta dies, & per totam æstatem insolant, hoc est oleum de stellione quod in publico vsu est. Reor te modicam huius olei copiã vendere, cùm multæ mulieres illud sibi parent, & aliis etiam amicis impartiãtur. SE. Raró omnino venditur, tamen nõnunquam vẽditur. ego autẽ statui ne quicquã, vel minimũ in meo deesset pharmacopolio. BRAS. De hoc oleo hæc satis, quod nec ad multa valere videtur.

SENEX.

38 Oleum de Capparibus sedem suam hic habet. R. De eo iam tractatum esse arbitrabar. SE. Nullum, vel minimum verbum de illo tractatum est. BRA. A quo autem authore illud sumpsisti? SE. A nullo quem sciuerim sed ita scriptũ est in meo libelloquẽ è præceptoris mei libello descripsi: ita verò cõficio.

℞. Corticum radicum capparorum ℥ j.
Scolopendriæ, Tamarisci
Absinthij Singulorum ℥ j.ß.
Olei communis ℔ ij.
Aceti albi ℥ iiij.

Misce & bulliant lento igne, vsque ad acetĩ consumptionem, ita perfectum est. BRASS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Alij ſunt qui ita parant:
℞. Corticum radicũ capparorum ℥ viij.
Iridis Agni caſti Tamariſci
Singulorum ℥ iiij.
Olei communis ℔ ij. Vini ℥ iiij.
Hæc omnia vſque ad vini couſumptionem bulliant, poſteà colentur, ac reſeruentur. SE. Inter hoc & meum, non eſt magna differentia. BR. Imò magna videtur, quia vbi tu ponis ſcolopendriá, hi ponũt agnũ caſtum: & vbi tu abſinthium, hi iridem: & vbi tu acetũ, hi vinum. SE. Acetum magis conuenire reor. BR. Et ego eiuſdem ſum ſententiæ, quia acetum incîdit, & magis penetrare facit. at alia longè melior eſt compoſitio, qua plerunq; vſus ſum. SE. Referre ne pigeat. BR. Non piget, imò illam audito:
℞. Corticum radicum capparorum ℥ j.
Scolopendræ Abſinthij
Radicum iridis
Tamariſci Agni caſti
Singulorum ℥ iiij.
Ciclaminis ℥ ij. Galangæ ℥ iij.
Olei communis ℔ j. ß.
Aceti fortiſsimi ℥ vj.
Miſce & bulliant ad couſumptionem aceti. SEN. Hæc potiùs ſunt vnguenta, quàm olea. BRAS. Tamen olea vocantur. ſed ſimpliciſsimum de capparibus oleum, ex ſolo oleo, &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

capparorum radice conficitur, capparorum radix in puluerem redigatur, & in oleū ponatur, modico aceti addito, & nulla re alia, posteà per mēsem insoletur, posteà ad aceti consumptionē bulliant, colentur, & oleum ad vsus seruetur. SEN. Conueniúntne prædictæ compositiones? BR. Conueniunt, quoniam olei de capparibus vsus ad lienem est. vnumquodque verò quod compositionem ingreditur, lieni conuenit, & illi propitium est. Nunc alia prosequenda sunt.

SENEX.

39 Oleum de Absinthio moras rūpit, vt in examen veniat. BR. A quo authore illud accipis? SEN. Neminem vnquam legi authorem, qui de eo loqueretur, sed est cōpositio cōmunis, quā ita fieri notāt nonnulli.

℞ Summitatum absinthij
Succi absinthij
Singulorum ℥ iiij.
Olei oliuarum ℔ iij.

Omnia simul misce & in vitreum vas pone deinde obtura, & per quindecim dies insola, posteà per quatuor horas bulliant, & percolato, & iterum summitatū absinthij tantundem, & succi absinthij tantundem, itaq; hoc fiat, vltima vice coletur, & reseruetur. BRAS. Hic est ferè communis modus olea ex herbis conficiendi, cùm succus, & herba

vnà

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

vnà ſumũtur,cúmq; ebullitur, per quatuor ſolas horas ebulliendum non eſt, ſed ebulliendum donec ſuccus fuerit exinanitus. SE. Ad quos confert affectus? RA. Frigida mẽbra roborat,ac calefacit, & præſertim ventriculum, appetentiam excitat, obſtructiones aperit,& morbis omnibus obſtructionũ à cauſa frigida occurrit, vermes interficit, ac educit,ſi in vnguentis vel emplaſtris apponatur,nõnihil etiam habet adſtrictionis, vt in alui profluuiis adhiberi poſsit. SF. Eſt mirificũ oleum. BR. Ferrariẽſes mulieres id conficiunt,abſinthij cimas in oleũ bene lotum ponẽdo, & in Sole per dies multos dimittẽdo, SE. Fortè per quadraginta. BR. Determinato dierũ numero carent:ſed per totã æſtatem, vel per magnam partem inſolari permittũt. SE. Exprimuntne? BR. Non exprimũt,ſed abſinthij cimas in oleo ſemper derelinquũt.at alij oleum de abſinthio valde cõpoſitum faciunt,ita nimirum componunt,

℞. Vini cretici ℔ j.
Succi abſinthij ℥ vj.
Miſce & bullant ad conſumptionem vini,poſteà

℞. Olei bene loti ℔ ij.
Succi prædicti ℥ vj. Menthæ
Hyſſopi Pulegij Origani
Singulorum ʒ iij.

Galangæ Cinnamomi
Caryophyllorum Masticheſ
Nucis moſchatæ Gingiberis
Singulorum ℥ j.

Miſce, & per quindecim dies Soli exponatur, poſteà percoletur & vſui reſeruetur. SE. Nunquàm audiui hoc oleum ita confici. BR. Deinceps hoc dicere minimè poteris, in frigidis ventriculi affectibus mirificè conducit, & in flatu qui in ventriculo cõtineatur. At alia proſequaris.

SENEX.

40 Oleum de lumbricis ſuccedit. BRAS. Nullum eſt oleum, cui minus fidam iſto. at quomodo illud conficis? SEN. Hoc modo. ℞. Lumbricorum terreſtrium ℔ ß.
Olei oliuarum ℔ ij. Vini ℥ ij.

Omnia ſimul bulliant, & oleum fiat, vt decet. BRAS. Ad infrigidatos neruos conuenire fertur, & illos roborare, doloribus iunctu rarum vtile eſſe. SE. In hoc dubito, quòd ad infrigidatos neruos valere dicitur. BRAS. Et ego tecum ſum. nam lumbricos calidos nõ eſſe pleniſsimè cõſtat. alij verò ſunt, qui ita conficiunt, tantam lumbricorum quantitatem accipiunt, quanta ipſis placuerit, poſteà nigro vino potẽti optimè lauãt, deinde in ollã imponũt, eodẽmq; vino illam impleut & ebullire faciunt, quoad ex omnibus

lumb

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

lumbricis vna fiat massa,& lūbrici amplius non appareant,posteà tantum olei liliorum alborū indatur,quanta est lumbricorū quantitas,& iterum probè bulliāt, quoad corpus vnum affectum sit,vel olei liliorum alborū loco,costinum oleum sumatur. nonnulli linteo massam illā percolant, & ad vsus seruāt, alij non percolant,sed vt commistum est,sinunt,aliqui oleum sub terram ponunt cum lumbricis quousque in vnam massam,vnúmque corpus omnia reddita sint.s E.Quid censes tu faciundum? ERAS. Ego non multum fido in lumbricis, & ex cōsequenti neque in lumbricorum oleo, idcirco vnumquenque sino,vt id agat,quod illi magis placet. *Tu reliqua oleorum genera prosequaris.*

SENEX.

41 Oleū de Castoreo in mediū accedit.ER. Quomodo illud conficis? s E. Hoc modo.

℞. Castorei Styracis calamitæ
Galbani Euphorbij
Casſiæ ligneæ Croci
Opopanacis Carpobalsami
Spicæ nardi Costi
Singulorum ℥ ij.
Cyperi Schœni Piperis longi
Bracteos, idest, sabinæ
Pyretri Piperis nigri
Singulorum ʒ ij.ß.

Olei

Olei oliuarum ℔ iij.
Vini albi boni ℔ ij.
Omnia ſimul bulliant ad vini conſumptionem, poſteà exprimantur, & reſeruetur ad vſus. BR. Mihi non videtur, quòd potiùs ſit de caſtoreo, quàm de euphorbio, aut de alio ex ſimplicibus, quæ ingrediuntur. SE. Id nomen eſt illi inditum, & omnibus neruorum ægritudinibus confert, & tremori ac tetano, & neruorum doloribus, ac iuncturarum. BR. Adde epilepſiæ conferre, atque apoplexiæ, at non omnes pharmacopolæ ita parant, vt tu retuliſti. SE. Quomodo efficiunt alij? BR. Simpliciùs conficiunt. SE. Et quomodo? BR. Ita conficiunt.
℞. Caſtorei ℥ j. Olei ℔ ß.
Miſce, & decoquantur ad conſumptionē tertiæ partis, oleúmque cum caſtorei puluere reſeruetur, hoc eſt ſimplex oleū. SE. Imò ſimpliciſsimum. BR. Simpliciſsimum non dico, quia ego ignis vi, ac glaciei ex ſolo caſtoreo ſimpliciſsimum extrudo, ſi caſtoreum recēs ſit, facilius, & copioſius extruditur: ſi antiquum, extruditur quidem, at non in tanta copia. pharmacopolam noui, qui caſtoreum eliquabat, vt ſuis pinguedo eliquatur, poſteà coquebat, ac ſeruabat, hócque pingue loco olei de caſtoreo præbebat. SE. Ad prædictos affectus cōuenire arbitror. BR. Optimè
conu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

onuenit,& est mera castorei substãtia, alij per vocatas bocias hoc oleum educũt, quod haud difficile est. Verùm alia cõtemplemur.

.SENEX.

42 Oleum de sulphure locum hunc in ordine occupat. R. Ipsius præparationem referto. SE. En refero.

℞. Sulphuris citrini Terebinthinæ
Singulorum ℥ iij.
Vini boni ℥ ij. Olei rosacei ℔ j.

Ad vini consumptionẽ lento igne bulliant, quod relinquitur, est oleũ de sulphure, oleũ est ex solo sulphure vi ignis & glaciei mirificè extruditur. Sed optimũ esset, si quis sulphuris resudationẽ haberet, quæ in locis sulphureis ex mõtibus tãquã flos exudat, imò flos sulphuris appellari potest, & debet, nam vti ros, vel sudor saxa exit. Cũ Illustrissimũ Ducẽ nostrũ. 1535. Neapoli ad Carolũ Imperatorẽ cõcomitatus essem, Baias inuisi, & puteolana loca, vbi inter montes pulcherrima adest cõuallis, in cuius medio feruẽtissima ebullit aqua, & in angulo alia adest ebulliẽs fouea, huius cõuallis solùm cyaneũ visitur, mõtibus vndiq; cingitur, aderãt puernli qui dã, quos vidi mõtes digitis tãgere, digitósq; in os imponere, & lingere, quid facerẽt interro gaui, resp õdẽre, quod sulphur edebãt, & quod dulcissimũ erat, cœpi tũc florẽ illũ gustare.

qui à

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

qui à lapidibus vti ros desudabat,& dulcis-
simũ esse reperi.eo mane nihil aliud in prã-
dio edere volui,qui panem & florẽ illum sul
phuris dulcissimũ,hoc illud est,ex quo perfe
ctissimũ cõficeretur oleum.SE.Nónne & ex
apyro sulphure,id est,ignẽ non experto ex-
quisitum oleum conficeretur?BR.In hoc ca
su sulphur melius est,quod ignẽ expertum
sit.nam depuratum est,& à lapidibus ac ter
ra defecatum.at quicquid sit,optimũ esse ex
flore sulphuris oleum,ex sulphure ignem ex
perto melius,ex sulphure ignem non exper
to bonum,inter conficiendi verò modos, il-
le quo ex glacie & igne oleum extruditur,
optimus est.Iam verò reliqua prosequamur.

SENEX.

43 Inter olea,quæ in officinis seruamus, vl-
timã sedẽ habet oleum de momordica.BR.
Momordicã Ferrariẽse vulgus cochiã vocat.
miror verò antiquos,aut neglexisse, aut i-
gnorasse hãc tã pulchrã herbã,quæ topiario
opere ordinari potest,& res diuersas induce
re valet,tótq; habet,insignes viriũ dotes.SE.
Antiqui igitur de momordica locuti nõ sũt?
BR.Nec illã,vel à lõgè salutarũt:aut oculis
(ꝙ legatur)cõspexerunt.sed quomodo oleũ
istud cõficis? SE.Descriptio quam habeo, &
qua semper vsus sum,hæc est.Recipe herbę
momordicæ quãtum tibi placuerit,& in vi-
tr cum

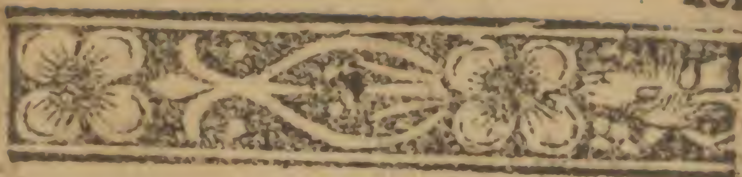
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

treum vas ponatur, in quo oleum adsit oliua rũ optimũ, antiquũ, benéq; obturetur, & sub terrã defodiatur, & arena bene tegatur, itáq; per integrũ annũ permaneat, & si per duos maneret annos, melius esset. nã balsamo æquiparari posset. BR. Ad aliqua fortè particularia efficacius esset, quàm balsamũ, sed aliæ sunt in opobalsamo vires, quàm in hoc oleo, in antiqua mea domo in cella vinaria phialã hoc oleo plenam inueni, & aderat chirographũ ex pergameno, phialæ collo suspẽsum, quod legẽs, oleũ hoc esse noui, & quòd essent triginta anni, quòd ibi erat defossum, adeò spissum effectũ erat, vt pinguedo videretur & album. SE. Ad quos cõuenit affectus? BR. Ferunt podagræ cõuenire, & totius corporis doloribus, & mãmillarum, si loca in quibus dolores sunt, inungãtur. nõnulli volunt vterum esse eo inungendum, & herbam in puluerem redactam bibendam, posteà cum muliere coẽundum, si nondum fuerit fœta concipiet, idcirco ad conceptionem plurimum valere fatentur, ad hæmorrhoidarum dolores experientia reperi esse præcipuum, imò omnia alia excedere præsidia, cùm phialam illam inueni, quæ sub terra tandiu permanserat. cœpi nonnullis præbere hæmorrhoidibus affectis, qui statim à dolore releuati sunt. at tot deinceps huius olei portionem

petier

petierunt, vt breui totum sit phialæ consumptum oleum. SE. Portionem aliquam pro te, & tuis filiis seruare debebas, si quãdo que in hæmorrhoidarum dolores inciderent. BR. Nunquam negare possem præsidium, quod haberem alicui affecto, sed vt semper feci, deinceps semper efficere statui, omnia mea esse omnibus probis viris communia, & præsertim presidia egregia, ac generosa. SE. Nonne potest. & ex calycibus oleum hoc confici? BR. Nihil impedit, imo ex folliculis potiùs probo, quàm ex foliis, quia pinguiores sunt, & plantæ vires magis seruare possunt, si ego pararem folliculos & folia vnà commiscerem. SE. Ita deinceps semper agam. BRASSA. Optime extruditur vi ignis, & glaciei eo modo, quo ex aliis rebus oleũ extrudere soleo, & perfectissimum est. Reliqua nũc prosequaris olea. SE. Cùm hoc vltimam sedẽ habeat, nulla etiam illa in meo pharmacopolio seruo oleorum genera. BR. De oleis igitur finitum erit? SE. Finitum quidem, quò ad hoc examen, non tamen finitum, quo ad cõfectionem. BR. Scito te singulis annis noua olea in omni ferè genere conficere. At interim vale, aliâs vnà conueniemus, & reliqua omnia tui pharmacopoli composita sub examen ducemus. SE. Id quàm citius fieri poterit, expediatur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

TABVLA.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ANTONII MVSAE BRASSAVOLI MEDICI FERRARIENSIS,

Examen omnium decoctionum, quarum vsus est apud Ferrarienses pharmacopolas.

BRASSAVOLVS. SENEX.

RASSA. Dic mi Senex, quas seruatis vos seplasiarij in vestris pharmacopolis decoctiones? SEN. Nullas prorsus seruamus decoctiones. at illas tunc paramus cùm à medicis indicuntur, vt sunt fructuum decoctio, tamarindorum decoctio, ex aperientibus radicibus decoctio, ex frigidis seminibus decoctio, ex vrinam prouocantibus decoctio. plerunque etiam decocta indicuntur pro abluendis nostri corporis membris, vt pro abluendo capite, pro extremitatibus abluendis, & pro fomentis aliqua in parte exercendis. nam [illegible] herbas, & alia simplicia in [illegible] [illegible]arum

aqua decoquantur, & spongiis fomenta adhibentur, fiunt & decoctiones ad balnea & stillicidia ab alto supra caput, vel aliud membrum destillanda. BR. Nónne fiunt & decoctiones ad syrupos liquefaciendos, & potabiles reddendos? SEN. Fiunt & ad multa etiam alia peragenda, quæ pharmacopolis à medicis, quando opus est indicuntur. Dic verò, potéstne definiri decoctio seu decoctum? BR. Potest eo modo, quo huius generis res definiuntur, quæ à fine vt plurimùm definiri solent, cùm sint vti medicorum instrumenta ad nonnihil ad finem medicæ artis spectandis, asse quêdum. Dici igitur potest decoctionem siue decoctum esse, aliquorum simplicium virium in aliquem liquorem ebulliendo receptionem. SEN. Quæ simplicia sunt illa, quæ decoqui possunt ac debent? BRAS. Omnia simplicia decoqui posse nihil impedit, tamen hæc potissimùm decoquenda veniunt, herbæ, radices, aromata, flores, ligna, cortices, semina, surculi, succi, lanæ, liquores, resinæ, pices, gummi genera, metalla rarò decoquuntur, tamen nonnunquam decoctiones ingredi nihil impedit, sicuti & terrea omnia decoquuntur quandoque, & pinguedines ad vsum medicum, & animalium partes, & ipsa integra animalia. SENEX. Quomodo integra animalia? BRASAVO.

Nónne

Nónne oleum vulpinum ex viua vulpe confici nonnunquam vidisti? SE. Vidi equidem. BR. Vt autem vno verbo te expediam, illa verè & propriè decoctionem recipere possunt, quæ coquuntur, & alterata in substantia coctionem recipiunt, reliqua quæ coctionem non admittunt, neque in coquendo in substantia alterantur, propriè decoqui non possunt, sed in ipsis per similitudinem vocabulo decoctio vtimur. nam ferrum quandoque ebulliri iubemus, & coqui dicimus, cùm tamen verè coqui non possit, neque in substantia alterari. At hoc coqui id est, quod dicebamus, vim suam in liquorem aliquem in quem ebullieri immittere. SEN. Quínam liquor ad decocta sumendus est? BR. Vt medici intentio exigit, ad aliquem assequendũ finem: quandoque enim in fontis aqua fieri debet, quandoque in aqua fluminis, quandoque in aqua pluuiali, quandoque in vino, quandoque in aliqua aqua ex his, quæ igne eliquatæ sunt, quandoque in thermarum aquis, quandoque in vrina, quandoque in aqua ardente, & ita de aliis sicuti in lacte, in sero, in aceto, in hepsemate, imò & in butyro nonnunquam decoctio fit. SE. Hoc mirũ videtur, quomodo in butyro aliqua coquantur? BR. Imò mirũ non videatur, quoniã petroselini folia, & apij in butyro quãdoq; co

tur. Ad vrinam prouocandam, ac dolores sedandos. SE. Nónne aliqua plus coquuntur, aliqua minus? BR. Cur hoc petis? SE. Vt discere possim, quænam diutius coqui debēt, & quæ breuius. BR. Hæc in præsentiarū à te discenda sunt, cùm per sexaginta iam transactos annos hãc artē exercueris? SE. Noui equidem, quæ maiorē ferãt, & quę minorē decoctionū ex his, quę in pharmacopolis seruamus. At abs te generales quasdã regulas scire percupio, quibus de omnibus simplicibus iudiciū ferre possim. BRA. Mihi prorsus mirū videbatur, tū in præsentarū hęc discere velle, quę infinities exercuisti, verū vt tibi morū gerã de his nonnihil agemus, quæ breuiorū expetūt, & quę longiorū decoctionū, & vires nō amittunt. Nam aliqua sunt, quæ breui tempore excocta effectum quēpiam faciunt, diuinè verò excocta oppositum efficiūt prorsus. SEN. Hoc impossibile videtur. BRASSA. Imò verissimum est, en Galenus de brassica inquit quòd modicè excocta, ventrem subducit, diutius verò percocta, adstringit. Quod & Aristo. in problematibus diu ante Galeni ortū testatus est, idémq; de lente censet, quòd in prima coctura subducit. in secunda verò, vt in diutina ebullitione adstringit. SEN. Hæc nunquam credidissem nisi à summis viris

tā affectatè prodita essent. BR. Neq; vlli ex authoribus in his credēdū volueris, sed ex perientia hoc cōprobādum est. SE. De his in præsentiarum agamus, quæ percoqui debēt ac solēt, & quę magnā, quęque paruā expetūt coctionē, cōtēplemur. BRAS. Totum hoc negotium breuibus ad regulas quasqā referam, quas si lubebit, memoriæ mādare poteris. SEN. Illas apertis auribus expecto. BR. Dicisne hoc, ac si quandoq; clausas aures habeas? SE. Et si aures patulę sint, tamē tūc clausę dicūtur, cū mēs ipsa his nō adhibetur, quæ ab aliquo referūtur. nūc verò vt hęc addiscā totus aures euadā, & Midā in hoc mēbro superare cōtēdū. BR. Omnia in regulas quasdā digerā quarū prima erit ista.

Omnes flores facilis sunt coctionis, neq; multam ferre possunt decoctionē, sed aliquos nullū, alios modicū ferre experientia constat. SEN. Non me latet aliquos flores modicū, alios nullam ferre decoctionem. BR. Violæ, rosę, boraginis flores, buglossi, serpilli, mēthæ, saluiæ, amaraci, hyssopi, ac similium herbarum nullam prorsus ferunt decoctionem, idcirco vel imponendi cum vltima ebullitio iam facta est, vel cum reliqua, quæ decoquūtur ab igne sunt remota. SEN. Ob quid harum herbarum flores

tam modicam ferre possunt decoctionem?
BR. Causa est substantiæ tenuitas, qua insigniti sunt, ob quã si per aliquod tẽporis spatium ebullierint, eorũ vis resoluetur ac euanesceret, hoc nimirum proprium est simplicium, quę tenui substantia, tenuibúsq; partibus prædita sunt. SE. De liliorum igitur floribus, qui crassam habent substantiam decoctionem perpeti dici poterit. BR. Patiuntur inquam, sed modicum, quoniã & ipsi tenelli sunt. & in superficie vires habent, à Galeno notatur florẽ hunc mistã habere tẽperaturã, partim ex tenui, partim ex terrena essentia, hinc fit, vt sit amarus si gustu percipiatur partim est ex aquea essentia, sed hac tẽperata, vnde quia terrenus essentia, propterea decoctionem aliquam ferre potest. at quia tenuis, idcirco id modicè feret. SE. De punicorum floribus quid dicendum videtur? BR. Quid intelligis per punicorũ flores? SE. Balaustium. BR. At balaustiũ flos nõ est, si verò per punicorũ flores foliola illa rubra intelligas, quæ à balaustio pullulãt, dicimus foliola ista nullam ferre decoctionẽ, sicuti de aliis dictum est tenellis floribus. balaustiũ verò maiorem fert decoctionem, ac ebullitionẽ. SE. De lauri autẽ floribus quid sentis? BR. Quod aliquam ferunt, sed modicam decoctionem, quoniã & vires habẽt ad profun
dam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

dã florũ partẽ permeãtes. SE. Multi arborũ flores extant, qui prædura ſubſtantia inſigniti ſunt, quid de illis ſentire oportet? BR. Quòd decoctionem quampiam ferre poſſunt, & perforatæ flores quam aſcyron vocãt, & ſclarcæ, quæ herba Sancti Ioannis dicitur, modicã quidem ferre poſſunt decoctionẽ, tamen aliquam prorſus ferunt. SE. Herbarum folia ſúntne diu coquenda? BR. Nonnulla ſunt, quę decoctionẽ minimè ferunt, aliqua quæ modicã, alia quæ ampliorem. SE. Hæc per regulas noſcere optarem. BR. En hæc tibi ſit obſeruenda regula.

Herbæ quarũ folia in ſuperficie vires habent, decoctionẽ paucã ferre poſſunt. Quæ verò in profundo viribus inſignita ſunt, maiorẽ expetũt decoctionẽ. SE. Qua arte percipiã herbarũ vires eſſe in ſuperficie, & non in profundo? BR. Hic vnus eſt cognoſcendi modus, cùm herbam quampiam manibus tractaueris, ſi poſt modicam tractationem odorem proprium amiſerit, vim in ſuperficie habere indiciũ eſt. ſi verò manibus herbam tractaueris, & quantò magis illam tractas, tantò vehemẽtius odorẽ proprium ſpirat hæc herba, vel hæc folia (nam de foliis verba facimus) ſuas habent in profundo vires. SEN. De hac regula in re nota exemplum expecto. BRA. En, ſi ozymi folia mo-

dice tractes, odorē prorsus amittūt, & si violas per manus modice duces, odorē breuissimè amittūt, & nescio quid herbacei redolent. si quis verò lauri folia pertractauerit, quantò magis pertractantur, tantò magis odorem proprium spirant, idem de citri foliis iudicium est, & de vocatæ spicæ foliis. SE. Hinc igitur inferēdum est, & ozymum, & violas suas habere in superficie vires: spicam verò laurū, & citri folia in profundo. BR. Ita profectò est, sed aliā regulā audito.

Folia, quæ prædura sunt, profundiorem vim magis habent, quamuis & aliqua prædura in superficie habeant, sed hoc rarius cōtingit, & in paucioribus fortè quàm enumerari possit. SEN. Ad reliqua iam progrediaris. BRAS. En progredior.

Radices, ligna, fructus, ac semina, diutinā ferre possunt decoctionē, regula tamen vniuersalis nō est, quoniā in his fallit, quę in superficie vires habent. SE. Cortices etiā diutinam debent ferre posse decoctionē. BR. Et cortices, & lapides, & mineralia prædura sunt, imò durissima coctu, & cum his animalium carnes numerari possunt. SEN. Tamen inter carnes aliquæ citiùs, aliquæ tardiùs decoquūtur, verū quid de carnibus pertractare opus est? BR. Maximè quoniā ex verucis carne fit decoctio pro clysteriis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

In dysenteria, & pro abluẽdo capite melancholicis, & iura fiunt ex caponibus, phasianis, perdicibus medicaméta, multáq; medicaméta in carniũ iure insumuntur, & ad impinguádũ (quod est medici opus) carnibus indigemus, & carniũ iuribus, ac dacoctis, & testudinis carnis decoctio, & cohlearũ hecticis tradũtur, imò & ex albo Galeni iure pisciculi decoquũtur, & ægrotantibus edẽdi præbeatur, diu etiã ebulliri debent. quæ dẽsa sunt crassa & glutinosa, & quę vires habẽt adstringentes, insuper quæ integra coquũtur, plus ebulliri debent, quàm quæ cõcisa & in minutas partes distincta, & adhuc minùs ebullire oportet, quæ in tenuissimũ puluerem redacta sunt, pingua longiori indigẽt decoctione, & vehementer coquẽda sunt coria. SE. Idcirco taurinum corium valde ebulliẽdum est, quando eo vti voluerimus, ad vulnera, vel vlcera abluenda. BR. Ostreacea diu ebullire oportet, & omnia quæ callosam carnẽ habẽt, & quę praedurã, & quæ asperã. SE. Cãnarũ radicibus magna decoctio necessaria est. BRAS. Ita constat, cùm illis vtimur ad capillorũ, quod ex gallico affectu cõtractum est defluuiũ ... in lixiuio ebulliri facimus, tam... extremè decoquenda, & aliis ... sunt, quibus ob alias pili deci...

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

SEN. Odorata decoctionẽ minus ferre videtur, quàm non odorata. BR. Hoc in multis verũ est, quæ in superficie odorẽ habẽt, sed illa, quæ in profundo habent decoctionem aliquã ferre possunt, fœtida diutius ebullire oportet (modò non exigatur in alicuius curatione fœtor) vt fœtor ipse abeat. SE. In quibus affectibus conuenit fœtor? in nullo cõuenire arbitrabar. BR. Imò in multis conuenit, & presartim in vteri affectibus, ac præfocationibus. SE. Reliqua iã ꝓsequaris. BR.

Omnia simplicia, quæ tenuiũ sunt partium, pauca indigent decoctione, quæ verò crassarum, pluri ac longiori. SEN. Est ne hæc regula, quæ nunquam fallere possit? BRASSA. Imò suas habet & hæc regula exceptiones, quoniam in his opus est vires non esse in superficie. nam cùm in superficie sunt, modicam decoctionem ferre constat. SEN. Mihi summopere placeret, vt negotium istud ad breuissimas quasdam regulas deduceres. BRA. Hoc quàm libenter efficiam, hæc sit vna regula, & breuis.

Simplicia quæ vires habent maximè resolubiles, modicam decoctionem ferre possunt. SEN. Ob quas causas simplicium vires facilè resoluuntur? BRAS. Ob tres. SEN. Illas, ni piget, referto. BRAS. En,

Prima causa est, quia in eiusce modi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ſimplicis vis imbecilla eſt, ac pauca, & facilè reſolubilis.

Secũda cauſa eſt, quia eiuſcemodi ſimplex, vim illã qua inſignitur in ſupreficie habet, idcirco facilè ab ebullitione reſoluitur.

Tertia cauſa eſt, quia ſimplex medicamentum, raram habet ſubſtantiam, vt eius vis facilè exire poſsit, tunc nimirùm breui coquendum eſt, ne vis illa in raris contenta partibus exhalet.

SEN. Hæc videtur Meſue ſententia. BR. Et eſt, quem putas fuiſſe Meſuen in medicis negotiis? SEN. Virum probum. BRAS. Et diligentuſsimum, ſi quis alter vnquàm diligentia vſus eſt in rebus medicis. SEN. Ab hoc authore ſcriptum eſt, ſemina maiora frigida decoctionem minimè ferre, ego ſæpius hoc conſideraui: & mihi ſemper viſum eſt, aliquam poſſe ferre decoctionem eiuſmodi ſemina. BRASSA. Imò mediocrem ferre poterunt, quia raram non habent ſubſtantiam peponum ſemina & cucurbitarum, ac aliorum communiũ maiorũ ſemina, neq; vires ſuas in ſuperficie habent, ſed in profundũ vſq; penetrant, neque eorum vires adeò tenues ſunt, vt in decoctione euaneſcant, propterea concedẽdum eſt ſemina maiora frigida, decoctionẽ ſi non mediocrem, ſaltem aliquam ferre

posse De adiūto verò, violis, ac floribus verū prorsus est, quod decoctionē minimè ferunt: cū n, quia vires habent in superficie sitas, tū quia modicæ sunt: tum quia rarā habēt substantiam, si violas vel pauxillū manibus tractabis odorem amittunt, & herbaceum quid redolent. audito verò & aliam regulam.

Vnumquodq; densæ substantiæ simplex medicamentum, modò imbecillas vires nō habeat, & in superficie, magnam decoctionem ferre potest.

Medicamenta, quæ vires in profundo habent, modò non sint modicæ, nec raræ texturæ sint ipsa, diutinam decoctionem ferre possunt. Simplicia omnia, quorum vis difficulter resoluitur, diutinam ac amplam ferunt decoctionem, modò eorum vis non sit adeò modica vt facilè resoluatur. SE. Iam in genere nosco, quæ simplicia decoctionem minimè ferunt, & quæ maximè ferunt. BR. Si hæc habes inter ipsa extrema cognoscis. opus autem est, vt mente concipias aliqua esse inter hæc duo extrema, media, quæ mediocrem ferunt decoctionem, cùm aliqua sint, quæ neq; medicam, neq; amplam ferāt decoctionem. SEN. Maximum debet esse inter eiuscemodi extrema spatium. BR. Magnā habent ipsa extrema latitudinem, & maximum inter ipsa spatium, si ab his discedamus,

nus, quæ nullam vel modicam decoctionem expetunt, & ad illa progrediamur, quæ amplissimam ferunt & maximã decoctionẽ. SE. Optarem summopere, vt hæc singulatim referres, & quæ in extremis sunt, & quæ in medio. BR. Singulatim? quid putares me facturum si hæc singulatim essem allaturus? opus esset, vt de vnoquoq; simplici medicamento verba facerem, & omnia in medium afferrem, & ex tenui ac exili libello immensum volumen pararem. At non sum hæc omnia in præsentiarum tractaturus. SE. Id saltẽ edoceto cur simplicis decoquantur medicamẽta. BR. Multę sunt huius, quam petis rei causæ. Vna est vt medicamenti vis in aliquẽ liquorem quo bibi possit transeundo accõmodetur, siue eo possint aliqua corporis membra ablui, siue quia medicamentum aliquod nimis acre sit, vt acredinem deponat, siue vt in ipso vis aliqua, seu venenosa, seu humanæ vitæ aduersa corigatur: siue vt emollescat, & alijs rebus faciliùs commisceri possit. Decoctiones verò plerunque cum oppositis fiunt, vt quæpiam venenosa vis ab aliquo simplici medicamento demeretur, ebullitur nonnunquam vt masticari facilè possit, nonnullos vidi, qui pyrethrum ebulliri faciebant, vt maximam quam habet acredinem deponeret, & faciliùs masticati posset. SEN.

In

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

In decoquendo vires amisisse debuit. BR. Sẽ nõ penitus saltem maiorẽ amiserat partem, gustaui tunc modicum acredinis erat illi derelictum. at saliuã minimè excitabat, vt sui moris est, & nomẽ habet herba saliuaris, aft modicum quid acredinis adhuc seruauerat. Imò & pro cibis multa coquuntur, quæ aliôqui cruda minimè esitarentur, vt de Ari radice Galenus scripsit, & succi, quos in pharmacopolis seruatis, nisi coquerentur diu, seruari nõ possent, & pinguedines à vobis coquuntur, vt diutius seruẽtur, & ne rancidæ euadant. SEN. Imò & syrupi sunt decocti, & multa alia in nostris pharmacopolis. BR. Veruntamẽ multę sunt herbarum decoctiones, quæ à medico pro ægrotis indicuntur. SEN. Multæ quidem sunt, sed nullæ seruãtur. tũc verò fiunt, cùm medicus illas indicit. BR. Imò multæ mulieribus, & ægroto assistentibus dicuntur, inscio pharmacopola, vt sunt clysmatum decoctiones, quas Ferrarienses mulieres seruant, cùm quempiam habent ægrotum qui minimè excernat, & illas conficiunt. SEN. Et nos pharmacopolæ multas cõficimus pro clysmatibus decoctiones. BR. Tamen nõ seruetis. SE. Seruamus, cùm quispiam ægrotus clysmata sępe recepturus sit. BR. At Ferrarienses mulieres decoctiones seruant, quæ communes vocantur. SEN. Ex quibus

quibus cõficiunt? BRASS. Ex maluis & violis, vel ex maluis, & violis ac hordeo, vel ex maluis, violis, mercuriali, ac hordeo, quandoque betam addunt, quandoque brassicarum folia, quandoque furfur simul ebuliunt, sed hic non est de his tractandi locus, sat fuit decoctiones indicasse, quæ à mulieribus fiunt, & quas non conficiunt pharmacopolæ, neque seruint. SEN. Alia prosequaris. BRASSA. Fiunt & aliæ decoctiones ad diuersas intentiones à mulieribus, quas pharmacopolæ nõ faciunt, vt illæ sunt quæ in phrenitide ad cõciliãdum somnum adhibentur, & ad vigilias inducendas, in cathoco. SENEX. Ex quibus conficiuntur? BRASSA. In phrenitide ex persicorum foliis lactucæ, portulacæ, nymphææ floribus, rosarum vitium foliis ac salicum, & hoc decocto per multos dies vtuntur in lethargo. fiunt ex chamæmeli floribus, melilloto, stœcade, baccara, capillis Veneris, hyssopo, & multa insuper decocta à medicis mulieribus indicuntur, quæ à pharmacopolis non fiunt, neque ipsis indicuntur. SENEX. Nos fructuum decoctionem paramus, & alias multas ex herbis, pro syrupis aquarum vice liquefaciendis. BRAS. Hoc non me latet, & plerunque aquarum loco cuiuspiam herbæ decoctum fieri iubeo, cum frigida aqua vti voluerim. nam aquæ illæ, quæ vi i-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

quæ vt ignis eliquantur: si herba sit frigida
ipsius frigiditatem minimè seruant, idcirco
iubeo, vt ex eisdem herbis quibus indige-
mus decoctum efficiatur, ex quo syrupum li-
quefieri moneo, vt facilè bibi possit. SENEX.
Alias audiui te de aquis vi ignis eliquatis
verba facientem, & illas haud magnopere
probantem. BRAS. Imò aliquas probo hu-
ius generis aquas calidas videlicet. alias non
probo videlicet frigidas, at hic locus nō est
de aquis vi ignis eliquatis pertractandi, cùm
de ipsis (vt nosti) seorsum egerimus, imò tu
ipse videris in ea parte dux facti. SENEX.
Iam memoria habeo. at diu est quòd per-
tractatæ sunt, idcirco non mirum si nunc in
promptu non sint, senio præsertim obliuio-
nem inducente, sed ad rem ipsam de qua
agere cœpimus, redeamus. BRAS. In sim-
plicibus præterea contemplandum est, quæ
terreæ sint substantiæ, quæ aëreæ, & quæ a-
queæ, & in his perpendenda sunt illa in qui-
bus terrea substantia attenuata est, & in qui
bus aquea, atque aërea. nam maiorem fer-
rent decoctionē, quæ terrea substantia præ-
dita sunt, & non attenuata, minorem quæ
aqueam, minimam quæ aëream. de his verò
in suis de simplicium medicamentorum li-
bris Galenus plenè egit. SEN. Neque istud
prætermittēdum erat, verū in nostris phar-
mac

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

macopolis nulla decocta seruantur, sed tunc à nobis fiunt, cùm medici pro eorum ægrotis curandis illis indigent. BRAS. Neque immerito, quoniam hæc herbarum decocta pro faciendis fomentis: siue lotionibus, siue pro catharcticis dissoluendis medicamentis, si per triduum seruentur, putrescere solent, vt est fructuum decoctio, ac similes aliæ, quæ breui corrumpuntur, propterea non seruantur, & vt sunt clysmatum decoctiones, quæ per octo tantum dies plus minus perdurare solent, posteà & ipsæ corrumpuntur. SEN. Vnum est decoctum nuper inuentum: quod adeò diuerso modo fieri video, vt ipsi diuersi sunt facie pharmacopolæ. BR. Quódnam istud est? SEN. Indici ligni decoctum, obsecro te vt verum decoquendi modum mihi aperias. BR. De eo in morbi gallici curatione egimus, imò multi sunt decoquendi modi. SEN. Et hos abs te scire ardenter exopto. BRAS. In gallici morbi curatione scripti sunt, tu locum illum legere poteris in nostris supra secundum Epidemiorum Hipp. librum Commentariis. SEN. Optarem vt à te nunc repeterentur. BRAS. Vis ergo vt gallici morbi curationem repetam? SEN. Quid poterit mihi gratius cõtingere, imò supplex vt hoc agas oro, obsecro, ac efflagito. BR. Curationem igitur ab initio repetã, illã audito.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

DE MORBI GALLICI VO-
CATI, CVRATIONE.

NOn pauca occurrũt considerãda, priusquam ad morbi gallici curationem accedamus, quæ erunt veluti præludia ad affectum probè intelligendũm, probéque curandum. Primo autem nominis ratio considerãda, venit: ab Italis gallicus affectus vocatur, à Gallis autem morbus Neapolitanus. gallicus morbus à nostris vocatus est, quia tunc visus est in Italia à Gallis deportatus, cùm Carolus huius nominis octauus Francorum Rex maximo cũ exercitu Neapolim obsedit, & anno 1485. magna cum gloria cepit, tunc noua hæc lues Italiam vexare cœpit, primóque Neapolitanos, ac Gallos inuasit, vnde Gallis gallicum affectum Itali nominarunt Galli verò a loco in quo primò visus est, Neapolitanum potiùs nuncupandum censuerunt. Vel dicamus gallicũ fuisse nuncupatum, quia eodem tempore Italia, & Gallis, & hac lue fuit infestata; rei verò summa est; luem hanc tunc cœpisse, cùm Galli Italiam infestarunt, & Carolus octauus Francorum Rex Neapolim sub ditionem posuit hæc est nominis ratio, & nulla alia, quanquam & nonnulli indicum morbũ voluerint appellatũ, quia morbus est indicis peculiaris.

Nicolaus Leonicenus in libello, quem de

morb

morbo gallico edidit, morbum gallicũ hoc modo definire, vel potiùs deſcribere tẽtauit puſtulæ ſunt ab obſcœnis partibus incipientes, mox totum corpus, atq; ipſam præcipuè faciem occupantes, præter fœditatẽ, magnũ inſuper cruciatum plerunque afferẽtes, quæ deſcriptio (ne præceptori repugnare videar) Leoniceni tẽpore huic morbo conueniebat. nam cùm hic morbus vexare cœpit, ſtatim de illo ſcripſit Leonicenus, idcirco modi illi affectus ac ſymptomatũ nondum erant perfectè noti, ſub quibus oriebatur, neque quot modis, & per quot vias homines aggredi poſſet, planum erat, propterea vnamquanq; huius deſcriptionis particulã deſideremus, & poſt Leoniceni tempora multum euariaſſe oſtendamus. Primò igitur dicit, puſtulæ ſunt à partibus obſcœnis incipientes, mox totum corpus, atque ipſam præcipuè faciem occupantes, veruntamen affectus hic nonnunquam abſque puſtulis contingit (vt vnicuique planum eſſe poteſt) vel ſaltem, quæ totum corpus nedum faciem occupent, inſuper nonnulli doloribus ſolis capiuntur, & nulla afficiuntur puſtula, alij nullam etiã habent puſtulam, tamen prædutos tumores per totum corpus habẽt ſparſos, & nonnunquam in capite tantùm ſunt, neque à pudendis ſemper incipit, ſed quandoque ab

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ore,quandoque à mammis, quandoque ab ano.quandoque ab insensibilibus meatibus (licet hoc rarissimum sit) ab his nimirum omnibus partibus initium habet,vt superioribus annis affectum gallicum in tres simplices species destinxerimus.

In illam,in qua aderant solæ pustulæ, & crustæ, & hoc genus gallicam scabiem vocare consueuimus.

Et in illam.in qua tantùm adsunt dolores & hanc dolores gallicos nuncupauimus.

Et in illam, in qua sunt tantùm præduri tumores,& hanc tumores gallicos, vel duricies gallicas nominare consueuimus.

Hæ sunt simplices huius affectus species, ex quibus tres compositæ resultabant. Vna harum erat in qua simul pustulæ adsunt, & dolores,quæ scabies gallica cum doloribus nuncupanda erat,hic verò per pustulas vlcera etiam intelligere oportet,& crustas,tam latas,quàm arctas,& mediocres.

Alia species erat in qua pustulæ complicabantur,simul,& duricies, vel tumores quæ vocari poterat scabies gallica, cum præduris tumoribus.

Tertia species erat cũ doloribus, & præduris tumoribus,quæ vocari poterat, dolores gallici,cum præduris tumoribus.

Ad tres has species illa accedit, in qua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tres simplices species complicatæ sunt, videlicet dolores, præduri tumores, & quandoque molles, & pustulæ quæ vocati poterat, scabies gallica cũ tumoribus, ac doloribus.

At à viginti annis citrà, aliæ quædam species ortum habuêre quæ an ad declinantem morbum sequantur, an aliquo modo immutatum sit genus, ambigendum esset. quinq; verò sunt potissimùm modi, quos referre nõ pigebit.

Vnus est, qui vulgò pellarola vocatur, vel defluuiũ pilorũ, ab aliquibus alopecia, sed alterius generis ab ea de qua mentionem faciunt authores, qui modus homines ridiculos reddit, cùm capilli deciderint, barba, cilia, supercilia, & palpebrarum pili: nullus etenim est, qui hos videat ita depilatos, & non rideat, vt nonnunquam ob risum ploratum sequi viderim. nam quispiam expilatus ridẽtem vulnerauit, & obiit, ægrè ferens, vt ridẽdo illum derideret.

Alius est modus, qui vulgò dicitur dentarola, quoniam dentes patienti decidunt, & hic modus quandoque talis incipit, quandoque ad pilorum defluuium consequitur.

Tertius modus, est vnguium casus, qui plerunque ad defluuium pilorum sequitur, tamen & nonnunquã vngues ipsi decidunt, & nihil aliud mali patiuntur, quia natura

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

venenosam morbi gallici qualitatē ad has partes vti à centro remotissimas transmittit. veruntamen rarò contingere solet, quin ad pilorum defluuiū sequatur vulgus, hunc modum vocat vngiarola.

Quartus modus est cæteris deterior & summè verendus, in quo homines oculos amittunt, & occhiarolā vulgò nuncupāt, modus hic quandoque incipiens fit, quandoque ad pilorum defluuium sequitur, quandoque ad dentium defluuium.

Quintus modus est gonorrhœa, nā gallicus affectus ex gonorrhœa incipit, & posteà pilorum defluuium sequitur, quandoque incipit à gonorrhœa & in gonorrhœā finit, nā nihil aliud ad illā sequitur, quàm quod ipsa perseuerat, neq; facilè euinci potest, sed necessariū est, si sedari debeat, generosis vti præsidiis, de quibus posteà verba faciemus.

Ante vigesimū annū hi nō aderāt modi, qui cōplicati possunt, & nōnunquā cū prædictis tribus simplicibus speciebus complicari possunt, multæque fient specierum cōplicationes, quas omnes in ordinē reddemus. primò simplicies enumerantes, posteà cōplicationes omnes, quæ fieri possunt annotātes. A simplicibus igitur ita exordiamur.

Scabies gallicæ
Dolores gallici

Tum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Tumores gallici
Defluuium pilorum
Defluuium dentium
Vnguium casus
Oculorum amiſsio vel peruerſio
Gonorhœa
Hæc ſunt ſimplices ſpecies ex quibus.28. o-
riuntur duplices videlicet,
Scabies gallica cum doloribus,
Scabies gallica cum tumoribus,
Scabies gallica cum defluuio pilorum,
Scabies gallica cum dentium caſu,
Scabies gallica cum vnguium caſu,
Scabies gallica cum oculorum amiſsione,
Scabies gallica cum gonorrhœa.
Dolores gallici cum tumoribus.
Dolores gallici cum defluuio pilorum,
Dolores gallici cum dentium caſu,
Dolores gallici cum vnguium caſu,
Dolores gallici cum amiſsione oculorum,
Dolores galici cum gonorrhœa,
Tumores gallici cum defluuio pilorum,
Tumores gallici cum dentium caſu,
Tumores gallici cum vnguium caſu,
Tumores gallici tum oculorum amiſsione,
Tumores gallici cum gonorrhœa,
Defluuium pillorum cum dentium caſu,
Defluuium pilorum cum vnguium caſu,
Defluuium pilorū cum oculorū amiſsione.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Defluuium pilorum cum gonorrhœa,
Dentium casus cum vnguium casu,
Dentium casus cum oculorum amisione,
Dentium casus cum gonorrhœa,
Vnguium casus cum oculorum amisione
Vnguium casus cum gonorrhœa,
Oculorum amisio cum gonorrhœa,
Post duplices species quæ viginti octo sunt
triplices sequuntur species, quæ ex tribus
simplicibus fiunt complicatis, & sunt nume
ro quinquaginta sex, videlicet
Scabies gallica cũ doloribus & tumoribus,
Scabies gallica cum doloribus & defluuio pi
lorum,
Scabies gallica cum doloribus & dentium
defluuio,
Scabies galli. cũ doloribus & vnguium casu.
Scabies gallica cum doloribus, & oculorum
amisione.
Scabies gallica cũ doloribus & gonorrhœa,
Scabies gallica cum tumoribus & pilorum
defluuio,
Scab. gall. cum tumoribus & casu dentium,
Scabies gallic. cũ tumoribus & vnguiũ casu,
Scabies gallica cum tumoribus & oculorũ
amisione,
Scabies galli. cũ tumoribus & gonorrhœa.
Scapies gallica, cum defluuio pilorum, &
casu dentium,

Scab

Scabies gallica, cum defluuio pilorum,& casu vnguium,
Scabies gallica cum defluuio pilorũ & oculorum amissione,
Scabies gallica cum defluio pilorum & gonorrhœa,
Scabies gallica cum dentium casu & vnguiũ casu,
Scabies gallica cum dentium casu & oculorum amissione,
Scab.galli.cum dentiũ casu & gonorrhœa,
Scabies gallica cum vnguium casu,& oculorum amissione,
Scab gall. cum vnguiũ casu & gonorrhœa,
Scabies gallica cum oculorum amissione & gonorrhœa,
Dolores gallici cum tumoribus & pilorum defluuio,
Dolores gallici cum tumoribus & dentium defluuio,
Dolores gall.cũ tumoribus & vnguiũ casu,
Dolores gallici cum tumoribus & oculorũ amissione,
Dolores gall.cũ tumoribus & gonorrhœa,
Dolores galici cum defluuio pilorum,& dentium casu.
Dolores gallici cum defluuio pilorum & vnguium casu,
Dolores gallici cum defluuio pilorum & ocul

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

oculorum amisſione,
Dolores gallici cum defluuio pilorum & go norrhœa,
Dolores gallici cum defluuio dentium & casu vnguium,
Dolores gallici cum defluuio dentium & oculorum amisſione,
Dolores gallici cum defluuio dentium & go norrhœa,
Dolores gallici cum vnguium caſu & oculorum amisſione,
Dolores gallici cum vnguium caſu & gonorrhœa,
Dolores gallici cum oculorum amisſione & gonorrhœa,
Tumores gallici cum caſu pilorum & caſu dentium,
Tumores gallici cum caſu pilorum & caſu vnguium,
Tumores gallici cum caſu pilorum & oculorum amisſione,
Tumores gallici cum caſu pilorum & gonorrhœa,
Tumores gallici cum caſu dentium & caſu vnguium,
Tumores gallici cum caſu dentium & oculorum amisſione.
Tumores gallici cum caſu dentium & gonorrhœa.

Tum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Tumores gallici cum casu vnguium & oculorum amisione.
Tumores gallici cum casu vnguium & gonorrhœa,
Tumores gallici cum oculorum amisione & gonorrhœa,
Defluuium pilorum cum casu dentium & casu vnguium,
Defluuium pilorum cum casu dentium & oculorum amisione
Defluuium pilorum cum casu dentium & gonorrhœa,
Defluuium pilorum cum casu vnguium & oculorum amisione
Defluuium pilorum cum casu vnguium & gonorrhœa,
Defluuium pilorum cum oculorum amissione & gonorrhœa,
Casus dentium cum casu vnguium & oculorum amisione,
Casus dentium cum casu vnguium & gonorhœa,
Casus dentium cum oculorum amisione & gonorrhœa,
Vnguium casus cum oculorum amisione & gonorrhœa.
Post species triplices, quę quinquaginta sex sunt, species quadruplices numerare oportet, hoc est, quæ sunt ex quatuor pasionum prędi-
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

prędictarum complicatione, & sunt numero sexagintaquatuor, videlicet,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis, & defluuio pilorum,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis, & dentium casu,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis, & vnguium casu,
Scabies gallica, cũ doloribus gallicis, tumoribus gallicis, & oculorum amissione,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis, & gonorhœa,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, defluuio pilorum, & casu dentium;
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, defluuio pilorum, & casu vnguium,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, defluuio pilorum, & oculorum amissione,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, defluuio pilorum, & gonorrhœa,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, defluuio dentium, & casu vnguium,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, defluuio dentium, & oculorum amissione,
Scabies gallica, cum doloribus galllicis, defluuio dentium, & gonorrhœa,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, casu vnguium, & oculorum amissione,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, ca-

su

ſu vnguium,& gonorrhœa,
Scabies gallica,cum doloribus gallicis,ocu
lorum amiſsione,& gonorrhœa:
Scabies gallica, cũ tumoribus gallicis de-
fluuio pilorum,ac caſu dentium,
Scabies gallica, cũ tumoribus gallicis, de-
fluuio pilorum,& caſu vnguium,
Scabies gallica, cũ tumoribus gallicis de-
fluuio pilorum,& oculorum amiſsione,
Scabies gallica, cũ tumoribus gallicis, de-
fluuio pilorum,& gonorrhœa,
Scabies gallica, cum tumoribus gallicis,de
fluuio dentium,& caſu vnguium,
Scabies gallica, cũ tumoribus gallicis, de
fluuio dentium,& oculorum amiſsione,
Scabies galica, cũ tumoribus gallicis, de-
fluuio dentium,& gonorrhœa,
Scabies gallica,cum tumoribus gallicis,ca-
ſu vnguium,& oculorum amiſsioce,
Scabies gallica,cum tumoribus gallicis,ca-
ſu vnguium,& gonorrhœa,
Scabies gallica, cum tumoribus gallicis,
amiſsione oculorum,& gonorrhœa,
Scabies gallica, cum defluuio pilorum, ca-
ſu dentium,& vnguium caſu,
Scabies gallica, cum defluuio pilorum, ca-
ſu dentium,& oculorum amiſsione,
Scabies gallica,cum defluuio pilorum, ca-
ſu dentium,& gonorrhœa,

Scabies

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Scapies gallica, cum defluuio pilorum, casu vnguium, & oculorum amisione,
Scapies gallica, cum defluuio pilorum, casu vnguium, & gonorrhœa,
Scapies gallica, cum defluuio dentium, casu vnguium, & oculorum amisione,
Scapies gallica, cum defluuio dentium, casu vnguium, & gonorrhœa,
Scapies gallica, cum casu vnguium, oculorum amisione, & gonorrhœa,
Dolores gallici, cum tumoribus gallicis, defluuio pilorum, & casu dentium,
Dolores gallici, cum tumoribus gallicis, defluuio pilorum, & casu vnguium,
Dolores gallici, cum tumoribus gallicis, defluuio pilorum, & oculorũ amisione,
Dolores gallici, cum tumoribus gallicis, defluuio pilorum, & gonorrhœa,
Dolores gallici, cum tumoribus gallicis, defluuio dentium, & casu vnguium,
Dolores gallici, cũ tumoribus gallicis, defluuio dentium, & oculorum amisone,
Dolores gallici, cum tumoribus gallices, defluuio dentium, & gonorrhœa,
Dolores gallici, cum pilorũ defluuio, dentium casu, & casu vnguium,
Dolores gallici, cum pilorũ defluuio, dentium casu, & oculorum amisione,
Dolores gallici, cum pilorũ defluuio, dentium

tium caſu,& gonorrhœa,
Dolores gallici,cum defluuio pilorum, caſu vnguium,& oculorum amiſsione,
Dolores gallici,cum defluuio pilorum, caſu vnguium,& gonorrhœa,
Dolores gallici, cum defluuio pilorũ, oculorum amiſsione, & gonorrhœa,
Dolores gallici, cum defluuio dentium,caſu vnguium,& oculorum amiſsione,
Dolores gallici,cum defluuio dentium, caſu vnguium,& gonorrhœa,
Dolores gallici, cum defluuio dentiũ, oculorum amiſsione,& gonorrhœa,
Dolores gallici,cum caſu vnguium, oculorum amiſsione,& gonorrœa,
Tumores gallici,cum defluuio pilorũ,dentium caſu,& vnguium caſu,
Tumores gallici,cum defluuio pilorũ,dentium caſu,& oculorum amiſsione,
Tumores gallici,cum defluuio pilorũ,dentium caſu,& gonorrhœa,
Tumores gallici,cum defluuio pilorũ,caſu vnguium,& oculorum amiſsione,
Tumores gallici,cum defluuio pilorũ, caſu vnguium,& gonorrhœa,
Tumores gallici, cum defluuio pilorũ,oculorum amiſsione,& gonorrhœa,
Tumores gallici,cum defluuio dentiũ,caſu vnguium,& oculorum amiſsione,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Tumores gallici,cum defluuio dentiũ,casu vnguium,& gonorrhœa,
Tumores gallici,cum defluuio dentiũ,oculorum amiſsione,& gonorrhœa,
Defluuium pilorum,cum defluuio dentium casu vnguium,& oculorum amiſsione,
Defluuium pilorum, cum defluuio dentium casu vnguium,& gonorrhœa,
Defluuium pilorum,cum defluuio dentium oculorum amiſsione,& gonorrhœa,
Defluuium pilorum , cum casu vnguium oculourm amiſsione,& gonorrhœa,
Defluuium dentium , cum casu vnguium, oculorum amiſsione,& gonorrhœa,
Nunc illa ſequũtur,quæ ſpecies, vel modos faciũt per complicationem ſimul quinque ſimpliciũ ſpecierum, & ſunt numero quadragintaſeptem.
Scabies gallica , cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis , defluuio pilorum , & casu dentium,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis,defluuio pilorũ,& casu vnguium,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis,tumoribus gallicis,defluuio pilorum,& oculorum amiſsione,
Scabies gall.cũ doloribus gallicis,tumorib⁹ gallicis,defluuio pilorum,& gonorrhœa,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Scabies gallica, cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis, casu dentium, & casu vnguium,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis, casu dentium, & oculorum amissione,
Scabies gallica, cũ doloribus gallicis, tumoribus gallicis, casu dentium, & gonorrhœa,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis, casu vnguium, & oculorum amissione,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis, casu vnguium, & gonorrhœa,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis, oculorum amissione, & gonorrhœa,
Scabies gallica, cũ doloribus gallicis, defluuio pilorũ, casu dentiũ, & vnguium casu,
Scabies gallica, cũ doloribus gallicis, defluuio pilorum, casu dentium, & oculorum amissione,
Scabies gallica, cũ doloribus gallicis, defluuio pilorũ, casu dentium, & gonorrhœa,
Scab. gall. cũ dolorib. gallicis, defluuio dentiũ, casu vnguium, & oculorũ amissione,
Scabies gallica, cũ doloribus gallicis, defluuio dentiũ, casu vnguiũ, & gonorrhœa,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, de-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

fluuio dentium, oculorum amiſsione, & gonorrhœa.
Scabies gallica, cũ dolorib. gallicis, caſu vnguiũ, oculorũ amiſsione, & gonorrhœa,
Scabies gallica, cũ tumorib. gallicis, defluuio pilorũ, caſu dentium, & caſu vnguiũ,
Scabies gallica, cum tumoribus gallicis, defluuio pilorum, caſu dentium, & oculorũ amiſsione,
Scabies gallica, cũ tumorib. gallicis, defluuio pilorũ, caſu dentium, & gonorrhœa,
Scabies gallica, cum tumoribus gallicis, defluuio pilorum, caſu vnguium, & oculorum amiſsione,
Scab. gallic. cum tumorib. gallicis, defluuio pilorum, caſu vnguium, & gonorrhœa.
Scabies gallica, cum tumoribus gallicis, defluuio dentium, caſu vnguium, & oculorum amiſsione,
Scabies gallica, cũ tumorib. gallicis, defluuio dentiũ, caſu vnguiũ, & gonorrhœa,
Scabies galli cũ tumorib. gallicis, caſu vnguiũ, oculorũ amiſsione, & gonorrhœa,
Scab. gallica, cũ defluuio pilorũ, caſu dẽtiũ, caſu vnguium, & oculorum amiſsione,
Scabies gallica, cum defluuio pilorum, caſu dentium, caſu vnguium, & gonorrhœa,
Scab. gallica, cũ defluuio pilorũ, caſu vnguiũ cum oculorum amiſsione, & gonorrhœa,

Scab

Scabies gallica, cũ defluuio dentiũ, casu vnguiũ, oculorũ amißione, & gonorrhœa,
Dolores gall. cũ tumorib. gallicis, defluuio pilorum, casu dentium, & casu vnguium,
Dolores gallici, cum tumoribus gallicis, defluuio pilorum, casu dentium, & oculorum amißione,
Dolores gallici, cũ tumorib. gallicis, defluuio pilorũ, casu dentium, & gonorrhœa,
Dolores gallici, cum tumoribus gallicis, defluuio dentium, casu vnguium, & oculorum amißione,
Dolores gallici, cũ tumorib. gallicis, defluuio dentium, casu vnguiũ, & gonorrhœa,
Dolores gallici, cum tumoribus gallicis defluuio dentium, oculorum amißione, & gonorrhœa,
Dolores gallici, cũ tumoribus gallicis, casu vnguiũ, oculorũ amißiõe, & gonorrhœa,
Dolores gallici, cũ defluuio pilorũ, casu dentiũ, & vnguium, cum oculorũ amißione,
Dolores gallici, cum defluuio pilorum, casu dentium, & vnguium, cum gonorrhœa,
Dolores gallici, cum defluuio pilorum, casu dentium, cum oculorum amißione, & gonorrhœa,
Dolores gallici, cũ defluuio pilorũ, casu vnguiũ, oculorũ amißione, & gonorrhœa.
Dolores gallici, cũ defluuio dentiũ, casu vn-

 guium,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

guiũ,oculorũ amiſsione,& gonorrhœa.
Tumores gallici, cum defluuio pilorum, caſu dentium, & vnguium caſu,cum oculorum amiſsione.
Tumores gallici,cum defluuio pilorum,caſu dentium,cum vnguium caſu,& gonorrhœa,
Tumores gallici,cum defluuio pilorum,caſu dentium,cum oculorum amiſsione, & gonorrhœa,
Tumores gallici,cum defluuio pilorũ,caſu vnguium,oculorum amiſsione,& gonorrhœa,
Tumores gallici,cum defluuio dentiũ, caſu vnguium, cum oculorum amiſsione, & gonorrhœa,
Defluuium pilorum,cum caſu dentium,cum caſu vnguium, oculorum amiſsione, & gonorrhœa,
Poſt hos quadragintaſeptẽ modos, qui ſunt per complicationem quinque ſimul ſimplicium modorum,ſequuntur vigintiduo modi,qui ſunt ex complicatione ſex modorum ſimplicium ſimul, videlicet,
Scabies gallica,cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis, defluuio pilorum, caſu dentium,& caſu vnguium,
Scabies gallica, cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis,defluuio pilorum, caſu
dent

dentium,& oculorum amiſsione,

Scabies gallica,cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis, defluuio pilorum, caſu dentium,& gonorrhœa,

Scabies gallica, cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis, defluuio pilorum, caſu vnguium,& oculorum amiſsione,

Scabies gallica,cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis,pilorum defluuio, caſu vnguium,& gonorrhœa,

Scabies gallica, cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis,defluuio pilorum,oculorum amiſsione,& gonorrhœa,

Scabies gallica,cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis, dentium caſu, caſu vnguium,& oculorum amiſsione,

Scabies gallica,cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis,defluuio dentium, caſu vnguium,& gonorrhœa;

Scabies gallica,cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis,caſu vnguium, oculorum amiſsione,& gonorrhœa,

Scabies gallica,cum doloribus gallicis, defluuio pilorum, caſu dentium, caſu vnguium,& oculorum amiſsione,

Scabies gallica,cum doloribus gallicis, defluuio pilorum, caſu dentium, caſu vnguium,& gonorrhœa,

Scabies gallica,cum doloribus gallicis, de-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

fluuio dentium,casu vnguium,oculorum
amissione,& gonorrhœa,
Scabies gallica,cum tumoribus gallicis,de-
fluuio pilorum,casu dentium, vnguium
casu,& oculorum amissione,
Scabies gallica,cum tumoribus gallicis, de-
fluuio pilorum,casu dentium, vnguium
casu,& gonorrhœa,
Scabies gallica,cum tumoribus gallicis, de-
fluuio pilorum dentium casu, oculorum
amissione,& gonorrhœa,
Scabies gallica,cum tumoribus gallicis,de-
fluuio dentium,casu vnguium,oculorum
amissione,& gonorrhœa,
Scabies gallica,cum defluuio pilorum, casu
dentium, vnguium casu,oculorum amis-
sione,& gonorrhœa,
Dolores gallici,cum tumoribus gallicis,de-
fluuio pilorum, casu dentium, vnguium
casu,& oculorum amissione,
Dolores gallici,cum tumoribus gallicis,de-
fluuio pilorum, casu dentium, vnguium
casu,& gonorrhœa,
Dolores gallici,cum tumoribus gallicis, de
fluuio dentium,casu vnguium,oculorum
amissione,& gonorrhœa,
Dolores gallici cum defluuio pilorum, den
tium casu,casu vnguium, oculorum amis
sione,& gonorrhœa,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

umores gallici,cum defluuio pilorum, casu dentium,casu vnguium, oculorum amissione,& gonorrhœa.
ost viginti duos modos ex mistione sex simplicium modorum simul,octo sequuntur modi per complicationem septē simplicium modorum,videlicet,
cabies gallica,cū doloribus gallicis,tumorib.gallicis,defluuio pilorū,casu dentiū, vnguium casu,& oculorum amissione,
cabies gallica,cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis,defluuio pilorum, casu dentium,casu vnguium, & gonorrhœa,
abies gallica,cū doloribus gallicis,tumoribus gallicis,defluuio pilorum,casu dentium,oculorū amissione, & gonorrhœa,
cabies gallica,cū doloribus gallicis,tumoribus gallicis,defluuio pilorum, casu vnguiū,oculorū amissione, & gonorrhœa,
cabies gallica,cū doloribus gallicis,tumoribus gallicis,defluuio dentium, casu vnguiū,oculorū amissione, & gonorrhœa,
cabies gallica, cum doloribus gallicis, defluuio pilorum, casu vnguium, dentium casu,oculorū amissione,& gonorrhœa,
cabies gallica,cum tumoribus gallicis.defluuio pilorū,casu dentiū, casu vnguium, oculorum amissione,& gonorrhœa,
Dolores gallici,cum tumoribus gallicis,de-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

fluuio pilorũ, casu dentiũ, casu vnguium, oculorum amißione, & gonorrhœa.

Post species illas, quæ variationem habent per septem, & octo sunt species, illæ sequuntur, quæ variationem habent per octo cõditiones. Verum cùm tantùm octo sint conditiones, quæ octo faciunt simplices species, idcirco erit tantùm vna species, quæ omnes octo habebit conditiones, & omnes simplices species complectetur, videlicet,

Scabies gallica, cum doloribus gallicis, tumoribus gallicis, defluuio pilorum, casu dentium, vnguium casu, oculorum amißione, & gonorrhœa.

Homo ille, qui has omnes conditiones habebit, gallicum morbum exquisitißimè patietur, cui ad hoc vsque tempus nihil addi posse certum est, nisi alia de nouo emerserint, quæ variationem facere poßint, sicuti de nouo citra annos viginti, pilorum defluuium, dentium casus, & vnguium, oculorum amißio, & gonorrhœa contingere, hæque complicata vt superius annotauimus, ita distinctè contingunt, vt distinctæ species videri poßint.

Erunt ergo ducentæ, & triginta quattuor morbi gallici species, siue modi, octo simplices, vigintiocto per cõplicationem simul duorũ simpliciũ modorũ, quinquagintasex per

per complicationem ſimul trium modorũ. ſexaginta quatuor per cõplicationem ſimul quatuor modorum, quadragintaſeptem per complicationem ſimul quinque ſimplicium modorum, vigintiduæ per complicationem ſimul octo mdorum, octo per complicationem ſimul ſeptem ſimplicium modorun. vnicus verò eſt, & ſolus modus per cõplicationem ſimul omnium octo modorum. ſi verò vnà colligantur, erunt modi. 234. Ex his verò modis planum eſt Leoniceni definitionem his omnibus modis, & ſeorſum, & coniunctim non conuenire.

Nũc verò quid ſit in genere morbus gallicus, vel affectus iſte vocatus gallicus cõtẽplandũ eſt, adſunt nimirũ Galeni methodi, per quas facilè in generalem vniuſcuiuſque morbi cognitionem deuenire poſſumus, morbi dico etiã innominati, & ampliùs nõ viſi, in quo genere ſit, neque modus deeſt generales differentias ipſius morbi inueniẽdi, affectũ gallicũ morbun eſſe, morbi definitio quæ ex Galeno ſumitur in primo de morborum cauſis ac differentiis planiſsimè oſtendit. nam morbus, diſpoſitio eſt præter naturam, qua corporis actiones ſenſibiliter læduntur. Affectũ gallicũ diſpoſitionẽ eſſe præter naturam nemo inficias it: non enim naturalis eſt, ſed potiùs naturæ oppoſita.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

hunc insuper morbũ operationes lædere, & actiones manifestè patet. nã & motiuæ vires, & omnes aliæ tam intrinsecæ quàm extrinsecæ læduntur. Hinc igitur facilè colligi potest affectum gallicũ morbum esse. cùm verò morbus amplũ genus sit, sub quo species non paucæ continentur, idcirco in qua specie sit hic morbus, inquirendum venit. Tres autem sunt in genere vniuersales morborum species, quæ tria vniuersalia genera vocantur, videlicet praua temperies, praua cõpositio, & continui solutio. Nã opus est, si corpus sanum esse debeat, vt bonã habeat in quatuor qualitatibus tẽperiem, vel illam saltẽ, quæ sibi conueniẽs est, bonã præterea compositionẽ habere debet, si integra sanitate fruatur. eiusce modi autẽ bona cõpositio multas exigit cõditiones, vt Galen. monet in primo de morborum causis, & in arte medicinali, verum omnes has conditiones ad quatuor reduxit, videlicet ad debitã & cõuenientẽ mẽbri conformationẽ, ad numerũ partiũ, quæ tot sint, quot exigũtur, ad perfectã mẽbri & totius symmetriam, & ad decentẽ quãtitatẽ, ne nimis magna sit pars, quàm esse debeat, & ne nimis parua, & ad bonam dispositionẽ. hæ verò omnes partes, quæ in debito sunt numero, ac debita quantitate, cõtinuæ etiã ad inuicẽ esse debent, &

non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

on ſeparatæ,ſi homo ſanitate frui debeat.
Quærendum igitur eſt,in quo horũ triũ
enere ſit morbus gallicus. An, ſcilicet ſit
raua qualitas,vel praua cõpoſitio, vel ſolu
o continui,reſpondendum eſt ſi de morbo
allico in genere loquamur,fateri oportere
orbum gallicum eſſe in vnaquaq; ſpecie,
x his tribus.Nam cùm vlcera adſunt,puſtu
æ,cruſtæ,tumores præter naturã, ſignifica-
ir morbũ eſſe in ſolutione cõtinui.puſtulæ
erò illæ, & illa vlcera fieri nequeunt, niſi
nguis,& corporis humores prauã habeant
ualitatem:acrẽ,& erodentẽ, & febrẽ plerũ
ue iunctã habent. Eſt ergo & in praua qua
tate morbus.eſſe verò & in compoſitione
orbũ,ex hoc planũ eſt,quia eſt morbus (vt
mnes fatentur)in membris organicis.Vide
ius autem in nonnullis brachia præter ſuã
aturã extenuari,&crura ſupra ſuam naturã
ngeri,ac intumeſcere,vt morbum in com-
oſitione incidant,quæ eſt debita membro
um formatio,quam plaſmationem vocauit
alenus. Eſt ergo in compoſitione morbus,
uo ad figuram,quo ad membrorum quanti
tem ,& quo ad diſpoſitionem,vt omnia ge
eralia morborum genera complectatur,
uæ in genere intelligẽda eſſe admonemus.
Si verò de morbi gallici ſpeciebus par-
ticulariter loquamur , ſingulatim de vna
q ua

quaq. contemplandum erit. Sunt verò oct
simplices species, quibus consideratis cōpo
sitæ omnes planę erūt, & manifestę: à scabi
verò gallica incipiamus. nam ita vocatur
cùm pustulæ adsunt, & vlcera, ac crustæ, i
hac adest continui solutio manifesta, qu
cum humoribus fit prauam qualitatē hab
tibus, acrem, & exedentem, vnáque prau
adest figuratio: nam horum figura nonnun
quam adeò turpis efficitur, vt qui affectum
hoc morbo viderint, ridere cogantur.

Gallici dolores nonnunquam sunt absq
vllo tumore, absq; vlla pustula, vel crust
vel vlcere, tunc ab huius morbi praua qua
litate venenosa, de qua loquemur, fiunt, &
hæc gallicorum dolorum species, est in pr
ua qualitate. Si verò cum doloribus tumo
res adsint, vel tumores adsint absq; dolore
tunc adest continui solutio, praua qualitas
& praua compositio. nam tumores prauam
figuram inducunt, & prauam compositio
nem in membra in quibus fiunt.

At si pilorum defluuium cōtemplemu
est morbus solùm in praua qualitate. nā e
praua qualitas acris corrodens, quæ est i
humoribus, quos natura ad circūferentiam
expellit, in qua cùm aliquantisper immo
rantur, ob eorum prauam qualitatem pilo
rum radices corroduntur, & pili omnes co
ruun

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ruunt, nonnullis citius, aliis tardius.

In casu verò dentium præter prauam qualitatem, quæ ad gingiuas tendit, gingiuæ etiam vlcerantur, & continui solutio fit, & cùm dentes deciderint, deformes euadunt homines. nam os & rictum & genas magis arcta, quàm conueniat faciunt, quale pictores Diuo Bernardino os pingere solent, vt dici possit morbus in qualitate, in solutione continui, & formatione.

De vnguium casu idem ferè iudiciũ esse debet. nã humores sunt acres, qui illos decidere faciunt vnguium radices erodendo, vt hic dici possit, prauam qualitatẽ, solutionem continui, & malam cõformationem adesse.

In specie insuper illa, in qua oculi amittuntur, vel malè tractantur. nam cùm dico amitti, intelligo prauè tractari, omnia adsunt morborum genera, quippe oculos non statim amittũt, sed id paulatim sequitur, vt oculi ophthalmiam pati videantur, & valde rubri sint, tumidásque habeant oculorũ venas, vt hîc necessariò praua sit qualitas, praua compositio, & continui solutio.

Denique & illa species, in qua adest gonorrhœa, à praua qualitate dependet, quæ quandoque intrinsecas penis partes corrodit, cùm materia acris per illas transit, & cõtinui solutio sequitur.

Breui-

Breuibus ergo nulla est simplex morb gallici species, in qua tria morborũ genera ferè non complicentur, præter illam in qua solùm adest defluuiũ pilorum : in hac enim sola praua qualitas peccare videtur. Et si dicas, esse humores qui capillorum radices, & pilorum exedunt ac corrumpunt, dicimus es se quidem humores, sed ratione, qua prauã habent qualitatem id efficere valent, idcirco erit tantùm à qualitate praua morbus gallicus, in quo solùm decidunt pili.

Post speciei inquisitionẽ in gallici morbi genere ad speciem particularem aliquã cognoscẽdam peruenire oportet, per illa, quæ in arte medicinali à Galeno traduntur. Hoc verò erit considerare, nũquid in aliqua specie morborũ apud authores nominatorum reperiatur hic gallicus affectus. tria verò sunt quæ contemplanda veniunt, si hanc cognitionẽ assequi voluerimus. Primò enim consideranda sunt illa, quæ essentialiter inhærent, secundò propria, tertiò symptomata, ex his etenim in huius morbi, speciei particularis cognitionem deueniemus, si tamẽ in aliqua sit denominata specie, & ab authoribus excogitata affectus gallicus.

Primò igitur contemplemur, in qua particulari specie superiores medici illum pòsuerint. nonnulli sunt qui dixerint gallicũ affe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

dū esse elephantiasim, alij leprā, alij lychenem, alij speciē illā morbi esse, quæ ab Arabibus Asafati vocatur, alij prunam esse voluerūt, alij persicum ignē. at morbū gallicū nullum horum esse elegātissimè probauit Nicolaus Leonicenus in libello de morbo gallico, vt meritò excusati esse videamur, si de his sentētiis ac opinionibus, nihil pertractabimus. Verùm ne laborem penitus suffugere videamur, primò contēplemur quibus rationibus suffulti sint, qui hūc morbū elephātiasim esse arbitrātur, inquiunt hi: cùm hic morbus naturalem formā deprauet in figura, in lenitate, asperitate, in tumore, & diminutione. nam membra crassiora euadunt, & pustulis plena, vnde mēbra tantam crassitiem contrahunt, tantámque pellis duritiem, ac deformitatem, vt cum elephantis pelle similitudinem quandam habere videantur, imò facies adeò tumida fit, vt satyris assimilari possit. hæc verò omnia à Galeno elephantiasi attribuuntur: idcirco morbus gallicus elephantiasis est, hoc suadent ex Galeni verbis in libro de atra bile, in quo monet quandoque ex atra bile pustulas in corpore absque febre excitari, & apparere. fiunt verò in cute crassiore reddita, vt est elephantiasis, igitur elephantiasis (inquiunt) est morbus gallicus, quia cum cutis crassi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tie pustulas habet.& in medicis definitionibus Galeno adscriptis habetur,elephas esse affectum, qui cutem crassam atq; inæqualē reddit,liuor adest,cum cuti,cū oculorum albis,exeduntur partes manum ac pedum summæ,ex quibus sanies liuida, ac fœtida emanat,& in introductorio sibi adscripto inquit Morbus quem Græci ἐλεφαντίασιν vocāt,ab elephanti similitudine nomen sortitus est. nā qui hoc vitio laborant,cutem crassam,duram,elephātorum modo asperatam habēt, originem mali faciunt,pituita crassa,& atra bilis,vel mucosa maximè inhærescens.hi enim humores ferinū ipsum denuntiant, quare solum veratrum,siue nigrum,siue album præsentaneum elephantiasis est remedium, hæc introductio siue medicus.Si horum sententiam contemplemur,in cutis duritie atque crassitie maximam vim facere videntur addunt & Galenum in secūdo de morborū causis,in illa parte,vbi loquitur de deprauata figura dicere,quippe morbus qui elephas nominatur,planè formā immutat,itidem & tabes,etenim nasus simus,labia crassa,aures acuminatæ in elephantiasi videntur, atque in totum, qui sic laborant, satyris similes sunt.Cùm verò & his qui patiūtur affectum gallicū,hæc cōtingant argumēto ab his sumpto,quæ substantialiter inhærēt,cōcluden-
dum:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

dum volunt gallicum affectum esse elephantiasim, in libro etiam de humoribus præter naturam, ait, & ipse elephas est melancholica, scilicet affectio, primã quidem generationem ex sanguine melancholico, habens, spatio verò temporis ipsius nigræ plus sanguine fit, cùm malè olentes sunt, & molesti visu, horũ nonnullis vlcera cõtingũt, hãc affectionẽ cùm incipit, satyriasmon nominãt, quoniã satyris similes fiunt visu. Ex his Galeni verbis inferẽdũ indicãt morbũ gallicũ hunc esse affectũ, qui elephas dicitur, & qui in initio quãdoq; vocatur satyriasmos. Et in sexto de Symptomatum causis, decacochæmia inquit, vniuersi corpori, colorẽ mutari: vt in elephẽte, & ad tertias ferè eiusdem libri partes ait: Atra bilis si in vniuerso fuerit corpore, elephas, si in vna aliqua parte, cancer vocatur; idcirco cùm ista in morbo gallico cõtingat, videlicet, esse per vniuersum corpus humorẽ, proptereà erit elephantiasis, & hoc planius probant ab his, quæ necessariò cõsequuntur, quia in gallico morbo deformitas sequitur; quæ etiã ad elephantẽ sequitur: is igitur antiquus morbus, qui elephas vocatur, ille est, qui nũc gallicus dicitur vel morbus gallicus est antiquorũ Elephas.

Hanc opinionẽ absurdam esse in libello de morbo gallico Leonicenus ostẽdit. sup-

ponit verò elephãtiasim apud Arabes idem esse, quod lepram nominant apud Græcos. Verùm elephas apud Græcos non est lepra, idcirco Arabes, & Græci in lepra, & elephante dissidentes sunt, tu differentiam vide in Leoniceni libello nisi in ipsis anthoribus cõtemplari volueris, ne multa referre cogar, quæ ab aliis iam scripta sunt.

Nos verò in præsentiarũ probemus gallicum morbum elephantiasim esse nõ posse. quod ita facilè fiet, morbus gallicus totius corporis cancer esse non potest. Igitur neq; est elephantiasis. antecedens planũ est, quia multi, qui gallico morbo affecti sunt, neque totum corpus affectum habent, neque niger adest color, qualis est in elephante, vt in omnibus ferè citatis ex Galeno locis patet, consequentia probatur: quia elephas est totius corporis cancer. hoc antem ita esse ostendit Paulus, cùm ait, elephas est cancer totum corpus occupãs, quod à Galeno accepit in sexto de Symptomatũ causis, cum ait, atra bilis si in vniuerso fuerit corpore, elephas, si in vna aliqua parte, cancer vocatur, vt planum sit atram bilem in vna particulari corporis parte collectam, cancrum efficere. atsi multa esset, vt per totum corpus diffundi posset, & iam esset diffusa, elephantiasis esset, quæ est totius corporis cancer.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Præterea à Paulo eodem loco docetur, si cuti particularis cancer curationẽ nõ admittit, ita minùs vniuersalis cãcer curationem admittit, sed elephas vniuersalis cãcer est, igitur curationem non admittet, verum morbus gallicus curationem admittit, vt planũ est, igitur non est elephas. quód verò cancer sanitati restitui non possit, apertissimè testatur Hippocrates.

Adde elephãta ex atra bile semper fieri, ac gigni, at morbus gallicus ex vnoquoque humore gigni potest, licet omnes qui gallico affectu cruciãtur, tẽporis tractu atrabilares euadant. in principio autem à pituita esse potest, à sanguine, à bile, & ab illo humore, qui in huius corpore abundat, vt deinceps suo loco ostendemus, sed elephantiasis talis esse non potest, quia semper atra bile generatur, igitur gallicus morbus elephas esse non potest.

Ampliùs, qui elephanta patiuntur, carnẽ denigratam habent, & prædurã, vt elephantes habent cutim, sed qui gallico affectu deprehensi sunt, hoc minimè habent, vt experientia ostendit. Igitur gallicus morbus elephanta esse non poterit, quòd verò elephante affecti, nigram carnem habeant, non solùm nomen ipsum indicat, quia morbus elephantis similis esse debet, sed & Galenus

ipse in sexto de Symptomatum causis, inquit, illos, qui elephante laborant nigram habere carnem, tuberibúsque plenam, qualis est elephantum cutis. videmus autem non esse tales morbo gallico affectos.

Alij dixêre morbum gallicũ esse lepram, quia leprosi tales sunt, vt omnes exulcerentur, & pustulas habeant, & quandoque doleant, & cutis tota defœdetur.

At hi aberrant, quia neque Arabum lepra est, neque Græcorum, neque etiã illa, de qua in sacris literis mentio fit, igitur gallicus affectus lepra esse non potest, consequentia proba est, quia nulli alij de lepra tractarũt, quã n isti, & diuerso modo illam posuerunt. nam Arabum lepra idem est, quod elephantiasis, imò elephantiasim à Galeno descriptã lepram vocat Auicenna. à Galeno enim dicitur, & Paulo elephantem esse cancrum totum corpus occupantem, & Auicenna ait lepram esse cancrum toti corpori communẽ, vt idem sit apud Auicennam lepra, quod apud Græcos elephas.

Præterea Galenus dicit elephanta ex atra bile fieri. & Auicenna ex atra bile suam lepram fieri facit. at elephas morbus gallicus non est, igitur nec Arabum lepra, quæ est elephas morbus gallicus erit.

Probatur insuper Arabum lepram, esse
Græco

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Græcorum elephanta, quia Paulus elephanta diuidit in vnam speciem, quæ veluti à fæce sanguinis fit, & mitior est: & in vnam speciem, quæ à bile adustu fit, & est prima deterior. Ita apud Auicennam duæ reperiuntur lepræ species, altera à sanguinis fæce, quæ mitior est altera à flaua bile assata, quæ deterior est, vt nulli dubium esse posit, Auicennæ lepram esse Græcorum elephanta. at morbus gallicus, vt superiùs probatum elephas esse non potest, igitur nec Arabum, lepras esse poterit. Prætereo & suadere elephãta Græcorum, esse Arabum lepram, per curationis modum, vel ex curationis modo, qui idem est in lepra apud Auicennam, vt in elephante apud Galenum, & Paulum,

Prætereà Auicennæ verba de lepra, quòd fit plurima in Alexandria, & quod fit ob aëris caliditatem, & ob cibi malitiam, & quia falsis vescantur eduliis, à Galeno integrè referuntur, in secundo de arte curandi ad Glauconem, vt hæc sit summa. Arabum lepram, esse Græcorum elephanta, & cùm elephas morbus gallicus esse non posit, neque etiã Arabum lepra morbus gallicus esse poterit.

Veruntamen nec Græcorum lepram morbum gallicum esse posse ex hoc planũ est, quia Paulus libro quarto cap. 2. dicit, lepra pariter & psora cõmunis quædam summæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

cutis scabredo est, cui sanè prurigo lentáque corporis assumptio accedere consueuit, ex atra bile vtraque originem trahens, verùm gallicus morbus in summa cute, nõ est, neq; semper ex atra bile fit, præsertim in principio. Igitur gallicus morbus lepra non est, minor plana est, quia gallicus morbus ad iũctu ras vsque & ad medullas pertingit: & cùm incipit, hic gallicus affectus: cum eo humore incipit, qui huic peculiaris est, qui afficitur.

Præterea Paulus differentiã ponens inter lepram, & psoram, inquit, sed lepra profundius circularibúsque erosionibus corporis cuticulam depascit, & squamatorũ piscium instar squamulas ex se dimittit. psora verò superficie tenus summã corporis cutẽ, varia erosione depascit: furfurosáq; magis, quàm squamosa ex se corpuscula edit. at in gallico affectu nullæ decidunt squamæ, quamuis nonnunquã crustæ decidere posśint, igitur gallicus affectus Græcorum lepra esse non poterit, vt neque secundùm Arabes, neque secundùm Græcos morbus gallicus lepra sit.

Adde in medicis definitionibus Galeno adscriptis ita leprã definiri, Lepra est cutis mutatio in habitum, qui præter naturã fit cũ asperitate, & pruritibus; doloribúsque, nonnunquam & squamis decidentibus, intrinsecus. plures hæc etiã corporis partes depa-

scit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

itur. at morbus gallicus non est cutis mutatio: sed totius habitus, tã intrinseci, quàm extrinseci. Igitur morbus gallicus antiquorum Græcorum lepra esse non potest.

Adde & Hippocratem in tertio Aphorismorũ libro, Aphorismo 20. lepras inter Veris morbos numerare. Galenus verò eodem loco dicit, eo tempore profundum corporis expurgari vitiosis humoribus à partibus principalibus ad cutem peruenientibus & ait, sic igitur & lepræ. at morbus gallicus non solùm in Vere fit, sed in quocunque tempore: neque in morbo gallico profunda corporis expurgantur: sed tam intrinsecus, quàm extrinsecus vexãtur. Morbus igitur gallicus Græcorum lepra dici non potest.

In calce libelli de cibi boni, & mali succi, ait Galenus: At quibus malus corporis humor melancholicus fuerit, cancri, lepræque fient. at morbus gallicus his etiam contingit (vt planum est) qui sanguineæ sunt, & optimæ tẽperiei. igitur morbus gallicus Græcorum lepra non erit.

In quinto de locis affectis post primum folium, inquit Galenus impetiginem transire in scabiem & in lepram. at impetigo in gallicum morbum non transit, sed in alium cutaneum morbum solum transire debet. in lepram verò transit, igitur lepra morbus

cutaneus est, licet vehementior sit, quàm impetigo. Verùm morbus gallicus non e cutaneus morbus, imò maximè intrinsecus est, igitur morbus gallicus lepra esse non potest, in morbo nimirum gallico nihil extra apparet, sed tantum adsunt intrinseci dolores, qui maximè vexant.

Galenus in 14. Methodi medendi libro vbi de his loquitur, quæ toto genere præter naturam sunt, dicit: Porrò triplex horum omnium est differentia, quædam nanque e mutatione consistunt solidarum partium, cut myrmecia, & leuce, & vitiligo, & ossi caries, quam sphacelum vocát, & elephas, & scabies, & lepra. at hæc mutatio extrinseca est. illa verò gallici morbi est & intrinseca igitur gallicus morbus lepra minimè est.

In libro etiã de Dynamidiis Galeno adscripto scriptũ est Ruffi hieram vtilissimam scabiosis, & leprosis, vt ferè semper facia leprã scabiei, vel psoræ propinquã. at hiera illa morbum gallicũ non sanat, nedum iuuat. igitur alia res est ipsa lepra, quàm gallicus sit affectus. & in libro de medicinis expertis Galeno adscripto, vbi de his medicamentis mentio fit, quibus Achaasos vtebatur dicitur, ex lactis vsu lepras sanasse, verùm gallicus affectus ex lacti vsu sanari non potest, igitur lepra non est idem affectus.

Den

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Denique supereſt, vt oſtendamus gallicũ ...ctũ lepram illã eſſe non poſſe, de qua in ...ris literis mentio fit, lepra atque illa eſt ...iquorũ leuce, ſeu vitiligio alba, quoniam ...mæ albæ illis inſtar furfuris decidebãt. ...nſtat verò leuce non eſſe antiquorũ leprã ...q; morbus gallicus leuce dici poteſt, quia ...æ ſquamæ ab eo non decidunt.

Alij fuére Medici, qui arbitrati ſunt mor...m gallicum illum affectũ eſſe, qui lyche... apud antiquos vocatur, quos diligenter ...icolaus Leonicenus reprehendit, quia ly...hen morbus ille eſt, qui Latinè impetigo ...icitur, vulgò autem volatica. at gallicus ...ffectus impetigo non eſt, vel violatica, igi...ur affectus gallicus lychen eſſe non poteſt.

Scito autem ſi lychen pro eo accipiamus, ...uod impetigo Latinè dicitur, & volatica ...ulgò, omnino abſurdum erit dicere mor...um gallicum impetiginem eſſe, vel vola...icam: verum tamẽ hi qui dixêre morbũ gal...licum eſſe lychenẽ, de lychene locuti non ſunt, vt impetiginẽ ſignificat, quemadmo...dum illis imponit Leonicenus: ſed de alio locuti ſunt morbo, qui in præſentiarũ non extat, tamen quandoque fuit, & illum lyche...nem vocauerunt, neque erat opus multum laborare probando lychenas impetigines eſſe, & eſſe morbũ lepra minus moleſtũ. nã

ſicuti

ſicuti probatũ eſt morbũ gallicũ nõ eſſe lepram, ita erit iam probatũ morbum gallicum non eſſe lychenem, neque impetiginem.
Veruntamen morbus quidam extitit nouus, qui Tiberij Claudij Cæſaris tẽpore ortus eſt, & Romæ potiſsimùm: morbus quam ſæuus, quem Græco nomine lychenem appellauêre. & Latinè mentagram, nõ quia eſſet qualis mentagra: quæ volatica dicitur, ſed quia à mento ferè incipiebat, imò hoc nomen mentagra fuit illi per iocum inditum, ſed poſteà, ceſsit in vſum. hic eſt morbus lychene, vocatus, quem hi arbitrati ſunt eſſe morbum gallicum, & non lychenem, de quo antiqui verba fecêre, quæ impetigo eſt & volatica. Cùm verò de hoc morbo Plinius amplè locutus ſit ſtatim in principio. 26. libri naturalis hiſtoriæ, idcirco ipſius adductis verbis facilè intelligemus non eſſe lychenem illam, quæ impetigo eſt, & non eſſe etiam gallicum morbum. inquit verò Plinius. Senſit & facies hominum nouos, omníque æuo priore incognitos, non Italiæ modò, verùm etiam vniuerſæ probè Europæ morbos: tunc quoque nec tota Italia, nec per Illyricum Galliáſue, aut Hiſpaniam magnopere vagatos, aut alibi quàm Romæ circáque, ſine dolore quidem illos, ac ſine pernicie vitæ: ſed tanta fœditate, aut quæ-
cun-

q; mors præferenda esset. Grauissimum
his lychenas apellauêre Græco nomine:
tine quoniã à mento ferè oriebatur, io
ari primum lasciuia (vt est procax na-
a multorum in alienis miseriis) mox &
rpato vocabulo mentagran occupãtem
multis totos vtique vultus, oculis tan-
m immunibus: descendentem verò & in
lla, pectúsque ac manussfœdo cutis fur-
re. Non fuerat hæc lues apud maiores,
tresq; nostros, & primùm Tiberij Clau-
j Cæsaris principatu medio irrepsit in
lia, quodam Perusino Equite Romano
uæstorio scriba, cùm in Asia apperuisset,
de contagionẽ eius importente. Nec sen-
re id malum fœminę, aut seruitia, plébsq;
umilis, aut media, sed proceres, veluti
ãsitu osculi maximè fœdiore multorum,
ui perpeti medicinã tolerauerunt cicatri-
et quàm morbo. Causticis namque curaba-
ur, nec nisi vsq; in ossa corpus exustũ esset
õ rebellãte tædio. aduenerúntq; ex Aegy-
to genitrice taliũ vitiorũ Medici, hanc so-
am operam offerentes, magna sua pręda, si
uidem certũ est Manilium Cornutum ex
rætoriis legatum Aquitanicæ prouinciæ
H-S. c . elocasse in eo morbo ad curandũ
ese. Hic est morbus lychene vocatus, & nõ
mpe go, licet aliquid cũ illa haberet com

mune

mune,& hic est illeq́, quem hi existimāt
morbum gallicum :nō autem lychene,
est impetigo. Pliniúsque impetiginem
gnouit, ac antiquorū lychenas. & ad ips
diuersis in locis præsidia ponit. non ant
ad has lychenas, dequibus mentionem
cit præaddu&o loco.

Quod autem in præsentiarum à Pli
vocatæ lychene non sint morbus galli
id primò suadere potest, quia inquit in
fisse sine dolore quidem vllo,& pernicie
tæ : at gallicus affectus cū dolore est, & v
hiementissimo & cum nōnullo vitæ disc
mine, cum aliquos ob gallicum affectu
mori constet.

Præterea à mento oriri dicit, at gallic
affectus à pudendis potiùs incipit, licet
ore nonnunquam oriatur,& nonnunqua
à mammis, vt suo ostendemus loco.

Adde lychenes per totam faciem appar
re, oculis tantùm immunibus, descēdent
verò & in colla, pectus ac manus fœdo cut
furfure. at morbus gallicus oculos etiā aff
cit, nec fœdi furfures ab horū facie dimo
uentur, ideò gallicus affectus lychene no
est. dico autem lychene, de qua mentio fit
Plinio loco præcitato.

Insuper addidit nec sensisse id malū fœ
mir as aut seruitia plébsq; humilis, verùm
fœmi

minæ potissimùm gallico morbo, corri-
untur, & seruitia, & plebs humilis, idcir-
o morbus gallicus nō potest esse lychene.
Lychen osculo transibat in alium, & fa-
li osculo. gallicus verò affectus breui oscu
o non transibat in alium, sed bene longo
sculo ac frequentato in alium transit, igi-
ur morbus gallicus lychen non est.

Denique Plinius de lychene ait, causticis
anq; curabatur, nec nisi vsq; in ossa corpus
xustum esset, non rebellante tedio, at gal
icus affectus causticis minimè curatur, imò
quia nonnulli causticis vtebantur superio
ibus annis, præsidium dimittere coacti
sunt, quia in peius ruebat affectus, vnde ex-
perientia ostendit, caustica morbo gallico
obesse.

Simpliciter igitur dici non potest mor-
bum gallicum hunc esse morbum, qui Ti-
berij Claudij Cæsaris tempore fuit, posteà
extinctus est. à Græcis lychene vocabatur, à
Latinis mentegra. hoc verò morbi genus
in medio principatus Tiberij Cæsaris fuit,
anno post Chisti natiuitatem vigesimo-
quinto: ab inchoante verò mundo 5224.

Alij arbitrati sunt morbum galllicū esse
morbum illum, qui apud Auicēnam voca-
tur Asafati, verum Asafati apud Auicennā
est impetigo, malignior tamē quàm impe
tigo

tigo fit, veruntamen impetigo non potest esse morbus gallicus, idcirco neque Asafati erit gallicus affectus, Asafati verò impetiginem esse, adeo pulchrè & clarè Leonicenus docet, vt superfluum esse videatur, quid sit, & qualisnam sit morbus, & quomodo idem sit velle edocere, cum vnusquisque etiã mediocriter eruditus hoc in Leoniceni libello facilè legere poterit ac intelligere.

Nonnulli dixere morbum gallicum esse prunam, vel ignem persicũ. at Leonicenus hæc esse nõ posse ostendit, & omnia ad vnguem pertractat: docet enim quid pruna sit & ignis persicus, posteà ostendit morbum gallicum non posse esse prunã, nec ignem persicum, tu Leonicenum legito, qui etiam suadet non posse ignem sacrum, hæc tam diligenter, tàmque exquisitè pertractat, vt nos ea repetere non sit opus.

Nonnulli recentes ita hunc morbum definire tentarunt: Morbus gallicus est mala epidemialis dispositio totius corporis, & humorũ eius, verùm hi aberrant, tum quia non est epidemicus hic morbus, vt in his quæ sequũtur ostendemus. tum etiam quia faciũt hunc morbũ solùm in qualitate peccare, cùm & in solutione cõtinui, & in mala formatione ac deprauata cõsistat.

Nos verò de huius morbi causa agamus

id est

Id est contemplemur quomodo cœperis, & quæ causæ illum primò excitarint. Leonicenus inquit esse morbum epidemicũ, quia passim vagatur per populum.

Verùm hęc non est sufficiens causa, quòd epidemicus sit, nisi ex vi vocabuli, videlicet quia vagatur per populum, sed requiritur quòd per populum indifferẽter, & ab aëris temperie proueniat: nõ autem à contagio, & à tali contagio, quod non nisi per coitum recipitur.

At Leonicenus suadere videtur, quòd sit sufficiens causa, cum aëris dispositione, & cum temperie humida, quæ tunc viget, idcirco ait eo tempore, quo morbus gallicus cœpit, magnam fuisse aquarũ copiam per vniuersam Italiem, Romáq; testis est, quę prima hoc malũ sensit, cùm Tybris ita intumuerit, vt tota sit facta nauigabilis, Pomponiiq; illius temporis Poëtæ egregij carmina adducit, quę de hac inundatione confecit, & marmore scripta fuêre in publica columna, quæ adhuc etiã nostris tẽporibus extat, quãuis secundam inundationẽ prima maiorem subierint Romani, anno 1534. sunt verò Pomponij carmina hæc quæ sequuntur:

Tempore Alexandri sexti, Nonisq; Decembris
Intumuit Tybris, bis senas circiter vlnas
Insula quaq; domus facta est, mediisq; repente

G Circum

Circunducta vijs æquabat cymba fenestras.

Huic tetrasticho duo carmina addidit Leonicenus, & hexastichũ fecit. Leoniceni vero carmina, sunt hæc duo quæ sequuntur:

Deucalioneo vix tantum tempore tellus

Diluuium passa est, latuit cum tota sub vndis

Adducit & Leonicenus Blondum historicum qui pestilentiam quandam ob pluuias & fluminum inundationes ortam refert, suadétque multitudine aquarũ aliquid mali semper portendere, & ad illam sequi famem ac pestilentiam, propterea Leonicenus inferendum censet ob aquarum multitudinem morbum gallicum eo tempore fuisse excitatum.

At mirum videretur, quòd toties anteà fuerint cataclysmata, & inundationes vehementissimæ, tamen non extiterit hic morbus, insuper si ab his humiditatibus fuisset genitus necessariũ esset, vt aliis aduentantibus humiditatibus augeretur, aut de nouo prodiret, tamen ab eo tempore quo cœpit, quo inquam tempore fuit vehementissimus, paulatim declinare cœpit, núncque adeò declinauit, ac sese remisit, vt mitissimus dici possit, defluuiũ pilorum tantùm incidere videntur, nonnulliq;, quos non pudet videri glabros sponte, nulláque medicamentorum vi sanitati restituũtur, tamen

& fuere

& fuêre particularia cataclyſmata noſtro tẽ
pore, & maximè inundationes, & ſi vnquàm
moleſtare deberet ob humiditatem præſen
ti anno 1551. fieri oporteret. quoniam totus
annus 1550. humidiſsimus fuit. & aquæ mul-
tæ Ferrarienſe ſolum occuparunt, tamen in
dies mitior euadit hic affectus.

Præterea humiditates morbos quidẽ ex-
citant, & multos, ſed tales vt eodem anno
vel ſequenti finire debeant. Si quiſpiam epi
demicas conſtitutiones ab Hippocrate de-
ſcriptas contempletur, percipiet quinam
morbi ad humiditates ſequantur. nam hu-
miditas eſt prauorum morborum, & praua-
rum putredinum cauſa. quod verò annus il-
le fuerit humidiſsimus, quo cœpit morbus
gallicus, eſto, fateamur, & quòd humiditas
tunc fecerit morbum. At cùm præter putre-
dinem alia ſint ſymptomata conſideranda,
idcirco dicendum eſt alia eſſe ſymptomata,
quæ à putredine depẽdent, alia quæ ab ipſo
morbo. Putredo, & quæ à putredine depen-
dent ſymptomata, ab aëris humiditate fieri
poſſunt, augeri, & cõſeruari. ſed ſymptoma-
ta illa, quæ à putredine non dependent, ſed
potiùs ab ipſo morbo, à putredine ortũ non
habent, nec ab illa conſeruantur. hæc dico,
vt aëris humiditatem nõ eſſe propriã huius
morbi cauſam oſtendamus, quod tamen in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

pluuioſo tempore generentur putredines nulli dubiũ eſt. Si verò petas, in qua morbi ſpecie ſit affectus iſte, vt cauſam faciliùs rimari poſsimus, quomodo fiat, ſimpliciter dicendum eſt gallicum affectum in nulla eſſe morbi ſpecie, ex his, quæ ab authoribus numeratæ ſunt, nec ex excogitatis: quia nullus à ſeculo præterquam impræſentiarũ de hoc morbo locutus eſt. tot nimirũ habet facies, quot ſunt homines, qui illo afficiuntur.

Dicamus Ergo morbum gallicum, eſſe nouũ morbum ab aliquo non deſcriptũ, nedum cognitum, niſi noſtris his temporibus. poſſe verò & nonnunquam nouos fieri morbos, planiſsimum eſt, ſi quis hiſtoricos legerit authores. nam morbos nouos genitos eſſe plerunque teſtantur, qui neque priùs fuerant viſi, neq; excogitati. deinceps verò iidem morbi obliterati ſunt, ac delituêre, fortè huius ratione poteſt dici epidemicus morbus, nõ quia delituerit tam citò, vt epidemici communiter deliteſcere ſolent, ſed quia nunc deliteſcit, & in nihilum reſoluetur, cùm per aliquod temporis ſpatium vexauerit. fieri verò quandoq; nouos morbos Plinius, præcitato loco oſtẽdit, videlicet primo capite 26. libri de naturali hiſtoria, vt fuit lychene in Plinij ſignificato, non autem in communi apud antiquos ſignificatos.

Mor

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Morbos autem nouos ob aliquam prauam aëris qualitatem esse ortos, nulli dubium esse debet. illa verò aëris qualitas peior est quo ad corruptionem, cùm humiditatem sequitur & caliditatem, quàm quãdo siccitatẽ, verũtamen si in siccitatibus contingant morbi, quo ad acutiem sunt vehementiores, & in febre caliditas ardentior est. idcirco cùm morbi oriuntur noui, magnas vt plurimùm humiditates sequũtur, & in præteritum secuti sunt. nã & magnæ ad illas sequuntur putredines, vt in epidemiis Hippocratis planissimè patet, quoniam vt plurimũ morbi ille epidemici fuêre in humiditatibus vel post humiditates. Nouorum igitur morborum vt plurimùm ambientis aëris humiditas causa est, & si petas vnde sit hæc humiditas, hoc est, vnde aër illã cõtraxerit: Dicendũ à multis pluuiis & à multis fluminum inundationibus. si verò iterum petas, vnde pluuiæ ortum habuerint, necessarium est ad cœlum vsque ascẽdere, & fateri cum Aristotele superiora corpora hæc inferiora regere, in totis scilicet qualitatibus. Hinc nõ ab re ab Astronomis scriptum est, cœlestes influxus concurrere: quoniã res hæ inferiores eodẽ modo procederent, nisi à superiori causa hoc & illo modo prosequi cogerẽtur. Epidemici ergo morbi, vt plurimùm

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ab humiditate generantur, dico vt pluri-
mùm, quia & nonnunquã à ficcitate fiunt,
vt Anglicus ſudor ſuperioribus annis in
Britãnia, qui hoc anno 1551. qui fuit ſiccis-
ſimus, adeò Flandros vexauit, vt multa ho-
minum millia deſiderari fecerit, núncque
dũ hæc ſcribo, adhuc viget, decimoquinto,
ſcilicet Septembris die, & morbi etiam noui
vt plurimùm ab humiditate ortum habent.
humiditas verò in aëre imbibitur, vel ob
pluuias, vel ob inundationes, vel ob vtrunq;
ſimul. adde & ad multas niues idẽ ſequi: ma-
gnæ verò pluuiæ, & magnæ niues nõ fiũt,
niſi multæ humidæ materiæ attrahantur, &
ab aſtris, vel cœli motu agitẽtur, & aquarũ
abũdantiã, vel humiditatẽ faciãt, vnde aſtra
neceſſariò cõcurrunt ad ſuperfluam in aëre
humiditatẽ, ex qua humiditate cũ aliis oc-
caſionibus, morbi cõtingunt, fateor igitur
in illo principio, cùm gallicus morbus in-
choauit, magnas fuiſſe humiditates, magnáſ
que inundationes, & quòd ad eiuſcemodi hu
miditates ſequutæ ſint putredines, ad quas
morbus gallicus ſit conſecutus, non quidem
ſponte, ſed adueniente confrictione per mu-
lieris vergen, vnde in gallorum caſtris 1485
ſcortũ ederat nobiliſſimũ ac pulcherrimum
in vteri ore putrefactum gerens abſceſſum.
Viri qui cũ illa coibãt, adiuuãte etiã humi-
ditat

ditate ac putredine, dum mẽbra virilia per vteri collũ perfricabant, ob loci etiã putredinẽ in eorũ virilibus mẽbris prauã quãdã affectionẽ cõtrahebant, qua exulcerabãtur, & per penẽ (mollissimũ mẽbrũ) praua quædã qualitas ad emũctoria ascendebat, & ad adenosas inguinum partes ibique bubones excitabãt. natura nimirũ vt prauæ qualitati venenosæ obuiaret, m... illuc trãsmittebat, quæ & ipsa inficiebatur, & bubones excitabat. irrepebat deinde praua illa qualitas ad iecur, & sanguinem commaculabat. in aliqiquib⁹ hic sanguis, qui pro parte ad nutriẽdum caput deferrebatur, caput ipsum inficiebat, & si natura fortis illũ ad circunferentiã expelleret, crustæ inducebantur, sin minus, dolores vehemẽtes, & quãdoque vtrũq;, & si hæc infecta materia ad iuncturas deferebatur, vehementes in ipsis dolores excitabat, quandoq; tumores duri inducebantur. in his verò qui plethora afficiebantur, vel sanguine abũdabant, ac bile, per totũ corpus pustulæ crustæúe prodibant. paucæ verò erãt pustulæ in atrabilariis hominibus, & qui plethora carebãt, verùm in his præduri tumores fiebãt. hæc lues vnum primò infecit hominem, posteà duos, & tres, & centũ, quia illa erat publica meretrix & pulcherrima, & vt procax est humana natura in coitũ, mul-

tæ mulieres cum his vitiatis viris coëuntes
que ista infectæ sunt, quam deinde aliis viri
sunt impartitæ, vt deniq; lues p totã Itali
sparsa sit, & per Gallias, & breuibus per vni
uersam Europam. audiui verò & nũc esse in
summo vigore, in Asia, & iã in Africa pullu
lare, de India nihil loquor, cum sit ferè huic
regioni peculiaris eiuscemodi affectus.

Nota verò præter humiditatis putredinem, loca, in quæ ingrediebãtur priapi cum cõfrictione, tertiã quandã qualitatem cõcitasse, vt ita dicam venenosam, quæ est gallici affectus venenum, & est qualitas secunda à prima dependens: sicut etiam in epidemicis morbis præter morbi genus, in quo continetur, adest praua qualitas venenosa, quæ ex primis qualitatibus non est, & si quis in morbo gallico peteret, quid sit hæc venenositas, dicimus prauam esse talis generis affectionẽ, quæ nomen non habet, & à nullo est definita. dico prauã huius morbi affectionẽ qui excitatus est, tum à praua aëris qualitate, tum à frictione in loco mulieris cauernoso, in quo praua adsit affectio, & morbus est inter contagiosos numerandus. Hæc quę retuli, sunt de primo, qui in hunc incidit affectum. at de aliis qui illum recipiunt, per contagium satis est affecta mulier. aër verò nihil efficit, quoniam & in temperatissimo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

aëre, & in temperatissima constitutione hic morbus etiam per contagiũ recipitur, éstq; talis morbus, vt paulatim per totum corpus irrepat, totúmque malè afficiat.

Aliqui attribuêre huius morbi causam Saturno, tũc enim quãdo ortus est, arietem ingrediebatur cum aliis cœli dispositionibus.

Nos verò non magis Saturno, quàm aliis planetis hoc attribuimus, quia cœlestia tripliciter agunt, motu, lumine, & influentia, Saturnus esse potuit qui pessimus iudicatur planeta, potuere esse & alij simul, vnum est quòd per influentiam, lumen, & motum fuit malè dispositus aër, à corporibus cœlestibus, posteà particulari adueniẽte causa, quæ fuit confrictio militis gallici cum Thaide, quæ pudẽda habebat malè affecta, hoc morbi genus excitatum est, quod contagiosam naturam habet. Vnde verò hoc recipiat, vt contagiosus sit, ignoratur, nisi quod est ex propria huius morbi natura.

Aliqui huius morbi causam in Deum referunt, qui hunc miserit morbum, quoniam vult homines luxuriæ peccatũ euitare: proptereà eiuscemodi discrimina in coitu imposuit, vnde nonnulli hunc morbum diuinũ appellarunt, alij saturninum, illi inquam, qui à Saturno excitatũ volunt. Dicunt igitur hoc esse diuinum iudicium quòd de lu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

xuria vlciſcitur. Veruntamen eiuſmodi ra-
rio in vnoquoque morbo eſſe poteſt, qui à
luxuria dependet,& qui ob illã oritur, pro-
pterea hi omnes erunt diuini,& cur ſi Deus
in luxuriam inuectus eſt, in fœneratores in-
uectus non eſt, in graſſatores, in latrones, in
blaſphemas, in homicidas, qui ſeuiora mala
perpetrant, quàm qui coitu vtuntur, quàm ſi
ſolutus cum ſoluta iungatur. nam Venerem
exercere vnicuique naturale eſt. hanc verò
vel illã ſibi deligere, eſt cõſilio & præcepto
factũ. hominẽ verò interficere, graſſari, fura-
ri, blaſphemare, ſunt à toto genere præter
naturam: ſiq; Deo tantùm diſpliceret, vt ho-
mines Venere vterentur, poſſet illico ab ipſis
tantiginem auferre, & nullus inueniretur
qui Venere vti vellet, dic inſuper, pueri qui-
bus contingit in aluo materno affectus galli-
cus, quod mali perpetrati ſunt, & quæ luxu-
ria ſunt vſi? cum Hippocrate igitur in libel-
lo de ſacro morbo dicamus, non magis ſa-
crum eſſe hunc morbum, quàm alij ſint.

At ambigere poſſes, quia ſi cœleſtium cor-
porum motus, influentia, & lumen fuere hu-
ius affectus cauſas neceſſarium eſt, vt aliàs
etiam fuerit, aliàs futurus ſit. veruntamen
ego non ibo inficias, quandoque fuiſſe, &
aliàs futurum eſſe, tamen nullus eſt author,
qui de eo pertractauerit, nullus eſt hiſto-

ſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ricus, apud quē sit ipsius facta mētio. fatē-
dum prætereà est, quòd & aliàs in futurum
excitabitur. quando autem hoc futurum
sit, ignotum est, sicuti Aristoteles in libris
de Cælo dicit, quòd infinities sunt mutatę
& extinctę eædē opiniones, & si infinitū sit
tempus (vt Aristoteles fatetur) tam à parte
antè, quam à parte pòst, hic morbus infini-
ties fuit, & infinities etiā excitabitur, hæc
omnia cōcedēda sunt, quæ ad curationem
nihil faciūt. si verò vt nos Christiani puta-
mus, mundus ortum habuerit à sex milli-
bus sexcētis quinquagintaduobus annis ci
trà, dici posset nūquam fuisse affectū galli-
cū, sed nostro hoc tēpore primùm prodiis-
se, cùm priùs nō fuerint ampliùs visus, tamē
& hoc noui in mulieribus sanis ac bene
dispositis cōtingere, cùm illis menses pro-
fluunt, si quis cum eisdē Venere vtatur, pu-
stulas supra penem incidere, & plerunque
ècoriari. hoc tamen in omnibus nō cōtin-
git, sed in illis solùm, quæ menses habent
acriores, & viri, qui cum his coëunt, virile
mēbrum valde molle habuerint, sed huius
generis pustulæ ob hanc occasionem natæ,
breui sanitati instituuntur, ex solo ieiuni
hominis sputo, cùm mulier non est affecta
morbogallico, secus esset, si èo affecta esset.

Ex his quæ dicta sunt quispiam petere
posset

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

possét, per quas partes per contagium gallicus affectus recipiatur, respondendum est per molliores partes recipi, mulieres etenim illum recipiunt, per os, per mammas, per vterum, & per anum, vt si vir morbo gallico affectus cum muliere coëat in illa perfrictione, qua vteri collum perfricatur, incalescit hæc pars vna & rarescit, vnde venenosam illam impressionem facilè recipit, ita & semen quod affectum est calidum exiens, in locum calidum ob frictionem rarefactum facilè imprimit prauam illam qualitatem in talem locum, itaque mulier gallico morbo corripitur, è contrario, si mulier sit morbo gallico affecta, vir contagiũ recipit, primùm in penis extrema parte, & in cole, ac præputio, quia per vteri collum fricando incalescit, & rarescit, affectionémque facilè recipit, quæ etiam ab agente facilè datur, quia ob frictionem iam dispositum est, & ad im mittendum rarefactum, nonnunquam tamẽ haud recipi contingit, tum ob humorum in ægritatem, qui ad recipiendum apti minimè sunt, tum ob breuem in loco moram. nã ad actionem requiruntur agens, & patiens, disposita in debita distantia, & tempus, quod satis sit ad actionem imprimendam. contin git verò quandoque, vt virile membrum nõ sit malè affectum, neque mulieris vterus, sed

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

in muliere ab ore cœperit, vel à mammis, vel ab ano, tunc vir non tam citò recipiet à muliere hunc affectum, cùm veneream rem cum illa exercet, tamen denique cõtagium recipiet. mulier verò citius recepit, quàm vir, quia venenosum semen in sui vteri gremium recipit. à viro autem mulieri semen non recipitur, licet eo madescat, propterea mulier faciliùs recipit, quãdo vir nõ habuit primò penẽ affectũ, tamẽ sic affectus, quàm faciat vir quando mulier primò affectũ vterũ. Dominus Orobonus de Orobonis nobilis Ferrariensis, vxorem habet honestissimam, quæ affectum gallicum per mammas recepit, vir tamen eius illam frequentissimè cognouit, tamen nunquam affectum recepit. per oscula verò facilè recipitur hic affectus, quoniam vibratio illa, & linguarum conflictus caliditatem auget, linguæque rarescunt, quæ sunt etiam molliores carnes, & quæ facilè impressiones recipiunt, saliua insuper prauam affectionem augente, & hi qui affectum gallicum per os recipiunt, exulcerationem in faucibus, ac palato contrahunt. Et quandoque pars illa putrescit, & ad nares peruenit, & quod bibitur vinum, per nares exit, nonnullisque nasus vlceratur, ac decidit, & in lingua pustulæ fiunt, hoc est primum indicium, quod apparet,

cùm

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

cum per os contagium accipitur, pustulæ primò in lingua apparent, quæ taroli vocãtur, posteà fauces malè afficiuntur, & palatum, deinde caput, denique totum corpus.

Per mammas contagium recipitur, quia puer exugendo, & attrahendo mammam, calefacit, ipsiúsque os incalescit ac rarescit vt facilè sumere possis ex muliere contagium, hócq; exugit lac, quod praue affectum est, è contrario si infans sit, qui affectum habeat, mammam exugendo illam rarefacit, & facilè recipit à puero contagium. Vt Domini Oroboni vxori contingit. hæc enim vtero gerebat, & ad septimum vsq; mẽsem peruenerat, nutricem conduxerat, quæ nasciturum fœtum nutricaret, cui obierat infans, quem lactabat, ob hoc ex berophotrophio infantem accepere, qui gallico affectus erat imbutus, illum enim ab vtero materno asportauerat, paupercula hæc nutrix ab hoc infante affectum recepit, interim vxor Domini Oroboni peperit, & nutrix remisso ad berophotrophium infante, filium Domini Oroboni nutrire cœpit. receperat vero in mamma contagium, inde ad octo dies non poterat nutrix ob affectum in mamma lac infanti præbere. Mater nutricis vices suppleuit, interim dum nutrix ipsa curabatur, sed non multò pòst, & mater à puero contagium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

gium accepit, fuitque sæuissimus morbus, sed denique post multos labores sanitati restituta est & multos peperit filios.

Per anum huius affectus contagium recipitur ex cõfrictione illa calefaciente, & rarefaciente, vnde ab ano peni præbetur, & à pene ano, & cùm hoc fieri non possit, nisi ex concubitu præter naturam, idcirco hoc videtur diuinum in his, qui per hanc viam sumpsere, contagium, quòd affectus hic gallicus semper sæuissimus est, ob vindictam, quam sumit Deus de hoc nefando scelere, quãuis dici possit, magis imprimi ob loci arctitudinem, tamen vt ab eo nefando scelere homines deterreamus, dicẽdũ est esse Dei omnipotentis iudicium, quòd pro meritis illos ita tractat, & longè vehementiorẽ morbum efficit, cùm per talem locum contagiũ recipitur. Cùm verò in mulieribus sint quatuor viæ recipiendi huius morbi contagium, vterus, os, anus, mammę: in viris, vnde sunt tres penis, os, anus. pete verò, num per alias carnis porositates recipi possit, vt si quispiam cum affecto morbo gallico ederit, & in eodem vase bibat, ac cum eo dormiat, nunquid possit hunc affectum recipere? Dicimus in præsentiarum, quantum sit de re ipsa, huius possibilitatem non negandam, vt addendum esse ad hoc vsq; tempus, non esse

visu

visum, neque cognitum, quòd quispiam nisi per coitum, vel osculum, vel per mammas hunc morbum receperit, quantum in me sit cum eo haud cubarem, qui scabie gallica affectus esset, neque in eodem poculo biberē, aut in eadem ederem lance, neque eadem vterer mappula ad extergenda labia, tamen nunquam aliquem noui, qui morbum hoc modo susceperit, per solam scilicet conuersationem, neque quempiam audiui, qui id viderit, veruntamen hoc obseruaui, si hi qui cum his versantur, & potissimùm cubant, in scabiem incidant, scabies illa curatu difficilima est, hoc vidi & obseruaui, vt ferè videatur aliquid maligni ex mora, quam habet cum affecto, contraxisse. Consobrinus quidam meus puer, matrem habebat gallico affectu correptam, & cum ea cubabat, quandoque in scabiem incidit, quæ sanitati restitui non poterat, & circa crura crustas habuit, & tubercula, quæ depelli non poterāt, sed diu in illis perseuerarunt, tunc erā puer & coniectatus sum illud contigisse, ob moram, quam trahebat cum matre prauè affecta: non vidi autem gallicum affectum per hanc conuersationem vnquam esse receptum, hoc tamen vidi, quod dixi, morbos in illis fieri vehementiores, idcirco laudarem vt euitarentur, vnde per porositates extrin-
secas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ſecas aliorum membrorum. prætermembra dicta recipi poſſe non videtur, quoniam hæc praua affectio confrictione indiget, & vehementi caloris excitatione, partium apertione, & petes ſi manus cũ manu fricaretur, aut venter cum ventre, num per hunc modũ recipi poſſet? Reſpondemus, non eſſe negandum quòd recipi poſsit, cùm ſuapte natura ſit morbus contagioſus, ſed difficilius eſt, & non viſum anteà, neque partes enumeratæ molles ſunt: quales illæ, per quas recipit.

Cùm morbi omnes peculiarem ſolcant habere humorem, cui primo inhærent. vt phrenitis bilem, lethargus pituitã, inſania atram bilem, & ita per alios diſcurrendo morbos, hinc quiſpiam de morbo gallico petet, quînam ſit ipſius proprius humor. reſpondendum eſt, quando in initio recipitur affectus nullum habere proprium humorẽ, ſed in illo eſſe humore, qui in illius corpore qui affectus eſt, abundat: vnde ſi bilioſus natura ægrotãs ſit, affectus gallicus initio bilioſus eſt, ſi ſit pituitoſus, morbus eſt pituitoſus, ſi atrabilaris, atrabilaris erit, ſi ſanguineus ſit, affectum ſanguineum eſſe oportet. nam illi innititur humori, qui in corpore dominatur, tamen proceſſu ipſis atrabilaris euadit, & pituita abundat, vel ſit quia morbus qui dolorem incutit, multa indu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

cit fastidia, vt mēte quiescere nō possit, sed ob cogitationē atra bilis generetur: vel sit quia morbi natura sit talis, vt atram bilem inducat, & vnamquanq; tēperiem in atram bilem vertat, vel sit qualitas illa praua, quicquid dicatur, ad rem ipsam nihil facere videbitur. At id solùm dicamus in ipsis processu omnes gallico morbo affectos atrabilares euadere, in aliquo videtis in initio crustas adesse latas, coloris lutei, quæ bilem præseferunt, in processu verò nigræ euadunt, in aliquibus sunt rubræ, in aliis albæ, in aliis nigræ, in aliis diuersis coloribus mistæ, vt sunt & ipsi misti humores, pustularū etenim colores, & crustarum, peccantis humoris genus ostendunt. Hæc igitur conclusio sit, in initio esse secundùm temperiem, & humorem genus, qui illo, qui affectus est, abundat, in processu verò omnes atrabilares euadunt, & pituita etiā abundant, mirè sanguineos vidi ob gallicū morbū atrabilares esse affectos, initium verò curationis ab illius humoris euacuatione incipere debet qui in hoc ægrotante peccat, vt suo edocebimus loco.

At dices, cùm morbus gallicus sit quæpiam venenosa qualitas, & vnaquequæ qualitas per contrariā curetur qualitatem, quæ erit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

erit qualitas qualitati morbi gallici opposita? Dicimus cùm in gallico affectu duo sint, vnum est humor cui innititur hæc affectio, alterum qualitas ipsa venenosa, quæ hunc morbum in specie collocat. Primum quod est humores, ita curandum est, illos euacuando, & alterando, ac illa adhibendo, quæ humoris qualitati contraria sunt.

At hæc secunda gallici affectus qualitas, qualitate sibi opposita remoueri dabet. Verùm hæc qualitas, nõ est calidum neque frigidum, neq; humidum, neqne siccum neq; est albedo, neque nigredo, neq; dulcedo, neque amaritudo, sed est qualitas quadam innominata, quæ omnino oppositam habet innominatam qualitatem. At dices, si est innominata, igitur est incognita, dicimus consequentiam non valere: cùm multa sint innominata quæ tamen incognita non sunt, nisi vt nomine carent. At verò notas esse qualitates, quæ gallici morbi qualitati aduersantur, ex sanitate, quæ inducitur planũ est, nam non induceretur, nisi rerum quæ adhibentur qualitates, morbi gallici qualitatibus essent oppositæ, quia omnis curatio per contrarium fit. experientia vero fuit, quæ medicamentum ostendit qualitati morbi gallici, qualitatem oppositam habens, vnde experientia compertum est. hunc affectum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ex decocto indici ligni remoueri, hoc autem non facit quia calidum, cùm multa habeantur calidiora, neq; quia siccum, cùm multa adsint sicciora, quæ tamẽ hoc minimè præstant, sed fit ob quandam innominatã qualitatẽ, quæ per experientiam inuenta est, morbi gallici qualitati aduersari, vt pestilenti morbo etiam contingit, si cum febre fit biliosissima Theriaca sanatur, non quia frigida sit, sed quia venenosæ qualitati aduersatur, tamen ratione febris à medico frigida etiam adhibentur, ac Theriacæ commiscentur, vnde Theriaca qualitate sua pestilentiæ aduersatur: & non quia calidum: neq; quia aliquam habet sensibus notam qualitatem, sed quia innominatam qualitatem habet, quæ pestilentis morbi venenositati aduersatur. Et si petas, quæ nam sit eiuscemodi morbi gallici qualitas, Dicimus oculis ostendi non posse, sed nonnulli ostenduntur effectus, qui illam presentem esse monent, vt sunt crustæ, tumores, dolores, pallores, & alia multa quæ ad gallicum morbũ sequuntur, sicuti nec multæ aliæ secundæ qualitates possunt vel oculis videri, vel aliis sensibus percipi, sed per aliquos effectus percipiuntur, vt est pestilentis morbi qualitas, quæ est venenositas, ob maximas cognoscitur inquietudines, perturbatiões, & mortes.

Multi

Multi gallicum affectum hoc modo definire conati sunt, esse prauam epidemialem dispositionem in corporis membris, precipuè in hepate, & venis, & eorum humoribus ex qua veluti symptomata dolores sequuntur, & per vniuersum corpus pustulæ. Verũ tameo eiuscemodi definitio potuit fortè in huius morbi initio fieri, cùm semper dolores, & pustulæ simul aderant, & nihil aliud. Inpræsentiarum verò, vbi adsunt præduri tumores, vbi pilorum defluuium, vbi vnguium casus, vbi dentium atque oculorum amißio, est imperfecta definitio, non conuenit insuper quia vult & dolores, & pustulas per vniuersum corpus semper adesse, cùm poßint esse pustulæ absque doloribus, & dolores absque pustulis, & plerunque pustulæ vnam solam corporis partem vexant, vt caput, & non aliam dolores nonnunquam in capite tantùm sunt, & non in alia parte, quandoque neque dolores adsunt, neque pustulæ, cùm simpliciter pili decidunt, in quo casu plerunque neque dolores adsunt, neq; pustulæ, fortè verò quãdo in initio cœpit in bello Neapolitano pustulæ simul aderant, & dolores, & hoc per vniuersum corpus, nunc verò res haud ita se habet, sed octo distincti modi repetiuntur, & compositæ complicationes ducentæ & tri-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

gintaquatuor, si quis rectè computabit.

Si verò gallicum morbum nos definire tantaremus, in genere potiùs describeremus, cùm sit valde multiplex, quàm vera aliqua definitione explicaremus, vt dicendo, esse affectum multiplicem, modo qualitate afficientem, modò in cõpositione, modò in solutione cõtinui, modò cũ doloribus, modò sine doloribus, modò cum crustis, modò sine crustis, modò cũ tumoribus duris, modò sine his, modò cũ defluuio pilorũ, modò sine illo, modò cum dentiũ defluuio, modò sine illo, modò cum vnguiũ casu, modò sine illo, modò cum oculorũ amissione, modò sine hac amissione, modò cum gonorrhœa, modò sine gonorrhœa, modò cũ omnibus, modò cum aliquibus, vt superiùs ducentæ trigintaquatuor distinctæ sunt species, contempleris quomodo possit vna forma, & vna definitione muniri tam diuersus, támque varius morbus, & tot habens diuersitates, idcirco satis esse arbitror haberi quid nominis de gallico affectu, cùm quid rei verè haberi non possit.

De his in præsentiarum agendum est signis, quæ ostẽdunt hunc tam multiplicem affectum esse hunc vocatum gallicũ. Cùm quempiam videbis, qui cum meretricula muliere veneream rem exercuerit, & circa

præp

præputium vel penis glandē paruas habeat pustulas corrodentes, & inguina intumescunt indicium est hunc recepisse cōtagium, nā pustulæ illæ in glande corrodentes, quæ taroli vocātur, indicia sunt receptionis contagij, irrepit deinde paulatim morbus (nisi prouideatur) & totū inficit corpus, primò inguina petens & bubones inducens, posteà in iecur irrepens, denique in cor & caput, & breuiter per totum dilatatur corpus.

Cùm aliquē videbis, qui postquam cum impudicis mulieribus cubuerit in gonorrhœam incidat, etiam sine vlcere in pene, & sine bubonibus (quia & cū his esse potest) & adhibitis præsidiis minimè curetur, iudica hūc affectum esse morbum gallicum. Cùm quispiā cum impudica muliere rem veneream habuerit, & pustulas in ore incidat, & in faucibus ac gutture exulceratio fiat, & haud facilè curari possit, sed abire videatur, posteà reuertatur, indicium est hūc esse morbo gallico affectum.

Si quispiam puer à turpissimo in moribus homine fuerit subagitatus, & illi in ano & circa anum pustulæ cōtingant, quæ facilè remoueri non possint, sed potiùs vsq; ad oschreum dilatentur, & extēdantur, morbum gallicum esse iudicato.

Si infans lac exugens circa os pustulas

contrahat, quæ extranei coloris sint. nec curari facilè valeant, iudica hunc morbi gallici contagium à nutrice recepisse.

E contrario si infans à brephotrophio receptus, pustulas per corpus habeat, sitque prauè affectus, & nutrix in mammis, ac papillis, pustulas incidat, quæ facilè curari non possint, iudica nutricem hanc ab infante recepisse contagium. Capitis grauitas cum dolore, qui ad humeros vsque extendatur, vt ille brachia eleuare non possit, neque sibi caput detegere, neque quandoque bolum sibi in os immittere, vel vini cyathum suis manibus apprehendere, hoc est gallici affectus indicium. Cùm capitis dolores, humerorum, brachiorum, & reliquarum corporis venenosarum partium vesperi fiant vehementiores, vsque ad dimidium ferè noctis, posteà dolores remitti incipiant, iudicium est esse dolores ex gallico affectu, potissimùm quādo multis adhibitis præsidiis, obliterari non potuerunt.

At quispiam petere posset, cur potiùs noctu, quàm interdiu vexent hi dolores. Nonnulli causam reddunt, quia humores noctu augentur. verùm æquè augentur interdiu: nam sicut vna cibatio in nocte coquitur, ita vna coquitur in die, idcirco par ratio est crementi humorum tam in nocte, quàm in die

Dic

Dicendum potius est, noctu dolores augeri, quia hoc tempore humiditates mouentur, & nox ipsa humida præcipitat cœlo, humores verò ab humiditate extrinseca commouentur, augentur: & agitantur, tum etiam, quia noctu naturalis calor ad intrinsecus retrahitur partes, idcirco humores commouet qui commoti dolores augent, Adde materias morbum gallicum facientes, vt plurimùm esse frigidas, vel si in principio frigidę non sint in processu frigidæ euadunt.

Cùm in aliquo videbis crustas circa frontem pullulare luteas: siue nigras, siue albicantes: siue mistas, quæ illum deforment, gallicum affectū habere iudicato: nam hæ crustæ humorum ratione sunt coloratæ. Si verò petas, quomodo discernantur: respondemus, si crustæ sint liuidæ, & hi acuto capitis dolore deprehensi sint à bile esse, ne dubitato, tum ob crustarū colorē, tum ob doloris capitis vehemētiā, & hæ crustæ biliosæ, vt plurimùm in pyramidis formam exacuuntur. Si verò crustæ hæ dealbescant, & latæ sint, capitisq; dolor obtusus videatur, à pituita esse fatendum est, Ab atra bile verò contingent, si nigræ appareāt, & asperæ, & dolor sit vehemens. At si dolor mitior sit, crustæ verò subrubæ sint, à sanguine esse iudicari debet. Cùm verò sunt variæ & di-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

uersorum colorum, à diuersis gignuntur humoribus, tu verò diuersitatē & humorū diuersitatem, ex colorū diuersitate deprehendes, quia si color niger sit & luteus, à flaua bile & atrabile crustas confectas esse iudicabis: si albicās & luteus, à pituita & à bile. Si subruber & luteus à sanguine & bile, & ita de aliis complicationibus dicendum est.

Si à quopiam videas capillos decidere, & barbam, & potissimùm supercilia, hunc morbo gallico affectum esse iudicato. Intelligendum verò est: modò hęc nō sequantur ad aliquem magnum morbum, & præsertim cùm scitur hunc Venere, & cum meretriculis esse vsum.

Idem iudicium de dentibus facito, de vngulis, & de oculis, nam in præsentiarum in his solis quandoq; est partibus hic affectus.

Ex pulsibus difficulter cognoscitur gallica lues, imò necesse est, vt variet secundùm humorum variationem, & vt dolores intensi sunt ac remissi, in intensioribus enim magis frequens est, & velox, sed imbecillus. tamen cùm febrè plerunque careant, neque etiam habent certam rationem ex pulsibus: Vnde simpliciter dicendum est, quorum pulsus certum iudicium non præbere, quòd sit affectus gallicus.

Neque certum faciendum est ex vrinis iudicium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

iudicium,quia vrinæ humorum ratione variæ sunt,& prætereà dolor ac reliqua symptomata vrinorum variationem faciunt, tamen si quæ vrinæ sunt ac lue affectis propriæ sunt vrinæ crudæ,albæ,absque hypostasi,vel cum modica hypostasi: quia materia quæ per vrinam exire deberet, & hypostasim facere,ad iuncturas tendit, ad pustulas, ad caput,& ad alias partes.

Ex sputis ac similibus tuta non habentur gallici affectus signa. neque propria sunt ipsius signa.nisi intelligeremus, quòd sputa de affectu in faucibus iudicare possent,quia quãdoq; ephelcides,id est,crustæ expuũtur, quod indicium est,exulcerationem adesse.

Qui colorem viuidum habere consueuerunt,& floridum,posteà pallidus efficiatur, & luteus,& macilentus,qui aliôqui erat plenus,& ita diu,perseueret, neq; aliquo alio affectu laboret,in morbum gallicũ hũc, incidisse arbitrandum est, solet enim eiuscemodi morbus colorem maximè immutare, & liuidum,pallidum ac luteum reddere.

PRONOSTICA.

In gallico affectu crustæ & pustulæ sunt minùs malæ, quàm dolores.nam per crustas, & pustulas prauæ materiæ corpus exeunt,quæ aliôqui illud praue efficerent.

Dolores gallici qui cum crustis sunt, ac

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

pustulis,(nam quandoque cũ his fiunt)mitiores sunt,quàm dolores absque crustis.

Dolores cũ duris tumorib.sunt vehementes,sed minùs mali, q̃ dolores absque tumore:nam tumor hic aperiri potest , atsi nihil adsit tumoris,difficilius est negotiari.

Omnium morbi gallici modorum minus malus est pilorum amissio, sed hominem tãtum derisui reddit.

Lentæ febres,ac longæ,cum morbo gallico futuram hecticam minimè significant, infinitos ferè vidi , qui in tales incidêre febres,& in vrinis pinguitudo innatans videbatur,tamen hectici haud euasere, imò gallico affectu curato, & etiam per existentia febris ipsa vnà curata est,ac abiit.

Gallicus morbus raros interficit , tamen interficere potest, & nõnunquã id facit , sed tũc potissimè est,quãdo præter gallicũ affectum,ægrotantes se regere noluerint,& inordinatiore victu vtũtur,vt mors potiùs ad eorum errata sequatur, quàm ad morbum.

Gallicus affectus homines semper imbecillos reddit,& qui facilè in alia morborum genera incidant.

Morbo gallico affectus,si in sanitatem restituatur, & sibi digitũ , vel aliquam corporis partem leuiter incidat , per longum temporis spatium sanitati non restituitur.

nam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

nam membra prauam quãdam qualitatem amittunt, vt cùm diſcontinuantur, in continuationem difficulter reduci poſsint.

Gallica lues reuẽter inducta facilè curari poteſt, idcirco cùm primùm ægrotãs ſe tali morbo correptũ perceperit, ilico ſe curari iubeat, Si verò antiquior ſit, difficiliùs curatur, imò ex mora tantùm intendi poſſet vt curationem nunquam admittere.

Puſtulę faciliùs curãtur, quàm dolores, & præduri tumores difficiliùs curantur, quàm puſtulæ.

Qui raucam vocẽ habent ac perſeuerantem cũ faciei pallore inuſitato, tibi de affectu gallico ſuſpecti ſint, & per os recepiſſe contagium indicium eſt, quanquam poſſet illuc per alias vias irrepiſſe.

Atrabilares ad affectũ gallicũ magis parati ſunt, quàm cætera hominũ tẽperies. nã & omnes gallico morbo affecti, deniq; atrabilares euadũt, & atrabilares per ad uſtionẽ illi potiſsimùm ſunt, qui facilè hũc morbũ incidũt, hoc verò intelligendum eſt ratione humoris, nõ autẽ ratione ſoliditatis carnis. nã hoc ſecus eſt, caro etenim atrabilariorũ cùm ſit arida & denſa, difficiliùs recipit cõtagiũ: at atrabilares humores faciliùs recipiunt ob ſymbolũ quoddam ægritudinis. Sunt ergo humorũ ratione ad hunc affectũ

magis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

magis parati atrabilares, in secundo loco sunt biliosi, in tertio sanguinei, in quarto pituitosi, quanuis omnes in processu atrabilares euadunt, & pituita insuper abundent.

Raræ texturæ homines faciliùs incidunt in hũc affectũ, quàm nõ raræ texturæ, vnde qui scabiẽ facilè, & morbos cõtagiosos recipiũt, facilè etiã luẽ gallicã recipere possunt.

Qui prauis humoribus repleti sunt, faciliùs & citius in hunc affectum incidunt, quàm qui probos habent humores.

Qui inordinato victus genere vtuntur, & potissimùm si atrabilariis vescantur cibis, in hunc affectũ faciliùs incidunt, quàm qui secus faciunt, & probo victu vtuntur.

Iuuenes & pueri faciliùs ab hoc affectu liberantur, quàm senes, & qui in aliis ætatibus sunt.

Qui tota nocte cum meretricula cubauerit, in hunc affectũ faciliùs incidit, quàm qui interdiu rem veneream exercuerit, & subitò recesserit.

Facillimè omnium illi in morbum gallicum incidunt, qui primò eo fuêre correpti, posteà sanitati restituti, iterum contagium recipiunt, nam relicta est (etiam si sit sanus) qualitas quædam praua, quæ cum lue gallica symbolum habet.

In his edisserendis prognosticis non est opus

opus vel Galeni vel alterius antiqui senten-
tias quærere, quia nouus est morbus citra
septuagintaquatuor annos ortus, quàm an-
tiquiores illi non cognouere authores, ne
que aliquem de eo priùs scribentem legêre
authorem.

Qui verò solo gallici morbi modo affe-
ctus est, faciliùs curatur, quàm qui multis
afficitur morbis, & ita secundùm cõplica-
tionem faciliùs & difficiliùs curatur. at ve-
rò opus est, vt omnia semper æqualiter in-
telligantur. nam si quispiã solis doloribus
affligeretur, sed vehementioribus, alter ve-
rò crustas remissas haberet, & remissum do
lorem, hic qui habet duo hæc remissa, faci-
liùs curabitur (licet duo sint) quàm ille, qui
habet solos intẽsos dolores. Si verò æqualia
essent, semper faciliùs is curatur, qui vnũ so
lùm modũ habet, quàm qui plures, & quã-
tò plures sunt, tanto difficiliùs curabitur.

Qui in pilorum casum incidunt, in ridi-
culum morbũ incidunt, & illi hominibus
derisui sunt, qui hoc affectu sunt deprehẽsi.
At quibus dentes, ac vngues decidunt, in
derisum quidem veniunt, sed misericordia
iunctum, at qui oculos amittunt, misericor
dia solùm ac pietate digni sunt.

Quispiam verò dubitare posset, cur à pu
dendis vt plurimùm incipiat hic affectus
respõ

respõdent nonnulli. quia influxus ille pudendis aduersabatur, quando hic morbus per influxum excitatus est, nã in pudendis conformitas quædam adest, quæ est inter morbi qualitatẽ, & hæc membra ac cœlestẽ influxum. At hoc videtur esse reddere rationem, per illa, quæ maiori indigẽt percũctatione, quærendum nimirũ est, cur ille influxus pudendis aduersetur, & cur deinceps influxu remoto, qui pudendis ampliùs nõ aduersatur, vnde cõcipiatur per illã viã affectus, & præterea illi, qui cum muliere nõ concubabant, cur nõ incidebãt in hunc affectũ, si ab influxu dependebat, tamẽ nemo vnquã visus est, qui in hunc affectũ inciderit, nisi re venerea vsus sit, aut lac exugerit, aut deosculatus fuerit. nec percipitur cõformitas ista. inter morbi qualitatem, & hæc mẽbra, imò cùm multum neruosa sint, corruptioni multum repugnare vidẽtur, idcirco magis affici non deberẽt, quàm alia membra, quæ ad curationem magis apta sunt.

Alij dicunt in pudendis abundare magis humores, qui sunt putrefactioni parati, ideò in illis mẽbris potiùs fit, vel ab illis potiùs incipit. At hoc absurdum videtur, quia semper nõ incipit in illis mẽbris, sed quandoque à mammis incipit, quandoque à lingua, palato, & faucibus. Prætereà si illa mẽ-

bra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

pra plus haberent materiei ad putredinem aptæ, tunc non morbus gallicus solùm, sed multi morbi in his locis orirẽtur, quãquàm negandum non sit ad has partes tanquam ad cloacam multos descendere humores.

Dicendum igitur est ideo à pudendis incipere, quia illa sunt quæ primò cõtagium recipiunt, nam perfricatio illa insensibiles meatus aperit, & contagiũ facilè recipitur, à pudendis ergo incipit: quia illa sunt, quæ primò recipiunt, vel quæ primò præbent, & agitatio concurrit, quæ calafacit, & aperit, cõuenit etiam membri mollities, quod facile recipit, & hæc est vera causa, cur vt plurimùm à pudendis incipiat, & non alia, quia sunt prima membra, quæ tanguntur, & fricantur, & incalescunt ac rarescunt, suntque mollia membra, neq; illud etiam parui est momenti, quòd ad illa tanquam ad cloacam multi praui à natura illuc delegati decurrunt humores.

At quia nonnulli dixêre, ab illis etiã incipere membris quando primùm oritur, & absq; contagio, proptereà quærendum est, nunquid hic affectus de nouo absq; contagio excitari possit. dicimus rei possibilitatem esse quoddam aptum, & hic morbus alias fuisse potuit, licet de ipso nulla sit facta mentio, & futurũ esse alias, tamen sem-

per crediderim præter influxum, particularia etiã requiri circa subiectũ, quod recipit, vt quod rem habeat cum aliqua muliere, quæ vteri partes malè affectas habeat, & quandoq; exulceratas, licet non ex morbo gallico: tamẽ hic rem venereã cum illa habeat, & ex illa confrictione cum cœlesti influxu fiat hic morbus. Quòd autẽ absq; his oriatur, nunquàm crediderim, Audiui Medicos quosdam de religiosa muliere fatentes, quòd morbũ gallicũ ex se cõtraxerat, & non ex cõcubitu, & ego certè scio matronã illã religiosam virginẽ esse, & probissimã, imò in tali esse loco, vt si prauè etiã perpetrari vellet, minimè posset, at ego medicos istos rationibus cõuinci, cũ hãc mulierẽ visitassem, & illis ostendi huius mulieris affectus esse vterinos, nõ gallicos, & illam deinceps curaui ex vterinis affectibus, & sanitati deniq; restituta est, absq; medicamentis, quæ morbum gallicũ sanare consueuerunt. Vnde arbitror morbum hunc nõ posse, vel de nouo excitari, vel per contagium recipi, nisi per coitum, vel per lactis exuctionem.

Vt autem ad superiora redeamus, Hippocrates in tertio Aphorismorum libro, in æstate dicit pudendorum putredines oriri, Galenus hoc intelligit in humida æstate, aut in ea, in qua non abundauerit ventus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ant ſpirauerit auſter, vnde temporis humiditas in ipſis putredines excitat, quamuis Galenus intelligat hoc nō ſolùm in pudendis fieri, ſed in alia etiam parte, eſt 21. Aphoriſmus, ex hoc tamen non habet, quòd hæc putredo cauſa ſit, cur in pudendis incipiat gallica affectio.

Nec dubium iſtud prætereundùm eſt, cur nonnunquam contingat, vt aliqui atrabilares ſint, & victu tali vtantur, qui temperiem adiuuet, tamen cum gallico morbo affectis mulieribus coëunt, & contagium non recipiunt, nonnulli reſpondent ex proprietatis indiuiduæ diuerſitate hoc contingere, quæ eſt alia in alio, vt prima primi ex Auicenna colligitur. Vnde aliqui temperiei ſanguineæ in hunc morbum incidunt, alij atrabilares, non incidunt. ſuperioribus diebus tres vidi, qui cum quadã meretricula venere vſi ſunt, & duo vehementiſsimè affecti ſunt gallico morbo & potiſsimùm pilorum defluuio, hique duo optima temperie præditi ſunt, & optimo habitu, tertius verò, qui eſt prauæ temperiei contagium minimè recepit, tamen non ſemel tantùm, ſed pluries cum eadem meretricula Venere vſus eſt: primi verò illi duo conſocij, qui erant bona temperie præditi, ab hoc affectu malè tractati fuerunt, & adhuc in ipſis veſtigia ſuperſunt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

quáuis ſiu ſit, quòd laborent, tamen præter banc proprietatē dici poſſet, illum nō incidiſſe in hunc affectū propter aliquam indiuidualem proprietatem, ſed quia obſtructos meatus habebat, nam hi atrabilares (vt ille eſt qui praua temperie præditus eſt) corpora habent denſiora, quæ ſunt ad recipiendum inepta. Vnde ille contagium minimè recepit, quod fuit ratione intenſioris carnis, & pororum occluſionis, non autem ratione humoris, qui facilè recipit.

Cùm vero gallicus affectus ſub puſtularum ſpecie appareat, & ſub ſpecie dolorum petendū eſt, quando cū puſtulis erit, ſub quo puſtularum genere contineatur, & ad quod genus reduci debeat? Nonnulli recentes dicunt eſſe Auicennæ Aſafati. at ſuperiùs diximus, Nicolaum Leonicenum illos optimè reprehendiſſe, qui cenſuere morbum gallicum eſſe Auicennæ Aſafati, fortè dicēs illi ſaltem aſsimilari, nam Aſafati inter exulceratas puſtulas numerari. Dicendum vero eſt duplex eſſe puſtularum genus in hoc affectu, prædurum vnum, quod vulgo gummi vocatur, alterū quod cruſtam inducit, præ ſu rum ſub ſcliroſorum genere continetur. & quādoq; ſub prædurorum œdematum genere, & plerunq; nodi dici poſſunt: quia ita ſunt liq uibus ... ubcia ... ſi, vt ... i ... ...

ulis infixi sunt, licet nõnunquam & tales
iderim duricies, quæ natæ vocari poterant,
ũm per membra commouerẽtur, & veluti
atarent, pustulæ verò, quæ crustas habent
ecundũ colorem, ad pustulas illius humo-
is reduci possunt, vt si sint luteæ pustulæ,
iliosæ vocẽtur, si nigræ, atrabilares, si albi
antes, pituitosæ, & si rubræ, sanguineæ: &
cet sanguis inflãmationẽ faciat, bilis erysi-
elas, pituita œdemata, atrabilis scyrrhum,
amẽ hæc fiũt quãdo hi soli humores sunt,
n crustis verò in hoc morbo non sunt puri
humores, sed à superabundati denominatio
it, nam biliosæ crustæ si à bile fuissent pu-
a, crustã non induxissent, sed erysipelas, &
ta de aliis, vt conuenit, dicendum est.

In doloribus etiam dubitatio contingit
n quo sint genere reponendi gallici isti do
ores, nõnulli dicũt inter extẽsiuos dolores
reponendos esse, qui iuxta Auicennam à fla
u fiant, aut à materia, quæ in neruis, aut in
musculis impacto sit, veruntamen si hic di-
cere intendant, quandoque extensiuos esse
dolores gallicos, hoc fatebimur, simpliciter
verò non fatebimur, dolores omnes galli-
cos semper esse extẽsiuos, nã quandoq; sunt
pulsatiui, quandoque acuti & pungitiui, vt
ferreus stylus in membra infigi videatur,
quandoque sunt obtusi, quãdoq; grauatiui,

Nónulli arbitrati sunt, hos dolores esse (vt Auicennæ verbo vtar) frangitiuos, sed hoc simpliciter dicere, simpliciter etiam falsum est. Nā fieri quidē potest, vt aliqui sint frangitiui, sed omnes ita esse censendū nō est. nā cùm frāgitiuus dolor iuxta Auicēnā à materia fiat inter os & pelliculā tegētē os cōtenta, nō poterit semper gallicus morbus vocari frāgitiuus: quia & in aliis à prędictis locis materia cōtinetur, quæ hos dolores excitat.

Nos ergo in genere dicamus gallicos dolores in omni ferè esse dolorum genere, quòd inueniri possit, neque ad vnam certam dolorum speciem reduci possunt, quia aliquā erunt in vna specie, in qua alij deinde non erunt, hæcque dicenda sunt de morbi gallici pustulis & doloribus.

Cùm in affectu gallico dolores contingant, & vt plurimùm sint circa iuncturas, idcirco dubitare contingit, propter quid in iuncturis potissimùm excitentur, nonnulli dicunt in illis excitari locis, quia & materiæ in eisdem colliguntur. at eiuscemodi solutio absurda videtur, quoniam per motum, qui in iuncturis fit, resolui deberet. nam in omni corporis motu artus & iuncturæ mouentur, & ideò humores ob motum potius resolui deberēt, quàm colligi. at eiuscemodi ratio hoc modo soluenda est, quòd iuncturæ

cauit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

uitatem habent, quæ materia implentur, & quæ per motum tam facilè resolui nō possunt, imò in motu plerunque dolores augentur, tamen si vehementissimus ac diuturnus fieret motus, materiæ resoluerētur, & dolores cessarent, deniq; sunt nōnulli qui ex vehementissimo motu quotidie frequentato à gallicis doloribus euasère, vt contingit Domino Batano Campanario, qui sæuissimus doloribus cruciabatur, sed cordas trahēdo magnæ campanæ Episcopij Ferrariensis, ab eisdem doloribus euasit. Ad rem igitur, motus quilibet non est aptus, omnes resoluere materias, quæ in iuncturis continentur, sed tantùm vehementissimus motus. plerunque verò ex motu dolor augetur, quādo materias quidem fluctuabit, sed resoluere nequibit.

Nota insuper eos, qui crustas habent, vt plurimùm mitiores habere dolores, vel nullos, quia materia ad circunferentiā exit, & non ad iuncturas. qui verò doloribus absque crustis affliguntur, vehementiores semper habent dolores, hi etiam sunt vehementes dolores, qui ex præduris excitantur tumoribus circa iuncturas.

Priusquàm verò ad gallici affectus curationem conuertamur, scire oportet aliquem esse gallicum morbum incipientem, alium confirmatum, & non inueteratum, alium & inueter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

nueteratum, & confirmatum. Primò de curatione gallici morbi, qui incipit, verba faciamus, id est, de eo, qui nondum mensem excessit, vel mensem cum dimidio.

DE CVRATIONE GALLICI AFFECTVS INCIPIENTIS.

Si tibi quispiam occurrat ex gallico affectu curandus, qui in initio sit, id est, non diu sit, quòd cõtagium receperit (id vero cognoscitur, quia prauæ pustulæ in præputio vel cole pullulare incipiũt, & panus, vel bubo excitatur, vel pustulæ in ore incipiunt) hic potest in sanitatem restitui ex sola purgatione prætermittendo maiora, vt sunt maiores inunctiones, & ligni Indici potiones, primò igitur contemplator, an hic macilentus sit, vt sanguine non abundet, an plethoram habeat, nam si sanguine non abundabit, sed eo potiùs indigebit, venæ sectio exercenda non est, si verò abundabit, iecoraria dexteri brachij vena secetur, priùs tamen hoc clysteri ventre lenito:

℞. Maluæ
Violarum
Althææ
Mercurialis
Singulorum Man. j.

Misce, & bulliant in aqua secundùm artem, posteà

℞. Hu

℞. Huius decocti ℔ j.
Olei violacei ℥ iiij.
Cassiæ nuper extractæ ℥ j.
Salis communis ℥ ij.
Misce,& imponatur
ysteri secreto, venæ sectio fiat ad san-
uinis libram plus minus vt vires exigunt,
ostea huius generis syrupi præbeantur, si
nguineæ sit temperiei hic,qui sequitur ad-
beatur,
℞. Syrupi de cap.ven.
Syrupi de endiuia
Singulorum ℥ j.
Inf.senæ ℥ iiij.
Misce.
t si biliosæ sit temperiei,& præcedenti sy-
upo vti poterit,& hoc qui sequitur:
℞. Syrupi violacei
Syrupi de endiuia
Singulorum ℥ j.
Inf.senæ ℥ iiij.
Misce.
i vero pituitosæ fuerit temperiei, hoc qui
equitur,syrupus adhibeatur.
℞. Syrupi de hyssopo
Syrupi de cap.ven.
Singulorum ℥ j.
Inf.senæ ℥ iiij.
Misce.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

At si sit temperiei atrabilaris, tunc qui sequitur syrupus præbendus erit.

℞. Syrupi de epythimo
Syrupi de fumoterræ
Singulorum ℥ j.
Inf. senæ ℥ iiij.
Misce.

In hoc casu nũquam deserenda est senæ infusio. Vnum enim ex his est, quæ supra alia omnia affectu gallico aduersari videntur, quòd per nullam ex manifestis qualitatibus agit, vt necessariũ sit in sena ipsa dicere ratione huius affectus adesse: qualitates occultas, nobísque ignotas, nisi quispiã arbitraretur senã huic morbo aduersari, quia educit, & præsertim atrabilares humores, veruntamen euacuare, non est affectus qualitatem remouere, nisi dixerimus affectus qualitatem humoribus inhærere, idcirco cùm humores euacuãtur, praua etiã affectus qualitas remouetur. At hoc absurdũ est, quia humoribus etiã euacuatis, praua adhuc morbi qualitas derelinquitur, quæ solidis innititur membris, nam omnes corporis partes affectæ sunt, præsertim quando est cõfirmatus. Dum verò in initio est, in solis cõtinetur humoribus, iecore, ac vẽis, idcirco euacuatione curari potest, vnde principium hoc gallici affectus, euacuando tantùm curamus.

Cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Cum nouem vel decē ex illis syrupis ac-
pti sunt; medicamētum præbere oportet.
prius notandum est, syrupos præscriptos
c modo sumendos esse, si quispiam quin-
es aut sexties pro singulo syrupo deiici-
, alternis diebus insumantur. Si verò bis,
t ter singulis diebus accipi poterunt, dein
vno vel duobus interiectis diebus, qui san
inea preditus est temperie, hoc sumat me
camentum non quidem sanguinem edu-
s, sed alios corporis humores.

. Pulpæ colocynthidis
Scamonij
Singulorum ℈ j.
Turbith
Hellebori nigri
Singulorum ℈ ß.
Gingiberis Cinnamomi
Camphoræ
Anisorum
Singulorum ℥ x.

lisce, & infundantur in quatuor vncias in-
sionis fenæ per decem horas, posteà expri
antur, & expressum zuccaro dulcoretur,
el sequentes deuoret pilulas,

. Pilularum aureorum
Pilularum cochiarum
Pilularum de lapide lazuli
Singulorum ℈ j.

Misce.

Misce, & tot fiant pilulæ, quot ægrotanti placuerit. at si natura sit biliosus, medicamentum istud recipiatur:
℞. Scammonij ʒ j.
Rhabarbari electi
Myrobalanorum luteorum
Singulorum ʒ ß.
Misce, & infundantur in quatuor vncias infusionis senæ per decem horas, posteà exprimantur, & expressum hora cōueniēti præbeatur, zuccaróque dulcoretur. Si quis verò pilulas magis diligat, aureas pilulas insumat. At si natura sit pituitosus, medicamentum quod sequitur, adhibeatur,
℞. Turbith ʒ j.
Myrobalanorum chebulorum ʒ j. ß.
Agarici ʒ ß.
Gingiberis
Cinnamomi
Anisorum
Camphoræ
Salis gemmæ
Singulorum G x.
Misce, & infundantur in quatuor vncias inf. senæ per decem horas, posteà exprimantur, & expressum hoc zuccaro dulcoretur, vel cochiæ pilulæ præbeantur. Si verò esset natura atrabilaris sequens medicamentum præbendum est,

℞. Po

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Polypodij
Epithymi
Singulorum ℥ iiij.
Senæ ℥ j.
Hellebori nigri ℈ j.
Florum boraginis
Florum buglossæ
Florum violarum
Florum rosarum
Singulorum ℥ ij.
Gingiberis
Cinnamomi
Anisorum
Amomi
Singulorum ℥ ß.
sce, & infundantur in aquam fumi terræ
undũ artem, posteà exprimantur, & zuc-
o dulcorentur, ac præbeantur, vel pilulæ
nantur de lapide lazuli, vel de lapide ar-
no. Si verò sit mistæ temperiei, misce quę
a sunt, secundùm humorum temperiem,
miscellam.
Si hic videatur sanitati restitutus, bene il-
rit. hoc autem videbitur, per vnius mẽsis,
duorũ spatium, nam per octo vel decem
s non est tempus valde aptum. In toto
em hoc spatio, & horum, scilicet dierũ,
uibus fit purgatio, & post purgationẽ,
rò. us in sex rebus non naturalibus con-
uen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

uenienter regatur.

Pullorum iura edat, & carnem, & vitul
rum, hœdorum, paruorum auium, phasian
rum, perdicum, iurulenta euitet, salsa, acr
& aromatibus valde plena. album vinum
bat, tenue, odoratum, vel rubellum.

Corpus vehementer moueat. nam inu
sunt, qui ex solo motu vehementiore & c
tinuo in sanitatem restituti sunt, vnde qu
tum naturæ satis sit, quiescant.

Euacuatus semper potiùs sit, quàm rep
tus, neque impleatur, sed perenniter quan
fieri potest, euacuetur.

Vigilet etiam plusquam dormiat. nam
giliæ exsiccant, tamen opus est, tantum d
mire, quantum naturæ satis sit, ne imbec
litetur.

Animi paſsiones summopere euitare
portet, & illas præsertim quæ atram bil
inducunt, ac augent, cùm hic affectus pe
homines reddat atrabilares: aër ambiens
temperiem vergat.

Si post mensem vel duos menses integ
sanum esse deprehendas, nihil aliud ag
quàm iubere, vt frequēter expurgetur A
xandri pilulis, de quibus mentionem fac
mus, & descriptionem suo loco referem
Si verò hūc nō esse perfectè sanū percipi
tunc id, quod sequitur decoctū, fieri iube

℞.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Polypodij
Epythimi
Singulorum ℥ iiij.
Turbith ℈ ij.
Scamonij
Hellebori nigri
Singulorum ℈ j.
Rhabarbari electi
Agarici
Singulorum ℥ ß.
Senæ ℥ j.
Gingiberis
Garyophyllorum
Cinnamomi Aniſorum
Fœniculorum Amomi
Camphoræ
Singulorum G̈ x.
Florum boraginis
Florum bugloſsi
Florum roſarum
Florum violarum
Singulorum ℥ ij.
Paſſularum ℥ j.
Sebeſten numero xv.
Prunorum Ibericorum numero x.

Miſce, & bulliant in ſufficienti quantitate aquæ fumi terræ ſecundùm artem, vt quæ maiorem patiuntur decoctionem, primò inſumantur, quæ minorem deinde, & quæ mini-

minimam,in vltima ebullitione. quæ ve nullam expetunt,infundantur, postea si gulo mane sex vnciæ insumantur per vig ti dies.si verò sit sanitati restitutus.& pu læ resolutæ sint,ac bubones(si adhuc pers nerent)nihil aliud agēdum superest. Verù si non videatur sanitati exquisitè restitut vt integrè sanitati restituatur, ligni Ind decoctum eo modo exhibeatur, quo post dicemus, itque decoctum in aqua.Tunc v rò integrè sanitati restituetur, victúsque r tio erit ita seruāda,vt posteriùs ostēdemu

Nonnulla verò sunt hoc loco pertracta da quæ virile membrum, inguina, os, vte collum,& mammas plerunq; vexare solen Vt plurimùm primum quod contingit hoc affectu,pustulæ sunt in præputio vel i glande,vel in vtroq;,quæ ex humorum ac dine in perfrictione venerea excitatorū, ex praua qualitate gallica in vteri collo m lieris,vel è contrario excitantur.dico auten è contrario, quia ex eisdem causis in vte collo eædem pustulæ excitantur,quādo m lier non est affecta,& cum viro affecto con cubitum habet.eadem verò erit tam in m lieribus, quàm in viris harum pustularun curatio.sciēdum verò est,vt plurimùm pri oriri pustulas in pene,vel in vteri ore, qu taroli vocantur,quàm oriantur bubo ra

me

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

m nonnunquam prius oriuntur bubones,
iàm pustulæ istæ:licet rarò sit,& loci pro-
nquitas,ac virilis membri perfrictio in il-
parte supra vteri mulieris prauæ affectæ
llum ostendunt primò fieri debere in præ
tio,& glande prauum affectum , quàm in
guinibus,imò & hoc pro maiori parte con
ngit:licet dici posset illas esse adenosas par
s in quibus bubones gignuntur,quę facilè
cipiunt,quod verum esse fatemur : sed &
æputij ac co is partes adeò molles sunt,vt
ciliùs etiam recipiant,quam adenosæ par-
s & glandosæ,quæ aliquam habent duri-
em. Et si dicas,naturam eiuscemodi officiũ
lenosis partibus præbuisse,vt recipiant:di-
mus & præbuisse hoc officium, & naturam
ollioribus partibus,vt facilè recipiant , &
d omnia sint aptæ,cùm adenosæ partes sint
agis duræ quàm molles.
Si hæ postulæ contingant,quæ taroli vo-
ntur, & quæ pro maiori parte rubræ sunt
in medio albicãtes,ita curari debẽt, si hic
enæ sectione indigeat,iecorariavena secan
a est,posteà expurgandus est,vt superiùs di
imus in incipiẽte morbo,interim supra pu
tulas primò hic puluis imponatur.
℞. Ros. rub.
Balaustiarum Boli armeni
Singulorum ʒ j.

K Misce

Misce,& fiat puluis subtilissimus, qui supra hæc vlcuscula ponatur, vt exiccentur, si hoc efficiatur bene est: sin minus prædictis pulueribus aloën addito, si sanitati non restituatur, hoc alio vtaris puluere:

℞. Aluminis rochæ ℥ j.
Aloes ℥ ß.

Misce & fiat puluis subtilissimus. si non exiccentur, vnguento vocato Apostolorum vtaris, quod si finem non assequeris Aegyptiaco vnguento vtaris, si adhuc sanitati non restituatur lotionem hanc fieri iubeto.

℞. Tuciæ præparatæ
Aluminis rochæ
Viridis æris combusti
Singulorum ℥ j.

Misce & bulliant in vino albo, vel si sentiret caliditatem in aqua plantaginis, posteà locus bene abluatur, post ablutionẽ ex hoc vnguento inungito.

℞. Vnguenti Aegyptiaci ℥ j.
Pinguedinis anseris ℥ iij.
Mercurij ℥ ij.

Misce, & mercurij priùs pinguedine mortificato, si finẽ nõ assequeris, Mercurij quantitatem augeto. interim verò continuis euacuationibus, & præparationibus homo præparandus est, & vt vnguentum, quod supra ponis seruetur, linteolum super adde cocta

ceruſ

cerussa delinitum, his effectis arbitror in sanitatem iam esse restitutum, & nulla re alia indigere, At si alia creuerint, vt dolores, vel pustulæ per corpus, aut supra caput, & hæ, quæ sunt supra colem & præputium sanitati restitutæ sint, tunc curationem eo modo prosequaris, quo dictum est, Indici ligni decoctum præbendo, vel inunctiones adhibendo, vt de illis verba facturi sumus.

Notãdum verò est in oliquibus magnas fieri per totum virile membrum pustulas, & vsque ad profundum, quandoque tendere potissimùm, quando per aliquod temporis spatiũ ægrotans noluerit affectum suũ medico propalare, sed sese curauerit, vt contingit, tunc solet magna priapi pars, vel totus vlcerari, in hoc casu lotione ista vtaris.

℞. Aloës
Alumnis rochæ
Viridis æris combusti
Aristolochiæ rotundæ
Antimonij
Singulorum ʒ ß.

Misce, & bulliant in vino, si non adsit in loco calor, si calor adsit, bulliant in aqua plantaginis, quãtum sufficit, posteà totus penis abluatur & præsertim vbi vlcera adsunt, quæ plerunq; maligna sunt, & cacoëticha, & veluti chironia, videntúrq; in superficie

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

benigna:in fundo verò sunt mali moris, facta ablutione, & loco absterso adhibeatur vnguentum Apostolorum cum Mercurio, & piuguedine anseris, vel vrsi. Quidam sunt quibus displicent in his affectibus pinguia & oleaginea verùm vnguenta absq; his fieri non possunt. Et propterea eorũ ratio absurda est, qua illa non probant. est verò quia penetrare non sinit id quod oleagineũ est, ob suam glutinositatem medicamenta. at isti adeò absurda ratione vtũtur, vt nulla reprehensione indigeant, imò oleum ob tenuem suam substantiam præ cæteris penetrare potest, & nihil est, vel rarũ sunt oleo magis penetratiua, & cùm Galenus in methodo medendi obstructiones aperire tentat, id facit vniuersum corpus oleo aliquo inungendo: inungit enim vel absinthite, vel chamæmelino, vel rutaceo, vel alio simili, propterea non sunt recipiendi, qui dicunt olea simpliciter obstruere, tamen si supra penis vlcera post ablutionem sequenti puluere vti volueris, nihil impediet.

℞. Lithargirij auri.
Antimonij
Plumbi vsti
Aluminis rochæ
Cerusæ
Tutiæ præparatæ

Aeris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Aëris viridis vſti
Singulorum ℥ j.
Miſce,& puluerizentur, poſteà madeſcant in vino nigro ſtyptico, deinde exiccentur, poſteà iterum madeſcant & exiccentur & hoc ſexties fiat,denique redigatur in puluerem,& adde
Aloës
Boli armeni
Terræ ſigillatæ
Singulorum ℥ ß.
Mercurij vſti ℈ j.
Miſce,& fiat puluis ſubtiliſsimus, qui ſupra maligna vlcera inſpergatur. nã omnia huius generis etiam antiquiſsima ſanitati reſtituit, quando vlcera ſunt propè ſanitatem,& tu volueris cicatricem inducere, hoc cerato vtaris.
℞. Lythargirij auri
Ceruſſæ
Singulorum ℥ iiij.
Ceræ nouæ ℥ j.
Olei veteris ℥ iiij.
Miſce,& bulliant quo ad cõtrahat colorem pellis leonis, hoc cerato facilè cicatrix inducetur, non tantùm in affectu gallico, ſed & in omni alio vlcere ſaneſcente.
Nota autem plerunque in initio gallici affectus præputium,& glandem valde intu

mescere,& præputium adeò intumescere,vt necesse sit glãdem tectam permanere, neq; posse exui præputio,& vrinarij tubi foramẽ clausum videtur,& plerũque adeò sunt dura vt doleant,iubeo vt in lacte per aliquod tempus seruentur,vt dolor sedetur,& parumper mitescãt,posteà iubeo,vt in hoc decocto lauentur,ac bene tractentur.

℞. Maluæ
Violarum Althææ
Seminum lini
Singulorum Man,j.
Pinguedinis anseris
Pinguedinis gallinæ
Singulorum ℥ ß.

Misce,& bulliant in aqua,in qua sint lotæ lanæ,posteà tumefacta pars tota lauetur,& in hoc decocto calido per horũ seruetur,supraponendo herbas,& tractando herbis loca ista tumefacta ac duriora , veruntamen quia sub præputio,quòd cõuerti non potest,adest plerũque dolor , & praua qualitas inducta, propterea opus erit inter glandem & præputium syringa iniicere aliquod decoctum.decoctum verò sit hoc,quia & adsunt pustulæ in illa parte,licet non videantur.

℞. Maluæ
Violarum
Florum plantaginis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Foliorum quinqueneruiæ
Taſsi barbaſsi
Balauſtiarum
Singulorum Man.j.

Miſce,& bulliant in aqua fumi terræ,& ſyringa per tres aut quatuor dies in locum iniiciatur, poſteà acceptis ſex vnciis eiuſdem decocti,& ad hanc menſuram addito melle roſaceo ,& viride æris iterũ hoc iniiciatur.

℞. Huius decocti ℥ vj,
Mellis roſati colati ℥ j.
Viridis æris vſti ʒ j.
Miſce.

Cùm in hoc caſu perſentiũt ex medicamentis in pręputio & glande teredinem, ſtatim debet medicus iuberi,vt penem in lac vaccinum imponat, quandoque diſſolui iubeo in prædictum decoctum vnguentum Apoſtolorum,quãdoq; vnguentum Aegyptiacum & ſyringa iniici,extrinſecus poſt lotionem in hoc tumore præputij hoc linimẽto vtaris,

℞. Olei antiqui ℥ ij.
Butyri bene loti ℥ j.
Litargirij auri
Antimonij Plumbi vſti
Singulorum ʒ iiij.
Viridis æris vſti ʒ j.
Miſce, & fiat linimentum.

Quandoque etiam in pene poſt puſtulas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

quæ vocantur caroli, præſertim in his qui diu voluêre morbum occultare, contingũt durities, quæ vulgò gummi vocantur, tunc alio modo procedẽdum eſt. nam opus eſt & emollire, & reſoluere, propterea fomẽtum huius generis ſupra locum efficiendum eſt.

℞. Maluæ
Violarum
Radicum althææ
Florum braſsicæ
Singulorum M. in. j.
Semium lini
Seminum fœnugraci
Singulorum ℥ ß.
Medullæ ceruinæ
Pinguedinis anſeris
Singulorum ℥ vj.

Miſce, & bulliant in ſufficienti quantitate aquæ, in quibus lanæ ablutæ ſunt, in fine coctura addantur
Aceti ℥ ij.

Vt vis prædictorum faciliùs ad profunda penetret, poſtquàm fuerit factum fomentum, & penis fuerit bene pertractatus in illa parte, in qua ſunt prædiuri illi tumores, tunc hoc linimento vtaris ad emolliendas ac reſoluendas durities.

℞. Pinguedinis Taſsi

Ping

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Pinguedinis vrſi
Singulorum ℥ j.
Olei antiqui ℥ iiij.
Radicum liliorum alborum
Radicum iridis recentis.
Singulorum ℥ ß.
Mucilaginis althææ
Mucilacinis fœnugræci
Mucilaginis ſeminum lini
Mucilaginis pſilij
Singulorum ℥ vj.
Diaquilonis nigri ℥ j.
Amoniaci præparati ʒ iij.
Miſce & fiat linimentum.

Contingi t verò & in illo iuitio ſimul habere bubones in inguinibus, tunc cauendum eſt, ne repercurientia apponantur, quoniam ad iecur repercutiunt, & totum corpus inficiunt, vnde reprobandi ſunt, qui ceratum de Marchaſita apponunt, ac ſimilia; ſed attrahentia potiùs apponēda ſunt, & maturantia, vnde cataplaſma iſtud conficiatur.

℞. Maluæ
Violarum
Florum chamæmeli
Meliloti
Singulorum M. j.
Farinæ hordei ℥ vj.

Miſce, & cum oleo amygd. dulcium & ro-
ſaceo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

facceo ob inflammationem fiat cataplasma
quod per tres vel quatuor dies loco suprap
natur, si extra trahatur, & emollescat, ben
est, sin minus, hoc aliud parari iubeto.
℞. Maluæ
Florum chamæmeli
Stœcadis
Meliloti
Rutæ
Hyssopi
Singulorum M. j.
Althææ
Fœnogræci
Seminum lini
Singulorum M. ß.
Misce, & simul bene bulliant, posteà in mor
tario pinsantur, & adde
Farinę orobi ℥ vj.
Olei liliorum alborum quantum sufficit
Misce, & fiat cataplasma.
Si extra ducatur, & emollescat, bene est: sin
minùs, hoc parari iubeto,
℞ Althææ
Radi. liliorum alborum
Radi. iridis
Florum vrticæ Maluæ
Singulorum M. j.
Misce, & bulliant secundùm artem, posteà
pinsentur, & addatur
Calb

Calbani
Bdelij
Myrrhæ
Singulorum ʒ ij.
Fermenti ℥ j.
Stercoris columbini ℥ ß.

Misce, & cum oleo irino fiat cataplasma, quod supra bubonẽ ponatur. Scito columbinum stercus ac similia adhiberi, vt pellis attenuetur ac fatiscat, si hoc nõ effecerit, quod petitur, quid agendũ est? ego non nunquàm emplastrum de sinapi iussi, quod locum mirè rubeum reddidit, & materiam ad circunferentiam traxit, deinde iussi apparari Galeni maturans emplastrum ex triticea farina, oleo, & aqua, & breui ac facili caput fecit, & ad exituram venit.

Ambiguum verò est, nunquid immaturum aperiri debeat eiuscemodi abscessus, an vltima cõcoctio sit expectanda? ego sem per immaturũ potiùs incìdi voluerim, non tamen penitus immaturum, ne ob dolorem inflammatio exoriretur. imò si incisio etiam fieret antequàm pus adesset, cõueniret: nam malum non est vt aliquis adsit dolor, ob quem materia ad locum trehatur ac decurrat, posteà apertum seruetur quantum fieri poterit vlcus, curatio verò fieri debet, vt in eiusdem generis vlceribus fit, tamen aliqua miscen

miſcenda ſunt vnguentis, quæ hunc affectũ reſpiciant, vt aliquid vocati præcipitati, vel pulueris ligni Indici ad abſtergendum, ac mundificandum: ſemper verò aliqua commiſcenda ſunt ad locum atrahentia, nihilque repulſiuũ accipiatur, præterquàm prima vice, quando inciſio facta eſt, pro hoc die albuminis oui vſus conuenit: laudéque vt ſimul cum vitello ſit. Cùm verò inciditur, tanta ſanguinis quãtitas exire ſinatur, quanta exire poterit, ſeruetúrque quandiu fieri poterit apertũ vlcus, & vnguentis vtaris ſuperiùs enarratis in vlceribus penis malignis, cum bubo apertus ampliùs ſeruari non poterit, claudi ſinatur. Sed hic ægrotus bene expurgetur, & per aliquas hebdomadas ac menſes Alexandri pululis vtatur, in victúſq; ratione optimè ſe regat, vt in contracta iam ſanitate confirmetur, ſi affectus ad iecur non irrepſit, neque per totum corpus diſſeminatum eſt, bene huic erit. ſi verò per totum corpus irrepſiſſet, hoc cognoſcitur, vel quia pili decidũt, vel puſtulæ, aut duricies per totam ſparguntur, aut dolores excitantur, tunc eo modo curationẽ moliaris, quo ſuperius dictum eſt: in poſterũ verò de pilorũ defluuio dicemus, quòd cum adeſt affectus, iam bubonẽ prætergreſſus eſt.

Quandoque affectus hic gallicus abſque bubone

bubone, & absq; vlceribus in præputio, vel
bile incipit. At gonorrhœa quædam inci-
pit, quæ contingit ob prauam affectionem
vim retentricem lædentem, & expultricem
ad expellendum lacessentem, quæ materias
per vias proprias transmittit, & in inguini-
bus non colliguntur, neq; in pene, hoc verò
profluuium difficulter sanatur, neq; etiam
adstringi debet, sed purgãdo potiùs curan-
dum est, vt de purgatione superiùs verba ha
buimus, hæc tamen nõ est vera gonorrhœa,
id est, veri sanguinis defluxus: sed sunt pi-
tuitosæ materiæ, quãdoq; aliis mistæ acrio-
ribus, quæ praua qualitate gallica affectæ
sunt. Et si quispiã, hac gonorrhœa, detẽtus
cum sana muliere rem veneream habuerit,
& ipsa in hunc materiæ defluxum incidat,
vt videatur ferè esse alter contagij modus,
quoniam in hac specie per contagium reci-
pitur, vt gonorrhœa gonorrhœam pariat,
non autem panos vel bubones, neque in pe-
ne vel præputio pustulas, curatio fiat per
purgationes superiùs enarratas, & si inten-
tum minimè asseqneris, ad decoctum, & ad
inunctiones deueniendum est. De vera au-
tem gonorrhœa seorsum agemus, & de hu
ius generis profluuijs, tam in mulieribus,
quàm in viris, nam multa sunt per penem
profluuia, quæ gonorrhœa vocãtur, tamen
verè

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

verè gonorrhea nō sunt, imò sunt pituitosæ materiæ, quæ exeunt. Tamen cùm plerunque cōtingat, vt in huius materiæ exitu hi vtantur, propterea cōsiderare oportet an sit bilis quæ exeat at pituita salsa, necessarium nimirum est esse materiam aliquam acrem, quæ vstionem illam parit, si sit bilis, ex colore percipitur: si autem pituita & ex colore indicabitur. At quicquid sit semper est acris materia, tunc syringa per vrinariam fistulam in penem iniice hoc decoctum:

℞. Maluæ
Althææ
Corigiolæ, id est, polygonari
Rosarum rubrarum
Balaustiarum
Singulorum M. j.

Bulliant hæc omnia in aqua plantaginis secundùm artem. Quandoq; cogimur huic docoćto miscere lac siue vaccinum siue alterius animātis, & quandoq; solùm lac inijcere, facta expurgatione, vt superiùs dictum est, penis & partes penis, & perineum hoc linimento inungantur.

℞. infrigidantis Galeni succo semperuiuæ ter abluti ℥ iij.
Boli armeni
Corallorum alborum

Acatiæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Acatiæ
Misce
Singulorum ℥ j.
Misce.
te prandium & ante cœnam sumant ad
tanea quantitatem ex hoc electuario.
. Zuccari rosati
Zuccari nenupharini
Singulorum ℥ j.ß.
Buli armeni
Terræ sigillatæ
Corallorum alborum
Singulorum ℈ j.
Sandalorum rubrorũ
Sandalorum luteorum
Singulorum ʒ ß.
Misce,& cum succo cotoneorũ fiat ecle
ma prædicto modo sumendum , si ex his
nitati restituatur, bene erit,sin minus,ad
uaiaci decoctum deueniendum est , & ad
unctiones , de quibus posteà mentionem
ciemus : scitóque ad hãc gonorrhœã ple
umq; sequi defluuiũ pilorũ, & alias omnes
allici affectus species , licet quãdoque diu
erseueret,absq; aliis gallicę luis speciebus.
Veruntamen & in lingua , faucibus , ac
utt[illegible] in huius affectus initio pustulæ
ri[illegible]ur , quæ nonnunquàm adeò dilatan-
ur, accrescunt , vt palatũ,fauces,vt guttu-
ris

ris initium corrodãt, vt quãdoque cum bibere tentant vinum, siue aqua, siue liquor is qui bibitur per nares exeat: nam cùm trãsglutire volunt, supra rem liquidam linguæ compressio fit, & palatum versus cõprimitur, quod cùm exesum sit, & apertũ, liquor ille ascendit, & per nares exit. At qui animaduertunt neque versus palatum liquorẽ cõprimunt, sed absque trãsglutionis motu descendere sinunt, his liquor descendit, & per nares minimè ascendit, quãdoque & labia & gingiuæ præter linguam sunt exanthematibus plena, quæ vulgò caroli vocantur in medio albicãtia, & circũcirca rubentia, quanquàm & alios quandoque habeant diuersos colores, vt humores sunt affecti, qui in hoc ægrotante superabundant, cùm quempiam incideris ita affectum, qui à te curandus sit, purgationibus illis perfectis, quæ superius enarratæ sunt, primò hoc leui gargarismate gargarizandum est.

℞ Diamori ℥ ij.
Aceti rosati ℥ j.
Aquæ plantaginis ℔ j.
Misce.

Post hoc gargarisma istud aliud præparandum erit, atque exercendum.

℞. Ros. rub.
Balaustiarum

Boli

Boli armeni
Acaciæ
Hypocysthidis
Singulorum ʒ ij.
Aquæ plãtaginis ℔ j.
Aceti ℥ ij.

Misce,& bulliant ad cõsumptionẽ duarum librarũ,posteà gargarizetur, & frequenter. Tertiò exerceto,& hoc aliud gargarisma.

℞. Aluminis liquidi
Aluminis scissilis
Singulorum ℥ ß.
Boli armeni ʒ ij.
Aqua plantaginis ℔ j.

Misce,& bulliant ad consumptionem duarum librarum,posteà adde
Aceti fortissimi ℥ ij.
Oxym.compositi ℥ j.
Misce & gargarizetur.

Nonnunquàm in his gargarismatibus vnguentum apostolorum vocatum dissoluitur,nõnunquàm Aegyptiacum,quãdo affectus sunt sordidi, tamen cùm eiuscemodi gargarismata in illis exulceratis partibus vredinem quandam inducere soleant, propterea post huius generis gargarismata, aliquo lactis genere gargarizari iubemus, & quandoq; seminum peponum expresso, vt vredo dimoueatur, imò fuit plerunque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

opus in hac vredine amygdalarũ dulcium olei cochlear adhibere, quod esset recenter expressum, vt paulatim deglutiretur. Nam hoc oleum vredinem leuat, neq; vlceribus obest, quandoque iussi fieri hoc decoctum,

℞. Sem. lactucæ
Endiuiæ Portulacæ
Singulorum ʒ iiij.

Misce, & bulliant in aqua plantaginis, hoc decocto gargarizato, vredo visa est abisse: interim verò aliqua semper, per os præbenda sunt, quæ si non profecerit, ad Indici ligni decoctum deueniendum est, & ad alia magna præsidia, quæ ab hoc liberant affectu. nõnulli pituitosi sanitati restituti sunt, quibus eiuscemodi vlcera fuère ardẽte aqua frequenter contracta. nam vlcera hac aqua vehementer exiccantur, & sanitati restituti sunt, aliquibus oleo ex calchanto confecto vitrioli oleũ vocato, contracta sunt, & profecere. aliis adhibita est aqua fortis vocata vel da partire, qua aurifices vtuntur, cùm aurum ab argento (cùm simul mista sunt) secernere tentant, hæc præsidia vlceribus crustas induxère, posteà exiccatæ sunt, & sunt sanitati restituti, eiuscemodi aqua sola non adhibetur, sed alicui rosaceæ aquæ portioni miscetur, nonnullis talium generum vlcera palatum corrosère, ac nares, &

homi

hominem deformem reddidère, vt quibusdam necessarium fuerit actualem ignem adhibere, & inurere, & corrosio ampliùs procederet, & ne magis deformarentur, quàm iam essent deformati, hæc his vlceribus adhibentur præsidia, quæ quandoque sunt huius affectus initium, quando videlicet per os contagium recipitur.

Cùm & hic affectus plerunque per mammas recipiatur, & mammæ ipsæ exulcerentur, propterea purgationibus superius enarratis præmissis, eo modo tractanda erunt, quæ in his partibus prodibũt, vt illa quæ in pene oriebatur, de quibus superiùs locuti sumus. Vnum tantùm animaduertendum, ne sint in mammis adeò aspera medicamenta, sed semper gummi generibus & mastiche mitigentur, hæc de his, quæ in initio huius affectus contingere solent.

At si quispiam hunc gallicum affectum iam contraxerit, tamen non sit inueteratus, neque sit nouus, sed affectio iecur iam attigerit, & sanguinem affecerit, & per totum corpus diducta sit, pustulásque excitauerit, & crustas, & durities, vel dolores, vel vtrunque simul, tunc vehementiori indigemus curatione, nam homo cuius vis temperiei necessariò atrabilaris efficitur, & pituita abundat, idcirco syrupi semper præbẽdi sunt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

qui hos humores respiciant, aliis haud neglectis. Si igitur sanguineæ temperiei naturaliter fuerit, syrupus hic præbeatur:

℞. Syrupi de fumo terræ
Syrupi de hyssopo
Syrupi de endiuia
Singulorum ℥ vj.
Inf. senæ ℥ iiij.
Misce.

Si verò sit biliosæ temperiei, vel præscriptus præbeatur syrupus, vel hic, qui sequitur,

℞. Syrupi violati
Syrupi de endiuia
Singulorum ℥ j.
Syrupi de fumo terræ ℥ ß.
Inf. senæ ℥ iiij.
Misce.

At si sit temperiei pituitosæ, hic adhibeatur.

℞. Syrupi de hyssopo
Mellis rosati colati
Singulorum ℥ j.
Syrupi de epitymo ℥ ß.
Inf. senæ ℥ iiij.
Misce.

Et si sit atrabilaris temperiei, hunc insumat, qui sequitur syrupum,

℞. Syrupi de epithymo
Syrupi de fumo terræ
Singulorum ℥ j.

Inf.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Inf.fenæ ℥ iiij.
Miſce.
Si quis verò ſit miſtæ temperiei, ſecundum miſtionis genus ſyrupi commiſceri debent, ſumptis ex his ſyrupis ad quindecim vſque Alexandri pilulas præberi poteris, quas in capite de Epilepſia deſcribit,& à Meſue referuntur,cùm de Epilepſia verba facit. Ego etenim in gallico affectu his vtor pilulis,quę maximè proficere vidētur, quarū deſcriptio hæc eſt,ne illam deſideres:
℞. Aloës
Colocyntidis
Scamonij
Bdellij
Hellebori nigri
Gummi
Singulorum partem vnam.
Euphorbij Nitri
Singulorum partem ſemis.
Miſce, & cum ſucco caulium conficiatur maſſa, ex qua poſteà pilulæ adhibeantur, quando opus erit, quantitas ſumenda eſt ſcrupulis duobus vſque ad quatuor. Si quis verò ſit,qui catapotia inſumere recuſet, aut nequeat, omnia prædicta ſimplicia, quæ in compoſitione iam dicta ſunt, in puluerem redigantur,& additis
Gingibere

Garyophyllis
Cinnamomo
Galanga
Calamo aromàtico.
Ad quartam partem ſingulorum
Miſce, & cum zuccaro fiant rotulæ, quarum ſumenda quantitas eſt à drachmis quatuor, vſque ad ſex, pulũis prædictus in iure ſumatur. Tamen poteſt & inſumi ex electuario quod ſequitur,
℞. Pulpæ colocyntæidis ℥ j.
Tubith ℥ ß.
Scamonij ℥ j.ß.
Hellebori nigri ℈ iiij.
Salis gemmæ
Cinnamomi
Calami aromatici
Maſtiches
Gummi arabici
Camphoræ
Singulorum ℈ ß.
Miſce, & cum ſyrupo de fumo terræ, quantum ſufficit fiat electuarium, cuius ſumenda quantitas eſt à drachma vna vſque ad tres, cùm probè euacuatus fuerit (ſi vires conſtent) ligni Indici decoctum adhibeatur, cum illa ratione victus, de qua ſermonem habebimus: Ex his etenim ſperandum eſt, quod in ſanitatem ægrotans reſtituendus ſit. At ſi imbecillis eſſet, & minimè robu-
ſtus

ctus, hoc decoctum ligni Indici in vino præbendum est, in qua sumptione tanta victus tenuitate non indigemus, quanta in aquæ sumptione indigemus: quanquàm & in aquę sumptione tanta non indigemus victus tenuitate, quantam requiri scripsit Vtennus Nobilis Germanus.

At si morbus inueteratus sit, ac antiquatus, sic necessariò effectus est melancholicus, & multa pituita abundat, & totum habet habitum iam immutatum, doctorésque habere potest, crustas, ac duricies simul, nũc de simplici curatione loquemur, illa deinde adducemus, quæ à crustis liberant, à duris tumoribus, & à doloribus, simplex verò curatio est ita hunc purgare, vt simul & euacues ac concoquas idcirco huius generis syrupus exhibeatur:

℞. Inf. senæ ℥ iiij.
Syrupi de epithymo
Syrupi de fumo terræ
Syrupi de pomis sabor
Singulorum ℥ j.

Misce, si hi syrupi multùm educant, alternis sumantur diebus, & hoc per multos dies continuetur, posteà Alexan. pilulæ exhibeãtur, vel hæ, quæ sequuntur pilulæ.

℞.. Hellebori nigri
Turbith

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Scamonij
Singulorum ℥ j.
Agarici Rhabarbari
Epithymi
Singulorum ℥ ß.
Salis gemmæ
Masliches Aniſorum
Cinnamomi
Gingiberis
Singulorum ℈ ß.

Miſce, & cum ſyrupo oſaceo ſolutiuo fiat maſſa, ex qua deinde pilulæ conficiantur, cu ius ſumenda quantitas eſt à ſcrupulis duobus vſque ad quatuor, vel hæc eadem met ſimplicia cum ſyrupo de fumo terræ in electuarij formam ſecundùm artem reducantur: quod poſteà vel in bolos ſumatur, vel in fumi terræ aquam diſſoluatur, aut in aliam ſimilem, idem medicamentum ex zuccaro in rotulas reduci poteſt, ac in placentulas, electuarij quantitas ſumenda eſt à drachmis duabus vſque ad quatuor, in rotulis à drachmis tribus vſque ad ſex.

Purgatio bis térue reiterari debet, & in ſex rebus non naturalibus probe regendus eſt, hi in tam longo affectu in inedia ſinédi non ſunt, & præſertim ſi febre careant, vel ſi illa correpti ſint, ſit remiſſa, in his verò modus ſeruetur ſuperiùs ſcriptus in incipiente

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

piente morbo, quãuis in confirmato aliqua in vino adhiberi debeant, quæ atram bilem respiciant, & pituitam. Possunt enim varij pro his humoribus fieri intinctus, & ad appetentiam excitãdam, quæ quandoq; adest. Purgationibus perfectis, quia per ipsas ab effectu non liberatur ægrotus, nam purgationes humores quidem euacuant, sed à praua qualitate non liberant, idcirco opus est per aliquod ingenium illum remouere. Tria inuenta sunt ad hanc prauam qualitatem remouendam præsidia. Vnum est suffumigium, secundum inunctio, tertium ligni Indici decoctum, quartum nuper additum est, quod est radicis chinæ vocatæ decoctum, de vnoquoque horum quatuor plenè tractandum est. Primò igitur de suffumigiis verba faciamus, commune suffumigium hoc modo fit, post expurgationẽ denudetur ægrotus, & sub conopeum exerto capitẽ ponatur, inundúsque harum rerum per totum corpus fumum recipiat.

℞. Cinnabaris ℥ ij. ß.
Thuris
Styracis liquidæ
Singulorum ℥ j.
Misce, & fiat puluis.

Huius pulueris portio sub conopeum ponatur supra ignem, & fumus recipiatur, si ve-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

rò petas, quomodo locandus sit ad hunc fumum recipiendum: dicimus posse erectum manere, & supra scamnum sedere posse perforatum, vt fumus totum corpus attingere possit, tantúmque in hoc fumo permanendum, quantum sudor exire inceperit, ac inualescere. cùm verò inualescere incipit, ægrotus in calidum lectum ponendus est, probéque tegendus, ac per vnius horæ spatium sudare sinendus: posteà stragulæ sensim remouendæ, & calidis linteis abstergendus, cúmque à sudore quieuerit, prandium adhibendum est, prandium dico, quoniam eiuscemodi suffumigiũ manè potius, quàm vesperi exercendum est, quamuis & vesperi fieri nihil impediat, in prandio pullos edat, capos, vitulinam carnem, hœdinam, veruecinam, oua, phasianos, perdices, & huius generis alia, vina bibat mediocria, quoniam suffumigium hoc vires resoluit. Et si petas, per quot dies debeat eiuscemodi suffumigium exerceri: dicimus per octo, vel ad summũ per decẽ dies, aliqui normam præbent, cùm dẽtes dolere incœperint, veruntamen nos ne doleant, vel ne tam citò fiat, singulo manè scrupulum vnum pilularũ Alexandri superiùs descriptarum præbemus. Et si dicas excernere non posse, quando sudabit: dicimus pilulam esse præbendam quando suffumig

migandus eſt, nam hac hora præbendo, antequàm ad actionem actuetur, extra ſudorē eſt, his plerunque gingiuæ vlcerantur, lingua & fauces, tūc gargariſmatibus vti oportebit, vt in inunctionibus dicemus.

Scitóque nonnullos medicos iſtos ſuffumigaſſe capite etiam à conopeo non exerto, quod periculoſiſsimum eſt. nam quempiam vidi, qui ex hoc fumo caput petēte in apoplexiam incidit, & ſtatim mortuus in terram corruit, idcirco laudo ac iubeo, vt exerto capite ſuffumigentur, imò papilio circa collum ſtringatur, tum ne fumus exeat, tum ne nares feriat.

Id fuit ſuffumigium commune, quod hominem in ſanitatem reſtituere videtur, ſed omnes in ea non perſeuerant, aliqui tamen ſanitati reſtituti ſunt, ſed longè rariores, quā ex aliis medicamentis, quæ in hoc caſu exercētur. nōnūquàm ex aperiētibus herbis & roborantibus ſuffumigia tentaui, quæ ſudorem quidem induxere, ſed exulcerationes in ore minimè fecere, & affectum prorſus diminuere, ſed penitus non leuarunt, vt compoſitionem aliquam habeas ſuffumigiorum ex herbis odoratis, ac roborantibus factorū. Hoc quod ſequitur audito:

℞. Hyſſopi

Saluiæ Iuæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Roris marini
Foliorum lauri
Rof.rub. Pulegij
Calamenti
Carthami
Cardi benedicti
Amaraci
Arthemisiæ
Rutæ
Polij montani
Millefolii
Chalendulæ
Singulorum M. j.
Anisorum
Amidis
Fœniculorum
Gingiberis
Seselidis Amomi
Carui Cumini
Singulorum ʒ ij.

Misce,& fiat puluis qui supra prunas po-natur,eodem modo,vt dictum est fiat suffu-migium,quod quidem blandum erit,sudo-rem prouocat,& resoluit,affectúmque miti-gat, sed penitus non liberat. nam materiæ quidem pars resoluitur,sed non tota.& pra-ua affectus qualitas non remouetur. nunc suffumigium addam, quo quandoque vsu-sum,cùm essem iuuenis, quinquies, inquam

au-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

aut sexties. at posteà neglexi suffumigia, cùm certe ab affectu non liberent, nisi raro, videbantur in principio liberasse, posteà ad duos vel tres menses redibat affectus.

℞. Cinabaris ℥ iij.
Mastiches
Gummi arabici
Colophoniæ
Styracis calamitæ
Singulorum ʒ iij.
Antimonij ʒ ij.
Misce,& fiat puluis subtilissimus.

Alij sunt,qui aliis vtuntur suffumigiis. at omnia in similia incidunt,quippe alij cyparissi gallas adiiciũt, alij gallas omphãcitidas, & alij alia simplicia, nonnulli sunt qui addunt etiã aromata,vt nucem moschatã,gingiberem,ac similia.omnes verò cinabarim accipiunt,tamen & nonnulli vocatum præcipitatum adhibent, in quo, & in cinabari tota vis reducendi in sanitatem fixa est.

Ego nonnunquam ligni Indici suffumigium tentaui,quod prorsus contulit.at affectum penitus non exhausit, tamẽ cum cinabari mistum,duo agit, prauam cinabaris vim mitigat,& affectui valde confert. Eligẽdum autem est lignum,quod pinguissimum sit. Quid verò cinabaris sit, & quomodo ab hydragyrio distet,in nostro simpliciũ examine

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

mine discussum habetur.

Illos non probo, qui bis in die suffumigium faciunt, mane, scilicet & vesperi: sed illos probo, qui semel tantùm hoc efficiunt, & mane: licet alicui non negarim, qui magis commodum vesper haberet, vt vesperi id efficeret, & non mane, quia vires imbecillitantur, si bis in die fiat.

Neq; mihi etiam illi placent, qui volunt hos sudare per integram horā antequam à suffumigio remoueantur. at ne imbecillitentur, vt in magno sint sudore satis est, post eà in calidum lectum ponantur, & probè tegantur, & vnius horæ spatio sudare sinantur, denique abstergantur, imò bis vel ter interim abstergi possunt: nam hac abstersione magis sudabunt.

Illi insuper mihi displicent, qui statim cibum præbent, vel potum, sed per trium horarum spatium à suffumigio & à sudore dimitti debent, vel saltem per duas horas.

Denique rarissimos vidi, qui fuerint per suffumigium ab affectu gallico penitus absoluti, licet aliqui plus temporis intermiserint, alij minùs à recidiuatione, sed pro maiori parte illos vidi in recidiuam incidere, de inunctionibus ac ligni Indici decocto secus est, hæcque sint satis de suffumigiis in hoc affectu.

De in-

De inunctionibus impræsentiarum loquendum est, verùm sub inunctionibus cerata contineri videtur. nam illis propinqua sunt, idcirco priusquã de inunctionibus verba faciamus, de ceratis agendum duximus. fit verò communiter hoc modo ceratum.

℞. Pinguedinis suis ℥ xij.
Argenti viui ℥ viij
Styracis
Theriacæ
Singulorum ℥ j.

Misce, & cum cera & resina pini fiat ceratum, aliqui ceratum hoc supra linteum extendebant, & à genibus infrà applicabant, & per octo vel nouem dies applicatum dimittebant, hócque in vtroque crure faciebant. Magnæ verò fiebant in ore exulcerationes, & in gingiuis ac palato. alij cum minori hydrargirij copia conficiunt, & cum alijs simplicibus. Verùm quia nõ sum aliorum modos relaturus, sed proprios, idcirco id tantùm referã quòd effeci, cùm vsus sum ceratis in hoc affectu. Primò ceratum, quòd sequitur confici iubebam. id verò secundùm ætates alterabam, secundùm anni tempora, & secundùm temperies. in sanguineis natura huius generis ceratum parari iubebam, vel (vt vno ac simplici verbo vtar) in calidis ita confici monebam:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

℞. Hydrargyrij ℥ iiij.
Pinguedinis anseris ℥ vj.
Misce & hydrargirium probè mortificetur, posteà adde
Gummi arabici
Masticheś
Colophoniæ
Singulorum ʒ ij.
Camphoræ ʒ j.
Mucilaginis psilij ℥ j.
Olei rosati omphacini
Ceræ
Resinæ pini
Singulorum quantum sufficit.
Misce, & fiat ceratum, hoc ceratum mediū est. Quando vehemēs confici volebam, hydrargyrij ℥ vj. sumi iubebam. In frigidis verò naturis eadem compositione vtebar, camphora, mucilagine psilij & oleo rosato omphacino prætermissis, & quæ sequuntur additis,
Styracis liquidæ
Styracis calamitæ
Singulorum ʒ ij.
Olei laurini quantum sufficit.
Eodem hoc genere vehemens quandoq; faciebam, quandoq; mediocre, quādoq; imbecillum, hydrargirij quantitatem mutādo. nam ipsum est, quod vehemens, mediocre, & imbecilli

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

becillû reddit medicamētum , vehemēs ſex recipit hydrargyrij vncias , mediocre quatuor, imbecillum duas, poſteà ſupra nouum linteum, vel ſupra coriumextendi iubebam, quod eſſet latitudinis quatuor digitorũ , & tantæ longitudinis, vt membra ambire poſſet. itaq; ſupra vtrũq; talum ceratum apponi iubebã, quod totum ambiret talum, & ſupra vtrũque genu, & ſupra vtraſq; coxendices, & etiã ſupra vtrũque carpum imponebã, & ſupra cubitum, & ſupra humerum, & per tres dies hoc modo ſeruabam , poſteà noua alia cerata imponebam , quæ per alios tres dies adhuc ſeruabam, iterúmque mutabã, & per alios tres dies in illis locis dimittebam, interim ſingulo mane Alexandri pilularũ ſcrupulum præbebã, ne gingiuæ, palatũ, & fauces exulcerarētur, ſcitóque tot debere eſſe cerata, quot ſunt membra, quibus applicãtur, aliqui per nouē integros dies cerata prima dimittunt, & nunquam mutant. verũtamen neque multum probo eiuſcemodi cerata, quoniam fallacia ſunt. nam & ſi vnum quandoque in ſanitatem reſtituant, decem erunt qui ſanitati minimè reſtituentur. idcirco horum ceratorum vſum prætermiſi.

Inunctiones impræſentiarum conſiderari debent, quæ ad hunc affectum valent, & homines ab eo procul dubio liberant. hæ verò

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

[...]nun[c]tiones secundùm temperaturas variæ debent, & anni tempora, ac ætates, idcirco necessarium est multas adducere compositiones, quæ secundùm harum cōditionum diuersitatem, variæ esse debent. hæc quæ sequitur communis inunctio est, qua multi in omnibus vtuntur absque delectu.

℞. Axungiæ suillæ neque recentis, neque antiquæ ℔ j.
Butyri recentis ℥ iij.
Theriacæ quæ sit in decimo anno ℥ j.ß.
Mitridati ℥ j.
Argenti viui ℥ ij.ß.
Cinabaris ℥ ß.
Lythargirij auri
Salis communis
Singulorum ℥ j.
Masticheſ
Colophoniæ
Singulorum ℥ v.
Olei laurini quantum sufficit.

Misce, & fiat vnguentum, aliqui non accipiunt oleum laurinum, sed aquam fumi terræ & scabiosæ ad tantam quantitatē, quod omnia simul commisceri possint, mihi tamen potiùs arridet, vt oleum recipiatur. alíi qui sunt, qui ita conficiunt vnguentum, sed est vehementissimum.

℞. Pinguedinis suis liquefacti ℥ iij.

Arg

Argenti viui ℥ iiij.
Styracis liquidæ
Theriacæ
Singulorum ℥ ß.
Misce,& fiat linimentum secundùm artem.
Nos verò aliis vtimur vnguentis, quorum
compositiones ne quispiam illas desideret,
in præsentiarum adducemus, si sit medium
tempus, vt Ver vel Autumnus, hoc vtor vn-
guento.
℞. Vnguenti Aragon ℥ vj.
Butyri recentis bene loti ℥ iiij.
Axungiæ suillæ ℥ ij.
Argenti viui ℥ iiij.
Masticheś.
Colophoniæ
Camphoræ
Gummi arabici
Singulorum ʒ iiij.
Olei laurini ℥ iij.
Myrrhæ Styraris
Bdelij
Singulorum ʒ vj.
Misce,& fiat linimentum molle.
Hoc vtor in mediis temporibus, & in tem-
peraturis neque calidis. neque frigidis, ta-
men ex perseuerante affectu frigidi efficiun
tur huius morbi ægrotantes,& hæc est me-
diocris compositio, inter vehementem, &
 imbe

imbecillem media. compositio enim vehemens sex recipit hydrargyrij vncias: imbecilla verò duas, vel tres. in æstate verò sequēti vtor linimento, & in calida temperie.

℞. Vnguenti Aragon ℥ vj.
Axungiæ suillæ aqua rosacea lotæ
Butyri eadem aqua loti
Singulorum ℥ iiij.
Hydrargyrij ℥ iij.
Olei rosati omphacini ℥ iiij.
Camphoræ ℥ ß. Bdelij
Styracis Myrrhæ
Singulorum ℥ iij.
Mastiches
Gummi arabici
Colophoniæ
Singulorum ℥ ij.
Olei nenupharini ℥ iij.
Misce, & fiat linimentum.

Si verò sit hyemale tempus, & temperies frigida, hac vtor inunctione.

℞ Vnguenti Aragon ℥ viij.
Butyri loti cum aqua saluiæ
Pinguedinis equinæ
Singulorum ℥ iiij.
Olei laurini ℥ v.
Myrrhæ Aloës
Croci Styracis
Bdelij.

Sin.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Singulorum ℥ j.
Masticbes ℥ j.ß.
Mitridati
Theriacæ
Singulorum ℥ ß.
Hydrargyrij ℥ iiij.
Petrolei ℥ iij.
Sulphuri ℥ ij.

Misce,& fiat linimentum: quod fieri potest vehementius, si sex vncias hydrargyrij recipiat, & minus vehemens, imò imbecillum si duæ vnciæ tantùm sumantur, vel tres. Nota verò in æstatis linimento nonnunquam esse faciendum vehementius linimentum, quàm quod quatuor vncias recipiat hydrargyrij, quia ob æstatis calorem vires vehementer resoluuntur. Si verò sit temperies frigida,& tempus æstiuum, simplicia contempero,& si sit temperies calida,& hyemale tempus. nam necessarium est medicũ ex proscriptis hisce formulis secundùm varias,& temporum,& temperierum complicationes, compositiones, quæ conueniunt sibi parare, & magis ac minus addere, vt opus est?

De inungendi autem modo diuersi inter se videntur authores. Nam aliqui à genu infrà inungũt,& à cubito infrà, ídq; faciũt bis in die. mihi verò potiùs placet, vt semel modus inungẽdi

tantùm in die inungatur, & hoc modo sum-
mo mane brachia inungantur, ac crura, bra-
chia in quam ab humeris ad extremas ma-
nus, apud ignem fricando, & penetrare fa-
ciendo, & à coxis ad extremas pedis partes,
apud ignem etiam fricando, posteà quatuor
fasciis & crura vinciantur, & brachia, & in
calidum lectũ ponatur, calidísque pelliceis
vestibus contegatur, vt sudare valeat, & per
integram horam probè tectus remaneat, vt
prorsus sudet, posteà bene abstergatur, &
per aliam horam cum minori stragularum
copia sinatur, vt à sudore quiescat, posteà
per aliam horam adhuc quiescat absque stra-
gulis, quæ sudorem excitare possint. post
has tres horas è lecto surgat si voluerit, &
prandeat, in hoc casu quia vires ab hac inun-
ctione resoluuntur, fasciæ auferantur, & in-
duat se interula alba, quam deinceps non
mutabit, nisi posteaquam fuerit lotus, ci-
bósque probi nutrimenti sumat, vt phasia-
nos, perdices, auiculas, capos, pullos galli-
naceos, & columbaceos, oua, hædos, vitulos,
optimáq; vina bibat, & si è lecto surgere vo-
luerit, surgat: sique hyems sit, in calido cu-
biculo maneat. si verò æstas, in frigido mi-
nimè præstat, sed in tẽperato. Et ita in me-
diis temporibus, in his tamen temporibus
mediis, ad calidum potiùs inclinet. ante
inunct-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

inunctionem debuit insumpsisse pilularum Alexandri scrupulum vnum, hócque singulo mane fiat, vsque in inunctionis finem, quem per dies nouem perdurabit. nisi tantum excerneret. quòd nonnunquam pilulas præter mittere cogeremur: quia octies vel decies & copiosæ, per tres aut quatuor dies successiuè excreuisset, vesperi hora conuenienti si cœnet, & cibis iam dictis vescatur.

Secunda die summo mane eodem modo inungatur, eodémque in omnibus tractetur modo, & tertio die, & quarto, vsque in nonum diẽ. Nota verò, quòd secunda & tertia die ægrotus peiùs habere videbitur, posteà quarto die dolorum remissionem vel crustarum manifestè sentire incipiet. & hoc in his, qui de recenti contagium recepere. in his, verò, qui morbo antiquo laborant, ad sextum vsque diem peiùs habere videntur, posteà in sanitatem restituuntur, imò medicus animaduertere debet, cùm in nona sunt inunctione, nunquid sanitati restitutus esse videatur, si adhuc hæsitet, decima vice inungi faciat, & vsq; ad duodecimam, si opus est. Notãdum verò est in forti inunctione non esse pertranseundum nouum diẽ in mediocri decimum, in imbecilla duodecimum.

Solent quarto die dentes, & gingiuæ do-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ler, atque exulcerari, tunc hordeũ sumatur cum aliquibus plantaginis foliis ac myrtillis, bulliãtque simul, & ex hoc decocto os frequẽter abluatur, posteà si aliquæ paruæ fiant exulcerationes, mel rosaceum addatur, deinde alumen, & frequẽtissimè abluatur, cùm probè expuit decoctum istud fiat.

℞. Caricarum
Passularum
Sebesten
Singulorum ℥ ß.

Misce, & bulliant in aqua, posteà mellero sacco addito, os abluatur, ac gargarizetur. hoc vtor decocto, quandoque ex vlcusculis pus excitandum est, quandoq; æstiuo tẽpore coactus fui sinere, vt hi in ore cucurbitæ succum seruarent, vel cucumeris, vel portulacæ, & quandoque oleum amygdalarũ dulcium in ore seruandum iussi, quod recenter expressum esset. Nota verò inter illa, quæ in hoc casu magnum faciunt ardorem, potissimum esse vinum, quandoque lacte ablui iussi, quandoque iure pingui, vt magis commodum videatur ægrotanti, in nouem inunctionum fine sequenti die iubeo, vt vino albo potenti, in quo rosæ ebullierint, crura ac brachia linteo madefacto probè lauentur, & alba interula induantur, sequenti die iubeo, vt aquæ dulcis balneum ingrediant

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

diantur,in qua fequẽtes herbæ ebullierint, neque opus eſt,vt tot ſint,vel pauciores, vel plures,ſed illæ ex his ſumantur, quæ haberi poſſunt.

℞. Saluiæ
Menthæ
Roris marini
Roſarum rubrarum
Florum chamæmeli
Stœcadis Meliloti
Foliorum lauri
Rutæ Pulegij
Calamenti
Hyſſopi
Arthemiſiæ
Abſinthij Iuæ
Singulorum M iij.

Miſce, & bulliant in ſufficienti quantitate aquæ,& ægrotãs hyeme,ac in mediis temporibus lauacrum huius decocti ingrediatur,& optimè lauetur, vt nihil inunctionis ſupra carnem relinquatur, Si verò ſit æſtas, ex ſequentibus herbis balneum cõficiatur.

℞. Roſarum rubearum
Violarum
Cap.ven.
Florum nenupharis
Florum chamæmeli
Singulorum Man.iij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Myrtillorum
Nucum cyparifsi.
Balaustiarum
Singulorum Man.ij.
Meliloti
Baccaræ
Singulorum Man.j,
Misce, & bulliant in aqua secundùm artē. Postquā fuerit bene lotus, inungatur oleo de rosetis vocato totus, ac in lectum ponatur, vel oleo de floribus citranguli. lectus verò sit albis linteis odoratis stratus, & alba induitur interula, nitida, & odorata, & hoc nitido lecto parumper fruatur, posteà cibum sumat, quia sanitati restitutus est, tamen ab re non erit, singulis hebdomadibus per mensem scrupulos duos pilularum Alexandri exhibere, in hoc etiam casu dum inunctio fit principalia membra roboranda sunt: cor igitur hac inunctione perungatur,
℞. Olei de citrangulis ℥ iij.
Boli armeni
Terræ sigillatæ
Singulorum ʒ j.
Theriacæ ℥ ß.
Misce, & cum cera fiat linimentum molle, quo in hyeme vtaris, & in temporibus mediis. in æstate verò non misceatur Theriaca, sed theriacæ loco apponantur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Sandalorum rubrorum
Sandalorum luteorum
Singulorum ʒ ij.

Post inunctionem epithema cordi supraponatur, si hyems sit, ita confici debet.

℞. Aquarum rosarum
Aquarum citrangulorum
Aquarum melissæ
Singulorum ℥ iiij.
Galliæ moschatæ
Corticum citrorum
Singulorum ℥ ß.
Caryophyllorum
Cinnammomi
Singulorum ʒ ij.
Aceti ℥ j.
Vini cretici ℥ ij.
Musci
Ambracani
Singulorum G̈ ij.
Croci G̈ vj.

Hæc omnia simul misceantur, deinde linteum madescat, & supra cordis regionem extendatur. si verò sit æstas hoc fiat, quod sequitur epithema,

℞. Aquarum rosarum
Aquarnm citrangulorum
Aquarum boraginis
Singulorum ℥ iiij.

Spe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Specierum triasandalorum
Succi limonis
Singulorum ℥ iiij.
Succi nenupharis ℥ ij.
Aceti ℥ ij.
Musci
Ambracani
Singulorum Ǧ j.
Croci Ǧ iij.
Misce.
Iecur insuper infrigidante Galeni inungendum est cui nonnihil vnguẽti sandalini hoc modo addatur.
℞. Infrigidantis Galeni ℥ iij.
Vnguenti sandalini ℥ j.
Misce.
Ante prandium atq; cœnam sequentis eclegmatis ad auellanæ quantitatem insumendum est, si hyems sit, aut medium tempus.
℞. Zuccari rosati
Zaccari boraginati
Singulorum ℥ ij.
Lætificantis Almansoris.
Diamusci dulcis
Singulorum ʒ j.ß.
Theriacæ magnæ ʒ j.
Boli armeni
Terræ sigilatæ
Singulorum ℈ j.
Misce

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Miſce, & cum ſyrupo de corticibus citri fiat electuarium. Si verò ſit æſtas, ex his eclegma conficiatur.

℞. Zuccari roſati
Zuccari boraginati
Singulorum ℥ iij.
Lætificantis Almanſoris
Diamuſci dulcis
Singulorum ʒ j.
Camphoræ ʒ ß.
Sandalorum rubrorum
Sandalorum luteorum
Singulorum ℈ j.

Miſce, & cum ſyrupo de acetoſitate citri fiat eclegma. Si verò ægrotum reficere tibi placuerit, quia ipſius vires haud robuſtæ ſint, tunc ſequentes morſellos (vt communi vtar nomine) fieri iubeto.

℞. Pulpæ caponũ, vel phaſiacorum ℥ vj.
Nucleorum pineorum
Piſtachiorum
Amygdalarum dulcium
Singulorum ℥ iij.
Cinnamomi ℥ ß.
Gingiberis Garyophyllorum
Singulorum ʒ j.
Muſci G̈ ij.
Ambracani G̈ iij.

Miſce, & cum zuccaro quantũ ſufficit, fiant

vocati morselli, quorũ vnusquisq; sit quãti tatis se miunciæ, & vnus singulo mane ante prandium accipiatur, ac vnus ante cœnam.

His omnibus ex ordine peractis arbitrãdum est hũc ægrotum esse in sanitatem restitutum, tamen post inunctiones ad abundantiorem cautelam, iubeo, vt per viginti saltem dies. ligni Indici decoctum sumatur, hoc etenim est id extremum, quod sanitatem exquisitè confirmat.

Contingit nõnunquam dum aliqui inunguntur, vt duros habeãt in capite tumores aut in aliis corporis partibus, sed presertim supra tibia spiculum, in eo, in quo sunt loco prędicto linimento inungendi sunt, aut ceratum hoc parandum, ac loco intumescenti supraponendum, cùm illud prius supra corium extenderis.

℞. Mercurij ℥ ß.
Diaquironis maioris ℥ j.
Ammoniaci præparati ʒ vj.

Misce, & fiat cerarũ. Si verò in eisdem locis adessent crustæ, eodẽ modo essent inungendæ, & prædictũ ceratũ apponendum, tamen ex sola inunctione ad brachia & ad crura crustæ in quocunq; sint loco, decidunt.

Dum inunguntur ægroti, euitandum est, ne testium bursa inungatur: nam pelle exuitur cùm maximo pruritu, id tamen nihil

nihil est, præter incommodum pruritus ea noua pelle induitur bursa.

Denique, ne aliquid prætermittamus ex his, quæ fieri possunt in hoc affectu, vel quæ fieri consueta sunt, nonnulli hac inunctione vtuntur,

℞. Olei chamæmelini
Anethini Laurini
Iridis Rosacei
Singulorum ℥ ij.
Terebinthinæ ℥ j.
Axugiæ [illegible]liæ recentis ℔ .ß.
Lythargyrij auri Cerussæ
Sublimati puluerizati
Singulorum ʒ ij.

[illegible]ulliant simul vna ebullitione, & cum ab [illegible]gne remouentur, adde simul,
Cineris vitis Thuris
Mastiches
Singulorum ℥ ß.

[illegible]mnia simul misceātur, & conficiantur ad [illegible]rmam vnguenti: posteà accipe,
Argenti viui extincti ℥ iij.
Styracis liquidæ ℥ j.

[illegible]isce omnia simul, & in mortario bene [illegible]ſantur, quoad fuerint probè simul mi-[illegible], & in vnguenti formam redacta, hæc est [illegible]q[illegible]orum inunctio, qua in omnibus dif-[illegible]e[illegible]ter vtuntur tam in calidis, quàm frigi

dis

dis, tam in æstate, quàm hyeme, & mediis temporibus, & est nõ valde efficax vnguentum, sed illud addere volui, ne quicquã prętermitteretur, quod desiderare posses.

Dubium vero contingit, cur in hac vnctione, morbus per os ferè expurgari videatur, & quantò magis expuũt, tantò magis in sanitatem restituuntur, nonnulli hoc referunt in proprietatẽ quandam, ad quam habet argentũ viuum, vt ipsius natura sit ad os transmittere materias, quæ in corpore cõtinentur. at mihi insulsum videtur ad has proprietates, quarũ rationes reddi non possunt, confugere velle. Alij dicunt esse calidissimæ naturæ, nam ad quartũ ferè ordinẽ attingit, idcirco materias crassas lique facit, & ad os trãsmittit. At dices, cur ad alias partes non transmittit, & cur ad os potiùs, quàm ad illas? Alij dicunt ad os illas solùm materias trasmitti, quæ in capite sunt: & experientia oppositum ostendit, quoniã & reliquæ materiæ, quæ in corpore sunt, ad os transmittuntur. nam tanti materiæ copi[a] quandoq; exit, vt ad illam recipiendam se[x] capita nõ essent satis. Calidum verò esse ar[-]gentum viuũ ex Paulo collicere volunt. se[d] de hac posteà nos potiùs arbitramur frigi[-]dæ esse, & tenuiũ partiũ naturæ, cùm & ip[sa] intensissimi hyemis frigiditas, dum subi[t]

nostr[i]

nostra corpora, illa penetrat, & necessariò est tenuiũ partium, aëri nimium innititur, qui per cutaneos meatus ad ossa vsq; penetrat, ita argentũ viuum, & si frigidum sit, tamen tenuiũ est partiũ, cùm sit aqueæ naturæ. hoc verò ita ostenditur, si in crassissimi corij marsupium argẽtum viuum imponatur, & bene comprimatur per solidas corij partes, exit hydrargyriũ: nam sua tenuitate nouit insensibiles illius corij meatus inuenire, quos fortè aqua ipsa nõ inueniret, vel non tam citò: quia aliquid habet sulphuris admisti in sua substantia. Vnde dicendum est argentum viuum sua frigiditate membra omnia comprimere, & ad locum illum comprimere, per quem natum est, naturam humores trãsmittere. Cùm verò os vnus sit locus ex illis, non mirum si ad os materiæ repercutiantur, tamen & in aliquibus ad anum tendunt, & per anum exeunt, qui est alter locus, per quem natura solet transmittere humores, & ideò ad expulsionis loca repercutit. hic verò locus, qui os vocatur, materias facilè recipit, quæ à capite, thorace, & aliis partibus ab aliquo violento medicamento repercutiuntur. itaq; hanc arbitror esse causam, cur materias ad os trãsmittat, sua insuper tenui natura crassas materias attenuat, vt illas ad os facilè repercute-

re posſit. Quempiã vidi, cui ex hac inũctio-
ne anus ita exulceratus, vt ſunt gingiuæ
ob harũ ſcilicet materierum tranſmiſsion
ad anũ, vt cauſa cur ad os trãſmittit ſit quia
repercutit, & cũ vehemẽtiã, ad vnã expulſio
nis viã materias trãſmittit. Vna autẽ via eſt
os, quæ facilior eſt, quàm anus, cùm plure
partes ſint ori magis propinquæ, quàm
ano, ex his inquam partibus, quæ in corpo
re ſunt humorũ capacibus, neq; vehemẽ
expulſio per venas fit, quæ ad os expreſſ
tranſmittunt, fortè ita dicendum eſt de re
percuſsione per hydrargyrium, facta ad os

Aliâs ſentire ſolebam eſſe calidæ tempe
riei hydrargyriũ, & tũc facilius erat rati
nem reddere, cur materiæ ad os decurran
mouebâtq; ad ſentiendũ, quòd eſſet calid
ex quodam Galeni loco, in quarto de Sim
pliciũ medicamentorũ facultatibus cap. 1
vbi incidenter de hydrargyrio tractat, &
inquit, eſſe craſſatum partium, & poteſtat
calidum, ſicut ferrum. nam illud ferro com
parat: & dicit ventrẽ exulcerare, non alite
quàm ferrum ignitũ ac lapidem. Sequitu
verò, tum exurunt, cùm ſcilicet in corpu
diſtribui præ grauitate haud poſsint, ſe
Galenus in hoc mihi parcat. Nam experie
tia oſtẽdit per corpus mirè diſtribui arge
tum viuum, & maximè penetrare. nam ſ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

lis inűctis manibus vnguẽto, in quo argentum viuum receptũ sit, per totũ corpus penetrat, egomet cùm nonnunquam scabie affectus essem, & inungi renuerem, argentum viuum suillæ axungiæ miscui, posteà manuum carpum tantum deliniui, & vniuersi corporis scabies trium dierũ spatio tota exhausta est, hinc colligi potest: an penetret, & per corpus distribuatur, an nõ. Prætereo, quæ superiùs dicta sunt de argento viuo in defunctorũ capitibus in sepulchris repertũ, tamẽ brachia tantùm & cruca inuncta sunt, dici insuper Galenũ illud facere calidum potentia sicuti ferrum, quoniã igniri possit & incalescere, sed in actuali sua natura frigidum est. veruntamen de argento viuo hoc dici non potest, quoniã vt igniatur minimè expectat. nam totus euaporat, cùm ignẽ sentit, nisi sit alicui rei mistum, & mortificatũ, vt cùm aduritur. antiquitus verò vtebatur etiã, & per os præbebatur ad nonnullos alui dolores, Paulo teste lib. 7. At dices Galenum dicere igniri in humano corpore, & in animante accipere mutationem, non aliter, quàm lapis ferrúmque ignitum, tum exulcerant, tum exurunt, verùm hoc non videtur, quòd exulceret viuum argentum exurátue. Aliàs arbitratus sum Galenum modicam habuisse hydrargyrij cognitionem.

nam in 9. de simplicium medicamentorum facultatibus apertè dicit hydrargyrium nõ esse ex sponte nascentibus medicamentis, sed ex iis quæ præparantur, veluti psimithium, ærugo, misoricum, lythargyros. at hydrargyros quandoque est vomica terrenis quæ à minera exit, fortè Galenus intelligi quòd postquam collectum est expurgatur, sed hoc non aufert quin sit sponte nascens medicamentum. id verò confirmat meam sententiam, quod Galenus haud probè cognouerit argenti viui naturam, quia statim sequitur: nullum autem eius feci periculum, neque quod interimat si deuoretur, neque vbi foris admota sit, vt planè videas Galenum haud probè hydrargyrij naturam nouisse. Sed aliud etiam me commouebat, vt putarem esse calidæ temperiei, argentum viuum, Pauli videlicet sententia à Rasis adducta, qui expresè fatetur (iuxta Rasim) calidum esse hydrargyrium, veruntamen Paulum diligenter considerans, nullum inueni locum in quo hoc fateretur Paulus. tamen bis de hydrargyrio verba facit, & libro quinto capite lxiiij. & libro vij. in litera v, & tamen neque in vno, neque in alio loco mentionem facit quod calidum sit, nedum quòd tali qualitate, vel tali, ex pri-
mis

it sit præditum. Et Aristoteles calidum esse
sundere videbatur in iiij. Meteor. libro,
um de his quæ coagulari non possunt, agit:
i qui. Incoagulabilia autem sunt, quæ-
aque aut humiditate aquosa carent, aut
on aqueæ sunt, sed plus calidi & terræ, vu-
mel, & mustum, aut plus aëris, sicut olei,
argentum viuum, hic supple, iterum aut
us calidi & aëris, vt notetur in argento vi
adesse plus calidi & aëris, propterea non
sse coagulari. hunc addiscant chymistæ
omodo fixum reddere posint suum mer
rium, quod tantopere quærunt, & quæsi-
re, nunquam tamen inuenerunt, neque
t arbitror) inuenturi sunt. At hæc esset via
manere ab ipso aëream naturam, & cali-
m, tunc enim fixum redderetur, sed am-
iùs non esset viuum argentum, neque e-
i argentū. Ad rem verò redeuntes, Aristo
les argentum viuum calidum facere vide
r, & aëreæ substantiæ, ob quam naturam
renni motu agitatur, at liber hic quartus
eteororū Aristotelis tali authore dignus
on videtur, multæq; in eo imperfectiones
nt, neque ad tres meteologicos præscri-
os libros aliquid commune habet, imò ad
os nihil penitus sperare videtur, idcirco si
n recipiatur vt Aristotelis liber, non erit
gni momenti erratum. tamen argentum

viuum aqueum facit, & monet esse vti aquã, quæ cum terra valde tenui miscetur sulphurea, & est horum mistio vehementissima, hinc perenniter mouetur, album esse dicit, ex aquæ albedine, & tenuissima terra mista, cùm verò partes aqueæ magis appareãt in ipso quàm sulphureæ, frigidum potiùs censendum est, quàm calidum. At Haliabbas ac Rasis in vltimo continentis illud faciunt non tantum calidum, sed & adurentis naturæ, quan uam alij calidum tantum in secundo esse fateantur, tamen simpliciter nos potiùs frigidum esse dicendum iubemus, at argumentantur recentes quomodo illud potest esse frigidum, quod corrodit ac mordicat? id profectò quod huius generis est, frigidum esse non poterit. at argentum viuum corrodere ac mordicare Dioscorides testatur, igitur calidum esse oportet, at eiuscemodi argumentatio non vno errore scatet, sed pluribus, cùm prima propositio, cui tota ratio innititur, absurda sit, non enim omne, quod corrodit, & mordicat, calidum est, nam hyemis tempore frigidus aër corrodit, ac mordicat: tamen nulla caliditate præditum est, sed simpliciter frigidum, neque etiam Dioscorides aliud dicit, quàm intestina erodere suo pondere, illa inquam nõ qualitate aliqua calida, sed suo pondere lædit, ac

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

it, ac perforat. At hoc non facit in parua co
ia sumptum, quoniam pondus tale nõ est,
t intestina perforare, ac penetrare posſit.
Ar iterum argumentantur, cùm in rebus
ymbolum ſit, ſi argentum viuum ſtatim in
ërem conuertatur, quis negabit illud eſſe
ereæ naturæ? in aërem verò ſtatim conuer-
i id oſtendit, quod ſi igni applicetur, in fu-
num conuertitur, qui ſtatim aër euadit, ad
uantum ratio hæc conueniat, tibi oſten-
ere poteſt aquæ in aërem conuerſio per i-
gnis applicationem, nam cùm ignis aquæ
pplicatur, ſtatim in vapores conuertitur,
ui aër mox efficiuntur. tamen non ſequi-
ur, ergo aqua calida eſt. ita neque ſequi de-
et, in fumos conuertitur, qui ſtatim aër effi
iuntur, igitur argẽtum viuum eſt calidum,
uoniam & id ſymbolum quod dicunt, non
acit, vt habeat qualitates illius in quod ha-
et ſymbolũ, nã aqua habet ad aërẽ ſymbo
i, tamẽ nõ ſequitur, quod aqua aëris quali-
ates habeat, vt in genere ego potiùs arbi-
er eſſe frigidæ temperiei, tamẽ ob pondus
naximum, quod habet, tũ quia cũ eo aliqui
elinuntur naturalis calor retrahitur, ac ad
nteriora retruditur: tum quia iuxta Auicen
am ægritudines frigidas inducit, vt para-
yſim, ſtuporem, epilepſiam, apoplexiam,
ſimiles ægritudines. Prætereo in præſen-

tiarum argumentū à nominis ratione, quoniam hydrargyros vocatur, ac si dicatur aqueum argentum, vt notetur eius naturam esse de aquæ natura, quanquam hoc attribui posset suæ mobilitati, vt aqueum dicatur, non quia sit de aquæ natura, sed quia motū habeat, albedinem ac luciditatem, vt aqua, imo nonnulli ex mobilitate sumere volunt, quòd calidum sit, quoniam res calidæ motu magis præstant, quàm frigidæ, sed friuolum est argumentum, cum aqua ipsa quæ frigida est, si in plano ponatur, discurrat, nec sistere possit, ita argentū viuum in plano positum discurrit, cùm verò terminum habet, ibi sistit, neque ampliùs mouetur, vt in summa inferre voluerim argentum viuum esse potiùs frigidum, quàm calidum, tamen & aliquas partes habere calidas, non enim est simplex corpus elementare, sed ex elementis compositum, aqueo elemento superante, cùm aërei miscella terra potissima ac tenuissima, quæ sulphurea est cum ignis portione vehementer commista, planum verò est sulphuream subesse naturam, si quis illud tractet, nam manus sulphur olent. Conciliator in suis differentiis duobus modis conatus est 151. differentia authores in tanto dissidio conciliare. Vnus est modus, quia ex duabus conficitur partibus viuum argentū,
ex

x aquea inquam parte,& sulphurea, ratione queæ frigidū dici potest: ratione verò sulphureæ calidum. Alter conciliandi modus st, quod triplex reperitur argenti viui species. Vna, quæ (iuxta Dioscoridem) ex minio t,& cinnabari, nam hæc in testeum cacabū onuntur,& ferreo cooperculo exquisitè tegitur,& igni exponitur, post tres aut quauor horas ab igne remouetur,& quod operulo inhæret, colligendum, aliud est huius rgenti genus, quod decurrit per montes, est (Plinio teste) veluti vomica, quæ perenniter illud emittit. Extat & tertium genus, uod ex montis lapidibus extruditur, sicut alia extruduntur metalla, hócque vi ignis fficitur, tunc monet hoc tertium genus esse calidum, reliqua duo frigida: vt ex harum pecierum distinctione in authores differen ia statuat, & conuenientiam, & illos haud dissidentes reddat.

Sed vt huic negotio finem imponamus, dicendum est argentum viuum esse diuersarum partium calidarum inquam & frigidarum, at frigidæ calidas superant, itaque diuersitatem partium ponendo, faciliùs ratio redditur, cur ad os materias transmittat, nam pars calida penetrat, & frigida illā sequitur, calida attenuat, frigida repercutit, & ad propinquiora loca repellit. Vnde cùm

materiæ quæ in capite,thorace,ac similibus partibus sunt,ori potiùs,quàm ano propinqua existant,idcirco ad os faciliùs transmittuntur,& per illud exeunt. Cùm verò experientia ostendat eos,qui inunguntur,in oris fœtorem incidere,cùm inunctiones hydrargyros ingreditur,secus verò est,si aliis inungantur inunctionibus, in quibus absit hydrargyros.idcirco petēdum videtur cur oris fœtorem inducat viuum argentum,nonnulli respondent hanc esse argenti viui naturam,nam sua proprietate oris fœtorem inducit,arbitror esse materias istas, os petentes, quæ oris fœtorem pariunt,tamen cùm experientia ostēdat,nō paucas mulieres hydrargyro vti sputo extincto, ad mactandos in puerulis pediculos,& compositio huiusmodi ex sputo,scilicet & hydrargyro fœteat,arbitrādum est & nōnihil etiā ad fœtorē addere viuū argētū:in inunctione verò corpora penetrat,& sputo miscetur, per insensibiles verò meatus corpora penetrare,planū fiet,si quis inunctorum capita, cùm mortui sunt,inspicere tentet,ego nō semel in sepulchris argentum viuum in mortuorum capitibus reperi,vidi & quempiam, qui ter fuerat in brachiis solū de more, & cruribus inunctus, tamen cùm nonnunquam latrinæ insideret,argenti viui paterā ferè euomuit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ei quam euomuerat pondus persensit, vxorem acciuit, quæ lumen (nam nox erat) afferret, nimirum quid euomuisset, inspecturus erat, arbitrabatur ipse crassam pituitam se inuenturum, in terram aspiciens nihil prorsus inuenit, at propè loci parietes argenti viui, quod euomuerat, magnam quantitatem reperit, vt planum sit à brachiis & cruribus in ventriculum per occultos meatus penetrasse, referebat verò quòd antequàm euomuisset, multi erant dies, quòd in ventriculo pondus quoddam & miram angustiã sentiebat. Mirum tamen videtur quomodo in ventriculo permanere potuerit, & ad intestina non descenderit: fortè quia erat in ventriculi cauitate, & ob pondus ad pyloron ascẽdere non poterat, at magno naturæ nixu facto illud euomuit.

Petes iterum, cùm venenum sit, cur hunc non interfecit, qui tanta Mercurij copia plenus erat? Dicimus naturam fuisse paulatim illi veneno assuetam, vel dicamus Dioscoridem & alios authores dicere esse venenũ suo pondere. At inquies in tanta copia cur ventriculum non perforauit? fortè dicẽdum naturã suæ qualitati suóque ponderi paulatim fuisse assuetam, secus esset, si statim biberetur, & per os vẽtriculum ingrederetur. Nota insuper multa esse, quæ homini ve-

nena

nena sunt, cùm verò homo aliud veneni genus receperit, cui illud sit aduersissimum, hoc non esse amplius venenum, sed magis antidotum aduersus primum venenum. hoc elegantissime ostendit Ausonius Gallus in epigrammate, in quo refert vxorē quādam veneno virum suum necare voluisse, & cùm venenum temperasset, visum est illi nō esse decentem copiam, & huic primo veneno addidit argentum viuum, quod fuit viro suo aduersus primum venenum antidotum, ita vero cecinit poeta:

Toxica Zelotypo dedit vxor Mœcha marito
Nec satis ad mortem credidit esse datum.
Miscuit argenti lethalia pondera vini,
Cogeret vt celerem vis geminata necem.
Diuidat hæc siquis, faciunt discreta venenum
Antidotum sumet qui sociata bibet.
Ergo inter sese dum noxia pocula certant,
Cessit lethalis noxa salutifera.
Protinus & vacuos alui petiêre recessus,
Lubrica deiectis qua via nota cibis.
Quàm pia cura deum prodest crudelior vxor:
Et cum fata volunt, bina venena iuuant.

Eodē pacto gallicus affectus venenū quoddam est humano corpori, cui argentū viuū aduersatur. Vnde homini gallica lue affecto non est venenum, sed potius antidotum, tamen nec homini venenum esse argentum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

viuum dici poteſt. nam per os nonnunquam pueris pro vermibus adhibui, & ſanitati ſtatim reſtituti ſunt.

At hic dubium non mediocre occurrit diluendum, quia in lue gallica nerui, vt plurimùm afficiuntur, at argentum viuum neruis obeſſe communis omnium conſenſus aſſerit, & paralyſim inducere teſtatur Auicenna. Conueniens igitur non erit ad luem gallicam medicamentum hydrargyros, cùm & neruis, ac iuncturis obſit, quæ partes à morbo gallico maximè infeſtantur, dicendum eſt eſſe communem ſententiam, & veram, quòd neruis obſit, ac iuncturis, imò & dentibus etiam obeſt, ſed quod medicamentum eſt, quod alicui non obſit parti? tamen multò minus argenti viui nocumentũ eſt, quàm id ſit, quod præſtat vtilitatis, nam ex tam ſeuo affectu in ſanitatem reſtituit, quanquam læſio quædam neruis illata ſit, atque iuncturis, ſed tantum excellit ſanitatis præſtantia, vt hæc minima nocumenta digna non ſint, vt conſiderentur. imò & læſio iſta palam non ſentitur.

Nota etiam, cùm quiſpiam ex hac lue inungitur ſecunda ac tertia die, & vſque ad quartam, dolores ac affectum ſupercreſce[illegible] poſteà remitti incipere, nam cùm pri[illegible] lis diebus homo inungitur, ma[illegible]

teriorum commotio, ob quã dolores augentur, at in inũctionis perseuerantia resoluuntur humores, & iam omnia mitescere incipiunt, per ósque expuũtur, imò vidimus hos nonnunquam febre correptos esse, & dum inunguntur à febre immunes euadunt, vt quandoque quarto vel quinto die febres ac dolores penitus cessent.

Cùm verò in gallico affectu dolores potissimùm circa iuncturas homines exerceãt ac perturbent, quærendum fortè erit, cur aliæ partes æquè non molestantur, dicendum est in iuncturis adesse cauitates, quæ materia implentur, & ideò partes illæ potiùs, ac magis quàm aliæ, quæ nihil recipiunt dolitant. si verò dicas, & si in iuncturis materiæ coadunentur, tamen & in eisdem iuncturis fieri motus, qui materias in ipsis contentas resoluere possunt, dicendum est motum non esse tantum, vt materias omnes quæ in iuncturis continentur, resoluere possit, imò nouæ semper in ipsis aggregantur, nũc de communi motu, quo vtimur loquor, non de violento, & continuo, ac vehemente, quoniam nonnullos vidi à lue gallica absolutos, per solum vehementem motum, ac continuum.

Petes insuper, cur inungi hoc modo ab omnibus ferè euitetur. Respondemus hanc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ſolam eſſe cauſam, quia omnes exulceratio-
nem illam oris verentur, tamen inunctio i-
pſa ſalutaris eſt à diis potiùs, quàm ab ho-
minibus inuenta.

At petes etiam, quæ cauſa ſit, cur argentũ
viuum ita proſit & nihil aliud ſit, quod æ-
què prodeſſe poſsis? in hoc caſu neceſſarium
eſt ad occultas recurrere proprietates, quia
nulla alia videtur poſſe aſsignari cauſa, quã
iſta, quòd argenti viui proprium ſit hoc ef-
ficere, & quòd aliorum medicamentorum
non ſit hoc proprium, Vnde proprietas ma-
nifeſta eſt hoc efficere argentum viuum, oc-
cultum verò eſt propter quod, & per quam
qualitatem hoc efficiat, niſi ſi perſiſtamus in
illa repercuſsione ex frigido cum parte cali-
da, quæ ingreditur, & attenuat, per quas qua
litates humores ad os repelluntur, & oris
partes exulcerant, & per illud exeunt.

Fortè petes, nũquid per eiuſcemodi inun
ctionem omnes ſanitati reſtituant: reſpon-
demus nos rariſsimos vidiſſe, qui per hanc
inunctionem non ſint ſanitati reſtituti, vel
pro parte ſaltem ab ægritudine abſoluti,
quãuis nonnulli ſint, qui inunctiones repre-
hendant, & dicãt argẽtum viuum epilepſiã,
heralyſim, & apoplexiam inducere. At ego
hominem vidi, qui ob inunctionem, in ali-
quod horum inciderit: tamen aurifices vidi,

& nonn

& nonnullos qui aurum purificant, & qui alia metalla auro deliniunt, qui ob argenti viui fumū in epilepsiam incidêre, paralysim, & apoplexiam, & breui, quos etiam curaui, & aliquos vidi ab eodem fumo resolutos, ac curaui, imò qui ferè stupidi euasêre, & iuxta Auicennam, tremorem inducit, & recta membra flectit, auditum obtundit, ac visum, & oris fœtorem parit, & omnibus animalibus eius obest fumus, iuxta Dioscoridem: prauum colorem efficit, & oris putredinem, cerebrúmque offendit, & Plinius lib. xxxiij. cap. tertio, & sexto, dicit esse vomicam liquoris æterni argentum viuum, & esse omnium rerum venenum, aurum insuper corrumpit. Nam si aurum in viuum argentū imposueris, liquescit ac destruitur, Auicenna iubet à stomacho & à membris nobilibus esse illa remouenda, in quibus recipitur argentum viuum extinctum, tamen nihil horum efficit in vnguento ad hunc morbū receptum, ipsius verò fumus omnia, quæ prædicta sunt, efficere potest, quando igne exagitatur.

Petes prætereà, nunquid sit aliqua præparatione muniendum, ne tantopere lædat, Dicimus nōnullos ita illud præparasse, acetum recepisse, & in eo viuum argentum imposuisse in testea olla, posteà lēto igne ebul

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

iri fecisse, quoad acetum fuerit consumptũ, semperq; baculo miscebant, vt ad minimas partes diuelleretur, posteà toties aceto lauabant, quòd cærulei esset coloris, ita magnus Chymista Geber præparari docuit, hiq; fatentur huius ita diluti vnciã plus valere, quã duas nõ diluti, alij verò sunt, qui hoc modo præparãt, argentũ viuum absq; alio liquore in vitreo vase ponũt, posteà vas aliud vitreũ obtortum supraponũt, & luto occludunt, & igni lento supraponunt, tenues ipsius partes vti fumus eleuantur, & vasis vitrei lateribus inhærent, posteà vasa aperiuntur, & quæ lateribus vasis inhærent, sunt argentum viuum præparatum, quod in vsu esse debet.

Fortè petes, quid per hanc præparationẽ efficiãt? respondent ab argentouiuo omnem sulphuris partem auferri, & omnem plumbeum partem, ac terream, at hoc absurdum esse arbitror, quia amplius non esset viuum argentum. Nos verò ita præparamus, vt cùm eo nihil sit pulueris, nihil crassi mistum, iubemus vt in densum coriũ imponatur, ac probè exprimatur, statim è corio exilit purificatum, hoc vtimur absque alia præparatione, hæcque sunt illa, quæ de his inunctionibus in gallico affectu fieri consueuerunt. Duo modi gallicum morbum expellẽdi iam pertractati sunt, suffumigia,

ſcilicet & inunctiones, & ſub inunctionibus tertiũ quendam ſubintelleximus modum, qui erat per cerataria illud abigere, nunc modum alium, & ſaluberrimum adducemus, quo hic affectus non inſtrenuè repelletur. Fit verò per decoctum Indici ligni in aqua, vel in vino, primò decocto in aqua, poſteà de confecto in vino verba faciemus. ego primus Ferrariæ ligni Indici decoctum in aqua illuſtri Aeneæ Pio 1525. exhibui, qui affectu gallico vehementiſsimè afficiebatur. videbatur tunc Ferrariæ inſomnium eſſe eiuſcemodi lignum, imò nonnulli ex nobilioribus illius temporis medicis hoc decoctum deridebant, & ego etiam primus decoctum in vino Ferrariæ adhibere cœpi 1534. peruenerat ad me libellus quidã ab Hiſpania allatus, in quo modus præſtabatur præbendi huius ligni decoctum in aqua, eodem modo præbui illuſtri Aeneæ Pio, & egregiè ſucceſsit, deinde verò multa iam inuentis addere cœpi, vt nũc commodiùs, ac faciliùs, quàm anteà præbeatur.

Triplex huius ligni Indici genus noui, quod indica lingua Guaiacũ vocant. Vnum eſt cõmune hoc, quod paſsim vẽditur, quod in extremis buxeum ferè colorem habet, ſubalbidum etenim eſt, meditulium verò nigricat, & ſplendidam quandam duritiem

habet.

habet, vocatur & lignum ſanctum, & palum ſanctum, nonnulli crucis lignum nominare cœperunt. Aliud genus noui, quod peculiariter nonnulli pharmacopolæ palum ſanctũ vocare cẽſuerũt, ac ſi primùm nõ ſit eodem nomine inſignitum, hoc lignũ magis albicat, quàm primũ, & ad luteum quẽdam colorem vergit, paruũ habet medi[t]uliũ ac pellucidum. Nõ pauci decepti ſunt rati lignũ hoc eſſe primi ligni Ramos. Verũ & ſi hoc genus non ſit nimis craſſum, tamen diuerſum colorem habet, Luſitanóſque allocutus ſum, qui Indiam perluſtrarunt, mihi retulerunt hoc eſſe diuerſum arboris genus à primo, iu genere inter hebani ſpecies numerari poſſunt, color inſuper oſtẽdit eſſe diuerſa, & odor. Imò huius ſecundi ligni Indici decoctum longè acrius eſt, quã primi decoctum. At ſi primũ lignũ eſſet trũcus, & hoc ſecũdũ rami, opus eſſet trunci decoctũ, eſſe longè acrius, quã ramorũ decoctũ. oppoſitũ verò experientia oſtendit, imò cùm Genuæ nonnunquã eſſe 1528. lignũ hoc vidi longè amplius quã primũ relatum Indicum lignum, hoc indiciũ eſt, ſi ſecundum hoc lignũ ſint rami, quòd ſuæ propriæ arboris rami ſint. Vidimus & tertium genus ab aliis diuerſum Venetiis, in pharmacopolio egregij viri Caroli, qui pro inſigni campanam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ſuſpenſam habet. Rubebat hoc lignum, & videbatur vti cornu rubrum in meditulio, imò lignum hoc eſt ferè totũ meditulium, tantũ margine quodam minùs rubro cingitur, deniq; extrinſecus adeſt cortex, eodem cum aliis corticibus colore inſignitus, de hoc nullum habui exprimentum, nullámq; notitiã, imò neque bonus Carolus, qui oſtendebat hoc lignũ, aliud referre ſciebat, quam eſſe aliud indici ligni genus, quod breuius in ſanitatem reſtituit quam alia faciant. Primum & ſecundum ligni genus in vſu habui: primo autem frequentiſsimè ſum vſus, bis verò aut ter ſecundo. idcirco de his duobus verba agemus, tertio poſthabito. A ſecundo verò incipiemus, veluti ab eo, in quo modicũ permanſuri ſumus, ac immoraturi, quoniam diu eſt, quòd illud in Italia non vidimus, ipſius verò vſus hic eſt, in primis is, qui affectus eſt expurgatur, poſteà ſequenti die vel altero victum remittere incipit, & minus edi, quàm eſſet aſſuetus, ſecundo die adhuc minus edat, & tertio minus, quartóque adhuc minus, ſemper quotidie minuendo, quouſq; nouum attingat diem, tũc verò tribus panis vnciis in prandio ſit contentus, & duabus in cœna, cum coriãdrorum cõditorum vncia, vel paſſularum mane, veſperi autem ſemiuncia ſit, & in hoc victus genere per

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

re per nouem dies perseueret,& singulo mane post septem horas à cœna sex decocti huius ligni vncias insumat post quinque horas ab huius syrupi sumptu prandeat. post septem à prandio horas, iterum sex alias huius decocti vncias ebibat, post quinque ab hoc decocto horas cœnet,in potu verò dum pradet ac cœnat,secũdum bibat decoctum, tertium,quartum,& quintum, quibus etiam vtatur,si interdiu vel noctu sitierit, cùm decoctũ sumit,in lecto sit,& iubeat se tegi, vt sudet,vel si à lecto surrexerit,calidum lectũ ingrediatur, in quo per horã cum dimidia, vel per duas horas iaceat,posteà surgat, & si sudauerit,abstergatur,si hyems sit,vel frigus adhuc vigeat, in cubiculo maneat calido,si æstas sit,& vehementissimus calor,fenestras aperire potest,& domũ etiã exire,vẽto autem inualescente occlusus maneat.

Decoctum verò istud eo modo conficietur vt explanabimus,quando modum conficiendi decoctum ex communi ligno docebimus & eodem modo de secundo decocto intelligito,tertio,quarto,& quinto, quoniã fieri possunt quinque decocta, quando opus est,& non plura.

Post nouem hos dies quibus decoctum ebibit,opus est paulatim cibum augere vt primo die nonnihil plus sumatur, tertio die au

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

gere, quarto, quinto, vsque ad nonum, quō die in naturalem cibi quantitatem peruenire debet, & consuetudinem sibi propriam, interim verò dum cibus augetur, paucifero vino vtatur, dum verò decoctum sumit, si non excreuerit, alternis saltem diebus huius generis clysma imponendum erit:

℞. Brassicarum Man. j.
Senæ Polypodij
Epithymi
Singulorum ℥ ß.
Saluiæ Maioranæ
Roris marini Iuæ
Foliorum lauri
Singulorum Man. ß.
Anisorum Fœniculorum
Amidis
Singulorum ℥ ij.
Pulpæ colocynthidis ʒ j.
Agarici ʒ j. ß.

Misce, & bulliant in sufficienti quantitate aquæ secundùm artem, posteà

℞. Huius decocti ℔ j.
Olei anethini Olei rutacei
Singulorum ℥ ij.
Hieræ picræ ℥ j.
Hieræ logadij ʒ ij.
Melis rosati colati ℥ j.

Salis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Salis communis ʒ ij.
Misce & imponatur.
Deinceps lignum hoc luteũ non vidi amplius in Italia, cuius adhibitio viginti septem dierũ spatio perficitur. nam diebus nouem victus minuitur, diebus nouẽ decoctũ sumitur, cum victus ratione tenuissima & diebus nouem cibus augetur, quoad ægrotus in suã naturalem victus rationem deuenerit, post viginti septem dies hoc ordine peractos ægrotum sanitati restitutum esse censendum est. nonnulli verò hunc ordinem per triginta dies seruarunt, vt diebus decem victus rationem diminuerent, & diebus decem decoctum præberent, & vltimis decem diebus victus rationem augerent cùm verò diu sit, quod lignum hoc in Italia non viderimus, de illo iam satis dictum esse putamus.
Nũc ad exhibitionẽ decocti Indici ligni cõmunis in aqua sermonẽ cõuertamus, superiorib9 annis huius decocti sumptio, nimis arcta esse videbatur, ac difficilis, nunc adeò plana, adeóq; facilis relicta est, vt qui æstiuo tẽpore id sumũt, domum etiã exire possit.
Scito autẽ huius ligni decoctum, & simplex fieri posse, & cõpositũ, si simplex fiat, hoc modo cõficiẽdum est, duodecim aquæ libræ sumantur, & vni libræ scobis Indici ligni misceãtur, & per viginti quatuor ho

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ras in infusione dimittātur, posteà pēdenda est aqua, quæ nō est in ligni scobe imbibita, si sex libras æquet, satis est, si nō æquet, quia scobi illa multū aquæ in bibendo cōsumit, tantū aquæ suppleatur, quod ad sex librarū pondus attingat, & supra ligni scobem huius aquæ tres libras iniice. Si vero in olla, quæ duple sit capacitatis harum rerū, quas receptura est, scobis scilicet & aquæ, sitque noua olla vitro delinita, posteà cùm tres aquæ libras inieceris, paruum quendam baculum accipito, & in ollæ fundum immergito, posteà baculum in illa parte signato, qua vltimò ab aqua madescit, deinde alias tres libras aquæ iniicito, quas à primis tribus diuiseras, quæ si tres non essent, tantum aquæ adiicito, quòd tres efficiantur, & bulliri facito quoad tres libræ fuerint consumptæ, Id verò erit, quádo tantum aquæ fuerit consumptum, quòd aqua ad signum vsq; in baculo factum cōsumpta sit, tunc tres aquæ libras quæ in vase sunt, per densum linteum percolato, & pro sumendis syrupis reseruetur, si quispiam voluerit simplex decoctum accipere, & nihil aliud, hoc insumat ita simpliciter cōfectum, veruntamen primò ægrotans purgandus est, vt suæ competit temperiei, & humorum abundantiæ, quam habet, purgatione perfecta statim sequenti die per

quinq

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

quinque horas anteprandium quatuor,quin que vel sex vncias sumat huius decocti,vt diligenti videbitur medico, qui illum curat, De quantitate vero sumendi decoctum postea verba faciemus,mox bene tectus dormiat, quantum illi lubuerit, vt si fieri possit, sudet.post quinque horas prandeat, in prandioque quatuor panis vncias sumat, & pugillum coriandrorum,siue passularum,siue seminum peponum conditorum,siue nucleorum pineorum,siue pistachiorum, siue amygdalarum, siue vuarum exiccatarum Ex Illyrio Ferrariam allatarum, siue lactucæ conditæ,siue cucurbitæ conditæ. Secundum verò decoctum, tertium, quartum, & quintum vini loco bibat,ita vero conficitur secundum decoctum,supra prædictam ligni scobem,sex aquæ libras iniicito, & bulliant ad consumptionem trium librarum, posteà percolentur, & seruentur, & secundo & tertio & quarto & quinto eodem fiat modo, non est autem opus quintam cocturam excedere, quoniam nihil virium haberet aqua. Rari etiam sunt, qui secundum cocturam attingant, quoniã rari inueniuntur huius aquæ potatores,post septẽ à prandio horas primi etiã decocti sex vncias insumat,& probè tegatur,& si fieri possit,sudet,post quinque horas à sumpto decocto

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

cœnet, tréſque panis vncias edat, & ex prædictis rebus, quæ in prandio ſumpſit, pugillum edat, poſteà dormiat, & per ſeptem horas è cœna iterum decoctum inſumat, & it pro cõmuni more vſq; ad quadraginta dies perſeueret. Nota primũ decoctum eſſe libras tres, cuius ſi ſex vnciæ ſumãtur per tres dies ſupplebit, vnde ſecundo die opus erit noui ligni ſcobem in infuſionem imponere, eodem modo quo dictum eſt prius, & ita in finem vſque ſemper proſequi.

Nota verò, ſi vires defecerint, vt hic videatur inediam ferre non poſſe, pullorum iure veſcatur, & loco ſecundi & tertij decocti vinum bibat, hanc ob cauſam medicus quotidie huius pulſum tangere debet, qui in hac tenui victus ratione ſeruatur, vt noſcat an imbecillior euadat, quanquam & decoctum hoc nutriat, cùm pingue ſit.

Quia plerũque aluus adſtricta efficitur, proptereà præſcriptus clyſter bis in hebdomada imponi debet, & frequentiùs, etiamſi neceſsitas exegerit: neque ab re erit ſingula hebdomada caſsiã adhibere, aũt mannam, quæ cùm exhibeatur, non eſt opus illi mane decoctum præbere, potio hæc conuenientiſsima eſt in hoc caſu.

℞. Inf. ſenæ ℥ iiij.
Syrupi de pomis ſabor

Syrupi

Syrupi de epythimo
Singulorum ℥ j.
Miſce.
Vel hoc inſumatur:
℞. Diacatholiconis ℥ j.
Syrupi de pomis ſabor ℥ ß.
Inf. ſenæ ℥ iiij.
Miſce.

Decipiuntur illi, qui arbitrãtur medicamenta debere eſſe decoctum propria, & nihil ab ea euariare: at potiùs debent eſſe humoribus qui euacuantur propria.

Nonnulli arbitrantur decoctũ iſtud hyeme bibi non poſſe, neque debere, imò quòd poſt Septembris menſem nõ ſit bibendum, ſed tantùm ſumatur Vere aduenrãte. at nos dicimus hyeme etiã præberi poſſe, quando opus eſt, etiã ſi profunda eſſet hyems, & frigidiſsima, quoniã cùm maximè affigit affectus, ſit quæcũq; anni pars, ægroto prouidendum eſt, neq; per menſes expectandum. hyeme verò opus eſt cubiculi aërem tepidũ reddere, vel parumper ſupra tepiditatẽ calidum, idcirco rimæ omnes quæ in feneſtris ſunt & quæ in oſtiis, ac parietibus, occludendæ ſunt, ne ventus ingredi poſsit, & caliditas exire. vnde Ver aptiſsimum eſt tempus ad huius ligni decoctum ſumendum, ſecundò autumnus, quia hæc tẽpora ad temper-

periem magis vergunt, postea æstas, denique hiems, & nisi esset resolutio caloris æstiui, præ omnibus temporibus æstatem eligerem quoniam domum exire possent ægroti, & publicè spatiari, quod aliis temporibus fieri non potest: neque opus est calidarium parare, quia totus aër sponte calidus est, & totius noster orbis calidarium est, imò & quandoque æstuarium.

Idq́ue animaduertito decoctum in eodẽ fieri cubiculo, in quo ægrotãs degit, ac moratur, præsertim primum decoctum, & debet sibi frigefieri in eodem cubiculo, vt vapores per aërem spargantur, qui ab ebulliente decocto eleuantur, & cubiculi aërem impleant. nam aër ipse hoc modo fit ægrotanti opportunus. ollæ verò operculum in qua decoctum conficitur, in summitate præparatum esse debet, dum feruet, vt fumi paulatim per aërem spargi possint.

Hinc, qui decoctum sumpturus est, quando expurgatur paulatim, minus ac minus comedere debet, vt victui tenui (quando incœperit) sit ferè assuetus.

Dum decoctum istud paratur, expumandum est, est spuma illa seruanda, nam vbi adsunt pustulæ, siue dolores, siue duricies, hac spuma locus inungẽdus est, quæ in hoc casu mirificè prodest, & si spuma colligi nõ

poss

ossit, vt plerunque in hac ebullitione contingit decoctum ipsum spumæ officio fungetur.

Nota insuper primis duobus diebus quando decoctũ bibi incipitur, non esse penitus à carnibus abstinẽdum, sed pullorum carnes comedendę, semper paulatim diminuendo, vt tertio die solo pane & rebus prę scriptis pro obsonio vescatur ægrotans.

Et si quatuor panis vnciæ mane sumi dictum sit, & tres vesperi, hoc pro certa regula ac determinata accipiendũ non est, quoniam nõnullis minùs præberi cõuenit, aliis plus. At hoc de quatuor ac tribus vnciis pro exemplo tantum positum est, in quo tamen exemplo multi conueniunt. pro panis verò quãtitate exhibenda ætas cõsideranda est, vis, cõsuetudo, ac eiusdem generis reliqua. an verò panis biscoctus esse debeat, an semet tantùm coctus haud magnifacio: tamẽ exiccat magis biscoctus panis, quàm nõ biscoctus, & sua siccitate decoctũ hoc magis retineri in stomacho creditur, quàm si esset panis nõ biscoctus: quia natura sicci est detinere humidum, ne defluat. veruntamen si panis semel coctus ederetur, faciliùs ligni decoctum ad iecur transiret, & in stomacho nõ coqueretur. At eniti debemus, vt hoc decoctum perfectè cõcoquatur, priusquàm ad iecur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

iecur transeat, sed nos præbemus, & panem non biscoctum: nec veremur, quòd in ventriculo nõ retineatur decoctum, quia naturæ opus est non emittere à ventriculo quicquam, nisi posteaquam est coctum: vt etiã in potatoribus planũ est, modò supra vires naturæ non potauerint, natura id, quod in eorum ventriculo est, non transmittit, licet fluidum sit, priusquàm coctum fuerit. Adde biscoctũ panẽ semel cocto pane difficiliùs concoqui, ego sino ægrotantes id panis genus sibi ipsi eligere, quod magis placuerit.

Nonnulli sunt Medici, qui iubent, vt ad nonum vsque diem panem absq; obsoniis edat. A nono autem vsque ad decimum, octauum diem volunt præbenda esse obsonia superiùs enumerata, verũ medicus frequenter ægroti vires lustrare debet, & cibum iuxta illas augere ac minuere.

Hoc est animaduersione dignum neminem vnquàm in hac ligni sumptione obiisse, quod indicium est decoctum ipsum nutrire. nam nisi nutriret, impossibile esset nonnullos in tanta victus tenuitate perdurare posse, & qui decoctum bibit, videtur ferè ex decocto sumptio fieri satur, ac impleri, temporéque indiget, vt coquatur, & pinguedo, quam habet nutrire posse ostendit.

Illi etiam audiendi non sunt, qui dicunt

ægrotos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ægrotos ex victu tenui in sanitatem resti
tui. non autem ob ligni vim. at hoc absur-
dum esse constat, quoniã plures ægroti per
multos dies in tenuissimo victu perstite-
runt, tamen in sanitatem restituti nõ sunt,
in quam ex hoc decocto restituuntur, miraq;
videtur huius ligni natura, ex his, quas ha-
bet qualitatibus. nam pingue est, odoratũ,
densum, ponderosum, oleagineum, multá-
que alia habet dona, vt lenitatem, & ad So-
lem relucere, quæ omnia vim aliquam esse
in hoc ligno medicamẽtariam ostendunt,
ac excellentem, si ardeat aromatum odo-
rem reddit, & non ingratum.

In huius decocti sumptione vinũ biben-
dum non est, sed secundum, tertiũ, & quar
tum decoctum. nam hi melius euadunt, qui
hæc decocta bibunt, quàm qui ceruicosi vi
num bibere volunt: tamẽ si sint aliqui deli-
catuli, qui huiusmodi decocta bibere ne-
queant cogantur, saltem per nouem aut de-
cem dies illa bibere, vel per quot fieri po
test, posteà vinum bibere.

Nonnulli decocta ista vino miscẽt. nam
vinum ipsis diluũt. sed hoc valde molestum
ægroti: videtur, & fortè perniciosum, nec
minus hi errant, quàm Staphillus ille pri-
mus vini iugulator fecerit, neque illos pr-
o, qui syrupos & medicamenta hoc deco
cto

cto perfundunt, intelligo iam facta medicamenta, Secus est de medicamentosis simplicibus, quæ in hoc decoctū infunduntur.

Post prādiū dormiēdū nō est, nisi illa hora qua secūda vice decoctū insumitur, tūc si dormire possit, optimū est. nam sudor fortè prodibit, qui in hac actione optimus est.

Totum diem in delitiis trāsigat, ac gratis confabulationibus, musicis instrumentis, & reliquis similibus, quibus tempus sine perceptione consumitur

Nonnullos insuper in initio sanitati restitui, qui primis tribus diebus panis vnciā insumebant, & semiunciam passularū, post tertium diem Solis passulis ægrotum nutriui. at rari hanc vltimam inediam ferre possunt, propterea vt superius dictum est cibare opus est.

Sex diebus ab initio elapsis, ab re non est, imò maximè cōuenit huius ligni pulueris scrupulū singulis syrupis esse iniiciēdū.

Post statutum tempus, cùm ægrotus amplius nō bibit, primis diebus cibi sunt paulatim augendi, vt hoc modo procedendo in propriam consuetudinem deducatur.

Prætereà, à calidario in tepidariū transeundum est, & à tepidario in locum minùs calidum, quousq; in aërem deueniat omnibus hominibus communem ac consuetum.

nam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

nam locus calidus eligēdus est, qui ad meatus aperiendos decoctū adiuuet, & eosdem meatus apertos seruet. hoc autem frigore minimè efficitur, notandúmque hunc locum debere esse magis & minùs calidum, ratione temperierum ægrotantium, & vt morbi sunt magis antiqui, vel recentes.

Hic est simplex modus sumendi decoctum ligni Indici ex aqua.

Si cui verò placeret nōnihil medicamentosi aquæ miscere, id illi concedatur: semilibra huius ligni in aquā infundatur, posteà aqua bulliat (cùm lignum in infusione fuerit per viginti quatuor horas) & dimidium ebulliēdo resoluatur, deniq; hæc quæ sequuntur, in hoc decocto infundantur.

℞. Senæ ℥ iiij.
Polypodij. ℥ j. ß.
Florum boraginis Florum buglossi
Florum rosarum Florum violarum
Singulorum ℥ j.
Gingiberis Cinnamomi
Singulorum ʒ j.

Misce, & infundantur in prædictum decoctum secūdum artem, posteà eodem modo sumantur quatuor aut sex vnciæ, vt dictum est bis in die, eodémq; edatur modo. Nota, quòd primis sex diebus hoc infusum sumi potest, & ægrotus erit à purgatione excusa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tus, posteà per sex alios dies simplicis sign
decoctũ sumat, absq; rebus prædictis infu
sis post hos sex dies, per tres dies infusion
supradictã sumat, & deinde per sex dies de
coctum, & secundũ hunc ordinẽ, quousq; in
sanitatẽ peruentũ sit, perseuerato, nonnun
quàm per tres dies infusum accipitur, & pe
tres decoctum quousque ad statutũ tempu
perueniatur, nonnulli contenti sunt diutiu
in hoc potu perseuerare, & solùm vna vic
in die infusionem prædictam bibere.

Mihi etiã illi summè displicẽt, qui ligr
cortice potiùs vti volunt, quàm ipso ligno
quia & si cortex magis siccus sit, quia etian
magis terreus est, tamẽ odore caret, pingu
tudinem nõ habet, neq; aliquã qualitaten
ex his, quę ostendunt simplicia aliqua vire
habere, quæ medicamentariæ sunt. nequ
etiã illos probo, qui corticẽ cum ligno mi
scent. nam cortex lignum potiùs impedi
quàm adiuuare possit, quia est res arida, n
pinguis, absque odore, terrea, à natura fa
cta, vt solùm arborem suam ab imminen
tibus extrinsecis periculis tueatur. In gene
re igitur illos non probo, qui huius lign
cortice vtũtur, licet siccior sit, quàm arbor

Si verò petas per quot dierũ spatiũ sum
debeat eiusmodi decoctũ: dicimus præfixũ
tẽpus minimè adesse, sed tãtũ tẽporis sum
debere

[f]ebere,& nõnihil etiã plus,quoad ægrotã-[t]es sanitati restituti sint. Vnde si quispiam [d]ecimooctauo die sanus euaserit,per vigin-[t]i dies vel vigintiduos decoctũ bibat.Si ve-[r]ò sanitatẽ trigesimo tantùm die enanciscа-[t]ur, per duos aut tres dies adhuc insumat, [d]einde quiescat.At si quadragesimum diem [e]xcedat,& nondum sit sanitati restitutus,ad [q]uinquagesimum pertingat,vel ad sexage-simũ:tamen cõmunis terminus est quadra-ginta dies, & rarissimi inueniuntur, qui in quadraginta dierum spatio nõ sint sanitati re[st]ituti,idcirco hunc diem pro sanitatis ter mino accepere,imò & multa medicamenta apud antiquos per quadraginta dies exerce-bantur,& in hoc spatio opus suum perficie-bant, hoc planissimum est apud Pli.lib.2. c.9.qui brassicæ succum præbet in vino al-bo per dies quadraginta splenеticis,& libr. 26.cap.8.inquit:Cissanthemus drachma bis die sumpta in vini albi cyathis duobus per dies quadraginta lienem dicitur paulatim emittere per vrinam, & decimo eiusdem libri capite inquit, ventrem in totum adi-mit Nymphæa Heraclia eadem semel po-ta in 40.dies,& lib.27.cap.5.de Asplenio lo-quens ait,huius fo[liorũ] [illegible] iure in aceto deco-cto per dies 40 [illegible] lienem absumi aiunt, & [illegible]

qui florem cratægoni bibentes mulieres i
tra quadragesimũ diem concipere tradun
& lib. 28.cap. 12. ait talum candidi iuuen
quadraginta diebus noctibúsq; donec res
uatur in liquorẽ decoctum,& illitum linte
lo.candorem.cutísque erugationẽ præstar
& 15.eiusdem libri capite inquit, Calcul
expellũt lichenes equini ex vino aut mul
poti diebus quadraginta,& cap.16.de asin
agens inquit,Sunt,qui è mare nigróque co
egendũ cum pane sub dio prima.aut secun
da Luna præcipiant,alij carnem, aliqui sa
guinem aceto dilutũ per quadraginta die
bibendũ ob morbũ comitialem, & 19. cap
Scriptum est.iecur asini admista modico p
nace instillatum in os à comitialibus mor
bis,& aliis,infantes tuetur, hoc quadragin
ta diebus fieri præcipiunt,& Dioscorides d
altera ciclamino,quæ cissanthemos dicitu
ait,acini huius drachma sumpta in vini alb
cyathis duobus per quadraginta dies lien
paulatim emittunt per vrinam & aluum,&
cappare dicit,semẽ ipsum duabus drachmis
in vino haustis per quadraginta dies lienem
oblirerat,& de syluestri ruta scripsit propter
coxendicum morbos diebus quatuordenis
bibenda præbetur,& de Aspleno ait, huius
foliorum iure in aceto decoctæ per quadra-
ginta dies poto , lienem absumi contingit,
&

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

de hyperico inquit ſemine diebus conti-
is quadraginta potó coxēdidum dolores
ſſoluit,& de periſtereo ſupino ait, morbū
gium folio drachma, cum thuris polline
olis tribus ex vini veteris hemina qua-
aginta diebus continuis ieiunis dato, de
amæciſſo inſuper ſcripſit, cuius bibant I-
iadici folia tribus obolis in aqua cyathis
bus quadragenis, aut quinquagenis die-
s. Cùm igitur tot reperiantur apud anti-
os medicamenta, quæ quadraginta dierū
tio opus ſuum perficiunt, non mirum, ſi
noſtro tempore recētiores medici in hoc
ni Indici decocto quadrageſimum diem
rfectionis ſuæ actionis inuenêre, qui eſt
rminus acutorū morborū, & initium diu-
rnorū. At re vera præfixus dierū numerus
e non debet, ſed dies tūc erunt ſatis, cùm
rotus in ſanitatem reſtitutus erit. nam
ud rarò quadrageſimus dies non eſt ſatis,
d diutius perſeuerare opus eſt.
Cùm etiam hoc decoctum præbetur per
quos dies ex ſena, obſeruandum eſt, quod
imæ potiones ex illis ſint, quæ ſenam
cipiunt atque euacuant. At nonnulli ſunt,
i à principio in finem potiones euacuan-
s ſemper inſumunt.
Cùm è Roma Ferrariam rediiſſem. 1535.
s qui gallico affectu laborabant, huius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ligni decoctum in vino præbere cœpi.& in
primis solo vino potẽti vtebar,posteà exper-
tus sum magis proficere,si nõnihil aquæ ad-
deretur,præsertim,cùm hi sumũt qui natu-
ra sunt calidiores,in vino autẽ simplex de-
coctum fieri potest, quod nullum recipiat
simplex medicamentum, & fieri potest ex
simplicibus, si ex solo fiat indico ligni deco-
ctũ, huius ligni in scobẽ redacti libra insu-
matur,& in decẽ libras vini albi potẽtis, &
in duas aquæ per vigintiquatuor horas in-
fundatur,posteà põderãdũ,an liquor qui in
ligni scobe imbutus non est, sex sit libræ.si
hoc liquoris pondus reperiatur cũ scobe si-
mul ebulliat,semper spumando,quoad tres
libræ euadant, spumáque reseruetur,ad cor-
poris partes delinendas, si liquor ad sex li-
bras non accesserit, tantundẽ vini adiicito,
quod sex libræ efficiãtur.(nã scobs illa mul-
tum imbibit) posteà bulliant ad dimidias.
At si vinũ plus sit, quàm sex libræ, id quod
superexcedit auferatur, & sex illæ, quæ su-
persunt libræ ad dimidias bulliãdo resoluã-
tur,& tres hæ vini libræ,quæ supersunt per
colẽtur, ac reseruẽtur pro syrupis mane &
vesperi ad quatuor,vel sex vncias insumen-
dis,secundúmq; fiat & tertiũ & quartũ de-
coctum, vt de aqua dictum est, & vsque ad
quintum,si his qui sumit vehementer bibe-
ret

et eodem verò modo accipiatur hoc in vi
no decoctum, & eiſdem horis, vt ſuperiùs
e decocto in aqua dictum eſt.

Scito autem alternis diebus, niſi excreue-
rit, clyſma imponẽdum eſſe ſuperius enar-
ratum, ſinguláq; hebdomada lene præben-
dum eſt medicamentum, quale caſsia, man
na, vel hoc quod ſequitur,

℞. Inf. ſenæ ℥ iiij.
Syrupi de epithymo
Syrupi de pomis ſabor
Singulorum ℥ j.
Miſce. Vel hoc ſit,

℞. Diacatholiconis ℥ j.
Inf. ſenæ ℥ j.
Miſce.

Id præterea notandum eſt, in vini ſumptio-
ne, conſuetum eſſe plenius nutrire, quàm in
aquæ ſumptione, cùm tamen aqua minùs
nutriat, quàm vinum, idcirco nos dicimus
& in vini decocto ita ſimpliciter ſumpto vi
ctus rationem debere eſſe tenuiorem, & for
tè tenuiorem, quàm cùm præbetur aquæ
decoctum, ſecus eſt, cùm vehementia ſim-
plicia vino commiſcentur.

Nonnulli prohibent hoc vini decoctum
ſiimpliciter in febre. at nos dicimus, ſi fe-
bris eſſet intenſa, à vino prorſus abſtinen-
dum eſſe, ſi verò remiſſa ſit præberi poſſe.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

nam vinum hoc & si potens sit, ebulliendo tamen imbecillius efficitur, quia tenues & celidæ vini partes exeunt, & duæ aquæ libræ commistæ vinum mitigant, neque potens esse sinunt.

Quando vini decoctum simpliciter confectum sumitur, corpus prius expurgare necesse est, posteà vinum præscripto modo præbere, quod necessarium non est, cùm aliis simplicibus inungitur.

Si quispiam in cœna & prandio, decocta illa secunda & tertia ferre nõ possit, vinum bibat mediocre, album, lympidum, ac odoratum, quòd etiam decocta aqua diluat.

Decocto sumpto tegi se iubeat, vt dictum est de decocto in aqua & sudare tentet.

Si verò ligni decoctum cum aliis simplicibus præbere voluerimus, & quod euacuet, hoc duobus modis fieri potest. Vno modo per medicamenta, ac simplicia vehementia, alio modo per imbecilla, si per vehementia fiat, hic egregiè comedere debet, capones, phasianos, perdices, vitulos, hœdos, modò coquere possit, & secunda bibat tertia & quarta decocta, vel si hæc ferre nequeat, vinũ bibat potens, quod optimè nutriat, & modicè dilutum sit, oua absorbeat. Si verò simplicia sint non vehementia, sed imbecilla, tam vehementer edẽdum non est, sed mediocriter.

Hæc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Hæc quæ sequuntur sint vehementia simpli
cia, quæ in vinum ebulliri debent.
℞. Senæ ℥ iiij.
Polypodij ℥ ij.
Rof.rub. Florum violarum
Florum boraginis
Florum buglossi
Singulorum ℥ ß.
Gingiberis Cinnamomi
Singulorum ʒ j.
Turbith Hermodactylorum
Singulorum ℥ j.
Misce, & infundantur, vt dictum est de infu
sione in aquæ decocto facta, hæc verò sunt
imbecilla simplicia, quæ in hac infusione
ponuntur.
℞. Senæ ℥ iij.
Polypodij ℥ j.
Epithymi Thymi
Singulorum ℥ ß.
Florum violarum Florum rosarum
Florum boraginis Florum buglossi
Singulorum ʒ ij.
Gingiberis Cinnamomi
Singulorum ℈ j.
Anisorum Fœniculorum
Masticheś Gummi arabici
Singulorum ʒ j.
Misce, & eodem modo infundantur, vt de

aqua dictum est. Nonnullos vidi circumforaneos, qui hæc quæ sequuntur sumebant simplicia, quæ vehementissima sunt.

℞. Hellebori nigri
Turbith Hermodactylorum
Scamonij Colocynthidis
Singulorum ℥ j.

Deinceps hæc omnia in vinum infundebát, alij ebullire faciebant, itaque absque vlla præparatione hoc decoctum præbebant, tamen & hic est facilis huius vini modus, si ex his quæ sequuntur fiat:

℞. Senæ ℥ ij.
Polypodij Epithymi
Singulorum ℥ j.
Mirabolanorum Indorum
Mirabolanorum luteorum
Mirabolanorum chebulorum
Singulorum ʒ iiij.
Agarici Rhabarbari electi
Singulorum ʒ vj.
Florum boraginis Florum buglossi
Florum rosarum Florum violarum
Singulorum ʒ iij.
Gingiberis Cinnamomi
Garyophyllorum
Singulorum ʒ j.
Passularum ℥ j.

M isce, & eodem modo infundantur. hæcque

de

de Indici ligni decocto, & in vino, & in aqua, & simpliciter, & cum aliis simplicibus mistis.

Quispiam verò ambigere posset, quódnam potiùs sit decoctũ, an illud, quod ex vino fit, an quod ex aqua, respondemus vtrunque ad diuersa conuenire, in morbis nouis, calidísq; naturis aqua potior videtur, quàm vinum, in antiquis verò morbis, & in quibus magna ac profunda indigemus penetratione, vinum potiùs quàm aqua eligendum est. Nam vinum est vti vehiculum, quod medicamenta ad illa ducit loca, ad quæ profectura sunt, & antiquiores etiam in medicamentis præstandis vino vsi sunt, & multa vinorum genera medicata à Dioscoride scripta sunt. Nam vinum vires roborat, simúlque est medicina ac nutrimentum, & naturalem calorem, ac spiritus auget, & per omnes artus facilè recipitur. In frigidis igitur & humidis, in longis morbis, in imbecillibus vẽtriculo, & vi concoctrice, vino potiùs vtamur, quàm aqua, in calidioribus natura, in incipiente morbo, in robustis, aqua potiùs vtamur, quàm vino.

Fortè etiam petes de vini sumendi ad decoctionem natura, dicimus, vinũ (apud nos) debere esse antiquum, flauum, potens, odoratum, subdulce, tenuium partium, & quod fac

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

facillimè penetret, dixi verò de vino apud nos antiquo: quia Ferrarienfia vina diutius nõ feruarẽtur,antiquũ nos vinum dicimus, quod fecundum expleuit annum, cauẽdum à vocatis albanis, quæ potiùs frigidæ funt, quàm calidæ, acerbæ funt, & adftringentis naturæ,optima habentur ad hoc negotium vina Mutinæ & Regij Lepidi,& apud fancti Felicis caftrum hoc vinum ad huius ligni decoctum fumendum eft.

Dices verò,fi in vini fumptione alicuius ægrotantis iecur fupercalefceret,quid agendum effet? refpondemus hoc minimè contingere, quando aqua additur,imò fi etiam abfque aqua fumeretur non contingeret, quoniam tantum frigidis præbetur abfque aqua decoctum,& ebullitio reddit vinum imbecillius & minùs calidum: tamen fi contingeret,iecur Galeni infrigidante inungatur, & in decocto,endiuia ebulliat,portulaca,atque lactuca,quamquam hoc minimè contingere foleat.

At dices,nónne funt ratione membrorũ patientium herbæ ac fimplicia addenda decocto? Scito vniuerfam actionem in ligni vi reperiri, qua vnumquodque membrum in affectum lapfum corrigi debet,idcirco cùm fimpliciter infumitur decoctum,vel ex aqua fit,vel vino nihil addendũ, fed ligni Indici

folius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

solius actio expectanda. Ita enim & indi obseruant, neque aliquod vel minimum addunt: cùm tamen frequentissimè ac ferè spõte hunc morbum incidant, huius nimirum ligni natura est omnibus affectis membris accommodata, & ex vino per totum corpus defertur, & etiam si ex aqua confectum sit, ex sui natura totum permeat corpus, & in illas agit potissimùm partes, quæ sua indigent actione: si in aquæ decocto calido indigeamus, vinũ aquæ addatur, potiùs quàm aliquod aliud simplex, tamen si cupiam placeret saluiam adiicere, mẽtham, libanotim, hyssopum, ac similia non prohibeamus, sed nobis magis placent hęc decocta simplicia, quàm composita, quando non sunt euacuatiua.

Multi conati sunt ex aliis lignis decocta conficere, vt experirentur nunquid ex illis finem assequerẽtur, sed res minimè successit, ego primùm pinguem accepi, & in vino atq; in aqua decoctum præbui, nõ profecere in ægrotis, quamuis visi sint pro parte leuati, & meliusculè habere, sed in exquisitam sanitatem minimè redacti sunt.

Nonnunquam vsus sum iunipero, neque exquisitè profecit, sicuti nec pinus: tamen meliusculè habuêre.

Expertus sum & præbere ex ligno cornu

deco

decocta, neq; etiã exquisitè profecere ægro-
tantes, licet omnes qui accepere, meliùs ha-
bere viderentur, in idem tamen redibant, &
iterum vexari cœperunt. Alij insuper me-
dici alij sunt vsi lignis, nullus tamẽ lignum
inuenire potuit, quod (non dico æquè) prope
huic morbo obsisteret, vt Indicum lignum
facit, licet in aliorum vinorum decoctis vi-
ctus ratio fuerit tenuissima. hócque argu-
mentum est non esse victus tenuitatem, quæ
in sanitatem redigat, sed esse vim medica-
menti, hoc est Guaiaci, quod est pingue, pon-
derosum, odoratum, tenuium partium, & ta-
lium, quæ huic gallico veneno suapte natu-
ra obsistunt, tamen & tenuis victus ratio ad
opus perficiendum non modicè adiuuat.

Fertur lignum hoc Indicum Guaiacum
ab accolis nuncupatum, fructum quendam
ferre inter prunum, & ficum, nam prunum
non est neq; ficus: vtriq; tamen assimilatur
insularũ nuper repertarũ incolæ hoc fructu
vescũtur, & in sanitatem restituũtur, à mor-
bo tali, qualis est gallicus affectus, nam in
illis locis gallica vocata lues est morbus fe-
rè patrius, quamuis & per contagium etiam
recipiatur, faciũtũr super ex ligno decocta
fertur autem & præter contagium hunc af-
fectum apud ipsos oriri, sicuti apud nos ori-
untur morbi absque contagio, sed ex intrin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ecis humoribus, Lusitani qui illuc nauigarunt, genus morbi videntes affectioni gallicæ simile, & quomodo in sanitatem restitueretur, lignum hoc in Hispaniam attulerunt, deinde per totã Italiã sparsum est, & ab hoc affectu optimè liberare nemo non nouit.

Ex fructus esu incolæ sanitati restituuntur, illos verò solùm absq; pane edunt, quo plenè nutriuntur. Vnde fructus octo in prandio præbent, & octo in cœna, posteà nihil aliud edere sinunt, & ita in triginta vel quadraginta dierum spatio, à doloribus, à pustulis, à crustis, & à duris tumoribus liberantur, vtinã hos fructus in Italia haberemus, qui sapidi esse dicuntur. Nam ægrotantes haud magno labore à tam sæua ægritudine vindicaremus.

Crustæ verò, quæ habentur, & vlcera, vel vlcuscula, vel pustulæ, & præduri tumores, cocturæ primæ spuma delinantur, siue in vino sit, siue in aqua decoctum, si eiuscemodi spuma non profecerit, ex ligno oleum fieri iubeo, quod per alambicum educitur, vel per nostrum vsitatum modum, si etiam oleum istud non profecerit (quod tamen proficit) hoc linimento supra crustas vti soleo, vel supra pustulas, vel supra vlcuscula, & etiam supra duros tumores.

℞. Butyri recentis ℥ ij.

Pinguedinis anſeris
Pinguedinis gallinæ
Singulorum ℥ j.
Gummi Arabici Colophoniæ
Myrrhæ Bdellij
Singulorum ʒ j.
Argenti viui ℥ ß.
Probè miſce, vt hydrargyriũ non appareat: poſteà affectæ partes inungantur: & hoc quod ſequitur, pro duriciebus potiſsimùm eſt, & modis, qui in hoc morbo cõtingũt, id quod ſuperiùs dictum eſt, præparato, adde
Mucilaginis althææ
Mucilaginis fœnogræci
Mucilaginis ſeminum lini
Singulorum ʒ iij.
Ex his, quæ dicta ſunt, ſperandum eſt ægrotum in vnaquaq; huius affectus gallici ſpecie eſſe in ſanitatem reſtituendum.

Præſcripto modo, vt plurimùm vlcera ſanãtur, cruſtæ, dolores, & tumores prædu- ri, tamen nonnunquam adeò ſunt ſanitati rebellia, ac cõtumacia, vt præſcriptis etiam paratis aboleri non poſsit, propterea de vnoquoq; horum, quando ita rebellia ſunt, & inueterata nunc agere oportet, ab vlceribus verò & cruſtis exordiamur.

Cùm vlcera, & cruſtę curationi aduerſantur. & illa, quæ ſuperiùs facta ſunt, nihil

pro

rofecere, tunc ad vehementiora receden um est: cùm verò hæ pustulæ sint ratione umorum diuersæ, nam atrabilares subnigricant, flauescunt biliosæ, sanguineæ in ruborem vergunt. Sunt verò albicātes, & pallentes pituitosæ, si pustulæ fuerint sanguineæ, faciliùs curantur, & si biliosæ etiā facilè recipiunt curationem, difficiliùs curantur pituitosæ, & difficilimè omnium atrabilares, à sanguineis, & à biliosis inchoemus, si exiccandæ sunt hac aqua probè lauentur:

℞. Balaustiarum
Rof. rub. Sumachiorum
Mastiches Thuris
Tartari Sandarachæ mineralis
Singulorum ʒ ij,
Aluminis liquidi Cerussæ
Singulorum ʒ j.ß.
Argenti sublima ℈ j.
Aquæ plantaginis ℥ iiij.
Aquæ rof. ʒ ij.
Succi limonum ℥ iij.

Misce, & bulliant semper baculo circundu-cendo, & is qui circunducit caueat, ne fumus ipsius nares pertingat, cùm ebullierit ad consumptionem sextæ partis, ab igne remoueatur, & per linteum excoletur, ac seruetur: hoc enim vlcera (si profunda non sint) & crustæ madefaciēdæ sunt: quoniam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

mirè exiccātur. Si verò essent vlcera,& cr
stæ pituitosæ hac aqua abluendæ sunt:
℞. Tartari Thuris
Sandarachæ mineralis
Galangæ Gingiberis
Singulorum ℥ ij.
Aluminis rochæ Cerussæ
Singulorum ℥ j.ß.
Argenti sublimati ℈ j.
Aquæ Salniæ ℥ vj.
Misce,& bulliāt eodem modo,& idē fit h
ius decocti in his crustis ac vlceribus vsu
At si atrabilares sint crustæ,& vlcera attr
bilaria non profunda,tunc hac alia ablutio
ne vti oportebit.
℞. Masliches
Thuris Gummi Arabici
Myrrhæ Bdelij
Sandarachæ mineralis Tartari
Singulorum ℥ ij.
Aluminis liquidi Cerussæ
Singulorum ℥ j.ß.
Argenti sublimati ℈ j.
Aquæ fumi terræ ℥ iiij.
Aceti ℥ ij.
Misce,& eodem modo ebulliant, & perco
lentur,vt dictum est.
Si ex his in sanitatem restituātur, bene illi
erit,sin minus, saponem facito, & cōmun
sapo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

pone, & sublimato in hac proportione:

℞. Saponis optimi ℥ ij.

Argenti sublimati ℈ j.

Misce, priùs sapone liquefacto, posteà loca omnia pustulis plena crustis ac vlceribus nõ profundis, sapone isto abluantur. aliqui idẽ efficiunt ex oui albumine probè agitato, & argeto sublimato.

Tamen quia crustæ cùm abolentur, solent in facie maculas derelinquere, quæ ægrotis maximè displicent, vt necessarium sit & medicum eiuscemodi maculas delere, id fit ex oleo de vitellis ouorum, cum aluminis confecto, vt de eo locuti sumus in nostro de oleis libello, nonnulli vtuntur oleo tartari, quod potest alambico educi, tamen videtur efficacius, si fiat in loco sub terra excauato, sumatur tartari quantum lubuerit, & comburatur, ac in puluerem redigatur, posteà in linteum ponatur, vt sub terra suspendatur, vitreo vase supposito, in hoc vas oleũ destillabit, & si locus esset etiam humidissimus, quanquam non esset sub terra reconditus, exiret oleum, hoc oleo vel de ouis cum aluminibus facies manè & vesperi vbi maculæ sunt inungatur.

Cùm nonnunquam vlcera in his affectibus sint profunda, tunc his nõ sunt curanda, sed curatio adhibenda est ratione vlcerum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ſemper verò in vnguentis argentum viuum
addendum, vel argẽtum ſublimatum, nam
hæc videntur aptiſsima ad hanc gallican
lrem medicamenta, vnguenta verò ſint, v
vlceribus cõueniant ratione humorum, qu
in homine ac in vlcere ſuperabundant. Præ
duros verò tumores, qui in affectu gallic
ſunt, hoc cerato remouere oportet:

℞. Mucilaginis althææ
Seminum lini Seminum fœnugræ
Singulorum ℥ ij.
Myrrhæ Bdelij
Singulornm ℥ j.
Pinguedinis anſeris.
Medullæ ceruinæ Axungiæ ſuill
Singulorum ℥ ß.
Argenti viui. ℥ vj.
Reſinæ pini Olei liliorum alborum
Quantum ſufficit.

Miſce, & conficiatur ceratũ, quod extenſu
ſupra corium duris in hoc affectu tumorib
adhibeatur ſi etiam tibi placuerit, priùs du
ritiem aliquo decocto fouiſſe ab re nõ eri
idcirco fomentũ iſtud præbetur:

℞. Maluæ
Violarum Althææ
Florum chamæmeli
Foliorum braſsicarum
Singulorum Man. j.

Oeſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Oesipi cerati ℥ ß.
Gummi Arabici
Singulorum ʒ ij.
Pinguedinis anseris
Butyri recentis
Singulorum ℥ j.

Misce,& bulliant in aqua, in qua lana lota st,vel in aqua;in qua pelles sunt aptatæ,& at fomentum supra locum,posteà suprapo atur ceratum,& hæc quæ prædicta sunt,fiē debēt.etiam dum homo decoctum in vio vel in aqua sumit,quando ex ipsorū spuna non abolentur,quandoque in crustis, vleribus paruis,& tumoribus,iubeo, vt simlex hoc adhibeatur linimentum:

℞. Vnguenti Aragon ℥ iiij.
Argenti viui ℥ j.
Misce.

Et ex hoc crustæ,vlcuscula, & tumores remouentur ab ægrotante,sed in particularibus tantùm locis adhibētur,vbi illa fuerint quæ prædicta sunt.

Maxima solent fieri in ore vlcera,quæ palatum perforāt,& ad nares vsq; pertingūt,hęc retractāda sunt, vt superiùs à nobis de his lceribus dictū est,q̄ & guttur etiā,& fauces exulcerare solēt,& erodere, nisi prouideat.

Nonnunquā in hoc affectu,quando vete ascit,ossa corrumpuntur,& denigrescūt,&

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

corroduntur, & hoc tã in capite, quã in cr
ribus,& in aliis corporis partibus & poti
ſimùm putreſcũt partes illæ oſsiũ, quæ ſu
duris tumoribus cõtinentur, tunc quãdo c
putrefactum eſt,cõſiderandum, an ſit dete
ctum carne,vel ſub carne,& cute, ſi detect
ſit planiſsimè apparet ad oculum putredo
tunc opus eſt conſiderare,an ſit oſsis ſuper
ficialis pars,quæ putrida ſit, an etiam pro
funda,& ſi quidem ſuperficialis ſit pars,pul
ueres ſequentes ſupra os ſpargendi ſunt:

℞. Ariſtolochiæ rotundæ
Sarcocollæ Aloës
Singulorum ℥ j.
Aluminis liquidi ℥ ij.
Argenti ſublimati ℈ j.

Miſce,& fiat puluis ſubtiliſsimus. Quãdoq
hoc vſus ſum,

℞. Aluminis liquidi ℥ ij.
Ceruſſæ ℥ j.
Euphorbij Argenti ſublimati
Singulorum ℈ j.
Miſce,& fiat puluis ſubtiliſsimus.

His potiſsimùm pulueribus vtaris, quando
os nõ eſt totũ putrefactum,ſi verò totũ pu-
trefactum eſſet,neceſſariũ eſſet totum aufer-
re,in aliquibus tota fibula ablata eſt. Ple-
runque partes oſsis putrefactæ hoc modo
remouentur.

℞. Præ

Præcipitati ℥ ij.
Calchanti vsti
Sulphuris viui
Singulorum ℥ iij.
Misce,& fiat puluis subtilissimus.
inter generosa quæ possunt adhiberi in
e casu præsidia,vnũ est ignis actualis, ex
ndenti ferro,hoc præsidiũ egregiè in sani-
tē restituit,quandoque iussi adhiberi qua-
gesima, & quinquagesima,ignis ictus,
pra aliqua ossa, quæ nõ poterant auferri
r alia medicamenta,& statim igne adhi-
to tabula illa ossis ablata est,quæ putrida
nt & denigrata.
Ignis est præsidiũ,quod maximè roborat,
æsertim in tabulis ossis capitis remouen-
,vidētur nõnunquã in capite ossa veluti
rie corrosa & perforata, quæ omnia ignē
rrigũtur,emēdantur,& sanitati restituun
. Et vt res suo ordine succedant, cùm ossa
trida apparent, medicamentis primò e-
endari curentur. Quòd si medicamentis
fieri non possit,ferro abradantur, si ferrũ
hil iuuerit ignem adhibeto,si etiam ignis
hil proficeret,insanabilia esse iuxta apho
smum inferrendum est.
Si verò ossa sint carne,& cute tecta nego
ri difficilius est,cùm vides tumores cum
loribus nũc abire,nũc redire, & iam esse

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

inueteratos ſuſpicandum eſt de oſsis corru-
ptione, in capite potiſsimum, & in cruribus
& brachiis vexare ſolent, cùm medicus ...
oſſe ſuſpicatur, etiã ſi id certè neſciat, tum
ri illi cauſticum capitelli vocati apponi iu
re debet, & tumorẽ durũ aperiri, quouſq;
os perueniatur, & oculis an putridum ſit a
nõ putridũ intueri, ſi putridũ ſit, vt dictu
eſt proſequi. ſi minimè putridũ melius e
neq; ab re fuit tumorem durũ aperire qu
niam tunc facilius eſt illũ ſanitati reſtitue

Imò hoc notato præduros tumores, qu
do non poſſunt diſſolui eſſe cauſticis aperi
dos, nam deinceps faciliùs corrigũtur;
nõnullis huius generis inueteratis tumo
bus iuſsi omnes cauſticis aperiri, quod ci
us ægrotãtes in ſanitatẽ redigerẽtur. Na
plerunque omnibus etiam prædictis ad
guem obſeruatis emolliri minimè poſſu
tam rebellis eſt diſſolutioni hæc materia
at per cauſtica ſcyrrhi hi aperti curatione
faciliùs recipiunt, hæcque de præduris tum
ribus ſint ſatis.

Dolores verò & noui, & inueterati, inun
ctionibus, ceratis, ſuffumigiis, ligni India
decoctis, tam in vino, quã in aqua reſoluun
tur, & abiguntur. at ſi per potiones illos re
mouere tẽtemus, interim dũ bibuntur eiuſ
cemodi decocta pro abolendis doloribus

ve

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

vel mitigandis, modò absint scyrrhi, & crustæ, membra quę dolent hoc linimento inungantur.

℞. Saluiæ
Menthæ Roris marini Stœchadis
Iuæ Perforatæ Maioranæ
Singulorum M. j.
Misce, & bulliant in vino albo potenti, posteà

℞. Huius vini ℔ j.
Olei constini
Olei liliorum alborum
Olei rutacei
Singulorum ℥ iiij.
Misce, & bulliant ad vini cõsumptionem, posteà adde Galangæ
Thuris Masticħes
Singulorum ʒ iiij.
Terebinthinæ ℥ ij.
Styracis calamitæ ℥ j.

Misce, & cum modice ceræ fiat linimẽtum mollissimũ, è quo dolorosa membra inungã tur, nam roborãtur & dolores mitiores reddũntur, interim potest ægrotus ferre decocta, & expectare, quòd à morbo penitus liberent, quod effectura sperandum est.

Dum hæc in publicis haberem scholis excellentissimus vir Alexander Fontana Mutinensis, medicus, nulli nostra ætate in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

medica facultate secundus lectiones nostras frequentauit. & quindecim de ligno Indico quæsita interrogauit, obsecrans, vt illa in eius gratiam dissoluere tentarē, quod me facturum spopondi, imò cùm multa alia essem de hoc ligno dicturus, illa in his enodandis interrogationibus referam. inter has verò à celeberrimo viro propositas quæstiones, sex sunt vniuersales, nouē verò circa ligni naturam, quas omnes in tā celeberrimi viri gratiam singulatim referam ac dissoluam.

EXCELLENTISSIMI Alexandri Fontanæ.

QVAESITVM. I.

Qvis primus modum exhibendi hoc decoctum, conficiendique, & in hoc morbo vires eius explicuerit.

BRASSAVOLVS.

Duo in hac quæstione cōtineri video. Vnū de huius ligni decocti inuētore, alterum de huius ligni decocti virib. aduersus hūc morbum primæ parti ita satisfaciēdū putamus.

Cùm gallicus affectus, vel similis quidam sit ferè peculiaris incolis, qui Indicas nuper repertas insulas inhabitāt, Lusitani viri ingenio perspicaces, qui frequēter illud appellunt, homines Indicos videntes tali affectu præditos, talibúsq; symptomatibus, quali-
bus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

us in Hispania ac Lusitania illi afficiũtur
ui lue gallica laborãt, quomodo Indi illi
urarentur, ac facilè in sanitatẽ restituerent
ar anima uerterũt, & curandi modum in
usitaniã ac Hispanias attulerũt, & vnà se-
um lignũ hoc Indicum cõportarunt, tamẽ
rimus omniũ Consaluus quidam fuit Hi-
panus morbo gallico sæuissimè affectus,
ui rei fama cõmotus, (nam omnibus ferè
liis expertis præsidiis sanitati restitui non
otuerat) vnà cũ aliis ad insulas nuper re-
ertas nauigauit, séq; curari fecit, ac sanita
i restitui, posteà in Lusitaniã rediens, me-
ici officio functus est, & eodẽ modo galli-
o morbo affectos curare cœpit, quo & ipse
b Indo quodam medico curatus fuerat, li-
gni scobem simpliciter decoquendo, vt pri-
nis etiã annis fieri cõsueuerat, nunc 1551.
igintisex anni aguntur, quòd in Italiã de-
ectum est eiuscemodi lignũ, At paulatim
es processit, quod in omnibus aliis cõtin
git rebus, & ars semper iam inuẽtis addit
vt his modis in præsentiarum paretur, quo
uperius dictũ est. Consaluus semel tantùm
n die decocta præbebat, nũc bis prebentur
magno ægrotãtium cõmodo, multiq; sunt
anni, ex quo bis præbetur, vt author quidã
Hispanus testatur, qui de hoc scripsit, ante-
quàm librum esse in Italiã conuectum, &

Vtennur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Vtennus nobilis Germanus, à lue gallica (si quis vnquàm alter fuerit) pessimè tractatus, bis in die decoctũ istud præbendũ scripsit, fortè hic gallicus affectus fuit in Italia ab Indis partibus asportatũ sicuti & lychene Romæ quandoque fuit allata, in diuersis deinde Italiæ vrbibus, & totius Europæ, diuersi fuère primi, qui hoc decoctũ præbuere, ego primus Ferrariæ hoc decoctum præbui Illustri Aeneæ Pio, in dulci aqua 1526 cum omnibus aliis medicis, nouum ac inusitatum videretur (vt verè erat) medicamentum, multiq; idipsum deridebant, quousq; videre Illustrem virũ sanitati restitutũ esse. Ego etiã primus Ferrariæ 1535. decoctum in vino adhibui, in aliis Italiæ vrbibus, alij fuère primi, nunc res adeò facilis reddita est, vt nemo sumẽdi laborẽ subterfugere videatur: cùm prius omnibus minus molestum videretur, ad Indias nauigare, quàm decoctũ istud ebibere. est verò lignũ hoc ebeni species At ad nos prius nõ afferebatur, quia nigrũ nõ est. Ebeni verò vsus in Italia est tantum ad capsas & tabulas variegandas, & opere vermiculato pingendas, sunt nãq; multæ ebeni species. nam aliqua est rubra, aliqua alba, aliqua lutea, & diuersis coloribus affecta. nulla verò ebani species supernatat, sed vnaquæq; ad ima fluminis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

s descendit,neq; illud est cõueniens argu-
mentum,nõ esse ebanũ,quia nigrũ non est:
am multæ ebani species reperiuntur, quæ
igræ nõ sunt.minus illud arguit, quòd sit
banũ,quia nõ ita maceratur in aqua Indi-
um lignũ,sicut ebanũ, quoniã sunt diuersę
pecies,idcirco necesse est,vt diuersis etiam
roprietatibus sit insignitũ.nam longè du-
ius est Indicũ lignũ, nec tam facilè recipit
gnẽ admotum, vt ebanũ nigrũ, & ob den
itudinem quam hoc habet lignũ non adeò
edolet, vt ebanũ nigrũ,tamen & ipsum re
lolet. Verùm hęc disputare,sunt huius affe
tus curationi inutilia,vel sit ebani species,
vel minimè sit, cùm tamẽ esse nõ dubitem.
de huius verò ligni perfectiones si loqui vo-
luerimus, dicamus posse perfectionẽ sumi,
& ex loco, in quo ortum habet, & ex ipsius
dotibus,ex loco inquam, quoniã vt in aliis
simplicibus, aliqua sunt in vno loco perfe-
ctiora, quàm in aliis, vt masticħe in Chio
Insula, mel hybleũ,æs Cypriũ, ita cùm hoc
lignũ in diuersis nascatur locis, in insula ta
men Sancti Ioannis.(ita enim vocatur vna
insularũ Oceani maris,è qua eiuscemodi li
gnũ defertur)egregius oriri Guaiacũ lignũ
existimatur,quã in tota oriatur India.mul-
tę verò sunt insulę in Oceano mari,in quib⁹
nascitur eiuscemodi lignum, vt insula Cor
terarà

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

lerati, insula Sancti Benedicti, Hispaniol
insula Sanctæ Crucis, & multæ aliæ sunt i
sulæ, è quibus defertur, tamen nos ex patri
lignũ hoc cognoscere nesciremus: neq; fie
potest, vt cognoscatur ex loco, quoniã ont
stæ hoc ligno naues afferuntur in Hispani
Genuam, Venetias, & neq; vnus est, qui ce
tè sciret, à qua insula esset conuectus, pr
pterea opus est ex alijs indicijs lignum eli
gere, quàm ex eo, in quo nascitur solo. eli
gatur verũ ex ipsius dotibus, id quod pin
guissimum est, & oleagineum, densum, po
derosum, quod in medio nigricat, ac relu
cet, circuncirca sublutei coloris est, vel sub
albidi, & quod aromatum odorẽ spirat, &
si igni admoueatur, oleum ab eo resudat
his notis cognoscitur optimum Guaiacum
quod nonnulli palum sanctũ, alij Indicum
lignum, alij alio modo vocant.

Ad secundam quęsiti partem, dicimus li
gnum hoc aduersus hunc affectum per nul-
lam manifestam qualitatẽ valere, imò cum
ipsius vsus ad multos alios sit morbos, præ-
ter gallicũ, potissimùm aduersus cõtagio-
sos morbos conuenire videtur. nam & ipso
per decoctum nonnullos à scabie liberaui
mus, qui inungi abhorrebãt, sed potiùs con
tenti fuêre per xv. dies huius ligni decoctũ
bibere, & ita sanitati restituti sunt. Cur ve-
rò ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ad omnes valeat affectus, nulla alia po-
ſt reddi ex euidentibus cauſa, quàm quod
actiuis ac paſsiuis qualitatibus non mul
um excedit. vnde ratione qua tale, & cali
is, & frigidis cõuenit affectubus, ſed & tali
ęditũr eſt à cœlo dotibus, vt ſanguinẽ cor-
gat, & prauos omnes humores reſoluat
mẽbra omnia roboret, ac in priſtinum vi-
orem deducat. de actiuis verò & paſsiuis
ualitatibus dicimus eſſe calidũ ac ſiccum
ſecundo ordine remiſſo, eſſe calidum in
cundo id oſtẽdit, quia planè ac ſenſu per-
ennitur eſſe calidum, nec caliditas eſt acris,
t tertiũ attingat ordinẽ, tamen humidita-
e quadã pingui nõ deſtituitur, qua corpora
utrit, imò ſi ipſius decoctũ nõ nutriret, vt
ura faciũt, & oleagineorũ iura, nõ poſſent
groti tantã inediam ferre: Decipiuntur ve-
ò, qui putãt eius caliditatẽ accedere ad ter
ium ordinem, quod abſurdum eſt: quia ne-
eſſarium eſſet, vt caliditatem induceret, ex
ſu vehementẽ. At quantũcunque ſumatur
unquàm ſupra modum corpora calefacit,
uod indiciũ eſt, tertium caliditatis ordinẽ
ninimè attingere, ſed in ſecundo tantùm
ſſe, & qualitatum remiſsionem quandam
abere, vt morbis frigidis, calidis, humi-
is, atq; ſiccis, aduerſetur, neq; hoc mirũ ſit
ùm à Galeno edoceamur, multa eſſe ſim-
plicia.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

plicia, quæ ex diuersis partibus contrar
agũt, insuper Indicum lignũ nõ tantùm hu
mana corpora nutrit, & in substantiã ips
rum cõuertitur, verùm & nutriendo omn
corrigit, qui sunt in corpore prauos affe
ctus, nonnulli cõparant in nutriendo huius
ligni vires ad ius pulli perfectè cocti, qui
bus nõ solùm cõcentimus, sed fatemur et
magis robustũ esse hoc nutrimẽtũ, quod e
ligni decocto habetur, quàm quòd ex pul
iure, hęcq; de huius ligni viribus, & quom
do huic morbo aduersari iure dici possit.

QVAESITVM 11.

QVibus ętatibus magis cõferat, & si t
tò pueris, senibúsque exhiberi possi

BRASSAVOLVS.

Cùm Indici ligni natura, ac vires fiat
mites, tam benignæ, támq; ad iustã tẽper
accedentes, omni ætati conueniet, vtriq
sexui, & omni tẽperiei, Nobili Cęsari Or
bono sex annorũ puero huius decoctu pr
bui, & à sæua lue gallica, quam ex nutri
conceperat, egregiè absolutus est, nihílq
dispẽdij penitus vnquàm persensit, & vig
ti iam anni à curatione illa absoluti sun
fertur apud Indos infantes à manis vte
prodeũtes, plerũq; discrimẽ hoc gallicę lu
secũ afferre, & per totũ corpus pustulas sp
gẽ matres verò huius ligni radicis decoc
il

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

os sanitati restituere. in his verò ętatibus
ud obseruãdum cẽseo, puerilis ac iuueni-
is aquã potiùs, q̃ vinum esse adhibẽdã. cõ-
tẽtibus verò ac senioribus, vinum potiùs,
uàm aqua præbeatur, tamẽ tanta est huius
gni benignitas, vt vini vel aquę decoctum
icuiq; cùm indiget, in quacunq; sit ætate,
æberi posit. Nam si puer sit vel iuuenis,
uius ligni decocto indigeat, cùm ex præ-
ctis aquã potius sumere deberet, tamen si
orbus sit diutius, vt diu sit, quòd ægrotet
num potius præbeatur, q̃ aqua, & è cõtra-
o cum senex, vt dictum est, vinũ potius su-
ere debeat, tamẽ si morbo hoc recẽter cor
ptus sit, decoctũ in aqua potiùs bibat, quã
vino, & ita de alijs intelligẽdũ est. mulier
ilis etiã præbui, quibus egregiè profecit,
ide vtrũq; decoctũ vnicuiq; potest præbe-
ætati, & naturæ, vt ipsi exigũt affectus, &
senib. tutisime ac puerulis insumi potest.

QVAESITVM III.

AN maribus, fœmellisue plus prosit.

BRASAVOLVS.

Ex his quæ statim superiùs dicta sunt,
uic quæsito satisfactũ esse videretur. Nunc
erò reperimus vtrasque naturas ex his de-
octis in sanitatem restitui, vnde ad naturæ
iollitiẽ videretur potiùs aqua mulieribus
sse præbenda, vinum autem viris: aut è

contrario, si exiccationem respiceremus. s
experiētia ipsa ostendit vtrunq; decoctum
vtrique cōferre naturis. fateor verò me plu
ribus viris hæc decocta exhibuisse quàm
fœminis, quoniam & plures viri sunt hoc
morbo affecti quàm mulieres, quoniā faci
lius est mulierē vnā multos inficere viros
quàm virū vnū mulieres multas, tamē vtrū
que possibile est. Verùm huius ligni deco-
cta vtrisque naturis prodesse exploratū est.

QVAESITVM IIII.

QVibus morbis præter gallicum præ-
sentaneum sit hoc lignum.

BRASSAVOLVS.

In genere dicendum est nullū esse morbi
genus, cui nō conferat huius ligni decocta,
tamē nos peculiariter illis in his affectibus
vsi sumus, & perfecisse experiētia ostendit,
ad podagrā valere expertus sum, ad chira-
gram, ad artritim, ac ventriculi dolorē, ad
ilij ac coli dolorē, ad phthisim, & ad vniuer
sum malum habitū, & ad omnes frigidas,
ac humidas ęgritudines, ad antiquū capitis
dolorē, ad hęmicraneā, ad cæphaleā, ad lon-
ga intestinorū tormina, & ad lōgas omnes
ægritudines, ad perennē tussim, ad pituitæ
abundantiā, ad hydropem, & ad omnia in
quibus opus est exiccare, ad frigidas ac hu-
midas ventriculi intemperies, & omnium
memb

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

membrorum. ad destillationes, & ad peripneumoniam, multósq; post sumptum decoctum pinguefecimus, qui alióqui nõ poterant ex plenissimis dapibus pinguescere. Et in summa cùm ad temperiem vergat, ad omnes ferè ægritudines conuenit.

QVAESITVM V.

SI fieret ex hoc ligno poculum, sicut ex tamarisco lienosis, an opem conferret.

BRASSAVOLVS.

Ita gallico affectui cõfert hoc populum, vt lienosis confert ex tamarisco poculum, quod nunquàm prodesse percepi, vel si profuit, nõ fuit sensu perceptum. imò nonnunquàm iussi, vt Guaiaci frustula in vino, quod bibituri essent submersa seruarẽt. tamen nihil (quod viderim) profecêre. Verùm credendum est aliquid conferre posse, sed tam minimum est, vt vel vix nullo modo percipiatur, ratio verò dictat aliquo modo conferre posse.

QVAESITVN VI.

SI decoctum in thermarum aquis fieret, an magis proficeret, vt in doloribus ac tumoribus scyrrhosis in balnei porretani aqua, in crustis & vlceribus, in aquis lucanis, quæ de villa dicuntur.

BRASSAVOLVS.

In cachexia præbui huius ligni decoctum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

in aqua Aponenſis fontis,& in triginta dierum ſpatio ægrotans hæc in ſanitatem reſtituta eſt. Erat verò religioſa mulier, quæ ad leucophlegmatiā fere deuenerat, idemq; de poiterano balneo iudiciū faciendum eſt, ſi in affectu gallico exiccare ſit opus, & ſi ferro pro cruſtis & vlceribus ſanandis indigeamus, in fontis villæ banei aqua, vel caldarij fontis decoctum fieri poterit: tamē nihil æquè humanā naturam adiuuat vti vinū, quod vires roborat, nutrit, penetrat, & alia ſibi cōmiſta penetrare facit, reſoluit & exiccat, verùm neque in thermarum aquis decocta deſpicienda ſunt, præſertim cùm vehementer exiccandum eſt.

Nouem ſequuntur quæſita circa ligni naturam ab eodem excellentiſsimo Alexandro Fontana nobis propoſita.

QVAESITVM PRIMVM

QVomodo extrahatur oleum eius, & quibus morbis conferat.

BRASSAVOLVS.

Ex hoc ligno oleū duobus modis exprimi poteſt, & cùm pingue ſit, facile extruditur. vnus eſt modus per impoſitionē in duplex vas, vt ex iunipero oleū educitur. ignē ſupra vas excitando, alter eſt modus vt chymiſtæ ex diuerſis rebus per vocatas bocias oleum educunt, adeſt & pulcherrimus modus

dus, quo nos ex igne & glacie ex omnibus rebus oleũ extrahimus, poteſt, & quarto feſtuca quædam huius ligni aut parua portio accendi, & iuxta cõnexam regulam applicari, vel iuxta pateræ concauum, tunc oleũ circa pateram breuiſsimè defluit. hoc indici ligni oleum durities in gallico affectu diſſoluit, cruſtas exiccat, dolores mitigat, ſi affectæ partes inungantur, mirificum eſt in his, qui affectu gallico correpti ſunt in faucibus, & in vtero, omnibus frigidis & humidis affectibus confert, & reliquis omnibus ſuperiùs enumeratis affectibus.

QVAESITVM II.

AN meditullium eius ſit reliquis partibus efficacius, cum ſit ipſius centrum an è contrario diſtantiores partes propinquioribus ſint maioris virtutis.

BRASSAVOLVS.

De cortice ſuperiùs locuti ſumus, & diximus eſſe quidẽ ſiccisſimã huius ligni partem. At cùm odore careat, põdere, ſapore, ac pinguitudine, ineptiorẽ partẽ eſſe iudicauimus, & potiùs eſſe abiiciendã, quàm ad opus medicum exercendam. De ligno autem ipſo locuturi, primò illud notare debemus, inter ligna omnia, & omnes radices, aliqua eſſe quæ præter ſuperiorem corticem, carnẽ habent à meditullio diſtinctã,

vt est cichorei radix, quæ superiorem habe
corticē, quo in acetariis vescimur, & medi
tullium amarissimum quod abiicitur, & i
nucis ligno cortex adest superi r niger, &
meditullium fistulosum, & inter superior
corticem & meditullium adest lignū velu
caro, & cichoreum etiam supra carnē, qu
vescimur, hymen habet quod abraditur, a
tequam edatur. Extant verò aliqua lign
& radices, quæ superiorem quidē corticem
habēt, sed meditullio carēt, quod à cæteri
partibus natura distinctum sit, vt est inte
radices rapa, atque rheubarbaricum. nam
corticem quidem superiorem habent, se
meditullium nō habent à reliqua carne di
stinctum. in lignis verò lignum hoc indic
corticē quidem habet, sed meditullio caret
à reliquo ligno præterquā colore distincto
& buxus corticem habet, sed meditullium
non habet à reliquo cortice distinctum, i
his, quæ meditullium habēt à reliquo cor
pore distinctum, media inter corticem, &
meditullium pars, semper potior est, & i
vsu, nisi contingat meditulliū esse densius,
quàm medium inter corticem & meditul
lium corpus, quādo meditulliū densius est
caro media ad cibos magis apta est. quo v
rò ad medicamēti alias vires minus, vt in c
choreo cōtingit, & iu apio hortulano, quoc
pet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

etroselinum vulgò vocatur, & in aliis simi
bus, sed quæ meditullio carent, semper
entrum versus exquisitiora sunt, vnde cùm
oc Indicum lignum distincto careat me-
itullio, vt inter radices & rhabarbarũ, id-
irco dicendum est versus cẽtrum esse per-
ectiora, & quòd vires in centro vehemen-
iores existunt, & licet in hoc Indice ligno
ars quædam media videatur nigra, à parte
lia versus corticem quæ subalbida est co-
ore distincta, tamen hoc solum est, quo ad
olorem, non autem quo ad substãtiæ con-
inuationem, & ideò distinctum non habet
meditullium à parte, quæ inter centrum sit
& ipsum corticem, idẽ de rhabarbaro iudi-
tium faciẽdum est, quod efficatiorem vim
habet versus centrũ, quàm versus circunfe-
rentiã, licet quãdoq; in pauperibus cortice
sim vsus, & egregiè subduxerit. efficacior i-
gitur Indici ligni pars est centrũ versus. in
reliquis verò in quibus meditulliũ varium
est & herundinaceum, vt in nucis baculis, ca
ro quæ inter meditullium & corticem con-
tinetur, semper melior existit, & ad rẽ medi
camentariam magis apta.

QVAESITVM III.

SI lignum viride haberetur, an magis prodesset quàm id siccum, quo communiter vtimur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

BRASSAVOLVS.

Cùm lignum hoc magis recens eſt, tanto odoratius eſt, ac pinguius: idcirco tanto melius lignum eſt, quod recentius eſt, quàm quod inueteratum, experientia nimirum oſtendit, quòd temporis proceſſu & odorem & pinguedinem amittit, tamen magis amarũ redditur, cùm magis exiccatur, veruntamen nunquam habere poſſumus recentiſsimum, quoniam & ſi citiſsimè ex India ad nos afferatur, citius afferri decem & octo menſium curriculo non poteſt.

QVAESITVM IIII.

AN lignum ponderoſius eligibilius ſit, cùm Galenus quinto Aphoriſmorum libro Aphoriſmo 26. electionem aquæ ex pondere reprobet.

BRASSAVOLVS.

Rerum naturas diuerſas eſſe conſtat, vt aliqua pōdere probentur, alia leuitate, aqua improbatur ponderoſa, quia talis per humanum corpus minus permeare poteſt, quod eſt optimæ aquæ proprium, ſcilicet corporis partes facilè penetrare. Plinius verò præ cæteris oſtendit non probari ſtatera aquas, quoniam fruſtratur diligentia, cùm nulla ſit magis alia ponderoſa, ſed aqua illa apud Hippocratem leuis intelligitur, cæteríſque melior, quæ humanum corpus faciliùs permea-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

eat, & partes minimè obstruit, illa verò telligitur esse grauis quæ corporis partes on permeat, sed illas potiùs obstruit. Indium verò lignum, quod elementum non est d ex elementis compositum, in quo adnt terreæ partes aqueis vehementer mie, densum esse debet, & quantò magis denm est, tantò habet ponderosiores partes, aque densitate probari debet, ac pondere, æ vires ipsius vehementiores esse ostenunt, sicut & id rhabarbarum efficaciores res habet, quod ponderosius est: & ita de iis multis rebus dicere oportet. alia verò ritate probantur, & leuitate, non autem nsitate, ac pondere, sicuti agaricum.

QVAESITVM V.

QVid potius in ligno indagandum sit, an pondus, an gumositas, an aromaticitas, an asprẽdo illa oliualis immaura.

BRASSAVOLVS.

In compositis medicamentis, in quibus multa insunt simplicia, quæ ad vnam formam rediguntur, non dicitur per hanc formã agere, ratione huius, vel illius simplicis, ed omnino simul mistorũ ratione agere, licet membrum, quod vno indiget, illud ad se raheret, & aliud mẽbrũ quod alio indiget, oc etiam ad se traheret, ita in simplicibus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

dicere oportet ex quatuor elementis cõpo
tis, ex quibus multæ secundæ resultant qu
litates, secundùm omnes illas agunt, & no
secundùm vnã particularẽ, quamquam di
etiã posset ex aromatica illa qualitate c
ipsum roborari, & cerebrũ; & ex cõsequen
neruos, ex gummea illa substantia & pi
gui præduros tumores & pustulas emolli
ex pondere substantiæ densitas ostenditu
qua notatur vires etiam in ipso magis inte
sas, itaque secundùm diuersas qualitates s
cundas diuersa agit. In hoc igitur Indico l
gno hæ omnes qualitates secundùm diue
sas intentiones cõsiderandæ sunt, & secund
quod ex ipsis tertia quædã vis resultat, mu
tis aduersandi affectibus apta.

QVAESITVM VI.

SI Indicum lignũ cõbureretur, an ipsiu
cinis alicuius esset roboris gummea n
tura, & aromatum odore exhaustis.

BRASSAVOLVS.

Vt diuersorum lignorum cineres viribu
diuersi sunt, nã roboris cinis efficacior est, a
vehementior salicum cinere: ita huius lign
cinis, est roboris cinere ad exiccandum, a
roborandum vehementior, & quãuis arom
tum odor, & gũmea natura per adustione
auferantur, tamen non aufert, quod exicce
& membra roboret, hoc cinere vsus sum a
cin

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

erẽ conficiendum ad alopecias, & ægro-
ntes sanitati restituti sunt.

QVAESITVM VII.

AN puluis ipsius debeat exquisitè inpol
linẽ redigi, vt de pipere & colocynthi
a...bigunt practici.

BRASSAVOLVS.

In tenuissimum puluerẽ redigendus est,
vires omnes integrè in dececto spargan-
r. nam si in maiora frustula redactũ esset
gnum, cùm durissimum sit, vis ipsius in a-
am, vel vinum haud facilè reciperetur, &
eò cõmodissimus modus hic fuit, lima in
nuissimam scobem lignum illud reducen
, neq; illa ambigua, quæ in pipere & colo
nthide dicuntur, in hoc ligno contingere
ossunt, quia piper partes quibus inhæret
urit, & colocynthis exulcerat. At huius li-
ni pollen si intestinis inhæreat, illa robo-
t, & vna ventriculi vires auget, idcirco in
nuissimum pollinem conteri debet.

QVAESITVM VIII.

SI puluis hic bibatur, an conferat cùm in
digestibilis sit, vt aurum & cerasorum
emina.

BRASSAVOLVS.

Et si puluis hic cõcoctionẽ nõ admittat,
amen cùm ipsius qualitates à naturali ca-
ore actuantur, in humanum corpus agunt,
vt rel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

vt reliqua agunt medicamenta, quæ con
ctionem non admittunt, tamen à natu
calore in actum agendi redacta, vel alter
vel subducunt, neque hoc scilicet non po
concoqui à medicamentis aufert, quia a
re possint. at neque aurum medicament
est, nec cerasorum semina, quamuis de a
dici possit, quod secundùm vires, quæ ill
authoribus attribuuntur, agit.

QVAESITVM IX.

AN huius pulueris vis post aliquot m
ses exoluatur, vt probi medici de a
rum simplicium pulverizatorum faten
quòd scilicet tempore fatiscant.

BRASSAVOLVS.

Huius pulueris vim exolui, non quid
post aliquot menses, sed post aliquot d
planissimè constat, idcirco singula vice c
decoctum paratur, iubeo, vt tanta huius
gni quãtitas lima in scobẽ reducatur, qu
ta ad coctionem illam satis sit. Nam aron
tum odor expirat, pinguedo consumit
quæ omnia in ligni soliditate conseruãt
& breuius etiã huius ligni vis, quæ in sol
tate continetur, quàm aliorũ vis euanes

Hæc sunt quindecim quæsita, quæ exc
lentissimus vir Alexander Fontana Mut
sis medicus, mihi proposuit enucleanda.
optassem potiùs, vt ipsemet interfuiss
qu

n abſens hæc legere non dubitamus et-
,& hunc doctiſsimum virum prędictis
ionibus aliquid egregij addidiſſe, hæc-
le Indici ligni exhibitione ſint ſatis.
[N]On diu eſt, quòd ex India in Italiã ra-
dix quædã aduehitur, quã chinam vo.
uæ noſtratũ cannarũ radicibus ſimilis
mò & cannarũ Indarum radicẽ eſſe nõ
o, neq; multùm adhibeo ipſi chinæ fi-
quoniã nullas videtur habere qualita-
x his quæ oſtendunt medicamenta edu
aut vires aliquas habere medicamenti-
am neque odorata eſt, neque pinguis,
õderoſa, neq; dẽſa, neq; amara, neque
cida, neque dulcis, ſed penitus inſipida
is, rara, abſq; vlla pinguedine, & abſ-
o odore, idcirco chinæ fidẽ nullã adhi-
s, quãquam planum ſit chinam ipſam
re, cùm ſit ſiccisſima radix, tamen ne
decoctum, & ſumendi modum præter
s, ita decoctum conficere oportet.
cipe radicis vocatæ chinæ ℥ viginti-
quas in vigintiquatuor partes diuidi-
vnaqueq; pars vnoquoq; die ſumi poſ-
ncq; portionẽ ſumendã de die in diem
nimas partes, ad quadrãtis quantitatẽ
ito, & ad ignem ſuſpẽdatur, vel ſupra
la vas ponatur, vt ebulliat in tribus
bocalis (ita enim in præſentiarum
me

me loqui liceat, & vti vocabulo bocale) (...
autē in quo ebulliturum eſt, mera ſit o...
vitro delinita, ſex bocalorum capacita...
ollámq; probè regito, & lēto igne coqui...
tandiu verò coquito, vt duæ ex tribus p...
tibus ſuperſint, poſteà ab igne remoueto...
rectam ſemper ſeruato. ſingulis diebus h...
modo facienda eſt decoctio, qua eodē ...
vti debes. nam alterius bona nō eſt ſi qu...
piam ſit naturaliter adſtrictæ alui, in dec...
ctione prædicta imponatur ſemiūcia ra...
cis, apij, & ſimul bulliat, is qui affectus ...
ſingulis diebus in aurora, paruam phiala...
accipiat huius decocti, tantum calidi, qua...
tum ferri poſsit, & ſi integrè phialā exha...
rire non poterit, maiorem ſaltem part...
exhauriat, & id quod facilè inſumere po...
rit, in lectóque ſit, & probè tegatur, vt ...
dor euocetur. nam quantò vehementius ...
dabit, tantò melius erit, è lecto interdiu ...
gere poterit. domum verò minimè exe...
imò à ventū caueat, primorum ſaltem oc...
dierum ſpatio. Si interdiu ſitiret è dec...
ctione bibat, & ſi biberit illam ſemper c...
dam, quandoque frigidam bibat, tamē m...
lius eſt, illam valde calidam ſumere.

Horum cibus per primorum quindec...
dierum ſpatium ſit pullus elixus, nō ass...
aſſus, à ſalſis cauere oportet, dum hic o...

ſe...

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

...tatur, ab acetosis, & acribus.
...i delicatulus sit, qui mane & vesperi gal-
...us, & gallinaceos pullos semper edere ne
...at, perdices edat, phasianos, hœdos, ver-
...is carnem, & similes, in chynæ insula per
...es semper non edunt, sed nonnunquam,
...a(vt ferunt) infernam aluum ad excernē-
...n prouocant.
...cito autem in insula chynæ in qua li-
...um istud oritur, medios piscos non cohi-
...e, neq; vinum si affectus sit imbecillus,
...lla etiam insula hæc in vniuersum prohi
...t coitum, acetum, res acetosas, res salsas,
...inam carnem, caprinam, & gallorū car-
...reliqua hœdi permittunt, tamen præci-
...s eorum cibus est pullorum caro, & ca-
...torum elixa.
...i is pauper sit & ligni impensas euitare
...iat, idmet lignum qui ebullierit, acci-
..., & in frustula adhuc minora, quàm es-
..., incîdat, & secundam faciat decoctio-
...i, hócque ter & quater fieri potest, & ad-
...decocta sunt vtilia.
...i ægrotus vlceribus scateát, tenuia acci-
...da sunt lintea & in decoctū immergen
...c supra vlcera imponēda, quæ neq; ligá
...unt, ex his madefactis linteis proficiet.
...ito à septem diebus vltra, ad quintum
...m i videlicet diem, in affectis partibu

dolor

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

dolor augebitur, posteà melius habere inc
piet, vt vigesimo die in sanitatem restitutu
sit, etiam si magnis vexaretur vlceribus.

Si quispiam decoctum istud supra vige
mumquartum diem insumere voluerit, ho
illi sponte concedatur, & quod illi placuer
perseueret. Id autem fit, cùm viderit se sen
tati exquisitè restitutũ, si aluus adstricta si
clysteriis alternis saltem diebus vtatur, sin
verò clysteres vocati cõmunes, vel fiat hic
qui sequitur clyster:

℞. Maluæ Violarum
Boraginis Buglossi
Singulorum Man. j.
Hordei ℥ j.

Misce, & fiat decoctio secũdùm artẽ, poste
℞. Huius decocti ℔ j.
Olei communis ℥ iiij.
Zuccari rubri ℥ j.
Salis communis ʒ ij.
Misce, & imponantur.

Nota etiam, si vires constent, & ægritud
in inferioribus mẽbris occulta sit, hic ægro
tus ad septimum vsq; diem tenuissimo vi
ctu vtatur, nihil verò aliud in hoc tempori
spatio edat, quàm passulas, amygdalas, &
panẽ, neque etiã in magna copia. nota insu
per huius radicis vsum, non solùm esse ad
morbũ gallicũ, sed & ad alios affectus. al
verò

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

verò affectus, qui chynæ decocto sanantur, sunt hydrops, obstructio, & potissimum ventriculi obstructio, iecoris, & lienis, venenosis medetur morbis. hæmorrhoidibus succurrit, paralyticis conuenit, capitis dolori cõtinuo, siue sit ob gallicũ affectum, siue ob id, quod dum sit alsciosus, siue ab aliis humoribus, & ab alia causa cõuenit, & iuncturarũ doloribus potissimùm à causa frigida excitatorum, quarianæ aduersatur, & vnicuique cõtinuæ febri obstructioni iũctæ, modò diuturna sit, neruorum doloribus à frigida causa succurrit, dentiũ doloribus opitulatur, si decoctũ calidũ in ore sumatur, valet etiam ad hydropas, & ad vrinæ difficultatem, lasum ventriculum rectificat atq; roborat.

MODVS BREVIOR PRAEBENDI DECOCTVM LIgni vel radicis chynæ.

ALij alio vtuntur modo ac breuiori. nã huius radicis vnciam accipiunt, & illam in tenuissimas incidunt partes, ita vt singula pars non sit maior quadrante, postea in tribus aquæ boccalis in noua olla in infusione ponunt, & per viginti quatuor horas dimittunt, posteà igne lento ebullire faciunt, olláque sit probè tecta, ne fumi extrà euaporẽt, quoad fuerit coctum, & dimidia pars resoluta, posteà colantur, &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

in vitreũ vas, vel in fictile vitro delinitum reponuntur, vásque per septem dies apud ignem seruant, vt semper tepidum maneat, lignum verò, quod post primam hanc decoctionem relictum est, in vmbra exiccant, & ita singulo die decoctionem fieri iubent. & cùm decoctio vna facta fuerit, statim lignũ aliud in infusionem ponunt, in qua per viginti quatuor horas immorari volunt, posteà vt dictum est decoqui monent.

Ex præscripto decocto semiampulla aduentante aurora accipiatur, quod, vt ferri possit calidũ fit, & stragulis vt sudet probè tegatur. nam totis viribus excitandus est sudor, post sudorem linteis calidis perfricetur, & exiccetur, interuláque mutãda, ac lintea, posteà per aliquod temporis spatium in lecto quiescat, itaque hora noctis prima eandem decocti quantitatem accipiat, & tegatur, in hócque permaneat loco vsq; ad sequentẽ diem, cibi sint pulli gallinacei absq; sale elixati, tamẽ nõnihil croci in iure ebulliatur, & coriandrorum, prãdij hora sit integra ante meridiem hora, ex prædicta aqua quantum lubuerit bibatur, passulæ edendæ sunt. & recens panis, potest etiã ex omnibus cõseruis edi. siue ex melle confectæ sint, siue ex zuccaro. & hoc tam in cœna & prandio, quàm in aliis temporibus, cœna ex passulis
erit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

erit, amygdalis, auellanis, & pane. & de prædicta aqua quantò plus bibitur, tātò melius esse existimatur, vnde si id totum quod singulo die fit bibatur, melius est.

Interdiu domum exire poterit: & supra omnia flatus, frigus, nocturnum tempus, & præ cæteris coitum euitare oportet.

Per viginti quatuor dies hic ordo absque intermissione seruandus est.

Si radix hæc tibi deficeret, duas vncias ex illo recipito, quod ex prędictis decoctionibus exiccare fecisti, nam duæ vnciæ iā ebulliti pro vna non ebulliti satis erunt.

Si ægrotus iste vlceribus scateret, lintea in decoctum madefactio, & supra vlcera ponito, & cùm exiccantur alia madida indantur, & deinde alia.

Postquam per viginti quatuor dies hunc ordinem seruauerit ægrotus, per subsequentem mensem victus ratione moderata vtatur, ne recidiuet.

Scito verò priùs, quàm decoctum istud recipiatur corpus vniuersum purgandum esse, vt humores, qui in illo superabundant exigunt: hi sunt modi sumēdi huius radicis chynæ decoctum.

Ego huic radici non fido, licet nonnunquam illa in meis ægrotis, qui ita voluêre vsus sim, quoniam neq; odorem habet, neq;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ſaporem,neque pinguedinem , neque colo-
rem,neque pondus, neque leuitatem , quæ
oſtendere poſsint per aliquas manifeſtas vi
res actionem ſuam perficere , idcirco illam
neglexi,imò ſi illi fiderem, iam ex vino il-
lam exhibere cœpiſſem,& ſenæ commiſce-
re,polypodio,& aliis rebus,quæ in Guaiaci
decoctum nunc reponuntur.

Scito etiam in hoc chinæ decocto, ſi vlce
ra adſint vel durities,quæ per decocti impo
ſitionem non aboleantur,ſuperioribus lini-
menti vti debemus.

His omnibus præſcriptis modis gallicus
affectus in ſanitatem reſtituitur,per ſuffumi
gia,per cerata,per inunctiones, per Guaiaci
decoctum in vino,vel in aqua & inſuper per
decoctum.

Nonnulli potentiali cauterio in hoc af-
fectu vtuntur,& dicunt ex his,quæ hunc af-
fectum in ſanitatem reſtituunt cauterium
eſſe præcipuum. nota verò,ſi in gallico affe
ctu durities adſint,quæ difficulter, vel nun-
quam remolliãtur, tunc ſupra duritiẽ hanc
cauterium poni poteſt,& ſcyrrhum exulce-
rare,quoniam hæc via eſt ducendi in ſani-
tatem,ad quam hæ durities nunquã perue-
nirent,veruntamen exercere cauteria in cru
ribus & in brachiis , vt nonnulli fecere , ad
materiam aduertendam longè peius eſt,
quàm

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

quàm talium generum cauteria non adhibere, nam plerunque vlcera fiunt, quæ ſanitatem nũquam admittunt, & periculo non vacant. Et ſi dicas talia etiam fieri oportere, quando ſupra durum tumorem ponuntur dicimus quando ſupra durities adhibentur, duritiem ipſam dolorem inferre, neque hominem dormire ſinere, at cùm per cauteria aperiuntur, exhalant, & dolores ceſſant, vnde ſi cauteria nihil aliud feciſſent, quàm auferre dolorem hoc non modicum eſſet, ſed vlcera quæ per cauteria fiunt, vbi praua affectio non eſt, neq; vlla exulceratio, neque ſcyrrhos, prauã affectionẽ in eum inducunt locum, in quo nõ erat, propterea in aliis locis à duritiebus cauteria faciẽda non ſunt. quanquàm nonnulli ſcriptũ relinquerint in hoc affectu cauteria maximum eſſe ſecretum, arbitror hos præſidium hoc imaginatos eſſe, quia Plinius de lychene nouo morbo apud antiquos, dicit Romam confluxiſſe medicos, qui actualibus cauteriis lychenem ſanabant, & pulchrum addit fœdiore cicatrice, quàm morbo. nam cicatrix ab igne inducta erat multò fœdior, quàm ipſa lychene, vt etiam in morbo gallico contingeret, ſi actuali igne curaretur.

Notáq; ad nouos morbos & præſidia, & medicos ab India in Italiam confluxiſſe, vt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

etiam ex India nunc ad gallicam luem medicamenta ſunt in Italiam translata, fortè quia huius generis morbi ſunt illis regionibus proprij & per contagium fuêre per totã Europam ſparſi, ſed vtinam neque indica mendicamenta, neque indicos morbos cognoſceremus.

Nonnulli etiam ſunt, qui alio modo hũc affectum ſanare conantur, quem modum ego expertus ſum, & neminem in ſanitatem reperij reſtitutum, neq; ex eo reſtitui poſſe arbitror. At ne modum hunc deſideret, hic eſt qui ſequitur, in primis corpore diligenter expurgato hoc modo ſtuffa (vt eorum vocabulo vtar) fiat.

℞. Aquæ dulcis quantum videbitur

Maluæ	Florum chamæmelini
Bis maluæ	Meliloti
Roſ. rub.	Lãpatij
Fumi terræ	Senæ
Polypodij	Stœcadis
Epithymi	

Singulorum Man. j.

Miſce, & bulliant ſecundùm artem, vt quę ſint difficilioris coctionis prius, quæ vero facilioris, poſterius imponantur, & ægrotus in ſtuffa ſudet, poſtquam ſudauerit aquam quæ ſequitur bibat:

℞ Fumi terræ

Lupin

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Lupinorum Lapatij
Althææ Enulæ
Hyſſopi Cap. Ven.
Singulorum ℔ ß.
Vini cretici ℔ iiij.

n hoc vino hæc infundantur ad emolliendũ er diem & noctem, poſteà addatur theriacæ ndromachi ℔ j. ß. & in alambicum ponaur, ac diſtilletur, aqua quæ deſcendit & col igitur, poſt ſudorem ad tres vncias inſumaur, & duabus aquæ boraginis vnciis miſceaur, & ita ſingulis ſex diebus fiat ſtuffa, & aqua iſta bibatur. arbitrantur hi hoc modo eragendo gallicum morbum exire, at nos licimus neque etiam ſi ſingulis diebus ſunatur, poſſe hoc efficere.

Nonnulli ſunt circulatores, qui profitenur ſe hunc morbum ſanaturos ex ſumptioe tantùm pilularum, & præbent pilulam vnam ex vocato præcipitato, quod ex viuo rgento conficitur, pilula hæc ſummopere exagitat corpora & vehemẽtiſsimè educit, ulli tamen integrè ſanitati reſtituuntur, liet poſt ſummã illam euacuationẽ leuiores eſſe videãtur. ſed cùm pilula illa vires deiiciat. ac perturbet, propterea deinceps in deterius delabi, ac ruere videntur, & aliis indigent præſidiis, quàm ſit vna ex præcipitato pilula. quempiam vidi, qui hanc pilu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

lam imbecillo ægrotanti præbuit,& statim ante prandium desideratus est.

Hi sunt modi, qui ad hoc vsque tempus in vsum deuenêre, vt hi in sanitatem restituantur, qui morbo gallico affecti sunt, tamen inunctio, ac decocti Guaiaci potio illa sunt, quæ potissimùm ac verè in sanitatem deducunt, nunc verò quædam particularia occurrunt consideranda, quæ in hoc affectu contingere solent.

Nonnulli neque doloribus infestantur, neq; pustulis, neq; duritiebus, neque re aliqua ob quã dici possit, quòd gallico morbo affecti sint, hoc solo remoto, quòd illorum pili decidunt, tamen prius vel bubone in inguinibus correpti fuêre, vel exanthematibus in præputio, & cole, vel in ore, breui verò ex his in sanitatem restituti sunt, aut etiã aliquis horũ affectum perseuerauit, in casu capillorum, & pillorũ defluuio prouidendũ est, ac cùm huius curationis propositum à capillorum profluuio inceperit, idcirco in genere de capillorum profluuio, & alopecia, tractare incipiemus.

DE CAPILLORVM, PILLORV'MVE DEFLVuio, & Alopecia.

DE pillorum defluuio, & Alopecia in genere loquemur, vt exquisitè sint per tract

ſtata, antiqui medici de omnibus deflu-
capillorũ cauſis locuti ſunt, præterquàm
vna, quæ eſt defluuium capillorum à lue
lica. nam ſicuti antiquitus gallica lues
extabat, ita neque capillorum deflu-
m ab hac cauſa, tamen neceſſarium erit
reſſe humores etiam in defluuio capillo
n à lue gallica.
Galenus in primo capite primi libri de
npoſitione medicamentorum ſecundùm
os. capillorũ defectus duplicem cauſam
gnat. Vnam ab humorum inopia, aliam
corruptos humores, qui capillorum radi
& pillorum vitiant. ex his verò cauſis tres
ſunt contingere paſsiones, quæ ſunt alo
ia, caluities, & ophiaſis.
Capillos verò plantis comparat, ſicut
m plantæ ob nutrimenti inopiam exic-
tur, & pereunt, ita capilli ob nutrimen-
nopiam decidunt, & caluitium fit: pro-
reà in ſenibus fit, quia iam cœperũt non
nſmittere nutrimentum ad nutriendos
illos, caluitium igitur ſimpliciter fit ob
morum inopiam, & cùm ex ætate con-
gat, non reſarcitur, propterea de calui-
nihil dicimus, tamen ſi in iuuentute
ntingeret, corrigi poſſet, & antequàm
perueniat, retardari poſſet, caluitium igi-
r præteribimus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Plantæ nonnunquam exiccantur non
tione defectus nutrimenti, & humoris, fi
quia vitiatus humor ad illas pertingit,
cùm arbores exiccãtur ad cuius radices fe
nens aqua pertigerit, ita circa capillos
vitiatos humores duo contingunt, alopec
videlicet, & ophiasis. Est verò alopecia c
pillorum defluuiũ, quo homo vulpibus as
milatur, quibus è cauda pili decidere, in
verò nomen sumpsit hic affectus, quia vul
bus frequenter contingit. at ophiasis c
tem serpentibus similem facit, tamẽ vtra
affectio in causa cùm alia conuenit, quæ e
vitiatorũ humorum abundantia. Scito au
in alopecia pilos cum aliquibus cutis macu
lis decidere, in ophiasi autem pellem etiam
excoriari. Sunt verò humores qui capillor
radices adeò vitiãt, vt capillorum defluuium
contingat, quod est symptoma ab affect
præter naturã, qui in capite est depẽdẽs, cu
medendũ est, & non capillorũ defluuio, pr
pterea à Galeno in primo capite primi de
cõpositione medicamẽtorũ secundùm loco
libri dicitur, oportet enim veluti in aliis
sic & his affectioni mederi, cuius accessio
siue symptoma est vitiatus capillus, si verò
petas, quinã humor hic sit, Auicenna respon
det, à bile, fieri posse, à pituita, ab atra bile
& à corrupto sanguine. Galenus verò ita hu
mores

res nõ exprimit, tamẽ & ipſe dicit,qua-
iutẽ tandem ſint corrupti humores,ex
is capitis colore cognoſces, aliquibus
m mutata albidior apparet, aliquibus
rior, aut pallidior, quare in iſtis primũ
ius corporis purgationẽ adhibebis, aut
rmaco pituitam ducente exhibito. aut
od bilem pallidam,aut nigrã trahit,con
ura redundantis humoris,ex colore cu-
facta,vt tres humores à Galeno referun
, qui poſſunt eſſe alopeciæ,cauſa depre
ndatur.de ſanguine verò nihil dicit,quia
nguis ſit, neceſſariò corruptus eſt.verũ
men apud Galenũ ſanguis cùm corrũpi-
,amplius nõ eſt ſanguis,ſed ſtatim in bi-
n cõuertitur,& in alios humores, idcirco
q; diceret ſanguinẽ corruptum eſſe cau-
n, ſed humorẽ illũ, in quo cõuerſus eſt
guis. alopecię igitur,& defluuij capillo-
m cauſæ ſunt acres humores putrentes,
i ſiue huius generis ſint, ſiue alterius cu-
n inficiunt, in qua capilli infixi ſunt, vt
rbę in terra,& cute ob hos acres & putri-
s humores affecta, capillorũ radices cor-
duntur,& decidunt. Idem faciendũ eſt in
is iudicium, qui in reliquo corpore ſunt.
ſunt alopeciæ cauſæ.iuxta Galenum.
Veruntamẽ in capillorũ defluuij redden
cauſis, Auicenna negligendus minimè
eſt,à

eſt, à quo hæc deſumuntur, capillorum deſluuium (& quod de capillis dicimus, de aliis etiam intelligatur pillis) vel capillorum diminutionem, aut ipſorum penitus ablationem, contingere vel per cauſam, quæ eſt in materia, ex qua capilli fiunt, vel contingere per cauſam, quæ eſt in membro in quo naſcuntur. De vtroque horum à nobis diligenter tractandum eſt de cauſa, quæ à materia prouenit, dicamus, quòd vel materia penitus abeſt, vel modica eſt. ſi penitus abſit, caluitium ſequitur, ſi verò pauciores euadant capilli, vel eſt materia pauca, quæ in membro continetur, in quo capilli generantur, vel adeſt quidem multa materia, ſed ad ſuperficiem non pertingit, imò latitat in profundo, itaq; ad cutem nõ mouetur, vt exire poſsit, & in capillos conuerti, vel fortè multa quidem eſt, & ad circunferentiam peruenit, ac cutem. ſed cùm ibi adeſt à præſente in loco humiditate obtunditur, nam materia hæc quæ capillus fieri debet ſicca eſt, ſed humiditas in loco præſens, videlicet in capitis cute, huius humoris ſiccitatem ad humidum alterat, & in capillos conuerti non poteſt, vtpote qui materiam exigunt ſiccam, hoc pueris contingit, mulieribus, & eunuchis, qui barba carent, non ob id quia materiam ad barbam idoneã non habeant,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

sed quòd antequàm ad illum determinatum locum in quo pilli fieri debent, perueniat, siccitatem amittit, & ita in pillos conuerti non potest: puero autem paulatim crescente, quia semper exiccando procedit, barbam emittere incipit. hoc verò neque eunuchis contingit, neque mulieribus, quia nunquàm exiccantur.

Potest etiam contingere capillorum defectus, ex temperiei frigiditate, quia scilicet homo sit ita frigidus, vt multa non fiat effumatio, idcirco frigidi paucos habent capillos, & modicam barbam.

Si verò causam petas, cur in aliquo humano corpore pauca sit pilorum materia, dicimus hoc posse contingere, & per se, & per accidens. Per se quidem, vt cùm in corpore adsit materia, ex qua pili generantur, quæ est materia fumosa sicca, per accidens verò contingit paucam esse materiam ad pilos gignendos aptam, quia materia oblongam ægritudinẽ exiccatur, vel ob hecticam, vel ob phthisim, natura ob siccitatẽ ab his morbis inductã, non relinquitur in corpore materia, non tantùm ad generandos capillos, sed neque ad illos, qui adsunt nutriendos, hoc idem in hominibus contingit, qui venenum potarunt, si superuixerint, & in his, qui sunt à vipera commorsi. tauri qui à vipera in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Pede, vel in aure commordentur, non mo riũtur, ſed pili omnes illis decidũt, poſteà ſanitati reſtituũtur, hoc fit, quia illud exiccatur, quod pilorum nutrimentũ eſſe debere, & pili ipſi decidunt, hoc in arboribus æſtiuo tempore cõtingit, quando non irrigantur, & nutrimento carent, quo folia nutriantur, ac decidant, quia in ſolis calore nutrimentum illud conſumptum eſt, imò à nonnullis notatur, quod ſi caput & totum corpus frigido linimento inungeretur, capilli non generantur, nec pili, quia materia ex qua fiunt intus, ad alias partes repercutitur, quæ non ſunt cutis, & in quibus neque capilli, neque pili naſcuntur.

Quandoq; non eſt materiæ defectus, ſed potiùs in loco eſt, in quo pili fiunt, & capilli. Auicenna tres modos aſsignauit ex loci parte, in quo pili naſcũtur, vnus modus eſt, quia ad hũc locũ capillorũ, materia nõ penetrat, hoc verò cõtingit, quia locus eſt obſtructus, alter modus, quia locus nõ eſt quidem obſtructus, imò poteſt materia per illum permeare, ſed cùm eſt in loco, ob eius nimiã latitudinẽ nõ retinetur, ſed exit. tertius modus eſt, cùm hęc materia in loco retinetur, ſed in eodẽ etiã corrũpitur, & qualitatem requirit, quæ ad pilos generandos inepta eſt, imò in hoc loco diſſoluitur, vt

videas

videas membrũ hoc,in quo capilli gignuntur, posse habere meatus nimis arctos,nimis latos,& praua qualitate affectos. Recẽtiores medici tres distinctos affectus in capite facere videntur, Thiriam, Alopeciã,& Tireã.ita verò differũt, quia Thiria serpentis formã in capite facit,Alopecia hanc non facit,sed expilationẽ reddunt, qualẽ vulpes quandoq; habere solẽt. Tirea verò absq; pilis vestium relinquit, & in eodẽ loco pili nunquàm nascũtur, at de his tribus nõ erat faciẽda mentio, quoniã tertium hoc, quod Tireã vocãt,ab his longè distinctũ est,& ab antiquis area vocatur,de qua Galenus seorsũm ab his morbis locutus est,idémq; Græci omnes fecêre, simul verò de Thiria, & Alopecia locuti sunt, vnde Area,& hæc alia distincti sunt pertractãda, hæc verò Alopecia,scilicet & Thiria,quia in materia cõueniunt & sola differunt forma vnà sunt pertractãda, nam ab vnoquoq; humore prauo corrodente,& acri, vel salso fieri possunt,& ideò Galenus in primo de cõpositione medicamentorũ secũdùm locos,dicebat,ambo hæc,scilicet Thiriã,& Alopeciã esse vnũ malum secũdũ morbosam affectionẽ, nomina autẽ iuxta figurã tãtùm diuersa, Et si petas quomodo serpẽti assimilẽtur, id nõ est credendum, quod nõnulli dicũt,assimilari,scilicet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

licet ſerpenti in colore,& in figura, at hoc abſurdum eſt,ſed tantum aſsimilantur (vt dicit Aetius lib. 6. cap.55.) in tortuoſitate, quia tortuoſè capillorum caſus incedit, vt ſerpens facit, qui tortuoſè ſerpit. nonnullos vidi, quibus à capitis vertice in imum,quædam expilationis tortuoſa linea,totum ferè caput circundans apparebat, & ita incedebat,vt ſerpēs prorſus videretur, vnde & Galenus præcitato loco dicit,ſerpenti enim ſimilis læſa capitis pars in ophiaſi apparet, hæc ſimilitudo in tortuoſitate tantū intelligenda eſt.alopecia verò dicitur, nō tantùm quia ſit affectus,qui vulpibus frequēter contingat,quantū quod deformātur., vt vulpes illæ deformari vidētur, quæ huiuſmodi deſtillationem patiuntur, præſertim cū cauda ipſis expilatur,& Paulus lib.3.cap. 1.inquit, ophiaſim, & alopeciā ſolo ſchemate differre,hæc enim(ſcilicet ophiaſis)tortuoſis & obliquis ſpatiis ad inſtar anguis locum deglabrat, comámq; vario colore tinctam oſtendit,alopeciæ verò quòd eo mali plerūq; vulpes corripiātur,vt Paulus velit ineſſe coloris diuerſitatē,in ophiaſi præter tortuoſitatem, at ſi intelligat hunc colorē eſſe ratione humorum,ſecum facimus,verùm & alopecia eandē habet in colore diuerſitatē. Eſt verò color hic ſecūdùm diuerſos humores,

qui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

qui alopeciam, & ophiasim faciũt diuersus. Nam vt Galenus notat, quales sunt corrupti humores, talis est color, imò corrupti humores ex cutis capitis colore cognoscuntur. aliquibus enim mutata arbidior apparet, aliquibus nigrior, aut pallidior, idcirco dicamus cum pili decidunt, & cutis capitis alba appareat, pituita est quæ ophiasim, & alopeciam parit, si pallida sit, vel lutea, bilis est: si subnigra, atrabilis: si rubra, sanguis. Cũ verò possint esse misti humores, propterea & varij erunt in cute colores, hi verò & illi esse deprehendentur ex colorum diuersitate, qui oculis præsentantur.

Quandoque imaginatus sum alopeciam ab ophiasi in hoc differre, quare alopecia semper sit ab vno humore facta, vt à bile, siue à pituita, siue ab atrabile, siue à sanguine, ophiasis verò à diuersis sit facta humoribus, & ideò non tantum capilli in ipsa decidunt, sed & cutis ipsa maculatur, vt serpentes diuersis coloribus aspersi sunt, & tantò magis erit ophiasis, quantò plures erunt colores, tunc verò plures erunt, si ex omni humorum genere conficiatur, nam ex omnibus humoribus cutis capitis varia fiet, vt nigra, alba, pallida, lutea, rubra.

Galenus in secundo methodi libro, vbi nominum ægritudinum vnde sumantur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

rationẽ ponit, ait, nõnũquàm sumi nomina à similitudine ad aliquid extra positum, & exẽplũ præbet de ophiasis, & alopecia, multa etiã de his affectibus scripta sunt in libello Galeno adscripto de remediis paratu facilibus, in quo loco ita definitur, alopecia est pilorũ denudatio, qua locus affectus apparet colore prorsus exangui, Galenus in xiiij. Methodi medendi libro dicit ophiasim, & alopeciã ex eo esse morborũ genere, in quibus naturale aliquid est amissum. hæc sunt propè libri calcẽ. Paulò post ait, At prorsus quidẽ prodito eo qui pilos alit succo, caluities oritur, eodẽ vitiato, tum quas ophiases Græci vocant, tum alopecia proueniunt.

A recentioribus verò alopecia definitur, esse capillorum casum cum vlceribus, sine squãmis, & furfuribus, veruntamen de capillorum casu, & absque furfuribus, & squammis ita esse constat. At hoc ambiguum est, nunquid necessarium sit in alopecia vlcera adesse, dicimus de ipsius essentia non esse, quòd capitis cutis vlceribus scateat, quoniã & cum vlceribus & absque vlceribus inueniri potest alopecia, tamẽ turpem habere colorem plerunque constat, & talem, qui humorem, qui abundat, sequitur: idcirco in alopeciæ definitione vlcera ponere necessarium non est, imò si vlcera adsint, erit potiùs

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

tiùs area, quàm alopecia: quia in area capilli decidunt, & cutis relinquitur vlcerata, in alopecia verò vlceratam esse non est opus.

Nota, cùm de alopecia verba facimus, & de curatione, semper vnà & de ophiasi intelligimus, quia ab eadem fiunt materia, & sola differunt forma.

Alopecia esse certissimo cognoscitur signo, quando capilli decidunt absq; plana, & manifesta causa, & in capillorum radicibus materia adesse videtur, quæ radices corrosit, hæc fortè illa sunt, quæ à recentibus vlcera vocantur: quia si capilli defluere debeant, opus est vt adsit causa, quæ est aliquis acris humor & corrodẽs qui circa capillorũ radices versans illas corrodit & obtrũcat, vnde necesse est vt decidãt, interímq; humores hi acres nõnihil eleuãt epidermidis, vt effectæ videantur exulcerationes, nam huic materiei satis fuit, vt extimam pellem eroderet.

Ad curationem verò deueniemus, si primò edocuerimus diuersas esse ratione humorum huius affectus species: humores verò per cutis colorem cognoscuntur, vt alopeciæ quatuor species esse constet, biliosa, atrabilaris, pituitosa, & sanguinea. de harum vnaquaque sermonem habebimus, & integram curationem moliemur, si à pituita sit, cutis capitis alba apparet, & tali

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

albedine, quæ in pallorē quendam tendere videtur. In hoc casu Gal. in primo de cōpositione medicamentorū secundū locos, hieram præbet Diacolocynthidis, quā exacutā vocat, at nobis videtur materiam esse priùs concoquendā, quod hisce efficietur syrupis.

℞. Syrupi de hyssopo Syrupi de cap. vē.
Singulorum ℥ j.
Aquarum hyssopi Aquarum saluiæ
Singulorum ℥ ij.
Misce.

Post syrupos cū materia vniuersalis, quæ in corpore cōtinetur attenuata fuerit, & apta reddita, vt facilè à medicamēto educi possit medicamētū prębēdū est, quod sit vel hiera diacolocynthidis, vel hoc sit, quod sequitur.

℞. Puldæ colocynthidis Turbith
Singulorum ʒ ß.
Agarici ℈ ij.
Cinnamomi Gingiberis Anisorum
Singulorum ℈ ß.

Misce, & infundantur in aquam hyssopi, vel saluiæ secundùm artem, posteà exprimantur, & in expressione dissolue.

Myrobalanorum chebulorum ℥ j.
Misce & propinetur,

Si verò quispiam sit, cui catapotia magis arrideant, hæc conficiantur, & conuenienti hora præbeantur.

℞. Pu

℞. Pulpæ colocynthidis Turbith
Singulorum ℈ ß.
Agarici ℈ j.
Myrobalanorum chebulorum Ĝ xv.
Aniſorum Fœniculi Cinnamomi
Singulorum Ĝ ij.

Miſce,& tot fiant pilulæ quot ægrotāti placuerit. Galenus præcitato loco notat poſt vniuerſalē purgationem caput particulariter eſſe purgandum,& monet apophlegmatiſmatibus vtendum, idcirco ita procedendum erit: Hic,qui erit vniuerſaliter purgatus,pyretrū maſticet, vt pituitam quantum poteſt per os trahat,& oleum amygdalarū amararum in aures imponat, & intra nares taurinū fel ex agarico & aceto admoueat. ſint verò in hac portione ſimplicia.

℞. Fellis taurini ℥ ij.
Agarici ℈ j. Aceti ℥ j.

Miſce,& nares intus inungantur, vel primò amaraci ſuccus exorbeatur,ſiue hyſſopi, ſiue ſaluiæ,& denique anagallidis rubros flores habentis, vel duo fiant hoc modo balani,qui naribus imponantur.

℞. Agarici Pyretri
Singulorum ℈ j. Euphorbij ℈ ß.

Miſce,& cum melle vel ex tragacātho fiant duo parui balani in nares imponēdi, conuenit etiā gargariſmatibus vti , quale hoc eſt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

℞. Myrobalanorum chebulorum ℥ j.
Saluiæ Hyſſopi
Rutæ Amaraci
Singulorum M. ß.
Aceti ℥ ij.
Miſce,& fiat decoctio in aqua ſaluiæ,poſteà gargarizetur,poſt hæc localibus indigemus medicamentis,de quibus deinceps agemus. nota verò eiuſcemodi pituitam eſſe poſſe vniuſcuiuſque generis vitiatā, & tali vitio, quod putrefacit, & capillorū radices corrodit,vt mox decidāt,vnde humor hic euacuari debet, & inſuper probis cibis nutriendus eſt,vt probus etiā ſanguis generetur,& non corrūpatur,neq; pituitoſus gignatur,idcirco in hoc caſu oua edantur,pullorū iura, & pulli ipſi,capi,phaſiani,perdices,& calida olera, quæ in pituitam minimè conuertantur, ſupra omnes dapes puluis ſequens ſpargatur.
℞. Gingiberis
Cinnamomi Aniſorum
Garyophyllorum Piperis nigri
Singulorum ℈ j.
Zuccari ad duplum ponderis omnium.
Miſce,& fiat puluis ſubtiliſsimus.
Galenus in hoc caſu cōcoquentes potiones præbuiſſe nō videtur,ſed ſemper euacuādo proceſsit.nam cuiuſpiam adoleſcentuli, qui bonam habebat habitudinem caſum refert.
&

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

& multi erat exercitij.expleuerat autẽ ſeſe quotidie ferè per tres aut quatuor menſes fungis, vt arbitrãdum ſit, quòd ex victus genere alopeciam ex pituita contraxerit.nam ex fungis pituita gignitur. Galenus verò ait quòd illum purgauit ſola hiera ex colocynthide, bis in quinque diebus, & in prima purgatione quatuor ex ea drachmis, in ſecunda quinque exhibitis. veruntamen hunc preparaſſe videtur Galenus, quia priuſquàm his purgationibus manũ imponeret, catapotia ex aloë ei vndecim præbuerat, ciceribus ferè magnitudinem parem habẽtia. Et ſi quis quæreret quomodo catapotia huiuſmodi ex aloë conficiebat, dicimus hunc fuiſſe eius conficiendi modum.

℞. Colocynthidis partem j.
Aloës Scamonij
Singulorum partes ii.
Succi abſinthij partem j.

Miſce. Hæc ſunt ex aloë catapotia, quibus in hoc caſu vtebatur Galenus. prius verò his catapotiis chiã maſtichen addebat, & bdeliũ, quia & hæc addebat Quintus. poſteà verò iſta reiecit Galenus, ſpopónditq; ſe aliàs edocturum, cur illa in præſentiarũ prætermiſerit. Tres ergo fuêre purgationes, quas in hoc adoleſcentulo Galenus exercuit. At vna videbatur præparatoria, quando ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

aloë catapotia adhibuit, posteà bis in quinq; diebus hierã diacolocynthidis præbuit, cùm Gale. huic adolescẽtulo iussit vti apophlegmatismis, vt pituitamà capite euacuaret, contingit, vt peregrinari coactus esset, profectus igitur est, & per viginti dierũ spatiũ absens, posteà reuersus est, tamen cibis vsus est, quos Gale. illi laudauerat, cùm reuersus fuit, liber erat ratione victus conueniẽti solùm vsus, & hoc modo multos se curasse dicit. At in ophiasis principio & alopeciæ Galen. inquit repellentia conuenire, & prohibendũ esse, ne fiant. at alopeciæ principiũ vel ophiasis nõ sunt dicẽda alopecia, vel ophiasis, sicut nec psorã aut lepram iam appellamus, quę ex lychene oritur. sed de iam factis alopeciis loquẽdo Gal. inquit nos vti debere discussoris pharmacis .i. discussoria verò pharmaca calida sunt, notátq; aliquos ex alopecia sola purgatione & euacuatione curasse, neque adhibuisse apophlegmatismata, aut talia topica præsidia.

Si verò quispiam alopecia ex bile vexaretur, Galenus materiam præparare non videtur, sed hieram prębet ex scamonio, nam dicit, si amara bilis purganda est, adhibendum scamonium.

Nobis verò in hoc casu videtur materiã primò syrupis esse præparãdam, posteà per omnes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

mnes vias educendã, præſertim cùm ſi
ctus morbus, idcirco ſyrupo iſto vtaris.

℞. Syrupi de endiuia
Syrupi acetoſi ſimpli.
Singulorum ℥ j.
Aquarum endiuiæ ℥ iij.
Acetoſæ ℥ j.
Miſce.

oſt ſyrupos medicamentum præbendum
t, quod vim habeat bilem educendi, qua-
hoc, quod ſequitur.

℞ Hieræ ſimpl. Galeni ʒ j.
Scamonij Ǵ x.

Miſce, & in iure propinetur, vel in aqua en-
diuiæ, aut in catapocia reducatur, poterit &
oc aliud præberi.

℞. Myrobalanorum luteorum
Rhabarbari electi
Singulorum ʒ j.

Miſce, & infundantur in ſex vncias aquæ ca
illorum Veneris per decem horas, poſteà
xprimantur, & in expreſsione diſſolue.
Scamonij Ǵ j

ro his qui nõ poſſunt amara bibere medi-
amẽta, ſyrupꝰ roſaceus ſolutiuꝰ aptiſsimus
ſt, diaptunis ſolutiuus, diamãna, diacaſsia
t ſimilia, imò cũ reſæ capiti cõferãt, ab re
on erit in hoc affectu talibus vti medica
nentis, euacuatione perfecta illa per nares

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

attrahēda ſunt,quæ bilem educere poſſunt.
Hoc igitur,decoctum ita conficiatur,
℞. Roſ.rub. M. ß.
Sebeſten numero x.
Prunorum ibericorum numero vj.
Aloës lotæ ℈ j.
Miſce,& bulliant in aqua cap.ven.& ſecundùm artem decoctum fiat,quod per nares attrahatur,nam bilem educet, imò quia aloë ita inſumpta vehementem in ore amaritudinem parit, ob hoc poteſt & abſque aloë confici,& nihil amari ad os penetrabit.

Poterunt & ex ſequenti linimento nares inungi,nam & per ipſas bilis educetur.
℞. Aloës ʒ ß.
Scamonij ℈ j.
Olei roſati omphacini ℥ j.
Miſce,& ex cera fiat linimentum, vt magis inhæreat,& bilem educere valeat,adhibeãtur & huius generis gargariſmata.
℞. Sebeſten Caricarum
Tamarindorum Paſſularum
Prunorum Ibericorum
Singulorum ʒ ij.
Miſce,& fiat decoctio in ſufficienti quãtitate aquæ,ſecundũ artẽ, poſteà gargarizetur.

Intra nares roſaceũ oleum imponere cõuenit,& maſticare ſebeſten, & pruna Iberica,ac tamarindos,nõnulli ſunt, qui rhabarbarum

rũ masticare possunt, his præbeatur ma-
icãdum, & myrobalani citrini, & si essent
iditi recentes, hos optimos existimarem.
At si ex atra bile sit alopecia, Galenus
ræcitato loco hierã præbet ex veratro ni-
ro. at ego priùs voluerim materiam syru-
s esse præparatam, quales hi sunt.

℞. Syrupi de corticibus citri
Syrupi de epythymo
Singulorum ℥ j.
Aquarum boraginis Acetosæ
Singulorum ℥ ij.

Iisce. Posteà præbendum est huius gene-
s medicamentum iuxta Galenum.

℞. Hieræ picræ ʒ j.
Hellebori nigri ℈ j.

Iisce, & in catapotia conformentur, vel in
otu sumantur, ex infusione senæ in tanta
opia, vt hæc dissolui possint, vel pilulæ
ræbeantur de lapide lazuli, vel de lapide
rmeno, vel hoc quod sequitur:

℞. Diacatholiconis ℥ j.
Inf. senæ ℥ iiij.
Misce.

Posset & medicamentum istud præberi:

℞. Myrobalanorum Indorum ʒ ij.
Hellebori nigri ʒ ß.
Senæ ℥ j.
Polypodij ℥ j. ß.

Misce

Misce,& infundantur in aquam fumi ter
secundũ artem,deinde exprimantur,post
℞. Huius infusionis ℥ iiij
Lapidis lazuli præparati ʒ ß.
Misce.
Fumi terræ succum per nares attrahere co
uenit,vel eiuscemodi decoctum.
℞. Myrobalanorum Indorum ʒ ij.
Epithymi ʒ j.
Polypodij ʒ ß.
Misce,& bulliãt in sufficiẽti quãtitate aqu
fumi terræ secũdũ artẽ,posteà per nares at
trahatur,niger helleborus masticandus est
polypodiũ,& similia.optimum verò esset,
myrobalani Indi conditi haberentur,epi
thymum insuper masticandum est.
Potest & gargarisma fieri ex illo deco
cto,quod per nares attrahi debere diximus
Amararũ amygdalarũ oleũ auribus insti
letur.Scito verò posse fieri secundũ recẽte
& alopeciã ex sanguine,de quo Galen.men
tionẽ nõ fecit,quia alopecia fieri nõ potest,
quin,humor qui illam facit,putrefactus sit
At cùm sanguis putrescit, sanguis amplius
nõ est,verùm quomodocũq; sit,ex putrefa-
cto sanguine fieri potest,siue sit sanguis,si-
ue non sit sanguis,prius tamẽ erat sanguis.
curatio autẽ hoc modo mollienda est , pri-
mò huius generis clysma imponendum.
℞.Mal

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Maluæ
Violarum Hordei
Singulorum M. j.
iſce, & fiat decoctio in ſufficienti quan-
tate aquæ, poſteà
. Huius decocti ℔ j,
Olei violati ℥ iiij,
Salis communis ʒ ij.
Miſce & imponatur.

npoſito ac ſecreto clyſteri, venæ ſectio
at, ſit multo abundent ſanguine, ex cōmu-
vena primò fiat, & ſex aut octo ſangui-
is vnciæ educãtur, poſteà dies vnus inter-
onatur, & ex cephalica vena ſanguis, iterū
d alias, ſex aut octo vncias educatur, ſi mo
ò nō abundaret ſanguine, ſemel venā ſeca
e eſſet ſatis. at cephalica ipſa ſecãda eſt, &
lius partis cephalica, in qua caput eſt ma-
is affectū. Vel ſi vtrūq; ſit æquè affectum
x dextera parte, & ſex vel octo ſanguinis
nciæ ſunt educēdæ. nec minor copia educi
ebet. intelligito verò, quòd conditiones o-
nnes adſint, quæ ad ſanguinis ſubductionē
equiruntur, ſecta vena ſyrupi præbendi
unt, qui materiam præparēt, qualis in hoc
aſu hic eſt, qui ſequitur:

℞. Syrupi de cap. ven.
Syrupi de endiuia
Singulorum ℥ j.

Aqua

Aquarum cap. ven.
Aquarum endiuiæ
Singulorum ℥ ij.
Misce, post sumptos syrupos medicamentum hoc præbendum est.
℞. Myrobolanorum luteorum
Myrobolanorum chebulorum
Singulorum ʒ j.
Misce & infundantur in quatuor vncias infusionis senæ per decem horas, posteà exprimantur,& in expressione dissolue.
Agarici trochiscati ʒ j.
Misce,& conuenienti hora præbeatur.
Vel accipiat aggregatiuas pilulas, vel hoc aliud, quod sequitur medicamentum:
℞. Diacatholiconis ʒ iiij.
Syrupi rof.sol. ℥ ij.
Inf.senæ ℥ iij.
Misce.
Illa masticãda sunt,ac in os seruãda,quæ superius in illa,quæ à bile facta est retulimus.
Notãdum verò est alopeciam nõnunquam fieri ab acribus ichoribus,qui capillorũ radices adeò corrodunt,vt ipsi decidant,Cùm verò ichores possint esse vniuscuiusque humoris ichores,idcirco sit cuius vis humoris lichoris, qui alopeciam facit, erit curenda vt de alopecia ab illo humore dictum est mò videbitur difficilior curatu illa, qua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ichoribus, quia Galenus præcitato loco
cit. difficulter enim eluuntur in his cuti
npacti serosi humores. sunt verò ita impa
i in inueteratis alopeciis.

Nota verò non solùm alopecias inuete-
tas difficulter curari, sed & illi difficulter
urantur, in quibus cutis ipsa ad malum ha
itum peruenerit, neq; hi possunt solis me-
icamentis curari.

De præsidiis modò topicis, quæ ad alope-
iam competunt iam dicēdum est, Galenus
primo de Compositione medicamento-
um secūdùm locos cap. 1. notat, debere esse
uacuatiua medicamenta, illa quæ huic af-
ectiui conueniunt. nihilq; euacuare posse,
uin vi discussoria præditum sit. nihil verò
iscutere potest, quin calidum sit, at duplex
st calidum, vnum vehemens, aliud non ve-
emens, si ex vehemēter sit calefaciētibus,
utem exuret, si ex non vehementer calefa
ientibus, in principio præclarè iuuabit, sed
emporis processu cutis capitis exiccabi-
ur, qualiter in caluis videmus. Vnde opus
st medicamentum ad Alopecias esse cali-
um, nō in extremo, sed cùm mediocritate,
& esse tenuium partium, vt penetrare pos-
it, & ad illam peruenire partem, in qua ca-
illorum radices nascuntur, & tale etiā esse
ebet, quia capitis cutis, est durior, vt vehe
menti-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

menti indigeat penetratione medicamen-
tum, quod illam penetrare debet. vnde me-
dicamentum quod alopecias sanat, prauos
humores discutere debet, & bonum sangui-
nem ad locum trahere, vt bene nutriatur.

Inter presidia verò à Galeno enumerata
primum est thapsia, quæ cùm nimis calida
sit, & exulceret, ac tumores inducat inflam-
matos. idcirco Galeno nõ placet quòd sola
Thapsia accipiatur, sed ait inungẽdum esse
cerato ex oleo. Ego Thapsia vsus sum ex
oleo rosaceo omphacino, & iussi in proflu-
uium capillorum patiente, vt supra caput
extenderetur, huic breuissimè capillorum
profluuiũ cessauit, & qui deciderant, capilli
tam breui crescerũt, vt nullus pręuiderit ca-
pillorum defluuium esse passum. Galenus
verò pro cerato ex oleo vult sumẽdum esse
oleum tenuium partium, quale Sibinum,
at nos Sabino caremus, tamen sanitati resti-
tuuntur, non dico ex alopecia solùm. sed &
ex capillorum defluuio. Thapsiæ insuper
multam aquam admiscuit Galenus, ne læ-
deret. at nos nihil magis aptum inuenimus
oleo rosato omphacino, hoc nimirum pro-
hibet, ne thapsia exulceret, & aliquid habet
penetrantis naturæ, quanquã ad hoc per-
agendum nõnihil aceti quãdoque admiscue-
rim, scitóque hoc de thapsia præsidium esse
apud

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ad omnes cõmunissimum. nam Diosco-
ides de thapsia dicit,quapropter alopecias
co inducto aut radice,cùm recẽs est affri-
a.cohonestat eas pilo,ac densat. Miscui
unquã thapsiæ lac,& caput ablui ac de-
i cuipiam, qui vehemẽtem patiebatur
pecia m.vtitur & Galenus cicino oleo cũ
apsia ,.monétq; oleum moderatæ ætatis
e oportere, vt videlicet sit moderatè ve
stum,iussi nonnũquã irato cuipiam ho-
ini,ac desperato,qui profluuiũ capillorũ
llo modo ferre volebat,vt thapsiæ radicẽ
pra caput perfricari faceret, quod cũ exe
tus esset,tota capitis cutis exalcerata est,
cõquerebatur,quòd caput ardere persen-
ebat,& veluti ardentem fornacem videri,
ic iussi, vt linteum in oleum rosaceũ om
acinum imponeret,& frigidum supra ca
ut extẽderet,id effectum est, ter & quater
ccessiuè,quia prima & secunda vice inca-
scebat oleum, & ab eo incõmodo solutus
ua sit. Sed hoc boni habuit,quòd deinceps
õ decidêre capilli, & breui in locum à quo
eciderant.subcreuêre alij, Dioscorides(vt
lanum est) nihil thapsiæ miscet, hoc verò
n thapsia animaduertendum est, an re-
cens sit, an antiqua. nam Galenus recen-
i plus aquæ admiscet. antiquæ verò mi-
nus, primo anno recens est, secundo vete-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

rascit, tertio vim habet extinctam, tamen ŏ
tertio anno caue, ne illa abuti volueris.

Vtitur etiã Galenus in hoc casu post tha
psiam euphorbio, & laurino siue oleo, siu
vnguento, ego quandoq; ita commiscui.

℞. Olei laurini ℥ vj.
Euphorbij ℥ ij.

Misce. Hoc linimento alopecias inung
iussi, & per totam noctem supra caput ser
uari, posteà mane caput lixiuio lauari, in
quo hæc quæ sequuntur, ebullierint.

℞. Laudani, Adianti
Seminis nasturtij
Aloës Myrrhæ
Singulorum Man. ß.

Misce. Vesperi iterum prædicto linimẽ
to inungatur, & iterum mane lauetur, hocq;
per decem dies obseruet, hæc etenim vim
habent ad trahẽdum sanguinem ad cutem
Galenus euphorbio vtitur, in oleo, scilicet
oliuarũ leuigato, & laurino oleo seorsum
vtitur, arbitror apud antiquos alopecias
fuisse mitiores, quam nostro tempore. nam
Galenus cum vna olei oliuarũ libra euphor
bij vnciam commiscet. At ego oleum lau-
rinum ad vncias sex, & euphorbium ad vn-
cias duas commiscui, forte euphorbiũ erat
antiquum, & multorum annorum, tamen
Galeni tempore alopeciæ nõ aderãt scabiei

gallicæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

llicæ cõiunctæ, vt nunc adſunt, propterea
ntis vtebatur correctionibus in medica-
entis.
Naſturtium inſuper & ſinapi ſunt iuxta
alenum ad alopeciam medicamenta, iuſsi
nunquam capiti ſinapiſmum apponi, &
opecias curauit, quandoq; hoc modo me-
camentum confici iuſsi.
: Sinapi ℥ j.
Naſturtij ℥ j.ß.
Sulphuris viui ℥ ij.
Nitri ℥ ß.
Olei laurini ℥ viij.
liſce, & cum cera fiat linimentum molle.
eratrum præterea, & alarcæ & erucæ ſe-
nen ad alopecias à Galeno valere dicũtur,
alcyonium, & pix liquida, & cedria, mu-
um ſtercus, & vrſinus adeps.
Paupercula quædam filiam habebat, quę
opecia affecta erat, illi inſtitui, vt caput fi-
æ muſcerda, & vrſino adipe deliniret, po-
eà quam in lixiuio ex radicum cannarũ
nere facto hæc ebullirent:
. Seminis erucæ
Seminis naſturtij
Seminis ſinapis
Singulorum ℥ ß.
Miſce. Poſteà iuſsi, vt caput hoc lixiuio
uaretur, alia multa ſimplicia ad alopeciá

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

refert Galenus, & post simplicia composita etiam adducit, quæ erant in vsu apud antiquos, de his verò nihil à nobis agẽdum est, sed quisq; Galenum legãt, cui antiqua composita scire placuerit. nam omnia ad vnum refert. de simplicibus verò ab authoribus positis primò agemus, posteà composita, quibus vsi sumus in medium adducemus.

EX DIOSCORIDE.

CANNAE communis cortex alopecias emendat vstus, & in aceto perlitus.

Iuglandis putamen crementum, tritúmque in oleo atque vino infantum puerorum capite perunćto capillum nutrit, & ad alopecias eo sic vtuntur.

Auellanæ tritæ cum suo cortice comburũtur, exceptæque axungia vel sæpo vrsino alopecias pilo restituunt.

Erinaceus terrestris cute vsta, & impositacũ pice liquida inanitates alopeciarum frequenti pilo adobruit.

Hippocampinus cinis alopecias replet cum pice liquida mistus, aut sincerus ex posca amaracinóue vnguento.

Cinis ranarum vstarum alopeciis cum pice liquida illinitur.

Caprarũ vngues cremati alopecias ex aceto inunćti conuestiunt.

Adeps vrsinus fertilis pilo ad alopecias emend-

mennandas illitus.
Cinis cremati fimi caprarum cum oxymelite aut aceto, si quis illinat, alopeciæ ado periet areas pilo.
Cortex raphani cum aceto mulso alopecias explet.
Betæ foliis illitis implẽtur alopeciæ, sed scal pello prius exasperatæ.
Cepæ & alopeciæ confricantur succo fœcũditatem capilli celerius, ita quàm alcionio consequi solitæ.
Allium alopecias curat, & in iis cũ nardino vnguẽto, & oleo, & sale pustulas erũpẽtes.
Sinapi vtuntur ad alopecias cum rubrica.
Ciclamẽ sincerũ aut cũ melle mistũ. i. ipsius succ⁹ molestias in facie, & alopecias tollit.
Asphodeli radicis crematæ cinis, alopecias ad pilum reducit.
Batrachion alopeciis imponunt, celeriter re remouet.
Laserpitium alopecias cum vino, pipere, aceto, illitum curat.
Nymphææ radix alopecias densat cũ pice.
Alopeciis & ambustis illinere conuenit cynoglossi succo & adipe suillo.
De Thapsia ait, quapropter alopecias succo inducto, aut radice, cùm recens est affricata, cohonestet eas pilo ac densat.
Aerugo ferri alopecias pilare cogit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Sandaracha alopecias cum resina terebinthi-
na tollit.
Alcyonium vstum & illitum cum vino, alo-
pecias conuestit.
Cotes alopecias inunctum pilis explet.
Hæc ex Dioscoride collecta sunt.

EX PLINIO.

CARDVI florem purpureũ emittentis illitũ
succo alopecias replet, lib. 20. cap. 33.
Rosa syluestris cum adipe vrsino alopecias
mirificè emendat, lib. 21. cap. 19.
Chorcoron Alexandrini cibi herba est, alo-
peciis vtilis, lib. 21. cap. 32
Carinũ oleũ alopeciis vtile est, lib. 23. cap. 4.
Cotonea alopeciis capillum reddunt, libro
23. cap. 6
Folia ficuũ perfricanda alopeciis, li. 23. ca. 7
Roboris pilulæ ex adipe vrsino alopecias ca-
pillo replent, lib. 24. cap. 4
Glandes fagineæ illinuntur cum melle alo-
peciis, lib. 24. cap. 5
Sicca pice vtuntur ad alopecias, lib. 24. ca. 5
Harundo Cypria cortices cinere alopecias
emendat, lib. 24. cap. 11.
Ruborum rosa alopecias cũ axungia emen-
dat. lib. 24. cap. 13
Linguæ herbæ radix combusta, & trita cum
adipe suis, alopecias emendat, vngẽtium
in sole, lib. 24. cad. 19

Spon

Spongiola quæ in mediis ſpinis cynorrhodi naſcitur, cinere cum melle alopecias capitis explet, lib.25. cap.2.

Ranunculum alopeciis imponũt, li.25.ca.13

Trichomanes ſuccus alopecias denſat, tritũ, & in oleo illitum, lib.27 cap.13

Crocodili pellis cinis alopecias explet, lib. 28.cap.9.

Alopecias felle taurino cũ Aegyptio alumine tepefactis illinunt, lib.28.cap.11

Alopecias replet fimi pecudum cinis cum oleo cyprino & melle, lib.29.cap.6

Alopecias replent vngulæ muli vel mulæ cinis ex oleo myrteo ibidem

Alopecias replet muſcarda.ibidem

Alopecias replent muſcarum capita recẽtia priùs folio ficulneo aſperatas.ibidem

Alopecias replent ſanguis muſcarum.

Alij decem diebus cinerem muſcarum illinunt, cum cinere chartæ, vel nucum, ita vt ſit tertia pars è muſcis.ibidem

Alij lacte mulierum cum braſsica cinerem muſcarũ ſubigunt, alij melle tantũ.ibidẽ

Alopecias cinis è muriũ capitibus caudiſque & totis muribus emendat.ibidem

Idem facit erinacei cinis cum melle, aut corium combuſtum cum pice liquida.ibid.

Alopecia præparari debet nouacula & ſinapi, ibidẽ, & multa alia refert ad alopecias

 Pellium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Pellium viperinarum cinis alopecias celerri-
mè explet.ibidem
Gallinarum fimum recens illitum alopecias
explet,lib.29.cap.6.
Aliqui alopecias cantharide trita illinunt cu
pice liquida nitro præparata cute. ibidem
Cerebrum cornicis in cibo sumptum,palpe-
bras gignere dicitur.ibidem
Sanguine testudinum alopeciarum inanitas
sanatur:lib.32.cap.4.
Alopecias replet Hippocampinus cinis ni-
tro &adipe suillo mistus,aut syncerus ex
aceto,lib.32.cap.7.
Cyprij verò,qui etiam donax vocatur, cor-
tex alopeciis medetur vstus, lib.32.ca. 10.
Hæc sunt,quæ ex Plinio colliguntur,multa
verò prætermisimus,quia ex Dioscoride
erant enarrata, ne bis idem repeteretur.
Tamen cùm hæc potius confusa videantur,
quàm per methodum pertractata,in præsen-
tiarum composita illa adducemus.quibus in
hoc casu vsi sumus,nihil illorum repetentes,
quæ superius dicta sunt.Si igitur à bile sit a-
lopecia,caput nouacula abradendum,posteà
linimentũ hoc superaddendum.
℞. Radicum neuupharis
Rosarũ syluestrium Foliorum myrti
Corticis cannæ communis
Cineris corticis iuglandis

Ciner

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Cineris corticis auellanæ
Glandium faginearum
Singulorum ℥ ß.
Picis naualis Olei myrtini
Singulorum quantum sufficit.

Misce,& fiat linimentum, è quo totum caput inungatur, posteà lixiuium facilè fiat, in quo hæc ebulliant:

℞ Corticum auellanarum
Corticum nucum iuglandium
Rosarum syluestrium
Cyclaminis Myrtillorum
Singulorum Man.j.

Misce,& bulliāt in prædicto lixiuio, posteà quando caput à prædicto linimento mundare volueris, hoc decocto vtaris. nam linimentum debet per totam noctem supra caput seruari, posteà mane caput probè abluatur,& vesperi iterum linimentum supraponatur, quoad hic affectus sit in sanitatem restitutus.

Si verò sit corruptus sanguis, qui alopeciá fecerit, tunc abraso capite, linimētum quòd sequitur supraponatur:

℞. Corticum cancrorum
Catoneorum
Radicum nymphææ
Cotis Cynorrhodæ
Cynoglossæ Myrtillorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Radicis aſphodeli
Cardui florem purpureum hebentis
Ciclaminis
Singulorum ℥ vj.
Terebinthinæ Olei myrtini
Singulorum quantum ſufficit
Miſce, & fiat linimētum molle, quo totū caput noctu regatur, mane ad linimentū auferendi prædicto decocto vtaris.

Si verò ſit pituita, quæ alopeciam fecer linimento iſto ad ſanitatem vſque vtaris.

℞. Thapſiæ Aeruginis
Sandaracæ Laſerpitij Ranunculi
Sinapis Adianti Myrrhæ
Laudani Seminum naſturcij
Corticis raphani
Singulorum ℥ v.
Fellis taurini Succi cyniglosſi
Singulorum ℥ iij.
Adipis taurini quantum ſufficit
Miſce, & fiat linimentū molle, è quo caput totum inungatur, poſteà ſequenti lixiuio bene lauetur.

℞. Corticis cannarum communium.
Seminis naſturtij Adianti
Corticis raphani Vnguium caprarum
Laſerpitij
Roſarum ſylueſtrium
Singulorum M. j.

Miſc

Misce, & bulliant in lixiuio dulci, & caput lauetur, quãdo linimẽtum auferendum est. At si atra bilis sit, quæ alopeciam induxerit, caput delinendum est hoc, quod sequitur linimento:

℞. Adianthi
Myrrhæ Laudani
Seminis nasturtij Aloës
Lapidis armeni Senæ
Polypodij Fumi terræ
Radicis alphodeli
Corticum auellanarum vstarum
Corticum iuglandium vstarum
Vnguium caprarum vstarum
Sinapis Ciclãminis
Cineris cancrorum Corticis raphani
Laserpitij Sandaracæ
Aeruginis Thapsiæ
Rosarum syluestrium Myrtillorum
Singulorum ʒ iij.
Fellis taurini ℥ vj.
Terebinthinæ ℥ viij.
Adipis vrsini ℔ j.
Olei de euphorbio quantum sufficit.

Misce, & fiat linimentum molle eiusce modi alopecia vehementissimo indiget medicamento, quia & ipsa est vehemẽtissimus affectus, nã difficulter euellitur, si caput lauare volueris, & à prædicta inunctione quãdoq

emu;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

emundare, decoctũ istud fiat, & quãdo op
est caput abluatur, videlicet quando tibi
debitur, auferendum esse medicamentu
℞. Lixiuij facilis ℔ xv.
Senæ Polypodij
Radicum cannarum
Fumi terræ Seminum nasturtij
Corticis raphani Cynoglossæ
Epithymi Myrtillorum
Singulorum M. j.
Misce, & bulliant simul secundùm arte
posteà caput quando opus erit, abluatur.
In hoc casu quandoque totum caput sinapi
mo deliniui, quo remoto linimentu
apposui.
Quandoque totũ caput scilla deliniri iuss
& posteà linimentum adhiberi.
Quandoque ante linimentum euphorbi
deliniui, & oleo ex oleastro.
Si verò ex ichoribus fiat alopecia, ichor
genus considerandum est, & secundùm ge
nus in quo est, curatio mollienda, vt si sit b
liosus ichor, vt alopecia ex bile curanda,
sit pituitosus, vt alopecia ex pituita curan
da, & ita de aliis.
Cùm de alopecia satis dictum sit, qua
ratione deprauatorum humorum sempe
fit, alia est affectio pertractanda, quæ deflu
uium capillorum vocatur ab alopecia disti
cta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ta, de qua Hippocrates in secundo Epidemiorum libro intellexit, cùm dicit capillorum defluuium, & hanc etiam speciem ponit Galenus in primo de compositione medicamentorum secundùm locos, capite secundo. Est verò distinctus hic capillorum casus ab alopecia, quia alopecia fit ex vitiatis humoribus: & si capilli abstrahantur, capillorum radices purulentiam semper ostendunt.

At capillorum defluuium ab his non fit vitiatis humoribus, neque si capilli euellantur in eorum radicibus aliquid purulentiæ apparet.

Adde in alopecia capillos citò defluere, in capillorum verò defluuio paulatim, & ideo à Galeno notatur diuersam esse alopeciæ curationem à capillorum defluuij curatione: quia in alopecia scopus est, vitiatũ humorẽ cõsumere, in defluuio autẽ capillorũ scopus est, capitis habitum roborare, & boni succi allationẽ procurare, cutẽmque ad raritatẽ, ad densitatem moderatam reuocare.

Huius capillorum defluuij duæ causæ à Galeno prædicto loco redduntur. Vna est, cutis raritas, & sub raritate densitatẽ etiam intelligit. Alia est substantiæ pilos generantis inopia, itaque tres erunt defluuij capillorum causæ.

Vna

Vna eſt, cutis raritas
Secunda, cutis denſitas
Tertia materiæ affectus, ex qua capil
oriuntur.

Contingere poteſt, vt ſit tam rara cuti
vt materiæ quæ capillos gignunt, exeant, &
ob nimiam pororum latitudinem contine
non poſsint. hæc verò latitudo continger
poteſt, vel ob prauam temperiem calidam
vel ob laborem calefacientem, & dilatante
vel ob balnea calida, in quibus quiſpiam ve
ſatus ſit, vel ob vnguẽta calida, cùm ita ſun
dilatati meatus, vapores condenſari non po
ſunt, ſed exeunt.

Cõtingit quãdoq; meatus nimis adſtrin
gi, & ob frigiditatem obſtrui. & ita vapore
exire non poſſunt, vnde nec capilli oriuntur.

Capilli nõnunquàm defluunt, quia nulla
adeſt in corpore materia, quæ illos nutriat,
& hoc plerunque in hecticis contingit, & in
his, qui longos morbos perpeſsi ſunt, recen-
tiores addunt hoc idem cõtingere ieiunan-
tibus religioſis, quod noſtro hoc tempore
vix contingere poteſt, vel nullo modo po-
teſt, ſi quis religioſorum ieiunia contemple
tur. Galenus monet, in hoc capillorum de-
fluuio ab his cauſis facto ſcopum eſſe capi-
tis habitũ roborare, & ad capitis cutim bo-
nos ſuccos mouere, & cutem ad denſitatem,

ac ra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

e raritatem moderatam reuocare.

In genere verò dicit ad pharmaca humectantia aliquid moderate adstringēs addendum esse, quale est ladanū, quod mediocrem habet caliditatem, mediocrémq; humiditatem, & mediocrē adstringēdi vim. Vnde ladanum oleo mistū linimentū facit, quod ad defluuiū cōmodissimum est. scito autē hoc quòd adstringens esse debet, tūc adhibendū esse, quando pori fuerint nimis dilatati.

Vehementer adstringentia minimè conueniunt, nam refrigerāt, & capillis alimentum auferunt, imò nimis occludere possunt, oleum verò hispanum ladano miscet, non autem Sabinum ad caput inungendum, & cæteris oleis lentiscinum vehementius esse dicit, idcirco inter præsidia illud præ cęteris præfert, quod ex lentiscino oleo & ladano constitutum est. Vult verò raso hoc crassimum supraponendum medicamentum, non rosa verò tenue, tamen sit tonsum. monet verò neminem mentem capillis adhibere debere, priusquàm fuerit sanitati restitutus, sed sinere se tundi ac abradi, vt erit opus.

Nos verò huius affectus curationem per vnāquanque causam diligentiùs cōtemplemur, si capillorū defluuium ob cutis raritatem contingat, id cognoscitur: quia est rara texturæ homo, & ipsius caput ab omnibus

qua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

qualitatibus facilè læditur, & è capite pere
niter materia defluit, neque condensatu
tunc re leui caput densandum est. Nam m
teriæ, quæ facilè in pilos cõuertuntur, ad c
put tendunt, sed cùm meatus nimis lati fi
exeunt, & in capillos non condensantur.
Primò igitur corpus expurgetur & hi insi
mantur syrupi:

℞. Syrupi myrtini
Syrupi ros. de rosis siccis
Singulorum ℥ j.
Aquarum rosarum
Aquarum plantaginis
Singulorum ℥ ij.
Misce.

Post aliquot syrupos syrupi rosacei soluti
vnciæ quatuor præbeãtur, deinde caput ab
radatur, & linimentum istud supraponatu

℞. Olei myrtini ℥ iiij.
Ladani ℥ ij.
Misce.

Deinceps caput hoc decocto lauari poterit

℞. Ros. rub.
Balaustiarum Myrtillorum
Copularum glandium
Radicis asphodeli
Singulorum M. j.

Misce, & bulliant in sufficienti quantitat
aquæ rosaceæ secundùm artem, posteà ca
pr

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

[v]at abluatur,& vesperi iterum pręscriptum [l]inimentum supraponatur, & deinde ma-[ne] lauetur, itáque fiat quoad capillos oriri [p]ercipiatur.

Si verò capillorũ defluuium ob nimiam meatuum adstrictionem contingat, mea-[t]us aperire opus est, ob hanc verò causam esse cognoscitur, quia à meatibus nihil effluit, & aliqui exeunt tenuissimi capilli, ac breues, qui consistentiam non habent, sed citò defluũt, primò is qui afficitur, purgandum est, hoc syrupo in primis sumpto.

℞. Syrupi de hyssopo
Syrupi de cap. ven.
Singulorum ℥ j.
Aquarum hyssopi
Aquarum saluiæ
Singulorum ℥ ij.
Misce.

Post aliquot syrupos medicamentum istud præbeto.

℞. Inf. Senæ ℥ iiij.
Electuarij de dactylis ℥ iiij.
Misce.

Posteà totum caput, priùs tamen abrasum, terebinthina tegito, & ita per diem ac noctem permaneat, deinde caput hoc decocto abluatur.

℞. Myrrhæ
Bdellij

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Seminis nasturtij
Sinapi Thapsiæ
Singulorum ʒ ij.
Saluiæ Roris marini
Hyssopi Baccaræ
Foliorum lauri
Singulorum M. ß.

Misce, & bulliant in vino albo potenti s[ecundum] artem, capútque lauetur, & ita pr[o]cedatur quoad meatus dilatati sint, & capi[l]li prodierint.

At si ob substantiæ pilos generantis in[o]piam capilli deciderint, contingit, vel qu[ia] hic acuta ægritudine vexatus fuit, quæ i[l]lum extenuauit, ac exhausit, vel ob longa[m] ægritudinem, quæ idem effecit. Vnde n[on] adest ferè nutrimentum, quo corpus nutri[a]tur, nedum capilli.

In hoc casu purgatione aliqua non ind[i]gemus, sed potiùs refectione, idcirco pr[o]bis cibis nutriendus est ægrotus, & qui t[a]les sint, vt illum reficiant, posteà caput f[ri]candum est, vt vapores attrahantur, & h[ac] lotione lauandus.

℞. Ladani
Corticis cannæ communis
Corticum auellanarum vstarum
Corticum iuglandium vstarum
Adianti

Cine[

Cineris cancrorum
Singulorum M. ß.
Misce, & bulliant in vino albo potenti, capútque abluatur, posteà sequenti linimento inungatur.

℞. Ladani Sinapi
Laserpitij, Thapsiæ
Singulorum ʒ. ij.
Terebinthinæ ℥ ij.
Olei veteris quantum sufficit.
Misce, & fiat linimentum molle.

Hi refectione tantùm indigent, & materiæ pilorum ad capitis circunferentiam attractione.

Nunc simplicia addenda sunt, quæ aduersus capillorum defluuia faciunt, & primò ab his, quæ à Dioscoride referuntur, exordiamur.

De ladano dicit vino accepto, myrrha, & oleo myrteo capillorum fluentem cõtinet.

De myrrha verò idem dixerat ad capillum fluentẽ, cũ ladano, vino, & oleo myrteo.

Idem dicit, vinum fit è myrti granis quod fluentibus capillis conuenit.

Succus brassicæ satiuæ capillũ capitis fluentem detinet.

Semẽ nasturtij capillum in capite defluum continet.

Aloë capillum fluentem continet, cum vino.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Adiantum capillum cũ ladano,& oleo my-
to.& lilieno:, aut cum hyſſopo. & vi-
defluentem confirmat,ac denſat.
Decoctum ſpicæ nardi pilorum defluuia i-
genis coercet adſtringendo eos obite-
ſarciendóque.
Elimacibus ſaliua quædam lenta, & ſequa-
colligitur,quæ protinus applicata, inte-
peſtiuos genarum pilos reglutinat.
Pilo genarum defluenti medetur œſipum.
Chondrillæ ſucci natura inordinatos palp-
brarum pilos regendi.
Armenius lapis ad pilos vtique alendos i-
palpebris natura fertili cognoſcitur.
A Galeno particulariter fit mentio de loto
quod fluentes capillos cohibeat.
Et de piceæ fuligine ad ſuperciliorũ pilos

DE PLINIO.

BRASSICA fluentes capillos detinet, cum
alumine rotundo ex aceto. Plinius lib.
22.cap.9.
Iaſion infantium capiti illita nutrit capillũ
tenerioremque eius cutem efficit.ibid.
Foliorum myrti arentium farina capillis
fluentibus ſuccurrit,lib.23.cap.9
Humor è medulla tiliæ caſtratæ capillum
reddit capiti,lib. 24.cap.8
Echites infantibus illita capillum alit, libr.
24.cap.13

Poly

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Polynica defluentem capillũ confirmat, & densat, lib.25.cap.9

Lingulata idem facit, ibidem

Trichomanes succ⁹, cohibet capillos defluẽtes, aut si effluxerunt reparat, alopeciásq; densat, tritum & in oleo illitũ. lib.27.c.13

Caprini cornu farina, vel cinis, magísq; hircini addito nitro, & tamaricis semine, & butyro oleóq; priùs capite raso mirè cõtinet, ita fluentem capillum lib.28.c.2

Vngularum caprinarũ cinis cum pice fluentem capillum continet, ibidem

Herinacei caput vstum per se etiam cicatricibus, pilos reddit. lib.29.cap.6

Cancri marini cinis cum cancrorum fluuiatilium cinere, pilos restituit. lib.32.c.10

Omnia bituminis genera incõmodos oculorum pilos replicant. lib.35.cap.15

Extat in præsentiarum aliud pilorum defluuium antiquis medicis ignotum, nam ex affectu gallico constat, & vulgò pellarola vocatur, si cuipiam placuerit in vnam defluuij pilorum superius nominatam speciem hoc gallicum defluuium deducere, ad alopeciam potiùs deducendũ erit, quàm ad simplex capillorũ profluuium, quoniã ob nimis latos meatus minimè fit, nec ob nimis arctos, nec etiam fit ob alimenti defectum, idcirco dici non potest capillorum defluuium, vt de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

eo superiùs locuti sumus, At ab humoribu
fit capillorũ radices putrefacientibus, ac cre
dentibus, vt in alopecia cõtingit. Differẽti
tamen est, quia alopecia à putrascẽtibus fi
humorib⁹ cõmunibus putredine, vt humore
putrescunt, & vim quandã erodẽtem ex pu
tredine acquirunt. sed in gallico pilorum de
fluuio humores necessario aliã putredinem
nõ acquirunt, quàm morbi gallici affectio
nem, & dispositionẽ quandam, quæ est se
cunda qualitas ratione cuius pilorũ radices
exarescunt, & capilli decidunt, barba, super
cilia, & palpebrarum pili, vt homines defor
mes ac ridiculi euadant, hicque affectus in
minus malum quàm in istud deuenire non
potuisset, vt, scilicet pili tantùm deciderẽt,
& capilli, & nihil aliud dispẽdij paterentur,
potest verò & vnà contingere, quòd humo-
res communem illam putredinem contra-
haut, & tunc erit gallica alopecia.

Nota insuper defluuium istud quandoq;
ad bubonẽ sequi, siue ad vlcus in pene, siue
ad vlcus in ore. at vlcus in pene, in ore, & bu
bo sanitati restituuntur, & defluuium per-
seuerat. Nam praua qualitas derelinquitur,
quæ pilorum radices arefacit, nec eos nutri-
re sinit, & decidunt, necessarium que est pra-
uam hanc qualitatem in humoribus esse,
qui ad circunferentiam mouentur, nam
quand

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

quandoq; videmus in vna capitis parte fieri defluuium, & non in alia, vt quandoq; in quatuor digitorum spatio tota cutis appareat, nec vnus adsit pilus. Est verò magna pars illius affecti xumoris, qui ad locum illum peruenit, & minor ad alias partes, idcirco in pillorum casu inæqualitas fit. Non est opus signa edocere, quibus cognoscatur, quia seipsum pandit hic morbus, nam vna in parte pili rarescere videntur, vt in capite, in superciliis, in barba. notandum tamen est quandoque in capite fieri, & non in aliis partibus, sed tempore procedente in aliis etiã decidunt pili partibus. Experientia nimirum ostendit capillos quandoque decidere, & non barbam, neque supercilia, quandoque è conuerso. postea & hi deridere incipiunt, qui in his sunt partibus, nonnunquam simul partes omnes depilari incipiunt, plerunque perseuerant adeò penis vlcera, & oris, ac bubones, vt vna cùm illis pilorum incidant defluuium. Cùm dictum sit omnes, qui gallico morbo affecti sunt temporis successu atrabilares effici, in hoc tamen pilorum defluuio, homines atrabilares fieri necessarium non est, at in sua vnusquisque, vel pars maior perstat natura, cùm aliquis tibi occurrit ob affectum gallicum ex pilorum defluuio curandus, primò pur-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

gandus est, & si sit natura biliosus syrupus hic exhibendus est.

℞. Inf.senæ ℥ iiij.
Syrupi rof.sol.
Syrupi de endiuia
Singulorum ℥ j.

Misce.si plurimum educat, alternis diebus præbeatur,posteà medicamentum hoc exhibendum est.

℞. Syrupi rof.sol. ℥ iij.
Electuarij de succo rosarum ʒ ij.
Inf.senæ ℥ ij.
Misce

Nota, & si sena ac senæ infusio atram bilem euacuare videantur, semper tamen conuenit,in omni affectionis gallicæ specie senam adhibere. nã huic morbo ex quadã naturæ proprietate conferre videtur, & ideò(si vires constent) sena semper adhibẽda est,si ex syrupis sanus esse videretur, bene illi esset. Si verò adhuc perseueraret affectio, Guaiaci decoctum in aqua, vt superiùs dictũ est, præbere oportet. Vt autem capilli ac barba seruentur, & illi qui non sunt affecti, non decidant, & noui renasci procurentur, caput, barba,ac supercilis sequenti lixiuio abluantur:

℞. Lixiuij ex cannarum radicibus ℔ iij.
Adianti Ladani

Cineris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Cineris cancrorum
Radicis nymphææ
Rosarum syluestrium
Foliorum myrti
Singulorum M. j.

Misce, & bulliant ad quartæ partis consumptionem, posteà caput lauetur, & sequenti linimento inungatur.

℞. Adipis vrsini ℥ ij.
Myrrhæ Ladani Aloes
Copularum glandium
Corticum iugulantis crematorum
Corticum auellanarum crematorum
Singulorum ℈ j.

Misce, cum oleo ex oleastro, vel omphacino (si illud desit) & fiat linimentum molle, supercilia insuper & barba sunt eodem linimento abluenda, at eodem linimento (in bilioso homine) inungenda, & multos dies perseuerandum, non enim credendum est, quòd tribus vel quatuor vicibus in sanitatem restituatur.

At si hic pituitosus sit, qui in eiuscemodi pilorũ defluuium inciderit, vena secãda nõ est, sicuti neq; in bilioso, nisi pletora correptus esset. Verũ hoc modo purgãdus est.

℞. Inf. senæ ℥ iiij.
Syrupi byzantini Oxy. simp.
Singulorum ℥ j. Misce.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Post aliquot syrupos medicamētum sequ
præbendum est:
℞. Diaphiniconis ʒ vj.
Inf. senæ ℥ iiij. Misce.
Vel cochiæ pilulæ adhibeantur, posteà s
quenti decocto caput abluatur.
℞. Lixiuij ex radicibus cānarū facti ℔ i
Adianti Myrrhæ
Laduni Seminum nasturti
Aloës Sinapis
Radicis asphodeli Ranunculi
Thapsiæ Myrtillorum
Hyssopi Corticum rapha
Aeruginis Laserpitij
Singulorum ℥ ß.
Misce, & bulliant secundùm artē ad terti
partis consumptionem, posteà colentur,
caput abluatur, barba, supercilia, ac cili
deinde sequenti linimento inungantur.
℞. Adipis vrsini ℥ iiij.
Fellis taurini ℥ ij.
Lasapitij Sandaracæ
Singulorum ʒ ij.
Sinapis Myrrhæ
Ladani Aloës
Singulorum ʒ j.
Terebinthinæ ℥ j.
Olei ex oleastro vel olei omphacini, qua
tum sufficit.
Mis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Misce,& fiat linimentum molle.
vero vlteriùs progredi sit opus,ligni indi
decoctum in aqua præbeto, vel dimidia
rs sit aqua,& alia dimidia vinum.
quis verò sit atrabilaris tẽperici,hoc mo-
o curãdus est. Primò hos syrupos insumat.

℞. Inf.senæ ℥ iiij.
Syrupi de epi hymo
Syrupi de fumo terræ
Sinhulorum ℥ j.
Misce.

ost hos syrupos, qui alternis sumãtur die
us,quia ventrem subducent, sequens præ-
endum est medicamentum,

℞. Diacatholiconis ℥ j.
Inf.senæ ℥ iiij.
Misce,& conuenienti hora præbeatur.

Deinde si opus sit,quia in hac temperie ve-
ementioribus indigemus medicamentis,
igni Indici in vino decoctum præbeatur.
emper verò notato si febris adsit, frigida
sse addenda,sin minus,non addenda.
Post purgationem caput,barba,cilia & su-
percilia sequenti decocto lauanda sunt.

℞. Lixiuij ex cannarum radicibus ℔ vj.
Senæ ℥ j.
Polypodij ʒ ij.
Ladani Myrrhæ
Seminis nasturtij Corticis raphani.

Myrt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Myrtillorum Laſerpitij
Radicis aſphodeli Batrachij
Singulorum ℥ iij.

Miſce, & bulliant ſecundùm artem, poſte
caput lauetur mentum cilia, ac ſupercilia
deinde frequenti linimento eædem parte
inungantur.

℞. Aedipis vrſini ℥ vj.
Terebentinæ ℥ iiij.
Felis taurini ℥ ij.
Laſerpitij Ladani
Aloës Thapſiæ
Singulorum ℥ iiij.
Sinapis Radicis aſphodeli
Batrachij
Singulorum ℥ ij.
Roboris pilulæ
Glandium ſaginearum
Singulorum ℥ j.
Lapidis armeni ℥ j. ß.
Olei myrtini ℥ iiij.
Olei ex oleaſtro quantum ſufficit.

Miſce, & fiat linimentum molle, his opus
eſt vti, quoad capilli, ac pili creuerint.
Quandoq; in vnaquaque ſpecie hoc deco-
cto vti ſimpliciter ſolebam.

Recipe cannarum radices & illas exure,
ac cinerem facito, intellige verò cannarum
Ferrariæ græcarum vocatarum, poſteà ex
ho

hoc cinere lixiuium vt cõuenit facito, quod
tamen facile sit lixiuium, in quo hæc ebul-
lire facito.
℞. Ladani ℥ ß.
Spicæ nardi Hyssopi
Singulorum ℥ iij.
Acaciæ Boli armeni
Masticbes Balaustuarum
Thuris
Singulorum ℥ ij.
Misce, & bulliant secundùm artem, posteà
iubebam omnia lixuiueloca, in quibus pili
ac capilli nascuntur, & diligenter exiccari,
neque alio vtebar præter lotionem lini-
mento, quandoque hoc sequente vsus sum
purgatione perfecta prædictum lixiuium
accipi iubebam, & in eo ardentem calibem
frequenter extingui, prædictis deinde ad-
litis modò plus, modò minus, ac percoctis
easdem partes lauari iubebam.
Dubium verò contingit, an capilli atq;
pilli abradi debeant? respondendum est, si
abradantur, faciliùs applicari posse medica
menta, tamē expertus sum quòd difficiliùs
& tardiùs capilli nascuntur, si caput abra-
datur. At crescunt faciliùs, si omnes non
abradantur, quia non omnes decidunt, sed
aliqui etiam séruantur, idcirco potiùs pro-
bo non abradere caput, quàm abradere.
Si
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Si verò abradatur, tunc octies, aut dec
in octo aut decē dierum spatio abradi d
bet. Vt autem certius crescerent, ac renasce
tur, iussi quandoque vt abradrerentur, p
eà terebinthina capiti supraponetur,
ita ad alteram vsque diē seruaretur, sequ
ti autem die hoc decocto ablueretur:

℞. Lixiuij ex cannarum cinere ℔

Hyssopi

Spicæ nardi

Nasturtij

Asdodeli

Singulorum M. j.

Ladani

Myrrhæ Aloës

Singulorum ℥. j.

Misce, & bulliant secundùm artem, post
caput abluatur, & iterum terebinthina s
praponatur. Itáque fiat per octo aut dece
dies, caput quotidie abradendo, & terebi
thinā reiterendo. post octauum aut decin
diē, vt dierum numerus mihi videbatur c
plendus, abrasiones dimitti iubebam, &
modo inūgi ac lauari, vt superiùs dictū e

Mirificum vidi in hoc casu, ablutione
scilicet ex vino cretico potenti fieri, post
terebinthinam, & thapsiam ad hanc men
ram suraponi,

℞. Terebinthinæ partem vnam.

Th

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Thapsiæ partem quartem.
Misce. Quandoq; iussi taurium fel capiti supraponi, eo modo quo per illos octo-
ies aut decem terebinthina vsus sum, &
a bene, ac breui finis successit optatus.
Pauperculos hoc modò curaui: iussi vt
aput illis abraderetur, postea probè vrina
bluerctur, deinde acciperetur.
Calcis viuæ ℔ j.
Olei ros. omph. ℥ vj.
Misce, & fiat globus, qui supra cutim extendatur, & per quatuor horas seruetur, posteà
aput vrina lauetur, hoc citissimè capillos
rescere facit, neque arbitreris calcem ita
compositam exulcerare, sed à rosaceo omphacino corrigitur, & minimè exulcerat,
verùm pilorum materiam ad circunferentiam trahit.

Superioribus diebus mulierem quādam
curaui, quæ nec vnum habeat capillum, &
capitis cutis alba erat, ac lucida, caro videretur, infinita ferè præsidia & ab aliis medicis, & à me ipsò huic mulieri adhibita
sunt. nam fui ego vltimus ad hanc curationem vocatus, denique percepi esse maximam cutis obstructionem, qua mulier hæc
afficiebatur, primò iussi, vt illius caput nigro sapone teneretur, & nihil effectum est.
nam nonnullos nigro sapone quandoq; sanitati

nitati restitueram, posteà iussi vt canthari-
des supra caput apponerentur, quæ cute
exulcerarunt, & inde ad quinq; vel sex di-
capilli apparere cœperũt, & se prodire vel
ostenderunt, cùm prius minimè prodirent,
& ita breui tẽpore creuerunt, arbitror can-
tharidas exulcerando capillorũ materiam
ad se atraxisse, & capillos tam citò obstru-
ctione remota prodiisse.

Nonnunquam ad hoc propositum sina-
pismo supra caput vsus sum, cùm capilli pro-
dire non poterant, & in mundo quando bar-
ba non exibat.

Nonnùnquam laserpitio & laurino oleo
totum caput deliniui, eiusdémque lotioni-
bus laui.

Hæc est curatio, quando solùm adest ca-
pillorum defluuium.

At si cuipiam dentes etiam deciderẽt, &
vocata vulgò dentarola correptus esset,
huic succurrendum est, ne omnes penitus
amittantur, solet hic dentium casus ad pi-
lorum defluuium sequi, quandoque ad bu-
bonem simpliciter sequitur, & ad illas pri-
mas enarratas affectiões, quæ in pene sunt
atq; ore, fortè ab eadem materia dentium
casus contingit, à qua fit defluuium capil-
lorum, si eiuscemodi materia ad gingiuas
progrediatur, & dentiũ ligamenta relaxet,
ac fran

frāgat, dentes absq; vlla macula decidūt,
t est nō corrosi, neq; curiosi, neq; putridi.
m hoc percipitur statim decoctum ligni
lici in vino præbeatur, præsertim cùm
capillorum defluuium sequitur. At cùm
ipit, decoctum in qua potiùs conuenit.
erim verò ne dentes corruāt, & materia
consumatur, quæ iam gingiuas occu-
t. hæc aqua conficiatur, è qua dentes fre-
enter abluantur.

. Aquæ plantaginis ℔ iiij.
Aluminis rochæ ℥ viij.

isce, & adhibito alambico vi ignis elique
r, postquam eliquatum fuerit in ore ser-
tur: nam vim habet materiam illam re-
luendi, & repercutiēdi. Et si magis pene-
are volueris, nōnihil aceti addito, posteà
beto fieri & hanc aliam lotionem, quæ
agis resolutiua est:

. Vini cretici ℔ j.
Aluminis rochæ ℥ j.
Boli armeni ℥ ß.
Misce, & in ore seruetur.

ertiò autem ad vehementissime relosuen
um hoc quod sequitur vtitor:

℞. Aquæ ardentis ℔. j.
Boli armeni ℥ j.
Aluminis liquidis ℥ ß.
Acaciæ Thuris Mastiches.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Singulorum ℥ j. ß.

Miſce,& os abluatur, ac in ore ſeruet
Deniq; hoc vehementiſsimo nonnunqu
vſus ſum, quod vim tantùm reſoluendi
bet, & nonnihil roborandi,& in ſanitat
reſtituit.

℞. Aquæ ardentis ℔ iij.
Saluiæ
Roris marini
Zaccaræ Hyſſopi
Roſ. rub.
Singulorum man.ß.
Aluminis liquidi ℥ ij.

Miſce,& per noctem ac diē vnà madeſca
poſteà alanbico iterum vi ignis eliquēt

Interim verò medicus proſequatur lig
Indici decoctum præbendo, vt ſuperius
ctum eſt,quò parua qualitas auferatur, h
eſt curatio in ſolo dentium caſu, & non
aliis partibus.

Nunc parumper ad capillorū defluuiu
redeamus, nonnulli ſunt qui infeliciſsim
hoc decocto vſi ſunt in capillorum defluui

℞. *Senæ Man.j.
Radicis lapatij acuti ℥ j.
Florum roris marini Man.j.ß.

Miſce,& ſimul decoquantur, ſed tantū o
ſtat capillorum defluuio hoc decoctū,qua
tum id quod nihil obſtat. Alij hoc vſi ſun

℞. L

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Ladani
Succi myrtillorum
Singulorum ℥ j.
Papaueris nigri
Spicæ nardi
Cap. ven.
Singulorum Man. j.
Cyperi
Corticis pini
Seminis apij
Singulorum ℥ ß.
Olei ſeſamini
Olei myrtini
Singulorum ℔ j.

Miſce, & bulliant in duplici vaſe, & co-
ntur, ac ſeruentur.

Aliqui vtuntur fœnugræci decocto, ſed
æſidio nimis leui.

Cotingit & in hoc gallico affectu vn-
ium caſus, quem vnguiarolam vulgus vo
t, affectus potiùs fœdus, quàm doloroſus.
am decidunt vngues, vt capilli, & dentes
ciunt, & hic affectus nonnunquam ad ca-
llorum caſum ſequitur, nõnunquam an-
cedit, tamẽ ſemper illum pręcedunt, aut
ubo, aut penis exulceratio, aut oris exul-
ratio, aut aliqua ex his ſimul, quantum
de his, quæ per os adhibentur, ita hi cu
ndi ſunt, vt illi, quibus pili decidunt, ac

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

dentes. vngues verò hac ablutione lauand
℞. Myrtillorum
Acaciæ
Balauſtiarum
Corallorum alborum
Maſtiches
Thuris
Singulorum ℥ ij.
Miſce, & bulliant in aqua plantaginis, ſe
cundùm artem, poſteà digiti in hoc decc
cto per ſemihoræ ſpatium immittendi, de
inde hoc linimento perungantur:
℞. Olei myrtini ℥ ij.
Pinguedinis taſsi ℥ ß.
Picis hiſpanæ
Gummi arabici
Maſtiches
Singulorum ℥ j.
Miſce, & cũ cera fiat linimentum moll
Cùm verò deciderint vngues, vel fuerin
perfracti, & ſciſsi, fiat hoc ceratum, quo
ipſis ſupraponatur:
℞. Ceræ nouæ ℥ ij.
Reſinæ pini
Olei myrtini
Quantum ſufficit.
Miſce, & fiat ceratum.
In hoc verò affectu peſsimum omnium e
oculos amittere, & hunc affectum vulgu
occh

tchiarolam vocat, propterea & de ho ca
emus, quanquam neminem Ferrrariæ vi-
erim qui oculos penitus amiserit. Romæ
utem, & Venetiis nonnullos vidi, qui ocu-
s ac visum prorsus amiserant. at Ferrariç
ophthalmiam incidunt, quæ difficulter
uidem curatur, sed denique sanitati resti-
itur. prouidendum statim est huic Ferra
ensi ophthalmiæ, in primis venæ sectio-
e cucurbitulis, & euacuationibus, vt supe-
ùs dictum est.

In principio autem materia repellatur,
olórque hoc modo remittatur:

. Aquarum rosarum
Aquarum plantaginis
Singulorum ℥ ij.
Tutiæ
Antimonij
Singulorum ʒ j.

Misce. Posteà aliud colyriũ fiat, partim
epercutiens, partim resoluens hoc modo,

. Aquæ rosatæ ℔ ß.
Tutiæ ʒ ij.
Aloës lotæ ʒ j. ß.
Misce.

eìnde hoc lene fiat resolutiuum.

. Meliloti
Fœnugræci
Singulorum ℥. ß.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Aquæ fœniculi ℥ vj.
Miſce & modice ſimul bulliant.
Denique hoc valde reſoluens conficiatur.
℞. Aquarum fœniculi
Aquarum rutæ
Singulorum ℥ iij.
Myrrhæ
Bdelij Meliloti
Fœnugræci
Sarcocollæ
Singulorum ℥ j.
Miſce, & nonnihil bulliant.

Sanguiſugæ poſt aures applicentur, & in occipite ſcarificatio fiat.

Quandoque ex ſolo aloë & zuccaro quãdo reſoluere opus fuit nonnullos in ſanitatem reſtitui, his videlicet in puluerem redactis, & in oculorum angulis poſitis.

Inter mirifica vero, quæ ab hoc oculorum morbo liberare ſolent, ſunt ſetarum tractiones, quæ in occipite fiunt, poſteaquam locus fuerit ignitus, & per foramen ab igne factum ligula ex equina ſeta trahatur.

Conuenit & ad nares ſanguiſugas apponere, & ſanguinis copiam educere.

Poſſet & duabus ſpongiis ſupra oculos poſitis fomentũ fieri, quod ex his eſſet cõfectũ.
℞. Maluæ
Violarum Meliloti

Fœnu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Fœnúgræci
Singfilorum Man.j.
ſce, & bulliant in aqua padana, poſteà
lyrium vltimũ reſolutiuum adhibeatur.
c verò ſemper euacuandus eſt, & deco-
m ligni Indici in aqua ſumere debet, &
uiori victus genere vti, & quali debe-
us vti, cùm aqua inſumitur, tamen intel-
endum eſt, ſi vires ipſæ conſtent.
verò ſimul complicentur capillorum, &
ntium caſus, vel vnguium, vel ophthal-
ia, complicentur etiam ſimul & præſidia,
æ in his affectibus conuenire dicta ſunt,
ſi ſit caſus dentium, vel vnguium cum
hthalmia eodem modo curationes com
icenturi idémque de omnibus aliis com-
icationibus intelligendum eſt: quando
ilicet ſimul aderunt dolores, tumores, ſca-
ies, & reliquæ ſpecies de quibus ſuperius
rtractatum eſt.

Contingit quandoque, vt ex his quæ di-
a ſunt, nihil accidat ægrotãtibus, ſed tan-
ùm gonorrhœa afficiantur. hi ex ligni In-
ici decocto in priſtinum ſtatum reducẽdi
int, & illa agẽda quæ ſuperiùs cum de hac
onorrhea tractaremus annotauimus, nã
uandoque lues gallica ab hac incipit go-
orrhœa, & in ea perſeuerat. Nota verò nõ
ſſe adſtringendam, niſi poſt multas eua-

cuationes,& ſumptionem decocti, in aqua ſi recens ſit: vel in vino, ſi antiqua.

Vnum inſuper conſiderandum eſt in hoc affectu, cùm aliqui ex hoc affectu in ſanitatem reſtituuntur contingere, vt in æſtate, vel aliis quibuſdam tẽporibus in manuum ac pedum ſciſſuras incidant, & duritias vti callos, ac exulcerationes, hi cùm in hæc incidunt, purgandi ſunt, ratione temperiei adhibita & peccantis humoris, vt ſuperiùs dictum eſt, poſteà iubeto vt manus in hoc decoctum imponat, mane, & veſperi, & per ſemi horam ſaltem in illo immoretur, ad ſummum verò horam.

℞. Maluæ
Violarum
Althææ
Foliorum caulium
Singulorum man. j.
Pinguedinis hirci
Pinguedinis anſeris
Singulorum ℥ j.
Seminum lini
Seminum fœnugræci
Singulorum ℥ ß.

Miſce, & bulliant in aqua ſecũdùm artem, poſtquam manus per prædictum tempus in hoc decocto probè calido ſeruatæ fuerint, filtro bene perfricentur, vt rubeſcant, poſteà,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

ſteà ſequenti linimento deliniantur:
℞. Pinguedinis anſeris
Agungiæ ſuillæ
Singulorum ℥ j.
Mercurij ℥ ß.
Maſtiches
Gummi arabici
Colophoniæ
Singulorum ℈ ß.
iſce, & cum oleo laurino fiat linimẽtum
olle. Nonnunquàm in delicatioribus hoc
one ſum vſus ad manus abluendas, & ſa-
tati reſtituti ſunt.
℞. Saponis vocati fini ℥ iiij.
Argenti viui extincti ℥ ß.
Argenti ſublimati ℥ j.
iſce, & ſapo in maſſam reducatur, quan-
que hoc modo tantùm confici iuſsi, quia
gentum viuum deturpat.
℞. Saponis ℥ j.
Argentum ſublimati ℈ j.
Miſce
oc eſt aliud linimẽtum, quo etiam quan-
que vſus ſum.
℞. Olei amygd. dulc.
lei liliorum alborum
Singulorum ℥ iiij.
Polypodij triti ℥ ij.
Radicum althææ ℥ j.

Miſce

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Misce, & bulliant probè simul, posteà co-
lentur, deinde
℞. Lithargyrij auri
Plumbi vsti
Tutiæ præparatæ
Antimonij
Cerussæ
Alcionij
Singulorum ℥ iij.
Succi radicum althææ
Succi rumicis
Succi chelidoniæ
Singulorum ℥ j.
Misce, & omnia hæc cum prædictis oleis
probè agitentur quoad vnguenti formam
contraxerint, denique adde
Argenti sublimati Ʒ xv.
Si manus hoc linimento inungātur, omnia
obliterantur, quæ ob gallicum affectum in
manibus fiunt, & scissuras ac callos delet.
quando vesperi, aut mane vnguentum hoc
à manibus erit remouendum, manus hoc
decocto calido abluantur.
℞. Aquæ padanæ ℔ iiij.
Vini albi ℔ ij,
Ros. rub. Cap. Ven.
Aluminis rochæ
Singulorum ℥ ß.
Misce, & bulliant ad consumptionem
dua

rum librarum.
ecque sunt satis de omnium specierum
orbi gallici curatione, si denique notaue-
nus, húc morbum inueteratum, vel nun-
àm, vel rarò in sanitatem restitui. Rarò
ti, quia nonnullos vidi, qui ex antiquissi-
o huius generis morbo, & cum summis
iciatibus, tandem sanitati restituti sunt,
in ea perseuerarunt. Quod ab hoc affe-
malè tractati fuerunt, tamen sanitatem
epti sint, quemcunq; inciderint in mor-
m, semper morbus ille in quacunque sit
ecie, vehementior efficitur, quàm esset si
non fuisset morbo gallico affectus.
Si quispiam vulneretur, qui morbo gal-
o affectus sit, vel aliâs fuerit morbũ gal-
um perpessus, sanitati tardiusculè resti-
itur. imò si quispiam cultro sibi digitum
ciderit, panem incidendo, qui aliôqui in-
gintiquatuor horarum spatio consolida-
s esset, quadraginta dierum spatio in sani
tem haud restituitur, tam vehementem
lue gallica qualitatem prauam in carne
ntraxit, vt difficulter minimæ etiam in-
siones consolidari possint, imò vnusquis-
ue etiam breuissimus morbus sanitati sit
bellis, & ad eam acquirendam longa in-
get mora, vnusquisque igitur in hunc
orbum incidere caueat.

Si

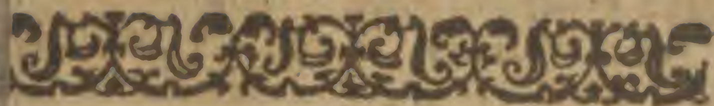
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Si podagrici dolores cum gallico affect[...] contingant, vehementissimi efficiuntur, [...] hic qui affectus est, non minùs vehemente[...] molestatur, & angitur, neque breui sanit[...]tem recuperare potest.

Morbus gallicus est in declinatione vn[i]uersali, nam remitti cœpit, & adeò rem[it]tetur, vt penitus abeat, neque ampliùs al[i]quẽ vexabit, satis enim per octuaginta fe[r]rè annos vagatus est, hoc nimirum mod[o] morbi omnes noui, & qui nonnullis solùm temporibus visi sunt, deinceps delituerunt & absoleti sunt.

Et si oculorum perturbatio sæua videa[tur] affectio, tamen parua est, quia vnum solùm occupat membrum, & id etiam par[u]uum, licet nobilissimum sit, secus est cum oculi ipsi amittuntur. SENEX. Cùm Indic[i] ligni decocta, & radicis vocatæ chinæ iam nouerim, huic sermoni de decoctionibus finis imponendus est, præsertim cùm in no[stris] pharmacopoliis nullæ seruentur, non ab re autem videbitur si de infusionibus verba faciamus. BRAS. Cùm hoc tibi gratum sit, de infusionibus agere non recusabo.

FINIS.

INDEX HVIVS OPERIS ANTONII MVSAE BRASSAVOLI.

Duæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Oleum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

alió

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

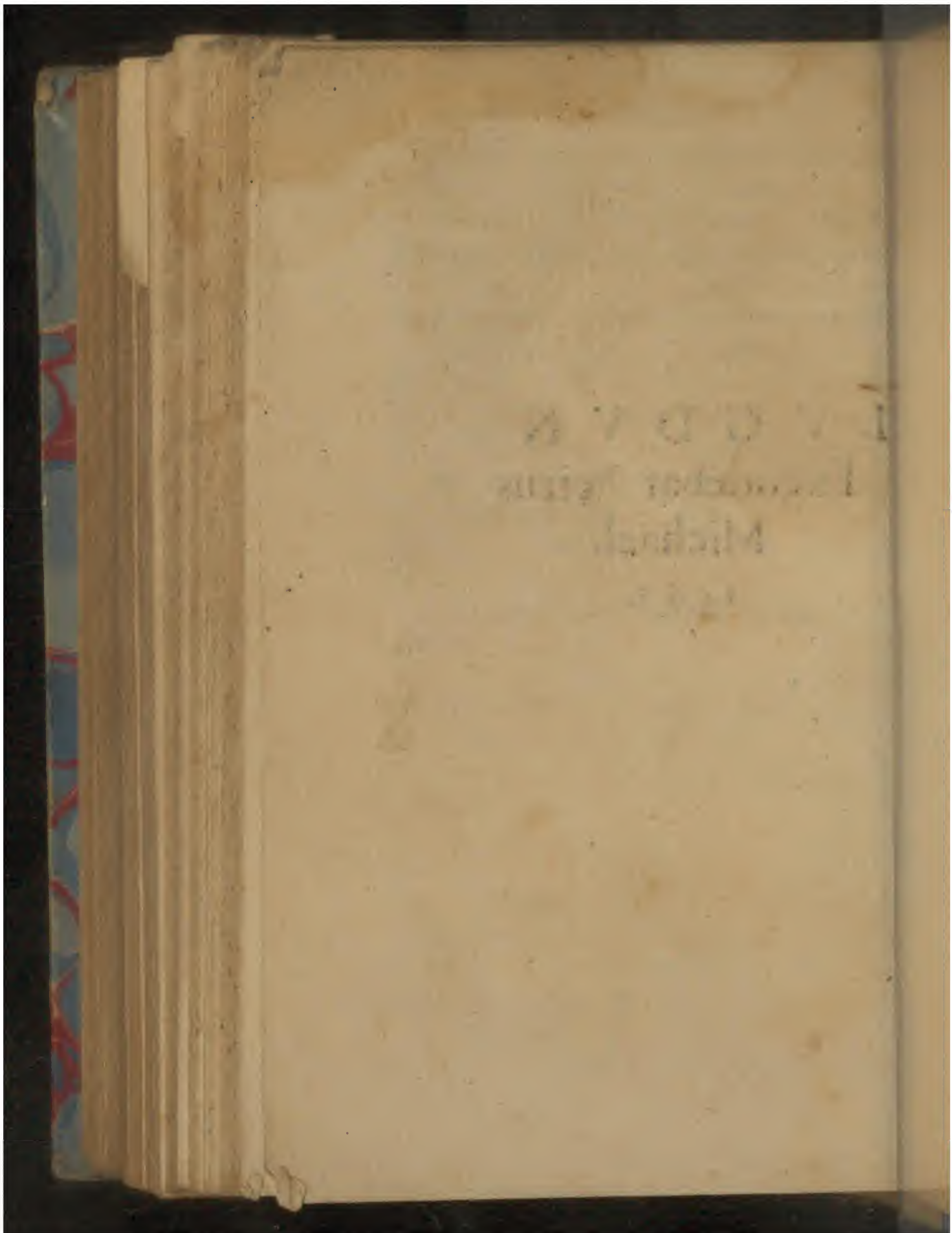
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

FINIS INDICIS.

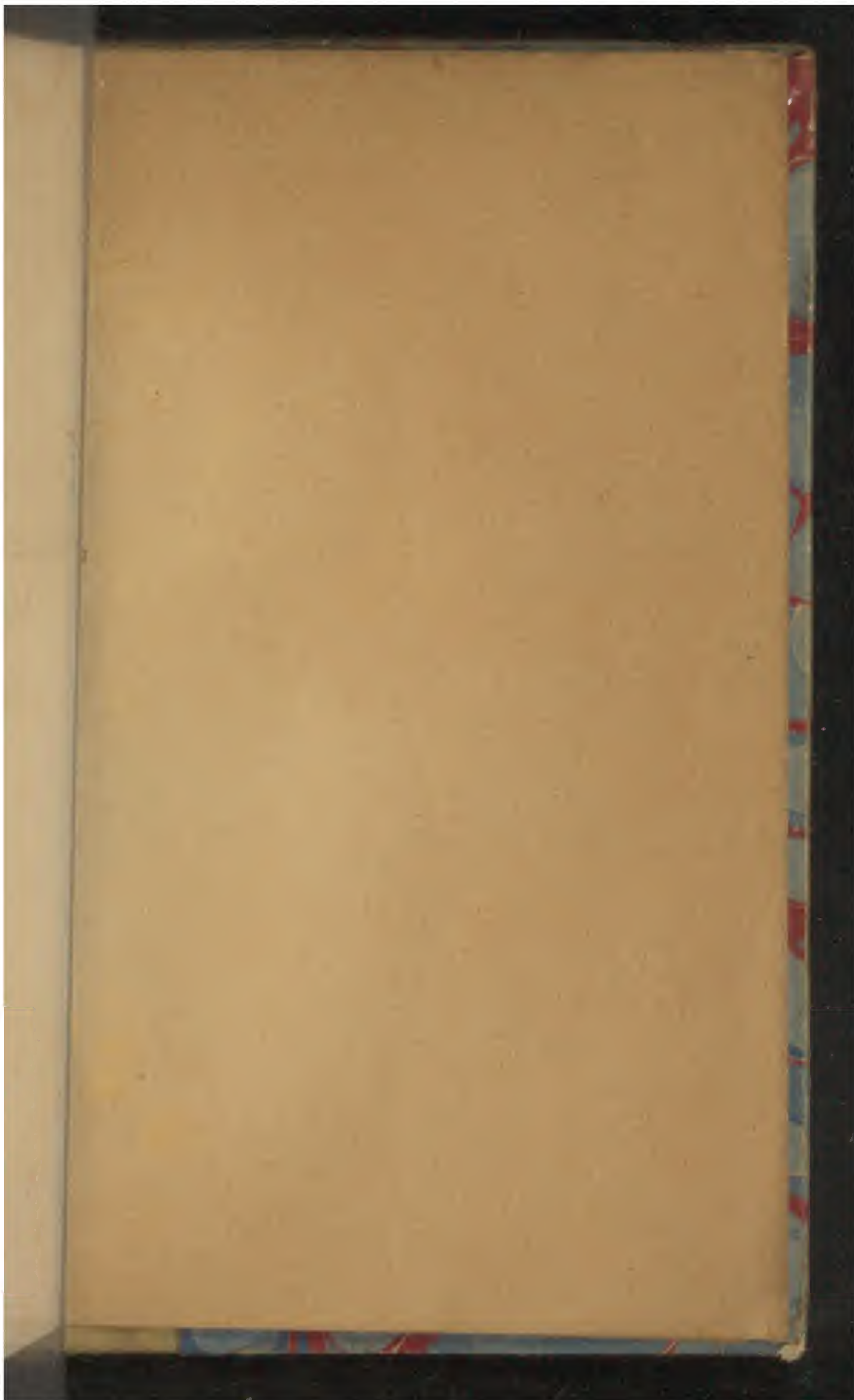
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

LVGDVN.
Excudebat Petrus
Michael.
1561.

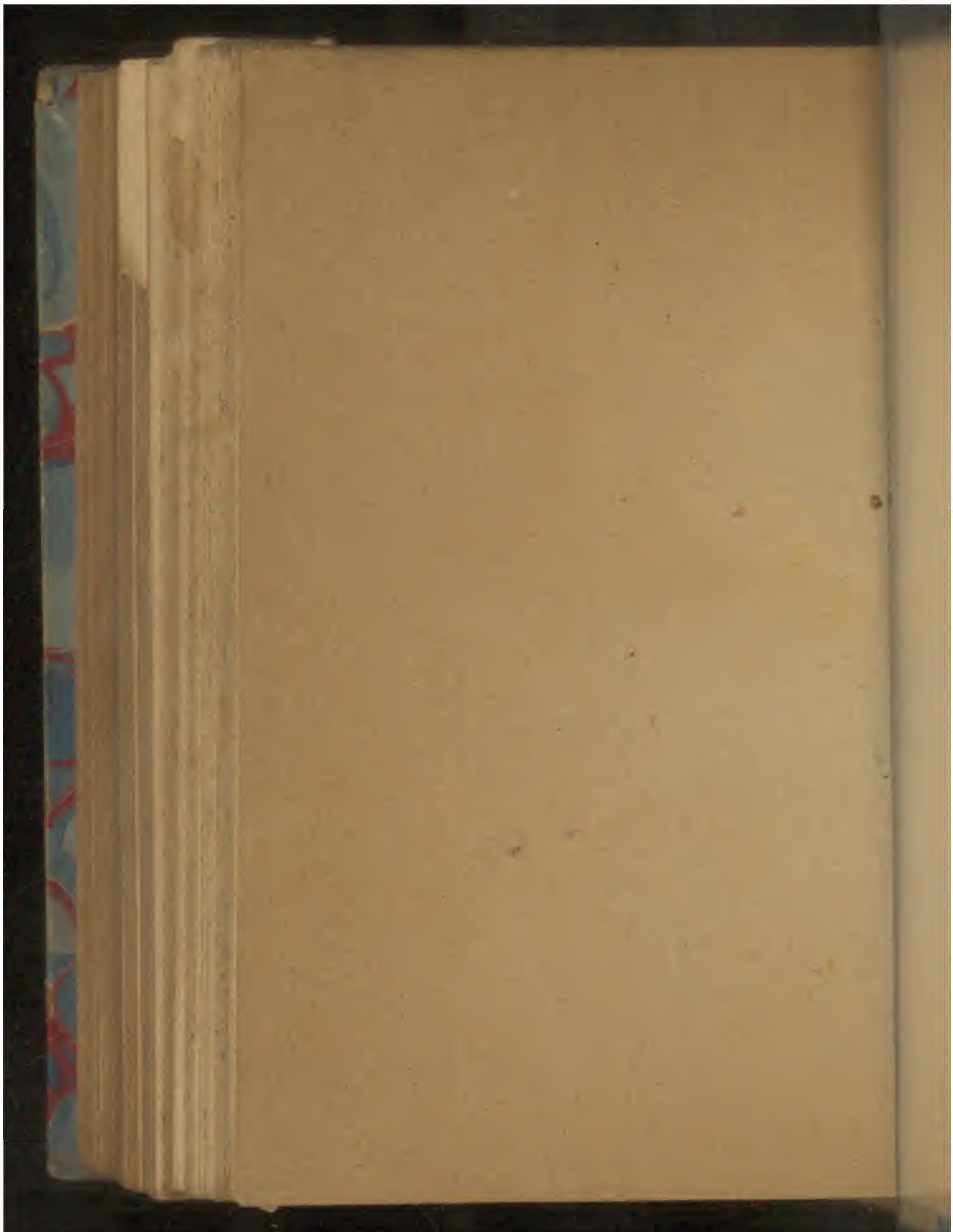
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

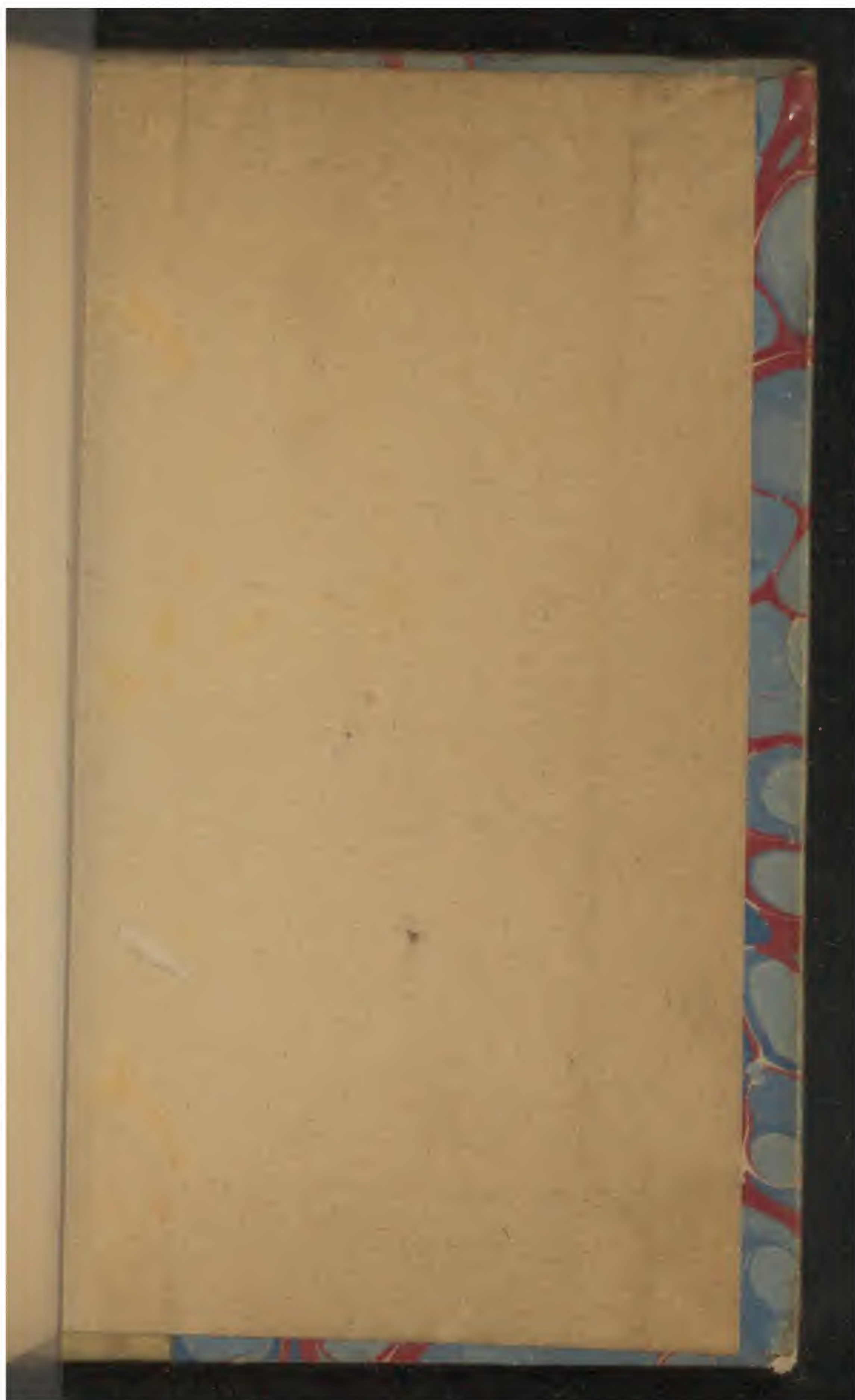
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
1059/A